T.C.

EGE ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

Yeniçağ Tarihi Anabilim Dalı

LEFKOŞA`NIN 8 NUMARALI ŞER`İYE SİCİLİ, TRANSKRİPSİYON VE DEĞERLENDİRME

Yüksek Lisans Tezi

SOMER SALMAN

Hazırlayan

Prof. Dr. M. Akif ERDOĞRU

Danışman

İZMİR-2010

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....VII-VIII

KISALTMALAR.....IX

I-GİRİŞ.....1-14

A-ŞER`İYESİCİLLERİ.....1-2

B-LEFKOŞA`NIN H. (1110-1111) TARİHLİ 8 NUMARALI ŞER`İYE SİCİLİ` NİN TARİHİ VE KAPSAM.....3-5

C-OSMANLI DEVLETİ`NİN BİR ADASI OLARAK KIBRIS.....5-12

D-1698-1699 YILLARINDA OSMANLI DEVLETİ.....12-14

II-DEĞERLENDİRME.....14-56

A-LEFKOŞA ŞER`İ MAHKEMESİ.....14-16

B-MAHKEME PERSONELİ.....16-23

KADI.....16-18

NAİP.....18

KÂTİPLER.....19

KASSAMLAR..... 19

MUHZIRBAŞI VE MUHZIRLAR.....19-20

TERCÜMANLAR.....20-22

ŞUHÛDÜ`L-HÂL.....22

ŞAHİTLER.....22-23

C-MAHKEMEDE GÖRÜLMÜŞ DAVALAR.....23-54

1-TİCARİ DAVALAR.....23-33

MÜLK SATIŞLARI.....23-27

BORÇ, ALACAK DAVALARI.....27-29

TARLA DEVİRLERİ.....29-31

MÜLK HİBELERİ.....31

TAKAS.....32

KİRALAMA.....32-33

2- KIBRIS`TA AİLE YAPISI.....33-41

A-EVLENME.....33-34

B-BOŞANMA.....34-39

MUHÂLEA.....35-36

TALAK.....36-37

NAFAKA VE MEHİR.....37-39

C-ÖLÜM.....39-41

VELÂYET VE VESÂYET.....40-41

3-ASKERÎ DAVALAR.....41-44

4-VERGİLERİN TARH VE TAHSİLİ.....44-47

ÖŞÜR.....45

HARAÇ.....45

CİZYE.....45-46

NÜZL.....46

ÂDET-İ AĞNÂM.....46-47

MAKTÛ`.....47

5-VAKIFLARLA İLGİLİ DAVALAR.....47-50

6-ADİ SUÇLAR.....50-51

YARALAMA VE CİNAYET.....50

GASP VE İŞGAL.....50-51

KAVGA.....51

İFFET VE NAMUS.....51

HIRSIZLIK.....51

7-KAL`ABENDLİK VE SÜRGÜN.....52

8-KÖLE AZADI.....52

9-KEŞF.....52

10-KİLİSE VE PAPAZLARLA İLGİLİ DAVALAR.....52-53

11-DİĞER DAVALAR.....53-54

III-SONUÇ.....54-56

KAYNAKÇA.....57-60

KONU ÖZETLERİ.....61-91

METNİN TRANSKRİPSİYONU.....92-469

TERMİNOLOJİK SÖZLÜK.....470- 504

SİCİLİN KAYITLARININ FOTOKOPİLERİ.....505-579

LEFKOŞA`NIN 8 NUMARALI ŞER`İYE SİCİLİNDEKİ DAVALARIN KONU LA RINA GÖRE DAĞILIMI GÖSTEREN GRAFİK.....580

XVII. YÜZYIL KIBRIS`DAKİ KAZALARA AİT HARİTA.....581

Ege Üniversitesi Sosyal Bilgiler Enstitüsü Müdürlüğüne sunduğum Lefkoşa`nın 8 Numaralı Şer`iye Sicili Transkripsiyon Ve Değerlendirme adlı yüksek lisans tezinin tarafımdan bilimsel ahlak ve normlara uygun bir şekilde hazırlandığını, tezimde yararlandığım kaynakları bibliyografyada ve dipnotlarda gösterdiğimi doğrularım.

23/02/2010

Somer SALMAN

TUTANAK

Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun 24/02/2010 tarih ve 07/05 sayılı kararı ile oluşturulan jüri Tarih (Yeniçağ Tarihi) anabilim dalı yüksek lisans öğrencisi ...Soner SALMAN...'nın aşağıda (Türkçe / İngilizce) belirtilen tezini incelemiş ve adayı 18/03/2010 günü saat 11.00'da ...60..dk. süren tez savunmasına almıştır.

Sınav sonunda adayın tez savunmasını ve jüri üyeleri tarafından tezi ile ilgili kendisine yöneltilen sorulara verdiği cevapları değerlendirerek tezin başarılı/~~başarısız/düzeltilmesi~~ gerekli olduğuna oybirliğiyle /~~oyçokluğuyla~~ karar vermiştir.

BAŞKAN
Prof. Dr. M. Akif Erdoğru

Başarılı ☑
Başarısız ☐
Düzeltme (Üç ay süreli) ☐

ÜYE
Prof. Dr. Sabri Sürgevil

Başarılı ☒
Başarısız ☐
Düzeltme (Üç ay süreli) ☐

ÜYE
Prof. Dr. M. Ali Ünal

Başarılı ☒
Başarısız ☐
Düzeltme (Üç ay süreli) ☐

Tezin Türkçe Başlığı : Lefkoşa'nın 8 Numaralı Sicil Transkripsiyon ve Değerlendirme

Tezin İngilizce Başlığı : The Judicial Court Register of Nicosia Dated 1110-1111 in number 8 : Its transkripsion and Evalution

---

* 1. Yüksek Lisans Tezi savunma süresi asgari 45 azami 90 dakikadır.
2. Tutanak (jürinin karar ve imzaları haricinde) **bilgisayarda** doldurulmalıdır.
3. **Tez başlığı (İngilizce ve Türkçe) mutlaka belirtilmelidir.**
4. Yüksek Lisans Tez savunmasında üyelerden en az birinin **anabilim dışından** olması zorunludur.

ÖNSÖZ

Osmanlı bürokrasisinde, Şer`î Mahkemelerde görülen davalar, merkezden gelen emirler, atamalar vb. kadı tarafından Şer`iye Sicili ya da Kadı Sicili olarak adlandırılan defterlere kaydedilirdi. Bu siciller yardımıyla geçmişte herhangi bir yerin sosyal, askeri, asayiş ve ekonomik özellikleri tespit edilebilmektedir. Bu nedenle Şer`iye Sicilleri günümüzde Osmanlı Tarihçileri için önemli bir kaynak niteliğindedirler.

Üzerinde çalıştığımız sicil Kıbrıs Adası`nın merkezi olan Lefkoşa ile ilgilidir. Kıbrıs adası, Doğu Akdeniz`in en büyük adası olup, stratejik yönden önemli bir yere sahipti. 1571 yılında bu adayı fetheden Osmanlı Devleti Anadolu, Suriye ve Mısır kıyılarını güvenlik altına almış ve Akdeniz`de önemli bir üsse sahip olmuştu. Fetihten sonra Osmanlı Devleti, adada kendi teşkilatını kurmakla yetinmemiş diğer Gayr-i müslim topraklarda uyguladığı iskân politikasını Kıbrıs`ta da uygulayarak adayı kolonize etmeye çalışmıştır. Yalnız bunu yaparken adanın Gayr-i müslim nüfusuna dokunmamış, onlara her türlü hoşgörüyü göstermiştir.

Adanın en önemli mahkemesi olan Lefkoşa Mahkemesi`nde H. (3 Muharrem 1110) ile H. (4 Cemâzie`l-âhir 1111), Miladi olarak ise 12 Temmuz 1698 ile 27 Kasım 1699 tarihleri arasında tutulan 8 numaralı sicil, tezimizin konusunu oluşturmuştur. Sicil, belirtilen 1698-1699 yılları arasındaki Kıbrıs`ın tarihinin aydınlatılmasına önemli ölçüde katkı sağlamaktadır.

Tezimiz, Şer`iye Sicilleri, Lefkoşa`nın 8 Numaralı Şer`iye Sicili ve Kıbrıs hakkındaki genel bilgilerden, Osmanlı Devleti`nin 1698-1699 yılları arasındaki siyasi durumu, Lefkoşa`nın Şer`î Mahkemesi ve personeli hakkındaki bilgilerden, sicilde geçen dava kayıtlarının sınıflandırılmasından ve tahlilinden, sonuç bölümünden, dava özetlerinden, davalarla ilgili grafikten, Kıbrıs`ın haritasından, sicilin yeni harflere çevrilmesinden ve sicilin fotokopilerinden oluşmuştur.

Yine tezimizde yer alan dava kayıtlarından elde edilen sayısal veriler yorumlanmış, özellikle müslümanlar ile gayr-i müslimler arasındaki ilişkilerin düzeyi açıkça ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Sicilin sağlanmasında ve tezin hazırlanmasında büyük yardımlarını gördüğüm değerli danışman hocam Prof. Dr. M. Akif ERDOĞRU`ya, gerek manen beni des-

tekleyen, gerekse tezimin yazılmasında bana yardımcı olan sevgili eşim Tülay SALMAN`a ayrıca yine beni manen destekleyen babam İsmail SALMAN`a teşekkürü bir borç bilirim.

Somer SALMAN

2010

KISALTMALAR

a. g. e. : Adı geçen eser

a. g. m. : Adı geçen makale

C. : Cilt

Dr. : Doktor

D. T. C. F. : Dil Tarih Ve Coğrafya Fakültesi

H. : Hicri

İ. A. : İslam Ansiklopedisi

M. : Miladi

M. Ö. : Milattan Önce

M. Ü. : Marmara Üniversitesi

Prof. : Profesör

S. : Sayfa

T. T. K. : Türk Tarih Kurumu

vb. : Ve benzeri

I-GİRİŞ

A-ŞER`İYE SİCİLLERİ

Osmanlı Devleti`nde de daha önceki Türk-İslam devletlerinde olduğu gibi en önemli yargı kurumu Şer`î Mahkemelerdi.

Şer`î Mahkemelerde görülen davalar ve merkezden gelen her türlü belgeler Şer`iye Sicili ya da kadı sicili olarak adlandırılan kayıtlara geçirilmiştir. Bu sicillerden elde edilen bilgiler hem askeri, siyasi, sosyal, ekonomik ve hukuk tarihi açısından önemli bilgiler içermekte hem de yerleşim merkezlerinin tarihlerinin aydınlatılmasına katkıda bulunmaktadır. Dolayısıyla Şer`iye Sicilleri Osmanlı Tarihi üzerinde araştırma yapan her araştırmacının başvurmaları gereken arşiv kaynaklarının başında yer almaktadır.

Şer`iye Sicilleri dikdörtgen şeklinde olup kadının yanında taşıyabileceği defter şeklinde idi. Bu siciller kadı tarafından tutulan dava kayıtları ile başka makamlardan gönderilen ve kaydedilen kayıtlardan oluşuyordu.[1] Kadı tarafından tutulan kayıtlar araştırma yaptığımız sicilde de bulunan boşanma, satış, şikayet, hibe, vakfiye, adi suç-lar, anlaşmazlıklar, tereke vb.`den oluşurken, başka makamlardan gönderilen kayıtların başında ise, fermân ve berâtlar gelmekteydi.

Şer`iye Sicilleri`nin mahkeme tarafından tutulup, korunması bir zorunluluktan ortaya çıkmıştır. İlâm ve senetlerin bir nüshası hak sahiplerine verileceğinden, belgeler üzerinde sahtekârlık yapılma olasılığı da dikkate alınmış, böylece gerektiğinde başvu-rularak, her türlü olumsuzluğun önüne geçilmiştir.[2]

Şer`iye Sicillerinde Arapça olan bir giriş kısmı vardır ki, burada Allah ve peygambere saygı sunulmaktadır. Ayrıca sicili tutan kadının ismi ve görevi de belirtilmekte, mührü de yer almaktaydı. Nitekim bu özellikleri üzerinde çalıştığımız sicilde de görmemiz mümkündür.

---

[1] Ahmet AKGÜNDÜZ, *Şer`iye Sicilleri Mahiyeti Toplu Katoloğu Ve Seçme Hükümler* , C. I, İstanbul 1988, S. 20-39.

[2] Abdulaziz BAYINDIR, *İslâm Muhakeme Hukuku*, İstanbul 1986, S. 2.

Şer`iye Sicilleri`nin önemli ortak bir özelliği de Lefkoşa`nın 8 Numaralı Şer`iye Sicili`nde de olduğu gibi vakfiyeler dışında kalan diğer kayıtların çok kısa olmaları nedeniyle bir sayfaya yedi, sekiz kaydın yapılmış olmasıdır.

Osmanlı Devleti`nin çok eski dönemlerinden itibaren tutulan Şer`iye Sicilleri üzerinde en önemli düzenleme 1874 tarihinde Sicillât-ı Şer`iyye Ve Zabt-ı Deâvî Cerîdeleri Hakkında Talimatla gerek taşrada, gerekse de merkezde bulunan Şer`iye Sicilleri`ne bir çeki düzen verilmeye çalışılmıştır. Zamanla biyolojik unsurlar, rutubet ve tozlardan olumsuz yönde etkilenen Şer`iye Sicilleri uzun süre adliye mahzenlerinde saklanmış[3], 3 Kasım 1941 tarih ve 4018/2182 sayılı emirleriyle müzelerde toplanmış, 1979-1980 yıllarından itibaren ise Şer`iye Sicillerinin toplu kataloglarının oluşturulması için çalışmalar başlatılmıştır.[4]

Osmanlı Devleti`nin önemli adası olan Kıbrıs`a ait Şer`iye Sicilleri de bulunmaktadır. Bu siciller Lefkoşa`da Vakıflar Dairesi Arşivi`nde olup, sicillerin büyük bölümü Lefkoşa Mahkemesi`ne ait olduğundan sicillerde Kıbrıs`ın hemen hemen her bölgesinden davalar yer almakla birlikte, çoğunluk Lefkoşa ve köylerine aittir. [5]

Kıbrıs`taki Şer`iye Sicilleri üzerinde günümüze kadar yapılan çalışmalar sonucu Kıbrıs`ın Tarihi aydınlatılmaya çalışılmıştır. Bu siciller üzerine dayalı iki kitapta Prof. Dr. M. Akif ERDOĞRU tarafından yayınlanmıştır. Bu eserler Kıbrıs`ta Osmanlılar I ve Kıbrıs`ta Osmanlılar II adlı eserlerdir.[6]

Sonuç olarak; gerek ülkemizdeki, gerekse başta Kıbrıs olmak üzere dış ülkelerde bulunan Şer`iye Sicilleri araştırmacıların hizmetine sunulmaya devam edildiği takdirde yerleşim merkezlerinin tarihleri; siyasi, sosyal, askeri ve ekonomik yönüyle ortaya konulacak, böylece Osmanlı Tarihi ile ilgili daha sağlıklı bilgiler elde etmek mümkün olabilecektir.

---

[3]Ahmet AKGÜNDÜZ, *a. g. e.* , C. I, S. 19-20.

[4]Cahit BALTACI, "Şeriye Sicillerinin Tarihsel Ve Kültürel Önemi", *Osmanlı Arşivi Ve Osmanlı Araştırmaları Sempozyumu*, İstanbul 1985, S.130.

[5]V. H. BEDEVİ, "Kıbrıs Şer`î Mahkeme Sicilleri Üzerinde Araştırmalar", *Milletlerarası Birinci Kıbrıs Tetkikleri Kongresi (14-19 Nisan 1969)*, Ankara 1971, S.139.

[6] M. Akif ERDOĞRU, *Kıbrıs`ta Osmanlılar I-II*, Lefkoşa 2008-2009.

B-LEFKOŞA`NIN H. (1110-1111) TARİHLİ 8 NUMARALI ŞER`İYE SİCİLİ`NİN TARİHİ VE KAPSAMI

Üzerinde çalıştığımız Lefkoşa`nın 8 Numaralı Şer`iye Sicili H. (3 Muharrem 1110) ile H. (4 Cemâzie`l-âhir 1111) tarihleri arasında Lefkoşa Mahkemesi`nde tutulan kayıtlardan oluşmuştur.[7] Belirttiğimiz bu tarihler Miladi olarak 12 Temmuz 1698 ile 27 Kasım 1699 tarihlerine rast gelmektedir. 409 no`lu kayıt ise, bu tarihin dışında kalmıştır. Bu kayıt ise, 1 Muharrem 1052 M. (1 Nisan 1642) aittir.[8] Ayrıca çalıştığımız sicildeki kayıtlarda düzenli bir tarih sıralamasının olmadığını tespit ediyoruz. Örneğin; 411. kayıt 15 Muharrem 1111 tarihine ait iken, 412. kaydın ise 15 Cemâzie`l-âhir 1110, yine 413. kaydında 11 Cemâzie`l-evvel 1110 tarihine ait olduğu tespit edilmiştir.[9] Sicilin 418. kaydının son kayıt olmadığı, eksik olduğu görülmüştür. Sicilin son kayıtlarında eksik sayfaların olduğu da belirlenmiştir.[10] Sicilin aslı Lefkoşa Evkâf Arşivi`nde diğer sicillerle birlikte bulunmaktadır.[11]

Sicilin kapsadığı dönem II. Mustafa (1695-1703) dönemine rast gelmektedir. Bu dönemde vezir-i azam ise Amcazâde Hüseyin Paşa`dır. [12]

Toplam 418 adet kayıttan oluşan Lefkoşa`nın 8 Numaralı Şer`iye Sicili`nde konularına göre sınıflandırdığımızda ticari konulu kayıtlar % 53 ile ilk sırada yer alırken ticari konulu dava kayıtlarının % 33 `nü mal-mülk satışları (menzil, bağçe, tarla, ağaç, arsa, koyun ve değirmen), % 11,40 borç-alacak, % 4 hibe, %3 tarla devri, %1 takas, %

---

[7] *LEFKOŞA`NIN H. (1110-1111) TARİHLİ 8 NUMARALI ŞER`İYE SİCİLİ`*nin 5. kaydı ile 408. kaydında tarihler verilmiştir.

[8] Faik Reşit UNAT, *Hicrî Tarihleri Milâdî Tarihe Çevirme Kılavuzu*, T. T. K. , Ankara 1988, S. 72.

[9] *LEFKOŞA`NIN H. (1110-1111) TARİHLİ 8 NUMARALI ŞER`İYE SİCİLİ`*nin 411, 412 ve 413. kayıtlar.

[10] *LEFKOŞA`NIN H. (1110-1111) TARİHLİ 8 NUMARALI ŞER`İYE SİCİLİ`nin* . kayıtları.

[11] V. H. BEDEVİ, "Kıbrıs Şer`î Mahkeme Sicilleri Üzerinde Araştırmalar", *Milletlerarası Birinci Kıbrıs Tetkikleri Kongresi (14-19 Nisan 1969)*, Ankara 1971, S. 139-141.

[12] Midhat SERTOĞLU, *Osmanlı Tarih Lûgatı*, İstanbul 1986, S. 292.

0,47 kiralama, ilgili kayıtlar oluşturmaktadır. Bununla birlikte sicilde aynı konulu kayıtların benzer özelliklere sahip oldukları tespit edilmiştir.

Sicildeki aile ile ilgili kayıtlar tüm kayıtların % 27`ni oluşturmakta ve ikinci sırada yer almaktadır. Bu kayıtlar miras ve tereke % 12, boşanma % 5, nafaka ve mehr % 7, kimsesiz çocuklara vasi tayin edilmesi % 3, 1 adet kayıt da vâris tayininden oluşmuştur.

Vergilerin tarh ve tahsili, miktarı, vergilerin tahsilinde yaşanan sorunları, vergilerin toplanmasından sorumlu olan kişileri, sicilde geçen % 2`lik orana sahip vergilerle ilgili kayıtların yardımıyla tespit ediyoruz.

Sicilde geçen, adi suçlar tüm kayıtların % 10`luk kısmını oluşturmuştur. Adi suçlarla ilgili kayıtlarda tecavüz, gasp ve işgal, hırsızlık, cinayet, asayiş, kavga, yaralama gibi konular yer almıştır. Adi suçlar yanında keşf, köle azadı, kalebendlik cezası gibi konularla ilgili dava kayıtlarına da rastlıyoruz.

Vakıflarla ilgili kayıtlar tüm kayıtların %1`ni oluşturmaktadır. Bu kayıtlar yardımıyla Kıbrıs`ta bulunan vakıflar, bu vakıfların işleyişi, vakıfların mütevellî heyetinde görev alan kişiler, vakıflara yapılan bağışlar hakkında bilgi sahibi olabiliyoruz.

Askeri kayıtlar da yine tüm kayıtların %1`ni oluşturmuştur. Bu kayıtlar yardımıyla adada bir yeniçeri teşkilatının varlığını, adada askeri görevlilerin ilgili yıllarda kimlerin olduğunu, askerilerin yaşadıkları sorunları ve görevleri konusunda da bilgi sahibi oluyoruz.

Diğer kayıtlar ise, tüm kayıtların % 3`nden ibarettir. Diğer kayıtları hadis, nişân-ı şerif, iftira, nehir sularının paylaşımı, hayvan talebi, gibi konularla ilgili kayıtlar oluşturmuştur.

Sicildeki Osmanlıca kelimelerin karşılıkları Ferit DEVELİOĞLU`nun Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lugatından, M. Zeki PAKALIN`ın Osmanlı Tarih Deyimleri Sözlüğü`nden ve Midhat SERTOĞLU`NUN, Osmanlı Tarih Lûgatı adlı eserlerden yararlanılarak verilmiştir. Sicildeki Rumca mahalle ve köy isimleri ise Osmanlı İdaresinde Kıbrıs (Nüfus-Arazi Dağılımı Ve Türk Vakıfları) adlı eserden yararlanılarak ortaya konulmuştur. Tez sonundaki harita ise Mehmet Ali DURMUŞ`UN tezinden

yararlanılarak çizilmiştir.[13] Sonuç olarak; Lefkoşa`nın 8 Numaralı Şer`iye Sicili isimli tez, çeşitli kaynaklardaki bilgilerle, Şer`iye Sicili`nden elde bilgilerin, birlikte ele alınıp yorumlanması yoluyla meydana getirilmiştir.

C-OSMANLI DEVLETİ`NİN BİR ADASI OLARAK KIBRIS

Akdeniz`in kuzeydoğusunda 34º 33` ve 35º 41` kuzey enlemleri ve 32º 17` ile 34º 35`doğu boylamları arasında yer alan[14] Kıbrıs 9251 km² yüzölçümüyle[15] Akdeniz` deki Sicilya ve Sardunya adalarından sonra üçüncü büyük adadır.[16] Kuzeyinde Anadolu toprakları, doğusunda Suriye, güneyinde Mısır, batısında ise Yunan adaları bulunur.

Arkeolojik çalışmalar sonucu elde edilen veriler, adada ilk hayat izlerinin günümüzden yaklaşık 7800 yıl geriye gitmektedir ki, bu durumda bize adada Neolitik, Kalkolitik, Tunç, Demir çağlarının yaşandığını göstermektedir.[17]

Kıbrıs Adası`nın isminin nereden geldiği konusunda çeşitli görüşler ileri sürülmüştür. En fazla kabul göreni ise adadaki bakır madenlerinin bu isme kaynaklık ettiği şeklindeki görüştür.[18] Kıbrıs`tan M. Ö. 1500 yıllarında Mısır kitabelerinde Isj yazılmış, daha sonra sırasıyla Alaşia, eski İbrani kaynaklarında Kittim olarak belirtilen Kıbrıs, Yunancada ise Kypros adıyla ilk defa Homiros`ta yer almıştır.[19]

Coğrafi konumundan dolayı Kıbrıs, tarih boyunca pek çok devletin hakimiyet sürdüğü bir ada olmuştur.[20] Eski devirlerden itibaren sırasıyla Mısır, Hitit, Yunan, Fenike, Asur, Pers, Büyük İskender İmparatorluğu, Roma İmparatorluğu, Bizans, İslam

---

[13] Mehmet Ali DURMUŞ, *Lefkoşa`nın 7 Numaralı Şer`iye Sicili*, Ege Üniversitesi, İzmir 1997.

[14] H. F. ALASYA, *Tarihte Kıbrıs*, Lefkoşa 1988, S. 1.

[15] Besim DARKOT, "Kıbrıs" , *İ. A.* , C. VI Eskişehir 1997, S. 672.

[16] *Osmanlı İdaresinde Kıbrıs (Nüfus-Arazi Dağılımı Ve Türk Vakıfları)* , Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı, Ankara 2000, S. 3.

[17] Celâl ERDÖNMEZ, *Şer`iye Sicillerine Göre Kıbrıs`ta Toplum Yapısı*, Isparta 2004, S. 1.

[18] H. F. ALASYA, *a. g. e.* , S. 1-2.

[19] Besim DARKOT, *a. g. m.* , S. 673.

[20] Ali Efdal ÖZKUL, *Kıbrıs`ın Sosyo-Ekonomik Tarihi (1726-1750)*, İstanbul 2005, S. 29.

Devleti, İsaac Comneneus, Templier Şövalyeleri, Lüsignan ve Venedik devletlerinin egemenliklerine girmiştir.[21]

Çok eskiden beri Kıbrıs ile Anadolu arasında yakın ilişkiler kurulmuştur. Bu ilişkiler hem siyasi, hem de ekonomik ilişkiler niteliğindedir. Türklerin Kıbrısla olan ilişkileri ise, Anadolu Selçuklu Devleti döneminde Anadolu Selçuklu Sultanı I. Gıyaseddin`in Keyhüsrev`in ticareti geliştirmek amacıyla 1220 yılında Kıbrıs Krallığı`na imtiyazlar vermesiyle başlamıştır. Bu ilişkiler Anadolu Türk Beylikleri döneminde de devam etmiştir.[22] Osmanlılar döneminde ise; Kıbrısla ilk ilişki, Fatih Sultan Mehmed döneminde başlamış, Akkoyunlu Devleti`ne destek veren Venedikliler, Osmanlı Devleti ile karşı karşıya gelmişlerdir. Daha sonra Memlûkler`e karşı adada üs talebinde bulunan Osmanlıların, Venediklilerden olumsuz cevap almaları Osmanlıların Venedikliler ile aralarının iyice bozulmasına neden olmuştur. II. Bayezid döneminde zaman zaman adaya yapılan akınlardan sonra, Yavuz Sultan Selim`in 1517 yılında Mısır`ı Fethi ile Venedikliler`in Memlûk sultanlarına ödedikleri vergileri, Osmanlı`ya ödemeye başlamaları ile Venediklilerin bağlılıkları sağlanmıştır.[23] Bundan sonra da gerek Yavuz Sultan Selim dönemi, gerekse Kanuni Sultan Süleyman dönemlerinde yapılan fetihlerle Kıbrıs`ın etrafı Osmanlılar tarafından ele geçirilmiş, 1538 Preveze Deniz Savaşı ile de "Akdeniz Türk Gölü" haline getirilmiştir.

II. Selim (1566-1574) dönemi olan 1570 yılına gelindiğinde ise; Osmanlı Devleti`ni Kıbrıs`ı fethetmeye iten nedenleri; siyasi ve stratejik, iktisadi ve dini şeklinde başlıklar altında toplayabiliriz. Siyasi ve stratejik neden olarak, Kıbrıs`ın Akdeniz`de önemli bir üs durumunda bulunmasını, İktisadi neden olarak doğu-batı ticaretini, dini neden olarak da Hac yolunun güvenlik altına alınmak istenmesini[24] ve Katolik Venedik baskısından şikayet eden Kıbrıs`ın Ortodoks halkının Osmanlı hakimiyeti taraftarı

[21] H. F. ALASYA, *a. g. e.* , S. 8.

[22] V. H. BEDEVİ, "En Eski Devirlerden İtibaren Kıbrıs-Anadolu Münasebetlerine Genel Bir Bakış" , Lefkoşa 1962, S. 6-8.

[23] H. F. ALASYA, "Kıbrıs Tarihi Ve Kıbrıs`ta Türk Eserleri" *Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü* 1977, S. 43.

[24] *Kıbrıs`ın Fethi (1570-1571)*, Kültür Ve Turizm Bakanlığı, Ankara 1986. S. 45.

olmalarını[25] söyleyebiliriz. Bu nedenlere bağlı olarak Lala Mustafa Paşa komutasındaki Osmanlı Ordusu 1 Temmuz 1570 tarihinde adayı kuşatmıştır. 1 Ağustos 1571 tarihine kadar süren kuşatma sırasında[26] önce Lefkoşa fethedildi, sonra Girne kendiliğinden teslim oldu. Magusa ve çevresinin alınmasıyla da adanın fethi tamamlandı.[27]

Fethin ortaya çıkardığı sonuçlar şunlardır. Kıbrıs`ı alan Osmanlılar, Akdeniz`de önemli bir üsse sahip olmuşlardır. Ayrıca Anadolu, Suriye ve Mısır kıyılarının güvenliğini sağlayan Osmanlı Devleti, Venediklileri`nde Doğu Akdeniz`deki üstünlüklerini kırmıştır. Fetih, yine aynı yıl gerçekleşen İnebahtı Deniz Savaşı`na yol açmıştır. Bu savaştan yenik çıkan Osmanlı Devleti ise, kısa zamanda deniz gücünü eskisinden daha güçlü duruma getirerek Akdeniz`de güvenliği tekrar sağlamıştır. Kıbrıs`ın Fethi, bizi Osmanlı Devleti`nin güçlü olduğuna dair yanlış bir düşünceye de sürüklememelidir. Çünkü 1566-1617 yılları arasında Osmanlı Devleti gerek içteki, gerekse dıştaki olaylardan olumsuz etkilenmiş ve kesinlikle çökme devrine girmiş idi.[28]

1571 yılında Kıbrıs`ı alan Osmanlılar, ilk olarak adada nüfus, arazi ve emlâk tahriri yapmışlardır.[29] İkinci olarak serfliği kaldırarak buna bağlı vergi yükünü hafifletmişlerdir. son olarak ise, Venedik ve Katolik Kilisesi`nin sürekli baskısı altında bulunan Ortodoks Kilisesi`ne eski gücünü yeniden vermişlerdir.[30] Adanın fethiyle Osmanlı Devleti adadaki örgütlenme çalışmalarını da başlatmıştır ki, merkezi Lefkoşa olmak üzere salyâne ile idare edilen Girne, Baf ve Magusa sancaklarını içine alan Tuzla, Limasol, Piskopo, Gilan, Evdim, Karpas, Dağ, Değirmenlik, Kukla, Hırsofo, Lefke, Omorfa, Mesarya adlı 16 kazadan oluşan[31] bir beylerbeylik oluşturmuşlar, beylerbeylik

[25] Seyit YOLAK, *1571`den Günümüze Kıbrıs Türk Yönetimleri*, Lefkoşa 1989, S. 13.

[26] Besim DARKOT, *a. g. m.* , S. 675.

[27] Bekir Sıtkı Baykal, *Peçevi Tarihi*, C. I, Ankara 1992, S. 343.

[28] Vernon J. PARRY, "Osmanlı İmparatorluğu 1566-1617" , *Ege Üniversitesi Tarih İncelemeleri Dergisi* Sayı: 4, İzmir 1989, S. 178.

[29] Celâl ERDÖNMEZ, *a. g. e.* , S. 9.

[30] Seyit YOLAK, *a. g. e.* , S. 14.

[31] H. F. ALASYA, *Tarihte Kıbrıs*, Lefkoşa 1988, S. 73.

teşkilatını güçlendirmek içinde Tarsus, İçel (Silifke), Alâiye ve Sis sancaklarını da bu beylerbeyliğine bağlamışlardır.[32]

Fetihten sonra Osmanlı Devleti tarafından adanın yönetimine bir beylerbeyi, sancakların başına sancakbeyleri, kazaların başına kadılar, dini işlerin başına bir müftü, güvenlik işlerinden sorumlu olarakta bir subaşı atanmıştır. Ayrıca adada yeniçeri askeri birliği oluşturulmuş, 28 birliğe ayrılan yeniçerilerin her birliğinin başına bir çorbacı denilen komutan atanmıştı ki, bunlarda Lefkoşa`da oturan Yeniçeri Ağası`nın komutasına verilmişti.[33]

Adanın fethinden sonra atanan önemli bir görevli de "Lefkoşa Kadısı" diye adlandırılan baş kadıdır. Kıbrıs`ta bulunan diğer kadılar bu kadıya bağlı idiler.[34] Bununla birlikte adada Şer`î Mahkemelerin yanında daha sonraki dönemlerde 2 Türk, 2 Rum, üyeden oluşan Nizamî Mahkeme, 3 Türk ve 3 Rum üyeden oluşan Yargıtay (Temyiz Mahkemesi) ve 4 Türk, 2 Rum azadan meydana gelen Ticaret Mahkemesi de kurulmuştu.[35] Mahkemelerde Türkler yanında Rumlara yer verilmesi bize Osmanlı Devleti`nin halkına tam bir tarafsızlık içinde olduğunu bize göstermesi açısından önemlidir.

Ada önceleri tamamen padişah hassı olarak düzenlenmiş, bu sebeple beylerbeyi, defterdar gibi yöneticilere has olarak verilmemiştir. Bu görevlilere has yerine, ada hazinesinin gelirinden yıllık maaş (saliyane) bağlanmıştır. Kıbrıs Beylerbeyine senelik 1.100.000 akçe verilmekteydi. Bunun 800.000 akçesi Kıbrıs hazinesinden, 200.000 akçesi Adana ve Tarsus sancakları gelirlerinden ve geri kalan 100.000 akçesi de Kıbrıs'taki kale muhafızlarının ada dışında tasarruf ettikleri tımarlarından karşılanmıştır.[36]

---

[32] Besim DARKOT, *a g. m.* , S. 675.

[33] Bener Hakkı HAKERİ, *Başlangıcından 1878 Dek Kıbrıs Tarihi*, Ankara 1993, S. 242-244.

[34] Ali Efdal ÖZKUL, *a. g. e.* , S. 56.

[35] H. F. ALASYA, "Kıbrıs Tarihi Ve Kıbrıs`ta Türk Eserleri" , *Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü* 1977, S. 96.

[36] Recep DÜNDAR, *Kıbrıs Beylerbeyliği*, İnönü Üniversitesi, Malatya 1998, S. 85.

Osmanlı Devleti ele geçirdiği diğer yabancı topraklar için uyguladığı kolonizasyon politikasını Kıbrıs içinde uygulamıştır. Bu politikanın amacı adada ziraat yapacak, korsanlık faaliyetlerine karşı koyacak, Türk nüfusunu oluşturmak böylece de Türk idaresinin adada güvenli bir şekilde kurulmasını ve işlemesini sağlamaktı. Anadolu`-dan daha çok Çukurova ve Karaman çevresinde yaşayan Türkler adaya göç ettirilmişlerdir. Bir ruus kaydından yararlanan Şenol ÇELİK tarafından yapılan hesaplamaya göre; Karaman vilayetinden 3150 hane, İç-El sancağından 865 hane, Bozok sancağından 726 hane, Teke sancağından 500 hane, Alaiye sancağından 488 hane toplam olarak 5729 hane adaya göç ettirilmiştir. Adaya göç ettirilecekler seçilirken şu özellikler göz önünde bulundurulmuştur. Ziraat yapma konusunda sıkıntı yaşayanlar, kavgacı, geçimsiz ve eşkıya olanlar, tahrir işlemi sırasında deftere yazılmayanlar, bir yerleşim yerinin yerlisi olmayıp, sonradan oraya gelenler, arazi sahibi olmayanlar, aralarında arazi anlaşmazlığı olanlar, köyden kente göç edenler, herhangi bir işi olmayanlar ile [37]adanın kısa zamanda kalkınmasını sağlamak amacıyla çiftçi ve sanat ustaları malzemeleri ve hayvanlarıyla birlikte adaya gönderilmişlerdir.[38] Yalnız adaya Türkler değil, aynı zamanda Venedik baskısından Anadolu`ya kaçan Kıbrıslıların ve sefer sırasında esir düşüp daha sonra serbest kalan Zımmîlerin de adaya göç etmelerine izin verilmişti. Kıbrıs`a Anadolu`dan göç ettirme politikası sicilin ait olduğu padişah II. Mustafa döneminde de devam etmiş, 1696 yılında bazı aşiretler İç-El ve Kıbrıs`a yerleştirilmişlerdir.[39]

Kıbrıs`ın Fethi`nden sonra adaletli bir yönetim kuran Osmanlı Devleti, zaman içerisinde yönetim tarzında bir takım değişiklikler de yapmıştır. Bunun en önemli nedeni Osmanlı Devleti'nin Akdeniz'de Venediklilerle devam eden savaşlarından dolayı ticaretin durması, çekirge salgını ve diğer doğal afetler sebebiyle hayatın zorlaşması, ve adadan göçler gibi faktörlerin etkisi olmuştur. Nüfusu azalan ada beylerbeylik salyanesini veremeyecek duruma geldiğinden 1670 yılında beylerbeylikten kaptan paşalığa ilhak edilmiştir. Fakat bu durumda uzun sürmemiş, ada önce Vezir-i

[37] Şenol ÇELİK, "Türk Fethi Sonrasında Kıbrıs Adasına Yönelik İskân Çalışmaları" S. 6-14.

[38] H. F. ALASYA, *Tarihte Kıbrıs*, Lefkoşa 1988, S. 43.

[39] Cengiz ORHONLU, "Mustafa II " *İ. A.* , C. 8 İstanbul 1960, S. 698.

azam hassı sonra da Divan-ı Hümayuna bağlı muhassıllık haline getirilmiştir. Tezimi kapsayan dönemde (1687-1785) yılları arasında ada 1703 yılına kadar Kaptan Paşa tarafından atanan mütesellimler tarafından yönetilmiştir. Mütesellimlerin maaşları bedel-i nüzl vergisinden karşılanıyordu. Yaklaşık 15000 akçe maaş almakta idiler. Yine bu dönemde, Osmanlı Devleti`nde yaşanan sorunların benzerlerine adada da rastlayabiliyoruz. Nitekim belirtilen yüzyılda adadaki idari yapı bozulmuş, vergi toplanmasında yaşanan suistimaller, görevlilerin üzerlerine düşen görevleri yerine getirmemeleri[40] gibi nedenler, gerek 1698-1699 öncesi, gerekse de 1698-1699 sonrası adada çabuk bastırılabilen bir takım isyanlara da neden olmuştur.[41]

1703 yılında ise padişah III. Ahmed tarafından adanın yönetimi Kaptan Paşa`dan alınarak sadrazamlara has olarak verilmiş, fakat adanın yönetimi mütesellimin yönetiminde kalmaya devam etmiştir. Hatta mütesellime ek olarak sadrazam tarafından atanan muhassıl da yönetime katılmıştır.[42] 1785 yılından itibaren de sadrazama bağlı Muhassıl; (1785-1839)`da Divan-ı Hümayun`a bağlı Muhassıl; (1789-1861) Divan-ı Hümayun`a bağlı Kaymakam; (1861-1868) Rodos Paşalığı`na bağlı Kaymakam; (1868-1870) yılları arası Çanakkale Valisi`ne bağlı Mutasarrıf; (1870-1878)`da Divan`a bağlı Mutasarrıf tarafından yönetilmiştir.

Sicilin ait olduğu dönemde, adanın nüfusunu müslümanlar ile gayr-i müslimler oluşturmuştur. Gayr-i müslimleri ise net olarak tespit edebildiğimiz kadarıyla Rumlar, Ermeniler, Musevîler, Linobambakiler ve diğer unsurlar oluşturmuştur.

Müslüman nüfus, kolonizasyon politikasına bağlı olarak fetihten sonra adada oluşturulmuştur. Müslümanlar; adada mal sahibi olmuşlar, miras bırakmışlar, ticaretle uğraşmışlar, evlenip boşanmışlar, adanın nüfusunu oluşturan gayr-i müslimlerle de her türlü sosyal ve ticari ilişkilerini sürdürmüşlerdir.

Gayr-i müslimler içerisinde adada sayıca en fazla nüfusa sahip olanlar Rumlardı. Rumların sayıları daima Türklerden de fazla olmuştur. Rum cemaatinin Kıbrıs adasın-

[40] Nuri ÇELİK, *XVIII. Yüzyılın İkinci Yarısında Kıbrıs`ın Siyasi, İdari, Toplumsal Ve Ekonomik Şartları* Hacettepe Üniversitesi, Ankara 1999, S. 28.

[41] Bener Hakkı HAKERİ, *a. g. e.* , S. 257-258.

[42] Recep DÜNDAR, *a.g.e.*, s. 90.

daki varlığı çok eskilere dayanmaktadır. Roma İmparatorluğu döneminde yerli halk ile dışarıdan gelip adaya yerleşenlere Romalı anlamında Rum adı verilmişti. Osmanlı idaresinin adada kurulmasıyla birlikte adada ki kiliseye tanınan ayrıcalıklar ile Ortodoks Kilisesi Rumlar üzerinde dini, ekonomik ve hukuki anlamda söz sahibi olmuştur. Osmanlılar döneminde Rumlar, herhangi bir baskıyla karşılaşmadıkları gibi, iktisadi ve sosyal açılardan da gelişme göstermişlerdir.

Ermeniler de adada yaşayan gayr-i müslimler içinde yer almakta idiler. Fakat nüfusları fazla değildi. Ermeni toplumunun liderleri İstanbul`da bulunan Ermeni Patriği`ne bağlıydılar.[43] Sosyal ve iktisadi yaşamlarına Osmanlı Devleti tarafından müdahale edilmemiştir. Sicilde Lefkoşa`ya bağlı Ermeniyan Mahallesi`nden söz edilmiştir. Ayrıca sicilde geçen çeşitli Ermeni isimlerine de rastlanmıştır.

Musevîler ise, Kıbrıs`ta yaşayan gayr-i müslimler içinde sayıları en az olanlar idi. Musevîler de yine hiçbir şekilde Osmanlı Devleti`nin müdahalesiyle karşılaşmamışlardır. Hatta sorunlarını çözmek için Şer`i Mahkemelere başvurmuşlardır.

Linobambakiler, Venedik idaresi sırasında adaya gelmişler zaman zaman hıristiyan, zaman zaman da müslüman gibi davranmışlardır. Linobambakiler`in bir kısmı 1571 yılından sonra İslamiyeti seçerken, bir kısmı Ortodoks bir kısmı da Katolik kilisesine bağlı kalmışlardır. Osmanlı Devleti bunları Türk olarak kabul etmekle birlikte, onlardan cizye vergisi almaya da devam etmiştir.

Diğer unsurları, Kıbrıs`a gelip yerleşen Dürziler ve Sardunya tebasından olanlar oluşturmaktaydı.[44]

Adanın iktisadi yaşamı tarım, hayvancılık ve ticarete dayanıyordu. Ada da tarımsal faaliyet olarak zeytin üretimi, Penbe (pamuk) üretimi, buğday üretimi ve meyve üretimi yapılıyordu. Ancak sık sık adada yaşanan kuraklık, kıtlık, çekirge istilası vb. doğal felâketler nedeniyle, Osmanlı Devleti adadaki insanların yaşamlarını sürdürebilmeleri için adaya zahire göndermiştir.[45]

---

[43] Ali Efdal ÖZKUL, *a. g. e.* , S. 57.

[44] Celâl ERDÖNMEZ, *a. g. e.* , S. 37-44.

[45] Celâl ERDÖNMEZ, *a. g. e.*, S. 13.

Osmanlı Devleti`nin dışında gerçekleşen coğrafi keşiflerden sonra doğu-batı ticaretinde yaşanan olumsuz gelişmelerden Kıbrıs`ta Akdeniz`de bir ada olarak etkilenmişti.[46] Fakat sicilin ait olduğu 1698-1699 yılları arasında Kıbrıs, hâlâ daha stratejik açıdan önemini sürdürmekteydi.

D-1698-1699 YILLARINDA OSMANLI DEVLETİ

Üzerinde çalıştığımız sicilin kapsadığı dönemde II. Mustafa (1695-1703) padişah olup, 6 Şubat 1695`te 32 yaşında tahta geçmişti.[47] Dönemin vezir-i azamı ise Amcazâde Hüseyin Paşa (18 Eylül 1697- 4 Eylül 1702) idi.[48]

II. Mustafa döneminde 25 Mayıs 1695`te hocası Erzurumlu Hacı Feyzullah Efendi`yi Şeyhü`l-islamlığa getirmiş,[49] bundan sonra da devlet yönetiminde onun etkisi altında kalmıştır.

1683 II. Viyana Kuşatması sonrası başlayan "Kutsal İttifakla" savaşların sonuna gelinmişti. 1698 yılında Sakız Adası`nın alınmasında önemli çabası görülüp, kaptan-paşalığa getirilen Mezomorto Hüseyin Paşa, Midilli Adası`nın Zeytinburnu önünde Venediklilerle savaşmış, fakat iki tarafta birbirlerine üstünlük sağlayamamışlardı.[50] Bosna Beylerbeği Dal-Taban Mustafa Paşa ise Bosna`daki Avusturyalılara saldırarak onların geri çekilmelerini sağlamıştı.[51]

1683-1699 yılları arasında 16 yıl boyunca Venedik, Lehistan, Avusturya ve Rusya ile 4 cephede savaşmıştı. 1699 yılına gelindiğinde Avusturya ile yapılan savaşlardan art arda alınan yenilgiler sonucu Edirne hem tehdit edilmeye başlamış, hem de Balkanlarda ki Arnavutluk, Mora ve Sırbistan`da düşman devletlerinin kışkırtmalarına açık hale gelmişti. Venedikliler ise, Bosna ve Dalmaçya`daki önemli yerleri ele geçirerek Mora`yı alıp, Orta Yunanistan`a kadar ilerlemişlerdi. Lehistan, Kırım Hanlığı`nın Osmanlı

[46] Besim DARKOT, *a. g. m.* , S. 675.

[47] Cengiz ORHONLU, *a. g. m.* , S. 695.

[48] Midhat SERTOĞLU, *a. g. e.* , S. 292.

[49] İsmail Hami DANİŞMEND, *İzahlı Osmanlı Tarih Kronolojisi*, C. V İstanbul 1972, S. 132.

[50] İsmail Hakkı UZUNÇARŞILI, *Osmanlı Tarihi*, C. I İstanbul 1983, S. 579.

[51] Cengiz ORHONLU, *a. g. m.* , S. 695.

Devleti`ne yardımları sonucu Kamaniçe`yi almayı başaramamıştı. Ruslar ise, elde ettikleri başarılarla Osmanlı Devleti`ni tehdit edebilecek duruma gelmişlerdi. Başarısızlıklar Osmanlı Devleti`nin askeri teşkilatının bozukluğunu ve çağa uygun yeniden düzenlenmesi gereğini ortaya çıkarmıştır.[52]

Osmanlı Devleti`ni barış istemeye iten olay ise; 1697 yılında Zenta`da Avusturya`ya karşı alınan yenilgi olmuş, bu olaydan sonra Osmanlı Devleti, "Kutsal İttifak" devletlerinden barış istemeyi düşünmeye başlamıştır.[53] "Kutsal İttifak" devletleri de barış istediğinden taraflar arasında 1699 yılında Karlofça kasabasında barış görüşmeleri başlamış, Osmanlı Devleti`ni bu görüşmelerde Reisü`l-küttâb Râmî Mehmed Efendi ile divan-ı hümâyûn tercümanı İskerletzâde Aleksandr Mavrokordato` - nun başkanlığında bir heyet temsil ederken Avusturya`yı Kont Ötringen ile Şihink, Venediklileri Şövalye Ruzzini, Lehistan`ı Kont Malahovski, Rusya`yı ise Prokop Boganoviç temsil etmişlerdir. Ayrıca görüşmelere aracılık yapan İngiliz elçisi Baron Vitorvendi ile İstanbul`daki İngiliz elçisi Baçet, Felemenk elçisi Hemsberke`de hazır bulunmuşlardır.

4 ay süren görüşmeler sonucunda 26 Ocak 1699 tarihinde Rusya haricindeki devletler arasında Karlofça Antlaşması imzalanmış, antlaşmanın süresi ise 25 yıl olarak belirlenmiştir.[54]

Karlofça Antlaşması sonucu Mora ve Dalmaçya kıyıları Venedik`e bırakılırken, Macaristan Avusturya`ya, Ukrayna ve Podolya ise Lehistan`a bırakılmıştır.

Karlofça Antlaşması ile batı da ilk kez toprak kaybeden ve gerileme dönemine giren Osmanlı Devleti dış siyasetini bu tarihten itibaren değiştirmiş, 1718 yılına kadar Karlofça Antlaşması ile kaybettiği toprakları geri alma siyaseti izlemeye başlamıştır. Bu antlaşma Osmanlı Devleti`nin Avrupa`daki ilerleyişini durdurmuş, 1921 yılına kadar sürekli Avrupa`ya karşı onun savunma durumunda kalmasına neden olmuş, ayrıca

[52] İsmail Hakkı UZUNÇARŞILI, *a. g. e.* , C. I , S. 585-586.

[53] Cengiz ORHONLU, *a. g. m.* , S. 697.

[54] İsmail Hakkı UZUNÇARŞILI, *a. g. e.* , C. I , S. 590.

önceden önem vermediği İngiltere ve Fransa gibi Avrupalı devletlerin siyasetlerinin, etki alanına girmişti.[55]

Karlofça Antlaşması`nda yer almayan Rusya ile de 1700 yılında İstanbul Antlaşması yapılmış, bu antlaşma sonucu Azak Kalesi ve çevresi Rusya`ya bırakılmış, Ruslar yine bu antlaşmayla İstanbul`da sürekli bir elçi bulundurabilme hakkını elde etmişlerdir. Antlaşmanın süresi ise Karlofça Antlaşması`nda olduğu gibi, 25 yıl olarak belirlenmiştir.[56]

Karlofça Antlaşması`nı takip eden dönemde; Osmanlı Devleti`nde düzen bozulmuş, asayiş kalmamış, soygunculuktan bıkan Türk halkı asayişin kalmaması nedeniyle şehir ve kasabalara göç etmişler, bazıları da eşkıyalığa başlamışlardır. Dönemin sadrazamı olan Amcazâde Hüseyin Paşa ülkenin içinde bulunduğu bozulmanın farkına vararak; sınırları, eyaletleri, maliyeyi, ordu ve donanmayı düzenlemek için ıslahatlara girişmiştir.[57]

Özet olarak, sicilin ait olduğu dönemde Osmanlı Devleti içte askeri, ekonomik, sosyal ve asayişle ilgili sorunlar yaşarken, dışta da yenilgiler ve bu yenilgilere bağlı olarak ağır maddeler içeren antlaşmalarla karşı karşıya kalmıştı.

II-DEĞERLENDİRME

A-LEFKOŞA ŞER`İ MAHKEMESİ

Osmanlı Devleti`nde hukuk sistemi şer`î ve örfî olmak üzere ikiye ayrılıyordu. Örfî hukuk kaynağını örf, âdet, gelenek ve göreneklerden alıyormuş gibi görünüyorsa da aslında padişahın, toplum yararı için şeriatın boş bıraktığı alanlarda çıkardığı kanunlardan almıştır.[58] Şer`î hukuk ise kaynağını Kur`an-ı Kerîm`den almıştır.[59]

Meclis-i Şer` diye de adlandırılan Şer`î Mahkemeler hem şer`î, hem de örfî hukuk ile ilgili sorunlara bakıyordu. Şer`î Mahkemede görülen belli başlı dava konuları

[55] İsmail Hakkı UZUNÇARŞILI, *a. g. e.* , T. T. K. , C. IV, Ankara 1978, S. 1.

[56] İsmail Hakkı UZUNÇARŞILI, *a. g. e.* , C. I, S. 593.

[57] İsmail Hakkı UZUNÇARŞILI, *a. g. e.* , C. IV, S. 1.

[58] M. Akif AYDIN, *İslâm-Osmanlı Aile Hukuku*, M. Ü. İlahiyat Fakültesi, S. 60.

[59] Erol ÖZBİLGİN, *Osmanlı Hukuku`nun Yapısı*, İstanbul 1985, S. 51.

arasında aile, ticaret, cinayet geliyordu. Ayrıca senet, vakfiye ve vasiyetlerin düzenlenmesi, devletin maliyesine ait işler, devlet ile kişiler arasındaki işlemler, yasakların uygulanması gibi işlemlerle de ilgilenirlerdi.[60] Bu sorunlar ise üzerinde çalışma yaptığımız sicilde de olduğu gibi Hanefi Mezhebi`ne göre çözümleniyordu.[61]

Osmanlı Devleti`nde her kaza merkezinde bir Şer`î Mahkeme bulunuyordu. Kaza teşkilatı; kadının sorumluluk alanını ifade etmekle birlikte gerek Selçuklularda, gerekse de Osmanlılarda idari ve adli örgütlenmenin esasını oluşturmaktaydı.[62]

Şer`î Mahkemelerin başında kadı adı verilen görevli bulunurdu. Kadılar, Şeyhü`l-islama bağlı olarak görev yaparlardı. Kadıların verdikleri kararlar şikâyet edildiği takdirde, divan tarafından kaldırılabilirdi.[63] Bu durumda padişah davayı ya aynı kadıya, ya da başka bir kadıya gönderirdi.

Taşradaki diğer görevlilerden olan beylerbeyi, sancakbeyi, subaşı gibi görevliler hukuki konularda karar veremezler, sadece kadıların verdiği kararları uygularlardı.[64]

Osmanlı Devleti, Kıbrıs`ı feth ettikten sonra Kıbrıs`ta da hukuki örgütlenmesini gerçekleştirdi. Fetihten sonra kurulan Lefkoşa Kadılığı en yüksek rütbeli kadılık olarak belirlenmişti. Adadaki diğer kadı ve naibler ona bağlanmıştır.

Kadı ve naibler hakkında da şikayet yapılabilmekteydi. Eğer yapılan şikayetler haklı görülürse kadılar görevden alınabilmekteydiler. Kadı ve naib öldüğünde mahkemede görevli olan başkâtip Lefkoşa Kadılığı`na vekâlet edebildiği gibi, İstanbul medreselerinde müderrislik yapanlar da naib olarak atanabiliyordu.[65]

Lefkoşa`nın 8 Numaralı Şer`iye Sicilinden de görebileceğimiz üzere ülkenin diğer topraklarındaki Şer`î Mahkemelerde olduğu gibi Lefkoşa`nın Şer`î Mahkemesi`ne de

---

[60] İ. Hakkı UZUNÇARŞILI, *Osmanlı Devleti`nin İlmiye Teşkilatı*, T. T. K.. , Ankara 1984, S. 83.

[61] Halil İNALCIK, "Mahkeme*",* *İ. A.* , C. VII Eskişehir 1977, S. 150.

[62] Mustafa AKDAĞ, *Türkiye`nin İktisadî Ve İçtimai Tarihi* C. II (1453-1559) T. T. K. , Ankara 1971, S. 75.

[63] Midhat SERTOĞLU, *Osmanlı Tarih Lugatı*, İstanbul 1986, S. 87.

[64] Halil İNALCIK, *a. g. m.* , S. 149.

[65] Ali Efdal ÖZKUL, *a. g. e.* , S. 56-57- 58-60.

hem müslüman, hem de gayr-i müslim tüm kadın ve erkekler başvurabiliyorlardı. Sicilin ait olduğu dönemde müslümanlar ile gayr-i müslimler arasında ırk, din ve dille ilgili herhangi bir sorun yaşandığı tespit edilememiştir. Yine sicilde din değiştirme ile ilgili herhangi bir kayda rastlanmamıştır.

Sicilden Lefkoşa Mahkemesi`nde Kıbrıs`ın diğer yerlerine ait davaların görüldüğü de anlaşılmaktadır.[66]

Mahkemeye başvuran kimseler, zaman zamanda mahkemelerde kendilerini temsil etmeleri için vekil görevlendirebilmekte idiler. Vekâlet: İslam hukukunda, hukuki temsilin en önemli şekli olup, belli bir tasarrufa sahip, bir kişinin yerine başkasını yetkili kılmasına denir. Vekâlette üç aranan şart vardı. Birincisi müvekkilin yapılmasını istediğini yapabilmesi, ikincisi seçebilmesi, üçüncüsü ise vekillik yapabilmesidir.[67] Üzerinde araştırdığımız sicilde geçen toplam vekil sayısı 106`dır. [68] Vekâletin gerçek olduğuna ait iki şahidin mahkemede hazır bulunması da gerekiyordu. Araştırdığımız sicilde 7 numaralı kayıtta Ahmed Çorbacı İbn El-hâc Mehmed`in Zeliha binti Derviş`in vekili olduğu mahkemede Derviş Bölükbaşı İbn Hıdır ve Hasan bin Mehmed şahitlikleriyle ispat edilmiştir.

Sicilden mahkemede görevli olan gayr-i müslim tercümanları da tespit edebiliyoruz. 175. kayıtta tercüman Anduli iken 187. kayıtta ise Lazanye`yi görüyoruz.

Yine sicilden adadaki en büyük gayr-i müslim din görevlisinin 175. kayıtta 14 Rebi`ü`l-evvel 1110 tarihinde Yermalu veledi Kanhal olduğunu görebiliyoruz. Bu kişinin Kıbrıs Başpiskoposu olduğunu tespit ediyoruz.

B-MAHKEME PERSONELİ

KADI

[66] *LEFKOŞA`NIN H. (1110-1111) TARİHLİ 8 NUMARALI ŞER`İYE SİCİLİ`nin* kayıtları.

[67] Halil CİN, Ahmet AKGÜNDÜZ, *Türk-İslam Hukuku Tarihi*, C. II İstanbul 1990, S. 258-259.

[68] *LEFKOŞA`NIN H. (1110-1111) TARİHLİ 8 NUMARALI ŞER`İYE SİCİLİ`nin* kayıtları.

Osmanlı Devleti`nin yönetim teşkilatının temelini meydana getiren kaza, şehirle birlikte çevresindeki köylerden meydana geliyordu ve her kazada bir mahkeme, her mahkemenin başında da kadı adı verilen bir görevli bulunuyordu.[69]

Kadı olabilmek için, hür, bâliğ, âdil, ve Mecelle`ye göre hakîm, fehîm, müstakîm, emîn ve metîn olmak gerekiyordu. [70]

Hakimü`ş-şer`î diye de adlandırılan kadının hem şer`î, hem hukuki, görevleri vardı. Bunun yanında kadı, hükümetin emirlerini uygulayan bir devlet görevlisi olup, kazanın yönetiminden de sorumlu idi.

Gerekli medrese eğitimini alan ve staj yapan kişiler kadı olarak atanırlardı. XIV. yüzyılda 150 akçelik kadıların tayinini Rumeli ve Anadolu Kazaskeri`ni padişahın kabulü sırasında, padişahın onayı alınarak yapılırken ve 150 akçeden fazla olan kadıları ise sadrazam atarken XVI. yüzyılda ise büyük kadılıkların tayinleri şeyhü`l-islâmların sadrazam aracılığıyla sundukları, yazıları ile yapılırdı.[71]

Osmanlı Devleti`nde kadılar dereceleri bakımından da iki büyük gruba ayrılıyordu. Bunlardan birincisi mevleviyet denilen büyük kadılıklardır. Büyük kadılıklarda aldıkları maaşlara göre 300 akçeli mevleviyetler ki bunlara "devriye mevâlisi" de denirdi. İkincisi ise 500 akçeye kadar yükselebilen mevleviyetlerdi. En yüksek mevleviyet derecesi Anadolu ve Rumeli kazaskerliği idi.[72] İkinci kadılık kaza kadılığı idi. Bunun en yüksek derecesine "sitte veya eşref-i kuzât" denirdi.

Kadıların görev süresi, ancak 2 sene olabiliyordu. Görev süresi bitince bir kadı başka bir yere atanmadan önce İstanbul`da 1 sene staj yapması gerekiyordu. [73]

Üzerinde çalıştığımız sicilde 3. kayıttan Lefkoşa Kadısı`nın M. 1698 yılında Yusuf adında bir kişinin olduğunu anlıyoruz. 280. kayıtta Lefkoşa Kadısı olarak Bayram Efendi`yi görüyoruz. 407. kayıttan H.1111 (M. 1699) tarihinde Lefkoşa Kadısı

---

[69] Yücel ÖZKAYA, *Osmanlı İmparatorluğu`nda Ayanlık*, Ankara Üniversitesi D. T. C. F. 1977, S. 46.

[70] Ebul`ulâ MARDİN, "Kadı" , *İ. A.* , C. VI, S. 43.

[71] İ. Hakkı UZUNÇARŞILI, *Osmanlı Devleti`nin İlmiye Teşkilatı*, T. T. K. , Ankara 1984, S. 84-87.

[72] Halil CİN, Ahmet AKGÜNDÜZ, *Türk-İslam Hukuku Tarihi*, C. I, Konya 1989, S. 231-232.

[73] Mustafa AKDAĞ, *a. g. e.* , S. 77.

olarak bulunan Ali`nin Kıbrıs`ın Mutasarraflığı`na getirildiğini anlıyoruz. 228. kayıtta H.1110 M. 1699 yılında Mesarye Kadısı olarak Musa Efendi`nin, 229. kayıtta da yine M. 1699 yılında Piskopi Kadısı olarak Salih Efendi`nin isimlerinin sicilde geç- tiği görülmektedir. 11. kayıtta Leymesun Kadısı Hamid Efendi`nin, 160. kayıtta Mehmed Efendi`nin, 175. kayıtta Hasan Efendi`nin, 188. kayıtta Mehmed Efendi`nin 222. kayıtta Haşim Efendi`nin, 240. kayıtta Kasım Mehmed Efendi`nin, 371. kayıtta Abdullah Efendi`nin, 409. kayıtta da Mesarye Kadısı Şemsi Ahmet Efendi`nin, Gilan Kadısı Mahmud Efendi`nin, Girinye Kadısı Ahmet Efendi`nin, Tuzla Kadısı Hasan Efendi`nin, Lefke Kadısı Mehmed Efendi`nin, Avdim Kadısı Mustafa Efendi`nin ve yine Mesarye Kadısı Abdunnebi`nin şahit olarak görev aldığını görüyoruz.

Mahkemede kadıdan başka ona yardım eden bir takım görevliler de bulunuyordu. Bu görevliler naip, kâtipler, kasamlar, muhzırbaşı ve muhzırlar, tercümanlar, şuhûdü`l-hâl ve şahitler idi.

NAİP

Naip, kelime anlamıyla birinin yerini almak, birinin yerine geçmek demektir.[74] Naipler yaptıkları işlere göre adlandırılmaktaydılar. Bunlar kaza naibi, kadı naibi, mevâli naibi, arpalık naibi, bab naipleri, ayak naipleri olmak üzere 6 bölümden oluşuyordu.[75]

Naipler, niyabet müraselesi ile göreve atanıyorlardı.[76] Kadı naibi mahkemede kadının en önemli yardımcısı olup, onun adına duruşmaları idare etmekle görevli idi.[77] Kadı naipleri mahkemede kadının yanında bulunurdu. Naipler, köydeki şer`î işler içinde kadı tarafından görevlendirilmekteydiler.

Lefkoşa`nın 8 Numaralı Şer`iye Sicili`nde 408. kayıtta Lefkoşa Mahkemesi`nin naibliğine Hamza Efendi`nin, 17. kayıttan da Baf naibliğine ise İsmail Efendi`nin atandıklarını tespit ediyoruz.

---

[74] C. B. , "Naip" , *İ. A. ,* C. IX Eskişehir 1997, S. 50.

[75] İ. Hakkı UZUNÇARŞILI, *Osmanlı Devleti`nin İlmiye Teşkilatı*, T. T. K. , Ankara 1984, S. 117.

[76] Halil CİN, Ahmet AKGÜNDÜZ, *a. g. e.* , C. I, S. 233.

[77] Mustafa AKDAĞ, *a. g. e.* , S. 78.

KÂTİPLER

Mahkemede tarafların iddia ve savunmalarını ve şahitlerin beyânlarını zabta geçiren görevlilerdi. Mahkeme kâtiplerinin tayininde kadının arzı şarttır. Berât almadan görev yapan kâtipler, daha sonra berât alarak görevlerini yerine getirirlerdi.[78] Kâtiplerin başında bulunan kişiye ise başkâtip deniyordu.

Üzerinde çalıştığımız sicilde katiplerden isim olarak bahsedilmemiştir. Başkâtipten ise sadr-ı küttâb olarak bahsedildiğini 5. ve 392. kayıtlarda görüyoruz. O kayıtlarda sadr-ı küttâbın nafaka bağlanmasına karar verdiğini anlıyoruz.

KASSAMLAR

Ölülerin miraslarını taksim eden görevliye denirdi.[79] Osmanlı Devleti`nde iki sınıf kassam bulunuyordu. Birincisi Kazasker kassamları, ikincisi ise Şer`î Mahkemelerin bulunduğu yerlerde bulunan kassamlardı.[80] Kassamlara maaş verilmezdi, fakat miras paylaştırdığı için resm-i kısmet adlı mirasçılardan bir harç alırlardı.[81]

Lefkoşa`nın 8 Numaralı Şer`iye Sicili`nde Lefkoşa`daki kassamlar hakkında bilgi bulunmamakla birlikte 409. kayıttan askeri kassamın Hasan Efendi olduğunu şahitler arasında gösterilmesinden tespit ediyoruz.

MUHZIRBAŞI VE MUHZIRLAR

Kelime anlamıyla huzura getiren ihzar eden, mahkemeye bağlı getirme ve götürme işlerine bakan örgüttü. [82]

Muhzır sayısı çok olan mahkemelerde muhzırların başında bir de muhzırbaşı bulunuyordu. Bunlar berâtla tayin ediliyorlardı.[83]

---

[78] Ahmet AKGÜNDÜZ, *a. g. e.*, C. I, S. 75.

[79] M. Zeki PAKALIN, *Tarih Deyimleri Ve Terimleri Sözlüğü*, C. II İstanbul 1971, S. 126.

[80] Ahmet AKGÜNDÜZ, *a. g. e.* , C. I, S. 75.

[81] Halil CİN, Ahmet AKGÜNDÜZ, *a. g. e.* , C. I, S. 231-232.

[82] Mustafa AKDAĞ, *a. g. e.* , S. 79.

[83] Ahmet AKGÜNDÜZ, *a. g. e.* , C. I, S. 73.

Muhzırların ücretleri maaş şeklinde değildi. Muhzırlar davalıdan "ihzariye" adlı bir ücret alırlardı. Bu ücret üç ayda bir muhzırbaşı tarafından hazineye yatırılırdı.[84]

Lefkoşa`nın 8 Numaralı Şer`iye Sicili`nde geçen Lefkoşa Mahkemesi`ndeki görevli muhzırlar olarak Muhzır Murad, Muhzır Ramazan, Muhzır Mustafa, Muhzır Hasan, Muhzır Ali`yi tespit ediyoruz. Ser-muhzır şeklinde geçen, muhzırbaşı olarak ise, iki kişiye rastlıyoruz. Bu kişiler, Hüseyin Çorbacı ve Ali bin Mehmed idi.

TERCÜMANLAR

Tercüman, tercüme yapan kişi anlamına gelir. Tercümanlar devletler arasındaki siyasi ve ticari ilişkileri düzenleyen kişiler olup, çok eskiden beri görülmekte idiler. Osmanlı Devleti`nde ise, XIV. yüzyıl sonlarında var olduğu söylenebilir.

XVI. yüzyıl da büyük bir gelişme gösteren tercümanlık, Cengiz Orhonlu tarafından dört kısma ayrılmıştır.

1-Divan-ı Hümâyun Tercümanlığı: Dış siyaset alanında önemli görevleri yerine getirmişlerdir. 1569 yılından sonra divan tercümanlığına Müslüman olan İtalyan, Rum, Leh, Alman asıllı kişiler getirilirken XVII. yüzyıldan sonra ise dil bilen Rumların tercüman yapıldıklarını görüyoruz.[85]

Baş tercümanlık kurumu ise, ilk kez IV. Mehmed zamanında Fazıl Ahmet Paşa tarafından kendisine Girit`in Kandiye kuşatması sırasında yardımını gördüğü Sakızlı bir Rum`u baş tercüman yapmasıyla başlamıştır.

1669-1821 yılları arasında baş tercümanlık Fenerli Rumların tekellerinde kalmıştır. XVIII. yüzyılın ikinci yarısında ise Fenerli Rumların, büyük devletlerin taraftarı gibi davranmaları üzerine Osmanlı Devleti onlardan şüphelenmeye başlamış, bir süre sonra da baş tercümanlığa Müslümanlar getirilmeye başlanmıştır. Fakat birkaç kişi ile tercümanlığın sürdürülmesinin imkânsızlığı görülünce tercüman yetiştirmek için tercüme odası kurulmuştur. XIX. yüzyılda da tercümanlık bir memuriyet olarak varlığını sürdürmüştür.

---

[84] Mustafa AKDAĞ, *a. g. e.* , S. 79.

[85] Cengiz ORHONLU, "Tercüman" , *İ. A.* , C. VII, İstanbul 1974, S. 176.

2-Eyalet Tercümanlığı: Osmanlı Devleti`nin hakimiyet sürdüğü yabancı topraklarda halk ile devlet arasındaki iletişimi sağlamak için kurulmuştu. Bunlarda iki kısma ayrılıyordu.

a-Eyalet Divan Tercümanlığı: Mısır, Belgrad, Budin gibi halkının çoğunluğu yabancı olan topraklarda Türkçe bilinmediği için bu tercümanlar halk ile devlet arasındaki ilişkinin kurulmasında aracılık yapıyorlardı. Genel olarak bu tercümanlar Türk ve müslüman olup, berâtla tayin ediliyorlardı. Bazı eyaletlerde bu görev babadan oğula da geçebiliyordu.[86]

b-Mahkeme Tercümanlığı: Bu tercümanlar da mahkeme, davalı, davacı arasındaki iletişimin kurulmasına yardımcı oluyorlardı. Yine bunlarda berâtla tayin edilirlerdi. Bulundukları mahkemenin kadısı tarafından merkeze arz ve teklif edilirler, merkez kabul ederse bir hüküm göndererek, hüküm tarihiyle birlikte göreve başlarlardı.

Kıbrıs`ta ise tercüman başpiskopos tarafından aday gösterilir, merkez kabul ederse göreve başlardı. Tercümanın Mahkemede taraflar arasında anlaşma sağlama yanında, vergi toplama görevi de vardı. Zaman zaman bunlar fazla vergi toplamış bu yüzdende ağır cezalara çarptırılmışlarsa da verilen bu cezalar sorunun çözümlenmesine yetmemiştir.[87]

3-Müessese Tercümanlığı: XVIII. yüzyılın sonlarından itibaren batı tarzında kurulan askeri ve eğitim kurumlarında görev yapan yabancı hocaların yanına dil bilen tercümanlar verilmiştir. En önemli müessese tercümanlığı ise "derya tercümanlığı" idi. Derya tercümanlığı, Fenerli Rum tercümanlara berât ile veriliyordu. Görevleri Kaptan Paşa Eyaleti`nde vergileri toplamak olan derya tercümanlarının ekonomik durumları da baş tercümana göre daha iyi idi.

4-Yabancı Elçilik Konsolos Tercümanlığı: Siyasi ilişkilerde özellikle yabancı elçiler Osmanlı ülkesine geldiklerinde yanlarına Türk ve Müslüman tercümanlar verilirdi. Görüşmelerde muhakkak bu tercümanlar bulunurdu. Tespit edilemeyen bir

[86]Cengiz ORHONLU, "Tercüman" , *İ. A.* , C. VII İstanbul 1974, S. 179.

[87]Bener Hakkı HAKERİ*, a. g. e.* , S. 249.

tarihten sonra Hıristiyan tercümanlar, Türk ve Müslüman tercümanların yerini almıştır.

Büyük devletlerle ilişkisi görülen tercümanların görevlerine devlet tarafından son verilirdi. Bazı zamanlarda yabancı devletlere ait elçiliklerde birden fazla tercüman bulunabiliyordu. Bu durumda bunlardan bir tanesi baş tercüman olarak görev yapardı. Tercümanların başka işlerle uğraşmaları da yasaktı. Fakat XVIII. yüzyılda bu yasağa uyulmamıştır.

Sicilden Lefkoşa Mahkemesi`nde görevli olan gayr-i müslim tercümanları da tespit edebiliyoruz. 175. kayıtta tercüman Anduli iken 187. kayıtta ise tercüman olarak Lazanye`yi şahitler arasında görüyoruz.

ŞUHÛDÜ`L-HÂL

Osmanlı Devleti`nde her Şer`î Mahkeme`de Şuhûdü`l-hâl denilen görevliler de bulunmaktaydı. Bunlar davaların ya da satışların şahitleri değil mahkemedeki yargılamanın tanığıdırlar.[88] Mahkemelerde bulunan Şuhûdü`l-hâl; hem kadının işini çok kolaylaştırmakta, hem de davalı ve davacıya güven vermekte idi. Gerektiği zamanlarda kadı, Şuhûdü`l-hâle de akıl danışabilmekteydi. [89]

Şuhûdü`l-hâlin sayıları davanın önemine göre değişmekte idi. Bunlar mahkemelerin işleyişine de müdahalede bulunamazlardı. İsimleri Lefkoşa 8 numaralı sicilde de olduğu gibi kayıtların sonunda yer almıştır. Şuhûdü`l-hâl arasında tercümanlar ve gayr-i müslimlerde bulunuyordu. Sicilde Şuhûdü`l-hâl arasında kadın bulunmamaktadır. Sicilde gayri-müslimlerin davalarında 67. kayıttaki gibi müslüman Şuhûdü`l-hâl olabilirken, müslümanların davalarında ise gayr-i müslimlerin Şuhûdü`l-hâl olarak görev yapmadıklarını görüyoruz.

409. kayıtta Şuhûdü`l-hâl ile ilgili kısımdan adadaki pek çok görevliyi de tespit edebiliyoruz.

ŞAHİTLER

[88] Ali Efdal ÖZKUL, *a. g. e.* , S. 78.

[89] Mustafa AKDAĞ, *a. g. e.* , S. 81.

Davada esas etkisi görülen kişiler ise davalı ya da davacı tarafından şahit olarak gösterilen kişilerdi.

Şahitlerin mahkemede söyledikleri "eserü`l-istişhâdi`ş-şer" delil olarak kabul ediliyordu. Şer`î hukuk anlayışına göre 2 kadın şahit, 1 erkek şahide eşit sayılmıştır.

Şahitlerin söyledikleri de mahkemede sicile aynen kaydediliyordu. "Şahâdetleri makbûl olmağın" sözü ile şahitlikleri kabul edildiği dile getiriliyordu.

Şer`î Mahkemede bir dava önce davacının mahkemeye başvurması ile başlamaktaydı. Kadı tarafından davanın görülmesi sırasında iddia sahibi (müddeî) gerektiği zamanda iddia ettiği konuda haklı olduğunu ispatlaması için "beyyine" (delil-şahit) göstermesini isterdi. Bunun üzerine de iddia sahibi konu hakkında bilgisi olan en az iki kişiyi şahit olarak gösterir, bu şahitleri de muhzır adlı görevliler mahkemeye çağırırlardı.

Mahkemeleri kadınların izlemesi de genelde görülmeyen bir durum iken aklı başında olan ve büluğ çağındaki erkekler ise davaları izleyebiliyorlardı.

170. kayıtta ise, davacı Hüseyin`in gösterdiği şahitlerin davalı Ali ile anlaşmazlıklarının bulunması nedeniyle şahitliklerinin makbul sayılmayacağı belirtilmiştir.

C-MAHKEMEDE GÖRÜLMÜŞ DAVALAR

1-TİCARİ DAVALAR

MÜLK SATIŞLARI

Mülk; ev, dükkan, arazi gibi taşınmazlar yanında, gelir getiren her türlü maldır. Mülkiyet ise mal sahipliğidir.

Osmanlı toplumu şeriatça yasaklanmış mülkler,[90] vakıf mülkleri ve mîrî araziler dışında her mülkün sahibi olabilmekte idiler. Mülk sahipleri, mülkleri üzerinde; satmak, hibe etmek, vasiyet etmek, vakfetmek gibi her türlü hakka sahiptiler.[91]

Sicilde satışla ilgili kayıtlarda satmak, satın almak ya da satılmak anlamına gelen "bey`" kelimesi kullanılırken, kesin satış anlamına gelen "bey`-i bât" ya da "bâten bey`"

[90] Vehbe Zuhayli, *İslam Fıkhı Ansiklopedisi* , C. V İstanbul 1990, S. 49.

[91] Ömer Lütfi BARKAN, *Türkiye`de Toprak Meselesi (Toplu Eserler I)*, İstanbul 1980, S. 212.

[92] yine bazı kayıtlarda da satın alma ve satın alınma anlamlarına gelen "şirâ" ya da "iştira" kelimelerinin de kullanıldığını tespit ediyoruz.

Satışta üç önemli unsur bulunmaktadır. Bunlardan birincisi tarafların karşılıklı beyânları, ikincisi "mebî" yani satılan şey, diğeri ise "semen" yani satılan şeyin bedelidir. [93]

Şer`î Mahkeme de satış işlemi şu şekilde yapılıyordu. Önce satıcı ile alıcı arasında mülk üzerinde gerekli anlaşma sağlanırdı. Bundan sonra satıcı ya da onun vekili mahkemeye başvururdu. Mahkemede satılacak mülkün etrafındaki mülkler, sahiplerinin ismiyle belirtilerek o mülkün sınırları çizilirdi. Sınırları belirtilmeyen mülkler ise herkesçe bilinen büyük mülklerdi. Bundan sonra satılacak mülkün özellikleri, değeri ve satıcının şartları kayıtlarda yer alırdı. Satıcı veya vekili parayı aldığını ve borç anlaşmasını bildirirdi, son olarakta mülkle herhangi bir ilgisi kalmadığını ortaya koyardı.

Tablo 1:Sicildeki Mülk Satışlarının Mülklerin Türlerine Göre Dağılımı

Satışı Yapılan Mülk Türleri	**Adedi**
Menzil	98
Bahçe	26
Hisse	13
Ağaç	13
Hayvan	2
Mülk	2
Bağ	2

[92] *LEFKOŞA`NIN H. (1110-1111) TARİHLİ 8 NUMARALI ŞER`İYE SİCİLİ`nin* . kayıtları.*(13. Kayıt)*

[93] Halil CİN, Ahmet AKGÜNDÜZ, *Türk-İslam Hukuku Tarihi*, C. II İstanbul 1990, S. 239.

Tarla	1
Harabe	1
Arsa	1
Asma	1
Tabhâne	1
Hamam	1
Dükkan	1
Değirmen	1
Eşya	1
Oda	1
Çiftlik	1
Sundurma	1
Küp	1
Kuyu	1
Harman yeri	1
Şırahâne	1
Yapı	1
Toplam	173

Şer`iye Sicili`nde toplam 137 tane satışla ilgili kayda rastlıyoruz. Yukarıdaki tablodan da anlaşılacağı üzere 173 adet mal ve mülkün satışı yapılmıştır. 137 tane kayıtta 173 adet mal ve mülkün satışı bize, sicilde bazı satışlarda birden fazla mal ve mülkün satışının yapıldığını göstermektedir. En fazla menzil satışı yapılmıştır. Menzil:

etrafında kuyu, ağaç ve avludan oluşan konutlardı. Bu konutlar daha çok konak şeklinde idi. Dolayısıyla menzil, daha çok konak karşılığı olarak kullanılmıştır. Satış sırasında sadece konut satılmaz, aynı zamanda o konutun içindeki ve etrafındaki kuyu, ağaç, avlu vb. de satılırdı. Vakfiyelerde de yine daha çok menzil kelimesi yer almıştır.[94]

Mülk olup tarla, ev ve bahçelerden meydana gelen çiftlik satışına sadece 1 kayıtta rastlanmıştır. Tarla, bahçe dışında üretim yapılamayan, fakat binaların yapılabildiği "arsa-ı hâliyâ" yine sadece 1 kayıtta geçmiştir.

Bahçe satışları menzillerden sonra en fazla satışı yapılan mülk idi. Bahçeler sicilde "mai câri" yani sularıyla birlikte satılmışlardır. Sebze tarımı yapılan ağaçsız bahçelerden sadece bahçe olarak söz edilirken, ağaçlı bahçelerden ise "zatü`l-eşcâr" olarak bahsedilmiştir. Bahçelerde bulunan ya da terk edilmiş arazilerde bulunan ağaçların satışı da yapılmıştır. Bu ağaçların meyve verenlerinden "eşcâr-ı müsmire" vermeyenlerinden ise "gayr-i müsmire" şeklinde bahsedilmiştir. Ağaç türü olarak ise daha çok zeytin ağacının satışının yapıldığını tespit ediyoruz. Sicilde dallarının birbirine karıştığı ağaçlardan da "mülteffetü`l-eşcâr" olarak söz edildiğini görüyoruz.

Sicilde bağ satışıyla ilgili kayıtların sayısı oldukça azdır. Bunun yanında ticaret-hâne olarak adlandırabileceğimiz dükkan, şırahâne ve hamam gibi yerlerinde mülk olarak satılabildiğini tespit ediyoruz. Satılan mülkler arasında tabhânenin olduğunu da görüyoruz ki, tabhâne: Ocak veya soba ile ısıtılabilen kışlık yer demektir. Ayrıca sun-durma, hayvan, oda, değirmen, küp, yapı ve eşya, satışlarına da rastlıyoruz. Eşyalar hem binalarla birlikte, hem de ayrı satılabilmekte idiler.

Tablo 2: Satışlarla İlgili Davaların Mülk Alıp-Satanların Kimliklerine Göre Dağılımı

Satan	**Alan**	**Mülk Satışları Sayısı**
Müslüman Erkek	Müslüman Erkek	34
Müslüman Erkek	Müslüman Kadın	8
Müslüman Kadın	Müslüman Erkek	21

[94] Bahaeddin YEDİYILDIZ, "XVII. Asır Türk Vakıflarının İktisadî Boyutu" *Vakıflar Dergisi*, C. XVIII Ankara 1984, S. 9.

Müslüman Kadın	Müslüman Kadın	2
Müslüman Erkek	Gayr-i müslim	15
Müslüman Kadın	Gayr-i müslim	5
Gayr-i müslim	Müslüman Erkek	6
Gayr-i müslim	Müslüman Kadın	1
Gayr-i müslim	Gayr-i müslim	45
Toplam		137

Tablodan da anlaşılacağı üzere 137 kayıttan müslümanlar ile ilgili kayıt sayısı 65 olup, gayr-i müslimler arasındaki kayıt sayısı 45 olup, 27 kayıtta gayr-i müslimlerle, müslümanlar arasındadır. Dolayısıyla iki taraf da birbirlerine tamamen kapalı değildiler. Her konuda birbirleriyle ilişki halinde idiler. Taraflar arasında zaten 27 kaydında bulunması iki taraf arasındaki ilişkilerin durumunu bize açıkça ortaya koymaktadır. Yalnız müslümanların kendi aralarındaki kayıt sayısı 65 iken gayr-i müslimlere yapılan satışla ilgili kayıt sayısı ise 20`de kalmıştır. Buna karşılık gayr-i müslimlerin de kendi aralarındaki satış ile ilgili kayıt sayısı 45, müslümanlara yaptıkları satışlarla ilgili kayıt sayısı ise 7 olması bize iki tarafında kendi içlerinde birbirleriyle ilişki kurmayı yeğlediklerini ve adadaki mülkiyetin gayr-i müslimler lehine el değiştirdiğini görüyoruz. Ayrıca bazı davalarda birden fazla satışa da rastlanmıştır.

Satışlarda alıcı olarak 65 kayıtta gayr-i müslimleri görüyoruz. Bu da bize sicilin ait olduğu 1698-1699 yıllarında gayr-i müslimlerin ekonomik durumlarının hiçte kötü olmadığını da göstermektedir.

Mülk satışı konulu davalara sicilden 40. kaydı örnek verebiliriz. Bu kayıtta Mehmed menzilini 5 guruşa Meryem`e satmıştır.

Sonuç olarak mülk satışları; bize adanın ekonomik yapısı ile adanın nüfusunu oluşturan müslümanlarla, gayr-i müslimler arasındaki ekonomik ilişkilerin boyutları hakkında değerli bilgiler vermektedir.

BORÇ, ALACAK DAVALARI

Sicilde borç olarak "deyn" kelimesi kullanılmıştır. Borçların ödenmesine ifa denir. Sicildeki kayıtlardan borçların para, hisse, mülk ya da eşya olarak ödendiğini ya da ödenmesini istendiğini tespit ediyoruz. Sicilde borçlu ile alacaklı arasındaki ilişkileri anlatan 48 adet kayda rastlanmıştır. Bunların dağılımları ise şu şekildedir.

Borcun para veya eşya olarak ödenmesini isteme	34 adet
Borçlu ile alacaklı arasında anlaşma yapılması	7 adet
Çalışma karşılığının ödenmesi	2 adet
Fazla ödemenin geri iadesinin istenmesi	1 adet
Borç karşılığı mülk verilmesi	1 adet
Borcun ödenmesi	1 adet
Borç karşılığı hisse verilmesi	1 adet
Hizmet bedelini talep	1 adet
	48 adet

Üzerinde çalıştığımız sicilde alış-veriş aracı olarak kuruş, semen (79. kayıtta), esedî kuruş (Arslanlı guruş), şîr akçesi (Arslanlı akçe) ve fıdda akçesi adlı paralar kullanılmıştır.

Şer`iye Sicili`nin ait olduğu yıllarda Osmanlı Devleti için eski parlak günler geride kalmıştı. Coğrafi Keşiflerle gümrük gelirleri azalmış, Avrupa`dan yasa dışı yollarla Osmanlı topraklarına altın ve gümüş sokulmuş, "Kutsal İttifak" devletleri ile uzun süre savaşılmış, 1683-1699 yılları arasında yeniçerilerin maaş ve masraflarının ödenmesinde büyük sıkıntılar çekilmiş, üstelik reâyâya da yeni vergiler konmuştu.[95] Bütün bu ekonomik olumsuz gelişmeler Osmanlı Devleti`nin ekonomik yönden zayıflamasına neden olmuştu. Ekonomik alandaki olumsuz gelişmeler Osmanlı parası olan akçede değer kaybına yol açınca Osmanlı Devleti günlük ticari yaşamını kuruş üzerine kurma yolunu seçmiştir.

[95] Yücel ÖZKAYA, *a. g. e.* , S. 100.

Kuruş, XVI. yüzyılın sonlarına kadar yabancı paralara verilen isim iken, bu tarihten sonra Osmanlı Devleti kendi kuruşlarını kullanmaya başlamıştır. XVI. yüzyılın sonlarına doğru 80 akçe olarak itibar edilen kuruş, XVIII. yüzyıl da ise rayici 120 akçeye kadar çıkmıştır.

Esedî kuruş (Arslanlı guruş) Felemenk sikkesi olup, Osmanlı altının 2/3 değerinde idi.[96] Ayrıca esedî kuruş yaklaşık 0,8-0,9 kuruşa da karşılık geliyordu. [97]

Şîr akçesi, Arslanlı akçe demektir, fıdda akçesi ise gümüş akçe demektir.

Tablo: 3 Alacaklı-Borçlu Dağılımı

Alacaklılar	Borçlular	Dava Sayısı
Müslüman	Müslüman	21
Müslüman	Gayr-i müslim	5
Gayr-i müslim	Gayr-i müslim	15
Gayr-i müslim	Müslüman	7
Toplam		48

Borç-alacak davalarında önce alacaklı Şer`î Mahkeme`ye başvururdu. Taraflar arasında anlaşmazlık yoksa, yapılan işler ve alınan kararlar sicile kaydedilirdi. En son olarakta alacaklı, borçludan alacağını tahsil ettiğini belirtirdi.

Borç-alacak davalarına örnek olarak sicilden 109. kaydı verebiliriz. Bu kayıtta Hüseyin Filipo`dan 19 guruş alacağını Şer`î Mahkeme aracılığı ile talep etmektedir.

TARLA DEVİRLERİ

Devirle ilgili olarak "ferâğ" ve tefvîz kelimelerinden bahsetmek gerekir. Ferâğ, sözlük anlamı ile bir işle uğraşmayı terk ederek boş olmak anlamına gelir. Hukuk dili anlamı ise bir kimsenin bir şey üzerindeki tasarruf hakkını kayıtsız şartsız belli bir bedel karşılığında bir kişiye bırakması demektir.

[96] Midhat SERTOĞLU, *a. g. e.* , S. 126.

[97] M. Zeki PAKALIN, *a. g. e.* , C. I İstanbul 1993, S. 352.

Tefvîz ise, miri arazinin mülkiyet hakkının devlette kalması şartıyla tasarruf hakkının bir bedel karşılığında ve süresiz olarak verilmesi, devredilmesi demektir. [98]

Osmanlı Devleti`nde mülkiyeti devlete ait olan topraklara mîrî toprak adı veriliyordu. Bu toprakların satılması yasak olup, tasarruf hakkı ise tımar sahibinin izniyle devredilebilmekteydi.

Tasarruf hakkını bırakan kişiye farig, tasarruf hakkını üzerine alan kişiye mefruğunleh, tasarruf hakkı bırakılan şeye mefruğunbih, tasarruf hakkının bırakıldığı bedele ise bedel-i ferağ adı veriliyordu.[99]

Ferağın yapılabilmesi için iki önemli şart gerekiyordu. Birincisi ehliyet yani devr alacak kişinin küçük olmaması, deli ve bunak olmaması, ikincisi ise tımar sahibinin rızasıdır.

Sicilde tarla devri ile ilgili 11 kayıt bulunmaktadır. Devirle ilgili bölümde "bâ-izn-i sâhib-i arz ferâğ ve hakkı tasarrufını tefvîz" ibaresi yer almıştır. Yalnız ilgili kayıtlarda sadece tarla devri yapılmamış, aynı zamanda devir ile birlikte başka mülklerin satışı da yapılmıştır. Devir ile birlikte satış işleminin birlikte yapılmış olması, bize devreden kişinin bulunduğu yerden ayrılarak, başka bir yerde ikamet edeceğini de göstermektedir.

Tablo: 4 Tarla Devredenler-Üzerine Alanlar

Devreden	Üzerine Alan	Devir Sayısı
Müslüman	Müslüman	7
Müslüman	Gayr-i müslim	2
Gayr-i müslim	Müslüman	1
Gayr-i müslim	Gayr-i müslim	1
Toplam		11

Tablodan da anlaşılacağı üzere Müslümanlar arasında tarla devrinin daha fazla olduğu görülmektedir.

[98]Halil CİN, Ahmet AKGÜNDÜZ, *a. g. e.* , C. II, S. 263.

[99] Halil CİN, *Osmanlı Toprak Düzeni Ve Bu Düzenin Bozulması*, İstanbul 1985, S. 120.

Tarla devrine örnek olarak 76. kaydı verebiliriz. Bu kayıtta Lefkoşa`nın Debbâğhâne Mahallesi`nden Mustafa`nın menzilini ve 10 dönüm bağçesini 40 guruşa Seyfi Çelebi`ye satması yanında, 40 dönüm hassa ve 200 dönüm kıraç tarlanın tasarrufunu 10 guruş karşılığında yine Seyfi Çelebi`ye devrettiği anlatılmıştır.

MÜLK HİBELERİ

Hibe, bir malı bedelsiz olarak bir başka kişiye mülk olarak vermektir. Bağışlayana vâhib, bağışlanana mevlûhunleh ve bağışlanan şeye de mevhûb denmektedir.

Hibe de şart; bağışlayanın bağışlama yetkisine sahip olması ve rızasının bulunması, bağışlayanın mülkü olması, bağış sırasında da malın var olması gerekirdi. Hibenin en önemli sonucu bağışlanan şeyin mülkiyetinin bağışlanana geçmesidir. Yalnız bağışlanan kişi hibe edilen malı kabul etmedikçe hibe sözleşmesi gerçekleşmez.

Hibe sözleşmesinde yer alan sorumlulukları bağışlanan yerine getirmek zorundadır. Örnek, hibe sözleşmesinde tespit edilen bedelin ödenmesi gibi.

Sicilde geçen hibe ile ilgili 15 kayıt bulunmaktadır. Bunlardan 3 adet kayıt babadan kızına, 1 adet kayıt kocadan karısına, 4 adet kayıt babadan oğula, 4 adet kayıt anneden kızına, 1 adet kayıt anneden oğluna, 1 adet kayıt kadından kocasına ve yine 1 adet kayıt kadından erkeğe hibe yapılmıştır. Buradan da anlaşılacağı üzere sicilde daha çok anne ve babadan kızlarına ve oğullarına hibe yapılmıştır. Hibe yapılırken anne veya baba tarafından çocuklarına daha fazla mal bırakılmak istenmiştir. Ayrıca hibe, kadınların mülklerinin bir kısmını çocuklarına bırakmaları içinde iyi bir yöntemdi.

Sicilde hibe ile ilgili kayıtlardan 7 adet kayıt hibe konusundaki anlaşmazlık ile ilgilidir.

Hibe işleminde mülkü hibe edecek kişi mahkemeye başvurur, “meclis-i hibe” denilen şahitlerin huzurunda hibe edilecek mülkün sınırları belirtilir sonra da hibe eden, hibe edilen mülkle hiçbir alakasının kalmadığını belirterek, mülkün bağışlanan kişiye ait olduğunu belirtirdi.

Mülkün hibe edilmesine sicilden örnek olarak 261. kaydı verebiliriz. Bu kayıtta Lefkoşa`ya bağlı Dizdârköy`de Hüseyin Beşe`nin 1 dönüm bahçesini oğlu Ali Beşe `-ye hibe etmesi anlatılmıştır.

TAKAS

Sicillerde "mukâssa" veya "takas" olarak geçmiştir. Takas, bir kişiye ait bir borcun alacaklısının kendisine ait olan borcun karşılığında sona erdirilmesidir. Cebrî (kanunî) ve ihtiyarî (akdî) takas olmak üzere iki çeşit takas vardı. Cebrî takasın olabilmesi için borçların cins, vasıf, vade, kuvvetlilik ve zayıflılık bakımından aynı olması gerekirken, bu şartlar ihtiyarî takasta aranmamaktaydı.

Takasın gerçekleşebilmesi için tarafların kabul ve rızaları gerekmekteydi. Teslimde anlaşmazlık olursa her iki taraf beraber teslim ve tesellüm ederlerdi.

Sicilde takas ile ilgili 4 adet kayıt bulunmaktadır. Bunlardan üçü müslümanlar arasında biri ise gayr-i müslim ile müslüman arasında gerçekleşmiştir.

Takas yapılacağı zaman taraflar mahkemede hazır bulunurlardı. Takas yapılacak eşya ve mülkler ayrıntılı olarak belirtilir, takas ya da bi`t-tarîki`l-mukayada şeklindeki sözlere yer verilir ve tarafların rızası alınarak takas işlemi gerçekleştirilirdi.

KİRALAMA

Belirli bir çıkarı, belirli bir bedel karşılığında satmak demektir. Kiralayana mûcir, kiracıya müstecir, kiralanana ise me'cûr, kira bedeline ise ücret ya da icar denilmekteydi. Tanımından da anlaşılacağı üzere kiralamanın iki önemli şartı vardı. Bunlardan birincisi menfaat ve kira süresi, diğeri de kira bedeliydi.[100]

Menfaatte, menfaatin bilinebilmesi, elde edilebilir olması ve menfaatin, dinen mübah olması gerekiyordu.

İvaz olarakta adlandırılan kira bedeli sözleşme sırasında taraflarca belirlenen ecr-i müsemmâ ve tarafsız bilirkişilerce belirlenen bedel olan ecr-i misl olmak üzere ikiye ayrılıyordu.

Kiralama esnasında hazırlanan sözleşmede hem kiracının, hem de kiralayanın hakları gözetilirdi.

Kiralama sözleşmesi, ayıp ve özürler nedeniyle sona ererdi.

[100] Halil CİN, Ahmet AKGÜNDÜZ, *a. g. e.* , C. II, S. 246.

Sicilde kiralama ile ilgili 2 adet kayda rastlanmıştır. Bunların tamamı müslümanlarla ilgilidir.

Kira sözleşmesi sırasında taraflar mahkemede hazır bulunurlardı. kiralanacak mal, kiralama şartları ve kiralama bedeli sözleşmede belirlenerek kiralama işlemi gerçekleşirdi.

Sicilden örnek olarak 232. kaydı verebiliriz. Bu kayıtta Lefkoşa`ya bağlı Kaymaklı Köyü`nde kardeşi Ahmed`in tarlasında ziraat yapan ve onunla tarladaki ürünün paylaşılması konusunda sözleşme yapan, fakat daha sonra kardeşiyle anlaşmazlığa düşen Recep`in kardeşinden ecr-i misl olarak belirlenen 5 guruşu alarak onun tarlasındaki üründe hakkı olmadığını belirtmesi üzerinde durulmuştur.

2- KIBRIS`TA AİLE YAPISI

A-EVLENME

Evlilik; karı-koca arasında birlikte yaşamaya ve yararlanmaya olanak tanıyan ve taraflara karşılıklı hak ve görevler yükleyen rızaî bir sözleşmedir.

Evlenme de akdin bir takım şartları vardır. Bunlardan birincisi taraflara ait şartlardır. Burada da evlenme ehliyeti yer alır. Evlenme ehliyeti başkalarının iznine gerek duyulmadan evlenebilmeye denir. Ehliyeti yerine getirme de en önemli şartlar deli olmaması, hür olması ve büluğa ermiş olması gerekiyordu. Yalnız bir erkeğin evlenebilmesi için büluğa ermesi gerekmiyordu. Osmanlı Devleti`nde tam ehliyetli kadın ve erkek ancak evlenebilirdi. Ayrıca bunun yanında evlilikte dini şartlar da vardı. Müslüman bir erkek ancak müslüman, hıristiyan ve yahudilerle evlenebilir fakat bu dinler dışındaki dinlerden olanlarla evlenemezdi. Yine müslüman bir erkek evli bir kadınla ve iddet (boşandıktan sonra geçmesi gereken 3 ay) bekleyen bir kadınla da evlenemezdi. Müslüman bir kadın da gayr-i müslimle evlenemezdi. Aralarında kan, süt akrabalığı olanlar ile evlenmelere bağlı olarak akraba olanlar da evlenemezlerdi.

Evliliğin gerçekleşmesinde ise biçimsel olarak iki şahidin bulunması gerekiyordu.

İslam Hukuku`na göre, 4 eşle evlilik yapılabiliyordu. Yalnız erkekten eşlerinin tüm ihtiyaçlarını karşılaması gerekiyordu.[101] Fakat daha fazla kadınla evlilik yapılamazdı. Sicilden tespit ettiğimiz kadarı ile Kıbrıs`ta çok eşle evliliğin yaygın olmadığı anlaşılmaktadır.

Evlilikte ehliyetin yetersizliği ya da eksikliği konusunda, velinin izinleri söz konusudur. Velileri ise babalar, dedeler ve asabeler oluştururdu. Bunların izni olmadan yapılan evlilikler geçersiz sayılırdı.

Nikah ise kadı tarafından değil, fakat kadının kontrolünde kıyılmakta idi. Nikahın kıyılması şu şekilde gerçekleşiyordu. Taraflar önce mahkemeden izinnâme isimli belge alarak mahallenin imamına başvururlardı,[102] sonra da imam tarafından nikahları kıyılırdı.

Üzerinde çalıştığımız sicilde evlenme ile ilgili doğrudan bir kayıt bulunmamakla birlikte sadece bir kayıtta evlilikten sonra yaşanan sorunun şikayeti yer almıştır. Bu sorun 269. kayıttır. 269. kayıtta Mustafa`nın nikahladığı Mümine`nin kendisine eşi gibi davranmaması şikayet edilmiştir.

B-BOŞANMA

Boşanma, evlilik sonucu oluşturulan aile adlı gönüllü birliğin sona ermesi demektir. İslam hukukunda evlilik bağı dört şekilde sona ermektedir. Bunlar muhâlea (karşılıklı rıza ile boşanma), talâk (erkek tarafından boşanma), tefrîk (hâkim kararıyla boşanma) ve ölüm sonucu boşanma idi. [103]

Sicilde boşanma sebepleri olarak; aile içi ilişkilerin bozulması ve muhabbetin kalmaması, erkeğin başka bir yere gidip eşini serbest bırakması, son olarakta eşini bırakıp başka biriyle evlenmesi şeklinde olduğunu söyleyebiliriz.

Mahkemede boşanma davası görülürken iki şahit bulunurdu. Nitekim 400. kayıtta Mustafa, eşi Hadice`den şahitler Mustafa ve Hasan huzurunda boşanmıştır.

---

[101] Halil CİN, Ahmet AKGÜNDÜZ, *a. g. e.* , C. II, S. 70-74-76-84-249.

[102] M. Akif AYDIN, *a. g. e.* , S. 88.

[103] Halil CİN, *Eski Hukukumuzda Boşanma*, Konya 1989, S. 36.

Evliliğin sona ermesinin en önemli sonucu, iddet ve buna bağlı olan iddet nafakasıdır. İddet, kocasından ayrılan kadının, tekrar başkasıyla evlenebilmek zorunda bulunduğu, yani üç def`a hayiz görüp temizleninceye kadar geçecek olan süre idi. (kocasından boşanırsa 100 gün, kocası ölürse 130 gün beklenirdi.) Boşanma ne şekilde olursa olsun kadın yeniden evlenmeden önce bu süreyi beklemek zorunda idi. Kadın yeniden evlenirken ve kadıdan izin alması gerektiğinde iddetlerinin bittiğini ispatlamak zorundaydı.[104]

Kadın, iddet süresi içinde kocasından iddet nafakası adı verilen bir ücret alırdı. Bu ücret taraflar arasındaki anlaşmayla belirlenirdi. Muhâlea da çoğu zaman kadının iddet nafakasından vazgeçtiği de bilinmektedir. Örnek olarak bu durumu üzerinde çalıştığımız sicilde 400. kayıtta da görebiliyoruz.

Boşanma durumunda çocuğun velâyeti ergenlik dönemine kadar anneye verilirdi. Anne ölür ya da başka biriyle evlenirse çocuğun velâyeti anne tarafından en yakın akraba bir kadına geçerdi. Ergenlik çağına kadar anne de olan velâyet, ergenlik çağından itibaren babaya geçerdi. Baba öldüğünde ise velâyet, baba tarafından olan en yakın akraba bir kişiye geçerdi. [105]

1698-1699 yılları arasında Lefkoşa Mahkemesi`nde görülen toplam boşanma sayısı 21 idi. Bunlardan gayr-i müslimlerle ilgili olarak ise Şer`î Mahkemeye ulaşan üç boşanma davasına rastlıyoruz. Bunlar 15, 72 ve 253. kayıtlardır. 15 ve 253. kayıtlar talak, 72. kayıt ise muhâlea ile ilgili boşanmadır.

MUHÂLEA

Tarafların karşılıklı rıza ile boşanmaları demektir. Sicilimizde de olduğu gibi şer`iye sicillerinde en sık görülen boşanma şekli olup Osmanlı Devleti`nde de hakim olan boşanma şeklidir.

Bu boşanma örneklerine ait kayıtlarda, hûl` kavramına rastlamaktayız. Hûl` bedele dayanan boşanma demektir. Bir başka deyişle bu boşanma şeklinde kadın,

[104] M. Akif AYDIN, *a. g. e.* , S. 123.

[105] Hayrettin KARAMAN, "İslamın Getirdiği Aile Anlayışı", *Sosyo –Kültürel Değişme Sürecinde Türk Ailesi*, Ankara 1992, S. 391-392.

kocasını boşamaya ikna edebilmek için iddet nafakasından ve mehir alacağından vazgeçmesidir. Sicilde mehr-i müeccelemden ve nafaka-ı `iddetimden gecüb şeklinde belirtilmiştir. Aynı zamanda bu durum kadının rızasını da ifade ederdi. Kadının mehir ve iddet nafakasından vazgeçmesi kocayı karısına olan mehir ve nafaka borcundan da kurtarırdı. İddet ve mehir nafakasına ek olarak, kadının ekonomik durumuna göre para, mal veya küçük çocukların büyütülmesi gibi kadının aleyhine hükümler içeren muhâlealarda vardı.[106]

Muhâlea da kocanın boşayabilmesi yeterlilik olarak kabul edilirken, kadında ise aklının olması, bâliğ ve reşit olması gerekiyordu.

Muhâlea da, boşanma isteği kadın ya da erkekten gelmekle birlikte, üçüncü bir kişinin de kocaya karısını boşaması için bir bedel önermesi veya bedelin ödenmesini üzerine alması ile olmaktaktaydı. Üçüncü şahıs, bedeli ödemediği zaman koca karıya geri dönemezdi.[107]

Çalıştığımız sicilde toplam 14 adet muhâlea ile ilgili kayda rastlanmıştır. Bunlardan 1 adedi gayr-i müslimlere 13 adedi müslümanlara aittir.

Muhâlea ile ilgili bir davada önce tarafların boşanmaları hûl` meclisinde gerçekleşirdi. Boşanmadan sonra kadıya başvuran kadın olurdu. Ancak her iki tarafta kadı huzurunda hazır bulunurdu. Daha sonra da muhâlea nedenleri, muhâlea bedeli söylenir, en son olarakta kocasıyla arasında aile hukukunun kalmadığını bildirerek diğer konulara ait bir husumetinin kalmadığını belirtirdi. Sicilden örnek olarak, 367. kaydı verebiliriz. Bu kayıtta Lefkoşa`nın Kara Baba Mahallesi`nde Ayşe`nin eşi Mehmed`den muhâlea ile boşanmasından bahsedilmiştir.

TALAK

İslam hukukuna göre kocanın ya da yetki verilmesi durumunda kadının tek taraflı iradesiyle meydana gelen boşanmadır. Buradan da anlaşılacağı üzere boşama da ilk hak kocanındır. Kadın ise ancak kendisine yetki verilirse boşama yetkisine sahip olur.

[106] M. Akif AYDIN, *a. g. e. ,* S. 114-115.

[107] Halil CİN, *Eski Hukukumuzda Boşanma*, Konya 1989, S. 72.

[108] Kadına bu yetki nikah sırasında ya da sonraki bir zamanda kocası tarafından verilir.[109] Sicilde geçen kayıtlarda ise daha çok kocanın boşamasına rastlanmıştır.

Talakın geçerli olabilmesi için kocanın deli olmaması, söylediği sözlerin farkında olması, talak için zorunlu olan sözleri "boşsun, boşol, sen benden ayrıldın" gerçek anlamıyla kullanarak boşamayı belirtmesi gerekir.[110]

Kocaya İslam hukuku tarafından talak ilgili olarak üç defa boşama hakkını tanımıştır. İlk ikisinde koca isterse belirli şartlarla karısına geri dönebilir. Üçüncüsünde ise kadın bir başka erkekle evlenip, o erkek ölmediği takdirde eski kocası ile evlenemezdi.

Talak çeşit bakımından iki kısma ayrılır. Birincisi sünnete uygun olup olmadığına göre (Sünnî ve Bid`î Talak), ikincisi ise dönülebilir olup olmadığına (Ric`î ve Bâin Talak) göredir. [111]

Talakla ilgili kayıtlarda kendisini boşayan kocasından, kadının nafakasını ve mehr-i müeccelesini teslim aldığını beyanı şeklinde olmuştur.

Sicilde 7 adet talak şeklinde boşanmaya rastlanmıştır. Bunlardan 2 adedi gayr-i müslimlerle 5 adedi ise müslümanlarla ilgilidir. Örnek olarak 25. kayıtta Lefkoşa`ya bağlı Baldene Hanemu Köyü`nden Fatıma`nın kocası Mustafa`dan bâyin-i tatlîk ile boşanması ve hakkı olan 20 guruş mehrini ve nafakasını da eşinden teslim alması üzerinde durulmuştur.

NAFAKA VE MEHİR

Nafaka, sözlük anlamı evlat ve iyali ve nefsi geçindirecek, ihtiyaçlar ve geçinmeye sarf olunacak erzak, eşya ve para demektir.[112]

Nafaka da esas olan kişinin kendi geçimini sağlayamaması durumunda yakından uzağa doğru akrabalar birbirlerine karşı bazı şartlarla nafaka sorumluluğu altına girmekteydiler.[113]

---

[108] Halil CİN, Ahmet AKGÜNDÜZ, *a. g. e.* , C. II, S. 101.

[109] M. Akif AYDIN, *a. g. e.* , S. 110.

[110] Vehbe Zuhayli, *a. g. e.* , S. 275-292.

[111] Halil CİN, Ahmet AKGÜNDÜZ, *a. g. e.* , C. II, S. 104-105.

[112] M. Zeki PAKALIN, *a. g. e.* , C. II, İstanbul 1971, S. 599.

Nafaka alacak kişinin fakir ve kazanabilecek durumda olmaması gerekirken, nafaka verecek kişinin ise başkasına muhtaç ve fakir olmaması gerekiyordu.[114]

Nafaka sorumluluğu üç gurupta toplanabilir. Bunlardan birincisi çocuk ve torunların nafakası demek olan fürû nafakası, ikincisi fakir anne ve babalara çocukları tarafından ödenen usûl nafakası, üçüncü ve son olarakta aralarında evlenme yasağı bulunan akrabaların birbirlerine karşılıklı sorumlu oldukları hısımlık nafakasıdır.

Sicilde, nafaka talebi ve ödenmesi ile ilgili 18 adet kayıt vardır. Bazı kayıtlarda hem nafaka hem de mehir birlikte yer almıştır. Bunların sayısı ise 3 adettir. Ayrıca nafaka ile ilgili kayıtlardan 4 adedi gayr-i müslimlerle 14 adedi ise müslümanlarla ilgilidir.

Sicilden de anlaşılacağı üzere nafaka taleb eden taraf mahkemeye başvurur ve nafaka talebinde bulunurdu. Daha sonra da tarafların rızaları alınarak mahkemece nafaka talep eden tarafa belirli bir miktar nafaka bağlanırdı. Örnek olarak 5. kayıtta Lefkoşa`nın Eğlence Köyü`nden Ayşe`nin ayrıldığı kocası Yusuf`dan kızı Emine için mahkeme aracılığı ile nafaka talep etmesi üzerine tarafların rızası alınarak günlük 4 akçe nafaka bağlandığı belirtilmiştir.

Mehir ise evlenme sırasında erkeğin kadına verdiği ya da vermeği taahhüt ettiği maldır. Buna sadak da denir. Nikah sırasında açıkça belirtilmemiş ise de kadına ödenmesi gereken mehirin miktarı eğer nikah mahkemede kıyılmışsa, mehir miktarı da şer`iye sicillerine yazılmakta idi.[115]

Mehir, kocanın talak yetkisini kötü kullanmasına karşı kadının ekonomik geleceğini güvence altına alan bir biçim şartıydı.[116]

Mehir için miktar olarak bir üst sınır belirlenmemişti. Bu miktar ne kadar yüksek olursa olsun koca onu ödemek zorunda idi.[117] Mehir, ödeme biçimine göre ikiye ayrı-

---

[113] M. Akif AYDIN, *a. g. e.* , S. 55.

[114] Halil CİN, Ahmet AKGÜNDÜZ, *a. g. e.* , C. II, S. 95.

[115] M. Akif AYDIN, *a. g. e.* , S. 103.

[116] Halil CİN, Ahmet AKGÜNDÜZ, *a. g. e.* , C. II, S. 95.

[117] M. Akif AYDIN, *a. g. e.* , S. 103.

lırdı, peşin ödeme (mehr-i müeccel) ve veresiye ödemedir. Sicilde daha çok peşin ödemeye rastlanmıştır.[118]

Mehrin kesinleştiği üç durum vardı. Bunlar zifaf, halvet-i sahiha yani halvete engel olacak bir durumun bulunmaması, son olarakta eşlerden birinin ölümüydü.

Sicilde mehirle ilgili 12 adet kayıt vardır. Daha önce belirttiğimiz gibi 3 adedi hem mehir, hem de nafaka ile ilgilidir. 12 adet mehir kaydından 1 adedi gayr-i müslimlerle, 10 adedi Müslümanlarla, 1 adedi de hem gayr-i müslim hem de müslümanla ilgilidir. Çünkü kadın gayr-i Müslim, koca ise müslüman idi.

Sicildeki kayıtlarda mehir, boşanma sonucunda mehirin ödenmemesi durumunda kadın taleb eden taraf olarak mahkemeye başvurur ve mehirin ödenmesi talebinde bulunurdu. Nitekim 174. kayıtta Mesâriye`ye bağlı Paşaköy`de gayr-i müslim bir kadın olan Hristine`nin boşandığı müslüman eşi, Hüseyin`in mehrini ödememesi üzerine mahkemeye başvurmuş ve 3 guruşluk mehrinin kendisine ödenmesini talep etmiştir.

C-ÖLÜM

Osmanlı Devleti`nde ölen kişinin malları, varisleri arasında miras hukukuna göre paylaştırılmıştır. Paylaştırma işini yapan görevliye kassam adı veriliyordu. Kassamlar mirası İslam hukukuna göre paylaştırıyorlardı. Terekeden hakkı olan vârisler üç guruba ayrılıyorlardı. Bunlar Ashabü`l-ferâiz (hissesi belli olanlar), bulunduklarında onlardan kalanı alanlar (asabe) ve uzak olan diğer akrabalardı(zevî`l-erhâm).[119]

Ölen kişinin bıraktıklarına "tereke" veya "muhâllefât" adı veriliyordu. Sicilden de anlaşılacağı üzere terekeyle ve mirasla ilgili her türlü işlem Şer`î Mahkeme`de görülüyordu.

Sicilde mirasla ilgili toplam 48 adet kayıt vardır. Sicilde ayrıntılı tereke kaydına rastlamıyoruz Miras ile ilgili kayıtlarda miras paylaşımı konusunda çıkan anlaşmazlıklar, mirastan hakkı olanların hisselerinin verilmemesi üzerine terekeyi elinde bulunduranlardan hisselerini talep etmeleri, ölen kişilerin borçlarının terekesinden

[118] Halil CİN, Ahmet AKGÜNDÜZ, *a. g. e.* , C. II, S. 96.

[119] Halil CİN, Ahmet AKGÜNDÜZ, *Türk Hukuk Tarihi*, C. II, Konya 1989 , S. 123.

ödenmesi, varis seçilmesi, terekeden hissenin alınması, vâris bulunduğu halde Beytü`l-mal Emîni`nin ölen kişinin mallarına haksızca el koyması ile ilgili konular işlenmiştir.

Vârisi bulunmayanların terekesi Beytü`l-mal Emîni tarafından teslim alınmış olup, onlar Sûk-ı Sultânide açık artırma ile satılırken, ölen kişinin terekesini oluşturan mal ve mülkler kassamların huzurunda tek tek yazılıp, değerleri bilir kişi (ehl-i hibre) tarafından belirlenir, alacaklıların alacakları ödenir, ilgili mal ve mülklerin altına kıymetleri yazılırdı. Bundan sonra ölen kişinin toprağa gömülmesi için gerekli masraflar, mahkeme masrafları ödenirdi. Ölen kişinin vasiyeti, sülüsü yani 1/3`nü aşmamak üzere yerine getirilmiştir. Sahhü`l-bâkî yani kalan kısım ise kassam tarafından Şer`î Hukuk`un belirlediği oranlara göre paylaştırılırdı.

İslam Hukuku`na göre, kadın vârisler mirastan erkeklerin aldıklarının yarısını almakta idi. Ana, babası ve çocukları bulunan bir kişi ölürse, mirasının 1/6`sını anası ve babası alırken, Aynı anadan doğan kız ve erkek kardeşler arasında, mirasın 1/3`ü paylaştırılırdı. Paylaşımdan sonra terekedeki hissesini alan vâris hissesi üzerinde her türlü hakka da sahip oluyordu.

Fakir bir kişi borçlu olarak öldüğünde, onun borçlarını ödeme görevi vârislerine verilmiştir. Terekeden vârislerin alacakları hisse oranına göre ölen kişinin borçları paylaştırılmıştır. Ayrıca bu durumda ölen kişinin terekesinden de vârislere herhangi bir şey verilmemiştir.

VELÂYET VE VESÂYET

Velâyet; Yardıma muhtaç bir kişinin ekonomik ve kişisel haklarının korunması ve gözetilmesi amacıyla her türlü tasarruf hakkına sahip bir kişinin getirilmesine denir. Velâyet görevini üstlenenlere velî adı veriliyordu. Vesâyet ise; Yardıma muhtaç bir kişinin daha çok ekonomik hak ve çıkarlarını koruma ve onu ekonomik olarak temsil edebilmesi için bir kişinin seçilmesidir. Vesâyet görevini üstlenen kişiye ise vâsî adı veriliyordu.[120]

Velâyet ve vesâyet kavramlarının tanımlarından anlaşılacağı üzere yardıma muhtaçlık söz konusu idi. Yardıma muhtaç kişiler olarak ise annesi ve babası ölenler ya

[120] Hayrettin KARAMAN, *a. g. e.* , S. 391.

da boşananlar ya da kendi işini gerek fiziki, gerekse akıl yönünden göremeyecek kişiler kasdediliyordu. Eğer velî ya da vâsîler herhangi bir nedenle ihtiyaç sahibi olan kişiye bakamayacak duruma gelirler ise, yerlerine başka velî ya da vâsî atanıyordu.

Sicilde vâsî tayini ile ilgili 12 adet kayıt vardır. Yetim kalmış çocuk ya da çocuklar için mahkemece vâsî tayin edilmiştir. Bunlardan 3 adedi gayr-i müslim çocuklarla ilgili olup, vâsî herhangi bir başvuru olmadan atanmıştır. 9 adedi ise müslüman çocuklarla ilgilidir. Yine sicilden anlaşılacağı üzere vâsîler görevlerini yerine getirmezlerse ya da ölürlerse, hemen yeniden bir kişinin vâsî tayin edildiğini görüyoruz.

Sicilde 172. kayıtta Lefkoşa`nın Arab Ahmed Paşa Mahallesi`nde ölen Ümmi Gülsüm`ün oğlu Mustafa için, önce Raziye`nin vasî olarak atandığı, fakat onun da ölmesi üzerine daha sonra Receb`in vasî olarak atanması anlatılmıştır.

3-ASKERÎ DAVALAR

Kıbrıs`ta da ülkenin diğer yerlerinde olduğu gibi askeri görevliler vardı. Devlet memuru konumunda bulunan askeriler yaptıkları hizmetlerin karşılığı olarak hazineden para alanlar ve bir yörenin vergi gelirlerini alanlar olarak ikiye ayrılmışlardı.[121] Bunlar hükümdar tarafından savaşa çağrıldıklarında orduya katılmak zorunda idiler. Eğer katılmazlar ise maaşları kesilir, dirlikleri ellerinden alınırdı.

Askerîlerin, reaya ile aralarında bir sorun çıktığı zaman ve suçlu askerî bir kişi olduğunda ancak onu komutanı yakalayabilirdi. Bu durum suçlu askerîlerin zaman kazanmalarına suç delillerini karartmalarına ya da kaybetmelerine neden oluyordu. Dolayısıyla Şer`î Mahkeme`de reayaya göre ayrıcalıklı idiler.[122]

Sicilde geçen askeri görevliler şunlardı. Sadrazam Hüseyin Paşa ve Mustafa Paşa, Rûmeli kadıaskeri Mirza Mustafa, Kıbrıs Valileri İsmail Paşa ve Mustafa Paşa, Lefkoşa Kadıları Yusuf, Bayram ve Ali, Yeniçeri Ağası Anber Mehmet Ağa, Başbölükbaşı Ahmed Ağa, Yeniçeri Kethûdası Hasan Ağa ve Ali Ağa, Kethûda Yeri Hüseyin Ağa ve Ebu Bekir Ağa Alaybeyleri Mustafa Ağa, Hasan Ağa, Şeyh Musa, Mehmed Ağa ve

[121] Mustafa AKDAĞ, *a. g. e.* , S. 91.

[122]Mustafa AKDAĞ, *a. g. e.* , S. 94.

Hüseyin Ağa, Başçavuşlar Osman Ağa ve Reis Ağa, Hüseyin Ağa, Mahmud Ağa ve Ali Ağa Sancaktâr Mustafa Ağa, Zaim Osman Ağa tımar ve zeamet sahipleri Mehmed Ağa, Osman Ağa, Haram Ağa, Mustafa Ağa, Mustafa Ağa Sefer Ağa, Mustafa Ağa, Ali Ağa, Mehmed Ağa, Mustafa Ağa, Hüseyin Ağa, Mehmed Ağa, Mustafa Ağa, İsmail Ağa ve İsmail Ağa, Ser-bölük Sefer Ağa, Yusuf Ağa, Mahmud Corbacı, Ser-piyade Hıdır, Yûsuf, Mehmed, Yeniçeri Sadi Çavuş, Odabaşılar Hıdır, Dürzî Hasan, Ahmed, Kaymakam Derviş Efendi, Lefkoşa Kalesi Dizdarı Sefer Ağa, arzlar ağası Muslu bin Hasan ve Tobbeği Başı İbrahim, Cebeci Ağası Halîl, Ocak İhtiyarları Ali Ağa, Yûsuf Ağa, Dervîş Ağa, Hasan Ağa, Nurullah Ağa ve Mustafa Ağa, Subaşılar Nurullah Çelebi bin Mehmed ve Mehmed`dir.

Sadrazam Hüseyin Paşa ile ilgili 12. kayıtta mübaşir tayin edilen Damat Mustafa`nın Vezir Hüseyin Paşa`ya dürüst kişiler hakkında iftira atıp, onlara haksızca çeşitli cezalar verdirttiği anlatılırken, borç-alacak davaları içinde sayılan 138. kayıtta ise Hüseyin Paşa`nın hizmetlilerinden Ömer Ağa`nın hakkı olan 110 guruşu vekili Ahmed ağa aracılığı ile Alanyalı Aslan Reis`den talep etmesi üzerinde durulmuştur. 408. kayıtta ise Hamza Efendi`nin Lefkoşa`ya nâib olarak atanması belirtilmiştir.

Rumeli kadıaskeri olan Mirza Mustafa`dan tezkerecisi Hayrullah`ın cezalandırılmasıyla ilgili olarak 416. kayıtta bahsedilmiştir.

Sicilde Kıbrıs Valileri ile ilgili olarak doğrudan bir kayda rastlanmamıştır. Yalnız sicildeki kayıtlardan önce Mustafa Paşa`nın Kıbrıs Valisi olduğunu anlıyoruz. Onun ölümünden sonra ise yerine İsmail Paşa`nın getirildiğini tespit ediyoruz.

Mahkeme görevlilerini anlatırken gerek Lefkoşa`daki, gerekse de Kıbrıs`taki görevli kadılardan tekrar bahsetmeyeceğiz. Yalnız 407. kayıt ferman sureti olup, Kıbrıs Kadısı olan Ali`nin mutasarraflığa getirildiği belirtilmiştir.

Görevi sahte seyyid ve şerifleri bulup, ellerindeki hüccetleri iptal etmek olan[123] Lefkoşa Kaymakamı ile ilgili olarak sadece 371. kayıtta şahitler arasında, kaymakam olarak Derviş Efendi`yi görüyoruz.

[123] Ali Efdal ÖZKUL, *a. g. e.* , S. 81.

Kıbrıs`ın Fethi`nden sonra adayı dış saldırılara karşı korumak amacıyla, adada 1000 yeniçeri, 1 yeniçeri kethûdası, 4 ağa, 28 çorbacıdan (bunların 14 tanesi yüzbaşı idi) oluşan kuvvet oluşturulmuştu. Adada yeniçerilerin başında bir yeniçeri ağası bulunuyordu. Bu görevli Kıbrıs`ın güvenliğinden sorumlu olan en yetkili kişi idi. Bunun yanında Çorbacılar bölük ya da orta kumandanı olup, bölük ve ortaların her türlü işleriyle ilgilenirlerdi, Odabaşı, yayabaşıdan ve bölükbaşıdan sonra gelen ve bölüğünün inzibat işlerine bakan görevli idi. Kethûda hükümdara karşı ocağın vekil-i umuru idi.[124] Kethûda Yeri, Kethûdanın vekiliydi. Ser-piyade piyade komutanı, Ser-bölük ise bölük komutanı idi. Kıbrıs`ın Larnaka, Baf, Lefkoşa, Girne ve Limasol gibi önemli şehirlerinde ise kaleler vardı. Her kalede bir kale dizdarı ve yine her kaleyi koruyan hisar erleri bulunmaktaydı.[125]

Sicilde adadaki yeniçeri teşkilatı ile ilgili kayıtlara da rastlanmıştır. 63. kayıtta Kıbrıs Adası`nın yeniçerilerin ocaklık adıyla alınan kesintilerin kaldırılmasını istemelerinden sonra, kethûdaları Hasan Ağa`nın naib olarak atanması daha sonra da bu kişinin İstanbul`a giderek Kıbrıs`taki yeniçerilerin isteklerini iletmesi belirtilmiştir. 64. kayıtta Kıbrıs Adası`nda dirlik sahiplerinden alınan kesintilerin af edilmesi konusunda zeamet ve tımâr sahiplerinin isteklerinin İstanbul`da tekrar dile getirilmesi için Osman Ağa`nın görevlendirildiği belirtilmiştir. 228. ve 292. kayıtlarda yeniçeri ocağından olanların isimlerine şahitler arasında rastlıyoruz. 412. kayıtta H. 1110 senesinin Ramazan ayının dokuzuncu gününde, günlük 30 akçe yevmiye ile Kıbrıs`ın yeniçeri ağası olan Anber Mehmed Ağa`nın haremeyni`ş-şerîfeyn vakfının gelirlerini toplama görevine getirilmesi, 30 akçelik yevmiyesini de bu gelirler arasından almasından bahsedilmiştir. 413. kayıtta H.1110 senesinin Cemâzie`l-evvelinin dokuzuncu gününde Kıbrıs`ta Lefkoşa ve Magosa kalelerinde bulunan Aya Sofya-ı kebîr ve sagîr câmi`-i şerîfi evkafının gelirlerini toplama görevinin günlük 70 akçe yevmiye ile Kıbrıs`ın

[124] İsmail Hakkı UZUNÇARŞILI, *Osmanlı Devleti Teşkilatından Kapıkulu Ocakları*, C. I Ankara 1988, S. 195-217-235-236

[125] H. F. ALASYA, "Kıbrıs Tarihi Ve Kıbrıs`ta Türk Eserleri" *Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü* 1977, S. 94.

yeniçeri ağası olan Anber Mehmed Ağa`ya verilmesi, 70 akçelik yevmiyesini de bu gelirler arasından alması gerektiği belirtilmiştir. 415. kayıtta H.1110 senesinin Rebî`ü`l-âhir ayının 20. gününden itibaren Kıbrıs'ın yeniçeri ağalığına Anber Mehmed Ağa'nın getirildiği hakkında bilgi bulunmaktadır. 418. kayıtta da yeniçerilerin tımar ve zeâmet sahiplerinin kendilerinden alınan kesintilerin kaldırılmasını istemeleri ile ilgili olarak gönderilen fermân sûretini tespit ediyoruz.

Lefkoşa Kalesi dizdarı Sefer Ağa ile ilgili olarak 173, 286, 287 ve 380. kayıtlarda ismine şahit olarak 176 ve 198. kayıtlarda ise adada ki diğer görevlilerle birlikte isminin geçtiğini görüyoruz.

Kasabaların güvenliğinden sorumlu olan alaybeyleri ile ilgili olarak 217. kayıtta Mesarye`ye bağlı Berasyo Köyü`nde Andoni ve Piyedri`nin 200 guruş karşılığında bir menzili, 4 baş öküzü, 1 baş eşeği 150 guruşa satarken, 21 dönüm haneyi ve 20 dönüm kıraç tarlanın tasarruf hakkının da Lefkoşa Alaybeyi olan Mustafa Ağa`ya devretmeleri, üzerinde durulmuştur. 265 ve 271. kayıtlarda ölen Kıbrıs`ın eski muhafızı Mustafa`nın borçları ve bu borçların nasıl ödeneceği belirtilmiştir. Diğer kayıtlarda ise Mustafa Paşa`nın isminin şahit olarak geçtiğini görüyoruz. Diğer alaybeylerinden Hasan Ağa 198. kayıtta Kıbrıs`taki görevliler arasında sayılırken, Şeyh Musa, Mehmed Ağa ve Hüseyin Ağa adlı alaybeyleri ise 409. kayıtta şahit olarak sicilde geçmişlerdir.

Diğer isimleri belirtilen görevlilerin ise ya şahit olarak ya da Kıbrıs`taki görevli olarak isimlerinin geçtiğini görüyoruz.

4-VERGİLERİN TARH VE TAHSİLİ

Vergi oranının belirlenmesi, tahsili konusunda Osmanlı Devleti çoğu kez Şer`î Hukuka göre, zaman zamanda örfî kurallara göre hareket ediyordu.

Sicilin ait olduğu 1698-1699 yıllarında Osmanlı Devleti siyasi sosyal ve ekonomik bunalımlarla karşı karşıya idi. Ortaya çıkan para ihtiyacını Osmanlı Devleti; olağanüstü durumlarda alınan vergileri sürekli hale getirerek, vergilerin miktarlarını artırırak ya da alınan vergilerin kapsamını genişleterek ortadan kaldırmaya çalışmıştır. Nitekim ekonomik alanda 1687-1688 yılları arasında sadece devletin ileri gelenlerinden

alınan imdadiyenin kapsamı genişletilmiş 1697-1698 yıllarında reayadan da alınmaya başlamıştı.[126]

Üzerinde çalıştığımız sicilde, vergi tahsili ile ilgili olarak toplam 10 adet kayıt bulunmaktadır. Sicilden, adadan toplanan vergilerin ve bu vergilerin miktarlarının ne olduğu konusunda net bilgi bulunmamaktadır.

ÖŞÜR

Şer`î vergilerden olup, Osmanlı Devleti tarafından müslüman reayadan, yetiştirilen ürün üzerinden 1/10 oranında alınırdı.[127]

Meyveler ve ziraî ürünler üzerinden öşür alınabileceği gibi ormanlar ve dağlardan kesilen kerestelerden de öşür alınabilmekteydi. [128]

Sicilde sadece öşüre 418. kayıtta rastlanmıştır. Bu kayıtta öşür reayadan toplanan vergiler arasında gösterilmiştir.

HARAÇ

Yine şer`î vergilerden olan haraç yerin üretilen mahsulünden veya işçi olarak çalıştırılan kölelerin ve çocukların emeğinden elde edilen şey iken, daha sonra toprak mülkiyetinden ötürü devlet tarafından bireylerden alınan vergi adı olarak verilmiştir.[129]

Gayr-i müslimlerden alınan haraç iki kısma ayrılıyordu. Bunlar harac-i ruus ve harac-i arazi idi. Harac-i arazi de mahsulden alınan harac-i mukasama ve araziden alınan harac-i muvazzaf adlı vergiler olmak üzere yine iki kısımdan oluşuyordu.

Sicilde harac ile ilgili herhangi bir kayda rastlanmamış olup, bu durum haracın ödenmesi konusunda gayr-i müslimler açısından önemli bir sorunun yaşanmadığını bize göstermiştir.

CİZYE

[126] Yücel ÖZKAYA, *a. g. e.* , S. 60.

[127] Ömer Lütfi BARKAN, "Öşür" , *İ. A.* , C. IX İstanbul 1964, S. 482.

[128] Halil CİN, Ahmet AKGÜNDÜZ*, a. g. e.* , C. I, S. 355.

[129] Ebu`l-Ula MARDİN, "Harac" , *İ. A.* C. V/I, Eskişehir 1997, S. 222.

Cizye aslında fethedilen arazi üzerine tarh edilen kollektif vergi anlamına gelirdi. Büluğa ermiş gayr-i müslim erkekten alınan kişi başına tahsil edilen himaye ve emniyet vergisidir. Bu vergi nakden ödenmesi gerektiği gibi elbise, hayvan ve her çeşit ayniyat olarakta ödeniyordu.[130] Gayr-i müslim reaya, cizye tahsili için üç bölüme ayrılmıştır. Bunlar ganî (zengin), mütevassıtü`l-hal (orta halli), ednaydı(fakir).[131] Sicilde yine cizye ile ilgili olarak herhangi bir kayda rastlanmamıştır.

NÜZL

Osmanlı Ordusunun sefere çıkarken konakladığı menzillerde çoğunlukla zahirenin temini göreviydi.[132] Hâne başına alınan, adedi değişmeyen ve reayanın durumuna göre değişmeyen yani azalıp, çoğalmayan bir vergi idi.[133] Sicilde 292. kayıtta Kıbrıs`tan H. 1111 senesine ait toplanması lazım gelen nüzl vergisinin tahsili üzerinde durulmuştur.

ÂDET-İ AĞNÂM

Koyun ve keçiden bedel olarak alınan vergidir. Ağnam koyun anlamına gelen ganem kelimesinden gelmektedir. Şer`î vergiler arasında geçen âdet-i ağnâmın esasını zekât-ı sevâim oluşturuyordu.[134]

Âdet-i ağnâm ilk zamanlarda her koyundan bir akçe olarak alınırken daha sonraları meskûkat sistemine kuruşun vâhid-i kıyasi ittihazı ve aksamının da kırkar para itibar olunması üzerine akçe paraya tahvil olunmuş, ve o suretle tahsiline başlanmıştır.[135]

Sicilde 411. kayıtta H. 1110 senesinde Rumeli`nde âdet-i ağnâm toplamakla görevli olan Küçük Hüseyin`in Kıbrıs`a tahsîldâr gönderüb oraya ait olan vergiyi de

---

[130] C. H. BECKER, "Cizye", *İ. A.* C. III, Eskişehir 1997, S. 199-200.

[131] Neşet ÇAĞATAY, "Osmanlı İmparatorluğu`nda Reayadan Alınan Vergi Ve Resimler" Ankara Üniversitesi D. T. C. F. Dergisi, *T. T. K.* C. V, Sayı: 5 Ankara 1947, S. 494.

[132] Halil CİN, Ahmet AKGÜNDÜZ*, a. g. e.* , C. I, S. 368.

[133] Yücel ÖZKAYA, *a. g. e.* , S. 60.

[134] Halil CİN, Ahmet AKGÜNDÜZ*, a. g. e.* , C. I, S. 354.

[135] M. Zeki PAKALIN, *a. g. e.* , C. I İstanbul 1993, S. 25-26.

toplattırdığı, bu nedenle adaya gönderdiği Mehmed`in, Küçük Hüseyin`in tahsîldârını yakalayıp, ne kadar akçe toplamış ise elinden alıp, İstanbul`a göndermesi istenmiştir.

MAKTÛ`

Peşin olarak alınan bir vergi idi. Şer`iye Sicili`nde en fazla bahsedilen vergidir. Bunun tahsili ile ilgili olarak; 63. kayıtta Kıbrıs Adası`nda yeniçerilerden maktû` adlı verginin tahsilinde yaşanan sorun üzerinde durulmuş, 64. kayıtta Kıbrıs Adası`nda dirlik sahiplerinden maktû` adlı verginin toplanmasında yaşanan sorun anlatılmış, 175. kayıtta Kıbrıs`ta Hıristiyan halktan alınan maktû` adlı verginin ödenmesi konusunda yaşanan sorun belirtilmiştir. 176. kayıtta Kıbrıs`tan tahsil olunan peşin verginin kaldırılması için Fransız balyosu Muluci ve İngiliz balyosu Samuyel İstanbul`da mürâcaat ettikleri, yeniçerilerin Kethûdası El-hâc Hasan Ağa`dan 60 kese akçe karşılığında temessük aldıkları, gereken bu 60 kese akçenin dirlikli ve dirliksiz müslümanların ve reâyânın borcu olduğu, bunun Fransız balyosu Muluci ve İngiliz balyosu Samuyel`e ödenmesi gerektiği belirtilmiştir. 198. kayıtta Kıbrıs Adası`ndan tahsili lazım gelen maktû` adlı verginin halk tarafından ödenmesinde yaşanan sorun anlatılmış, 244. kayıtta Kıbrıs`tan maktû` adlı verginin tahsil edilmesi üzerinde durulmuştur. 418. kayıtta Kıbrıs`tan maktû` adlı verginin **y**eniçerilerden tımar ve zeâmet sahiplerinden tahsili konusunda yaşanan sorun anlatılımış. 275. kayıt ise Kıbrıs Adası`nda H. 1111 senesine ait verginin 25600 guruşdan, 14600 guruşu ödenemediği, tahsil edilen miktardan 4500 guruşun görevlilere dağıtıldığı anlatılmıştır. Sicilde maktû` adlı peşin olarak tahsil edilen verginin ödenmesi ile ilgili gerek müslümanların, gerekse gayr-i müslimlerin sorun yaşadıklarını görüyoruz. 198. kayıtta sipahilere maktû`ların, Lefkoşa Alaybeyleri eliyle toplamaları gerektiği hakkında bilgi de bulunmaktadır.

5-VAKIFLARLA İLGİLİ DAVALAR

Osmanlı Devleti`ne daha önceki Türk ve İslam devletlerinden geçen, Vakıf: Bir mülkü kamu yararına ebedi olarak tahsis etmek demektir. Vakfeden kişiye vâkıf, vakf-edilen şeye mevkuf, vakfın kuruluş şartlarını, harcamaların nereye yapılacağını, hangi gelirlere sahip olacağını gösteren belgeye ise vakfiye (vakıfnâme) adı verilirdi.[136]

[136] M. Zeki PAKALIN, *a. g. e.* , C. III İstanbul 1993, S. 25-26.

Bir kişinin vakfedebilmesi için, malın mülkiyetine sahip olması, vakıf yapabilme salâhiyetine sahip olması, hür, âkil, bâliğ (ergin), borç veya aşırı müsriflikten kullanmaktan alıkonulmamış bulunması gerekiyordu.[137]

Vakıf hukuki bir sözleşmedir. Bu sözleşmeyle kişi normal olarak Allah`a yakın olma amacıyla, zaman zaman da gizli bir şekilde başka amaçlarla menkul ya da gayr-i menkul bir veya daha çok mülkünü dinî, hayrî ve sosyal amaçlarla sonsuza dek tahsis edebilmekteydi.

Vakıflar gelirleri açısından üç önemli çeşide ayrılıyordu. Bunlar gelirlerinin tamamının doğrudan doğruya nihai amaca gittiği Vakf-ı hayrî, bütün gelirlerinin asıl amaca ulaşmadan önce vâkıf tarafından atanan ve genellikle vâkıfın ailesine ait kişilerin elinde kaldığı Vakf-ı ehlî, gelirlerin vâkıf ve ailesiyle dinî, hayrî, ve sosyal kurumlar arasında paylaşıldığı yarı ailevî vakıftı.[138]

Aile Vakfının kurulması, aile mirasının korunmasına yönelikti. Çünkü İslam Hukuku`na göre kişi mirasının 1/3`den fazlasını bırakamıyordu. Ancak kişi vakıf kurduğunda onun mütevellî heyeti içerisine istediği akrabasını koydurarak o mirastan akrabasının yararlanmasını sağlayabiliyordu. Yarı-ailevî vakfı, vâkıfa ve yakınlarına büyük çıkarlara sahip olma imkanı sağlıyordu. Sultandan izin alınarak mîrî araziler üzerinde kurulan vakıfların mütevellî heyetlerinde vâkıflar ya da yine onların yakınları görev alabiliyorlardı, böylece de önemli çıkarlara sahip olabilmekte idiler. Bu konu üzerinde 409. kaydın sonlarında da durulmuştur.

Vakıf, kurucularına iyi bir gelecek hazırlama, bu dünyada ve öbür dünyada mutluluğa ve refaha ulaşma, mallarını artırtma, onları dokunulmaz ve sonsuz hale getirme, manevi olduğu kadar sosyal hiyerarşide en yüksek derecelere ulaşma, isimlerini ölümsüzleştirme, kıyamet günü için azık hazırlama ve cehennem azaplarından kurtulma gibi yararlar sağlarken, toplumsal olarakta yararları vardı. Bu yararlar kamu hizmetleri niteliğindeki sosyal hizmetler olarak sayabileceğimiz; yollar, köprülerin yapımı, ve

[137] Bahaeddin YEDİYILDIZ, "Vakıf" , *İ. A.* , C. XIII İstanbul 1986, S. 154.

[138] Bahaeddin YEDİYILDIZ, "Müessese-Toplum Münasebetleri Çerçevesinde XVIII. Asır Türk Toplumu Ve Vakıf Müessesi" *Vakıflar Dergisi* Sayı: XV Ankara 1982, S. 24.

sulama çalışmaları gibi amme işleri, hastanelerin yapımı, fakirlere yardım, medrese ve kütüphanelerin tamiratları sayılabilinir. [139]

Sicildeki kayıtlardan Kıbrıs`taki vakıflar olarak şunları tespit ediyoruz.

17. kayıttan Mazhar Efendi Vakfı: Piskopi kazâsına bağlı Foluş nâm karyede çiftliklerden oluşmaktadır.

177. kayıttan Bernesual Vakfı: Lefkoşa`da bulunup, vakfa bağlı mülklerden bahsedilmemiştir.

397. kayıttan Şeyh Musa Vakfı: Lefkoşa`da Aya Sofya Mahallesi`nde olduğu belirtilmiş vakfa bağlı mülkler belirtilmemiştir.

404. kayıttan Cafer Paşa Vakfı: Lefkoşa`ya bağlı İpsomolof Köyü`nde bulunduğunu anlamaktayız. Ancak mülkleri belirtilmemiştir.

409. kayıtta Sadeddin oğlu Ahmed Vakfı: Sadeddin oğlu Ahmed tarafından kurulmuştur. Vakfa bağlanan mülkler şunlardır. Lefkoşa`nın Aya Sofya Mahallesi`nde menzil, Palıkitre Köyü`nde menzil, Hurşide Köyü`nde bir değirmen, Eksümenoş Köyü`nde 100 dönümlük mülk, Palıkitre dâhilinde 6 dönüm ve 60 mülk yerini, 18 dönüm mülk yeri, 30 dönüm mülk yeri, 150 dönüm mülk yeri, 40 dönüm yer Palıkitre sınırında 25 dönüm yer, 5 dönüm mülk yeri 60 dönüm yer, 40 dönüm mülk yeri Palıkitre ekinde 40 dönüm yer Terehun Köyü`nde sınırında 20 dönüm mülk yeri,

412. kayıttan da Kıbrıs`ta Haremeyni`ş-Şerefeyn vakıflarının gelirlerinin olduğunu tespit ediyoruz. Fakat bu mülklerin neler olduğu tespit edilememektedir.

414. kayıtta Aya Sofya-ı kebîr ve sagîr ve Ömeriye vakıfları bunlara ait mülkler olarak dükkanlar, harklar ve çiftlikler genel olarak verilmiştir.

Sicildeki kayıtlardan da anlaşılacağı üzere menzil, mülk yeri, değirmen, dükkan, çiftlik gibi mülklerin vakfedilebileceğini anlıyoruz.

Üzerinde çalıştığımız sicilden vakıflarla ilgili 6 adet kayda rastlanmıştır. 1. kayıtta mahkemedeki efendilerin kullanması için yapılan yastık, şilte, minder bağışlandığı anlatılmıştır. 297. kayıtta Lefkoşa`nın Aya Androniko Köyü`nde Elyas ve Sava`nın

[139] Bahaeddin YEDİYILDIZ, "Müessese-Toplum Münasebetleri Çerçevesinde XVIII. Asır Türk Toplumu Ve Vakıf Müessesi" *Vakıflar Dergisi*, Sayı: XV Ankara 1982, S. 24-27.

ortak oldukları bahçeyi 15 günde bir Salı günü 2 saat Kolyondi Manastır fukarası için vakf ettiği anlatılmıştır. 356. kayıtta ise Lefkoşa`ya bağlı Omorfiye Köyü`nde Komi ve Baliye`nin kilise avlusunda bulunan annelerinin 1 evlek arsalarından vazgeçtikleri arsayı kilise mütevellîsine bıraktıkları belirtilmiştir. 409. kayıtta Lefkoşa`nın kadısı merhum Sadeddin oğlu Ahmed`in vakfiyesi verilmiştir. 414. Kayıtta Kıbrıs`ta bulunan Aya Sofya-ı kebîr ve sagîr ve Ömeriye vakıflarının mallarının sûk-ı sultânîde satıldıktan sonra, elde edilen meblağın mütevellilere verilmesi, yanlış çalışan kâtip ve tahsildarlarında İstanbul`a bildirilmesi ile ilgilidir. 297. kayıtta Lefkoşa`nın Aya Androniko Köyü`nde Elyas ve Sava`nın ortak oldukları bahçeyi 15 günde bir Salı günü 2 saat Kolyondi Manastır fukarası için vakf etmesi anlatılmıştır.

6-ADİ SUÇLAR

Bir kişi tarafından başka kişi ya da kişilerin canına malına karşı Şer`î hukukça yasaklanmış davranışlardır. Adi suçlarla ilgili olarak toplam 43 adet kayda rastlanmıştır.

YARALAMA VE CİNAYET

Sicilde cinayetle ilgili 3 adet kayıt vardır. 228. kayıtta Mesarye`ye bağlı Perasyu Köyü`nde Andoni tarafından öldürülen Yorgi`nin vârislerinden Kiryaku ve Leno`nun, Andoni`nin cezalandırılmasını talep etmişlerdir. 229. kayıtta Mesarye`ye bağlı Perasyu Köyü`nde Andoni tarafından öldürülen Yorgi`nin vârislerinden Kiryaku ve Leno`nun, Andoni`den olayın nasıl gerçekleştiğinin sorulmasını talep etmişlerdir. Yaralama ile ilgili olarak 247. kayıtta Kukla`ya bağlı Aya Nikolo Köyü`nde Ahmed`in kendisini başından bıçak ile yaralayan Mustafa Beşe`den şikayeti üzerinde durulmuştur.

GASP VE İŞGAL

Sicilde toplam 30 adet gasp ve işgal ile ilgili dava kaydına rastlanmıştır. Gasp ile ilgili davaya 62. kaydı verebiliriz. Bu kayıtta Pendaya Kazâsı`na bağlı Bila Valenstamiyye Köyü`nde Mihail`in babasının mirasından kendisine ve kardeşine kalan tarlanın Hristofi tarafından gasp edildiği, içine bağ dikildiği belirtilip, bahsedilen tarlanın kendisine teslim edilmesini istemiştir. İşgale örnek olarakta 119. kaydı verebiliriz. Bu kayıtta da Lefkoşa`nın Ömeriye Mahallesi`nden Derviş`in Abdi Çavuş

Mahallesi`nde bulunan Hasan`ın hamamını kiraladığı, fakat kira süresi bitmeden Hasan`ın hamamına tekrar sahip çıkmaya kalkışması anlatılmıştır.

KAVGA

1698-1699 yılları arasında mahkemede görülmüş kavga ile ilgili 4 kayıt vardır. 91. kayıtta Girinye Kazası`na bağlı Sihari Köyü`nden Ciryaku, Davud tarafından kendisinin başına şiddetle vurulduğunu belirterek Davud`dan şikayetçi olmuştur. 330. kayıtta Lefkoşa`nın Arab Ahmed Paşa Mahallesi`nde Ayşe`nin kölesi Said`e Mehmed Ali`nin taş ile saldırıda bulunması nedeniyle Ayşe, Mehmed Ali hakkında şikayette bulunmuştur. 341. kayıtta Lefkoşa`nın Yerako Köyü`nde Mehmed Ali`nin eşine Yasemin`in ve hizmetçisinin kötü davranması üzerine şikayeti etmesi belirtilmiştir. 354. kayıtta ise Lefkoşa`nın Aşre Köyü`nde Raziye`nin, öküzlerini Emîne`nin alıkoyması yanında kendisine karşı şiddet uygulaması üzerine şikayetçi olmuştur.

İFFET VE NAMUS

Şer`iye Sicili`nde iffet ve namus ile ilgili 5 kayıta rastlanmıştır. 27. kayıtta Tuzla Kazâsı`na bağlı Alaminyo Köyü`nden Ancelu`nun İbrahim Çelebi`nin menzilinde çalışırken kendisine İbrahim Çelebi tarafından tecavüz edilmesi nedeniyle mahkemeye başvurması anlatılmış, 71. kayıtta Lefke`ye bağlı Nemriye Köyü`nden Hadîce, Ramazân`ın menzilinde çalışırken 8 ay önce kendisine Ramazan tarafından tecavüz edilmesi, buna bağlı olarak hamile kalan Hadîce`nin şikayet etmesi belirtilmiş, 209. kayıtta Lefkoşa`nın Aya Kuşanu Mahallesi`nde Mariya`nın kendisine Pavli`nin kendisine tecavüz ettiğini belirterek şikayeti anlatılmış, 368. kayıtta Lefkoşa`nın İncirli Köyü`nde Piyedri`nin Emlân`ın, menziline zorla girip, eşine tecavüze kalkışması üzerine Emlan`ın Piyedri`yi şikayet edip, şer`î kuralların uygulanmasını talep etmesi anlatılmış, 395. kayıtta da Magosa`da Galye`nin kendisine tecavüz eden Meraz`dan şikayet etmesi üzerinde durulmuştur.

HIRSIZLIK

Mahkeme de hırsızlıkla ilgili olarak 1 adet kayda rastlıyoruz. 180. kayıtta Lefkoşa`nın Aya Sofya Mahallesi`nde Recep Efendi`nin evindeki çekmecesini kıran, çekmecedeki değerli eşyaları çalan İbrahim Ağa`nın kölesi Beşir hakkında şikayette bulunduğunu görüyoruz.

7-KAL`ABENDLİK VE SÜRGÜN

Şer`iye Sicili`nde kal`abendlik ile ilgili 2 adet kayda rastlanmıştır. 416. kayıtta Rumeli kadıaskeri Mirza Mustafa`nın tezkerecisi Hayrullah`ın Magosa Kalesi`nde kal`abend cezasına çarptırıldığı ve yeni emir gelmedikçe serbest bırakılmaması belirtilirken, 417. kayıtta ise Kayseriye nâibinin gösterdiği fesâd nedeniyle, Magosa Kalesi`nde kal`abend cezasına çarptırıldığı ve yeni emir gelmedikçe serbest bırakılmaması gerektiği belirtilmiştir.

8-KÖLE AZADI

Sicilde köle azadı ile ilgili 2 adet kayda rastlanmıştır.129. kayıtta, Lefkoşa`nın Tahte`l-Kal`a Mahallesi`nden Saime`nin cariye Benefşe`yi azad etmesi. 197. kayıtta ise, Lefkoşa`nın Câmi-i Cedîd Mahallesi`nde ölen Süleyman`ın yaşarken kölesi Yusuf`u azad eylediği halde Süleyman`ın eşi ve küçük oğlu Mustafa`nın vasîsi Fatıma`nın Yusuf`u alıkoymaya çalışması anlatılmıştır.

9-KEŞF

Keşf ve keşf isteği ile ilgili olarak 4 adet kayda rastlıyoruz. 31. kayıt Lefkoşa`nın Aya Sofya Mahallesi`nden Beşe Mehmed`in kardeşinin oğlu Mehmed` in Abdi`nin bahçesinde üzüm koparırken dolab kuyusunun kirişi ile oku arasına başını vurarak helak olduğu bunun araştırılmasını istemesi anlatılmıştır. 77. kayıt Lefkoşa`ya bağlı Gönyeli Köyü`nde Yakub`un pamuk tarlasına, Ali Bölükbaşı, Fredi ve Anası`nın öküzlerinin girip, tarlasına zarar verdiği keşf yapılmasını istemesi üzrinde durulmuştur. 246. kayıt Lefkoşa`ya bağlı Malyo Medihu Köyü`nün sınırında yıldırım çarpması sonucu Mihail`in ölmesi olayının keşfi ve kayda geçirilmesi anlatılmış, 137. kayıtta da Lefkoşa Kazâsı`na bağlı Madyad Köyü`nde Hristodiye, Filipo`nun Kedfe Köyü`nde hark içine düşüb ölmesi üzerine, bu olayın keşfini taleb etmesi anlatılmıştır.

10-KİLİSE VE PAPAZLARLA İLGİLİ DAVALAR

Başpiskopos Kıbrıs`ta Ortodoksların en önemli dini lideri idi. Başpiskopos tüm adadan sorumlu iken piskoposlar ise kazalardan sorumlu idiler. Sicilin ait olduğu XVII. yüzyılda başpiskoposluğun ayrıcalıkları artırılmış; başpiskopos hem reayadan vergileri toplama, hem de meseleleri doğrudan İstanbul Hükümeti`ne arzetme gibi ayrıcalıkları

elde etmişti. Bu ayrıcalıkların tanınmasında Kıbrıslı Rumların devlete olan bağlılıklarının sürekli olması hedeflenmiştir.[140]

Sicilden gerek başpiskoposu, gerekse de piskoposları tespit edebiliyoruz. Sicildeki 175. kayıttan başpiskoposun Papa Yermalu veledi Kanhal olduğunu, bunun yanında adanın diğer yerlerinde görevli olan piskoposların Tuzla`da Piskopos Papa Nesahir ve Girinye`de Piskopos Papa Nescifuri ve Baf`da Piskopos diğer Papa Nescifuri`yi tespit ediyoruz. Kilise hakkında 356. kayıtta Lefkoşa`ya bağlı Omorfiye Köyü`nde Komi ve Baliye`nin kilise avlusunda bulunan annelerinin 1 evlek arsalarından vazgeçtikleri arsayı kilise mütevellîsine bırakmaları analatılmıştır. Buradan kiliselerin bir mütevellî heyetlerinin olduğunu kiliseden de kenîsa olarak bahsedildiğini görüyoruz.

11-DİĞER DAVALAR

2. kayıtta Abdullah adlı bir kişinin Hz. Muhhammed ile ilgili rivayeti, 3. kayıtta Allah ve Muhammed`e saygı. 12. kayıtta mübaşir tayin edilen Damat Mustafa`nın dürüst kişiler hakkında iftira attığı ve çeşitli fesatlıkları anlatılmıştır.

Kıbrıs`ın akarsu yönünden fakir olması, adada su sorununun yaşanmasına neden olmuştur. Nitekim 17. kayıtta Piskopi ve Gilan Kazaları`nın köyleri arasındaki Emyându ve Mesdeburâmî adlı nehir sularının paylaşımı konusunda yaşanan sorun üzerinde durulmuştur.

47. kayıtta Kara Hasan`ın Ebu Bekr`e at beş saatlik yol olan Denye`ye gidip gelmesi için kiralık verdiği atı zorlamasına bağlı olarak, atın sağlık durumunun bozulması sonucu atın kıymetinin Ebu Bekr tarafından mahkeme aracılığı ile kendisine ödenmesini talep etmiştir.

88. kayıtta Lefkoşa`nın Ermeni Mahallesi`nden Allah Verdi ile Magosa`dan Turabi Reis ile aralarında alışveriş olduğu, Turabi`de Allah Verdi tarafından emânet yoluyla verilen 200 ledre pamuk çekirdeği bulunurken buna karşılık Allah Verdi`nin elinde ise Turabi`nin 4 guruş hakkının bulunduğu anlatılmıştır.

---

[140] Nuri ÇEVİKEL, *XVIII. yüzyılın İkinci Yarısında Kıbrıs`ın Siyâsî, İdârî, Toplumsal Ve Ekonomik Şartları* Hacettepe Üniversitesi Ankara 1989, S. 29.

145. kayıtta Lefkoşa`nın Cenkirli Köyü`nden Ali, İbrahim`in babası ile kendi babasının birlikte kullandıkları tarlalardaki hisselerin babalarının ölümünden sonra sınırların ve hisselerin belli olmaması nedeniyle birbirlerinin hisselerine müdahale ettikleri, sınırların ve hisselerin belirlenmesi sonucunda bu durumun düzeleceği anlatılmıştır.

153. kayıtta Mesarye Kazası`na bağlı Kurnac Köyü`nde Mehmed, çoban olan Yusuf ve oğlu Resul`a 28 keçi teslim ettiği bir sene sonra yavrularıyla birlikte, toplam 55 keçi olduğu halde kendisine asıl keçilerinden 24 keçi, yavrularından ise 10 keçi verildiğini söyleyerek, çobanlar tarafından kendisine eksik keçi teslim edildiğini şikayet etmesi üzerinde durulmuştur.

170. kayıtta Lefkoşa`ya bağlı Beyköyü`nde Hüseyin`in cariyesi Benefşe`yi bayram ertesi satmaz ise eşinin kendisinden dokuz talak boş olacağını belirtmesine rağmen gereken süre geçtiği ve Benefşe bırakıldığı halde hâlâ Benefşe`ye eş muamelesi yapmasının şikayet edilmesi üzerinde durulmuştur.

360. kayıtta Lefkoşa`nın Doni Köyü`nde Luizu`nun bahçesinin içinde Mâriye`nin 2 adet zeytin ağacını Luizu`ya verip, onun yerine Luizu`dan başka ağaç talep etmesini, Luizu`nun kabul etmediği bu konuda Mâriye`nin def edilmesini talep ettiği anlatılmıştır.

410. kayıt ise nişân-ı şerîf suretidir.

III-SONUÇ

Osmanlı Devleti`nin içte ve dışta büyük sıkıntılarla karşılaştığı bir döneme (1698-1699) ait olan Lefkoşa`nın 8 Numaralı Sicilinden anladığımız kadarıyla kadı tarafından verilen hükümler İslam Hukuku`na ve Osmanlı Devleti`nde geçerli olan Hanefi Mezhebi`ne uygun ve adil olarak verilmiştir. Davaların genelde anlaşma ile sonuçlandığını ağır cezaların verilmediğini görüyoruz.

Sicilden Lefkoşa Mahkemesi`nin, adanın merkezi mahkemesi niteliğinde bulunduğunu adanın diğer kaza ve köylerine ait bazı davaların da mahkemeye intikal ettiğini, ayrıca sadece bu mahkemede müslümanların değil, gayr-i müslimlerin davalarına da bakıldığını, gayr-i müslimlerin de müslümanlar gibi Şer`î Hukuk kurallarından yararlandıklarını tespit ediyoruz.

Lefkoşa`nın Şer`î Mahkemesi`nde görülen dava kayıtlarından adanın nüfusunu, müslümanların ve gayr-i müslimlerin oluşturduğunu öğreniyoruz. gayr-i müslim nüfusunun büyük bölümü ise Rumlardan meydana gelmekteydi. Gerek müslimler, gerekse gayr-i müslimler arasında sorunlar yaşanmakla birlikte, bu sorunlar kişisel sorunlar düzeyinde kalmış etnik kökenden kaynaklanmamış, hatta bazı kayıtlardan müslümanlar ile gayr-i müslimler arasında ticari ortaklıkların kurulabildiği, ticari ilişkilerin bulunduğu da anlışılmıştır.

Sicilde en fazla rastlanan mülk satışlarıdır. Mülk satışlarından ise en fazla satışı menzil satışı oluştururken, daha sonra da bahçe, hisse, ve ağaç satışları olduğunu tespit ediyoruz. Satışla ilgili kayıtlardan mülklerin müslümanlar arasında satış yoluyla daha fazla el değiştirdiğini, fakat gayr-i müslimlerin de ekonomik yönden müslümanlardan hiçte geri olmadıklarını görüyoruz.

Borç-alacak davalarında 26 alacaklı müslümana karşılık, 22 gayr-i müslim alacaklıya 28 borçlu müslümana karşılık 20 gayr-i müslime rastlıyoruz. Borç-alacak kayıtlarından gayr-i müslimler ile müslümanlar arasındaki ilişkilerin düzeyi hakkında bilgi sahibi oluyoruz.

Daha çok anne veya baba tarafından çocuklarına fazla mal bırakmak için yapılan hibe ile bir mal üzerindeki tasarruf hakkının bir kişi tarafından başkasına devriyle ilgili kayıtlarda sicilde bulunmaktadır. Bu kayıtlardan hibelerin ve devirlerin nasıl yapıldığını öğreniyoruz.

Sicilde Kıbrıs`taki aile yapısı hakkında özellikle boşanmanın talak ve muhâlea olmak üzere iki şekilde yapıldığını bunlardan 14 adet muhâlea şeklinde, 7 adette talak şeklinde boşanmaya rastlıyoruz. Boşanmadan sonra kadının ve çocukların gözetilmesi için kadına mehir ve çocuklara ise nafaka bağlandığını tespit ediyoruz.

Ölüm sonucunda mirasın nasıl ve kim tarafından paylaştırıldığını, mirasa konu olan malları, çıkan anlaşmazlıkları, kimsesi kalmayan çocuklara yardımcı olacak vâsi tayinlerini, bu tayinlerin nasıl yapıldığını yine sicilden öğreniyoruz.

Askeri davalardan Kıbrıs`ta bir yeniçerilik teşkilatının bulunduğunu, vergi ödeme konusunda askerîlerin yaşadığı sorunları, görevlileri, bunun yanında yeniçeri ağasının,

komutanlık görevi yanında Aya Sofya vakıflarının gelirlerini toplama görevini üstlendiğini anlıyoruz.

Sicilde vergilerden daha çok nüzl ve maktû` vergilerinden bahsedilmiş, gerek sivil gerekse de askerîlerin maktû` vergisinin ödenmesinde çekilen sıkıntılar anlatılmıştır.

Vakıfların kuruluşunu gösteren bir vakfiyenin nasıl olması gerektiğini sicilden öğreniyoruz. Vakıfların kuruluşu ve denetimi kadıya ait olduğundan vakıfların kurulması kadı huzurunda gerçekleşmiştir. İlgili kayıtlardan adadaki vakıfların isimlerini ve nerelerde bulunduklarını tespit edebiliyoruz.

Adi suçlardan en fazla gasp ve işgal ile ilgili kayıtlara rastlıyoruz. İşgal olarak daha çok, mülk işgallerini görüyoruz. Bunu yanında 1698-1699 yılları arasında mahkemede görülmüş hırsızlık, namus, kavga gibi dava kayıtlarına da sicilde rastlanmıştır.

Sicilin ait olduğu dönemde suçlulara kal`abendlik cezası adlı bir cezanın da verilebildiğini görüyoruz.

Sonuç olarak, sicil yardımıyla 1698-1699 yıllarında Osmanlı ülkesinin diğer yerlerinde geçerli olan idari, hukuk, sosyal, ekonomik kurallarının Kıbrıs`ta da geçerli olduğunu, müslümanlar ile gayr-i müslimler arasında sadece günlük kişisel sorunların yaşandığını, fakat etnik açıdan önemli bir sorun yaşanmadığını Osmanlı Devleti`nin toplumun her kesimine âdil bir şekilde yaklaştığını anlıyoruz.

KAYNAKÇA

AKDAĞ, Mustafa, *Türkiye`nin İktisadî Ve İçtimai Tarihi*, (1453-1559), C. II T. T. K. , Ankara 1971, S. 75-94.

AKGÜNDÜZ, Ahmet, *Şer`iye Sicilleri Mahiyeti Toplu Katoloğu Ve Seçme Hükümler* C. I, İstanbul 1988, S. 19-75

ALASYA, H. F. , *Tarihte Kıbrıs*, Lefkoşa 1988, S. 1-8

_____ , "Kıbrıs Tarihi Ve Kıbrıs`ta Türk Eserleri" *Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü* 1977, S. 43-96.

AYDIN, M. Akif, *İslâm-Osmanlı Aile Hukuku*, Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, S. 55-123.

BALTACI, Cahit, "Şer`iye Sicillerinin Tarihsel Ve Kültürel Önemi", *Osmanlı Arşivi Ve Osmanlı Araştırmaları Sempozyumu*, İstanbul 1985, S. 130.

BARKAN, Ömer Lütfi, *Türkiye`de Toprak Meselesi (Toplu Eserler I)*, İstanbul 1980, S. 212.

_____, "Öşür" , *İ. A*. C. IX İstanbul 1964, S. 482.

BAYINDIR, Abdulaziz, *İslâm Muhakeme Hukuku*, İstanbul 1986, S. 2.

BAYKAL, Bekir Sıtkı, *Peçevi Tarihi*, C. I, Kültür Bakanlığı, Ankara 1992, S. 257-343.

BAYSUN , Cavit, "Naip" *İ. A*. C. IX Eskişehir 1997, S. 50.

BECKER, C. H., "Cizye" , *İ. A.*, C. III Eskişehir 1997, S. 199-200.

BEDEVİ, V.H. , "Kıbrıs Şer`î Mahkeme Sicilleri Üzerinde Araştırmalar", *Milletlerarası Birinci Kıbrıs Tetkikleri Kongresi (14-19 Nisan 1969)*, Ankara 1971, S. 139-141.

_____, "En Eski Devirlerden İtibaren Kıbrıs-Anadolu Münasebetlerine Genel Bir Bakış" , Lefkoşa 1962, S. 6-8.

CİN, Halil, AKGÜNDÜZ, Ahmet, *Türk Hukuk Tarihi*, C. I Konya 1989, S. 231-232.

_____, *Türk Hukuk Tarihi*, C. II Konya 1989, S. 123.

_____, *Türk-İslam Hukuku Tarihi*, C. II İstanbul 1990, S. 239-259.

CİN, Halil, *Osmanlı Toprak Düzeni Ve Bu Düzenin Bozulması*, İstanbul 1985, S.120.

_____, *Eski Hukukumuzda Boşanma*, Konya 1989, S. 36.

ÇAĞATAY, Neşet, "Osmanlı İmparatorluğu`nda Reayadan Alınan Vergi Ve Resimler" Ankara Üniversitesi D. T. C. F. Dergisi, *T. T. K.* C. V, Sayı: 5 Ankara 1947, S. 494.

ÇELİK, Nuri, *XVIII. Yüzyılın İkinci Yarısında Kıbrıs`ın Siyasi, İdari, Toplumsal Ve Ekonomik Şartları* Hacettepe Üniversitesi, Ankara 1999, S. 28.

ÇELİK, Şenol "Türk Fethi Sonrasında Kıbrıs Adasına Yönelik İskân Çalışmaları" S.6-14.

ÇEVİKEL, Nuri*, XVIII. yüzyılın İkinci Yarısında Kıbrıs`ın Siyâsî, İdârî, Toplumsal Ve Ekonomik Şartları,* Hacettepe Üniversitesi, Ankara 1989, S. 29.

DANİŞMEND, İsmail Hami, *İzahlı Osmanlı Tarih Kronolojisi*, C. V İstanbul 1972, S. 132.

DARKOT, Besim, "Kıbrıs" , *İ. A. ,* C. VI, Eskişehir 1997, S. 672-675.

DEVELİOĞLU, Ferit, *Osmanlıca- Türkçe Ansiklopedik Lûgat* , Ankara 2007.

DURMUŞ Mehmet Ali, *Lefkoşa`nın 7 Numaralı Şer`iye Sicili*, Ege Üniversitesi İzmir 1997.

DÜNDAR, Recep, *Kıbrıs Beylerbeyliği*, İnönü Üniversitesi, Malatya 1998, S. 85.

ERDÖNMEZ, Celâl, *Şer`iye Sicillerine Göre Kıbrıs`ta Toplum Yapısı*, Isparta 2004, S. 9-37- 44.

ERDOĞRU, M. Akif, *Kıbrıs`ta Osmanlılar I-II*, Lefkoşa Galeri Kültür Yayınları 2008-2009.

HAKERİ, Bener Hakkı, *Başlangıcından 1878 Dek Kıbrıs Tarihi*, Ankara 1993, S. 242-258.

İNALCIK, Halil, "Mahkeme*" İ. A.* , C. VII Eskişehir 1977, S. 149-150.

KARAMAN, Hayrettin, "İslamın Getirdiği Aile Anlayışı", *Sosyo–Kültürel Değişme Sürecinde Türk Ailesi*, Ankara 1992, S. 391-392.

Kıbrıs`ın Fethi (1570-1571), Kültür Ve Turizm Bakanlığı, Ankara 1986, S. 45.

LEFKOŞA`NIN H.(1110-1111) TARİHLİ 8 NUMARALI ŞER`İYE SİCİLİ

MARDİN, Ebul`ulâ, "Kadı" *İ. A.* , C. VI İstanbul 1988, S. 43.

_____, “Harac” , *İ. A.* , C. V/I Eskişehir 1997, S. 222.

ORHONLU, Cengiz, “Mustafa II ” *İ. A.* , C. VIII İstanbul 1960, S. 695-698.

_____, “Tercüman” *İ. A.* , C. VII İstanbul 1974, S. 176.

Osmanlı İdaresinde Kıbrıs (Nüfus-Arazi Dağılımı Ve Türk Vakıfları) , Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı, Ankara 2000, S. 3.

ÖZBİLGİN, Erol, *Osmanlı Hukuku`nun Yapısı*, İstanbul 1985, S. 51.

ÖZKAYA, Yücel, *Osmanlı İmparatorluğu`nda Ayanlık*, Ankara Üniversitesi D. T. C. F. 1977, S. 46-100.

ÖZKUL, Ali Efdal, *Kıbrıs`ın Sosyo-Ekonomik Tarihi (1726-1750)*, İstanbul 2005, S. 56-81.

PAKALIN, M. Zeki, *Tarih Deyimleri Ve Terimleri Sözlüğü*, C. I İstanbul 1993, S. 25-352

_____ , *a. g. e.* , C. II İstanbul 1971, S. 126-599.

_____, *a. g. e.* , C. III, İstanbul 1993, S. 25-26.

PARRY, Vernon J., “Osmanlı İmparatorluğu 1566-1617” *Ege Üniversitesi Tarih İncelemeleri Dergisi*, Sayı: 4 İzmir 1989, S. 178.

SERTOĞLU, Midhat, *Osmanlı Tarih Lûgatı*, İstanbul 1986, S. 87-292.

UNAT, Faik Reşit, *Hicrî Tarihleri Milâdî Tarihe Çevirme Kılavuzu*, T. T. K. , Ankara 1988, S. 72.

UZUNÇARŞILI, İsmail Hakkı, *Osmanlı Tarihi*, C. I İstanbul 1983, S. 579-590.

_____, *Osmanlı Tarihi*, İstanbul 1983, C. IV Ankara 1978, S. 1

_____, *Osmanlı Devleti`nin İlmiye Teşkilatı*, T. T. K. , Ankara 1984, S. 83-117.

_____, *Osmanlı Devleti Teşkilatından Kapıkulu Ocakları*, C. I Ankara 1988, S. 195-236

YEDİYILDIZ, Bahaeddin, “XVII. Asır Türk Vakıflarının İktisadî Boyutu” *Vakıflar Dergisi*, C. XVIII Ankara 1984, S. 9.

_____, “Vakıf” , *İ. A.* , C. XIII İstanbul 1986, S. 154.

_____, "Müessese-Toplum Münasebetleri Çerçevesinde XVIII. Asır Türk Toplumu Ve Vakıf Müessesi" *Vakıflar Dergisi* Sayı: XV, Ankara 1982 S. 24-27.

YOLAK, Seyit, *1571`den Günümüze Kıbrıs Türk Yönetimleri*, Lefkoşa 1989, S. 13-14

Zuhayli, Vehbe, *İslam Fıkhı Ansiklopedisi.* , C. V İstanbul 1990, S. 49-292.

KONU ÖZETLERİ

1: Mahkemede kalan efendilerin kullanması için yapılan bağış hakkında.

2: Abdullah adlı bir kişinin Hz. Muhammed ile ilgili rivayetleri.

3: Allah ve Hz. Muhammed`e saygı.

4: Mustafa bin Hüseyin`in Veli Beşe`ye kiraya verdiği bahçesinin dört senelik kirası olan 40 guruşu talep etmesi hakkında.

5: Ayşe`nin ayrıldığı kocası kızı Emine için Yusuf`tan mahkeme aracılığı ile nafaka talep etmesi.

6: Mesarye kazasına bağlı Aya Köyü`nden Musa Beşe`nin 20 sene boyunca hizmetinde çalıştığı Derviş`ten ecr-i mislini talebi üzerine taraflar arasında çıkan anlaşmazlığın çözülmesi hakkıda.

7: Zeliha`ya ayrıldığı kocası Ali Ağa tarafından mehr-i müeccele ve tespit edilen nafakanın ödenmesi hakkında.

8: Sabahat`ın ayrıldığı kocası Durmuş`dan kızı için nafaka talebi üzerine günlük 4 akçenin nafaka olarak belirlenmesi.

9: Bezune`nin annesi Enz`in kızının ayrıldığı kocası Piyedri`den kızı ve kızının çocukları için nafaka talebi üzerine günlük 4 akçenin nafaka olarak belirlenmesi.

10: Maru`nun babası Ciryaci`nin mirasından payını istemesi.

11: Antalyalı Mehmed`in ölmeden önce Leymesunlu İbrahim ve Hasan`a 600 guruşu ve 22 irdeb pirinci emâneti konusunda, Mehmed`in ölümünden sonra Kıbrıs Defterdarı Mehmed Efendi`nin Antalyalı Mehmed`in varislerinin olmaması üzerine onun alacaklarını tahsil edilmesi için mahkemeye başvurduğu fakat yapılan araştırma sonucu gerçekte Antalyalı Mehmed`in Leymesunlu İbrahim ve Hasan`dan alacağının doğru olmadığının anlaşılması.

12: Mübaşir tayin edilen Damat Mustafa`nın dürüst kişiler hakkında iftira attığı ve çeşitli fesatlıklar yaptığı hakkında.

13: Emine`nin vekili ve eşi olan Mustafa aracılığı ile Ahmed`e menzil satması.

14: Fatıma`nın ölen kardeşi Topal Süleyman`ın mirasını Beytü`l-mal Emîni Hasan`dan teslim alması hakkında.

15: Leno`nun kocası Nikola`dan talak-ı bâin ile boşanması hakkında.

16: Baba Vasil ve Baba Celbu`nun babalarından kalan mülkü 190 guruşa Andoni`ye satmaları.

17: Emyându ve Mesdeburâmî adlı nehir sularının paylaşımı konusunda yaşanan sorun.

18: Hınne`nin bahçesini Recep`e 80 guruşa satması.

19: Turdu ve eşi Hasan ile Hasan Beşe arasında hibe konusunda çıkan antlaşmazlığın çözümlenmesi hakkında.

20: Hasan ile Turdu arasında hibe konusunda çıkan antlaşmazlığın giderildiği konusunda.

21: Pavlinin hissesine isabet eden 60 guruşu Nikoladan talep etmesi.

22: Piyedri`nin 4 dönüm bağını Petri`ye 51,5 guruşa satması.

23: Şabân`ın mülkünü 27,5 guruşa Osman`a satması.

24: Meryem`in küçük kızı Ayşe`yi ve kızına verilecek günlük 5 akçe nafaka bedelini, ayrıldığı kocasından talep etmesi ve bu talebininde eski kocası tarafından kabul edilmesi.

25: Fatıma`nın kocası Mustafa`dan bâyin-i tatlîk ile boşanması ve Mustafa`nın 20 guruş mehrini ve nafakayı teslim ettiği hakkında.

26: Ayşe`nin boşandığı kocasından mehri olan 35000 akçeyi talep etmesi hakkında.

27: Ancelu`nun İbrahim Çelebi`nin menzilinde çalışırken kendisine İbrahim Çelebi tarafından tecavüz edilmesi nedeniyle mahkemeye başvurması.

28: Lefkoşa`ya bağlı Arab Ahmed Paşa Mahallesi`nden Sefer Beşe`nin Emine`nin kız kardeşinin kızının vasisi olarak atanması ve onun vasisi olarak ölen Emine`nin mirasından olan fakat diğer Emine bulunan otuz akçeyi talep etmesi.

29: Kerîme`nin menzilini 50 guruşa İshak Ağa`ya satması hakkında.

30: Lefkoşa`nın Arab Ahmed Paşa Mahallesi`nde vefat eden Mustafa`nın mirasından, kızı Kerime`nin hissesine 93 guruş düştüğü, bunun 43 guruşunun nakit geri kalan kıs-

mına karşılık ise menzilin verildiği.

31: Beşe Mehmed`in kardeşinin oğlu Mehmed`in Abdi`nin bahçesinde üzüm koparırken dolab kuyusunun kirişi ile oku arasına başını vurarak helak olduğu bunun araştırılmasını istediği hakkında.

32: Ölen Rahime`nin varisi olan Mustafa`nın Fatıma`dan menzilin yarı hissesini ve bakır siniyi talep etmesi hakkında.

33: Tuzlada İngiltere balyosu olan Samuel Tormez`in tüccâr Francesko Dafri`ye borç olarak verdiği 100 guruşu mahkeme aracılığı ile geri istemesi hakkında.

34: Samuel Tormez`in Ümmihani`ye yaşaken verdiği 110 guruşu Ümmihani`nin ölümünden sonra annesi Ayşe`den mahkeme aracılığı ile istemesi.

35: Hristofi ve Sinyor Gen`in Ümmihani`ye yaşarken borç olarak verdikleri 220 guruşu Ümmihani`nin ölümünden sonra mahkeme aracılığı ile annesi Ayşe`den talep etmeleri.

36: Saime`nin menzilini 245 guruş ücret karşılığında Mustafa Ağa`ya satması.

37: Ahmed`in karısı Ümmihani`nin ölümünden sonra eşinin kendisine borcu olan 100 guruşu eşinin annesi ve vasisi Ayşe`den talep etmesi.

38: Ahmed`in karısı Ümmihani`nin ölümünden sonra eşinin kendisine borcu olan 100 guruşu eşinin annesi ve vasisi Ayşe`den talep etmesi.

39: Gavrail`in menzilini 15 guruşa Lunforu`ya satması.

40: Mehmed`in menzilini 5 guruşa Meryem`e satması.

41: Hüseyin`in menzilini ve iki baş dolab katırındaki yarı hissesini Mustafa Çelebi `ye 75 guruşa satması.

42: Kıbrıs`ta vefat eden İvaz`ın varisi olmadığı gerekçesiyle malına Beytü`l-mal Emîni Hasan`ın el koyması üzerine Halep`ten Ahmed`in İvaz`ın varisi olduğunu ispatlayarak, onun mirasını Beytü`l-mal Emîni Hasan`dan mahkeme aracılığı ile talep etmesi.

43: Sayirkiz`in Marta`nın yarım dönüm avlusunu 15 guruşa Marta`dan satın aldığı halde Marta`nın avlusunu hâlâ Sayirkiz`e kullandırmaması nedeniyle Sayirkiz`in Marta`yı mahkemeye şikayeti.

44: Turmuş Çelebi`nin menzilini 210 guruşa Baba Yorgi`ye satması.

45: Turdu`nun menzilini 68 guruşa Mustafa`ya satması.

46: Hasan`ın 1 dönüm arsasını Sinan`a 30 guruşa satması.

47: Kara Hasan`ın Ebu Bekr`e at beş sa`âtlik yol olan Denye`ye gidip gelmesi için kiralık verdiği atı zorlamasına bağlı olarak, atın sağlık durumunun bozulması sonucu atın kıymetinin mahkeme aracılığı ile kendisine ödenmesini istemesi.

48: Mehmed`in menzilini 30 guruşa Hüseyin`e satması.

49: Lefkoşa`nın Aya Sofya Mahallesi`nde ölen Üstâd Mustafa`nın büyük oğlu Mehmed`in, babasının mirasından gelen eşyaları, Üstâd Mustafa`nın eşi Fatıma`nın kendi mirasına koymasını şikayeti.

50: Lefkoşa`nın Aya Sofya Mahallesi`nde ölen Üstâd Mustafa`nın mirasından annelerinin hissesine düşen miktardan kızları Fatıma ve Meryem`in hsselerini aldıkları ve şikayetçi olmadıkları hakkında.

51: Emîne`nin menzilini 40 guruşa Velî`ye satması.

52: Enz Lavro`ya 22 sene hizmeti karşılığında Lavro`nun kendisine verilen mülkhâneye Lavro`nun kızı Ursulı`nın el koyması nedeniyle Enz`in mahkemeye Ursulı`yı şikayeti.

53: Abdulkerîm ile ortağı Yaba`nın Bareste ile alış-veriş yaptıkları, ödemelerini zamanı gelince kendisine yapacakları hakkında.

54: Lefkoşa`nın Arab Ahmed Paşa Mahallesi`nden Mehmed, Hatîce ve Ayşe`nin menzilini vasileri ve anneleri olan Mümine`nin kardeşi Derviş`in, sahip olduğu dükkanın 1/3 hissesi ile takas edip, tasarruf hakkını devrettikleri hakkında.

55: Süleyman`ın 17 guruşa menzilini Yanni`ye satması.

56: Süleyman`ın menzilini 70 guruşa Aliye satması.

57: Lefkoşa`ya bağlı Katumuni Köyü`nden Abdulkerim`in müşterek bahçesini 50 guruşa Yorgi`ye satması.

58: Markeru`nun ölümüyle daha önce müslüman olan oğlu Mehmede, Hasan Çavuş`un vâsî tayin edilmesi hakkında.

59: Ölen Yusuf`un küçük oğlu Mehmed için kardeşi Turdı`nın vasî tayin edilmesi

60: Kornelyo`nun oğlu Yorgi`ye menzilini hibe etmesi.

61: Lefkoşa`nın Aya Sofya Mahallesi`nden Ahmed Çelebi`nin ölen babasının mirasından Tazmiyena Köyü`nden hissesinin karşılığı olarak kalan 42 guruşu kardeşi Abdulkerîm Çelebi`den aldığı hakkında.

62: Mihail`in babasından kendisine ve kardeşine kalan tarlanın Hristofi tarafından gasp edildiği, içine bağ dikildiği belirtilip, bahsedilen tarlanın kendisine teslim edilmesini istemesi.

63: Kıbrıs Adası`nda yeniçerilerden maktû` adlı verginin tahsilinde yaşanan sorun hakkında.

64: Kıbrıs Adası`nda dirlik sahiplerinden maktû` adlı verginin toplanmasında yaşanan sorun.

65: Ölen İbrahim`in oğlu Bali`ye menzilini hibe etmesi.

66: Muharrem`in menzilini, tarlasını ve tarla içinde bulunan 20 adet zeytin ağacını 20 guruşa ayrıca zeytin ağacını ve altı dönüm tarlasını 5 guruşa olmak üzere toplam 25 guruşa Melya`ya satması.

67: Zeya`nın yarım dönüm bahçesini ortak olan Zorzi ve Zendileye 10 guruş karşılığında satması.

68: Fatıma`nın babasının ölümünden sonra babasının değirmenine Papa Semyo`nun, el koymasını şikayeti hakkında.

69: Emîne`nin iki dönüm bahçesini 60 guruşa Sabiha`nın çocukları Mevlüd ve Ahmed`e satması.

70: Receb`in menzilini 14 guruşa Muslu ve Ali`ye satması.

71: Hadîce, Ramazânın menzilinde çalışırken 8 ay önce kendisine Ramazan tarafından tecavüz edilmesi, buna bağlı olarak hamile kalması nedeniyle şikayeti hakkında.

72: Leno`nun muhâle`a ile eşi Karbit`ten boşanması.

73: Ümmihani ile kardeşi Esad`ın Değirmenlik Köyü`nde birlikte kullandıkları çiftliğe Ümmihani`nin pamuk ektiği fakat daha sonra Esad`ın pamuğa el koymasından sonra Ümmihani`nin ölümü üzerine onun evladlarına vasi atanan Ayşe`nin belirtilen çiftlikteki Ümmihani`nin hissesini ve pamuğu talep etmesi.

74: Döndü`nün ölümünden sonra malını halasının oğluna bıraktığı halde Beytü`l-mal Emîni tarafından Döndü`nün ölümünden sonra malına el konulması üzerine hala oğlu Kabad`ın Döndü`nün malının kendisine verilmesini mahkeme aracılığı ile Beytü`l-mal Emîni Hasan Ağa`dan istemesi.

75: Cennet`in kocası Mehmed`den muhâle`a ile boşanması.

76: Lefkoşa`nın Debbâğhâne Mahallesi`nden Mustafa`nın menzilini ve 10 dönüm bağçesini 40 guruşa Seyfi Çelebi`ye satması yanında, 40 dönüm hassa ve 200 dönüm kıraç tarlanın tasarrufunu 10 guruş karşılığında yine Seyfi Çelebi`ye devretmesi.

77: Lefkoşa`ya bağlı Gönyeli Köyü`nde Yakub`un pamuk tarlasına, Ali Bölükbaşı ve Fredi ve Anası`nın öküzlerinin girip, tarlasına zarar verdiği keşf yapılmasını istemesi.

78: Simyo`nun Hasandan 13,5 guruşa bir katır satın aldığı 10,5 guruşunu ödediğini fakat satışın fesh edilmesinden sonra 10,5 guruşun 4,5 guruşunu geri aldığını 6 guruşun karşılığında ise kısrak almayı kabul etmesi hakkında.

79: Mesarye Kazâsı`na bağlı Çatuz Köyü`nden Süleyman`ın Urniyete Köyü`nden Terma`dan 25 semene tüm mirasını satın aldığı, fakat bu mirastan 1,5 dönüm bahçesinin Baba Yannici üzerinde bulunduğu, onun içinde Baba Yannici ile guruşa antlaşmaya vardığı hakkında.

80: Döndü`nün vefat etmesinden sonra Döndü`nün malını istediği gibi kullanmakta serbest bıraktığı halasının oğlu Kabad`ın Döndü`nün eşi Hasan`nın Döndü`ye ait 30 guruşu mahkeme aracılığı ile talep etmesi.

81: Esma`nın menzilini 40 guruş borcu karşılığında Mehmed`e satması.

82: Ölen Rıdvan`ın malına el koyan oğlu Mezid`in kız kardeşinin hissesine düşen yarım dönüm bahçe ile içinde bulunan 10 adet zeytin ağacını, 4 adet dut ağacını, bir adet asmayı vermesi hakkında.

83: Mehmed`in vasîsi Ümmi aracılığı ile menzilini 40 guruşa Mehmed bin Ali`ye satması hakkında.

84: Emîne`nin menzilini 46 guruşa Avrahim`e satması hakkında.

85: İsmail`in 50 guruşa menzilini Luizu`ya satması.

86: Lefkoşa`da Ermeni Mahallesi`nde misafir olarak ölen Agob`un varislerinden olan kardeşi Avvaniz`in kardeşine ait olan eşya ve 400 guruşu kardeşinin yakını Vartine`den talep etmesi.

87: Talak-ı selâse ile Ahmed Ağa`dan boşanan kadının kardeşi olan vezir aracılığı ile, kocası Ahmed Ağa`dan mehr bedeli olan 40000 akçeyi talep etmesi.

88: Allah Verdi ile Magosa`dan Turabi Reis ile aralarında alışveriş olduğu, Turabi`de Allah Verdi tarafından emânet yoluyla verilen 200 ledre pamuk çekirdeği bulunurken buna karşılık Allah Verdi`nin elinde ise Turabi`nin 4 guruş hakkının bulunduğu hakkında.

89: Havva`nın ölen eşi Mahmud`un mirasına beytü`l-mal tarafından el konulması üzerine Havva`nın ölen eşinin mirasındaki hissesini ve mehrini mahkeme aracılığı ile talep etmesi.

90: Zahriye`nin bahçesinden yarım dönüm hissesini 35 guruşa Marko`ya satması.

91: Ciryaku, Davud tarafından kendisinin başına şiddetle vurulduğunu belirterek Davud`dan şikayetçi olduğu hakkında.

92: Ölen Mahmud`un varisleri olan oğulları Ali ve Mustafa`nın vasîleri Ahmed aracılığı ile 36 guruşa Mehmed`e menzil satmaları.

93: Hristofi`nin menzilini 58 guruşa Nikolo`ya satması.

94: Ölen Leno`nun varisi olan Tomazu`nun Enz`den hissesi olan 30.5 guruş ile Zahi Köyü`nde bulunan bahçedeki yarı hissesini talep etmesi.

95: Mümine`nin vekili Abdulkerîm Çelebi aracılığı ile 165 guruşa 1.5 dönüm bahçesini Marko`ya satması.

96: Hasan, Yusuf`un elinde kendisi tarafından emanet olarak verilen 60 ledre pamuk çekirdeğine karşılık, kendi elinde bulunan fakat Yusuf`a ait 7 guruş hakkı bulunduğu, buna bağlı olarak Hasan`ın 7 guruşu Yusuf`a verip, bunun karşılığında 60 ledre pamuk çekirdeğini istemesi.

97: Ölen Raziye`nin verasetinin varisleri eşi Hasan ile kız kardeşi Rahime arasında paylaşıldığı hakkında.

98: Kornelyo, Florenzo ve Bennini Ebraşim`in ortak oldukları 2.5 dönüm tarlalarını ve içindeki 56 adet zeytin ağacını 106.5 guruşa Andoni`ye satmaları.

99: Saime`nin Ali aracılığı ile 6 guruşa harâbesini ve 5 adet ağacını Hasan Beşe`ye satması.

100: Şabân`ın Hasan`a verdiği 12 guruşu talep etmesi.

101: Ayşe`nin eşi Mehmed`den muhâle`a ile boşanması.

102: Ölen Şabân`ın çocuklarının küçük yaşta olması nedeniyle onun mirasını idaresi altına alan Recep`ten erginliğe ulaşan Şabân`ın çocuklarının babalarının mirasından paylarını istemeleri.

103: Ölen Hüseyin`in çocuklarının vekili olan Mehmed`in, Hüseyin`in sağlığında 60 guruşa yine ölmüş olan Fatıma`ya menzil sattığını itirafı hakkında.

104: Yorgi`nin Andreya`dan 12 guruş alacağından Sefer Beşe aracılığı ile 5 guruşunu aldığını kalan 7 guruş alacağını ise talep etmesi.

105: Mümine, eşinin mirasından çocukları Mehmed, Ayşe ve Rabia`nın hisselerine düşen nafakayı talebi üzerine günlük 5 akçe nafaka bağlanması hakkında.

106: Leno`nun iki baş kısrağını Rubne`nin zorla alması ve satması üzerine iki kısrağının kıymetlerinin belirlenmesi için mahkemeye başvurması.

107: Turmuş`un vekili Yusuf Beşe aracılığı ile babasından gelen menzili, 44 adet zeytin ağacını ve 80 dönüm arazisini 18 guruşa Elyas`a devretmesi.

108: Mesarye Kazası`na bağlı Kunduru Köyü`nden Nikolo`nun Selmo ile aralarında yaptıkları ticarete göre Selmo`dan 16 guruş alacağı olduğu fakat taraflar arasında 10 guruşa antlaşma yapıldığı hakkında.

109: Hüseyin`in Filipo`dan 19 guruş alacağı olduğunu belirterek, bunun kendisine ödenmesini istemesi.

110: Kızıl Kule Mahallesi`nden İvaz`ın otuz beş guruşa Emîne`ye menzil satması.

111: Saaddedin`in vekili Kıbrıs Defterdarı Bakî Efendi aracılığı ile Korkud Efendi`ye Lefkoşa`da hamamı 60000 akçeye satması hakkında.

112: Mevlevi taifesinden Derviş Ahmed`in Sava`ya 63,5 guruşa dükkan satması.

113: Maru`nun 8 guruşa Şelure`ye menzil ve 10 adet dut ağacını satması.

114: Mehmed Çorbacı`nın menzilini 110 guruşa Hasan Beşe`ye satması.

115: Mehmed`in 170 koyununu 68 guruşa Debbâğ Mehmed`e satması.

116: Mustafa`nın Aya Sofya Mahallesi`nde bulunan tabhânesini, değirmeni ve iki adet kübü 147 guruşa Ayşe Hatun`a satması.

117: İvz`in Andoni`ye sattığı Venedik atlasının ücreti olan 24 guruşu Andoni`den talep etmesi.

118: Asiye`nin 600 guruşa Mustafa Ağa`ya bir büyük oda, bir sundurma, 8 dönüm bahçeyi, suyu ile birlikte satması.

119: Derviş`in Abdi Çavuş Mahallesi`nde bulunan Hasan`ın hamamını kiraladığı, fakat kira süresi bitmeden Hasan`ın hamamına tekrar sahip çıkmaya kalkıştığı hakkında.

120: Yorgi`nin dükkandaki yarı hisesini İlknedere`ye 36 guruşa satması.

121: Lefkoşa`nın Aya Sofya Mahallesi`nden katledilmiş Osman Çavuş`un mirası olarak geçen eşya ve hayvanlarının hesab defterine kaydedilmesi üzerine, eşi Ayşe`nin buna karşı çıkarak kendisine verilmesini talep etmesi hakkında.

122: Latife`nin menzilini 54.5 guruşa Mustafa`ya satması.

123: Derus`un menzilini 35 guruşa Hristodulu`ya satması.

124: Omorfa Kazâsı`na bağlı Meniko Köyü`nden sipahi tarafından Papa Yorgi`ye verilen sonrada oğullarına geçen İsnasi`nin ölen babasına ait 40 dönüm tarlasını talep etmesi.

125: Mehmed, Mustafa ve Fatıma kardeşler arasında babalarının ölümünden sonra miraslarını paylaştıkları halde, kardeşlerden Fatıma`nın paylaşımın adil olmadığını belirterek paylaşıma itiraz etmesi.

126: Nikolo`nun Ali Ağa`dan 84 ledre pamuğu 335 guruşa aldığını, Ali Ağa hacca giderken ölmesi üzerine Nikolo Ali Ağa`nın varislerine 335 guruşu ödediği fakat varislerinin 470 guruş istemeleri üzerine Nikolo`nun mahkemeye başvurması.

127: Mehmed Efendi`nin Mesarye kazasına bağlı Mabdene Köyü`nde kendisine ait menzilde ölen oğluna ait bulunan yarı hissesini İsmail Ağa`nın haksızca zabt etmesini

şikayeti.

128: Hasan`ın menzilini 60 guruşa Abdullah`a satması.

129: Saime`nin cariye Benefşe`yi azad etmesi.

130: Ölen Mehmed`in kızı Meryemin, babasının mirasından düşen hissesini vasîsi Abdi` den talep etmesi.

131: Abdunnebi Ağa`nın menzilini 50 guruşa Davud`a satması.

132: Ömer Hafız Mehmed`in Terzi Üstâd Ali`ye emânet olarak 700 guruş verdiği, 80 guruşunu nakit olarak, 120 guruşunu ise değişik yollarla aldığını, geri kalan 500 guruşu ise mahkeme aracılığı ile talep ettiği hakkında.

133: Nikoleto`nun İbrahim Ağa`ya 90 guruşa sattığı 2 dönüm bahçede, Emîne`nin hak sahibi olmasına bağlı olarak İbrahim Ağa`dan 90 guruş üzerinden payını istemesi.

134: Piyeri`nin diğer Piyeri`den hakkı olan şir akçesinden 44 guruş alacağını talep etmesi.

135: Mustafa`nın eşi Kerîme`den muhâle`a ile boşanması.

136: Kerîme`nin eşi Mustafa`dan boşanması nedeniyle çocukları için nafaka talep etmesi üzerine her bir çocuğu için günlük 5`er akçe bağlanması.

137: Hristodiye, Filipo`nun Kedfe Köyü`nde hark içine düşüb öldüğü, bunun keşfini taleb etmesi hakkında.

138: Ömer Ağa`nın hakkı olan 110 guruşu vekili Ahmed ağa aracılığı ile Alanyalı Aslan Reis`den talep etmesi hakkında.

139: Hüseyin`in mirasından kızı Ayşe`nin hissesine fazla hisse düştüğü gerekçesiyle, eşi Emine`nin bu duruma vekili aracılığı ile itiraz ettiği hakkında.

140: Eşinden boşanan Mariye`nin kızları Marşidu ve Markadu için eşi Madyo`dan nafaka talep etmesi.

141: Zabla`nın menzilini kızı Mariyo`ya hibe etmesi.

142: Enzo`nun 5 dönüm bahçesini vekili, eşi Yanni aracılığı ile Lazanye`ye 200 guruşa satması.

143: Mustafa Ağa`nın Ömer Ağa`dan hakkı olan 16 vukıyye ibrişimi talep etmesi.

144: Emîne, vekili Ahmed aracılığı ile Recep`e menzilini 40 guruşa satması.

145: Ali, İbrahim`in babası ile kendi babasının birlikte kullandıkları tarlalardaki hisselerin babalarının ölümünden sonra sınırların ve hisselerin belli olmaması nedeniyle birbirlerinin hisselerine müdahale ettikleri, sınırların ve hisselerin belirlenmesi sonucunda bu durumun düzeleceğinin belirlenmesi.

146: Ayşe, kendisine annesi Meryem tarafından bir menzil hibe edilmesine karşın babası Osman`ın menzili annesinin mirasının içine sokmasından dolayı şikayet etmesi.

147: Emîne vekili eşi Hasan aracılığı ile menzilini 7 guruşa Abdulazîz`e satması.

148: Yorgi`nin ölmesi üzerine çocuklarına Yanni`nin vasî tayin edilmesi hakkında.

149: Bayram Luizu`dan iki kıt`a 6 dönüm bahçeyi ekleriyle birlikte 80 guruşa satın almasına karşın, Petro`nun oğlu Hristofi`nin bahsedilen mülkü haksızca zabt etmesini şikayeti üzerine Hristofi`nin ise kendisine adı geçen mülkün babası Petro`dan geçtiğini 7-8 sene o mülkü kullandığı hakkında.

150: Ölen Saime`nin mirasında zevci Hasan Ağa, kız kardeşinin oğlu Ahmed`in mirasçılar olduğu, Hasan Ağa ve Ahmed Ağa`nın mirastan uygun görülen tutarı aldıkları hakkında.

151: Ahmed, ölen Saime`nin mirasından hissesini Saime`nin eşi Hasan`dan aldığı hakkında.

152: Ölen Muslu`nun çocuklarının vasîsi olan Zeliha`nın vekili Abdulhalim aracılığı ile kocası Muslu`nun menzilde bulunan 5 hisseden 2 hissesini Mehmed Ağa`ya 60 guruşa satması hakkında.

153: Mehmed, çoban olan Yusuf ve oğlu Resul`a 28 keçi teslim ettiği bir sene sonra yavrularıyla birlikte, toplam 55 keçi olduğu halde kendisine asıl keçilerinden 24 keçi, yavrularından ise 10 keçi verildiğini söyleyerek, çobanlar tarafından kendisine eksik keçi teslim edildiğini şikayet etmesi.

154: Ebu Bekr ibn İsmail diğer Ebu Bekr`den toplam 180 guruşa 40 vukıyye ham ibrişim aldığı bir vukıyye borcu kalınca Ebu Bekr`in beher zirâ` üçer guruşa olmak üzere yirmi zirâ` çukayı Ebu Bekr ibn İsmail`den almasına bağlı olarak, Ebu Bekr ibn İsmail`in bu durumu şikayet etmesi üzerine Ebu Bekr`in cevabında 45 vukıyye ham

ibrişimden 30 vukıyyesini aldığı fakat 15 vukıyye alacağının kaldığını belirtmesi hakkında.

155: Ölen Kara Mehmed`in varisi olan Mehmed`in vasi olarak babasının 33.382 akçelik malını elinde bulunduran Üstâd Muharrem`den 10.000 akçelik menzili aldığını fakat geri kalanı alamadığını belirterek, alacağını talep etmesi.

156: Lefkoşa`nın Kızıl Kule Mahallesi`nde Emîne`nin Veçre Köyü`nde bulunan menzili Halîl Beşe ve Abdulkâdir`e 20 guruşa satması üzerine Şabân`ın mahkemeye başvurduğu fakat daha sonra mahkemeden vazgeçtiği, eğer Şabân mahkemeye tekrar başvurursa eşi Emine`den kendisinin ayrılabileceğini şart olarak belirtmesi hakkında.

157: Yerelomi`nin 78 guruşa Filipoya menzil satması.

158: Asiye vekili eşi Mehmed aracılığı ile 30 guruşa Mehmed`e menzil satması.

159: Tribyodi Mahallesi`nde Filipo`nun 85 guruşa Yanni`ye menzil satması.

160 Zahide`nin eşi Ramazân`dan muhâle`a ile boşanması.

161: Lefkoşa`ya bağlı Lecce Köyü`nde Yerolumo`nun menzilini 5 guruşa satması, yine 200 dönüm tarlasını 20 guruş karşılığında Hüseyin`e devretmesi.

162: Petro 112 gün ırgadlık ettiği Komi`den ücretini talep etmesi hakkında.

163: Mehmed`in Anadolu`da Ma`mûreye Kal`asına gönderdiği 14 kîle buğdayı ve 6 kîle arpayı İsmail`in zorla aldığı konusundaki şikayeti.

164: Ölen Receb`in çocukları Mustafa ve Emîne tarafından Receb`in eşi Fatıma`ya, mirastan ve mehrden hissesine düşen 30 akçenin ödendiği hakkında.

165: Mustafa ve Seydi`nin ölümüyle ortak oldukları tarlanın taksim edildiği, fakat bu taksime Mustafa`nın oğlu ve Osman`ın küçük kardeşi İbrahim`in karşı çıkması hakkında.

166: Emine`nin muhâle`a ile eşi İlyas`tan boşanması.

167: Ahmed`in 26 guruşa Mehmed`e menzil satması hakkında.

168: Baba Lefteri`nin Kostanti ile ortağı ve kardeşi Elyanderu`dan ibrişim aldığı bunun karşılığında 43 guruş fazla ödeme yaptığını iddia ederek, 43 guruşu geri talep etmesi

üzerine şahitler ise Kostanti ile ortağı ve kardeşi Elyanderu`nun 16 vukıyye ibrişimi 100 guruşa verdikleri ve bunun 90.5 guruşunu Baba Lefteri`den aldıkları hakkında.

169: Baba Vasili`nin Kostanti ile ortağı ve kardeşi Elyanderu`dan ibrişim aldığı bunun karşılığında 33 guruş fazla ödeme yaptığını iddia ederek, 33 guruşu geri talep etmesi üzerine şahidler ise Kostanti ile ortağı ve kardeşi Elyanderu`nun 16 vukıyye ibrişim karşılığı olarak 130 guruş istedikleri bunun 85 guruşunu Baba Vasili`den aldıklarını belirtmeleri hakkında.

170: Lefkoşa`ya bağlı Beyköyü`nde Hüseyin`in cariyesi Benefşe`yi bayram ertesi satmaz ise eşinin kendisinden dokuz talak boşayacağını belirtmesine rağmen gereken süre geçtiği ve Benefşe bırakıldığı halde hâlâ Benefşe`ye eş muamelesi yapmasının şikayet edilmesi hakkında.

171: Ölen Enise`nin varisi eşi Ali`nin İstanbul`da eşine ait 80 guruşa bir menzil satıp, beytü`l-mala hiçbir şey vermemesi üzerine beytülmal emini Osman`ın menzilin satışının yarı ücreti olan 40 guruşu Ali`den talep etmesi.

172: Ölen Ümmi Gülsüm`ün oğlu Mustafa için önce Raziye`nin vasî olarak atandığı, fakat ölmesi üzerine daha sonra ise Receb`in vasî olarak atandığı hakkında.

173: Ayşe`nin annesinin ortak olduğu değirmendeki yarı hissesini annesi Sabiha`ya 15 guruşa satması.

174: Hristine`nin boşandığı eşi Hüseyin`den 3 guruş mehrini talep etmesi.

175: Kıbrıs`ta Hıristiyan halktan alınan maktû` adlı verginin ödenmesi konusunda yaşanan sorun hakkında.

176: Kıbrıs`tan tahsili olunan peşin verginin kaldırılması için Fransız balyosu Muluci ve İngiliz balyosu Samuyel İstanbul`da mürâcaat ettikleri, yeniçerileri Kethûdası El-hâc Hasan Ağa`dan 60 kese akçe karşılığında temessük aldıkları, gereken bu 60 kese akçenin dirlikli ve dirliksiz müslimanların ve reâyânın borcu olduğu, bunun Fransız balyosu Muluci ve İngiliz balyosu Samuyel`e ödenmesi gerektiği.

177: Lefkoşa`ya bağlı Buyuramna Köyü`ndeki vakfın mütevelli heyetinden olan İstefani veledi İstefani`ye Filori ve Mihail`in tarlalarında yer alan Lücu binti Ziyari`nin 13

zeytin ağacını 10 guruşa İstefaniye satılması ve satış sonrası Lücu binti Ziyari`nin 10 guruşu aldığı hakkında.

178: Ölen Yorgi`nin mirasından gelen malından küçük oğlu Yorginin annesi ve vasîsi Melya`nın isteğiyle günlük 5 akçe nafaka verilmesine karar verildiği hakkında.

179: Ölen Yorgi`nin küçük oğlu Yorgi`nin vasîsi Yanni`nin azl edilip, yerine Yorgi`nin annesi Melya`nın vasî tayin edildiği hakkında.

180: Recep Efendi`nin evindeki çekmecesini kıran, çekmecedeki değerli eşyaları çalan İbrahim Ağa`nın kölesi Beşir hakkındaki şikayeti.

181: Ölen Mümine`nin küçük kızı Mümine için Hadîce`nin vasî tayin edlmesi.

182: Ölen Mümine`nin küçük kızı Mümine`nin, vasîsi halası Hadîce`nin nafaka isteği üzerine günlük 15 akçe nafaka verilmesine karar verilmesi.

183: Abdullah, Mustafa ve Mehmed Ali ve Turmuş`un Hüseyin Odabaşı`ya 51 guruşa menzil satmaları.

184: Mümine vekili Ramazan aracılığı ile eşyalarını, mülklerini ve cariyesini Hüseyin Ağa`ya hibe etmesi.

185: Ölen Süleyman Çelebi`nin küçük oğlu Mustafa`ya Fatıma`nın vasî tayin edilmesi.

186: Ölen Süleyman Çelebi`nin küçük oğlu Mustafa`nın vasîsi ve annesi Fatıma`nın isteği ile Süleyman Çelebi`nin malından Mustafa`nın hissesine düşen miktardan günlük 50 akçe nafaka tespit edilmesi hakkında.

187: Sarraf Kostanti`nin 150 guruşa Baf ahâlîsine menzil satışı hakkında.

188: Lefkoşa bağlı Turemköy`de Habib`in Ahmed`e 19 guruşa menzil satması yanında, 6 guruşa 25 dönümlük tarlanın kullanım hakkını yine Ahmed`e devretmesi hakkında.

189: Sare`nin 25 guruşa Serkes`e menzil satması.

190: Papamarko`nun 100 guruşa Temediye`ye menzil satması.

191: Osman Ağa`nın 250 guruşa Osman`a menzil satması hakkında.

192: Yerolumi`nin sara hastası olması dolayısı ile düşüp ölmesi üzerine hâkimlerin müdahale etmemesi için şuurlu Müslümanlara keyfiyet halinden haberli olunup, olunmadıklarının sorularak yazılması hakkında.

193: Kocası Hasan`dan boşanan Havva`ya, Hasan tarafından müeccele ve nafaka karşılığı olarak menzil verilmesi hakkında.

194: Hasan`ın kendisinden boşanan eşi Havva`ya, müeccele ve nafakanın karşılığı olarak menzil verdiği hakkında.

195: Papa Yannici`nin 30 guruşa Yanni`ye menzil satması.

196: Papa Yannici`nin 41guruşa Nikoloya menzil satması.

197: Ölen Süleyman`ın yaşarken kölesi Yusufu azad eylediği halde Süleyman`ın eşi ve küçük oğlu Mustafa`nın vasîsi Fatıma`nın Yusufu alıkoymaya çalışması hakkında.

198: Kıbrıs Adası`ndan tahsili lazım gelen maktû` adlı verginin halk tarafından ödenemesinde yaşanan sorun hakkında.

199: Ölen Ayşe`nin mirasçılarından hayatta kalan kızı Emine`nin annesine ait menzili teyzesi Teslime`nin zabt ettiği, ölümünden sonra da çocukları Turmuş ve Enzele`nin Ramazan`a satmaları üzerine Emine`nin bu satışa karşı çıkması nedeniyle Ramazan`ın verdiği cevapta 30 guruşa menzili alırken menzilin Emine`nin validesinin olduğunu bilmeden aldığını fakat 15 sene geçmesine karşın Emine`nin ve babasının sessiz kaldıklarını bildirmesi hakkında.

200: Ölen Emine`ye ait menzilin Ali`ye 40 guruşa satılması.

201: Cirkaku`nun 10 dönüm bahçesini Baba Luka`ya 210 guruşa satması.

202: Ebu Bekr ve Hüseyin kardeşlerin diğer kardeşleri olan Mustafa`nın elinde bulundurduğu menzil ve tarladaki hisselerini talep etmeleri.

203: Ölen Turdı`nın vârisi Mehmed`in, Turdı nın eşi Hüseyin`in, teyzesi oğlu ve vârisi Hasan`dan Turdı`ya ait 9000 akçe mehri talep etmesi.

204: Mustafa Çelebi`nin Abbas Beşe`den alacağını talep etmesi.

205: Hasan`ın menzilini oğlu Ramazan`a hibe etmesi hakkında.

206: Beradise`nin 50 guruşa Yerponi`ye menzil satması.

207: İbrahim`in Yerelimo`ya 25 guruşa menzil sattığı, Yerelimo`nun ölümünden sonra menzilin Yerelimo`nun mirasına katıldığı hakkında.

208: Teslime`nin boşandığı eşi Davud`dan mehrini ve 2 guruşunu talep etmesi.

209: Mariya`nın kendisine Pavli`nin tecavüz ettiğini şikayeti hakkında.

210: Ölen Rıdvan`ın çoçukları Rabia ile Mehmed`in babalarının mirasını paylaşmaları hakkında.

211: Maru`nun menzilini 30 guruşa Selmu`ya satması.

212: Mustafa Ağa`nın vekili Mehmed Beşe aracılığı ile 2 dönüm bahçesini Yanni`ye 22 guruşa satması.

213: Ölen Hadîce`ye hayatta iken hibe edilen menzil ve bahçeyi, Hadîce`nin ölümünden sonra Pavlo`nun haksızca el koymasına Hadîce`nin eşinin itirazı hakkında.

214: Ölen Ciryaku`nun vârisi olan Pavli`nin, kendisini Ciryaku`nun vârisi olduğunu iddia edip mirastan pay alan Andoni`den aldığı payı kendisine teslim edilmesini istemesi.

215: Vefât eden Maru`nun mirasında Meşu ve kardeşi Retsu hak sahibi iken onların küçük olmasından dolayı Maru`nun kardeşinin kızı olan Revyete tarafından Maru`ya ait mirasın kullanılmasını Meşu`nun şikayet etmesi hakkında.

216: Ayşe`nin ölen babası ve ölen kardeşi Süleyman`ın mirasını elinde tutan annesi Kerîmeden miraslarındaki hissesi karşılığında 15 guruş aldığı hakkında.

217: Mesarye`ye bağlı Berasyo Köyü`nde Andoni ve Piyedri`nin 200 guruş karşılığında bir menzili, 4 baş öküzü, 1 baş eşeği 150 guruşa satarken, 21 dönüm haneyi ve 20 dönüm kıraç tarlanın tasarruf hakkını da Lefkoşa Alaybeyi olan Mustafa Ağa`ya devretmeleri hakkında.

218: Kerîme`nin menzilini 15 guruşa Süleyman Ağa`ya guruşa satması.

219: Hristofi`nin Baba Sofuni`ye ödünç verdiği merkebin ölmesi üzerine karara bağlanan davâ sonucu 4 guruş alacağını talep etmesi.

220: Hristodulu`nun ölen babasının 3,5 guruş değerindeki katırını elinde bulundurduğu sırada ölen eniştesi Zaku`nun mirasçıları Yanni ve Mihail`den katırın ücretini talep etmesi.

221: Emine`nin eşi Hüseyin`den muhâle`a ile boşanması.

222: Lefkoşa`nın Debbağhâne Mahallesi`nde Mustafa Ağa`nın, İsmail`den 77 guruş alacağını talep etmesi.

223: Lefkoşa`nın Korkud Efendi Mahallesi`nde Hasan`ın menzil ve bağlı kısımlarının Hüseyin Ağa`ya 120 guruşa satması hakkında.

224: Alime`nin vekili ve eşi Mehmed aracılığı ile menzilini 15 guruşa ortaklar Zorzi ve Berâşûgu`ya satması.

225: Rabia`nın kendisini bırakıp, başka diyâra giden eşi İbrahim`in kendisini boşadığını bazı müslimanlar aracılığı ile duyduğunu, bunun yazılmasını talep etmesi.

226: Zahide ve Fatma`nın kendi haberleri yok iken menzilini Abdi`nin Veli`ye 56 guruşa satması üzerine, Zahide ve Fatma`nın 56 guruşu Veli`den talep etmeleri hakkında.

227: Ahmed`in, Ömer`den alacağı olan 4 guruşu talep etmesi.

228: Andoni`nin öldürdüğü Yorgi`nin vârislerinden Kiryaku ve Leno`nun, Andoni`nin cezalandırılmasını talep etmeleri.

229: Andoni`nin öldürdüğü Yorgi`nin vârislerinden Kiryaku ve Leno`nun, Andoni`den olayın nasıl gerçekleştiğinin sorulmasını talep etmeleri.

230: Lefkoşa`nın Aya Sofya Mahallesi Hadice`nin ölen Mümine`nin mirasından gelen menzildeki hissesini Himre`ye 26 guruşa ve 7,5 semene satması hakkında.

231: Mustafa`nın Derviş`ten veresiye olarak verdiği merkebin ücreti olan 3 guruşu ve emanet olarak verdiği eşyayı talep etmesi.

232: Lefkoşa`ya bağlı Kaymaklı Köyü`nde kardeşi Ahmed`in tarlasında ziraat yapan ve onunla tarladaki ürünün paylaşılması konusunda sözleşme yapan, fakat daha sonra kardeşiyle anlaşmazlığa düşen Recep`in kardeşinden ecr-i misl olarak belirlenen 5 guruşu alarak onun tarlasındaki üründe hakkı olmadığını belirtmesi.

233: Ölen Derviş Hüseyin`in çocukları Meryem ile Hasan`ın babalarının menzilini elinde bulunduran Asiye`nin ölümünden sonra menzilin, çocukları Mehmed ve Mevlûd Bey`e geçtiği, fakat Mehmed ve Mevlûd`den Meryem ve Hasan`ın menzildeki hisselerini talep etmeleri hakkında.

234: Ayşe`nin halasının oğlu Mustafa`yı varisi olduğunu bildirmesi.

235: Emine`nin oğlu Mehmed`in diğer kardeşinin menzildeki hissesini 150 guruşa satın alması.

236: Hasan`ın Süleyman Ağa`nın mirasından satın aldığı menzilde, 32 zeytin ağacında 12 dut ağacında ve bir kıt`a dolab kuyusundaki 5 hisseden 4 hissesini Ahmed`e 95 guruşa satması.

237: Başçavuş Hüseyin`in Tuzla`ya bağlı Tersefano Köyü`nde iki parça öküzüne önce Esfer`in daha sonra da Baba Mihail`in sahip çıkması üzerine Hüseyin`in öküzlerini Baba Mihail`den talep etmesi.

238: Yorgi Badeste`ye verdiği 30 guruşun karşılığı olan ipeği talep etmesi.

239: Ayşe`nin eşi Ömer`den muhâle`a ile boşanması.

240: Mehmed Bey`in Süleyman Çelebi`ye 120 guruş borcu olmasına karşılık Mehmed Bey`in borcunu ödeyememesi üzerine taraflar arasında 60 guruşa antlaşma yapıldığı hakkında.

241: Mehmed Bey`in Süleyman Çelebi`ye borcu karşılığı olarak 100 guruşa 1,5 dönüm bahçe sattığı hakkında.

242: Lefkoşa`ya bağlı Defter Köyü`nde Kerîme`nin ölmüş eşinden mehri olan 25 guruşu ve kızı Ayşe`den eşinin mirâsından hissesine düşen miktarı alması hakkında.

243: Kıbrıs`ta İngiliz Hristofi`nin Ahmed, Hasan Beğ ve Yahya Çelebi`den 418 guruş alacağını talep etmesi.

244: Kıbrıs`tan maktû` adlı verginin tahsil edilmesi üzerinde durulmuştur.

245: Lefkoşa`ya bağlı Eşcelküre Köyü`nde Ümmi Gülsüm`ün ölen eşi Ahmed Çavuş`un terekesinden hakkı olan 25000 akçe mehrini talep etmesi.

246: Lefkoşa`ya bağlı Malyo Medihu Köyü`nün sınırında yıldırım çarpması sonucu Mihail`in ölmesi olayının keşfi ve kayda geçirilmesi.

247: Kukla`ya bağlı Ayanikolo Köyü`nde Ahmed`in kendisini başından bıçak ile yaralayan Mustafa Beşe`den şikayeti hakkında.

248: Lefkoşa`nın Kızıl Kule Mahallesi`nde Eşmene`nin eşi Yusuf`tan muhâle`a ile boşanması.

249: Ayşe ölmeden önce vârisi olarak Mehmed`i bildirdiği halde Beytü`l-mal Emîni Yusuf Ağa`nın, Ayşe`nin ölmesinden sonra malına el koyması sonucu bu durumu vâris Mehmed`in şikayet etmesi.

250: Fatıma`nın vasîsi olan Mustafa aracılığı ile menzilini otuz guruşa Lefuri`ye satması.

251: Ölen Hasan`ın küçük çocukları Mehmed ve Fatıma`ya anneleri Ayşe`nin vasî tayin edilmesi.

252: Lefkoşa`nın Korkud Efendi Mahallesi`nde Nesli`nin vekili Mustafa Beşe aracılığı ile menzilini Dervîş Çavuş`a 13 guruşa satması.

253: Mariya`yı eşi Luizu`nun tatlîk ile boşaması hakkında.

254: Meryem`in küçük kızı Ayşe`nin 7 yaşına değin nafakası kendisine verilmek şartıyla kocası Mehmed ile muhâle`a ile boşanması.

255: Mesarye`ye bağlı Çatoz Köyü`nde Ömer`in Musa Efendi`yle toprağında çalışması kendinden olmak şartıyla sözleşme yaptığı ve buna bağlı olarak onun toprağında 9 ay çalıştığı fakat bir süre sonra aralarındaki sözleşmenin fesh edildiği bunun üzerine belirlenen ecr-i misl ücretini Musa Efendi`den aldığı mahsulde de hakkı olmadığı hakkında.

256: Ayşe`nin eşi Mehmed`den muhâle`a ile boşanması.

257: Mustafa`nın 65 guruşa Bayrama menzil satması.

258: Emine`nin eşi Mehmed aracılığı ile menzilini 85 guruşa Mehmed Halife`ye satması.

259: Yusuf`un, kardeşi Mehmed`in ölen babalarının mirâsından geçen iki zeytin ağacı bulunan Dizdâr Köyü`ndeki bahçeyi Hüseyin Beşe`ye 7 guruşa satması üzerine Yusuf`un kendisinin ve ölen kardeşleri Mümine, Emîne ve Ayşe`nin hisselerini Hüseyin Beşe`den talep etmesi.

260: Mehmed`in menzilini Yasef`e 40,5 guruşa satması.

261: Hüseyin Beşe`nin 1 dönüm bahçesini oğlu Ali Beşe`ye hibe etmesi.

262: Receb`in ölen eşi Emîne`nin mirasından kendisine 30.100 akçe isâbet ettiği, bunu mehr bedeli ile takas edib, fazlasını Turdı`ya hibe etmesi.

263: Ölen Emîne`nin mirasından isabet eden hisseyi, annesi Ayşe ve kız kardeşi Turdı`nın, Emîne eşi Receb`den aldıkları hakkında.

264: İbrahim Çelebi`nin menzilini Halîl Beşe` ye 58 guruşa satması.

265: Ölen Kıbrıs muhâfızı Mustafa`nın Sarkiz`e borcu olduğunun 7401 guruşunu para ile ödendiği, geri kalan kısma 3500 guruşluk harabe, 2901 guruşluk menzilin Sarkize verildiği, 1000 guruş alacağından ise Sarkiz`in vazgeçtiği hakkında.

266: Ölen Gemici Mehmed`in varislerinin eşi Meryem, büyük kızı Kerîme ve küçük kızı Fatıma olduğu, Kerîme`nin mirastan hissesine düşen 8,5 guruşu Meryem`den aldığı hakkında.

267: Ölen Enz`in kocası Andraniko`nun 1,5 evlek bahçe yerinin tapusunun kendi üzerine iken eşi Enz`in annesi Maru`nun 1,5 evlek bahçe yerini oğlu Zenyu için tapulaması sonucu Andraniko`nun 1,5 evlek bahçe yerinin yarı hissesinin akçesini talep etmesi.

268: Luci`nin kaybettiği merkebi Mustafa Beşe`nin elinde bulunmasından dolayı, ondan merkebini talep etmesi.

269: Mümine ile nikahlandığı halde Mümine`nin Mustafa`ya eşi gibi davranmamasını şikayeti.

270: Süleyman`ın 32 guruşa Mehmed`e menzil satması.

271: Galata`da İngiliz tüccarı Corca Yerneşhir`den borçlanan ölen Mustafa Paşa`nın, oğlu Ahmet`ten Corca Yerneşhir`in ortağı Tormez`in vekili Lazanye aracılığı ile borcun ödenmesini talep etmesi.

272: Maru`nun oğlu Piyedri için, ayrıldığı eşi Yakamu`dan nafaka talep etmesi üzerine günlük 10 akçe nafaka bağlanması hakkında.

273: İsmail`in 21 guruşa Ayşe`ye menzil satması.

274: Ölen Zevli`nin küçük oğlu Hasan`a Ahmed`in vasî tayin edilmesi.

275: Kıbrıs Adası`nda 1111 senesine ait verginin 25600 guruşdan 14600 guruşu ödenemediği, tahsil edilen miktardan 4500 guruşunun görevlilere dağıtıldığı hakkında.

276: Mehmed`in menzilini Hasan`a 50 guruşa satması.

277: Kapar`ın menzilini 45 guruşa Hasan`a satması.

278: Maru`nun 70 guruşa menzili Enz`e satması.

279: Mehmed`in menzilini 15 guruşa Luizuya satması.

280: Lene 48 guruş borcu karşılığında Hristodulu`ya 3 dönüm bahçesini ve 1 dönüm arsasını vermiş, fakat 48 guruşu daha sonra elde edip, Hristodulu`ya vererek bahçe ve arsasını Lene`nin geri istemesi.

281: Ali`nin 100 guruşa Sava`ya menzil satması.

282: Bavecci`nin 190 guruşa Zorzi`ye menzil satması.

283: Baba Cirellu`nun Petri ile yaptığı alışverişten 73 guruş alacağını, Petri`den aldığı hakkında.

284: Ölen Filipo`nun oğlu Vasili`nin, babasına ait menzili zabt eden kardeşi Markaru` nun kocası Zevane`den menzildeki hissesini talep etmesi.

285: Mümine`nin eşi İsmail`den boşanması ve 75 guruş mehrini alması hakkında.

286: Lefkoşa`nın İbrahim Paşa Mahallesi`nde Rabia`nın 2 guruş karşılığında iki ayrı yerde bulunan toplam 11 dönüm tarlasını Ali`ye devretmesi.

287: Rabia`nın ölen annesi Ayşe`ye ait 1 adet yağ değirmenini ve 8 adet zeytin ağacını Sava`nın sebebsiz yere ele geçirip, kullanmasını şikayeti üzerine Sava`nın verdiği cevapta ise gerekli 4,5 akçeyi Ayşe`ye, 2 akçeyi de Rabia`ya ödediği halde, dava edildiğini belirtmesi hakkında.

288: İçil sancâğına bağlı Silifke`de Mâden Ramazân Ağa vekili Delibaş Mustafa Ağa aracılığı ile 1 baş atını Mustafa Beşe`den talep etmesine karşılık Mustafa Beşe`nin olumsuz tutum takınması hakkında.

289: Baba Hristodulu`nun Cirkaku`ya bir baş katır alıvermesi için verdiği 20 guruşu, Cirkaku`nun katırı almaması üzerine geri talep etmesi.

290: Veli`nin menzili ile dolab kuyusunu ve iki dönüm bahçesini içindekileri ile birlikte 160 guruşa İbrahim Beşeye satması.

291: Fatıma`nın boşandığı eşi Mehmed`den mehri olan 15000 akçeyi alamaması üzerine, 15000 akçeyi eşinden talep etmesi hakkında.

292: Kıbrıs`tan H. 1111 senesine ait toplanması lazım gelen nüzl vergisinin toplanması hakkında.

293: Ölen Mümine`nin mirasını elinde tutan oğlu Hüseyin`den vârislerden Zeliha`nın mirastan hissesini talep etmesi hakkında.

294: Andreya`nın menzilini 42 guruşa Nikoloya satması.

295: Ümmihan kendisine ait menzili, içinde 4 ağacı bulunan 5 dönüm bahçeyi, içinde zeytin ağacı bulunan 50 dönüm tarlasını ve 3 baş kısrağı eşi Mustafa`dan talep etmesi.

296: Ölen Mihail`in eşi Mariye`nin kocasının borcu olmasına bağlı olarak Francesko`ya 2 dönüm bağı verince, o sırada köyde bulunmayan Mihail`in oğlu Yorgi`nin bağdaki hissesini Francesko`dan talep etmesi.

297: Elyas ve Sava`nın ortak oldukları bahçeyi 15 günde bir Salı günü 2 saat Kolyondi Manastır fukarası için vakf etmesi.

298: Varsu`nun oğlu Hristodulu için ayrıldığı eşi Lefteri`den nafaka talep etmesi üzerine, mahkeme tarafından günlük 10 akçe nafaka bağlanması hakkında.

299: Ölen Hadîce`nin varislerinden olan kocası Osman ve kızları Alime ile Arife`nin, Hadîce`nin annesi Pavlo`dan gereksiz yere menzil ve bahçeyi zabt eylemesini şikayeti hakkında.

300: Fatıma`nın kocası Ahmed`den muhâle`a ile boşanması.

301: Luizu`nun, babasından kendisine ve kardeşine geçen menzili Simyo`nun gereksiz yere zabt etmesini şikayeti üzerine Simyo`nun verdiği cevapta Luizu`nun babası Luizu`nun adı geçen menzili 7 sene önce Cirbaci ve kendisinin ortaklaşa satın aldıkları daha sonra da kendisinin Cirbaci`nin yarı hissesini satın aldığını bildirmesi hakkında.

302: Luizu`nun, babasından geçen menzili Kornelyo`nun gereksiz yere zabt etmesini üzerine hissesini talebi hakkında.

303: Kornelyo`nun 30 guruşa Yanni`ye menzil satması.

304: Mustafa Beşe`nin 15 sene önce 5500 akçeye Hüseyin`e sattığı menzilin, Hüseyin`in ölümünden sonra eşi Halime ile kızı Fatıma`ya geçtiği hakkında.

305: Fatıma`nın vekili Yusuf Çelebi aracılığı ile eşi Mehmed Beşe`den muhâle`a ile boşanması hakkında.

306: Muharrem`in vasîliğinden İlyas`ın azl edilip, yerine Ömer`in günlük 2 akçe karşılığında vasî tayin edilmesi.

307: Muharrem`in babasından geçen malından vasîsi olan Ömer`in nafaka talep etmesi üzerine, günlük 5 akçe nafaka bağlanması hakkında.

308: Ayşe`nin küçük kızı Emîne`yi Luizu`ya verdiğini, Emîne`nin Luizu`ya hizmet etmesi nedeniyle ücret talep ettiği, bu ücret karşılığında ise Luizu`nun 20 zirâ beyaz bez verdiği hakkında.

309: Mustafa Ağa`nın vekili Sefer Ağa aracılığı ile ölmüş eşi Meryem`den geçen menzili 64 guruşa Hüseyin`e satması.

310: Kendisine annesinin hibe ettiğini iddia eden Yanni`nin satın alma yoluyla Fatıma` ya geçen üc dönüm bahçesini, Fatıma`dan satış fiyatı üzerinden talep etmesi üzerine Fatıma`nın eşi Osman`ın verdiği cevapta eşinin babası Mustafa`nın adı geçen bahçeyi satın aldığı ölünce bahçenin eşi Fatıma`ya geçtiğini bildirmesi üzerine adı geçen Yanni belirttiği bahçe olmadığının belirlenmesi hakkında.

311: Ahmed`in gittiği yerden 1 sene dönmezse sene sonunda eşi Ayşe`nin boşanmış sayılacağı ve istediği kişiyle evlenebileceği hakkında.

312: Leno`nun eşi Zendili`den boşandığı ve hakkı olan 5 guruşluk mehri ile şeriat kurallarına göre 10 guruş hakkını eşinden aldığı hakkında.

313: Ayşe`nin boşandığı eşi Piri Ali`den kızları Safiye ve Ümmihani için nafaka talep etmesi üzerine, iki çocuk için günlük 5 akçe bağlanması hakkında.

314: Lefkoşa`da konuk olduğu sırada ölen Kürekci Anglerin yanında bulunan eşyalarını koruma altına alması, borcunu ödemesi için Nikolo`nun vasî tayin edilmesi hakkında.

315: Ölen Ali Çorbacı`nın oğlu Halîl ve Ümmihan için anneleri Ayşe`nin vasî tayin edilmesi.

316: İbrahim`in 7 dönüm bahçesini ve yakınındaki 20 adet zeytin ağacını Hasan`a 70 guruşa satması.

317: Ayşe`nin ölen kızı Emîne, ölen torunları Havva, Ayşe ve Hadîce`nin miraslarından gelen hissesi karşılığında damadı Ahmed `den menzilden altlı üstlü bir oda aldığı hakkında.

318: Francesko`nun 10 guruşa Zorzi`ye menzil satması.

319: Kandeyo`nun menzilini kızı Maru`nun gereksiz yere zabt etmesini şikayet etmesi üzerine Maru`nun verdiği cevapta annesinin adı geçen menzili kendisine hibe ettiğini belirtmesi hakkında.

320: Yusuf Ağa`nın menzilini kızları Raziye ve Emîne`ye hibe etmesi.

321: Hadîce`nin eşi Şabân Çavuş`tan boşandığı, hakkı olan 80 guruş mehri ile 6 guruş nafakasını aldığı hakkında.

322: Lefkoşa`nın Nevbethâne Mahallesi Ayşe`nin ölen kocası Mustafa`dan gelen menzildeki Ahmed`in hissesi karşılığında altlı, üstlü bir taş oda ve ağaçlı avlusunu damadı Ahmed`e verdiği hakkında.

323: Tomazu ve Kostanti`nin ortak oldukları 3 evlek bahçeleri ile 5 dönüm bahçeleri ve şırahâne`yi içindekilerle birlikte 15 guruşa Hasan`a satmaları.

324: Mariye`nin menzilini Mustafa`ya 36 guruşa satması.

325: Emîne`nin kocası Receb`den boşandığı ve hakkı olan 4000 akçe mehri ile nafakasını aldığı hakkında.

326: Karlo`nun annesi Lorenzo`nın kendisine hibe ettiği bir zincir kuşak ile kazganı vermediğini şikayet etmesi.

327: Meylo`nın boşandığı eşi Hüseyin`in kendisine sataşmasını şikayeti

328: Mustafa`nın 40 guruşa Hıdır`a menzil satması.

329: Kıbrıs Beytü`l-mal Emîni Yusuf Ağa`nın Aya Sofya Mahallesi`nde Mustafa`nın mirasçı bırakmadan ölen Ayşe`nin mirasını niçin elinde tuttuğunun sorulmasını ve şer`î hukukun uygulanmasını istemesi.

330: Ayşe`nin kölesi Said`e Mehmed Ali`nin taş ile saldırıda bulunması nedeniyle Ayşe `nin vekili ve eşi Mehmed Beşe aracılığı ile Mehmed Ali hakkındaki şikayeti.

331: Ayşe`nin vekili ve oğlu Hasan aracılığı ile 1,5 dönüm tarlasını Hasan Ağa`ya devrettiği içindeki 22 adet zeytin ağacını da 18 guruşa yine Hasan Ağa`ya satması.

332: Zorzi`nin babası Andoni`den gelen yarım dönüm ağaçlı bahçesini ve suyunu Marko ve Zorzi`nin gereksiz yere zabt eylemelerini şikayeti üzerine verdikleri cevapta

An doni`nin 8 sene önce adı geçen bağçeyi sattığını belirtmeleri hakkında.

333: Kostanti`nin menzilini 85 guruşa Hadîce `ye menzil satması.

334: Emîne`nin vekili Mustafa Ağa aracılığı ile 4 dönüm bahçesini suyu ile birlikte İbrahim Çelebi`ye 300 guruşa satması.

335: Lefkoşa`da Mark Andoni`nin boşandığı eşi Melya`dan bir takım eşyalarını talep etmesine karşılık, eşi Melya`nın eşyalarını niçin vermediğinin kendisine sorulmasını istemesi.

336: Zorzi ve kardeşi Beraşuga`nın ortak oldukları 3 dönüm bahçeyi içindeki ağaçları ile birlikte Hristodulu`ya 25 guruşa satmaları yanında 50 dönüm kıraç tarlalarını da on guruş karşılığında Hristoduluya bıraktıkları toplam 40 guruşu da aldıkları hakkında.

337: Luizu`nun Melanişe Köyü`nde bulunan menzilini 10 guruşa Hristodulu`ya satması.

338: Murad`ın varissiz ölen Osman`ın emlâkını beytü`l-maldan satın aldığı bununla birlikte Piskopi`de 20 adet zeytin ağacını zabt ettiği, fakat bu zeytin ağaçlarını Musi`nin satın aldığını bilmediğini belirterek, bu ağaçları Musi`nin küçük kızı Hristine`ye bırakmayı kabul ettiği hakkında.

339: Fatıma`nın 1 menzil, 5 sahan, 2 tencere, 1 tabla, 4 yasdık, 1 küçük kazan, 1 döşek, 1 minder, 1 leğen, 1 ibrik, 1 kahve ibriği, 10 baş davarını Derviş Beşe`ye hibe etmesi.

340: Ölen Şabân`ın mirasçılarından Emrullah, Şerîfe ve ölen Abdullah`ın küçük kızı Ayşe`nin Fenarimâno Mahallesinde bulunan ve sûk-ı sultânide satılamayan 2 dönüm bahçeyi, dedeleri Mustafa Ağa`ya 150 guruşa sattıkları, bunun 120 guruşunun Mustafa Ağa`nın mirastaki hissesine takas edildiği, geri kalan 30 guruşun ise tahsil edildiği hakkında.

341: Mehmed Ali`nin eşine Yasemin`in ve hizmetçisinin kötü davranmasını şikayeti hakkında.

342: Mustafa Ağa`nın 20 guruşa Maru`ya menzil satması.

343: Yorgi`nin 25 guruşa Lorenz`e menzil satması.

344: Rıdvan`ın ölen kardeşi Yusuf`un bahçe ve menzilinden isâbet eden 12 hisseden 1 hissesini kız kardeşinin kızı Fatımaya 80 guruşa satması.

345: Cennet`in, vekili Monla Mustafa aracılığı ile menzilini Nurullah`a 20 guruşa satması.

346: Seyfi`nin Nikolo`ya 150 guruşa menzil satması.

347: Mustafa Çelebi ile Süleyman`ın kardeş oldukları babalarının Şabân atalarının ise İsmail olduğu, daha ölmüş olan Süleyman`a babasından geçen malda Mustafa Çelebi `nin de hakkı olduğuna karar verilmesi hakkında.

348: Maru`nun 1 dönüm bahçesini 10 guruşa Piyedri`ye satması.

349: Fatımanın ölen eşi Süleyman`ın annesinden ve babasından geçen mirasının 150 guruş eden yarı hissesini, Mustafa Çelebi`ye satması fakat bu satışın Mustafa Çelebi`nin 500 guruş alacağından düşüleceği hakkında.

350: Fatımanın ölen eşi Süleyman`ın annesinden ve babasından geçen mirasının 150 guruş eden yarı hissesini, Mustafa Çelebi`ye satması fakat bu satışın Mustafa Çelebi`nin 500 guruş alacağından düşülmesine, Fatıma`nın oğlu Mustafa`nın karşı çıkmasından sonra tekrar iki taraf arasında 100 guruş karşılığında anlaşma sağlandığı hakkında.

351: Marko`nun 170 guruşa Nikolo`ya 2 dönüm bahçesini satması.

352: Leno`nun 135 guruşa Filipo`ya menzil satması.

353: Baba Liyondiyo`nun Kostanti`ye 130 guruşa menzil satması.

354: Raziye`nin, öküzlerini Emîne`nin alıkoyması yanında, kendisine karşı şiddet uygulamasını şikayet etmesi.

355: Hadîce`nin Ahmed`e 20 guruşa menzil satması.

356: Komi ve Baliye`nin kilise avlusunda bulunan annelerinin 1 evlek arsalarından vazgeçtikleri arsayı kilise mütevellîsine bırakmaları hakkında.

357: Hristine`nin menzilini kızı Hristine`ye hibe etmesi.

358: Papa Petro`nun menzilini 35 guruşa Andoni`ye satması.

359: Enz`in menzilini Yorgi`ye hibe etmesi.

360: Luizu`nun bahçesinin içinde Mâriye`nin 2 adet zeytin ağacını Luizu`ya verip, onun yerine Luizu`dan başka ağaç talep etmesini Luizu`nun kabul etmediği bu konuda Mâriye`nin def edilmesini talep etmesi.

361: Hüseyin`in 150 guruşa Dervîş`e 4 dönüm bahçe satması.

362: Hüseyin`in Yanni`ye 215 guruşa menzil satması.

363: Selmu`nun 36 guruşa Elyasi`ye 1.5 dönüm harabe bahçesini satması.

364: Hasan Beşe ve Memiş Beşe ve Ayşe ve Zeynep`in kendi menzillerinde ölen Ali`-nin kırk beş guruşunu alıp, aralarında paylaşmaları üzerine bu parayı Ali`nin eşi Ayşe`nin Hasan Beşe ve Memiş Beşe ve Ayşe ve Zeynep`ten alıverilmesini talep etmesi.

365: Ayşe`nin mehri karşılığında kocası Memiş`in kendisine vermesi gereken menzili vermemesini şikayeti üzerine Memiş verdiği cevapta eşi Ayşe`nin adı geçen menzili kendisine 12 guruşa sattığını bildirmesi hakkında.

366: Ciryaku`nun 1,5 guruşa harabe menzilini Kostanti`ye satması.

367: Ayşe`nin eşi Mehmed`den muhâle`a ile boşanması.

368: Piyedri`nin Emlân`ın, menziline zorla girip, eşine kötü davranması üzerine Emlan`ın Piyedri`yi şikayet edip, şer`i kuralların uygulanmasını talep etmesi.

369: Ölen Madyo`nun erkek kardeşinin oğlu Yorgi`nin tek vâris olduğu halde Florenz`in Madyo`nun terekesine sahip çıkıp, vermemesi nedeniyle Yorgi`nin şikayeti hakkında.

370: Ciryaku`nun kızı Mâriye`ye bir mikdar harâbe bahçe ile bir hanesini hibe ettiği halde daha sonra bu hibe ettiği yerleri başkalarına sattığı fakat ücretlerini kızı Mariye`ye vermemesi nedeniyle Mâriye`nin kocası ve vekili Komer aracılığı ile şikayeti.

371: Ahmed Çelebi`nin babasından ve kardeşlerinden tüm hissesini ve babaları Hüseyin`den gelen ortak oldukları bahçeden üretilen mahsullerden hissesini tamamen aldığı hakkında.

372: Gavrail`in Sava`ya 8 guruş ve 3 rub`a menzil satması.

373: Tohuri`nin 10 guruşa 20 adet zeytin ağacını Baba Semyo`ya satması.

374: Zülfi`nin boşandığı eşi İbrahim`den mehr ücreti olan 17 guruşu talep edince kocası İbrahim`in bu parayı vermemesini şikayeti.

375: Ölen Hüseyin`in 60 dönüm tarlasının tapusu, kardeşi Yusuf`un iken Hasan ve Mustafa`nın Yusuf`a hainlik ederek sipahiden kendi üzerlerine tapu almalarını Yusuf`un şikayet etmesi ve tarladan el çekmelerini istemesi.

376: Emine`yi Trablusşam`a giden eşi Yusuf`un boşaması.

377: Zeliha`nın boşandığı eşi Mustafa`nın kendisine hakkı olan mehrini ve menzildeki eşyalarını vermemesi üzerine alıverilmesini talep etmesi.

378: Hüseyin`in Ahmed`e 16 guruşa Lefkoşa`ya bağlı Eşrulu Köyü`nde menzil satması.

379: Lefkoşa`nın Tahte`l-Kal`a Mahallesi sakinlerinden Mustafa Ağa`nın 140 guruşa menzil, 4 dönüm müşterek ağaçlı bahçe ve yine 4 dönüm bahçe ile 7 tane zeytin ağacını her şeyi ile birlikte Ayşe`ye satması, yanında köyde bulunan tarlalarının kullanım hakkınada 10 guruş karşılığında yine Ayşe`ye devretmesi hakkında.

380: Mehmed`in Ali`ye 18 guruşa menzil satması.

381: Meryem`in 20 guruşa Lusine menzil satması.

382: Kostanti`nin 4 dönüm bağını Yolye`ye 7 guruşa satması.

383: Florenz`in vekili Balye Lefu aracılığı ile Baba Yakudiye`ye 30 guruşa menzil satması.

384: Kostanti`nin kız kardeşi Maru ile ortak olduğu menzilini 20 guruşa satması.

385: Maru ile Mihail`in 1 dönüm ortak bahçelerini Leno`ye 10 guruşa satmaları.

386: Gilan Kazası`na bağlı Turu Köyü`nde bulunan 1 bahçesini, 1 hanesini, 6 zeytin ve 6 harnub ağacı ile diğer ev eşyalarını Andreya`nın nedensiz yere elinde tutması üzerine, Lefkoşa`nın Kızıl Kule Mahallesi`ndeki Ayşe`nin mahkemeye başvurarak belirtilenlerden Andreya`nın vazgeçmesini talep etmesi.

387: Ölen Süleyman`ın vârisi ve oğlu Mustafa`nın vasîsi olan Fatıma`nın Tuzla Kazası`ndaki çiftlik ile içindeki eşyayı Receb`e 178 guruşa sattığı, ayrıca çiftliğin gelirinden 22 guruşta olmak üzere toplam 200 guruşu Receb`den aldığı hakkında.

388: Mehmed Efendi, İsmail Ağa`nın Mesarye`nin Mandiye Köyü`nde satın aldığı çiftliğin yarısında hakkı olması nedeniyle mahkemeye başvurduğu, elindeki vesikanın geçerli olmadığına çiftliğin İsmail Ağa`nın olduğu hakkında karar verildiği.

389: Mustafa`nın Rıdvan Ağa ve eşi Saime`ye 80 guruşa menzil satması.

390: Nüfudumir`in Hristofiye 30 guruşa menzil satması.

391: Ayşe`nin vekili Mevlûd aracılığı ile diğer Mevlûd`e 18 guruşa menzil satması.

392: Ölen Mustafa`nın oğlu Hüseyin`in vasîsi Ramazân`ın Hüseyin için nafaka talebi üzerine, Mustafa`nın malından günlük 10 akçe nafaka bağlanması.

393: Etmekçi tâifesinden Flori`nin, Mehmed`in zimmetinde kalan 54 guruş ile borcunun takas edilmesini istemesi.

394: Ölen Tuzoğlu Aslan`ın oğlu Karabeyt, babasının Meryem`den üst katta bulunan bir oda satın aldığı, bu odayı eşi Nuseyin`in mirasa dahil etmemesini şikayeti hakkında.

395: Magosa`da Galye`nin kendisine tecavüz eden Meraz`dan şikayeti.

396: Ölen Konstantin`in ceddi ve Mâriye`nin vasîsi Atuse`nin Kostantin`in kardeşinin oğlu yine ölen Solumu`nun mirasını annesi Hristine`nin zabt ettiği bu mirasta akrabalık ilişkisine bağlı olarak Solumu`nun mirasının 1/3 hissenin Kostanti`ye ait olduğunu ileri sürerek alıverilmesini talep etmesi.

397: Yasemin vekili Velî Beşe aracılığı ile Fatıma`ya 100 guruşa menzil satması.

398: Abdülkâdir Ağa`nın Saliha, Hasan, Mehmed ve Ali`den hakkı olan 35,5 guruşun alıverilmesini talep etmesi.

399: Mâriye`nin izni yok iken eşi Yorgi`nin Aliye 18 guruşa menzil sattığını bu yüzden Ali`ye sorulmasını talep etmesi üzerine Ali`nin Mâriye`nin izniyle menzili satın aldığını bildirmesi.

400: Hadîce`nin eşi Mustafa`dan muhâle`a ile boşanması.

401: Rıdvan`ın Serahun Köyü`nde 1020 guruşa 1 müşterek menzil, 1 evlek bahçe, 2 tane 5 dönüm bahçeyi ziraat aletleriyle birlikte İbrahim Beşe`ye satması ve yine aynı köyde 30 guruş karşılığında 130 dönüm tarlayı İbrahim Beşe`ye devretmesi hakkında.

402: Lefkoşa`nın Ağrocipye Köyü`nde Kornelyo`nun Hristofi`nin yanına evlendirmek vaadiyle gittiği halde evlendirilmeyip, 2 sene hizmet ettirildiğini belirtip, bunun karşılığını istemesi üzerine önce Hristofi`nin bunu kabul etmediği, fakat daha sonra 2 guruşa antlaşmaya varıldığı ve bu bedeli de Kornelyo`nun alması hakkında.

403: Yûnus`un Matyo`ya 14 guruşa menzil satması.

404: Ali`nin 6 dönüm bahçesini içindeki yapı ve ağaçlarıyla 195 guruşa Yusuf`a satmasıyla birlikte, 13 dönüm tarlasını da 5 guruş karşılığında yine Yusuf`a devretmesi.

405: İsmail Ağa`nın Mesarye Kazası`na bağlı Mandiye Köyü`nde bulunan çiftliğin yarısını önce Mehmed Efendi`nin Cüneh Ali`ye 100 guruşa sattığını, daha sonra da Cüneh Ali`nin de İsmail Ağa`nın oğlu Ahmed`e yine 100 guruşa sattığını belirtmiş,

fakat oğlunun ölümünden sonra aynı çiftliğin yarısına tekrar Mehmed Ağa`nın el koyduğunu şikayet etmesi hakkında.

406: İbrahim Beşe`nin ibrişim bedelinden 70 guruş alacağını Petri`den talep etmesine Petri`nin olumsuz yanıt vermesi üzerine İbrahim Beşe`nin Petri`yi davâ etmesi hakkında.

407: Kıbrıs`ın mutasarraflığına H. 1111 yılının Safer ayının 16. gününden itibaren Lefkoşa Kadısı Ali` nin getirildiği hakkında.

408: Hamza Efendi`nin Lefkoşa`ya nâib olarak atanması.

409: Lefkoşa`nın kadısı merhum Sadeddin oğlu Ahmed`in vakfiyesi.

410: Nişân-ı şerîf.

411: H. 1110 senesinde Rumeli`nde âdet-i ağnâm toplamakla görevli Küçük Hüseyin`in Kıbrıs`a tahsîldâr gönderüb oraya ait olan vergiyi toplattırdığı, bu nedenle adaya gönderdiği Mehmed`in, Hüseyin`in tahsîldârını yakalayıp, ne kadar akçe toplamış ise elinden alıp, İstanbul`a gönderilmesini istemesi.

412: H. 1110 senesinin Ramazan ayının dokuzuncu gününde günlük 30 akçe yevmiye ile Kıbrıs`ın yeniçeri ağası olan Anber Mehmed Ağa`nın haremeyni`ş-şerîfeyn vakfının gelirlerini toplama görevine getirilmesi, 30 akçelik yevmiyesini de bu gelirler arasından alması hakkında.

413: H. 1110 senesinin Cemâzie`l-evvelinin dokuzuncu gününde Kıbrısda Lefkoşa ve Magosa kalelerinde bulunan Aya Sofya-ı kebîr ve sagîr câmi`-i şerîfi evkafının gelirlerini toplama görevinin günlük 70 akçe yevmiye ile Kıbrıs`ın yeniçeri ağası olan Anber Mehmed Ağa verildiği, 70 akçelik yevmiyesini de bu gelirler arasından alması gerektiği hakkında.

414: Kıbrıs`ta bulunan Aya Sofya-ı kebîr ve sagîr ve Ömeriye vakıflarının mallarının sûk-ı sultânîde satıldıktan sonra, elde edilen meblağın mütevellilere verilmesi, yanlış çalışan katip ve tahsildarlarında İstanbul`a bildirilmesi hakkında.

415: Anber Mehmed Ağa'nın H.1110 senesinin Rebî`ü`l-âhir ayının 20. gününden itibaren Kıbrıs'ın yeniçeri ağalığına getirildiği hakkında.

416: Mirza Mustafanın tezkerecisi Hayrullah`ın Magosa Kalesi`nde kal`abend cezasına çarptırıldığı ve yeni emir gelmedikçe serbest bırakılmaması hakkında.

417: Kayseriye nâibinin gösterdiği fesâd nedeniyle, Magosa Kalesi`nde kal`abend cezasına çarptırıldığı ve yeni emir gelmedikçe serbest bırakılmaması gerektiği hakkında.

418: Maktû` adlı peşin verginin tahsili hakkındaki fermân sûreti.

METNİN TRANSKRİPSİYONU

1

Mahkemedeki efendilerin kullanması için yapılan bağış hakkında.

Elhamdüli`l-llâh ve`s-salâtü`alâ seyyidihi ve âlihi ve sahbihi ecma`în tayyib-i malımdan on iki basma yüzlü yasdık şiltesiyle yifiyle ve üç `aded kebîr yân minderi ve bir kebîr mısr-ı hâsırı def `a iki yân minderini hasbeten-li`llahi te`âlâ işbu mahkeme-i şerîfede gelen Efendiler isti`mâl eylemek üzere vakf etmeğin işbu mahalle kayd olundu fî evâsıt-ı şehr-i Rebî`ü`l-âhir li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

El-fakîr Yusuf El-kadı

Medine-i Lefkoşa el-mahmiye

Mühür

Hasbü`n-Allah ve hadd (?) ve el-fakîr

Yusuf

2

Abdullah adlı bir kişinin Hz. Muhammed ile ilgili rivayetleri.

Sene 111 sicilidir

Reva Abdullah bureydete `an ebihi enne resûlullahi sallellahu `aleyhi ve`s-sellem kale men kale `aşere kelimatin `inde duburin külli salavâtin gadaten vecedellâhu `indehunne mukfiyyen lima ehemmeni hasbiyellâhu limen bega `aleyye hasbiyellâhu limen kadeni hasbiyellâhu `inde`l-mevti hasbiyellâhu `indel mes'eleti`l-kabri hasbiyellâhu `inde`l-mizani hasbiyellâhu `inde`l-sırati hasbiyellâhu `inde`l-havdi hasbiyellâhu lâ ilâhe illa hu `aleyhi tevekkeltu ve ileyhi ünibü sadaka resûlullâhu ve sadeka habîbullâhu

Hafız Mustafa Efendi M

M M M M

M M M

M M

M

fi 12 sene 1204

ve reva `inde`l-mese'alet-i fekinhâ kânn-i ezâ rıhfet kal-i resûlullah sallallahü `aleyh kanne`l-meragün bi`l-butu` yel-i sadak-ı resûl

3

Allah ve Hz. Muhammed`e saygı.

Sübhanehu men deleâ lisane`s-sabâhi bi nutki tebellucihi ve sereha kitai`l-leyli`l-muzlimi biğayahibe teleclucihi ve etkane san`al feleki`d-devvâri fi mekâdir-i teberrucihi ve şe` şea` dıyae`ş-şemsi bi-nuri teccucihi ve mehede mehadi emnihi ve emanihi bimenhihi ve mennihi ve ihsanihi ve şerrefeni bi-hidmeti ahkâmi`ş-şerîfe bi-hükkâmi`d-dirâyati`l-münbiati ve`r-rivâyeti`s-sahihati bi`l-ihbârati`l-fesihati salla- hümme `ale`d-delili ileyke fi`l-leylil elyeli masiki min esbâbike bi-habli`ş-şerefi`l-etveli`l-kahilil e`abeli`s-sâbiti`l-kidemi `ala zehâlife ma fiz zemeni`l-evveli ve `ala alihi`l-ehyari ve sahbihi`l-ebrari emma ba`du fehazihi haritatun şerifetun ve rebitatun letifun ce`altuha sicillen li dabtil ahkâmi`s-sadireti mine`l-ef`adil ahkâm-i harrartu yevmi`l-hâmisi`l-mübareki`n-nefis gurre-i şehr-i muharremi`l-haram li sene `aşer ve mie ba`de`l-elfi min hicreti seyyidi`l-enâm `aleyhi ve `ala ihvânihi ve e`vânihi fi külli hinin elfu elfi selâtin ve tahiyyetin ve selâmin ilâ yevmi`l-haşri ve`l-kıyâmi

Harrarahu`l-`abdu`l-fakîr ilâ gafuri rabbihi`l-kâdiri bi medîneti`l-Lefkoşa El-mahrûsa El-Kadı Yusuf` sanehallahu te`âlâ `an mucibâti`t-telehhüfi ve teessufi `ufiye `anhu fazlı`l-hükkâm

4

Lefkoşa`nın Nevbethâne Mahallesi`nde oturan Mustafa bin Hüseyin`in Veli Beşe`ye kiraya verdiği bahçesinin dört senelik kirası olan 40 guruşu talep etmesi.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Nevbethâne Mahallesi sâkinlerinden Mustafa bin Hüseyin nâm şâbb-ı emred meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ Velî bin Ali nâm kimesne mahzarında üzerine takrîr-i kelâm da`vâ idüb bundan akdem mahalle-i mezbûrede vâkî` lede`l-ahâlî ve`l-cîrân ma`lûmi`l-hudûd bağçemi senede on guruş icâresiyle mezbûr Velîye icâb olduğı isticâr dört sene mutasarrıf olmağın hâlâ dört senede zimmetinde müctemia` olan kırk guruş icâreyi taleb eyledikde edâdan imtinâ` eder suâl olunub alıverilmesi matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl mezbûr Velî Beşe cevâbında fi`l-hakîka müdde`î mezbûrdan bağçe-i mezkûreyi vech-i meşrûh üzere

istîcâr ve dört sene zabt ve tasarruf eylediğim mukarrer lâkin icâre-i mezkûreyi tamâmen edâ idüb zimmetinde bir akçem bâkî kalmadı deyü def`le mukabele idecek gıbbe`l-istintâk ve`l-inkâr mezbûr Velî Beşe sıdk-ı makalına mübeyyin beyyine taleb olundukda `udûl-ı ricâlden olub İlyas Odabaşı bin Osman Beşe bin nâm kimesneler li-ecli`ş-şahâde meclis-i şer`e hazırân olub eserü`l-istişhâdi`ş-şer` fi`l-hakîka müdde`î mezbûr Mustafa mezbûr Velî Beşeden zikri mürûr iden bağçenin dört senelik icâresini tamâmen ahz ü kabz idüb zimmetinde vechen mine`l-vücûhi`ş-şer`iye hakkım kalmadı deyü bizim huzûrumuzda ikrâr ve bizi eşhâd eyledi biz bu husûsa bu minvâl üzere şâhidleriz şahâdet dahi ideriz deyü her biri edâya şahâdet-i şer`iye eylediklerinde gıbb-i ri`âyete şerâyiti`l-kabûl şahâdetleri makbûl olmağın müdde`î mezbûr bî-vech-i mu`ârazadan men` olunub mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fî `aşer Muharremi`l-harâm li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

El-hâc Hasan Ağa

Osman Ağa Başçavuş

Monla Mustafa bin Hasan

Ahmed bin

5

Lefkoşa`nın Eğlence Köyü`nden Ayşe`nin ayrıldığı kocası Yusuf`dan kızı Emine için mahkeme aracılığı ile nafaka talep etmesi üzerine tarafların rızası ile günlük 4 akçe nafaka bağlanması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa kazâsına tâbi` Eğlence nâm karye sâkinelerinden işbu râfi`ü`l-vesîkâ Ayşe binti Şabân nâm hâtûn meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde zevcî muhâli`î olan Yusuf bin Abdullah nâm kimesne mahzarında takrîr-i kelâm idüb mezbûr Yusufun karındaşından hâsıl işbu hâzıri`l-meclis mücerred-i hasânemde olan sagîr kızım Emîneye babası mezbûr Yusuf üzerine kadr-i ma`rûf nafaka ve kisve-i bahâ farz ve takdîr olunmak matlûbumdur dedikde hâkim-i mevki` tube-lehu sadr-ı küttâb hüsn-i meâb hazretleri dahi sagîre-i merkumeye babası mezbûr Yusuf üzerine tarafeyn rızâsıyla tarih-i kitâbdan yevmi dört akçe nafaka ve kisve-i bahâ farz ve takdîr eyleyüb

vakt-i zarûretden istidâna ve hîn-i zaferde rücûa` izn birle mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb olundu fî`l-yevmi`s-sâlis min Muharremi`l-harâm li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Ahmed Beşe ibn Yusuf

Halîl bin Yusuf

Muhzır Murâd

Muhzır Ramazân

6

Mesarye kazasına bağlı Aya Köyü`nden Musa Beşe`nin 20 sene boyunca hizmetinde çalıştığı Derviş`ten ecr-i mislini talebi üzerine taraflar arasında çıkan anlaşmazlığın çözülmesi hakkıda.

Mesarye kazâsına tâbi` Aya nâm karye sâkinlerinden El-hâc Dervîş bin Musa nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde karındaşı oğlu işbu bâ`isü`l-vesîkâ Musa Beşe bin Bayram nâm kimesne mahzarında ikrâr ve i`tirâf idüb mezbûr Musa Beşe bana yirmi sene mikdârı hizmet idüb benden ecr-i mislini taleb ve da`vâ eyledikde ben dahi mezbûr Musa Beşeden yedinde olan yüz yetmiş altı re’s koyun ve keçi taleb ve da`vâ idüb Mesarye kadısı huzûrunda murâfa`a-i şer` olduğumuzda mezbûr Musa Beşe zikri mürûr iden yüz yetmiş altı re’s koyun ve keçi ikrâr ve lâkin hibe da`vâsı etmeğin ben dahi hibemden rücû` idüb hüccet olunmuşdur el-hâletü hâzihi beynimizde muslihûn tavassut idüb es-sulh-ı seyyidü`l-ahkâm fehvâsınca mezbûr Musa Beşe da`vâ-yı merkumesinden fârig olub ben dahi evvel mukabelede zikri mürûr iden yüz yetmiş altı re’s koyun ve keçi fârig olub her birimiz âherin zimmetini da`vâ-yı merkumemizden ibrâ-ı `âmm katı`-ı nizâ`mla ibrâ ve ıskat eyledik min-ba`d benim mezbûr Musa Beşeden zikri mürûr iden koyun ve keçiye müte`allik da`vâ ve nizâ`m yokdur mezbûr Musa Beşenin dahi benden ücret-i merkumeye müte`allik da`vâ ve nizâ` yokdur her birimizden da`vâ ve nizâ` dahi zuhûr iderse lede`l-hükkâmi`l-kirâm mesmû` ve makbûl olmasun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâlis Muharremi`l-harâm li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Fahrü`l-eşbâh Anber Mehmed Ağa Ağa-yı Yeniçeriyan-ı Kıbrıs

Fahrü`l-emsâl El-hâc Hasan Ağa Kethûda-yı Yeniçeriyan-ı Kıbrıs

Hüseyin Ağa Kethûda yeri

Es-Seyyid Hasan Çelebi

Ömer Beşe bin

Abdunnebi Çavuş

Osman Ağa Başçavuş

7

Lefkoşa`nın İbrahim Paşa Mahallesi`nden Zeliha`ya ayrıldığı kocası Ali Ağa tarafından mehr-i müeccele ve tespit edilen nafakanın ödenmesi hakkında.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından İbrahim Paşa Mahallesi sâkinelerinden Zeliha binti Dervîş nâm hâtûn tarafından ibrâ-ı âtî`z-zikri ikrâra vekîl olub merkumenin zâtını ma`rifet-i şer`iye ile `ârifân olan Dervîş bölükbaşı ibn Hıdır ve Hasan bin Mehmed nâm kimesneler kasr-ı niyye ve şahâdetleriyle şer`an vekâleti sâbite olan Ahmed Çorbacı ibn El-hâc Mehmed nâm kimesne meclis-i hatir-î lâzımı`t-tevkîrde müvekkile-i merkumenin zevc-i mutlâkı olan işbu bâ`isü`l-vesîkâ Ali Ağa bin El-hâc Mustafa Ağa nâm kimesne mahzarında bi`l-vekâle ikrâr ve i`tirâf idüb mezbûr Ali Ağa zevcesi müvekkilem merkume Zelihayı talâk-ı bâîn ile tatlîk etmeğin zimmetinde mütekarrir ve ma`kudün-`aleyh olan on dokuz bin akçe mehr-i müecceleni ve beş guruş nafaka-ı `iddet ma`lûme-i mefrûzasına edâ ve teslîm idüb müvekkilem merkume Zeliha dahi yedinden tamâmen ahz ü kabz ve tesellüm eyledikden sonra ehadü hümâ âherin zimmetine hukûk-ı zevciyete ve gayr-ı müte`allik `âmme-i de`âvîden ibrâ ve ıskat eylediler fi maba`d birbiriyle da`vâ ve husûmetleri yokdur dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâlis min Muharremi`l-harâm li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Eş-Şeyh Mehmed Çelebi ibn Piyâle

Ahmed Beşe bin Yusuf

Ramazân bin Hasan

Mustafa bin Mehmed

8

Lefkoşa`nın Câmi`-i Cedîd Mahallesi`nden Sabahat`ın ayrıldığı kocası Durmuş`dan kızı Rabia için nafaka talebi üzerine günlük 4 akçenin nafaka olarak belirlenmesi.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Câmi`-i Cedîd Mahallesi sâkinelerinden işbu bâ`isü`l-vesîkâ Sabiha binti Hüseyin nâm hâtûn meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde zevci muhâli`î Durmuş bin Nasuh nâm kimesne mahzarında takrîr-i kelâm ve ifâde-i merâm idüb mezbûr Durmuşun ferrâşından hâsıl mücerred-i hasânemde olan işbu hazır-ı bi`l-meclis sagîr kızım Rabiaya babası mezbûr Durmuş üzerine kadr-i ma`rûf nafaka farz ve takdîr olunmak matlûbumdur dedikde hâkim-i mevki` sadr-ı küttâb tube-lehu ve hüsn-i meâb hazretleri dahi sagîre-i merkum Rabiaya babası mezbûr Durmuş üzerine tarafeynin rızâsıyla târih-i kitâbdan yevmî dört akçe nafaka farz ve takdîr idüb vakt-i zarûretde istidâna ve hîn-i zaferde rücû`â izn birle mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`l-hâmis min Muharremi`l-harâm li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Es-Seyyid Mustafa Efendi

Salih Efendi

Murâd bin Abdullah

9

Lefkoşa`nın Fenarimâno Mahallesi`nden Bezune`nin annesi Enz`in kızının ayrıldığı kocası Piyedri`den kızı ve kızının çoçukları için nafaka talebi üzerine günlük 4 akçenin nafaka olarak belirlenmesi.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Fenarimâno Mahallesi sâkinelerinden işbu râfi`ü`s-sifr Enz binti Yorgi nâm nasrâniyye meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde sadrîyye kızı Bezune binti Andoni nâm nasrâniyyenin zevci mutlâkı Piyedri veledi Luizu nâm zimmî muvâcehesinde takrîr ve ifâde-i merâm idüb bundan akdem mezbûr Piyedri zevcesi kızım merkume Bezuneyi tatlîk eyledikde ferrâşından hâsıl işbu hazırân-ı bi`l-meclis sagîr oğlu Hristodulu ve sagîr kızı Çekineyi merkume Bezune bi-hakki`l-hasâne ahz ü terbiye üzere iken ecnebiyeyi tezevvüc etmeğin kendiden hakk-ı hasâne sâkıt olub

veledin-i merkumin cânib-i şer`-i enverden bana teslîm olunmağın babaları mezbûr Piyedri üzerine kadr-i ma`rûf nafaka ve kisve-i bahâ farz ve takdîr olunmak matlûbumdur dedikde hâkim-i mevki` sadr-ı küttâb dahi sagîrân-ı merkûmâne babaları mezbûr Piyedri üzerine tarafeynin rızâsıyla her birine târih-i kitâbdan yevmî dört akçe nafaka ve kisve-i bahâ farz ve takdîr idüb vakt-i zarûretde istidâna ve hîn-i zaferde rücû`â izn birle mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâdis ve Muharremi`l-harâm li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Monla Mustafa

Ramazan Hasan

Ali bin Mehmed

Mustafa bin Mehmed

10

Lefkoşa kazâsına bağlı Eşdulu Karyesi`nden Maru`nun babası Ciryaci`nin mirasından payını istemesi.

Mahrûsa-ı Lefkoşa kazâsına tâbi` Eşdulu nâm karye sâkinelerinden Maru binti Ciryaci nâm nasrâniyye meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`s-sifr vâlidesi Lavro binti Tomazi ve kız karındaşı Kandelu binti Ciryaci nâm nasrâniyyeler muvâcehelerinde üzerlerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb bundan akdem mürd olan babam Ciryaci nâm zimmînin bey` olunan otuz re’s koyunu bahâsından dokuz guruş ve ma`lûmi`l-hudûd ve`l-mekân bağ bahâsından altı guruş ve nakdi esed on sekiz guruşı ki cem`an otuz üc guruş ettiği vâlidem merkume Lavro ile kız karındaşım mezbûr Kandelu bi`l-külliyye zabt eylediler hisse-i şer`iyemi taleb eyledikde vermede imtinâ` ederler suâl olunub alıverilmesi matlûbumdur dedikde gıbbe`t-tasdîki`s-suâl ve gıbbe`l-inkâr müdde`î merkume Marudan müdde`âsını mübeyyin beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineden izhâr-ı `acz idüb yemîn dahi teklîf etmekle bilâ beyyine mu`arazadan men` olunub mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`l-hâmis min Muharremi`l-harâm li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Monla Mustafa

Ali bin Mehmed

Ramazan bin Hasan

Mustafa bin Mehmed

11

Antalyalı Mehmed`in ölmeden önce Leymesunlu İbrahim ve Hasan`a 600 guruşu ve 22 irdeb pirinci emâneti konusunda, Mehmed`in ölümünden sonra Kıbrıs Defterdarı Mehmed Efendi`nin Antalyalı Mehmed`in varislerinin olmaması üzerine onun alacaklarını tahsil edilmesi için mahkemeye başvurduğu fakat yapılan araştırma sonucu gerçekte Antalyalı Mehmed`in Leymesunlu İbrahim ve Hasan`dan bir alacağının olmadığının anlaşılması.

Bi`l-fi`l cezîre-i Kıbrıs defterdârı olan kıdvet-i erbâbi`l-ikbâl Es-Seyyid Mehmed Efendi dâme ikbâlehu meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde cezîre-i merkumede vâkî` kasaba-ı Leymesun sâkinlerinden işbu bâ`isü`l-vesîkâ Seydi İbrahim bin Ömer ve El-hâc Hasan ibn El-hâc Ömer nâm kimesne mahzarlarında ikrâr-ı tam ve takrîr-i kelâm idüb medîne-i Antalya sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Fırkatacı beyler Mehmed nâm kimesne hâl-i hayâtında mezbûr Seydi İbrahim yirmi iki irdeb pirinç ve merkum El-hâc Hasana altıyüz guruş emânet vaz` eyledik istimâ` olunub müteveffâ-yı mezbûrın dahi zâhirde vâris-i ma`rûfı olmamağla beytü`l-mâl içün merkûmân Seydi İbrahim ve El-hâc Hasandan zikri mürûr iden yirmi iki irdeb pirinç ile altıyüz guruşu taleb ve da`vâ sadedinde olub lakin ahâli-i kasaba-ı mezbûrdan kemâl-i mertebe teftîş ve tefahhus idüb husûs-ı merkumenin aslı olmayub merkûmân Seydi İbrahim ve El-hâc Hasana iftira-yı erbâb-ı i`râz olduğı zâhir ve nümâyân olduğından mâ`adâ ahâlîsi kasaba-ı mezbûr bâ cemi`ahum merkûmân Seydi İbrahim ile El-hâc Hasanın emânet ve diyânet ve istikâmetlerine ve husûs-ı mezbûr iftirâ-yı mahzar olduğı `alâ tarîki`ş-şahâde ihbâr etmeleriyle merkûmân Seydi İbrahim ile El-hâc Hasanın zimmetlerine husûs-ı mezbûr müte`allik `âmme-i de`âvîden ibrâ-ı `âmm katı`-ı nizâ`mla ibrâ ve ıskat eyledim min ba`d merkûmândan da`vâ ve husûmetim yokdur dedikde mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`l-hâdi `aşer min Muharremi`l-harâm li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Fahrü`l-kuzât Hamid Efendi El-Kadı Leymesun

Fahrü`l-a`yân El-hâc Mustafa Ağa Mir-alay

Fahrü`l-eşbâh Anber Mehmed Ağa Ağa-yı Yeniçeriyân-ı Kıbrıs

Fahrü`l-emsâl El-hâc Hasan Ağa Kethûda-yı Yeniçeriyân

Fahrü`l-akrân Mustafa Ağa Sâkin-i Leymesun

Osman Ağa Başçavuş

Hüseyin Ağa Kethûda yeri

12

Mübaşir tayin edilen Damat Mustafa`nın dürüst kişiler hakkında iftira attığı ve çeşitli fesatlıklar yaptığı hakkında.

Cezîre-i Kıbrısda vâkî` Kasaba-ı Leymesun ahâlîsinden El-hâc Receb bin Arslan ve Hasan bin Mehmed ve Mustafa bin Hıdır ve Osman bin Hüseyin ve Ahmed bin Arslan ve Mustafa bin Ömer ve Hüseyin bin Ramazân ve Ali bin Hasan ve Arslan bin Receb ve Mustafa Ağa bin nâm kimesneler ve sâirleri meclis-i şerî`at-ı şerîfe de her biri takrîr-i kelâm ve bast-ı şekvâ ve merâm idüb kasaba-ı merkume sâkinlerinden olub hâlâ vâlî-i vilâyet hazretleri taraf-ı `âliyyelerinden ihzârı içün mübâşir ta`yîn olunub firâr iden Damad Mustafa bin Mehmed nâm kimesne kendi hâlinde olmayub leyl ü nehâr mest-i müdâm velâya`kıl olduğından mâ`adâ kasaba-ı merkumede nice ehl-i `ırzına hilâf-ı vâkî` (?) ve iftirâ ve ba`zı töhmetle müttehim idüb hâkime ve zâbıte gammaz ve bîsûdd virmekle her birini tecrim ve tagrîm etdirüb bu anâ değin ânın sebebiyle ahâlîne kasaba-ı merkume bir iki bin guruş zarar eylediler ve nice def`a kadımız da`vâ-yı şer` içün husûm talebiyle mürâsele irsâl eyledikde aslâ ısga ve itâ`at etmeyüb huzûr-ı şer`den imtinâ` ider ve envâ`-i fesâdât ve ef`âl-i kabayihine hadd ve hasr olmayub ve `âdet-i müstemirresi olmağla bundan akdem vâlî-i vîlâyet devletlü vezîr-i mükerrem Edirnevî nûr Hüseyin Bey hazretlerine ve diğer vezîr-i mükerrem ve muhterem birâderi Hüseyin Paşa hazretlerine ba`zı ehl-i `ırz kimesneler hakklarında nice dürlü iftirâ ve gamz ve bîsûdd verdikde vezîrâne-i müşârün ileyhâ hazretleri ahvâline vukûf-ı tâmme ile vâkıf olmağla her biri takrîr-i şedîd ve habs ve kal`abend eylemişken yine ıslah-ı nefs etmeyüb işbu hazırân-ı bi`l-meclis ehl-i `ırz tâifesinden Seydi İbrahim ve El-hâc Hasan

hakklarında hilâf-ı vâkî` yedlerinde mal-ı beytü`l-mal vardır deyü iftirâ ve defterdâr vilâyetine gamz etmekle bi-çâreler `azîm-i rencîde ve mütezarrır oldular muhassıl-ı mezbûr Damad Mustafa sâî` bi`l-fesâd ve muzırr-ı `ibâd olub bir vechle kendiden emîn ve râzı değildir ba`de`l-yevm kasabamıza gelüb mütemekkin olursa cümlemiz celâ-yi vatan eylememiz mukarrerdir hâlâ takrîrimiz tahrîr ve ahvâl vâlî-i vîlâyet hazretlerine ifâde olunmak matlûbumdur dediklerinde vâkî`-i hâl hıfzi`l-makal bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâlis min Muharremi`l-harâm li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Fahrü`l-kuzât Hamid Efendi El-kadı Leymesun

Fahrü`l-a`yân El-hâc Mustafa Ağa Mir-alay

Fahrü`l-eşbâh Ali Ağa Kethûda-yı Yeniçeriyan

Es-Seyyid Mustafa Çelebi

Osman Ağa Başçavuş

13

Lefkoşa`nın Câmi-i Cedîd Mahallesi`nde oturan Emine`nin vekili ve eşi olan Mustafa`nın Ahmed`e menzil satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Câmi`-i Cedîd Mahallesi sâkinelerinden Emîne binti Hasan nâm hâtûn tarafından bey`-i âti`z-zikri ikrâra vekîl olub zâtını ma`rifet-i şer`iye ile `ârifân olan Mevlûd Ağanız Şabân Ebu Bekir bin İsmail nâm kimesneler şahâdetleriyle şer`an vekâleti sâbite olan zevcî Mustafa bin İsmail nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ Ahmed bin Abdullah nâm kimesne mahzarında bi`l-vekâleten ikrâr ve i`tirâf idüb müvekkilem-i merkume mahalle-i mezbûrda vâkî` iki tarafdan Mustafa Ağa mülkü ve bir tarafdan Elenfa hâtûn mülkü ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz iki bâb tahtânî hâne ve bir sundurma ve bi`r-i mâî ve havlı müştemil mülk-i menzilini mezbûr Ahmede tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile yirmi sekiz kıt`a esedî guruşa bey` ve şey` oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr yirmi sekiz guruşı tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledi fi maba`d mârrü`z-zikr menzil mezbûr Ahmedin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ

yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâlis `aşer min Muharremi`l-harâm li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Ali Beşe bin Ahmed

El-hâc Ömer bin Ramazân

Mustafa Halife bin Rıdvan

Nurallah Ağa bin

Receb Ağa bin

14

Fatıma`nın ölen kardeşi Topal Süleyman`ın mirasına el koyan Beytü`l-mal Emîni Hasan`dan, kardeşinin mirasını teslim alması hakkında.

Fi`l-asl medîne-i Gelez sâkinlerinden olub mahmiye-i Lefkoşada vâkî` hân-ı `atîkada misâfiret-i vech üzere sâkinen vefât iden Tobal Süleyman bin El-hâc Mahmud bin Mehmed nâm kimesnenin li-ebeveyn kızkarındaşı ve hisse-i vârisesi olduğı şer`an sâbit olan medîne-i merkume sâkinelerinden Fatıma binti El-hâc Mahmud bin Mehmed nâm hâtûn meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde cezîre-i Kıbrısda emîn-i beytü`l-mal olub müteveffâ-yı mezbûr Tobal Süleymanın muhallefâtına vazî`l-yed olan işbu bâ`isü`l-vesîkâ fahrü`l-emsâl Hasan Ağa bin El-hâc Mustafa mahzarında ikrâr ve i`tirâf idüb karındaşım mezbûr Tobal Süleyman vefât eylediklerinde medîne-i merkumede olmağla emîn-i mezbûr Hasan Ağa zâhirde vâris-i ma`rûfı olmamağa zâ`imiyle ma`rifet-i şer`le beytü`l-mal içün yanında mevcûd olan muhallefâtını kabz eylemiş idi hâlâ gelüb nakl-i şer` ile isâbet-i verâset eylediğimde karındaşım müteveffâ-yı mezbûr Tobal Süleymanın ber mûceb-i defter-i kassâm mushaf-ı sıyânet olan cem`î muhallefâtı bana def` ve teslîm ve ben dahi yedinden tamâmen ahz ü kabz idüb husûs-ı merkume müte`allik `âmme-i de`âvîden zimmetini ibrâ-ı `âmm katı`-ı nizâ`mla ibrâ ve ıskat eyledim min ba`d emîn-i mezbûr Hasan Ağadan mine`l-vücûhi`ş-şer`iye ve sebeben mine`l-esbâbi`l-mer`iyye da`vâ ve husûmetim yokdur zuhûr-ı `aff ederse lede`l-hükkâmi`l-kirâm mesmû` ve makbûl olmağın dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`l-`aşer min Muharremi`l-harâm li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Gabbar Mehmed Ağa

Ebu Bekr Efendi

Mehmed Efendi El-İmâm

Mustafa Efendi El-İmâm

El-hâc Hasan Ağa

Mustafa Ağa bin Hasan

15

Lefkoşa`ya bağlı Balcı Anaztasi Köyü`nden Leno`nun kocası Nikola`dan talak-ı bâin ile boşanması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa kazâsına tâbi` Balcı Anaztasi nâm karye sâkinelerinden Leno binti Luizu nâm nasrâniyye meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımit-tevkirde zevc-i mutlâkı olan işbu bâ`isü`s-sifr Nikolo veledi Buyi nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve i`tirâf idüb mezbûr Nikolo bundan akdem zevcim olub lâkin beynimizde hüsn-i mu`âşeretimiz olmamağla beni talak-ı bâin ile tatlîk etmeğini her birimiz âherin zimmeti hukuk-ı zevciyyetine ve gayr-ı müte`allik `âmme-i de`âvîden ibrâ ve ıskat eyledik min ba`d birbirimizden vechen mine`l-vücûhi`ş-şer`iye ve sebeben mine`l-esbâbi`l-mer`iyye da`vâ ve husûmetim yokdur zuhûr-ı `aff ederse lede`l-hükkâmi`l-kirâm mesmû` ve makbûl olmağın dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`l-hâmis min Muharremi`l-harâm li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Monla Mustafa bin Hasan

Ali bin Mehmed

Murâd bin Abdullah

Ramazân bin Hasan

16

Baba Vasil ve Baba Celbu`nun babalarından kalan mülkü 190 guruşa Andoni`ye satmaları.

Mahrûsa-ı Lefkoşa kazâsına tâbi` Fabni nâm karye sâkinlerinden Baba Vasil ve Baba Celbu veledi Baba Yanni nâm zimmîler meclis-i şer`-i hâtîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`s-sifr Enzo veledi Yorgi nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve i`tirâf idüb babamız Baba Yanni nâm zimmînin emlâkından olub ba`dehû helâk bi`l-irsi`ş-şer`iye intikal iden Leymesun kazâsına tâbi` Akzofamoya nâm karyede vâkî` bir tarafdan Andoni mülkü ve bir tarafdan Elisava mülkü ve bir tarafdan cebel ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz yirmi dönüm bağçemin içinde mevcûd olan eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmiresiyle ve yine karye-i merkumede vâkî` bir tarafdan Marko mülkü ve bir tarafdan Yanni mülkü ve tarafeynden tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz bir bâb tahtânî hâne ve rub`-ı şehr hâne içinde mevcûd olan cümle kübleriyle ve ma`lûmi`l-mekân bir bucuk eşcâr-ı zeytûnımızı ve bi`l-cümle karye-i merkume de olan kalîl ve kesîr arazi ve emlâkımızı bi safka-i vâhide mezbûr Andoniye tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile yüz doksan `aded esedî guruşa her birimiz bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr yüz doksan guruşı her birimiz `alâ kadri`l-hısas tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledik fi maba`d emlâk-ı mezkûre bi-cümle`t-tevâbi` ve`l-levâhik mezbûr Andoninin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dediklerinde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`t-tâsi` fî `aşer min Muharremi`l-harâm li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Hürrem Ağa bin Şabân

Papa Lefteri veledi Beraşuga

Yanni veledi Beraşuga

Hristodulu veledi Dimitri

ma`adası

17

Emyându ve Mesdeburâmî adlı nehir sularının paylaşımı konusunda yaşanan sorun.

Husûs-ı âti`l-beyânın mahallinde istimâ` ve ketb ve tahrîri içün bu fakîre ve cezîre-i Kıbrıs vâlîsine hitâben iki kıt`a fermân-ı şerîf-i `âlişân vârid olmağı emsâli`l-ümerâi`l-

`alâ cânib-i şer`-i mazhardan fahrü`l-ulemâ` Baf nâibi olan mevlânâ İsmail Efendi bin Hüseyin ta`yîn ve irsâl olunub oldahi hâlâ cezîre-i merkume muhâfızı olan düstûr-ı mükerrem müşîr-i mufahham nizâmi`l-`âlem devletlü sa`âdetlü vezîr-i mükerrem ve muhterem Mustafa Ali yessarallahu ma berîd ve ma yeşâ hazretlerinin taraf-ı emri`ş-şerîflerinden mübâşir ta`yîn olunan kıdveti`l-emâsil ve`l-akrân Mehmed Ağa zîde kadruhû zeyl-i vesîkâda fahrü`l-esâmi olan müslimîn ile cezîre-i merkumede Piskopi kazâsında vâkî` merhûm Mazhar Efendi evkafından Foluş nâm karyede vakf-ı çiftlik arazisine ve yine nefs-i Piskopi de vâkî` mülknâme-i hümâyûn ile mülkiye üzere tasarruf olunan beyne`l-ahâlî ve`l-cîrân müstazî ane`t-tavsîf ve`l-beyân mülk-i çiftlikler arazisine Emyându ve Mesdeburâmî nehirlerinden cereyân iden suyun metâ` fahrü`l-vülât mahallerine varub `akd-i meclis-i şer`-i enver eyledikde zikri mürûr iden vakf-ı mezbûrın meşrutiyet üzere mütevellîsi olan fahrü`l-muhadderât Hamide Hâtûn âtiyete tarafından vakf-ı mezbûr üzerine nâzır ve da`vâmı âtiyete`z-zikre vekîl sâbite`l-vekâlet olan harem Kethûdası Mehmed ve zikri sebkat iden nefs-i Piskopi de vâkî` mülknâme-i hümâyûn ile tasarruf olunan mülk-i çiftlikler mutasarrıfları olan El-hâc Ahmed bin Hüseyin ve Necmi Çelebi bin Abdulkâdir ve Hasan Çelebi bin Mehmed ve Mehmed Çelebi bin Hasan nâm kimesneler ve sâirleri meclis-i ma`kûd-ı mezbûran nehri merkumin a`lâlleri kurblerinde vâkî` Gilan kazâsına tâbi` Lanya nâm karye ahâlîsinden Papa Yerasimo veledi Bergubi ve Luciyu veledi Bergubi Bulu ve Papaselmu nâm zimmîler ve sâirleri ve yine Lof nâm karye ahâlîsinden takrîr ve Yerelimo ve Andoni ve Vasili nâm zimmîler ve sâirleri ve Yelender nâm karye ahâlîsinden olub Emyandu nâm mevzi`înde arazi-i mîrîyye mutasarrıfı olan Vasili ve Nikolo Zorzi nâm zimmîler vesâirileri ve Trimiklini nâm karye ahâlîsinden olub Saniye nâm mevzi`înde arazi-i mîrîyye mutasarrıfı olan Halîl bin Mehmed ve Osman bin Hüseyin ve Ali bin Osman ve Mehmed bin Hüseyin nâm kimesneler ile Hristodulu veledi Rafi Valergu veledi Hristofi ve Papa Mihail veledi Papa Gavrayin ve Hristofi veledi Nikola nâm zimmîler muvâcehelerinde her biri bi`l-asâleten ve bi`l-vekâleten üzerlerine her biri takrîr-i kelâm idüb nehri merkuminden cereyân idüb mecrâsı mülkümüz olan suyun yedimizde olan işbu mülknâme-i hümâyûn ve hatt-ı şerîfle mazmûn-ı vakfiye ma`mûl-ı bahâ mücebince kadîmden nısfı vakf-ı mezbûr arazisine ve ve nısf-ı âheri zikri mürûr iden nefs-i Piskopi de vâkî` mülk-i çiftliklerimiz arazisine cereyân idüb âherden berü dek `alâka ve

medhalim yoğiken kurâ-ı mezkûre ahâlîleri iki üc seneden beri vakfiyye-i mazmûn bahâya ve mülknâme-i hümâyûna ve kadîme mugayir işbu müşâhede olunan bağçe ve bostanları müceddiden ihdâs idüb işbu nehri mezkûrundan cereyân iden mecrâsı mülk olan suyu ecri ve saky etmeleriyle bizim beyyine ve büstânlarımızı husûsâ vakf-ı mezbûra külli zarar tertîb ettiği suâl olunub yedimde olan mülknâme-i hümâyûn ve vakfiye-i ma`mûl bahâ ve emr-i `âli mûcebince men` ü def ` olunmaları matlûbumuzdur deyü takrîrlerine mutâbık ve müdde`âlarını nâtık-ı müte`addid mülknâme-i hümâyûn ve vakfiyye-i ma`mûl bahâ ibrâz eylediklerinden fi`l-vâkî` ahâlî-i kurâ-yı mezkûre zikri mürûr iden mahallerde bağçe ve büstân ihdâs idüb ol sudan saky olundukları müşâhede olunduktan sonra suâl olundukda zikr olunan Lanya ve Lof ve Yelendere ahâlîleri bi-cem`am cevâblarında fi`l-hakîka işbu su kadîmden müdde`îyûn-ı merkumenin takrîrleri üzere mutasarrıf oldukları mülk-i çiftlikleri tarlalarına maiye cereyân idüb bizim katen `alâkamız yokdur ancak iki üc seneden beri işbu ihdâs eylediğimiz bağçe ve büstânımızı müdde`îyun-ı merkumunın izniyle saky idüb tevehhüse hissemiz olduğına binâen değildir deyü her biri ol suda hisse ve `alâkaları olduğı bi`t-tavi`s-saf ikrâr ve i`tirâf idecek zikri mürûr iden Lanya ve Lof ve Yelendere ahâlîleri min ba`d ta`arruz ve müdahâleden men` olduklarından sonra karye-i merkume Trimiklini ahâlîsi cevâbların da işbu suda hâlâ taht-ı tasarrufumuzda olan mezkûr siyâsete arazisinin kadîmden hissedârı olub ahâlîsi perâkende vermiş olmağla bir müddet hâmî kalmışdı hâlâ biz iki üc seneden beri arazi-i mesfûreyi ihyâ ve kadîmden işbu suda olan hissesi ahz ü saky idüb deyü mezkûr suda hisseleri olduğı `iddiâ eylediklerinde gıbbe`l-istintâk ve`l-inkâr `akîbe`l-istişhâd ityân-ı beyyineden izhâr-ı `acz idüb ber-vechle yedlerinde ma`mûl ber - minvâl dahi olmamağla karye-i Trimiklini ahâlîsi dahi bilâ beyyine ve`s-sened-i mu`arazadan men` oldukları mevlânâ-yı mûmâ-ileyh mahallinde ketb ve tahrîr ve ba`dehû ma`an ba`s olunan Mehmed bin Ahmed ve Ramazân bin Hasan ile meclis-i şer`e gelüb `amel-i vukû`a inhâ ve takrîr etmeğin mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`l-`aşer min Muharremi`l-harâm li sene aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Mustafa Bey bin Mehmed

Es-Seyyid Ali bin Ömer

Mustafa Bey bin Şabân

Hasan bin Ebu Bekr

Murâd Kethûdayı Abdurrahman

Ali Bey bin Abdurrahman

Ali Bey bin Süleyman

Hasan bin Mehmed

Ramazân bin Hasan

Ve Ömer

181 Cemâzie`l-evveli ve 1230 şoddur kayd-ı harc

18

Lefkoşa`nın Aya Androniko Köyü`nden Hınne`nin bahçesini Recep`e 80 guruşa satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa kazâsına tâbi` Aya Andraniko nâm karye sâkinlerinden Hınne veledi Hınne nâm zimmî meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ fahrü`l-ulemâ` Receb Efendi ibn Mehmed tarafından bey`-i âti`z-zikr tasdîke vekîl olub vekâleti nehc-i şer`î üzere sâbite olan Hasan Halîfe bin Receb nâm kimesne mahzarında ikrâr ve i`tirâf idüb karye-i merkumede vâkî` ve bir tarafdan Manastır bağçesi ve iki tarafdan Mustafa Efendi mülkü ve taraf-ı râbi` ve özü ile mahdûd ve mümtâz bir dönüm zâtü`l-eşcâr bağçemi mûmâ-ileyh Receb Efendiye (?) her on gün üzere cum`a günü hakk-ı şirbi olan üc sâ`at mâ-i mu`ayyeneyle bi-cümle`t-tevâbi`l-ve`l-levâhik ve kaffe`l-menâfi` ve`l-murâfık tarafeynden icâb ve kabûli cârî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile seksen `aded esedî guruşa bey` ve teslim eyledim oldahi ber vech-i muharer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr seksen guruşu tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledim fi-maba`d marrü`z-zikr bağçe mûmâ-ileyh Receb Efendinin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâdis `aşer min Muharremi`l-harâm li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Şeyh Mustafa Efendi

Osman Ağa bin Abdülmennan

Ahmed Beşe bin Ahmed

Şabân bin Mehmed

Ve Ali

19

Lefkoşa`nın Ömeriye Mahallesi`nden Turdu ve eşi Hasan ile Hasan Beşe arasında hibe konusunda çıkan antlaşmazlığın çözümlenmesi.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından `Ömeriye Mahallesi sâkinelerinden Turdu binti Mehmed tarafından ibrâ-i âti`z-zikre vekîl olub merkumenin zâtını ma`rifet-i şer`iye ile `ârifân olan Mustafa ve Mehmed ibn El-hâc Salih nâm kimesneler şahâdetleriyle şer`an vekâleti sâbite olan zevci El-hâc Hasan bin Ahmed nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde müvekkile-i merkumenin ulu babası olan işbu bâ`isü`l-vesîkâ Hasan Beşe bin İbrahim nâm kimesne mahzarında bi`l-asâle ve bi`l-vekâle ikrâr ve i`tirâf idüb mezbûr Hasan Beşe bundan akdem zevcem müvekkilem merkume Turduya mahalle-i merkumede vâkî` üç tarafdan Lenzi ve taraf-ı râbi` müvekkilem merkum Muslu ile mahdûd ve mümtâz bir bâb tahtânî mülk hânesini hibe ve teslîm ve temlîk oldahi meclis-i hibede ittihâb ve teslîm ve kabz ve kabûl ve temellük eylemişdi hâlâ mezbûr Hasan Beşe hibe-i merkumeden rücû` edüb hâne-i merkumeyi taleb ve da`vâ eyledikde ben dahi bundan esbak mezbûr Hasan Beşeye on yedi guruş hibe ve teslîm etmekle bi`l-asâleten meblağ-ı mezkûru ve müvekkilem merkume Turdunun dahi babası malına müte`allik mezbûr Hasan Beşe ile cüz`i ve külli nizâ` olmağla bi`l-vekâle taleb ve da`vâ eylediğimiz muslihûn tavassut idüb mezbûr Hasan Beşe hâne-i merkume da`vâsından ve ben dahi asâleten meblağ-ı mezbûr da`vâsından vekâletim hasebiyle müvekkilem-i merkumenin babası malına müta`allik olan da`vâsından fârig olub mezbûr Hasan Beşe müvekkilem-i merkumenin zimmetini hâne-i mesfûreyi olan da`vâsından müte`allik `âmme-i de`âvîden ibrâ idüb ve ben dahi asâlet ve vekâletim hasebiyle zikri mürûr iden da`vâlarımız müte`allik `âmme-i de`âvîden mezbûr Hasan Beşenin zimmetini ibrâ-ı `âmm katı`-ı nizâ`mla ibrâ ve ıskat eyledim min ba`d târih kitâba gelince mezbûr Hasan Beşenin bizden ve bizim dahi mezbûr Hasan Beşeden vechen mine`l-vücûhi`ş-şer`iye da`vâ ve husûmetim kalmadı zuhûr-ı `aff ederse lede`l-hükkâmi`l-kirâm mesmû` ve

makbûl olmağla dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`l-`aşer Muharremi`l-harâm li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Eş-Şeyh Ali Efendi Sâkin-i Magusa

Ramazan bin Hasan

Mustafa bin Mehmed

Es-Seyyid Abdulkerîm Çelebi

20

Lefkoşa`nın Ömeriye Mahallesi`den Hasan ile Turdu arasında hibe konusunda çıkan antlaşmazlığın giderildiği konusunda.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından `Ömeriye Mahallesi sâkinlerinden Hasan Beşe bin İbrahim nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde o ki kızı olan işbu bâ`isü`l-vesîkâ Turdu binti Mehmed nâm hâtûn tarafından ibrâ-ı âti`z-zikri tasdîke vekîl olub zâtını ma`rifet-i şer`iye ile `ârifân olan Mustafa ve Mehmed ibn El-hâc Salih nâm kimesneler şahâdetleriyle şer`an vekâleti sâbite olan El-hâc Hasan bin Ahmed nâm kimesne mahzarında ikrâr ve i`tirâf idüb bundan akdem zevcem Turduya mahalle-yi merkumede vâkî` üc tarafdan kendi mülküm ve bir tarafdan yine merkume Turdu mülkü ile mahdûd ve mümtâz bir bâb tahtânî hânemi hibe ve teslîm eylemişdim hâlâ hibe-i merkumeden rücû` idüb hâne-i merkumeye taleb ve da`vâ eylediğimde vekîl-i mezbûr El-hâc Hasan dahi hibe ve teslîm eylediği on yedi guruşunu asâleten ve müvekkile-i merkume tarafından dahi babası malına müte`allik ba`zı nizâ`-ı amânla vekâleten taleb ve da`vâ eylediğimde vekîl-i mezbûr beynimizde muslihûn tavassut idüb ben hâne-i mesfûr da`vâsından ve vekîl-i mezbûr El-hâc Hasan dahi meblağ-ı mezkûr da`vâsından ve müvekkil-i merkumenin dahi babası malına müte`allik da`vâ- sından her birimiz farig olub ben müvekkil-i merkumenin zimmetini hâne-i mesfûreye müte`allik `âmme-i de`âvîden ibrâ-ı `âmm katı`-ı nizâ`mla ibrâ idüb vekîl-i mezbûr El-hâc Hasan dahi meblağ-ı mezkûr müte`allik benim zimmetimi ibrâ-ı `âmm katı`-ı nizâ`mla ibrâ ve ıskat eyledi fi maba`d birbirimiz dahi târih-i kitâba gelince vechen mine`l-vücûhi`ş-şer`iye da`vâ ve husûmetim yokdur zuhûr dahi ederse lede`l-hükkâmi`l-kirâm mesmû` ve

makbûl olmasun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`l-`aşrîn fi Muharremi`l-harâm li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Eş-Şeyh Ali Efendi Sâkin-i Magusa

Mustafa bin Mehmed

Der (?) Ramazan bin Hasan

Es-Seyyid Abdulkerîm hâtib

21

Lefkoşa`nın Aya Luka Mahallesi`nden Pavli`nin hissesine isabet eden 60 guruşu Nikola`dan talep etmesi.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Aya Luka Mahallesi sâkinlerinden Pavli veledi Kostanti nâm zimmî meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu ba`isü`s-sifr Nikolo veledi nâm zimmî muvâcehesinde üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb bundan akdem yetmiş guruş mezbûr Nikolo ve yetmiş guruş Semyo hazır-ı bi`l-meclis Semyo vaz` idüb göncülük san`atında `akd-i şirket idüb bir senede yüz seksen guruş fâide hasıl olub fâide-i mezkûr beynimizde teslîs olunub sülüsi ki altmış guruş ider bana isâbet ederki mezbûr Nikolo hisseye isâbet iden altmış guruşun bana kırk beş guruşını verüb bâkî on beş guruşı zimmetinde kalmağla taleb eylediğimde virmede imtinâ` ider suâl olunub alıverilmesi matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl mezbûr Nikolo cevâbında müdde`î mezbûr Pavli ile `akd-i şirket eylediğimizde mezbûran Pavli ve Semyo vech-i meşrûh üzere yetmiş guruş vaz` idüb ben kendim içün gaib-i `ani`l-meclis Ali Ağa nâm kimesne içün yetmiş guruş vaz` idüb hâsıl olan fâide beynimizden bey` olunub nısfı mezbûran Pavli ve Semyonun olub ve nısf ücretim ve mezbûr Ali Ağanın almak üzere kabûl olunmağla kabûl-i mezbûra vere hâsıl olan yüz seksen guruş beynimizden bey` olunub mezbûr Pavlinin hissesine kırkbeş guruş isâbet etmeğini tamâmen ahz eyledi deyü ve def`le mukabele idecek gıbbe`l-istintâk ve`l-inkâr `akîbe`l-istişhâd mezbûr Nikolo ikâmet-i beyyine sadedinde iken müdde`î mezbûr Pavli kabûl-i mezkûru ikrâr idecek bî-vech-i mu`arazadan men` olunub mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`l-`aşrîn fi Muharremi`l-harâm li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Murâd bin Abdullah

Ramazân bin Hasan

Mustafa bin Mehmed

22

Lefkoşa`nın Fesarhu Köyü`nden Piyedri`nin 4 dönüm bağını Petri`ye 51,5 guruşa satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa kazâsına tâbi` Fesarhu nâm karye sâkinelerinden Piyedri veledi Mihail nâm zimmî meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`s-sifr Petri veledi Luizi nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve i`tirâf idüb karye-i merkumede işbu Katyo nâm mevki`de vâkî` bir tarafdan cebel ve bir tarafdan mübâşir bağı ve bir tarafdan Baba Semu oğlu bağı ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz dört dönüm bağımız bir tarafdan zimmet-i eşcâr-ı zeytûnim mezbûr Petriye tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile elli bir bucuk `aded esedî guruşa bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve teslîm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr elli bir buçuk guruşı tamâmen yediden ahz ü kabz eyledim fi maba`d mârrü`z-zikr bağ ve eşcâr mezbûr Petrinin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`l-hâmis ve`l-`aşrîn min Muharremi`l-harâm li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Balefcir Alrezmi

Pavli Buntar

Gelyanni

Aci Piyedri veledi Ragareme

Lefteri Faşulan

23

Lefkoşa`ya bağlı Kaymaklı Köyü`nden Şabân`ın mülkünü 27,5 guruşa Osman`a satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa kazâsına tâbi` Kaymaklı nâm karye sâkinlerinden Şabân bin Yusuf nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ Osman bin Hüseyin nâm kimesne mahzarında ikrâr ve i`tirâf idüb karye-i merkumede vâkî` bir tarafdan Halîl Beşe mülkü ve bir tarafdan Said mülkü ve bir tarafdan Öksüz Mehmed mülkü ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz iki bâb tahtânî hâne ve bi`r-i mâî ve iki kıt`a havluyı müştemil mülk-i menzilimi mezbûr Osman`a tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î eyledikleri yirmi yedi bucuk `aded esedî guruşa bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve teslîm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr yirmi yedi buçuk guruşı tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledim fi maba`d mârrü`z-zikr menzil mezbûr Osmanın mülk-i müşterasıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâni ve`l-`aşrîn fi Muharremi`l-harâm li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Yusuf Ağa bin Piyâle

Es seyyid Ahmed Çelebi

Mehmed Ali Odabaşı

Hasan Beşe bin Ahmed

Abdülgaffar Beşe

24

Lefkoşa`nın Cedîd Mahallesi`nden Meryem`in küçük kızı Ayşe`yi ve kızına verilecek günlük 5 akçe nafaka bedelini, ayrıldığı kocasından talep etmesi ve bu talebininde eski kocası tarafından kabul edilmesi.

Mahrûsa-ı Lefkoşa kazâsına tâbi` Cedîd Mahallesi sâkinelerinden Meryem binti Ömer nâm hâtûn meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde zevc-i mutlâkı olan bâ`isü`l-vesîkâ Es-Seyyid Mehmed bin Mustafa nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tam ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr Es-Seyyid Mehmed bundan akdem zevcim olub beni tatlîk eyledikde ferrâşından hâsıla-ı `acz ve hasânemde olan işbu hazır-ı bi`l-meclis sagîr kızım `Ayşeye cânib-i şer`-i enverden üzerine yevmî beş akçe nafaka farz ve takdîr olunmuşdu el-

hâletü hazihi ben ecnebi mukarr-ı vech olub hakk-ı hasânesinden hâfız olmakla sagîr-i merkumeyi babası Es-Seyyid Mehmed yedinden almak murâd eyledikde ben dahi ba`de`l-yevm sagîre-i merkumeyi kendi malımdan bilüb mezbûr Es-Seyyid Mehmedden nafaka taleb eyleyenin üzerine yedimde ibka olunmasına tâlibe olmağın mezbûr Es-Seyyid Mehmed dahi razı olub min ba`d nafaka-ı merkume ve cedâsından mezbûr Es-Seyyid Mehmedin zimmetini ibrâ ve ıskat eyledim nafaka-ı merkumeye müte`allik vechen mine`l-vücûhi`ş-şer`iye da`vâ ve husûmetim yokdur dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î ma` hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâni ve`l-`aşrîn min Muharremi`l-harâm li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Ahmed Efendi El-vâ`iz

Ali Efendi El-vâ`iz

Hasan Ağa Ez-zâ`im

25

Lefkoşa`ya bağlı Baldene Hanemu Köyü`nden Fatıma`nın kocası Mustafa`dan bâyin-i tatlîk ile boşanması ve Mustafa`nın 20 guruş mehrini ve nafakayı teslim etmesi.

Mahrûsa-ı Lefkoşa kazâsına tâbi` Baldene Hanemu nâm karye sâkinelerinden Fatıma binti Ahmed nâm hâtûn tarafından ibrâ-ı âti`z-zikri ikrâra vekîl olub merkumenin zâtını ma`rifet-i şer`le `ârifân olan Es-Seyyid Mehmed bin Şabân ve Es-Seyyid Yusuf bin Abdullah nâm kimesneler şahâdetleriyle şer`an vekâleti sâbite olan Es-Seyyid Lütfullah bin Abdulbeka nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde müvekkile-i merkumenin zevc-i mutlâkı olan işbu bâ`isü`l-vesîkâ Es-Seyyid Mustafa bin Yağkub nâm kimesne mahzarında bi`l-vekâle ikrâr ve i`tirâf idüb müvekkilem-i merkume Fatıma bundan akdem mezbûr Es-Seyyid Mustafanın zevcesi olub beyni- mizde hüsn-i mu`âşeretleri olmamağla mezbûr Es-Seyyid Mustafa bâyin-i tatlîk ve zimmetinde mütekarrir ma`kûdün-`aleyh olan yirmi guruş mehr-i müecceleni ve nafaka-ı `iddet ma`lûme mütekarrir hissesini tamâmen edâ ve teslîm oldahi yedinden ahz ü kabz eyledikden sonra ehâdü hümâ âherin zimmetini hukûk-ı zevciyyete müte`allik `âmme-i de`âvîden ibrâ ve ıskat eylediler min ba`d birbirinden da`vâ ve husûmetleri yokdur

dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâlis ve`l-`aşrîn min Muharremi`l-harâm li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Abdulkerîm bin Ali

Mustafa bin Mehmed

Mahmud bin Nurullah

26

Tuzla Kazası`ndan bağlı Alaminyo Köyü`nden Ayşe`nin boşandığı kocasından mehri olan 35000 akçeyi talep etmesi.

Tuzla kazâsına tâbi` Alaminyo nâm karye sâkinelerinden Ayşe binti Bayram Bey nâm hâtûn meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde zevc-i muhâli`î olan işbu bâ`isü`l-vesîkâ İbrahim Çelebi ibn El-hâc Osman nâm kimesne mahzarında üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb bundan akdem mezbûr İbrahim Çelebi zevcim olub beni tatlîk etmeğini zimmetinde mütekarrir ve ma`kûdün-`aleyh olan otuz beş bin akçe mehr-i müeccelem taleb eylediğimde edâdan imtinâ` ider suâl olunub alıverilmesi matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl mezbûr İbrahim Çelebi cevâbında fi`l-hakîka müdde`î merkume Ayşe zevcem olub zimmetimde vech-i meşrûh üzere otuz beş bin akçe mehr-i müeccel var idi lâkin mehr-i mezkûr mukabelesinde kendüye karye-i merkumede vâkî` bir tarafdan Bayram Bey mülkü ve bir tarafdan Fatıma Hâtûn mülkü ve tarafeynden tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz iki bâb fevkâni ve beş bâb tahtânî hâne ve bi`r-i mâî ve bir mikdâr havlı ve bir dîb incir şecerini müştemil beş bin akçe kıymetde bir kıt`a menzil ve üc bin akçe kıymetde iki re’s öküz ve beş `aded nakd-i esedî verüb oldahi ahz ü kabz idüb mâ`adâsından ve nafaka-ı `iddet ma`lûmesinden geçüb meunet-i süknâsı dahi kendi üzerine olmak üzere benimle muhâle`a-ı sahîhe`ş-şer`iye ile muhâle`a eyleyüb ben dahi ber-vech-i muharrer hul`-ı mezbûrı kabûl eyledikden sonra her birimiz âherin zimmetini hukûk-ı zevciyyete müte`allik `âmme-i de`âvîden ibrâ ve ıskat eyledik hâlâ yedimde kazâ-ı merkume vasîsi olan Ömer Efendinin hatt-ı hatemini müştemil husûs-ı merkumeyi nâtık hüccet-i şer`iye vardır deyü vasî-i mûmâ-ileyhin imzâsıyla mümzâ hatemiyle mahtûm sene seb`a ve mie ve elf zi`l-ka`desinin on üçüncü günü ile müverrah bir kıt`a hüccet-i şer`iye ibrâz idüb nazar olundukda mazmûnı takrîrine mutâbık

bulunmağı gıbbe`l-istintâk ve `akîbe`l-inkâr mezbûr İbrahim Çelebiden sıdk-ı makalını mübeyyin beyyine taleb olundukda `udûlden Ahmed Bey bin Bostan ve Ahmed Efendi ibn Bayram nâm kimesneler li-ecli`ş-şahâde meclis-i şer`e hazırân olub eserü`l-istişhâdi`ş-şer` fi`l-hakîka müdde`î merkume Ayşe mehr-i müeccel olan meblağ-ı mezkûr otuzbeş bin akçe mukabelesinde dahi mezbûr İbrahim Çelebi yedinden bizim huzûrumuzda menzil muharrer ve mezkûru ve iki re's zikri mürûr iden öküzü ve beş esedî nakd ahz ü kabz ve mâ`adâsından ve nafaka-ı `iddet ma`lûmesinden geçüb meunet-i süknâsı dahi kendi üzerinde olmak üzere zevcî mezbûr İbrahim Çelebi ile târih-i mezkûrede muhâle`a-ı sahîhe-i şer`iye eyleyüb oldahi hul`-ı mezbûrı kabûl ve ahz-ı bahâ âherin zimmetini hukûk-ı zevciyyete müte`allik `âmme-i de`âvîden ibrâ eyledikde bu husûsa bu minvâl üzere şahidleriz şahâdet dahi ederiz deyü her biri edâ-i şahâdet-i şer`iye eylediklerinde gıbb-i ri`âyete şerâiti`l-kabûl şahâdetleri makbûl olmağın müdde`î merkume bî-vech-i mu`arazadan men` olunub mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`l-`aşrîn min Muhar- remi`l-harâm li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

El-Vâ`iz Seyyid Hacı Mehmed Efendi

Ramazan bin Hasan

Mustafa bin Mehmed

27

Tuzla Kazâsı`na bağlı Alaminyo Köyü`nden Ancelu`nun İbrahim Çelebi`nin menzilinde çalışırken kendisine İbrahim Çelebi tarafından tecavüz edilmesi nedeniyle mahkemeye başvurması.

Hâlâ cezîre-i Kıbrıs muhâfızı olan düstûr-ı mükerrem müşîr-i mufahham nizâmi`l-`âlem devletlû sa`âdetlû vezîr-i mükerrem ve muhterem Mustafa yessarallahu mâ berîd ve mâ yeşâ hazretlerinin taraf-ı Kıbrıs kurbundan kıdvetü`l-emâsil ve`l-akrân Yusuf Ağa mübâşeretiyle cezîre-i merkumede Tuzla kazâsına tâbi` Alaminyo nâm karye sâkinelerinden Ancelo binti Yorgi nâm nasrâniyye meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde yine karye-i mezbûre sâkinlerinden işbu bâ`isü`l-vesîkâ İbrahim Çelebi ibn El-hâc Osman nâm kimesneyi ihzâr ve mahzarında üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb

mezbûr İbrahim Çelebi târih-i kitâbdan iki sene mukaddem karye-i merkumede menzilinde hizmet ederdim beni cebren ahz ü bekaretim izâle itmeğin suâl olunub icrâ-yı şer` olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl ve `akîbe`l-inkâr müdde`î merkume Ancelo dan müdde`âsını mübeyyin beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineden kemâl-i mertebe izhâr-ı `acz idüb hudûdumda yemîn dahi cârî olmamağla bilâ beyyine mu`ârazadan men` olunub mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâni ve`l-`aşrîn fi Muharremi`l-harâm li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Hasan Halîfe bin Bayram

El-hâc Ali Çorbacı

Muhzır Ramazan

Muhzır Mustafa

28

Lefkoşa`ya bağlı Arab Ahmed Paşa Mahallesi`nden Sefer Beşe`nin Emine`nin kız kardeşinin kızının vasisi olarak atanması ve onun vasisi olarak ölen Emine`nin mirasından olan fakat diğer Emine`de bulunan otuz akçeyi talep etmesi.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından `Arab Ahmed Paşa Mahallesi sâkinlerinden işbu bâ`isü`l-vesîkâ Sefer Beşe bin Piyâle nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde mahalle-i merkume sâkinelerinden iken bundan akdem fevt olan Emine binti Mustafa Efendi nâm hâtûnun kız karındaşı kızının hatîr-i vârisesi olub muhallefâtına vazıu`l-yed olan diğer Emîne binti Ahmed nâm hâtûn tarafından husûs-ı âti`l-beyân husûmet ve redd-i cevâba vekîl olub zâtını ma`rifet-i şer`iye ile `ârifân olan Mevlûd bin Muharrem ve Mustafa bin Hüseyin nâm kimesneler şahâdetleriyle şer`an vekâleti sâbite olan zevci Üstâd Yusuf bin Abdullah nâm kimesne mahzarında üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb müteveffât-ı merkume hâl-i hayâtında tasarrufât-ı şer`iyesi nâfiz olduğı hâliyâ dâr-ı dünyadan saray-ı `ukbâya intikal eylediğimde malımdan otuz guruş ifrâz ve `âdet bile üzere meblağ-ı mezkûrdan techîz ve tekfînim görülüb fazlası eyyâm-ı mu`tâdede ta`âm-ı tubh ve fukarâyı infâk eylesünler deyü vasiyyet ve tenfîz-i vesâyâsına beni vasî-i muhtâr nasb ve ta`yîn idüb ben dahi kabûl etmeğini bu vasiyeti üzere musınn vefât eylemişken hâlâ muhallefâtına vazıu`l-yed olan merkume diğer

Emîneden meblağ-ı mezkûru taleb eylediğimde virmede ta`allül ider suâl olunub alıverilmesi matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl ve `akîbe`l-inkâr müdde`î mezbûrdan müdde`âsını mübeyyin beyyineden taleb olundukda `udûl-ı ricâlden İshak bin Ali ve Musa Beşe bin Mustafa nâm kimesneler li-ecli`ş-şahâde meclis-i şer`e hazırân olub eserü`l-istişhâdi`ş-şer` fi`l-hakîka müteveffât-ı merkume Emîne binti Mustafa hâl-i hayâtında tasarrufât-ı şer`iyesi nâfîz olduğı halde vech-i meşrûh üzere emr-i Allahü hakk vefât eylediğimde malımdan otuz guruş ifrâz ve `örf-i belde (?) üzere meblağ-ı mezkûreden techîz ve tekfîni görülüb fazlası eyyâm-ı mu`tâdde tubh-ı ta`âm ve fukarâsı infak eyleyesün deyü bizim huzû-rumuzda vasiyet ve mütekabil-i mezbûr Sefer Beşeyi vasî-i muhtâr olduğı kabûl eyledikden sonra vefât eyledi biz bu husûsa bu minvâl üzere şâhidleriz şahâdet dahi ideriz deyü her biri edâ-ı şahâdet-i şer`iye eylediklerinde gıbb-i ri`âyete şerâiti`l-kabûl şahâdetleri makbûl olmağla mûcebiyle hükm birle mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb oldu fi`l-yevmi`l-`aşer min Muharremi`l-harâm li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Monla Mustafa bin Hasan

Murâd bin Abdullah

Mustafa bin Ahmed

29

Lefkoşa`nın Arab Ahmed Paşa Mahallesi`nden Kerîme`nin menzilini elli guruşa İshak Ağa`ya satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından `Arab Ahmed Paşa Mahallesi sâkinelerinden Kerîme binti Abdullah nâm hâtûn tarafından bey`-i âti`z-zikri ikrâra vekîl olub merkumenin verâseti ma`rifet-i şer`iye ile `ârifân olan El-hâc İbrahim bin Ali ve Hüseyin Odabaşı ibn Mehmed nâm kimesneler şahâdetleriyle şer`an vekâleti sâbite olan Bektaş Beşe bin Mehmed nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ İshak Ağa bin Ali nâm kimesne mahzarında bi`l-vekâle ikrâr ve i`tirâf idüb müvekkilem merkume Kerîme mahalle-i merkumede vâkî` bir tarafdan Fındıkoğlu mülkü ve bir tarafdan Sefer Beşe mülkü ve bir tarafdan Boyacıoğlu bağçesi ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz bir bâb tahtânî ve bir bâb fevkanî hâne ve bir mikdâr

havluyı müştemil mülk-i menzilini mezbûr İshak Ağaya tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile elli `aded esedî guruşa bey` idüb kabz-ı semen ma`dûd ve teslîm-i mebî` mahdûd eyledi fi maba`d mârrü`z-zikr menzil mezbûr İshak Ağanın mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâbi` ve`l-`aşrîn min Muharremi`l-harâm li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Yorgancı Sefer

El-hâc Mehmed Ali

El-İmâm Mehmed Efendi

Ali Ağa bin Mustafa

30

Lefkoşa`nın Arab Ahmed Paşa Mahallesi`nde vefat eden Mustafa`nın mirasından, kızı Kerime`nin hissesine 93 guruş düştüğü, bunun 43 guruşunun nakit geri kalan kısmına karşılık ise menzilin verildiği.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından `Arab Ahmed Paşa sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Mustafa nâm sagîrin verâseti vâlidesi Kerîme binti Abdullah lieb-i er karındaşı Ali ve Mehmed ve Hüseyine münhasır olduğı şer`an zâhir ve müte`ayyin olmağı mezbûr Hüseyin sagîr olmağla kıbel-i şer`-i enverden mansûb-ı vasîsi olub ve mezbûrân Ali ve Mehmed taraflarından husûs-ı âti`z-zikre vekîl sabite`l-vekâletleri olan El-hâc Ramazân bin Mehmed nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde merkume Kerîme tarafından tasdîke vekîl olub vekâleti nehc-i şer`î üzere sâbite olan Bektaş Beşe bin Mehmed nâm kimesne mahzarında bi`l-asâle ve bi`l-vekâle ikrâr ve i`tirâf idüb müteveffâ-yı mezbûr sagîr Mustafanın muhallefâtından ber-mucib-i defter-i kassâm vâris-i merkume Kerîmeye doksan üc guruş hisse isâbet etmeğin meblağ-ı mezkûrdan kırk üc guruşunu nakd verüb ve elli guruşı mukabelesiyle vesâyet ve vekâletim hasebiyle yine sagîr-i mezbûr Mustafanın babasından müntakil mahalle-i mezbûrede vâkî` bir tarafdan Fındıkoğlu Ali mülkü ve bir tarafdan Sefer Beşe mülkü ve bir tarafdan Boyacıoğlu bağçesi ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz bir bâb tahtânî ve bir bâb fevkanî hâne ve bir mikdâr havluyı müştemil bir kıt`a menzil virüb

oldahi kabz ve kabûl etmeğini fi maba`d mârrü`z-zikr menzil merkume Kerimenin mülk-i kayd-ı tahrîr ve hâkk sarfı olmuşdı keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıfa olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`s-sâbi` ve`l-`aşrîn min Muharremi`l-harâm li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Yorgancı Sefer

El-hâc Mehmed Ali

El-İmâm Mehmed Efendi

Ali Ağa bin Mustafa

31

Lefkoşa`nın Aya Sofya Mahallesi`nden Beşe Mehmed`in kardeşinin oğlu Mehmed` in Abdi`nin bahçesinde üzüm koparırken dolab kuyusunun kirişi ile oku arasına başını vurarak helak olduğu bunun araştırılmasını istemesi.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Aya Sofya Mahallesi sâkinlerinden olub Beşe Mehmed nâm kimesne meclis-i şerî`at-ı şerîfe de takrîr-i kelâm ve ifâde-i merâm idüb karındaşım oğlu Mehmed bin Nasuh nâm mürahik târih-i kitâb günü mahalle-i merkumede vâkî` El-hâc Abdi nâm kimesnenin bağçesi içinde olan kuyunun dolabı üzerinde sa`bile çıkub dolab-ı merkumenin bâlâsında asma şeceri olmağla üzüm kat` iderken hatâen başını dolab-ı merkumun kirişi ile oku arasına geçüb hurd ve helâk olmağın üzerine varılub keşf ve tahrîr olunmak matlûbumdur dedikde cânib-i şer`-i mazhardan mevlânâ Mehmed Efendi ibn Ali ta`yîn ve irsâl olunub oldahi hâlâ vâlî-i vilâyet olan düstûr-ı mükerrem müşîr-i mufahham nizâmü`l-`âlem devletlû sa`âdetlû vezîr-i mükerrem ve muhterem Mustafa Paşa yessarallahu mâ berîd ve mâ yeşâ hazretlerinin taraf-ı bâhir-i şereflerinden mübâşir ta`yîn olunan kıdveti`l-emâsil ve`l-akrân El-hâc Osman Ağa bin Yusuf dostu ve şukkada muharreri`l-esâmi olan müslimîn ile bağçe-i mezkûreye varub fi`l-hakîka mezbûr Mehmedin başını dolabı merkumun kirişi ile oku arasında kalub hurd ve şikeşt olub ol cihetden fevt ve helâk olduğı mu`âyene ve müşâhede olunmağın mevlânâ-yı mûmâ-ileyh mahallinde keşf ve tahrîr ve ba`dehû ma`an ba`s olsun Çukadar Ali Beşe bin Abdullah ve Muhzır Hasan bin Mehmed ile meclis-i şer`e gelüb `alâ vukû`a inhâ takrîr etmeğini mâ hüve`l-vâkî` bi`t-

taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâmin ve`l-`aşrîn fî Muharremi`l-harâm li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Mustafa Çavuş bin Ahmed

Mehmed bin Mustafa

El-hâc Bekri Mustafa

Mehmed Odabaşı

Velî Beşe bin Ali

32

Lefkoşa`nın Nevbethâne Mahallesi`nden ölen Rahime`nin varisi olan Mustafa`nın Fatıma`dan menzilin yarı hissesini ve bakır siniyi talep etmesi.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Nevbethâne Mahallesi sâkinelerinden iken bundan akdem fevt olan Rahime binti Murâd nâm hatûnun verâseti Evci Mustafa bin Dervîş ve sadrî sagîr oğlu Osmana münhasır olduğı şer`an zâhir ve müte`ayyin olmağı mezbûr Mustafa kendi tarafından asâleten ve oğlu sagîr-i mezbûrın fi kıbeli`ş-şer`-i vâsî-i mansûbu olmağla vesâyeten meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde müteveffât-ı merkumenin kız karındaşı olan işbu bâ`isü`l-vesîkâ Fatıma binti Murâd nâm hâtûn mahzarında üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb zevcem müteveffât-ı merkume hâl-i sıhhâtinde hemşiresi merkume Fatıma ile ber-vech-i müşâ`abet mâlikâne-i mutasarrıfa oldukları mahalle-i mezbûre de vâkî` bir tarafdan Çelek mülkü ve bir tarafdan Seydî Osman mülkü ve bir tarafdan Çalı bağçesi ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd dört bâb tahtânî hâne ve bir sundurma ve bir mikdâr havlı ve bi`r-i mâî ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi müştemil menzilden nısf hisse-i şâyi`asını merkume Fatımaya yirmi beş esedî guruş ile beynlerinde bir bakır sini bâten bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semen-i mezkûrdan on yedi guruş ile merkum siniyi zevcem merkume Rahime fevt olmağın hâlâ asâlet ve vesâyetim hasebiyle taleb eylediğimde virmede ta`allül eder suâl olunub alıverilmesi matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl merkume Fatıma cevâbında fi`l-hakîka hemşirem müteveffât-ı merkume Rahimeden menzil-i mezkûremde olan nısf hisse-i şâyi`asını

hisse-i mübeyyen üzere yirmi beş guruş ile zikri mürûr iden seneye iştirâ ve kabz ve teslîm eylediğim mukarrerken semen-i mezkûr on sekiz guruş ile zikri mürûr iden siniyi merkume Rahimenin yedine ve yedi guruşu dahi emriyle zevce müdde`î mezbûr Mustafaya edâ ve teslîm idüb zimmetimde bir akçe hakk kalmadı deyü def`le mukabele idecek gıbbe`l-istintâk ve`l-inkâr `akîbe`l-istişhâd `udûl-ı ricâlden Mehmed Odabaşı ibn Hüseyin ve Ali Çavuş ibn Mehmed nâm kimesneler li-ecli`ş-şahâde meclis-i şer`e hazırân olub eserü`l-istişhâdi`ş-şer` mine`l-vâkî` müteveffât-ı merkume Rahime hâl-i sıhhâtinde menzil-i mezkûrede olan nısf hissemizi hemşireden mezbûr Rahîmeye yirmi beş guruş ile zikri mürûr iden seneye bâten bey` ve teslîm oldahi iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semen-i mezkûrdan on sekiz guruş ile mezbûr siniyi merkume Rahimeye ve yedi guruşunu emriyle vasî-i mezbûr Mustafaya edâ ve teslîm eyledi biz bu husûs ve bu minvâl üzere şâhidleriz şahâdet dahi ideriz deyü her biri edâ ve şahâdet-i şer`iye eylediklerinde gıbb-i ri`âyete şerâiti`l-kabûl şahâdetleri makbûl olmağın müdde`î mezbûr bî-vech-i mu`ârazadan men` olunub mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâbi min Saferi`l-hayr li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Ramazân bin Hasan

Mustafa bin Mehmed

Murâd bin Abdullah

33

Tuzlada İngiltere balyosu olan Samuel Tormez`in tüccâr Francesko Dafri`ye borç olarak verdiği 100 guruşu mahkeme aracılığı ile geri istemesi.

Kasaba-ı Tuzlada mütemekkin İngiltere balyosu olan Samuel Tormez nâm müste'men tarafından meblağ-ı âti`z-zikri taleb ve da`vâ ve ahz ü kabza vekîl olub vekâleti nehc-i şer` üzere sâbite olan Lazanye veledi Pavlo nâm zimmî meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde Ahmed ibn El-hâc Ali nâm kimesne mahzarında bi`l-vekâle üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr Ahmed müvekkilem-i mezbûrın Samuel Tormezden tüccârları Francesko Dafri nâm zimmîye yediyle yüz `aded esedî guruş istikrâz ve ahz ü kabz eyleceğini hâlâ vekâletim hasebiyle taleb eylediğimde virmede ta`allül eder suâl olunub alıverilmesi bi`l-vekâleten matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl mezbûr Ahmed

cevâbında fi`l-hakîka mezbûrı Samuel Tormezde mezbûran Francisko Dafri yedleriyle yüz `aded esedî guruş istikrâz ve ahz ü kabz eyledim deyü tâyı`an ikrâr ve i`tirâf idecek ikrârı mücebince edâsında tenbîh birle mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`r-râbi` min Saferi`l-hayr li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Es-Seyyid Mustafa Efendi

Ramazân bin Hasan

Mustafa bin Mehmed

34

Samuel Tormez`in Ümmihani`ye yaşarken verdiği yüz on guruşu Ümmihani`nin ölümünden sonra annesi Ayşe`den mahkeme aracılığı ile istemesi.

Kasaba-ı Tuzla sâkinlerinden olub İngiliz balyosu Samuel Tormez nâm müste'men tarafından mablağ-ı âti`z-zikri taleb ve da`vâ ve ahz ü kabza vekîl olub vekâleti nehc-i şer` üzere sâbite olan Lazanye veledi Pavlo nâm zimmî meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Aya Sofya Mahallesi sâkinelerinden iken bundan akdem fevt olan Ümmihani binti Esad Çelebi nâm hâtûnun evlâd-ı sigarına kıbel-i şer`-i enverden mansûbe-i vâsîsi olan vâlidesi Ayşe binti Resûl nâm hâtûn tarafından husûs-ı âti`l-beyâna husûmet ve redd-i cevâba vekîl olub zâtını ma`rifet-i şer`iye ile `ârifân olan Yusuf bin Ramazân ve Ramazân bin Hasan nâm kimesneler şahâdetleriyle şer`an vekâleti sâbite olan Hanefi Ağa bin Şencer nâm kimesne mahzarında bi`l-vekâle üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb müteveffât-ı merkume Ümmihani hâl-i sıhhâtinde zevci işbu hazır-ı bi`l-meclis Ahmed bin Ali yediyle müvekkilem-i mezbûr Samuyel Tormezden ber-vech-i farz-ı şer`-i yedimde olan işbu temessük mücebince yüz on guruş ahz ü kabz idüb hilli huzûr-ı müslimînde vech-i mübeyyen üzere ikrâr ve eşhâd dahi eylemişken kable`s-sayf fevt olub zimmetinde kalmağın hâlâ vekâletim hasebiyle tereke-i vâfiyesinden taleb eylediğimde vasî-i mezbûr virmede ta`allül ider suâl olunub alıverilmesi matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl ve `akîbe`l-inkâr müdde`î mezbûr Lazanyeden müdde`âsını mübeyyin beyyine taleb olundukda `udûl-ı ricâlden Hıdır Efendi ibn Receb Mehmed bin Receb nâm kimesneler li-ecli`ş-şahâde meclis-i şer`e hazırân olub eserü`l-istişhâdi`ş-şer` fi`l-hakîka

müteveffât-ı merkume Ümmihani hâl-i hayâtında ve kemâl-i `akl ve sıhhâtinde mezbûr Samuyel Tormezden zevcim mezbûr Ahmed yediyle yüz on `aded esedî guruş istikrâz ve ahz ü kabz idüb yedine temessük virdim hâlâ mezbûr Samuyel Tormez cihet-i farz-ı şer`iyeden yüz on guruş ve vâcibü`l-edâ deynim vardır deyü bizim huzûrumuzda ikrâr ve bizi eşhâd eyledi ba`dehû edâ eylediği ma`lûmumuz değildir biz bu husûsa bu minvâl üzere şâhidleriz şahâdet dahi ideriz deyü her biri edâ-ı şahâdet-i şer`iye ile kelimâtla gıbb-i ri`âyete şerâiti`l-kabûl şahâdetleri makbûl olmağla mûcebiyle hükm birle mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`r-râbi` min Saferi`l-hayr li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Es-Seyyid Mustafa Efendi

Ramazân bin Hasan

Mustafa bin Mehmed

35

Hristofi ve Sinyor Gen`in Ümmihani`ye yaşarken borç olarak verdikleri 220 guruşu Ümmihani`nin ölümünden sonra mahkeme aracılığı ile annesi Ayşe`den talep etmeleri.

Kasaba-ı Tuzla sâkinlerinden olub İngiliz tâifesinden Hristofi ve şerîki Sinyor Gen nâm müste'menler taraflarından meblağ âti`z-zikri taleb ve da`vâ oldu ve ahz ü kabzına vekîl olub vekâleti nehc-i şer` üzere sâbite olan işbu râfi`ü`s-sifr Lazanye veledi Pavlo nâm zimmî meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde mahrûsa-ı Lefkoşa mahalle sâkinelerinden iken bundan akdem fevt olan Ümmihani binti Esad Çelebi nâm hâtûnun evlâd-ı sigarına kıbel-i şer`-i enverden mansûbe-i vâsîleri olan vâlidesi Ayşe binti Resûl nâm hâtûn tarafından husûs-ı âti`z-zikre husûmet ve redd-i cevâba vekîl olub zâtını ma`rifet-i şer`iye ile `ârifân olan Yusuf bin Ramazân ve Ramazân bin Hasan nâm kimesneler şahâdetleriyle şer`an vekâleti sâbite olan Hanefi Ağa bin Şencer nâm kimesne mahzarında bi`l-vekâle üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb müvekkillerim mezbûran Hristofi ve Sinyor Gen müteveffât-ı merkume Ümmihaniye hâl-i sıhhâtinde zevci işbu hazıri`l-meclis Ahmed bin Ali yediyle müştereklerinden iki yüz yirmi guruş farz verüb oldahi ahz ü kabz huzûr-ı müslimînde ikrâr ve eşhâd idüb yedlerine işbu temessük virmişken hâlâ vekâletim hasebiyle tereke-i vâfiyesinden taleb eylediğimde vâsî-i

merkume virmede ta`allül ederken suâl olunub alıverilmesi bi`l-vekâleten matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl ve `akîbe`l-inkâr müdde`î mezbûr Lazanyeden müdde`âsını mübeyyin beyyine taleb olundukda `udûl-ı ricâlden Hıdır Efendi ibn Receb ve Mehmed bin Receb nâm kimesneler li-ecli`ş-şahâde meclis-i şer`e hazırân olub eserü`l-istişhâdi`ş-şer` fi`l-hakîka müteveffât-ı merkume Ümmihani Hatûn hâl-i hayâtında ve kemâl-i `akl ve sıhhâtinde mezbûran Hristofi ve Sinyor Genden zevcim mezbûr Ahmed yediyle iki yüz yirmi guruş farz alub kabz eyledim hâlâ meblağ-ı mezkûr iki yüz yirmi guruş mezbûran Hristofi ve Sinyor Gene vâcibi`l-edâ ve lâzımi`l-iktizâ deynimdir deyü bizim huzûrumuzda ikrâr ve bizi eşhâd idüb işbu temessük yedlerine verdi hâlâ mezbûran Hristofi ve Sinyor Gen içün meblağ-ı mezkûru müteveffât-ı merkumenin terekesinden hakk-ı taleb ve ahz vardır biz bu husûsa bu minvâl üzere şâhidleriz şahâdet dahi ideriz deyü her biri edâ-ı şahâdet-i şer`iye eylediklerinde gıbb-i ri`âyete şerâiti`l-kabûl şahâdetleri makbûl olmağla pusula hükm birle mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmî`r-râbi` min Saferi`l-hayr li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Es-Seyyid Mustafa Efendi

Ramazân bin Hasan

Mustafa bin Mehmed

36

Lefkoşa`nın Aya Sofya Mahallesi`nden Saime`nin menzilini 245 guruş ücret karşılığında Mustafa Ağa`ya satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Aya Sofya Mahallesi sâkinelerinden Saime binti Ali nâm hâtûn tarafından bey`-i âti`z-zikri ikrâra vekîl olub merkumenin zâtını ma`rifet-i şer`îyye ile `ârifân olan Es-Seyyid Mehmed Çelebi ibn Ramazân ve Monla Ali bin Muharrem nâm kimesneler ta`rîf ve şahâdetleriyle şer`an vekâleti sâbite olan zevci Mustafa Çavuş Ahmed nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ El-hâc Mustafa Ağa bin Ramazân nâm kimesne mahzarında bi`l-vekâle ikrâr ve i`tirâf idüb zevcem ve müvekkilem merkume Saime mahalle-i mezbûrda vâkî` tarafeynden Alime Hâtûn mülkü ve tarafeynden tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz altı bâb tahtânî ve dokuz bâb fevkanî hâne ve sundurma ve bir mikdâr havlı ve bi`r-i mâî ve

eşcâr-ı müsmireyi müştemil mülk-i menzilini bi-cümle`t-tevâbi` ve`l-levâhik kâffe`l-menâfi` ve`l-mürâfık tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile mezbûr El-hâc Mustafa Ağaya iki yüz kırk beş guruş `aded esedî guruş bey` ve teslîm oldahi ber vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr iki yüz kırk beş guruşı tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledi fi maba`d mârrü`z-zikr menzil mezbûr El-hâc Mustafa Ağanın mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi gurre-i Saferi`l-hayr li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Kıdveti`l-ulemâi`l-muhakkakin Mehmed Efendi el-müfti

Umdeti`l-meşahiyi`l-`azâm Es-Seyyid Dervîş Efendi el-nakîb

İvaz Halîfe bin Ali

İbrahim Çelebi bin

37

Lefkoşa İbrahim Paşa Mahallesi`nden Benefşe`nin boşandığı kocası Said`den altı guruş mehrini mahkeme aracılığı ile talep etmesi

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından İbrahim Paşa Mahallesi sâkinelerinden Benefşe binti Abdullah nâm hâtûn mahfil-i kazâda zevc-i muhâli`î olan işbu bâ`isü`l-vesîkâ Saîd bin Abdullah nâm kimesne mahzarında üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr Saîd zevcim olub târih-i kitâbdan beher sene mukaddem beni tatlîk eyledikde zimmetinde mütekarrir ve ma`kûdün-`aleyh olan altı guruş mehr-i müeccelemi edâ eylemeyüb hâlâ zimmetinde olmağın taleb iderim suâl olunsun dedikde gıbbe`s-suâl mezbûr Saîd cevâbında fi`l-hakîka müdde`î merkume Benefşenin zimmetinde altı guruş mehr-i müeccel var idi lâkin beynimizde hüsn-i mu`âşeretimiz olmamağla mehr-i merkumeden ve nafaka-ı `iddetimden geçüb meunet-i süknâsı dahi kendi üzerinde olmak üzere benimle muhâle`a-ı sahîhe-i şer`iye ile muhâle`a eyleyüb her birimiz âher zimmetini hukûk-ı zevciyyete müte`allik `âmme-i de`âvîden ibrâ ve ıskat etmekle hâlâ zimmetimde mehr-i merkumeden bir akçe hakkı yokdur deyü def`le mukabele idecek gıbbe`l-istintâk ve `akîbe`l-inkâr mezbûr Saidden sıdk-ı makalına mübeyyin beyyine taleb olundukda `udûl-ı ricâlden Ömer bin Abdullah ve diğer Said bin Abdullah nâm

kimesneler li-ecli`ş-şahâde meclis-i şer`e hazırân olub eserü`l-istişhâdi`ş-şer` fi`l-hakîka müdde`î merkume Benefşe zevci mezbûr Saîd ile altı guruş mehr ve müeccelinden ve nafaka-ı `iddetinden geçüb meunet-i süknâsı dahi kendi üzerine olmak üzere benim huzûrumda muhâle`a-ı sahîhe-i şer`iye ile muhâle`a eyleyüb mezbûr Said hul`-ı mezkûru ber-vech-i muharrer kabûl eyledikden sonra ehadü hümâ âherin zimmetini hukûk-ı zevciyyete müte`allik `âmme-i de`âvîden ibrâ eylediler biz bu husûsa bu minvâl üzere şâhidleriz şahâdet dahi ideriz deyü her biri edâ-ı şahâdet-i şer`iye eylediklerinde gıbb-i ri`âyete şerâiti`l-kabûl şahâdetleri makbûl olacağını müdde`î merkume bî-vech-i mu`ârazadan men` olunub mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâbi` min Saferi`l-hayr li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Monla Hasan Sâkin-i Magosa

Murâd bin Abdullah

Ramazân bin Hasan

38

Lefkoşa`nın Aya Sofya Mahallesi`nden Ahmed`in karısı Ümmihani`nin ölümünden sonra eşinin kendisine borcu olan 100 guruşu eşinin annesi ve vasisi Ayşe`den talep etmesi.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Aya Sofya Mahallesi sâkinlerinden işbu bâ`isü`l-vesîkâ Ahmed Beşe bin El-hâc Ali nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde yine mahalle-i merkume sâkinelerinden iken bundan akdem fevt olan zevcesi Ümmihani binti Esad Çelebi nâm hâtûnun evlâd-ı sigarına kıbel-i şer`-i enverden mansûbe-i vâsîleri olan vâlidesi Ayşe binti Resûl nâm hâtûn tarafından husûs-ı âti`l-beyâna husûmet ve redd-i cevâba vekîl olub zâtını ma`rifet-i şer`iye ile `ârifân olan Yusuf bin Ramazân ve Ramazân bin Hasan nâm kimesneler şahâdetleriyle şer`an vekâleti sâbite olan Hanefi Ağa bin Şenci nâm kimesne mahzarında üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb bundan akdem zevcem müteveffât-ı merkume Ümmihaninin hâl-i sıhhâtinde emrimle İngiliz balyosu olub kasaba-ı Tuzlada mütemekkin Samuyel Tormez nâm müste'menden yüz guruş istikrâz ve kabz ve otuz guruşunu merkume Ümmihaninin yedine teslîm idüb yetmiş guruşını kendüye rücû` etmek üzere emriyle düyûna

ma`lûmesini edâ idüb zimmetinde ol-vechden yüz guruş hakkım olub kıbel-i ifâ fevt olmağın hakkı hâl-i sıhhâtinde vech-i meşrûh üzere bana yüz guruş zimmeti olduğını huzûr-ı müslimînde ikrâr ve eşhâd dahi eylemişken hâlâ tereke-i vâfiyesinden taleb eylediğimde vasî-i merkume virmede ta`allül eder suâl olub alıverilmesi matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl ve `akîbe`l-inkâr müdde`î mezbûr Ahmed Beşeden müdde`âsını mübeyyin beyyine taleb olundukda `udûl-ı ricâlden Dervîş Ahmed bin Habîb ve Osman bin Mehmed nâm kimesneler li-ecli`ş-şahâde meclis-i şer`iye hazırân olub eserü`l-istişhâdi`ş-şer` fi`l-hakîka müteveffât-ı merkume Ümmihani hâl-i sıhhâtinde zevcim mezbûr Ahmed Beşe müste'men-i merkumeden istikrâz eylediği yüz guruşdan otuz guruşunı bana teslîm idüb ve yetmiş guruşunı emrimle düyûna ma`lûmumı edâ eyledi hâlâ zevcim mezbûr Ahmed Beşeye yüz guruş deynim vardır huzûrumda ikrâr ve bizi eşhâd eyledi biz bu husûsa bu minvâl üzere şâhidleriz şahâdet dahi ideriz deyü her biri edâ-ı şahâdet-i şer`iye eylediklerinde gıbb-i ri`âyete şerâiti`l-kabûl şahâdetleri makbûl olmağın ba`de`t-tahlîfi`ş-şer` mûcebiyle hükm birle mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`r-râbi min Saferi`l-hayr li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Mahmud Ağa bin

Murâd bin Abdullah

Ramazân bin Hasan

Fahrü`l-a`yân El-hâc Mustafa Ağa Mir-alay

Fahrü`l-eşbâh El-hâc Hasan Ağa

Ali Çelebi ibn Mustafa

39

Lefkoşa`nın Afadediye Mahallesi`nden Gavrail`in menzilini on beş guruşa Lunforu`ya satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Afadediye Mahallesi sâkinlerinden Gavrail veledi Yanni nâm nasrâniyye meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`s-sifr Lunforu binti Yasmin nâm nasrâniyye muvâcehesinde ikrâr ve i`tirâf idüb mahalle-i mezbûrda vâkî` bir tarafdan Niholo mülkü ve bir tarafdan Nikolenu mülkü ve bir tarafdan kenîsa

ve taraf-ı râbi tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz bir bâb tahtânî hâne ve bir sundurma ve bi`r-i mâî ve bir mikdâr havlı ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-i müsmireyi müştemil mülk-i menzilimi merkume Lunforuya tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile on beş `aded esedî guruşa bey` idüb kabz-ı semen ma`dûd ve teslîm-i mebî` mahdûd eyledim fi maba`d mârrü`z-zikr menzil merkume Lunforunun mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`l-hâmis ve`l-`aşrîn min Muharremi`l-harâm li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Terzi Hristodulu

Bakum

Sava veledi

Gavrail veledi

Luizu veledi

Luizi

40

Lefkoşa`nın Câmi-i Cedîd Mahallesi`nden Mehmed`in menzilini beş guruşa Meryem`e satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Câmi`-i Cedîd Mahallesi sâkinlerinden Mehmed bin Beşir nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ Meryem binti Mustafa nâm hâtûn mahzarında ikrâr ve i`tirâf idüb mahalle-i merkumede vâkî` bir tarafdan Meryem binti Mustafa mülkü ve bir tarafdan Hacı Salihoğlu mülkü ve tarafeynden tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz bir bâb tahtânî hâne ve bir mikdâr havlı ve bi`r-i mâî ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi müştemil mülk-i menzilimi merkume Meryeme tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile beş `aded esedî guruşa bey` idüb kabz-ı semen ma`dûd ve teslîm-i mebî` mahdûd eyledim fi maba`d mârrü`z-zikr menzil merkume Meryemin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î ma hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`l-hâmis `aşer min Saferi`l-hayr li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Mehmed bin Ahmed

Şahin bin Abdullah

Ramazân bin Hasan

Ve Ali

41

Lefkoşa`nın Abdi Çavuş Mahallesi`nden Hüseyin`in menzilini ve iki baş dolab katırındaki yarı hissesini Mustafa Çelebi`ye yetmiş beş guruşa satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Abdi Çavuş Mahallesi sâkinlerinden Hüseyin bin Ahmed nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ karındaşı Mustafa Çelebi ibn Ahmed nâm kimesne mahzarında ikrâr ve i`tirâf idüb `akd-i ati`z-zikrin sudûruna değin ber-vech-i müşâ`abet karındaşım mezbûr Mustafa Çelebi ile mâlikâne-i mutasarrıf olduğımız mahalle-i mezbûrda vâkî` bir tarafdan vâlidemiz mülkü ve bir tarafdan dekâkîn ve tarafeynden tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz bir bâb tahtânî hâne ve bir dolab kuyusı ve bir havzı ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi müştemil-i mülk dört dönüm bağçede ve iki re’s dolab katırında olan nısf hisse-i şâyi`am karındaşım mezbûr Mustafa Çelebiye tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile yetmiş beş `aded esedî guruşa bey`ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve teslîm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr yetmiş beş guruşı tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledim fi maba`d mârrü`z-zikr bağçede ve iki re’s dolab katırında olan nısf hisse-i şâyi`am karındaşım mezbûr Mustafa Çelebinin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`r-râbi` ve`l-aşrîn min Saferi`l-hayr li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l hâl

Fahrü`l-ulemâ` Es-Seyyid Hacı Mehmed Efendi bin Cafer Efendi

El-hâc Mehmed Efendi bin Mustafa

İbrahim Çelebi ibn Osman

El-hâc Osman Hocazâde

42

Kıbrıs`ta vefat eden İvaz`ın varisi olmadığı gerekçesiyle malına beytü`l-mal emini Hasan`ın el koyması üzerine Halep`ten Ahmed`in İvaz`ın vârisi olduğunu ispatlayarak, onun mirasını Beytü`l-mal Emîni Hasan`dan mahkeme aracılığı ile talep etmesi.

Medîne-i Halebde sarraflar çarşusunda sâkin El-hâc Ahmed bin Mehmed bin Derviş Ferad nâm kimesne tarafından zikri âti muhallefâtı taleb ve da`vâ ve ahz ü kabza vekîl olub El-hâc İbrahim ibn El-hâc Halîl ve El-hâc Şahin bin Abdullah şahâdetleriyle hissem haced-i şer`-i muvâcehesinde şer`an vekâleti sâbite olan El-hâc Logman bin Abdulkâdir nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde cezîre-i Kıbrısda emîn-i beytü`l-mal olub muhallefât-ı merkumede vazî`l-yed olan işbu bâ`isü`l-vesîkâ Hasan Ağa bin El-hâc Mustafa nâm kimesne mahzarında ikrâr ve i`tirâf idüb müvekkilim-i mezbûr El-hâc Ahmedin `utekasından olub mahrûsa-ı Lefkoşada vâkî` Kayserili Hasan Beşe canında misâferet vechi üzere sâkinen vefât iden İvâz bin Abdullah nâm abd-i mu`annifek verâsetini min ciheti`l-`usubeti`l-sebebi müvekkilim-i mezbûr El-hâc Ahmede münhasır iken emîn-i mezbûr Hasan Ağa zâhirde vâris-i ma`rûfı olmamak za`îmiyle muhallefâtını beytü`l-mal içün kabz etmeğini hâlâ tarafından bi`l-vekâleten nakl-i şer` ile gelüb huzûr-ı şer`iye vech-i mübeyyen üzere verâsetini isbât idüb hükm-i şer` lâhik oldukdan sonra emîn-i mezbûr Hasan Ağa yedinden ber mûcib-i defter-i kassâm makbûzâtı olan müteveffâ-yı mezbûr İvâzın cem`î muhallefâtını vekâletim hasebiyle tamâmen ahz ü kabz eyledim fi maba`d emîn-i mezbûr Hasan Ağa zimmetinde müteveffâ-yı mezbûr İvâzın muhallefâtından bir akçe ve bir habbe bâkî kalmadı dedikde mukırr-ı merkumun minvâl-i muharrer üzere üzere cârî ve sâdır olan ikrârını el-mukırr-lehü`l-mezbûr vicâhen tasdîk ve şifâhen tahkîk idecek mâ hüve`l-vâkî bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`l-hâmis `aşer min Saferi`l-hayr li sene `aşer ve mie

Şuhûdü`l-hâl

Fahrü`l-eşbâh El-hâc Hasan Ağa Kethûda-yı Yeniçeriyân

Fahrü`l-akrân Osman Ağa Başçavuş

Hüseyin Ağa Kethûda yeri

43

Lefkoşa`nın Ermeniyan Mahallesi`nden Sayirkiz`in Marta`nın yarım dönüm avlusunu 15 guruşa Marta`dan satın aldığı halde Marta`nın avlusunu hâlâ Sayirkiz`e kullandırmaması nedeniyle Sayirkiz`in Marta`yı mahkemeye şikayeti etmesi.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Ermeniyan Mahallesi sâkinlerinden Sayirkiz veledi Yorgi nâm Ermeni meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde Marta binti Karkuz nâm Ermeniye muvâcehesinde üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb merkume Marta bundan akdem mahalle-i mezbûrda vâkî` bir tarafdan benim mülküm ve iki tarafdan merkume Marta mülkü ve taraf-ı râbi` Varu Beşe mülkü ile mahdûd ve mümtâz tahmîn nısf dönüm havlusunı nısf kapu ile bana on beş guruş semen-i makbûza bâten bey` ve teslîm ve ben dahi iştirâ ve tesellüm eylemişken hâlâ tasarrufuma mâni`a olur suâl olunub men` ve def ` olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl ve `akîbe`l-inkâr müdde`î mezbûr Sayirkizden müdde`âsını mübeyyin beyyine taleb olundukda mahalle-i mezbûr sâkinlerinden Mihail veledi Avrahim Reya Bey veledi Sefer nâm Ermeniler li-ecli`ş-şahâde meclis-i şer`e hazırân olub eserü`l-istişhâdi`ş-şer` fi`l-hakîka merkume Marta zikri mürûr iden tahmînen nısf dönüm havlu ile nısf kapuyı mezbûr Sayirkize on beş guruşa bâten bey` ve teslîm ve kabz-ı semen eyledi biz bu husûsa bu minvâl üzere şâhidleriz şahâdet dahi ideriz deyü her biri edâ-ı şahâdet-i şer`iye eylediklerinde gıbb-i ri`âyete şerâiti`l-kabûl şahâdetleri makbûl olmağın mûcebiyle hükm birle mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâdis ve`l-`aşrîn min Saferi`l-hayr li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Es-Seyyid Mustafa Efendi

Ramazân bin Hasan

Mustafa bin Mehmed

44

Lefkoşa`nın Fenarimâno Mahallesi`nden Turmuş Çelebi`nin menzilini 210 guruşa Baba Yorgi`ye satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Fenarimâno Mahallesi sâkinlerinden Turmuş Çelebi ibn Mehmed nâm kimesne meclis-i şer`-i şerîf-i enverden işbu sahibi`l-küttâb Baba Yorgi veledi Yasef nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb `akd-i âti`z-

zikrin sudûruna değin silk-i mülkde münselik olub mahalle-i mezbûrda vâkî` bir tarafdan kenîsa ve bir tarafdan Mimar Saruder mülkü ve bir tarafdan mezbûr Baba Yorgi ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz iki bâb fevkanî ve dokuz bâb tahtânî hâne ve üc bâb sundurma ve iki kıt`a havlı ve iki bi`r-i mâî ve bir havz ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi müştemil mülk-i menzilimi bi-cümle`t-tevâbi` ve`l-levâhik tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile ikiyüz on `aded esedî guruşa mezbûr Baba Yorgiye bey` ve temlîk ve teslîm idüb oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve kabûl ve temellük ve tesellüm eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr ikiyüz guruşı tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledim ba`de`l-yevm menzil mahdûd ve mezkûr mezbûr Baba Yorginin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmî`l-hâmis ve`l-`aşrîn min Muharremi`l-harâm li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Osman Ağa Ez-zâ`im

Mustafa Ağa

Ömer Efendi

El-hâc Sinan

Abdulkerîm bin Turmuş

El-hâc Receb bin İshak

Süleyman Çelebi ibn Abdulkerîm

Kaba Hasan terzi

45

Lefkoşa`nın Ömeriye Mahallesi`nden Turdu`nun menzilini 68 guruşa Mustafa`ya satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından `Ömeriye Mahallesi sâkinelerinden Turdı binti Velî nâm hâtûn tarafından bey`-i âti`z-zikri ikrâra vekîl olub zâtını ma`rifet-i şer`iye ile `ârifân olan Muhacir Hüseyin ve Mehmed bin Mustafa nâm kimesneler ta`rîf ve şahâdetleriyle şer`an vekâleti sâbite olan zevci Mustafa bin Mehmed nâm kimesne

meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ diğer Mustafa bin Mehmed nâm kimesne mahzarında bi`l-vekâle ikrâr ve i`tirâf idüb zevcem ve müvekkilem-i merkume Turdı mahalle-i mezbûrda vâkî` iki tarafdan Ayşe hâtûn mülkü ve bir tarafdan İsmail Beşe mülkü ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz iki bâb fevkanî ve üc bâb tahtânî hâne ve iki sundurma ve iki havlı ve bir iğde şeceremiz müştemil mülk-i menzilini mezbûr diğer Mustafaya tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile altmış sekiz `aded esedî guruşa bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr altmış sekiz guruşı tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledi fi maba`d mârrü`z-zikr menzil mezbûr Mustafanın mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmî`s-sâbi ve`l-`aşrîn min Saferi`l-hayr li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Kazzaz El-hâc Ahmed

Yorgancı El-hâc Muslu

Dellal Tabeci Mehmed

Suhte Hasan

Salih

46

Lefkoşa`nın Arab Ahmed Paşa Mahallesi`nden Hasan`ın 1 dönüm arsasını Sinan`a 30 guruşa satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından `Arab Ahmed Paşa Mahallesi sâkinlerinden Hasan Beşe bin Ali nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ El-hâc Sinan bin Ali nâm kimesne mahzarında ikrâr ve i`tirâf idüb mahalle-i mezbûrda vâkî` bir tarafdan El-hâc Sinan mülkü ve bir tarafdan Kara Ahmed mülkü ve tarafeynden tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz bir dönüm mikdârı mülk `arsa-ı hâliyâm mezbûr El-hâc Sinana tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile otuz `aded esedî guruşa bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr otuz guruşı tamâmen

yedinden ahz ü kabz eyledim fi maba`d mârrü`z-zikri mürûr iden `arsa-ı hâliyâ mezbûr El-hâc Sinanın mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bit-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâbi` ve`l-`aşrîn min Saferi`l-hayr li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Anber Mehmed Ağa

Perviz Beşe

Yorgancı Sefer Beşe

Mustafa ibn Hüseyin

47

Kara Hasan`ın Ebu Bekr`e at beş saatlik yol olan Denye`ye gidip gelmesi için kiralık verdiği atı zorlamasına bağlı olarak, atın sağlık durumunun bozulması sonucu atın kıymetinin mahkeme aracılığı ile kendisine ödenmesini istemesi.

Sekbân tâifesinden işbu bâ`isü`l-vesîkâ Kara Hasan bin Abdullah nâm kimesne mahfil-i kazâda Ebu Bekr bin Şabân nâm kimesne mahzarında üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb bundan akdem mezbûr Ebu Bekr beş sâ`atlik mikdârı ve Denye nâm karyeye varub gelmek içün benden bir at isteyüb ben dahi otuz iki guruş kıymetle bir tavarı atımı verüb lâkin hîn-i teslîmde benim atım hamdır âheste âheste gidüb gelirsen zinhâr koşdurmayasın deyü tenbîh eylemişken mezbûr Ebu Bekr hilâf-ı tenbîh eyyâm-ı zâ`if ve şiddet-i mürre şehrden toludan gece çıkub koşa koşa karye-i merkumeye varub andan bilâ-te'hîr `avdet ve koşarak şehre geldikde anın yağı çatlayub benim cânibimde bana teslîm eyledikde nefes almağa liyâkata olmamağla at ahvâlinden vukuf ve şu`ûrı olan kal`abendlere gösterdiğimde bu atın yağı çatlamışdır i`lâc-ı pezîr değildir deyü haber virdiklerinde fi`l-hakîka üc gün yem yemeyüb ve su içmeyüb helâk olmağın mezbûr Ebu Bekrden kıymetini taleb eylediğimde benimle sulha tâlib olub ben dahi râzî olmuşken hâlâ ta`allül eder suâl olunub kasdinden helâk olmağla kıymetini tazmîn etdirilmek matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl mezbûr Ebu Bekr cevâbında fi`l-hakîka mezbûr Kara Hasan mezkûr atı bana teslîm eyledikde vech-i mübeyyen üzere tenbîh eyledi mukarrer lâkin ben dahi şübhe üzere hareket idüb aslâ koşdurmayub sâlimen kendüye teslîm eyledim ba`dehû üc günden sonra helâk oldu deyü tasdîr inkâr idecek

müdde`î mezbûr Kara Hasan müdde`âsını mübeyyin beyyine taleb olundukda `udûl-ı ricâlden Mehmed bin İbrahim ve Musa bin Mehmed ve Ramazân bin İshak ve Hüseyin bin Mehmed nâm kimesneler li-ecli`ş-şahâde meclis-i şer`e hazırân olub eserü`l-istişhâdi`ş-şer` fi`l-hakîka mezbûr Ebu Bekr mezkûr atı şehrden çıkarken dolu dizgin koşarak çıkub ve gelürken dahi koşarak gelüb şiddet-i mürr olmağla kemâl-i mertebe ata za`f-ı `ârız olub mezbûr Kara Hasana bizim huzûrumuz teslîm eylediğinde aslâ harekete mecâli olmayub at ahvâlinden vukuf ve şu`ûrı olan kal`abendlere gösterdikde bu atın yağı çatlamışdır i`lâc-ı pezîr değildir dediklerinde üc gün yem yemeyüb ve su içmeyüb mezbûr Ebu Bekrin kasdından helâk oldukda kıymetini mezbûr Ebu Bekrin ta`adisinden helâk oldukda kıymetini mezbûr Ebu Bekrden taleb eylediğimde sulha tâlib olub bu güne değin `inâd ederdi biz bu husûsa ve minvâl üzere şâhidleriz şahâdet dahi ideriz deyü her biri edâ-ı şahâdet-i şer`iye eylediklerinde gıbb-i ri`âyete şerâiti`l-kabûl şahâdetleri makbûl olmağın mûcebiyle hükm birle mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi gurre-i Rebî`ü`l-evvel li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Monla Mustafa bin Hüseyin

Mehmed Ağa

Mustafa bin Mehmed

48

Lefkoşa`nın Arab Ahmed Paşa Mahallesi`nden Mehmed`in menzilini 30 guruşa Hüseyin`e satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından `Arab Ahmed Paşa Mahallesi sâkinlerinden Mehmed bin İbrahim nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ Hüseyin bin Mustafa nâm kimesne mahzarında ikrâr ve i`tirâf idüb mahalle-i mezbûrda vâkî` bir tarafdan müşteri mezbûr mülkü ve bir tarafdan Hasan mülkü ve bir tarafdan hisâr ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz bir bâb tahtânî hâne ve bir mikdâr havlı ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi müştemil-i mülk menzilimi mezbûr Hüseyine tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile otuz `aded esedî guruşa bey` idüb kabz-ı semeni ma`dûd ve teslîm-i mebî` mahdûd eyledim fi maba`d mârrü`z-zikr menzil mezbûr Hüseyinin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve

hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâni min Rebî`ü`l-evvel li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Ebu Bekr Efendi El-İmâm

Deveci Hasan Beşe

İshak Beşe

Hasan Odabaşı ibn Mustafa

49

Lefkoşa`nın Aya Sofya Mahallesi`nde ölen Üstâd Mustafa`nın büyük oğlu Mehmed`in, babasının mirasından gelen eşyaları, Mustafa`nın eşi Fatıma`nın kendi mirasına koymasını şikayeti.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Aya Sofya Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Üstâd Mustafa bin İbrahim nâm kimesnenin sulbî kebîr oğlu Mehmed nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde müteveffâ-yı mezbûrın zevce-i metrûkesi işbu bâ`isü`l-vesîkâ Fatıma binti İbrahim nâm kimesne mahzarında üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb merkume Fatıma babam müteveffâ-yı mezbûrın muhallefâtından sekiz `aded tabak ve yedi mikreb ve bir kebîr sini ve bir sagîr sini ve bir tâbe ve üc tabak ve bir kase ve bir ibrik ve bir leğen ve bir tencere ve altı yasdık ve iki döşek ve iki yorgan ifrâz ve ahz idüb mirâsa idhâl eyledi suâl olunub icrâ-yı şer` olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl merkume Fatıma cevâbında fi`l-hakîka eşyâ-ı mezkûr kendi malım olmağla ifrâz ve ahz zevcim müteveffâ-yı mezbûr Üstâd Mehmedin kat`en `alâkası yokdur deyü eşyâ-ı mezkûre müteveffâ-yı mezbûrın olduğı inkâr idecek ve fi`l-müşkili`l-kavle`l-hayr mısdakınca kavl-i merkume Fatımanın olmağla müdde`î mezbûr Mehmedden eşyâ-ı mezkûr babası mâni` olduğına beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineden izhâr-ı `acz birle istihlâf etmeğin gıbbe`t-tahlîfi`ş-şer` mûcebiyle hükm birle mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sânî min şehr-i Rebî`ü`l-evvel li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Monla Mustafa bin Hasan

Ali bin Mehmed

Mustafa bin Mehmed

50

Lefkoşa`nın Aya Sofya Mahallesi`nde ölen Üstâd Mustafa`nın mirasından annelerinin hissesine düşen miktardan kızları Fatıma ve Meryem`in hsselerini aldıkları ve şikayetçi olmadıkları hakkında.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Aya Sofya Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Üstâd Mustafa bin İbrahim nâm kimesnenin sulbîye-i kebîr kızları Fatıma ve Meryem nâm hâtûnlar taraflarından ibrâ-i âti`z-zikre vekîl olub vekâleti nehc-i şer` üzere sâbite olan karındaşları Mehmed bin el-mezbûr Üstâd Mustafa meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde müteveffâ-yı mezbûrın muhallefâtına vâzıu`l-yed olan zevce-i metrûkesi Fatıma binti İbrahim nâm hâtûn tarafından vekîl olub vekâleti nehc-i şer` üzere sâbite olan karındaşı Receb bin İbrahim nâm kimesne bi`l-vekâle ve bi`l-asâle ikrâr ve i`tirâf idüb babam müteveffâ-yı mezbûr Üstâd Mustafanın cem`î muhallefâtından ber mûceb-i defter-i kassâm hisse-i şer`iyemizi o ki vâlidemiz merkume Fatıma yedinden tamâmen ahz ü kabz idüb irs-i merkume müte`allik `âmme-i de`âvî mutâlebât ve imân ve muhâsamâtdan merkume Fatımanın ve karındaşı vekîl-i mezbûr Recebin zimmetlerine ibrâ-ı `âmm katı`-ı nizâ`mla ibrâ ve ıskat eyledik min-ba`d merkume Fatımadan ve mezbûr Recebden husûs-ı mezbûr müte`allik vechen mine`l-vücûhi`ş-şer`iye da`vâ ve husûmetim yokdur zuhûr dahi ederse lede`l-hükkâmi`l-kelâm mesmû` ve makbûl olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sânî min Rebî`ü`l-evvel li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Monla Mustafa bin Hasan

Mustafa bin Mehmed

Hasan bin Mehmed

Ali bin Mehmed

51

Lefkoşa`nın Ömeriye Mahallesi`nde oturan Emîne`nin menzilini 40 guruşa Velî`ye satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından `Ömeriye Mahallesi sâkinelerinden Emîne binti El-hâc Hasan nâm hâtûn tarafından bey`-i âti`z-zikri ikrâra vekîl olub zâtını ma`rifet-i şer`iye ile `ârifân olan Ahmed bin Ali ve Mustafa bin Mehmed nâm kimesneler şahâdetleriyle şer`an vekâleti sâbite olan sadri oğlu Hasan bin Mehmed nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ Velî bin Hasan nâm kimesne mahzarında bi`l-vekâle ikrâr ve i`tirâf idüb vâlidem ve müvekkilem-i merkume Emîne mahalle-i mezbûrda vâkî` bir tarafdan Bazan Hamza Efendi mülkü ve Bazan İbrahim mülkü ve bir tarafdan `Ömeriye Câmi` bağçesi ve bir tarafdan Benefşe Hâtûn mülkü ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz bir bâb fevkanî ve iki bâb tahtânî hâne ve bi`r-i mâî ve bir mikdâr havlı ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi müştemil mülk-i menzilini mezbûr Velîye tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile kırk `aded esedî guruşa bey` ve teslîm ve kabz-ı semeni ma`dûd teslîm-i mebî` mahdûd eyledi fi maba`d mârrü`z-zikr menzil mezbûr Velînin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ  hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâlis min şehr-i Rebî`ü`l-evvel li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Hasan Beşe bin Velî

Dellâl Tâbeci Mehmed

Mehmed bin Abdullah

52

Lefkoşa`nın Aya Luka Mahallesi`nden Enz Lavro`ya 22 sene hizmeti karşılığında Lavro`nun kendisine verilen mülkhâneye Lavro`nun kızı Ursulı`nın el koyması nedeniyle Enz`in mahkemeye Ursulı`yı şikayeti hakkında.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Aya Luka Mahallesi sâkinelerinden işbu bâ`isü`s-sifr Enz binti Luizu nâm nasrâniyye meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde zikri âti hâneye vâzıu`l-yed olan Ursulı binti nâm nasrâniyye muvâcehesinde üzerine ve takrîr-i kelâm idüb merkume Ursulının vâlidesi işbu hazır-ı bi`l-meclis Lavro binti Kostanti nâm

nasrâniyyeye yirmi iki sene mikdârı hizmet etmekle hizmetim mukabelesinde bana üc gömlek ve üc fistan ve iki mızreb ve bir tencere ve iki sahn ve bir tâbe ve mahalle-i merkumede vâkî` lede`l-ahâlî ve`l-cîrân ma`lûmi`l-hudûd ve menzilinden bir tarafdan kendi mülkü ve iki tarafdan Sarı Hüseyin mülkü ve taraf-ı râbi` târîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz Kurse nâm zimmîden müşteri bir bâb mülk hânesini hibe ve teslîm ben dahi hibede ittihâb kabz ve kabûl ve tesellüm eylemişken hâlâ kızı merkume Ursulı fuzûlen zabt eyledi suâl olunub kasr-ı yedine tenbîh olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl merkume Ursulı cevâbında vâlidem mezbûra Lavro mârrü`z-zikr menzil ile hâne-i mesfûreyi semen ve ma`lûm-ı makbûza bana bey` ve teslîm eylemeğin hâlâ mâlikâne-i mutasarrıfım bey`-i mezkûrdan mukaddem hâne-i mesfûreyi müdde`î merkumeye ücreti mukabelesinde hibe ve teslîm eylediği ma`lûmum değildir deyü bi`l-külliye münkere olunmak müdde`î merkumeden müdde`âsını mübeyyin beyyine taleb olundukda mahalle-i mezbûr sâkinlerinden Halmez veledi Efzuli ve Andreya veledi Nikolo nâm zimmîler li-ecli`ş-şahâde meclis-i şer`e hazırân olub eserü`l-istişhâdi`ş-şer` fi`l-hakîka merkume Ursulının vâlidesi işbu hazırân-ı bi`l-meclis mezbûre Lavro hâne-i mahdûd mesfûre-i merkume Enzoya bana eylediği hizmetinin ücreti mukabelesinde hibe-i sahîhe-i şer`iye ile hibe ve tesellüm eyledim deyü bey`-i mezkûrdan mukaddem bizim huzûrumuzda ikrâr ve bizi eşhâd eyledi biz bu husûsa ve bu minvâl üzere şâhidleriz şahâdet dahi ideriz deyü her biri edâ-ı şahâdet-i şer`iye eylediklerinde gıbb-i ri`âyete şerâiti`l-kabûl şahâdetleri makbûl olsun mûcebiyle ba`de`l-hükm merkume Ursulıya kasr-ı yedine tenbîh birle mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`r-râbi` min şehr-i Rebî`ü`l-evvel li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Eş-Şeyh Mustafa Efendi

Es-Seyyid Mustafa Efendi

Ramazân bin Hasan

53

Lefkoşa`nın Arab Ahmed Paşa Mahallesi`nden Abdulkerîm ile ortağı Yaba`nın Bareste ile alış-veriş yaptıkları, ödemelerini zamanı gelince kendisine yapacakları hakkında.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından `Arab Ahmed Paşa Mahallesi sâkinlerinden El-hâc Abdulkerîm bin El-hâc Kadri nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`s-sifr Bareste veledi Kanumu nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve i`tirâf idüb bundan akdem mezbûr Bareste ile beynimizde benim ve şerîkim Yaba nâm zimmîler ahz ü i`tâ mu`âmele-i şettâ cârî olmuşdu el-hâletü hazihi bi`l-cümle beynimiz ve cârî olan gerek benim ve gerek şerîkimin hesâblarımızı hesablatub târih-i kitâba gelince her birimiz âherin zimmetini `âmme-i de`âvîden ve mutâlebâtdan ibrâ-ı `âmm katı`-ı nizâ`mla ibrâ ve ıskat eyledik fi maba`d birbirimizden vechen mine`l-vücûhi`ş-şer`iye ve sebeben mine`l-esbâbi`l-mer`iyye da`vâ ve husûmetimiz yokdur zuhûr dahi iderse lede`l-hükkâmi`l-kirâm mesmû` ve makbûl olmasun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâdis min şehr-i Rebî`ü`l-evvel li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

El-hâc Receb bin Mustafa

Berber El-hâc Ahmed

Ramazân bin Hasan

54

Lefkoşa`nın Arab Ahmed Paşa Mahallesi`nden Mehmed, Hatîce ve Ayşe`nin menzilini vasileri ve anneleri olan Mümine`nin kardeşi Derviş`in, sahip olduğu dükkanın 1/3 hissesi ile takas edip, tasarruf hakkını devrettikleri hakkında.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından `Arab Ahmed Paşa Mahallesi sâkinlerinden Bacı bin İbrahim nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde sagîr karındaşları Mehmed ve Hatîce ve Ayşenin kıbel-i şer`-i enverden mansûbe-i vasîlerden olan vâlideleri Mümine binti Muharrem nâm hâtûn tarafından bey`-i âti`z-zikri tasdîke vekîl olub vekâleti bi`l-meclis-i şer` üzere sâbite olan karındaşı Dervîş Çavuş bin Muharrem nâm kimense mahzarında ikrâr ve i`tirâf idüb mahalle-i mezbûrda vâkî` bir tarafdan Emîne Hâtûn mülkü ve bir tarafdan Ayşe Hâtûn mülkü ve tarafeynden tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz üc bâb tahtânî hâne ve bir sundurma ve bir mikdâr havlı ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi müştemil mülk-i menzilimi karındaşımız sigar-ı merkumenin yine mahrûsa-ı merkumede Aya Sofya Câmi` evkâfından iki tarafdan Es-Seyyid Ömer

Efendi odaları ve bir tarafdan Sahaf Mehmed eşyâsı dükkânı ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm mahdûd ve mümtâz bir bâb dükkânda olan sülüsene erbâ` hisse-i şayi`aları mukabelesinde bi`t-tarîki`l-mukayada bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile bey` ve teslîm vasî-i merkume dahi sigar-ı merkume içün bi`l-vesâyeten iştirâ ve kabz ve kabûl ve dükkân-ı mezkûrda olan sigar-ı merkumenin sülüsüne erbâ` hisse-i şayi`alarını sigar-ı merkumede ahnâ` olmağla vesâyeten hasebiyle bâ-izn-i müteveffâ bana ferâğ olmak ve hakk-ı tasarrufı tefvîz idüb ben dahi tefevvüz ve kabûl etmeği fi maba`d mârrü`z-zikrimiz sigar-ı merkumenin mülk-i müşterâları ve hakk-ı masrafları olmuşdur benim kat`en `alâka ve medhalim kalmadı keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`l-hâmis min Rebî`ü`l-evvel li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

El-hâc Abdî

Üzengeci oğlu Ahmed

El-hâc Ramazân

Türk Ali

55

Lefkoşa`nın Kızıl Kule Mahallesi`nden Süleyman`ın 17 guruşa menzilini Yanni`ye satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Kızıl Kule Mahallesi sâkinlerinden Süleyman Çelebi ibn Ali nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`s-sifr Yanni veledi Yorgi nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve i`tirâf idüb mahalle-i mezbûrda vâkî` bir tarafdan İvaz mülkü ve bir tarafdan Anceli mülkü ve bir tarafdan hisâr ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz bir bâb tahtânî ve bir bâb fevkanî hâne ve bir bâb üstü açık oda ve bir mikdâr havlı ve bi`r-i mâî ve bir dîb tut şeceri ve nısf dönüm `arsa-ı hâliyyeyi müştemil mülk-i menzilimiz mezbûr Yanniye tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile on yedi `aded esedî guruşa bey` idüb kabz-ı semen ma`dûd ve teslîm-i mebî` mahdûd eyledim fi maba`d mârrü`z-zikr menzil-i mezbûr Yanninin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf

olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâmin min şehr-i Rebî`ü`l-evvel li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Ali Beşe Babuşcı

İbrahim Beşe

İshak Beşe

Kadakcı Ali

Derviş Beşe

56

Lefkoşa`nın Korkud Efendi Mahallesi`nden Süleyman`ın menzilini yetmiş guruşa Ali`ye satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Korkud Efendi Mahallesi sâkinlerinden Süleyman Beşe bin İbrahim nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ Ali bin Mustafa nâm kimesne mahzarında ikrâr ve i`tirâf idüb mahalle-i mezbûrda vâkî` bir tarafdan Pervîz Beşe mülkü ve bir tarafdan Hasan Beşe mülkü ve bir tarafdan Emîne Hâtûn mülkü ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz dört bâb tahtânî hâne bir sundurma ve bir mikdâr havlı ve bi`r-i mâî ve bir dîb incir şecerini müştemil mülk-i menzilimi mezbûr Aliye tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile yetmiş `aded esedî guruşa bey` idüb kabz-ı semen ma`dûd ve teslîm-i mebî` mahdûd eyledim fi maba`d mârrü`z-zikr menzil mezbûr Alinin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedik gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâmin min şehr-i Rebî`ü`l-evvel li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Hasan bin Mahmud

Ahmed Beşe Tereci

Hasan Beşe

Hüseyin Çorbacı

57

Lefkoşa`ya bağlı Katumuni Köyü`nden Abdulkerim`in müşterek bahçesini 50 guruşa Yorgi`ye satması hakkında

Mahrûsa-ı Lefkoşa kazâsına tâbi` Katumuni nâm karye sâkinlerinden Abdulkerîm bin Yusuf nâm kimesne ile zevcesi Hadîce binti İbrahim nâm hâtûn meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`s-sifr Yorgi veledi Leşanderu nâm zimmî muvâcehesinde her biri ikrâr ve i`tirâf idüb `akd-i âti`z-zikrin sudûrına değin müşâ`abet üzere mâlikâne-i mutasarrıf oldığım karye-i mezbûrda vâkî` bir tarafdan Semyu mülkü ve bir tarafdan Hristofi mülkü ve bir tarafdan dere taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm mahdûd ve mümtâz bir bâb tahtânî hâne ve sundurma ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi müştemil mülk-i müşterek bağçemizi sicile eklemiş beyyinesiyle ve haftada dört gün ve beş gice hakk-ı şirbi olan mâî mu`ayyeneyle mezbûr Yorgiye tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile elli `aded esedî guruşa bey` kabz-ı semen ma`dûd ve taslîm-i mebî` mahdûd eyledik fi maba`d mârrü`z-zikr bağçe-i mezbûr Yorginin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dediklerinde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`t-tâsi` min şehr-i Rebî`ü`l-evvel li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Es-Seyyid Mustafa Efendi El-Hatîb

Es-Seyyid Mehmed Efendi El-Kadı Tuzla

Ramazân bin Hasan

58

Baf kazasına bağlı Anarida Köyü`nden Markeru`nun ölümüyle daha önce müslüman olan oğlu Mehmed`e Hasan Çavuş`un vâsî tayin edilmesi hakkında.

Baf kazâsına tâbi` Anarida nâm karye sâkinelerinden iken bundan akdem hâlike olan Markeru binti nâm nasrâniyyenin helâkından sonra ta`akkul-ı din mertebesinde olmağla şeref-i islâmiyyede müşerref olub mahrûsa-ı Lefkoşadan Aya Andoni Mahallesinde Satır sadri oğlu Mehmed bin Abdullah nâm mühtedî sagîrin vâlidesi merkume Markeruden intikal iden malını hıfza ve ahvâline zabta bir vasî nasb ve ta`yîn olunmak

lâzım ve mühimm olmağla hâkim-i mevki` sadr-ı küttâb dahi vesâyet `uhdesinden gelmeğe kâdir olan işbu râfi`ü`l-küttâb olub Hasan Çavuş ibn Velî nâm kimesneyi sagîr-i mezbûrın mâliyesinden intikal iden malını kabz ve hıfza ve sâir tesviye-i umûrına vasî nasb ve ta`yîn idüb oldahi ve vesâyet-i merkumeyi kabûl ve merâsimi edâya ta`ahhüd ve iltizâm etmeğini mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`l-`aşer min şehr-i Rebî`ü`l-evvel li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Ramazân bin Hasan

Mustafa bin Mehmed

Hasan bin Mehmed

59

Lefkoşa`nın Debbâğhâne Mahallesi`nde ölen Yusuf`un küçük oğlu Mehmed için kardeşi Turdı`nın vasî tayin edilmesi

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Debbâğhâne Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Yusuf bin Abdullah nâm kimesnenin sulbî sagîr oğlu Mehmedin tesviye-i umûrına bir vasî nasb ve ta`yîn olunmak lâzım ve mühimm olmağı hâkim-i mevki` sadr-ı küttâb sagîr-i mezbûrın hemşiresi olub vesâyet-i `uhdesinden gelmeğle kâdir olan işbu râfi`ü`l-küttâb Turdı binti Yusuf hâtûnı sagîr-i mezbûrın üzerine vasî nasb ve ta`yîn idüb oldahi vesâyet-i merkumeyi kabûl ve merâsim-i edâya ta`ahhüd ve iltizâm etmeğini mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`l-`aşer min şehr-i Rebî`ü`l-evvel sene `aşer ve mie

Şuhûdü`l-hâl

Ramazân bin Hasan

Mustafa bin Mehmed

Hasan bin Mehmed

60

Lefkoşa`nın Aya Andoni Mahallesi`nden Kornelyo`nun oğlu Yorgi`ye menzilini hibe etmesi.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Aya Andoni Mahallesi sâkinelerinden Kornelyo binti Avraşim nâm nasrâniyye meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`s-sifr sadri oğlu Yorgi veledi Yorgi nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve i`tirâf idüb mahalle-i mezbûrda vâkî` bir tarafdan Nikoleyo mülkü ve bir tarafdan Berber Yerelimo mülkü ve bir tarafdan Lorenzo mülkü ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz üc bâb tahtânî ve üc bâb fevkanîhâne ve iki sundurma ve bir mikdâr havlı ve bi`r-i mâî ve bir dîb asma şecerini müştemil mülk-i menzilim ba`de`t-tahliyetü`ş-şer`iye oğlum mezbûr Yorgiye hibe-i sahîhe`ş-şer`iye ile hibe ve teslîm ve temlîk idüb oldahi meclis-i hibede ittihâb ve tesellüm ve kabz ve kabûl ve temellük eyledim fi maba`d mârrü`z-zikr menzil oğlum mezbûr Yorginin mülkü mevhûbı olmuşdur keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`s-sâni `aşer min şehr-i Rebî`ü`l-evvel li sene `aşer ve mie ve elf

Şühûdül`l-hâl

Berber Avrail

Kolta Konstanti

Papa Liyondiyo

Papa Merahil

Nikolo veledi Ben Yeralimo

61

Lefkoşa`nın Aya Sofya Mahallesi`nden Ahmed Çelebi`nin ölen babasının mirasından Tazmiyena Köyü`nden hissesinin karşılığı olarak kalan 42 guruşu kardeşi Abdulkerîm Çelebi`den aldığı hakkında.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Aya Sofya Mahallesi sâkinlerinden Es-Seyyid Ahmed Çelebi ibn Abdurrahman Çelebi nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ karındaşı Es-Seyyid Abdulkerîm Çelebi ibni`l-mezbûr Abdurrahman Çelebi nâm kimesne mahzarında ikrâr ve i`tirâf idüb mahrûsa-ı merkume kazâsına tâbi` Tazmiyena karye sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan babamız merkum Abdurrahman Çelebinin karye-i merkumede vâkî` lede`l-ahâlî ve`l-cirân malûmi`l-hudûd menzilinden içinde mevcûd olan cem`î esâs-ı beyt ve evânî-i sahaniyye

ve gayr-ı sahaniyye bi-cümle ism-i mal kalan olur kalîl ve kesîr-i menkulât kısmından muhallefâtından beyne`l-müslimîn takdîr olunan kıymetlerinden hisse-i şer`iyeme isâbet iden kırk iki guruşı karındaşım mezbûr Es-Seyyid Abdulkerîm Çelebi yedinden tamâmen ahz ü kabz eyledim min ba`d menzil-i mezkûrda içinde mevcûd olan cem`î menkulâtdan kat`en hakkım ve `alâkam kalmayub husûs-ı mezbûre müte`allik `âmme-i de`âvîden karındaşım mezbûr Es-Seyyid Abdulkerîm Çelebinin zimmetini ibrâ ve ıskat eyledim dedikde gıbbe`t-tasdîkî`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâlis `aşer min şehr Rebî`ü`l-evvel li sene `aşer ve mie

Şuhûdü`l-hâl

El-hâc Hasan bin Mustafa

Pirayi El-hâc Mustafa

Es-Seyyid Ahmed bin Ali

Berber Hasan Ahmed bin

62

Pendaya Kazâsı`na bağlı Bila Valenstamiyye Köyü`nde Mihail`in babasının mirasından kendisine ve kardeşine kalan tarlanın Hristofi tarafından gasp edildiği, içine bağ dikildiği belirtilip, bahsedilen tarlanın kendisine teslim edilmesini istemesi.

Pendaya kazâsına tâbi` Bila Valenstamiyye nâm karye sâkinlerinden Mihail veledi Luizu nâm zimmî meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde zikri âti tarlaya vazî`l-yed olan işbu bâ`isü`s-sifr Hristofi veledi Yanni nâm zimmî muvâcehesinde üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb bundan akdem mürd olan babam Luizunın karye-i merkumede vâkî` bir tarafdan Pavlo tarlası ve bir tarafdan Ciryaku tarlası ve tarafeyndan tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz üc dönüm tarlası bana ve karındaşım gâib-i `âni`l-meclis nâm zimmîye intikal etmişken mezbûr Hristofi gasb ve fuzûlen içine bağ gars etmeğini suâl olunub gars eylediği bağ-ı kal` ve tarla-yı mezkûrı bana teslîme tenbîh olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl mezbûr Hristofi cevâbında mârrü`z-zikr tarla yetmiş seksen seneden mütecâviz hâli olmağla babam Yanni nâm zimmî ma`rifet-i siyâhî ile içine bağ gars idüb bir kac sene mutasarrıf oldukdan sonra mürd olub bana intikal eyledikde ben dahi bir müddet mutasarrıf olub hâlâ on seneden ziyâde-i kesr babam ba`dehû ben mâlikâne-i mutasarrıf olub müdde`î mezbûr Mihail ve karındaşı gâib-i

`âni`l-meclis gadr-i şer` sükût idüb taleb ve da`vâ etmemişdir hâlâ on sene mürûr iden tarla da`vâsının esmâ-yi hayy memnû` olduğına yedinde fetvâ-yı şerîfe vardır deyü def`le mukabele idecek gıbbe`l-istintâk mezbûr Mihail mârrü`z-zikr tarlayı merkum Hristofi ve babası Yanni on senedir mâlikâne-i mutasarrıf olub kesret bilâ gadr-ı şer` sükût idüb terk-i da`vâ eylediğini ikrâr idecek fi`l-hakîka on sene mürûrından sonra tarla da`vâsı memnû` olmağla bi-vech-i ma`an mu`ârazadan men` olub mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâlis min şehr-i Rebî`ü`l-evvel li sene `aşer ve mie

Şuhûdü`l-hâl

Ramazân bin Hasan

Mustafa

Murâd bin Abdullah

63

Kıbrıs Adası`nda yeniçerilerden maktû` adlı verginin tahsilinde yaşanan sorun hakkında.

Cezîre-i Kıbrısda yerlü yeniçerileri tâifesinin çorbaşiyân ve odabaşıları ve ocak ihtiyârlarından Hasan Ağa bin Mehmed ve Mustafa Ağa bin Mehmed ve Yusuf Ağa bin Piyâle ve Ali Ağa bin Mustafa ve Ahmed Ağa bin Mehmed ve Nurullah Ağa bin Turmuş ve El-hâc Nurullah Ağa bin Sefer ve Hasan Ağa bin Mustafa ve diğer Hasan Ağa bin Ramazân ve Hüseyin Ağa bin Mustafa ve diğer Hüseyin Ağa bin Sinan ve Dervîş Ağa bin Mehmed ve Ali Ağa bin Mehmed ve Hüseyin Odabaşı ve Hasan Odabaşı ve Mehmed Odabaşı ve İlyas Odabaşı ve İbrahim Odabaşı nâm kimesneler ve sâirleri bi`l-cem`am meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde tâife-i merkumenin kethûdaları işbu râfi`ü`l-küttâb El-hâc Hasan Ağa bin Mehmed mahzarında her biri takrîr-i kelâm ve ta`bîr-i `âni`l-merâm idüb bundan akdem ocaklık olmak üzere ta`yîn olan maktû`amuzu `affv ve ref` olunmak ricâsına ahvâlimizi âsitâne-i sa`âdete `arz ve i`lâm eylediğim kadd-i maktû`ma ref` olunmağa va`d-i hümâyûn sâdır olub lâkin ahâlî-i vilâyetinin kabûllerine merkume ba`zı şürût ve kuyûdı mazmûn fermân-ı şerîf-i `âlişan vârid olunmağı cevâbı cümle ittifakıyla `arz ve mahzar olunub def`-i hâli i`lâm ve hâlimize merhamet-i şehryârî ricâsına tarafımızdan kethûdamız olan mezbûr El-hâc Hasan Ağanı vekîl ve nâib-i menâb nasb ve ta`yîn eylemiştir mezbûr El-hâc Hasan Ağa

âsitâne-i sa`âdete varub mazmûn `arz ve mahzar mûcebince vesâyetimizin sûret bu kimesne sem` ü guşeş eyleyüb vülâtımıza fukarâya el-hızr ile `âmel eyleyesün dediklerinde ol dahi ber-vech-i muharrer vekâlet-i merkumesi kabûl ve merâsim-i edâya ta`ahhüd ve iltizâm etmeğini mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`r-râbi` `aşer ve şehr-i Rebî`ü`l-evvel li sene `aşer ve mie

Şuhûdü`l-hâl

64

Kıbrıs Adası`nda dirlik sahiplerinden maktû` adlı verginin toplanmasında yaşanan sorun.

Cezîre-i Kıbrısda zümre-i zu`amâ ve erbâb-ı tımârdan hâlâ Lefkoşa Alaybeğsi El-hâc Mustafa Ağa bin Hasan ve Mehmed Ağa bin Mehmed ve Osman Ağa bin Mehmed ve Haram Ağa bin Şabân ve Mustafa Ağa bin Ali ve El-hâc Mustafa Ağa bin Piyâle ve Sefer Ağa bin Pedri ve Mustafa Ağa bin Hüseyin ve Ali Ağa bin Mustafa ve Mehmed Ağa bin Mustafa ve Mustafa Ağa bin Mehmed ve Hüseyin Ağa bin Mustafa ve Mehmed Ağa bin Hasan ve Mustafa Ağa bin Ramazân ve İsmail Ağa bin Ramazân ve El-hâc İsmail Ağa bin Hüseyin nâm kimesneler ve sâirleri bi`l-cem`am meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu râfi`ü`l-kûttâb Zâ`im Osman Ağa bin Abdulmettan nâm kimesne mahzarında her biri takrîr-i kelâm ve ta`bîr-i `âni`l-merâm idüb bundan akdem muhaddes-i maktû`âmızı `affv ve ref` buyûrulmak ricâsına âsitâne-i sa`âdete ahvâlimizi `arz ve i`lâm eylediğimiz kadd-i ref`îne va`d-i hümâyûn sâdır olub lâkin ahâlî-i vilâyetin kabûllerine merkume ba`zı şurût ve kuyûdu mazmûn-ı fermân-ı `âli vârid olacağı cevâbı `arz ve mahzar olunub i`lâm ve ifâde ve hâlimize merhamet-i şehryâri ricâsına mezbûr Osman Ağayı tarafımızdan her birimiz vekîl ve nâib-i menâb nasb ve ta`yîn eylemişdir mezbûr Osman Ağa âsitâne-i sa`âdete varub hâlimize merhamet-i şehryârî vücûda gelmek bâbında sem` ü gûşeş eyleyüb vülâtımıza fukarâya el-hızr ile `âmel eylesün dediklerinde mezbûr Osman Ağa hakkı ber-vech-i muharrer vekâlet-i mezbûreyi kabûl ve merâsim-i edâya ta`ahhüd ve iltizâm etmeğini mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`r-râbi` `aşer min şehr-i Rebî`ü`l-evvel li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

65

Lefkoşa`nın Arab Ahmed Paşa Mahallesi`nde ölen İbrahim`in oğlu Balı`ya menzilini hibe etmesi.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından `Arab Ahmed Paşa Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan İbrahim bin Yusuf nâm kimesnenin evlâd ve sigarına kıbel-i şer`-i enverden mansûbe-i vasîleri olan vâlideleri Mümine binti Muharrem nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde müteveffâ-yı mezbûrın sulbî kebîr oğlu olub zikri âti menzile vâzî`l-yed olan işbu bâ`isü`l-vesîkâ Balı bin İbrahim nâm kimesne mahzarında bi`l-asâle ve bi`l-vesâye üzerine da`vâ ve takrir-i kelâm idüb zevcim müteveffâ-yı mezbûr İbrahim Bey mahalle-i mezbûrda vâkî` bir tarafdan Ayşe mülkü ve bir tarafdan Emîne Hâtûn mülkü ve tarafeynden tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz üc bâb tahtânî hâne ve bir sundurma ve bir mikdâr havlı ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi müştemil mülk-i menzilini oğlu mezbûr Balı bi`l-külliyye müstakillen zabt-ı idhâl mirâsdan imtinâ` eder suâl olunub icrâ-yı şer` olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl mezbûr Balı cevâbında fi`l-hakîka mârrü`z-zikr menzil babam müteveffâ-yı mezbûr İbrahimin mülkü idi lâkin hâl-i hayâtında ve kemâl-i sıhhâtde ba`de`t-tahliye bana hibe-i sahîhe-i şer`iye ile hibe ve teslîm ve temlîk idüb ben dahi meclis-i hibede ittihâb ve tesellüm ve kabz ve kabûl ve temellük etmeğini hâlâ mülk-i mevhûbum olunmak üzere mâlikâne kassamım babam müteveffâ-yı mezbûrın `alâkası yokdur deyü def`le mukabele idecek gıbbe`l-istintâk ve `akîbe`l-inkâr mezbûr Balıdan sıdk-ı makalına mübeyyin beyyine taleb olundukda `udûl-ı ricâlden El-hâc Abdi bin Mustafa ve Ahmed bin Velî nâm kimesneler li-ecli`ş-şahâde meclis-i şer`e hazırân olub eserü`l-istişhâdi`ş-şer`î fi`l-hakîka müteveffâ-yı mezbûr İbrahim bin Yusuf hâl-i hayâtında ve kemâl-i `akl ve sıhhâtinde mârrü`z-zikr menzili oğlu mezbûr Baliye ba`de`t-tahliyete bizim huzûrumuzda hibe-i sahîhe-i şer`iye ile hibe ve teslîm ve temlîk oldahi meclis-i hibede ittihâb ve teslîm ve kabz ve kabûl temellük eyledi biz bu husûsa bu minvâl üzere şâhidleriz şahâdet dahi ederiz deyü her biri edâ-ı şahâdet-i şer`iye eylediklerinde gıbb-i ri`âyete şerâiti`l-kabûl şahâdetleri makbûl olacağını sıhhât-i hibeye ba`de`l-hükm müdde`î mezbûr bi-vech-i mu`ârazadan men` olunub mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâlis min şehr-i Rebî`ü`l-evvel li sene `aşer ve mie

Şuhûdü`l-hâl

Ramazân bin Hasan

Mustafa bin Mehmed

Murâd bin Abdullah

Hasan bin Mehmed

66

Lefkoşa`ya bağlı İncirli Köyü`nden Muharrem`in menzilini, tarlasını ve tarla içinde bulunan 20 adet zeytin ağacını 20 guruşa ayrıca zeytin ağacını ve altı dönüm tarlasını 5 guruşa olmak üzere toplam 25 guruşa Melya`ya satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa kazâsına tâbi` İncirli nâm karye sâkinlerinden Muharrem bin Yusuf nâm kimesne tarafından bey`-i âti`z-zikri ikrâra vekîl olub Sefer beşe bin Piyâle ve El-hâc Mustafa Muslu bin Mehmed nâm kimesneler şahâdetleriyle şer`an vekâleti sâbite olan Halîl bin Sefer nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`s-sifr Emya binti Sada nâm nasrâniyye tarafından vekîl olub vekâleti nehc-i şer` üzere sâbite olan Nuhuri veledi Tomazu nâm zimmî muvâcehesinde bi`l-vekâleten ikrâr ve i`tirâf idüb müvekkilim-i mezbûr karye-i merkumede vâkî` iki tarafdan Luizu mülkü ve iki tarafdan tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz üc bâb tahtânî hâne ve bir mikdâr havlı ve bi`r-i mâî ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi müştemil mülk-i menzili ve zikri âti tarla içinde vâkî` yirmi dîb eşcâr-ı zeytûnı bi-safka-i vâhide merkume Melyaya tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile yirmi `aded esedî guruşa bey` ve teslîm oldahi bir tarafdan İstorya mülkü ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz mârrü`z-zikr eşcâr-ı zeytûnı müştemil tahmînen altı dönüm tarlasını dahi beş guruş bedel mukabelesinde bâ-ezin sahib-i ârz merkume Melyaya ferâğ ve hakk-ı tasarrufuna tefvîz oldahi tefevvüz ve kabûl eyledikden sonra semen-i mezkûr ile bedel-i mezbûr cem`an yirmi beş guruş yedinden tamâmen ahz ü kabz eyledi fi maba`d mârrü`z-zikr menzil ve eşcâr-ı merkume Melyanın mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ mutasarrıf olsun ve tarla-yı rüsûm dahi dahil taht-ı tasarrufu olmuşdur ve emsâli tasarrufu ki mutasarrıfa olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yavmi`l-hâmis `aşer min şehr-i Rebî`ü`l-evvel li sene `aşer ve mie

Şuhûdü`l-hâl

Kazzaz-ı üstâd Mehmed

Abdulkerîm

İsmail bin Mehmed

Ali bin Mehmed Efendi

67

Lefkoşa kazâsına bağlı Eğlence Köyü`nde Zeya`nın yarım dönüm bahçesini ortak olan Zorzi ve Zendileye 10 guruş karşılığında satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa kazâsına tâbi` Eğlence nâm karye sâkinlerinden Zeya veledi Andoni nâm zimmî meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`s-sifr Zorzi veledi Pavli ve kız karındaşım Şelvile binti Pavli nâm zimmîler muvâcehelerinde ikrâr ve i`tirâf idüb karye-i mezbûrede vâkî` bir tarafdan Andoni mülkü ve bir tarafdan Zendile mülkü ve tarafeynden müşteri mezbûr mülkü ile mahdûd ve mümtâz nısf dönüm zâtü`l-eşcâr bağçem haftada bir gün hakk-ı şirbi olan mâ-i mu`ayyenesiyle mezbûran Zorzi ile hemşehrîsi merkume Zendileye `âle`l-iştirâki`l-yevm bey`i bât sahîh-i şer`î ile on `aded esedî guruşa bey` ve teslîm ile hakkı ber-vech-i muharrer iştirâ ve teslîm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr on guruşı yedlerinden tamâmen ahz ü kabz eyledim fi maba`d mârrü`z-zikr bağçe mezbûran Zorzi ve Zendilenin mülk-i müşterâlarıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâran mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu tahrîr fi`l-yevmi`l-hâmis `aşer min şehr-i Rebî`ü`l-evvel li sene `aşer ve mie

Şuhûdü`l-hâl

Es-Seyyid Ramazân Ağa

El-hâc Mehmed El-bakkal

Nurullah Corbacı

Zorzi ve Yanni

68

Lefkoşa`nın Aya Luka Mahallesi`nden Fatıma`nın babasının ölümünden sonra babasının değirmenine Papa Semyo`nun kendinden önce, babasının satın aldığını iddia edip, daha sonra da babasının değirmeni kendisine hibe ettiğini bahane edip, el koyduğunu belirterek mahkemeye şikayeti hakkında.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Aya Luka Mahallesi sâkinelerinden Fatıma binti mühtedi Nasuh nâm hâtûn meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde zikri âti değirmene vâzî`l-yed olan işbu bâ`isü`s-sifr Paba Semyo veledi Berafoni nâm zimmî muvâcehesinde üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb Gilan kazâsına tâbi` Lanya nâm karye sâkinlerinden iken bundan akdem mürd olan Hadi Sedem Bafrescu veledi Zahriyye nâm zimmî hâl-i hayâtında Dümer nâm karye sınırı dâhilinde isticlâbdır demekle ma`rûf bir kıt`a değirmeninin otuz sehmînden beş sehmîni damadı olan babam Baba Bavluya iki buçuk sehmîni kızı vâlidem Maruya on dört guruşcuk beş semen makbûza bey` idüb ba`dehû babam mezbûr Baba Bavlu İslâma gelüb Nasuh ismiyle tesmiye olunduklarında ve gaibâne-i `âni`l-meclis karındaşım Mehmed ve hemşirem Ayşe sagîr olmağla Balenç İslâma gelüb ba`dehû zemân babam mühtedî mezbûr fevt oldukda verâseti bana ve karındaşlarım merkûmân Mehmed ve Ayşeye münhasır iken mersûm Papa Semyo değirmen-i mezkûru babam Berakuli mezbûr Bafrescudan iştirâ ve bana hibe eyledi deyü değirmen-i mezkûru bi`l-külliyye zabt eyledi suâl olunub icrâ-yı hakk olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl Papa Semyo cevâbında fi`l-hakîka mârrü`z-zikr değirmenlik mesfûra Fresconun mülkü idi lâkin harâbe olduğı hâliye târih-i kitabdan otuz sene mukaddem babam mersûm Berakuli yedinde olan işbu hüccet-i şer`iye nâtık olduğı üzere değirmen-i mezkûr ile ma`an tasarruf oluna gelen beş kafz tohum istî`âb eder bir kıt`a tarla ve tahmînen iki kafz tohum istî`âb eder bir kıt`a bağçesiyle bi safka-i vâhide on beş bin yüz altmış râyic fi`l-vakt fıdda akçeye müdde`î merkumenin mühtedî mezbûr huzûrunda baten bey` ve teslîm ve kabz-ı semen idüb babam mersûm Berafuci iştirâ ve teslîm ve ta`ammüd ve bizim idüb bâyi`-i mesfûr Bafrescunun hayâtında bir müddet ba`dehû helâk mühtedî mezbûrın muvâcehesinde dahi altı seneden mütecaviz mâlikâne-i mutasarrıf olub ba`dehû bana hibe ve teslîm etmeğin ben dahi ilâ haze`l-ân mâlikâne-i mutasarrıf olub mühtedî mezbûr hayâtında ba`dehû vefâta kızı müdde`î merkume ve sâir veresesi bilâ-gadr-i şer` asla hisse taleb ve da`vâ etmeyüb sükût etmişler iken hâlâ müdde`î merkume vech üzere hesâb ve birlik olmuşdur bu makule da`vânın istimâ`-ı memnû` olduğına yedinde fetvâ-yı şerîfe dahi vardır deyü def`le mukabele idecek gıbbe`l-istintak ve `akîbe`l-inkâr mesfûr Papa semyodan sıdk-ı makalına mübeyyin beyyine taleb olundukda `udûl-ı ricâlden Mustafa Beşe bin Hüseyin ve Hasan Beşe ibn Mustafa nâm kimesneler li-ecli`ş-şahâde meclis-i

şer`e hazırân olub eserü`l-istişhâdi`ş- şer`î fi`l-hakîka hâlik-i mersûm Bafrescu veledi Regarya hâl-i hayâtında târih-i kitabdan otuz sene mukaddem mârrü`z-zikr değirmeni harâbe olduğı ma`an tasarruf oluna gelen ve geri mürûr iden bir kıt`a tarla ve bir kıt`a sagîr bağçesinde bi-safka-i vâhide bizim huzûrumuzda ve müdde`î merkumenin babası bir senedi mezbûr muvâcehesinde mersûm Semyonun babası mesfûr Berakuliye on beş bin yüz altmış râyic fi`l-vakt fıdda akçeye baten bey` teslîm ve kabz-ı semen idüb oldahi iştirâ ve teslîm ve ta`ammüd ve bizim idüb bâyi`-i mesfûr Bafrescunun hayâtında bir müddet ve bad-i helâle mühtedî mezbûrın huzûrunda bilâ şirâ` altı seneden müşâvir mâlikâne-i mutasarrıf olub mühtedî mezbûr Hasan ba`îd ve ba`dehû vefâtına değin sükût idüb hisse taleb eylemişdir hâlâ otuz senedir mersûm Berakuli ve oğlu mesfûr Papa Semyo mâlikâne mutasarrıflarıdır biz bu husûsa bu minvâl üzere şâhidleriz şahâdet dahi ideriz her biri edâ-yı şahâdet-i şer`iye eylediklerinde gıbb-i ri`âyete şerâiti`l-kabûl şahâdetleri makbûl olmağın fi`l-hakîka zîde mülküni `ömrü vech bey` eylediklerinizhazır iken sükût etmekle ba`dehû zemânken ol mülkden hisse taleb eyleyesizki kelimâtı`z-zikr istimâ`-ı memnû` olduğı ketb-i mahzarda mestûr olub husûs mühtedî mezbûrın vefâtından sonra vereseminin sükûtundan her bir merâsim tamâm olunmağı `an kavl-i min zât da`vâna istimâ` olunub büyüce mu`ârazadan men` olundu fi`l-yevmi`l-evvel `aşer ve min şehr-i Rebî`ü`l-evvel li sene `aşer ve mie

Şuhûdü`l-hâl

Receb bin Ali

Hasan bin Sefer

Ramazân bin Hasan

Mustafa bin Mehmed

69

Lefkoşa`nın Aya Sofya Mahallesi`nden Emîne`nin iki dönüm bahçesini 60 guruşa Sabiha`nın çocukları Mevlüd ve Ahmed`e satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Aya Sofya Mahallesi sâkinelerinden Emîne binti Osman nâm hâtûn tarafından bey`-i âti`z zikre vekîl olub zâtını ma`rifet-i şer`iye ile `ârifân olan Ahmed Beşe bin Mehmed ve Monla Ömer bin Abdullah nâm kimesneler

şahâdetleriyle şer`an vekâleti sâbite olan El-hâc Ahmed bin Mehmed nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ Sabiha binti Abdullah nâm hâtûn tarafından vekîl olub zâtını ma`rifet-i şer`iye ile `ârifân olan Velî bin Abdullah ve Hüseyin bin Hasan nâm kimesneler şahâdetleriyle şer`an vekâleti sâbite olan Ali bin Hasan nâm kimesne mahzarında bi`l-vekâle ikrâr ve i`tirâf idüb müvekkilem-i merkumenin Girinye Buna zimmî nâm mahallede vâkî` bir tarafdan Mehmed Beşe ibn Memad mülkü ve bir harâbe zikr-i zeytun ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi müştemil tahmînen iki dönüm bağçesini vekâletim hasebiyle merkume Sabihaya tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile altmış `aded esedî guruşa bey` ve teslîm oldahi zimmetleri olduğı sadri sagîr oğlu Mevlûd bin Mehmed ile resiyy-i sagîr Ahmed bin Yusuf içün iştirâ ve teslîm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr altmış guruşı tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledim fi maba`d mârrü`z-zikr bi-cümle`t-tevâbi` ve`l-levâhik sagîran-ı merkûmân Mevlûd ve Ahmedin `ale`l-iştirâki`s-sevi mülk-i müşterâlarıdır keyfe mâ yeşâ ân ve hasebemâ yuhtâran mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâbi` `aşer min şehr-i Rebî`ü`l-evvel li sene `aşer ve mie

Şuhûdü`l-hâl

Ramazân bin Hasan

Mustafa bin Mehmed

Murâd bin Abdullah

70

Lefkoşa`nın Neruba Haşime Mahallesi`nden Receb`in menzilini 14 guruşa Muslu ve Ali`ye satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Neruba Haşime Mahallesi sâkinlerinden Receb bin Ahmed nâm kimesne meclis-i şer`-i lâzımi`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ El-hâc Muslu bin Ahmed ve Ali bin Dilaver nâm kimesneler mahzarlarında ikrâr ve i`tirâf idüb mahalle-i mezbûrda vâkî` bir tarafdan Terzi Hüseyin mülkü ve bir tarafdan Çilingir Mustafa mülkü ve bir tarafdan Mehmed Beşe mülkü ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz bir bâb tahtânî hâne ve bir bâb harâbe hâne ve bir mikdâr havlı ve kenîf ve bir dîb enâr şecerini müştemil mülk-i menzilim mezbûran El-hâc Mustafa

Muslu ve Aliye `ale`l-iştirâki`s-sevi tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile on dört `aded esedî guruşa bey` ve teslîm mezbûran dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve teslîm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr on dört guruşı her birinin yedlerinden tamâmen ahz ü kabz eyledim fi maba`d mârrü`z-zikr menzil mezkûran El-hâc Muslu ve Alinin mülk-i müşterâlarıdır keyfe mâ yeşâ mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`l-`aşrîn min şehr-i Rebî`ü`l-evvel li sene `aşer ve mie

Şuhûdü`l-hâl

Konyalı Mustafa Beşe

Mehmed bin Yusuf

Nasuh bin Hasan

71

Lefke`ye bağlı Nemriye Köyü`nden Hadîce, Ramazânın menzilinde çalışırken 8 ay önce kendisine Ramazan tarafından tecavüz edilmesi, buna bağlı olarak hamile kalması nedeniyle şikayeti hakkında.

Lefke kazâsına tâbi` Nemriye nâm karye sâkinelerinden Hadîce binti Selîm nâm zengîye meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından `Ömeriye Mahallesi sâkinlerinden işbu bâ`isü`l-vesîkâ El-hâc Ramazân bin Mehmed nâm kimesne mahzarında üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb bundan akdem mezbûr El-hâc Ramazânın menzilinde hizmet ederdim tarih-i kitâbdan sekiz ay mukaddem cebren bekâretimi izâle idüb kendiden hamilem olmağla dört aydır beni menzilinden ihrâc ve redd eyledi suâl olunub icrâ-yı şer` olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl ve `akîbe`l-inkâr müdde`î merkume Hadîceden müdde`âsını mübeyyin beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineden kemâl-i mertebe izhâr-ı `âcz eyledikden sonra nikâh sahîhe`l-kelimâtdan mezbûr El-hâc Ramazânın keyfiyet hâli sırren ve `alenen istinsâr olundukda her biri bu makule fa`âli istimâ` olunub kendi hâliyle mukayyeddir deyü hüsn-i hâlini ihbâr etmeğini müdde`î merkume bilâ beyyine mu`ârazadan men` olunub mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`l-`aşrîn min şehr-i Rebî`ü`l-evvel li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Monla Ali bin Muharrem

Cafer Corbacı

Ramazân bin Hasan

72

Lefkoşa`ya bağlı İncirli Köyü`nden Leno`nun muhâle`a ile eşi Karbit`ten boşanması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa kazâsına tâbi` İncirli nâm karye sâkinelerinden Leno binti Cirkakır nâm nasrâniyye meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde zevci muhâli`î olan işbu râfi`ü`s-sifr Karbit veledi Befrez nâm Ermeni muvâcehesinde ikrâr ve i`tirâf idüb mezbûr Karbit zevcim olub lâkin beynimizde hüsn-i mu`âşeretimiz olmamakla zimmetinde mütekarrir ve ma`kudün-`aleyh olan beş yüz akçe mehr-i müeccelden nafaka-ı `iddetimden geçüb meunet-i süknâsı kendi üzerime olduğından mâ`adâ işbu hazırân bi`l-meclis ferrâşından hâsıl sagîr oğlum Cirkakıriyi üc sene ve sagîr kızım Mariyeyi iki sene kendi malımdan ittifâk eylemek üzere mezbûr Karbit ile muhâle`a-ı sahîhe-i şer`iye ile muhâle`a eyleyüb oldahi ber-vech-i muharrer hul`-ı merkumu kabûl eyledikden sonra her birimiz âherin zimmetini hukuk-ı zevciyyete müte`allik `âmme-i de`âvîden ibrâ ve ıskat eyledik dediklerinde gıbbe`t-tasdîki`şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`l-hâdi ve`l-`aşrîn min şehr-i Rebî`ü`l-evvel li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Mehmed Efendi El-İmâm

İbrahim Efendi El-Hatîb

Mehmed Corbacı

73

Lefkoşa`nın Aya Sofya Mahallesi`nden Ümmihani ile kardeşi Esad`ın Değirmenlik Köyü`nde birlikte kullandıkları çiftliğe Ümmihani`nin pamuk ektiği fakat daha sonra Esad`ın pamuğa el koymasından sonra Ümmihani`nin ölümü üzerine onun evladlarına vasi atanan Ayşe`nin belirtilen çiftlikteki Ümmihani`nin hissesini ve pamuğunu talep etmesi.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Aya Sofya Mahallesi sâkinelerinden iken bundan akdem fevt olan Ümmihani binti Esad Çelebi nâm hâtûnun zevci Ahmed Beşe bin Ali

nâm kimesne evlâdı sigârına cânib-i şer`i enverden mansûbe-i vasîleri olan vâlideleri Ayşe binti Resûl Efendi tarafından husûs-ı âti`z-zikri taleb ve da`vâya vekîl olub vekâleti nehc-i şer`î üzere sâbite olan sigâr-ı merkumenin emmileri Mustafa Ağa bin Mahmud nâm kimesne meclis-i şer` hatîr-i lâzımi`t-tevkirde müteveffât-ı merkumenin karındaşı Esad Çelebi ibn Esad Çelebi nâm şâbb-ı emred mahzarında her biri bi`l-asâle ve bi`l-vesâye üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb müteveffât-ı merkume Ümmihani karındaşı mezbûr Esad Çelebi ile mahrûsa-ı merkumede muzâfâtından Değirmenlik nâm karyede vâkî` meşrûtiyyet üzere mutasarrıf oldukları müfti çiftliği demekle ma`rûf vakf-ı çiftlikden hissesine kendi tahmîniyle hakkı içün altmış sekiz dönüm penbe gars idüb kıbel-i idrâki`l-mahsûl bâ emr-i Allahü te`âlâ vefât eyledikde ber-muktezâ-yı şart vâkıf-ı çiftlik-i mezkûr bi`l-cümle mezkûr Esad Çelebiye intikal ettiği müteveffât-ı merkumenin vech-i meşrûh üzere gars eylediği zikri mürûr iden penbeyi hâlâ kemâlde bulub hasadına ermekle cem` eylemek murâd eylediğimizde mezbûr Esad Çelebi mâni` olub fuzûlen zabt eyledi suâl olunub kasr-ı yedinde tenbîh olunmak matlûbumdur dediklerinde gıbbe`s-suâl mezbûr Esad Çelebi cevâbında fi`l-hakîka hâl minvâl-i meşrûh üzere olduğı mukarrer lâkin hemşirem merkume Ümmihani vefât eyledikde gars eylediği zikri mürûr iden iden penbe henüz kemâlde bulmayub ba`de benim suyum ile neşv ü nemâ ve kemâlde bulmayub zabt eyledim deyü müdde`îyân-ı merkûmânın kelimât-ı meşrûha buda tasdîk idecek mezkûruna `arsâ-ı merkume Ümmihani`nin veresesine intikal idüb mezbûr Esad Çelebinin `alâkası olmamağla kasr-ı yedine tenbîh birle mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`l-hâmis ve`l-`aşrîn min şehr-i Rebî`ü`l-evvel li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Mehmed Corbaci El-Karamanî

Monla Mustafa

Ali Ağa Emrzâde

74

Lefkoşa`nın Hamam Avlusu Mahallesi`nden Döndü`nün ölümünden sonra malını halasının oğluna bıraktığı halde Beytü`l-mal Emîni tarafından Döndü`nün ölümünden

sonra malına el konulması üzerine hala oğlu Kabad`in Döndü`nün malının kendisine verilmesini mahkeme aracılığı ile Beytü`l-mal Emîni Hasan Ağa`dan istemesi.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Hamam Avlusu Mahallesi sâkinlerinden işbu bâ`isü`l-vesîkâ Kabad bin Abdi nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde mahrûsa-ı merkumede emîn-i beytü`l-mal olub zikri âti muhallefâta vazî`l-yed olan Hasan Ağa bin El-hâc Mustafa nâm kimesne mahzarında üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb mahalle-i merkume sâkinelerinden îken bundan akdem fevt olan Döndü binti Ahmed nâm hâtûn hâl-i hayâtında tasarrufât-ı şer`iyesi nâfiz olduğı hâlde benim içün halam oğludur ve hasren vârisimdir bundan gayri zâhirde vâris-i ma`rûfum yokdur ben bâ emr-i Allahü ta`âlâ vefât eylediğimde muhallefâtım buna intikal eder deyü huzûr-ı müslimînde ikrâr ve bu ikrarı üzere muzırran vefât etmeğini hâlâ makarrla bi`n-neseb-i cihetden ben vârisi iken emîn-i mezbûr muhallefâtını kabz eyledi suâl olunub makbûzâtı olan muhallefât-ı mezkûreyi bana teslîme tenbîh olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl emîn-i mezbûr Hasan Ağa cevâbında müteveffât-ı merkume Döndünün beytü`l-mâl içün muhallefâtını kabz eylediğini ikrâr gelen müdde`î mezbûr Kabadin vech-i meşrûh üzere verâsetini inkâr idecek müdde`î mezbûr Kabadden müdde`âsını mübeyyin beyyine taleb olundukda `udûl-ı ricâlden İmâm Mustafa Halîfe bin Ramazân ve El-hâc Yahya bin Osman nâm kimesnele li-ecli`ş-şahâde meclis-i şer` hatîr-i şer`de hazırân olub eserü`l-istişhâdi`ş-şer`î fi`l-hakîka müteveffât-ı merkume Döndü hâl-i hayâtında tasarrufât-ı şer`iyesi nâfiz olduğı hâlde mezbûr Kabad benim de halam oğludur ve hasren vârisimdir bundan gayri vâris-i ma`rûfum yokdur bâ emr-i Allahü te`âlâ vefât eylediğimde muhallefâtım buna intikal eder deyü bizim huzûrumuzda ikrâr ve bizi eşhâd ve bu ikrârı üzere muzırr vefât eyledi biz bu husûsa ve minvâl üzere şâhidleriz şahâdet dahi ideriz deyü her biri edâ-ı şahâdet-i şer`iye eylediklerinde gıbb-i ri`âyete şerâiti`l-kabûl şahâdetleri makbûl olmağın vechiyle hükm birle mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâbi` ve`l-`aşrîn min şehr-i Rebî`ü`l-evvel li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Abdunnebi Çavuş

Murâd bin Abdullah

Ramazân bin Hasan

75

Lefkoşa`nın Kara Baba Mahallesi`nden Cennet`in kocası Mehmed`den muhâle`a ile boşanması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Kara Baba Mahallesi sâkinelerinden Cennet binti İsmail nâm hâtûn meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde zevci muhâli`î olan işbu bâ`isü`l-vesîkâ Mehmed bin Ömer nâm kimesne mahzarında ikrâr ve i`tirâf idüb mezbûr Mehmed zevcim olub lâkin beynimizde hüsn-i mu`âşeretimiz olmamağla zimmetinde mütekarrir ve ma`kûdün-`aleyh olan yedi guruş mehr-i müeccelimden ve nafaka-ı `iddetimden geçüb meunet-i süknâsı dahi kendi üzerime olmak üzere mezbûr Mehmed ile muhâle`a-ı sahîhe-i şer`iye ile muhâle`a eyleyüb oldahi ber-vech-i muharrer hûl`-ı merkum kabûl eyledikden sonra her birimiz âherin zimmetini hukûk-ı zevciyyete müte`allik `âmme-i de`âvîden ibrâ ve ıskat eyledik dedikde mukırr-ı merkumenin minvâl-i muharrer üzere cârî ve sâdır olan ikrârına el-mukırre`l-mezbûr vicâhen tasdîk ve şifâhen tahkîk idecek mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`r-râbi` ve`l-`aşrîn min şehr-i Rebî`ü`l-evvel li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Mustafa Ağa bin Mahmud

Muhzır Hasan bin Mehmed

Murâd bin Abdullah

76

Lefkoşa`nın Debbâğhâne Mahallesi`nden Mustafa`nın menzilini ve 10 dönüm bağ-çesini 40 guruşa Seyfi Çelebi`ye satması yanında, 40 dönüm hassa ve 200 dönüm kıraç tarlanın tasarrufunu 10 guruş karşılığında yine Seyfi Çelebi`ye devretmesi.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Debbâğhâne Mahallesi sâkinlerinden El-hâc Mustafa Ağa bin Hasan nâm kimesne tarafından bey`-i âti`z-zikri ikrâr vekîl olub Ali bin Abdullah ve Hüseyin Ağa bin Receb nâm kimesneler şahâdetleriyle şer`an vekâleti sâbite olan İsmail Ağa bin Ramazân nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ Seyfi Çelebi ibn Abdullah Elmennan nâm kimesne

mahzarında bi`l-vekâle ikrâr ve i`tirâf idüb müvekkilem-i mezbûr El-hâc Mustafa Ağa Mesarye kazâsına tâbi` Kuralı nâm karye de vâkî` etrâf-ı erbaa` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz iki bâb tahtânî hâne ve iki bâb fevkanî ve üc mahzen ve bir sahanlıkdan âheri ve bir mikdâr havlı ve bi`r-i mâî müştemil mülk-i menzilini ve yine karye-i merkumede vâkî` bir tarafdan Ali Bölükbaşı tarlası ve bir tarafdan Bektaş tarlası ve tarafeynden tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz on dönüm zâtü`l-eşcâr bağçesini mâ-i mu`ayyenesiyle safka-i vâhide mezbûr Seyfi Çelebiye tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile kırk `aded esedî guruşa bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden yine karye-i merkumede vâkî` lede`l-ahâlî ve`l-cîrân ma`lûmi`l-hudûd ve`l-kat` kırk dönüm hassa ve iki yüz dönüm kırac tarlalarını dahi on guruş bedel mukabelesinde bâ-izn-i sâhib-i arz mezbûr Seyfi Çelebiye ferâğ ve hakk-ı tasarrufunu tefvîz oldahi tefevvüz ve kabûl eyledikden sonra semen-i mezkûr ile bedel-i mezbûr cem`an elli `aded esedî guruşı tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledi fi maba`d emlâk-ı mezkûra mezbûr Seyfi Çelebinin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun ve arazi-i mesfûra dahil taht-ı tasarrufı olmuşdur emsâli tasarrufuki mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüvel`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâmin ve`l-`aşrîn min şehr-i Rebî`ü`l-evvel li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Hasan Ağa Kethûda-yı Yeniçeriyân

Hüseyin Ağa Kethûda yeri

Receb Çavuş

Sufi Ramazân

77

Lefkoşa`ya bağlı Gönyeli Köyü`nde Yakub`un pamuk tarlasına, Ali Bölükbaşı ve Fredi ve Anası`nın öküzlerinin girip, tarlasına zarar verdiği keşf yapılmasını istemesi.

Mahrûsa-ı Lefkoşa kazâsına tâbi` Gönyeli nâm karye sâkinlerinden Yakub bin Ali nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu eshâbi`l-vesîkâ Ali Bölükbaşı nâm kimesne ile Fredi veledi Badi ve Anas veledi Dergiru nâm zimmîler muvâcehelerinde üzerlerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb târih-i kitâbdan iki gün mukaddem merkumun

Ali Bölükbaşı ve Fredi ve Anastasın öküzleri karye-i merkumede vâkî` penbe tarlaya girüb iki dönüm penbemi ekl ve itlâf ettiği suâl olunub icrâ-yı hakk olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl merkumun Ali Bölükbaşı ve Fredi ve Anasın cevâblarında müdde`î mezbûr Yakubun tarlasına öküzlerimiz girdiği ma`lûmumuz olmadığından mâ`adâ mezbûr Yakubun penbe tarlası aslâ ekl ve itlâf olunmayub `ân-ı asl nice ise ol minvâl üzere olub da`vân kizb-i mahzar olmağı cânib-i şer`-i enverden üzerine varılub keşf ve müşâhede olsun dediklerinde min-nefsi`l-emr-i hakk husûmet zâhir olmağçün cânib-i şer`-i mazhardan muhzır Murâd bin Abdullah ta`yîn ve irsâl olunub oldahi hâlâ vâlî-i vilâyet devletlü vezîr-i mükerrem ve muhterem Mustafa Paşa hazretlerinin taraf-ı bâhiri`ş-şereflerinde husûs-ı merkumeye mübâşir ta`yîn olunan Mustafa Çavuş bin Ahmed ve Mehmed bin Süleyman ve zeyl-i vesîkâda muharreri`l-esâmi olan müslimîn ile tarla-yı mezbûrın üzerine varılub keşf ve nazar eylediklerinde aslâ bir yerinde eser-i ekl ve itlâf olmadığı mu`âyene ve müşâhede olundukda sonra Ali merkume meclis-i şer`e değildir her biri ihbâr eylediklerinde zâhir-i hâl müdde`î mezbûr mükerrer olub da`vâ-ı hasma ve mahzar şirret olduğı nümâyân olmağın bî-vech-i mu`ârazadan men` olunub mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`t-tâsi` ve`l-`aşrîn min şehr-i Rebî`ü`l-evvel li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Veli Bölükbaşı bin

Dervîş Beşe bin

Yusuf Beşe bin

78

Pendalya Kazâsına bağlı Lavrora Köyü`nden Simyo`nun Hasan`dan 13,5 guruşa bir katır satın aldığı 10,5 guruşunu ödediğini fakat satışın fesh edilmesinden sonra 10,5 guruşun 4,5 guruşunu geri aldığını 6 guruşun karşılığında ise kısrak almayı kabul etmesi hakkında.

Pendalya kazâsına tâbi` Lavrora nâm karye sâkinlerinden Simyo veledi Senadnu nâm zimmî mahfil-i kazâda işbu bâ`isü`l-vesîkâ Hasan bin Mustafa nâm kimesne mahzarında ikrâr ve i`tirâf idüb bundan akdem mezbûr Hasandan on üc bucuk guruşa bir re’s katır iştirâ ve kabz ve semeninden on bucuk guruşunı edâ ve teslîm eyledikden sonra mezkûr

katırı yine her gelesinde gezmek üzere kendüye emânet vermişdim hâlâ tarafeyn rızâsıyla bey`-i mezkûru fesh ve ikale idüb kendüye teslîm eylediğim meblağ-ı mezkûr on bucuk guruşdan dört bucuk guruşunu yedinden istirdâd ve kabz idüb altı guruşunu beynimizde ma`lûm kısrak nizâ`dan sulh olduğumuz altı guruş bedel-i sulha takas oldahi mukâss ve kabûl etmeği fi-maba`d mezbûr Hasandan mezkûr katıra müte`allik da`vâ ve husûmetim ve `alâka ve medhalim yokdur ve teslîm eylediğim meblağ-ı mezkûr on buçuk guruşdan zimmetinde hakkım kalmadı dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâbi` ve`l-`aşrîn min şehr-i Rebî`ü`l-evvel li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Dervîş Beşe bin

Muhzır Mustafa bin Mehmed

Murâd bin Abdullah

79

Mesarye Kazâsı`na bağlı Çatuz Köyü`nden Süleyman`ın Urniyete Köyü`nden Terma`-dan 25 semene tüm mirasını satın aldığı, fakat bu mirastan 1,5 dönüm bahçesinin Baba Yannici üzerinde bulunduğu, onun içinde Baba Yannici ile 4 guruşa anlaşmaya vardığı hakkında.

Mesarye kazâsına tâbi` Çatuz nâm karye sâkinlerinden Süleyman Beşe bin Osman nâm kimesne meclis şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde Girinye kazâsında vâkî` Andofonidi nâm manastır babası olan Baba Yannici veledi Anzoli nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve i`tirâf idüb bundan akdem Urniyete nâm karye sâkinlerinden Terma nâm zimmîden Aya Haridu nâm mevzîî`de vâkî` cem`î emlâk-ı mevrûsesini yirmi beş semene iştirâ etmekle emlâk-ı mezkûrdan mezbûr Baba Yannici yedinde bir tarafdan Hasan Beşe mülkü ve bir tarafdan Binardi mülkü ve tarafeynden tarîk-i âmm ile mahdûd ve mümtâz bir buçuk dönüm bağçesini bulub taleb ve da`vâ eylediğimde mezbûr Baba Yannici bâyi`-i merkumun mülk-i mevrûse oldahi münker olub ben dahi beyyineden `âciz olmakla beynimize vesâtet-i muslihûn ile da`vâ-ı merkumene dört `aded esedî guruş üzerine inşâ-ı `akd sulh eylediklerinde ben dahi sulh-ı mezbûrı kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezkûr dört guruşı mezbûr Baba Yannici yedinden tamâmen ahz ü kabz

idüb bağçe-i mezkûra ve hakk-ı şirbi olan mâ-i mu`ayyene ve beynimizde ma`lûm dört dîb eşcâr-ı zeytûn ve harnub da`vâlarına müte`allik `âmme-i de`âvîden ve mutâlebâtdan zimmetini ibrâ-ı `âmm katı`-ı nizâ`mla ibrâ ve ıskat eyledim fi-maba`d mezbûr Baba Yanniciden husûs-ı merkume müte`allik vechen mine`l-vücûhi`ş-şer`iye ve sebeben mine`l-esbâbi`l-mer`iyye da`vâ ve nizâ`m yokdur zuhûr dahi ederse lede`l-hükkâmi`l-kirâm mesmû` ve makbûl olmasun dedikde gıbbe`t-tasdîki`şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâdis ve`l-`aşrîn min Rebî`ü`l-evvel li sene `aşer ve mie elf

Şuhûdü`l-hâl

Hasan Ağa Kethûda-yı Yeniçeriyân

Monla Ali

Yusuf Çavuş

Kâtib Mustafa Çelebi

Osman Ağa Başçavuş

80

Lefkoşa`nın Hamam Havlusu Mahallesi`nden Döndü`nün vefat etmesinden sonra Döndü`nün malını istediği gibi kullanmakta serbest bıraktığı halasının oğlu Kabad`ın Döndü`nün eşi Hasan`nın Döndü`ye ait otuz guruşu mahkeme aracılığı ile talep etmesi.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Hamam Havlusu sâkinelerinden iken bundan akdem fevt olan Döndü binti Ahmed nâm Hâtûnun halası oğlu olan işbu bâ`isü`l-vesîkâ Kabad bin Abdi nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde müteveffât-ı merkumenin zevci Hasan bin Ahmed nâm kimesne mahzarında üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb müteveffât-ı merkume Döndü hâl-i hayâtında tasarrufât-ı şer`iyesi sâbite olduğı hâlde bâ-emr-i Allahü te`âlâ vefât eylediğimde cem`î maldan otuz guruş ifrâz ve meblağ-ı mezkûrdan mu`tâd üzere techiz ve tekfîn görüb fazlası eyyâm-ı mu`tâdda tab`-ı ta`âm ve fukarâya bedel ve ittifak oluna deyü vasiyet-i tenfîz yine vasî-i muhtâr nasb ve ta`yîn idüb bu vasiyeti üzere hasren vefât ettiği hâlâ sülüs malı meblağ-ı mezkûrun etmekle tereke-i vâfiyesinden vesâyeti hasebiyle meblağ-ı mezkûru taleb eylediğimde zevci mezbûr Hasan vermede ta`alül eder suâl olunub alıverilmesi matlûbumdur dedikde

gıbbe`s-suâl ve `akîbe`l-inkâr müdde`î mezbûr Kabaddan müdde`âsını mübeyyin beyyine taleb olundukda `udûl-ı ricâlden Mehmed bin Halîfe ibn Ahmed ve Monla Mustafa bin Rıdvân nâm kimesneler li-ecli`ş-şahâde meclis-i şer`e hazırân olub eserü`l-istişhâdi`ş-şer` fi`l-hakîka müteveffât-ı merkume Döndü binti Ahmed hâl-i hayâtında tasarrufât-ı şer`iyesi nâfiz olduğı hâlde bâ-emr-i Allahü te`âlâ vefât eylediğimde cem`î maldan otuz guruşa ifrâz ve mu`tâd üzere techîz ve tekfînîm görülüb fazlası eyyâm-ı mu`tâdda tab`-ı ta`âm ve fukarâya bedel ve ittifak oluna deyü bizim huzûrumuzda vasîyyet ve tenfîzine mezbûr Kabadı vasî-i muhtâr nasb ve ta`yîn idüb ve bu vasiyeti üzere hasren vefât eyledi biz bu husûsa bu minvâl üzere şâhidleriz şahâdet dahi ideriz deyü her biri edâ-ı şahâdet-i şer`iye eylediklerinde gıbb-i ri`âyete şerâiti`l-kabûl şahâdetleri makbûl olmağın mücebiyle hükm birle mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu mine`l-yevmi`s-sâlis min şehr-i Rebî`ü`l-âhir li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Monla Mustafa bin Hasan

Ramazân bin Hasan

Mustafa bin Mehmed

81

Lefkoşa`nın Nerdübanlı Çeşme Mahallesi`nden Esma`nın menzilini 40 guruş borcu karşılığında Mehmed`e satması hakkında.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Nerdübanlı Çeşme Mahallesi sâkinelerinden Esma binti El-hâc Mehmed nâm hâtûn meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ Mehmed bin Seydi nâm sagîrin vâlidesi kıbel-i şer`-i enverden mansûbe-i vasîsi olan Ümmi binti Osman nâm hâtûn tarafından bey`-i âti`z-zikri tasdîke vekîl olub vekâleti nehc-i şer` üzere sâbite olan karındaşı Mustafa bin Osman nâm kimesne mahzarında ikrâr ve i`tirâf idüb mahalle-i mezbûrda vâkî` bir tarafdan kiracı kızları mülkü ve bir tarafdan Ayşe Hâtûn mülkü ve bir tarafdan `arsa-ı hâliye ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz iki bâb tahtânî hâne ve bir sundurma ve bi`r-i mâî ve bir mikdâr havluyu müştemil mülk-i menzilimi merkume Ümmiye tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile kırk `aded esedî guruşa bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer vesâyete hasebiyle sagîr-i mezbûr Mehmed içün iştirâ ve kabz ve

kabûl ve tesellüm eyledikden sonra semeni olan kırk guruşa sagîr-i mezbûr bundan akdem fevt olan zevcim Çelenk Mustafanın muhallefâtından isâbet ve intikal idüb zimmetimde olan yirmi beş guruş ile yine sagîr-i mezbûr malından olub vasî-i merkume yedinden ber-vech-i farz-ı şer` ahz eylediğim on beş guruş ki cem`an kırk guruş deynime takas oldahi mukâssa ve kabûl etmeğin fi maba`d mârrü`z-zikr menzil sagîr-i mezbûr Mehmedin mülkü müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâbi` min şehr-i Rebî`ü`l-âhir li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Hüseyin bin Ahmed

Yûnus bin Mevlûd

Kal`abend Abdurrahman

Monla Mustafa bin Hasan

Muhzır Hasan

82

Lefkoşa Kazası`na bağlı Madyad Köyü`nde ölen Rıdvan`ın malına el koyan oğlu Mezid`in kız kardeşinin hissesine düşen yarım dönüm bahçe ile içinde bulunan 10 adet zeytin ağacını, 4 adet dut ağacını, bir adet asmayı vermesi hakkında.

Mahrûsa-ı Lefkoşa kazâsına tâbi` Madyad nâm karye sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Rıdvân bin Mezid nâm kimesne verâseti sulbî oğlu Mezid ile sulbîye kızı Havvana münhasır olduğı şer`an zâhir ve müte`ayyin olmağı merkume Havvana tarafından ibrâ-ı âti`z-zikri ikrâra vekîl olub zâtını ma`rifet-i şer`iye `ârifân olan Ali Çavuş bin Mehmed ve Halil bin Nasuh nâm kimesneler şahâdetleriyle şer`an vekâleti sâbite olan zevci Ali bin Mevlûd nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde müteveffâ-yı mezbûrın muhallefâtına vazî`l-yed olan işbu bâ`isü`l-vesîkâ oğlu mezbûr Mezid mahzarında bi`l-vekâle ikrâr ve i`tirâf idüb zevcem ve müvekkilem merkume Havvana babası müteveffâ-yı mezbûr Rıdvânın cem`î muhallefâtından isâbet iden hisse-i şer`iyesi mukabelesinde `alâ-tarîki`s-sulh ve`t-tehârüc karındaşı mezbûr Mezid ile yedinden karye-i merkumede vâkî` etrâf-ı erbaa`sı yine mezbûr Mezid mülkü ile

mahdûd ve mümtâz nısf dönüm bağçe mâ-i mu`ayyeneyle ve mekâna ma`lûmumda vâkî` on dîb zeytûn ve dört dut ve dört dîb enâr ve bir dîb sükût maa` asma alub irs-i merkume müte`allik `âmme-i de`âvîden zimmetini ibrâ-i `âmm katı`-ı nizâ`mla ibrâ ve ıskat eyledi fi-maba`d zevcem ve müvekkilem-i mezbûr Havvananın karındaşı mezbûr Mezidden irs-i merkume müte`allik kat`en da`vâ ve nizâ` kalmadı zuhûr dahi ederse lede`l-hükkâmi`l-kirâm mesmû` ve makbûl olmasun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâbi` min şehr-i Rebî`ü`l-âhir li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Monla Mustafa bin Hüseyin

Mustafa bin Mehmed

Ramazân bin Hasan

83

Lefkoşa`nın Nerdübanlı Çeşme Mahallesi`nde Mehmed`in vasîsi Ümmi aracılığı ile menzilini 40 guruşa Mehmed bin Ali`ye satması hakkında.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Nerdübanlı Çeşme Mahallesi sâkinlerinden Mehmed bin Seydi nâm sagîrin vâlidesi ve kıbel-i şer`-i enverden mansûbe-i vasîsi olan Ümmi binti Osman nâm hâtûn tarafından bey`-i âti`z-zikri ikrâra vekîl oluyb zâtını ma`rifet-i şer`iye ile `ârifân olan Turmuş bin Mustafa ve Şahin bin Mehmed nâm kimesneler şahâdetleriyle

Vâhide esed

şer`an vekâleti sâbite olan karındaşı Mustafa bin Osman kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ Mehmed bin Ali nâm kimesne mahzarında bi`l-vekâle ikrâr ve i`tirâf idüb müvekkilem-i merkume bundan akdem vesâyeti hasebiyle sagîr-i mezbûr Mehmed içün iştirâ eylediği mahalle-i mezbûrda vâkî` bir tarafdan kiracı kızları mülkü ve bir tarafdan Ayşe Hâtûn mülkü `arsa-ı hâliye ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz iki bâb tahtânî hâne ve bir sundurma ve bi`r-i mâî ve bir mikdâr havluyu müştemil mülk-i menzilin gallesi hurmâtını muhît olmayub bey` ve semeni istirbâh olunmak olmağla evveli olmağla yine vesâyeten hasebiyle mezbûr

Mehmede tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile kırk `aded esedî guruşa bey` ve tesellüm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr kırk guruşı tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledi fi maba`d mârrü`z-zikr menzil mezbûr Mehmedin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâbi` min şehr-i Rebî`ü`l-âhir li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

El-hâc İsmail bin İlyas

Abdulkâdir bin Ahmed

Ali dede el-imâm

Üstâd Ali

84

Lefkoşa`ya bağlı Nevbethâne Mahallesi`nden Emîne`nin menzilini 46 guruşa Avrahim`e satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Nevbethâne Mahallesi sâkinelerinden Emîne binti El-hâc Ahmed nâm hâtûn tarafından bey`-i âti`z-zikri ikrâra vekîl olub zâtını ma`rifet-i şer`iye ile `ârifân olan Mevlûd bin Muharem ve Mustafa bin Abdullah nâm kimesneler şahâdetleriyle şer`an vekâleti sâbite olan zevci üstâd Yusuf bin Abdullah nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`s-sifr Avrahim veledi Sarkiz nâm Ermeni muvâcehesinde ikrâr ve i`tirâf idüb zevcem ve müvekkilem merkume Emîne mahalle-i mezbûrda vâkî` bir tarafdan Emîr Mehmed mülkü ve bir tarafdan Ali Beşe mülkü ve bir tarafdan Hüseyin Beşe mülki ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz iki bâb tahtânî hâne ve iki sundurma ve bir mikdâr havlı ve bi`r-i mâî ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmire müştemil mülk-i menzilini mezbûr Avrahime tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile kırk altı `aded esedî guruşa bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr kırk altı guruşı tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledi fi maba`d mârrü`z-zikr menzil mezbûr Avrahimin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve

hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`l-`aşer min şehr-i Rebî`ü`l-âhir li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

İbrahim Halîfe bin Mustafa

Yusuf bin El-hâc Ali

İbrahim Beşe

Hasan Beşe

Mehmed bin Yusuf

85

Lefkoşa`nın Hıpal Harma Mahallesi`nde İsmail`in 50 guruşa menzilini Luizu`ya satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Hıpal Harma Mahallesi sâkinlerinden İsmail bin İbrahim nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`s-sifr Luiz veledi Felahtu nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve i`tirâf idüb mahalle-i mezbûrda vâkî` bir tarafdan Yasef mülkü ve bir tarafdan El-hâc Ali mülkü ve bir tarafdan El-hâc Mehmed mülkü ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz iki bâb tahtânî hâne ve bir sundurma ve bir mikdâr havlı ve bi`r-i mâî ve eşcâr müsmire ve gayr-ı müsmireyi müştemil mülk-i menzilimi mezbûr Luizuya tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile elli `aded esedî guruşa bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr elli guruşı tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledim fi maba`d mârrü`z-zikr menzil mezbûr Luizunun mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`l-`aşer min şehr-i Rebî`ü`l-âhir li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Es-Seyyid Hasan Çelebi

El-hâc Receb

Hüseyin Odabaşı

El-hâc Abdi

Hasan Beşe

El-hâc Ahmed

86

Lefkoşada Ermeni Mahallesi`nde misafir olarak ölen Agob`un varislerinden olan kardeşi Avvaniz`in kardeşine ait olan eşya ve 400 guruşu kardeşinin yakını Vartine`den talep etmesi.

Fi`l-asl medîne-i Haleb sâkinlerinden olub hâlâ mahrûsa-ı Lefkoşada Ermeniyan Mahallesinde misâferet vechi üzere sâkin-i mürd olan kurbiyyet veledi Agob nâm Ermeninin verâseti vâlidesi Kahr binti kurbiyyet ve lâm-ı er karındaşları Avvaniz Azbecan ve Yasef ve Hacı Düri Barlum ve Yehye ve hemşiresi Meryem evlâd-ı Nermacan nâm Ermenilere münhasır olduğı şer`an zâhir ve müte`ayyin olmağı mezbûr Avvaniz meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde mahalle-i mezbûr sâkinelerinden Vartine Nikola nâm Ermeniye muvâcehesinde üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb karındaşım mesfûr kurbiyyet-i mersûme Vartinenin mahalle-i merkumede vâkî` kendi sâkine olduğı menzilinde mürd olmağı yanında mevcûd olan dört yüz guruş nakd ve dört kilim ve dört delençe ve dokuz sahn ve iki `abâsını mersûme Vartine kabz etmeği hâlâ taleb eylediğimde bana teslîmde ta`allül ider hilli bundan akdem nukud-ı mezkûr ile eşyâ-ı merkumeyi kabz eylediğini lede`ş-şuhûd ikrâr dahi etmeğin suâl olunub alıverilmesi matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl ve `akîbe`l-inkâr müdde`î mezbûr Avvanizden müdde`âsını mübeyyin beyyine taleb olundukda `udûl-ı ricâlden olub kasaba-ı Lefke sâkinlerinden Mehmed bin Abdullah nâm kimesne ile medîne-i merkume sâkinlerinden Sorlon veledi Yasef nâm zimmî li-ecli`ş-şahâde meclis-i şer`e hazırân olub eserü`l-istişhâdi`ş-şer` fi`l-hakîka bundan akdem müdde`î mezbûr Avvaniz mersûme Vartine den karındaşım hâlik-i mesfûr kurbiyyetiniz bin guruşluk terekemizde buldu ancak dört yüz guruş nakdi kabz eyledik bana def` ve teslîm ile deyü taleb eyledikde mersûme Vartine karındaşınız bin guruşluk terekeyi bizde buldu ancak dört yüz guruş nakdi ve dört kilim ve dört delençe ve dokuz sahn ve iki `abâsı var idi hâl-i hayâtında mübâşire hibe ve vasiyyet etmeği ben dahi kabz ve mübâşire teslîm eyle deyü bizim huzûrumuzda nukud-ı mezkûra ile eşyâ-ı merkumeyi kabz eylediği ikrâr eyledi

mezbûr husûsa bu minvâl üzere şâhidleriz şahâdet dahi ideriz deyü her biri şahâdet-i şer`iye eylediklerinde gıbb-i ri`âyete şerâiti`l-kabûl şahâdetleri makbûl olmağın mûcebiyle hükm birle mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâmin min şehr-i Rebî`ü`l-âhir li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Monla Mustafa bin Hasan

Mevlûd bin

Murâd ibn Abdullah

Ramazân bin Hasan

Mustafa bin Mehmed

87

Talak-ı selâse ile Ahmed Ağa`dan boşanan kadının kardeşi olan vezir aracılığı ile, kocası Ahmed Ağa`dan mehr bedeli olan 40000 akçeyi talep etmesi.

Husûs-ı câni`z-zikrin `alâ vechi`l-âti istimâ` ve tahrîr içün bi`l-fi`l cezîre-i Kıbrıs muhâfızı olan düstûr-ı mükerrem müşîr-i mufahham nizâmü`l-`âlem devletlû vezîr-i mükerrem ve muhterem Mustafa Paşa yessarallahu mâ berîd ve mâ yeşâ hazretlerinin divân-ı `âliyyelerinde zeyl ve şıkkıyede muharre`l-esâmi olan müslimîn muvâcehesinde bi`n-nazar `akd meclis-i şer`-i enver olundukda mahmiye-i İstanbulda Bahçekapusı dâhilinde olan Zâde Mahallesinde sâkine fahrü`l-muhadderât havâssağım inbete`l-vezîr müşârün-ileyh tarafından cem`î umûruyla ve zuhûr iden müdde`âsına da`vâ ve husûmetine ve tevcîh iden taleb ve ahz ve farziyye vekâlet-i mutlâka ile vekîl olub hakkım hâce-i şer`iyesi muvâcehesinde zâtını ma`rifet-i şer`iye ile `ârifân olan kıdveti`l-emâcid ve`l-ekârim Ebu Bekr Ağa bin Hasan ve fahrü`l-emâsil Osman Ağa bin İvâz nâm kimesneler ta`rîf ve şahâdetleriyle şer`an vekâleti sâbite olan karındaşı mîr ve sermükerrem menbai`l-lûtf ve Eş-Şeyh Ahmed Bey biz el-vezîri`l-müşârün ileyh meclis-i ma`kûd-ı mezbûrda müvekkile-i mûmâ-ileyhânın zevci mutlâkı olan fahrü`l-akrân Ahmed Ağa bin Mehmed mahzarında bi`l-vekâle ikrâr ve i`tirâf üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr Ahmed Ağa hâlâ zevce-i menkûhası olan hemşirem müvekkilem-i mûmâ-ileyhâ havâssağım talak-ı selâse ile tatlîk ettiği zimmetinde mütekarrir

ma`kûdün-`aleyh olan kırk bin akçe mehr-i müecceleni vekâletim hasebiyle taleb eylediğimde virmede ta`allül ider suâl olunub alıverilmesi bi`l-vekâleten matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl mezbûr Ahmed Ağa cevâbında fi`l-hakîka hâl-i minvâl-i meşrûh üzere olmuşdur vekîl-i mûmâ-ileyh Ahmed Bey kelimât-ı meşrûhâsını bi`t-tavi`s-saf ikrâr ve i`tirâf idecek mücebiyle edâsına tenbîh birle mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`l-`aşer şehr-i Rebî`ü`l-âhir li sene `aşer ve mie elf

Şuhûdü`l-hâl

Kıdveti`l-ulemâi`l-muhakkıkîn Mehmed Efendi El-Müfti Lefkoşa

Fahrü`s-sâlikîn Eş-Şeyh Mustafa Efendi

Fahrü`l-akrân İbrahim Ağa bin Mustafa

Fahrü`l-eşbâh Musa Ağa bin ve Velî

Fahrü`l-emâsil Ali Ağa bin Süleyman

88

Lefkoşa`nın Ermeni Mahallesi`nden Allah Verdi ile Magosa`dan Turabi Reis ile aralarında alışveriş olduğu, Turabi`de Allah Verdi tarafından emânet yoluyla verilen 200 ledre pamuk çekirdeği bulunurken buna karşılık Allah Verdi`nin elinde ise Turabi `nin 4 guruş hakkının bulunduğu hakkında

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Ermeniyan Mahallesi sâkinlerinden Allah Verdi veledi Manin nâm Ermeni meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde medîne-i Magosa sâkinlerinden işbu bâ`isü`l-vesîkâ Turabi Reis bin Ahmed nâm kimesne mahzarında ikrâr ve i`tirâf idüb bundan akdem mezbûr Turabi Reis ile beynimiz ahz ü i`tâ ve mu`âmele-i şitâdan hesâbımız olmağın hâlâ lede`ş-şeri`l-`âli hesâbımızı görüb benim mezbûr Turabi yedinde ber tarîk-i emânet iki yüz ledre penbe çekirdeğim olub mezbûr Turabi Reisin dahi benim zimmetimde dört guruş hakkı bâkî kalub bunlardan gayrı birbirimizin zimmetimizde aslâ ilâ-hakkımız kalmamağla her birimiz âherin zimmetini beynimizde cârî ahz ü i`tâya müte`allik `âmme-i de`âvîden ve mutâlebât ve imânı ve muhâsamâtdan ibrâ-ı `âmm katı`-ı nizâ`mla ibrâ ve ıskat eyledik ba`de`l-yevm târih-i kitâba gelince birbirimizden vechen mine`l-vücûhi`ş-şer`iye ve sebeben mine`l-esbâbi`l-mer`iyye da`vâ ve husûmetimiz kalmadı zuhûr dahi ederse lede`l-hükkâmi`l-kirâm

mesmû` ve makbûl olmasun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâni `aşer min şehr-i Rebî`ü`l-âhir li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Osman Çelebi

Ali Çavuş

Monla Mustafa

89

Girinye Kasabası`ndan Havva`nın ölen eşi Mahmud`un mirasına Beytü`l-mal tarafından el konulması üzerine Havva`nın ölen eşinin mirasındaki hissesini ve mehrini mahkeme aracılığı ile talep etmesi.

Kasaba-ı Girinye sâkinelerinden Havva binti Ahmed nâm hâtûn tarafından ibrâ-ı âti`z-zikri ikrâra vekîl olub zâtını ma`rifet-i şer`iye ile `ârifân olan Abdunnebi Çavuş bin Hasan ve Hasan Ağa bin Mustafa nâm kimesneler şahâdetleriyle şer`an vekâleti sâbite olan Mustafa Bey bin Ahmed nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ Hasan Beşe ibn Kasım nâm kimesne mahzarında bi`l-vekâle ikrâr ve i`tirâf idüb bundan akdem müvekkilem-i merkume Havvanın zevci Mahmud Ağa bin nâm kimesne fevt olub zâhirde vâris-i ma`rûfı olmamağla muhallefâtı cânib-i beytü`l-malden kabz olundukda müvekkilem-i merkume Havva zevci müteveffâ-yı mezbûra Mahmud Ağa zimmetinde olan mehr-i müecceleni ve muhallefâtından sebebi`ş-şeri`ş-şerîf isâbet iden hisse-i şer`iyesini taleb ve da`vâ ve ahz ü kabz ve kendüye îsâle tarafından mezbûr Hasan Beşeyi vekîl nasb ve ta`yîn ettiği oldahi vekâleti hasebiyle merkume Havvanın mehr-i müecceleni ve hisse-i şer`iyesini cânib-i beytü`l-mâldan taleb ve ahz ü kabz ve müvekkilem-i merkume Havva tamâmen def` ve teslîm idüb oldahi kabz ve tesellüm ettiği min ba`d mezbûr Hasan Beşe zimmetinde bir akçe ve bir habbe hakkı kalmamağı husûs-ı mezbûreye müte`allik `âmme-i de`âvî ve mutale-bâtdan zimmeti ibrâ-ı `âmm ve katı`-ı nizâ`mla ibrâ ve ıskat eyledi dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâni `aşer min şehr-i Rebî`ü`l-âhir li sene `âşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Fahrü`l-eşbâh Hasan Ağa Kethûda-yı Yeniçeriyân

Osman Ağa Başçavuş

Asfer Ali Ağa

Kubadzâde Hasan Ağa

Karakaş Hasan Ağa

90

Lefkoşa Kazasına bağlı Mavra Kofi Köyü`nden Zahriye`nin üc dönüm bahçesinden yarım dönümlük hissesini 35 guruşa Marko`ya satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa kazâsına tâbi` Mavra Kofi nâm karye sâkinlerinden Zahriye veledi Ciryaku nâm zimmî meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`s-sifr Marko veledi Yakomu nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve i`tirâf idüb mezbûr Marko ile ber-vech-i iştirâk mâlikâne-i mutasarrıf olduğımuz karye-i mezbûrda vâkî` bir tarafdan Yakomu mülkü ve bir tarafdan kenîsa zeytûnliği ve tarafeynden cebel ile mahdûd ve mümtâz üc dönüm zâtü`l-eşcâr bağçede olan nısf hisse-i şayi`amı mâ-i mu`ayyeneyle mezbûr Markoya tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile otuz beş `aded esedî guruşa bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr otuz beş guruşı tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledim fi maba`d mârrü`z-zikr bağçede olan nısf hisse-i şayi`am mezbûr Markonun mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yev-mi`s -sâni `aşer min şehr-i Rebî`ü`l-âhir li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Ömer Beşe bin Mehmed

Mevlûd El-Bakkal

Papa Hristodulu

Petro Metseroli

Yakomu

91

Girinye Kazası`na bağlı Sihari Köyü`nden Ciryaku, Davud tarafından kendisinin başına şiddetle vurulduğunu belirterek Davud`dan şikayetçi olduğu hakkında.

Mahrûsa-ı Girinye kazâsına tâbi` Sihari nâm karye sâkinlerinden Ciryaku veledi Lucci nâm zimmî meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ Davud bin Muharrem nâm kimesne mahzarında ikrâr ve i`tirâf idüb mezbûr Davud târih-i kitâbdan bir gün evvel mukaddem beni darb-ı şedîd ile darb ve başımı işbu müşâhid olunduğu üzerine şakk eyledi suâl olunub mûcib-i şer`iyesi icrâ olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl mezbûr Davud cevâbında müdde`î mezbûr Ciryaku karye-i merkumede her kim darb ve de birine kazık sokub ol-vechden helâk olmağla da`vet-i şer` eyledikde `asabdan ve temşiyetden başına taş ile urub kan eyledi ben aslâ darb eylemedim deyü inkâr idecek müdde`î mezbûr Ciryakudan müdde`âsını mübeyyin beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineden izhâr-ı `acz birle istihlâf ettiği gıbbe`t-tahlîfi`ş-şer` bilâ-beyyine mu`ârazadan men` olunub mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâni `aşer min şehr-i Rebî`ü`l-âhir li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Yusuf Çavuş

El-kazzaz Hüseyin Çelebi

Murâd bin Hasan Abdullah

92

Lefkoşa`nın Debbâğhâne Mahallesi`nde ölen Mahmud`un varisleri olan oğulları Ali ve Mustafa`nın vasîleri Ahmed aracılığı ile 36 guruşa Mehmed`e menzil satmaları.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Debbâğhâne Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Mahmud bin Yusuf nâm kimesnenin verâsetini sulbî sagîr oğlu Ali ve sagîr oğlu Mustafaya münhasır olduğı şer`an zâhir ve müte`ayyin oldukdan sonra olmağı mezbûr asâleten ve sagîr-i mezbûrın kıbel-i şer`-i enverden mansûb-ı vasîsi olan Ahmed bin Mehmed nâm kimesne vesâyeten meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tev- kirde işbu bâ`isü`l-vesîkâ Mehmed bin Mahmud nâm kimesne mahzarında her biri ikrâr ve i`tirâf idüb müteveffâ-yı mezbûr düyûna kesîr olmağla mahalle-i mezbûrda vâkî` bir tarafdan Sefer Ağa bağçesi ve bir tarafdan Hasan Ağa mülkü ve bir tarafdan Kara Mustafa mülkü ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz iki bâb tahtânî hâne

ve bir mikdâr havlı ve turunc şecerini müştemil mülk-i menzilini zarûre-i diniye içün mezbûr Mehmede asâlet-i vesâyetimiz hasebiyle bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile otuz altı `aded esedî guruşa bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr otuz altı guruşı her birimiz tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledik fi maba`d mârrü`z-zikr menzil mezbûr Mehmedin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dediklerinde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâlis `aşer min şehr-i Rebî`ü`l-âhir li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Es-Seyyid Hasan Çelebi

Hüseyin Odabaşı

Berber Hüseyin Odabaşı

Üstâd Hasan

93

Lefkoşa`nın İkavediye Mahallesi`nden Hristofi`nin menzilini 58 guruşa Nikolo`ya satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından İkavediye Mahallesi sâkinlerinden Hristofi veledi Avraşim nâm zimmî meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`s-sifr Nikolo veledi Yerelimo nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve i`tirâf idüb mahalle-i mezbûrede vâkî` iki tarafdan Baba Yannici mülkü ve iki tarafdan tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz üc bâb tahtânî hâne ve bir sundurma ve bir mikdâr havlı ve bi`r-i mâî ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi müştemil-i mülk menzilimi mezbûr Nikoloya tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile elli sekiz `aded esedî guruşa bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr elli sekiz guruşı tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledim fi maba`d mârrü`z-zikr menzil mezbûr Nikolonun mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâlis `aşer min şehr-i Rebî`ü`l-âhir li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Francisko Dülger

Yasef Dülger

Komi İbni

Terzi Hristodulu

94

Lefkoşa`nın Aya Kuşanu Mahallesi`nde ölen Leno`nun varisi olan Tomazu`nun Enz`-den hissesi olan 30.5 guruş ile Zahi Köyü`nde bulunan bahçedeki yarı hissesini talep etmesi.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Aya Kuşanu Mahallesi sâkinelerinden iken bundan akdem hâlik olan Leno binti Hristodulu nâm nasraniyyenin verâsetini vâlidesi Enz binti Francisko dayıları Tomazu ve Mihail veledi Rafayel nâm zimmîlere münhasır olduğı şer`an zâhir ve müte`ayyin olmağı mezbûr Tomazu meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde hâlik-i merkumenin terekesine vâzıu`l-yed olan işbu bâ`isü`s-sifr merkume Enz muvâcehesinde ikrâr ve i`tirâf idüb hâlik-i merkume Lenonun cem`î terekesinden isâbet iden hisse-i şer`iyem mukabelesinde terekesine vâzıu`l-yed olan vâlidesi merkume Enz yedinden `alâ tarîki`s-sulh ve`t-tehârüc otuz buçuk esedî guruş ile mahrûsa-ı mezbûr kazâsına tâbi` Zâhi nâm karyede vâkî` lede`l-ahâlî ve`l-cîrân ma`lûmi`l-hudûd bir kıt`a bağçede olan nısf hissesini alub irs-i merkume Bore müte`allik `âmme-i de`âvî ve mutalebât ve imân ve muhâsamâtdan merkume Enzin zimmetini ibrâ-ı `âmm katı`-ı nizâ`mla ibrâ ve ıskat eyledim fi maba`d merkume Enzden irs-i merkume müte`allik vechen mine`l-vücûhi`ş-şer`iye da`vâ ve husûmetim kalmadı zuhûr dahi iderse lede`l-hükkâmi`l-kirâm mesmû` ve makbûl olmasun dedik- de gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`l-hâmis `aşer min şehr-i Rebî`ü`l-âhir li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Yusuf Çavuş

Mehmed Çorbacı

Muhzır Ramazân

Hristodulu veledi Yorgi

95

Lefkoşa`nın Ömeriye Mahallesi`nde Mümine`nin vekili Abdulkerîm Çelebi aracılığı ile 165 guruşa 1.5 dönüm bahçesini Marko`ya satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından `Ömeriye Mahallesi sâkinelerinden Mümine binti Ali nâm hâtûn tarafından bey`-i âti`z-zikre vekîl olub zâtını ma`rifet-i şer`iye ile `ârifân olan Mustafa bin Mehmed ve Osman bin Hüseyin nâm kimeseneler şahâdetleriyle şer`an vekâleti sâbite olan Es-Seyyid Abdulkerîm Çelebi ibn Mustafa nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`s-sifr Marko veledi Enz Velî nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve i`tirâf idüb müvekkilem-i merkume Müminenin mahalle-i mezbûrda vâkî` bir tarafdan Bazan müşteri mezbûr mülkü ve Bazan Nikolo mülkü ve bir tarafdan hisâr tarafeynden tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz bir bâb fevkanî ve iki bâb tahtânî hâne ve bir sundurma ve bir kıt`a havz ve bir kıt`a dolab kuyusı ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi müştemil-i mülk tahmînen bir buçuk dönüm mülk bağçesini vekâlet-i mahkîyem hasebiyle mezbûr Markoya tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile yüz altmış beş `aded esedî guruşa bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr yüz altmış beş guruşı müvekkilem-i merkume içün tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledim fi maba`d mârrü`z-zikr menzil ve bağçe mezbûr Markonun mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîkî`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`l-hâdi ve`l-`aşrîn min şehr-i Rebî`ü`l-âhir li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Es-Seyyid Mustafa Efendi El-Hatîb

Hasan Ağa bin Mustafa

Monla Mustafa bin Hasan

Es-Seyyid Ahmed Çelebi ibn Ali

Dellâl Ahmed bin Mustafa

Şaban bin Mehmed

96

Lefkoşa Kazası`na bağlı Abihor Köyü`nden Hasan Yusuf`un elinde kendisi tarafından emanet olarak verilen 60 ledre pamuk çekirdeğine karşılık, kendi elinde bulunan fakat Yusuf`a ait 7 guruş hakkı bulunduğu, buna bağlı olarak Hasan`ın 7 guruşu Yusuf`a verip, bunun karşılığında 60 ledre pamuk çekirdeğini istemesi.

Mahrûsa-ı Lefkoşa kazâsına tâbi` Abihor nâm karye sâkinlerinden Hasan bin İbrahim nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ Yusuf bin Receb nâm kimesne mahzarında üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr Yusuf yedinde emânet altmış ledre çekirdekle penbem olub mezbûr Yusufun dahi benim zimmetimde cihet-i farz-ı şer`iyeden yedi guruş hakkı olmağı meblağ-ı mezkûr yedi guruşa edâ ve yedinde olan altmış ledre penbesini taleb eylediğimde mezbûr Yusuf imtinâ` ider suâl olunub icrâ-yı şer` olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl mezbûr Yusuf cevâbında fi`l-hakîka müdde`î merkume Hasanın vech-i muharrer üzere bende altmış ledre çekirdekle penbesi var idi lâkin elli altı ledresini bana yedi guruşa bâten bey` ve teslîm ve semeni olan meblağ-ı mezkûr yedi guruşa ikrâr mücebince zimmetinde olan cihet-i farz-ı şer`iyeden bâkî kalan yedi guruş hakkım takas idüb ben dahi mukâssa ve kabûl ettiği hâlâ yedimde dört ledre penbesi bâkî kalmışdır deyü mâ`adâsını def`le mukabele idecek gıbbe`l-istintâk ve `akîbe`l-inkâr mezbûr Yusufdan sıdk-ı makalına mübeyyin beyyine taleb olundukda `udûl-ı ricâlden Mustafa bin Ömer ve Es-Seyyid Hakkı bin Abdurrahman nâm kimesneler li-ecli`ş-şahâde meclis-i şer`e hazırân olub eserü`l-istişhâdi`ş-şer` fi`l-hakîka müdde`î mezbûr Hasan merkum Yusuf yedinde emânet olan altmış ledre çekirdekle penbemin elli altı ledresi yedi guruşa bâten bey` ve teslîm idüb semeni olan yedi guruşa merkum Yusufa cihet-i farz-ı şer`iyeden zimmetimde bâkî kalan yedi guruş hakkına takas eyledim deyü bizim huzûrumuzda ikrâr ve bizi eşhâd eyledi biz bu husûsa bu minvâl üzere şâhidleriz şahâdet dahi ideriz deyü her biri edâ-ı şahâdet-i şer`iye eylediklerinde gıbb-i ri`âyete şerâiti`l-kabûl şahâdetleri makbûl olmağın dört ledre bâkî kalan penbesine def` ve teslîm ve mâ`adâsı içün bî-vech-i mu`ârazadan men`olunub mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`t-tâsi` `aşer min şehr-i Rebî`ü`l-âhir li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Monla Mustafa bin Hasan

Ramazân bin Hasan

Mustafa bin Mehmed

97

Lefkoşa`da ölen Raziye`nin verasetinin varisleri eşi Hasan ile kız kardeşi Rahime arasında paylaşıldığı hakkında.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Mahallesi sâkinelerinden iken bundan akdem fevt olan Raziye binti Halîl nâm hâtûnun verâseti zevci Hasan Beşe bin Mehmed ve li-ebeveyn kız karındaşı Rahime binti Halîl münhasır olduğı şer`an zâhir ve müte`ayyin olmağı merkume Rahime tarafından ibrâ-ı âti`z-zikri ikrâra vekîl olub zâtını ma`rifet-i şer`iye ile `ârifân olan Mustafa bin Dervîş ve Mehmed Ali bin Dervîş nâm kimesneler şahâdetleriyle şer`an vekâleti sâbite olan zevci El-hâc Mehmed bin El-hâc Ahmed nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde müteveffât-ı merkumenin muhallefâtına vazî`l-yed olan işbu bâ`isü`l-vesîkâ zevci mezbûr Hasan Beşe mahzarında bi`l-vekâle ikrâr ve i`tirâf idüb zevcem ve müvekkilem merkume Rahime hemşiresi müteveffât-ı merkume Raziyenin cem`î muhallefâtını zevci mezbûr Hasan Beşe ile beynlerinde bi`r-radî `alâ bâ-fâzıl Allahü müstakîm ve her biri hisse-i şer`iyesini ahz eyledikden sonra ehadü hümâ âherin zimmetini irs-i merkume müte`allik cem`î de`âvîden ibrâ-ı `âmm katı`-ı nizâ`mla ibrâ ve ıskat eyledik minba`d birbiriyle da`vâ ve husûmetleri yokdur dedikde gıbbe`tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`r-râbi` ve`l-`aşrîn min şehr-i Rebî`ü`l-âhir li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Mehmed bin Hasan

Hasan bin Mehmed

98

Lefkoşa`nın Aya Andoni Mahallesi`nden Kornelyo, Florenzo ve Bennini Ebraşim`in ortak oldukları 2.5 dönüm tarlalarını ve içindeki 56 adet zeytin ağacını 106.5 guruşa Andoni`ye satmaları.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Aya Andoni Mahallesi sâkinelerinden Kornelyo ve Florenzo ve Bennini Ebraşim nâm nasrânîyyeler meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`s-sifr Andoni veledi Yorgi nâm zimmî muvâcehesinde her biri ikrâr ve i`tirâf idüb mahrûsa-ı merkume muzâfâtından Aya Andraniko nâm karyede vâkî` bir tarafdan Yakomu mülkü ve bir tarafdan dere ve tarafeynden tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz iki bucuk dönüm tarlamız içinde metrusı elli altı dîb müşterek eşcâr-ı zeytûnimizi tarlasıyla ma`an yüz altı bucuk `aded esedî guruşa mezbûr Andoniye tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl ettiği semeni olan meblağ-ı mezkûr yüz altı bucuk guruşı `alâ kadri`l-hısas tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledik fi mabâd zikri mürûr iden elli altı dîb eşcâr-ı zeytûn iki buçuk dönüm tarlasıyla mezbûr Andoninin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dediklerinde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`r-râbi` ve`l-`aşrîn min şehr-i Rebî`ü`l-âhir li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Es-Seyyid Mehmed Çelebi ibn Şabân

İbrahim Beşe bin

Hristofi veledi Yorgi

Zulyo veledi Hristofi

Petro veledi Nikolo

Mihail veledi

99

Mesarye Kazası`na bağlı Malunda Köyü`nden Saime vekili Ali aracılığı ile 6 guruşa harâbesini ve 5 adet ağacını Hasan Beşe`ye satması.

Mesarye kazâsına tâbi` Malunda nâm karye sâkinelerinden Saime binti Ali nâm hâtûn tarafından bey`-i âti`z-zikri ikrâra vekîl olub zâtını ma`rifet-i şer`iye ile `ârifân olan Mustafa bin Mehmed ve Mustafa Beşe ibn Mehmed nâm kimesneler şahâdetleriyle şer`an vekâleti sâbite olan Ali bin Mehmed nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ Hasan Beşe ibn Mehmed nâm kimesne mahzarında bi`l-

vekâle ikrâr ve i`tirâf idüb müvekkile-i merkume Saime karye-i merkumede vâkî` iki tarafdan dere ve bir tarafdan kenîsa ve bir tarafdan Hüdaverdi mülkü ile mahdûd ve mümtâz harâbeleriyle mezbûr Hasan Beşeye bi-safka-i vâhide tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile altı `aded esedî guruşa bey`-i bât ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr altı guruşı tamâmen yedinden ahz kabz eyledik fi maba`d zikri mürûr iden üc kıt`a ferâhnâ ve bir mandra bi`l-cümle harâbeler ve beş dîb eşcâr-ı zeytûn mezbûr Hasan Beşenin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`l-hâmis ve`l-`aşrîn min şehr-i Rebî`ü`l-âhir li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Monla Mustafa bin Hasan

Hasan bin İbrahim

Mustafa bin Mehmed

Hasan bin Mehmed

100

Lefkoşa`nın Debbâğhâne Mahallesi`nden Şabân`ın Hasan`a verdiği 12 guruşu talep etmesi.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Debbâğhâne Mahallesi sâkin Şabân bin Mehmed nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde kasaba-ı Baf sâkinlerinden işbu bâ`isü`l-vesîkâ Hasan bin Abdünnebi nâm kimesne mahzarında üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb târih-i kitâbdan on sene mukaddem mezbûr Hasan ber-vech-i farz-ı şer` on iki guruş vermişdim hâlâ taleb eylediğimde edâdan imtinâ` ider suâl olunub alıverilmesi matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl ve `akîbe`l-inkâr müdde`î mezbûr Şabândan müdde`âsını mübeyyin beyyine taleb olundukda ba`de`l-emhâli`ş-şer` ityân-ı beyyineden izhâr-ı `acz birle istihlâf ettiği mezbûr Hasana zimmetinde müdde`î mezbûr Şabânın cihet-i merkumeden hakkı olmadığına yemîn teklîf olundukda oldahi `ân vakfi`l-me'sûl yemîn bi`llâhi`l-`aliyyi`l-a`lâ ettiği müdde`î mezbûr bilâ-beyyine mu`ârazadan men` olundu mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâni min Cemâzie`l-evveli li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Ramazân bin Hasan

Mustafa bin Mehmed

Hasan bin Mehmed

101

Lefkoşa`nın Debbâğhâne Mahallesi`nden Ayşe`nin eşi Mehmed`den muhâle`a ile boşanması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Debbâğhâne Mahallesi sâkinelerinden Ayşe binti İbrahim nâm hâtûn tarafından hul`-ı âti`z-zikri olub vekâleti nehc-i zâtını ma`rifet-i şer`iye ile `ârifân olan İbrahim bin Süleyman ve Musa bin Osman nâm kimesneler şahâdetleriyle şer`an vekâleti sâbite olan Mustafa bin İlyas nâm kimesne meclis-i şer`-i hâtîr-i lâzımı`t-tevkîrde müvekkile-i merkumenin zevc-i muhâli`î olan işbu bâ`isü`l-vesîkâ Mehmed bin Mustafa nâm kimesne mahzarında bi`l-vekâle ikrâr ve i`tirâf idüb müvekkilem-i merkume Ayşe mezbûr Mehmedin zimmetinde mütekârrir ve ma`kûdün-`aleyh olan dokuz bin akçe mehr-i müeccelinden ve nafaka ve `iddetinden geçüb meunet-i süknâsı dahi kendi üzerine olduğından mâ`adâ mezbûr Mehmedin edi- verdiği cem`î ise ve eşyâyı dahi redd eylemek üzere mezbûr Mehmed ile muhâle`a-ı sahîh-i şer`iye ile muhâle`a eyleyüb oldahi ber-vech-i muharrer hul`-ı merkumu kabûl eyledikden sonra hukûk-ı zevciyyete müte`allik `âmme-i de`âvîden her birimiz âherin zimmetini ibrâ-ı `âmm ve ıskat eyledik dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi gurre-i Cemâzie`l-evveli li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Mustafa bin Süleyman

Ali bin Mehmed

Monla Mustafa bin Hüseyin

102

Lefkoşa Kazası`na bağlı Palıkitre Köyü`nde ölen Şabân`ın çocuklarının küçük yaşta olması nedeniyle mirasını idaresi altına alan Receb`ten ergenliğe ulaşan Şabân`ın çocuklarının babalarının mirasından paylarını istemeleri.

Mahrûsa-ı Lefkoşa kazâsına tâbi` Palıkitre nâm karye sâkinlerinden İbrahim ve Mehmed ve Ali ibn Şabân nâm kimesneler meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ `amîdi Receb bin Hüseyin nâm kimesne mahzarında her biri ikrâr ve i`tirâf idüb bundan akdem babamız mezbûr Şabân fevt oldukda biz sagîr olmağla muhallefâtından isâbet iden hisse-i şer`iyelerimizi `acz-i mezbûr Receb bi`l-vesâyeten zabt ve hıfz eylemişdi el-hâletü hâzihi ba`de`l-bülûg cem`î makbûzâtını yedinden her birimiz ahz ü kabz idüb husûs-ı mezbûr müte`allik `âmme-i de`âvîden ve mutâlebât ve imân ve muhâsamât zimmetini ibrâ-ı `âmm katı`-ı nizâ`mla ibrâ ve ıskat eyledik fi maba`d `acz-i mezbûr Recebden vechen mine`l-vücûhi`ş-şer`iye da`vâ ve husûmetim yokdur zuhûr dahi iderse lede`l-hükkâmi`l-kirâm mesmû` ve makbûl olsun dedik-lerinde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi gurre-i Cemâzie`l-evvel li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

El-hâc Mustafa Ağa bin Ramazân

Turmuş Ali

İsmail Ağa bin Ramazân

Es-Seyyid Ahmed Ağa

Mustafa bin Himmet

103

Lefkoşa`nın Ömeriye Mahallesi`nde ölen Hüseyin`in çocuklarının vekili olan Mehmed`in, Hüseyin`in sağlığında 60 guruşa yine ölmüş olan Fatıma`ya menzil sat-tığını itirafı hakkında.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından `Ömeriye Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Hüseyin bin Hüseyin nâm kimesnenin sulbîye kızı Turdu ve li-ebeveyn kız karındaşı Emîne binti Hasan nâm hâtûn taraflarından bey`-i âti`z-zikri ikrâra vekîl olub zâtlarına ma`rifet-i şer`iye ile `ârifân olan Musa bin Bâli ve Yusuf bin Zülfikar nâm kimesneler şahâdetleriyle şer`an vekâleti sâbite olan Mehmed bin Zülfikar nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde bundan akdem fevt olan Fatıma binti Hüseyin nâm hâtûnun sadri oğlu Hüseyinin kıbel-i şer`-i enverden mansûb-ı vasîsi olan

babası El-hâc İsmail bin İlyas nâm kimesne mahzarında bi`l-vekâle ikrâr ve i`tirâf idüb müteveffâ-yı Hüseyin hâl-i hayâtında ve kemâl-i `akl sıhhâtinde mahalle-i mezbûrda vâkî` bir tarafdan Muhzır Mehmed mülkü ve bir tarafdan Hasan mülkü ve bir tarafdan Marko mülkü ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz iki bâb tahtânî ve bir bâb fevkanî oda ve bir sundurma ve bir mikdâr havlı ve bi`r-i mâî ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi müştemil mülk-i menzilini müteveffât-ı merkume Fatımaya hâl-i sıhhatinde tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile altmış `aded esedî guruşa bey` idüb kabz-ı semen ma`dûd ve teslîm-i mebî` mahdûd eylemişdir hâlâ mârrü`z-zikr menzil müteveffât-ı mezbûr Fatımanın bi-sebebi`l-irse`ş-şer` veresesine intikal ettiği keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dediklerinde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâlis min Cemâzie`l-evveli li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Osman Mehmed

Ahmed bin Mehmed

Mevlûd Bin

Eyüb Bin

Ahmed bin Hasan

104

Lefkoşa`nın Tribyodi Mahallesi`nden Yorgi`nin Andreyan`dan 12 guruş alacağından Sefer Beşe aracılığı ile 5 guruşunu aldığını kalan 7 guruş alacağını ise talep etmesi.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Tribyodi Mahallesi sâkinlerinden işbu bâ`isü`s-sifr Yorgi veledi Mihail nâm zimmî meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`s-sifr Andreyana binti Tefredusi nâm nasrâniyye muvâcehesinde üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb merkume Andreyananın bundan akdem zimmetinde olan hukûk-ı şer`iyemden makbûzâtımdan gayrı bâkî on iki guruş hakkım kalub meblağ-ı mezkûrdan beş guruşunu Sefer Beşe nâm kimesne ile irsâl idüb bâkî zimmetinde yedi guruşum kalmışken hâlâ taleb eylediğimde vermede ta`allül eder hayy-i târih-i kitâbdan mukaddem huzûr-ı müslimînden vech-i muharrer üzere ikrâr ve eşhâd dahi etmişdi suâl

olunub alıverilmesi matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl `akîbe`l-inkâr müdde`î mezbûrdan müdde`âsını mübeyyin beyyine taleb olundukda `udûl-ı ricâlden Yusuf Çavuş bin Mehmed ve Ramazân bin Selim nâm kimesneler li-ecli`ş-şahâde meclis-i şer`e hazırân olub eserü`l-istişhâdi`ş-şer` fi`l-hakîka târih-i kitâbdan mezkûrda merkume Andreyana bizim huzûrumuzda müdde`î mezbûr Yorgiye bundan akdem zimmetimde olan hukûk-ı şer`iye ma`lûmesinden yedimde makbûzâtından gayrı hâlâ zimmetimde on iki guruş hakkı bâkî kalub meblağ-ı mezkûr on iki guruş deynimdir deyü ikrâr ve bizi eşhâd eyledi biz bu husûsa bu minvâl üzere şâhidleriz şahâdet dahi ideriz deyü her biri edâ-ı şahâdet-i şer`iye eylediklerinde gıbb-i ri`âyete şerâiti`l-kabûl şahâdetleri makbûl olmağın merkume Andreyana i`âde-i kelâm idüb müdde`î mezbûr Yorgi yedinde emâneten beş guruş kıymetde bir altûn alıverdiğim olub ve mukaddemâ olan hesâbımızdan zimmetine ziyâde hakkım cümleniz beyyinem olmamağla yemîn teklîf olunsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şeri`t-tahlîfi`ş-şer` mucebiyle hükm birle mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu mine`l-yevmi`s-sâni min Cemâzie`l-evveli li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Monla Mustafa bin Hüseyin

Ramazân bin Hasan

Mustafa bin Mehmed

Murâd bin Abdullah

105

Lefkoşa`nın Arab Ahmed Paşa Mahallesi`nden Mümine, eşinin mirasından çocukları Mehmed, Ayşe ve Rabia`nın hisselerine düşen nafakayı talebi üzerine günlük 5 akçe nafaka bağlanması hakkında.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından `Arab Ahmed Paşa Mahallesi sâkinelerinden işbu râfiü`l-vesîkâ Mümine binti Muharrem nâm hâtûn meclis-i şerî`ât-ı şer`iyede takrîr-i kelâm ve ifâde-i merâm idüb bundan akdem fevt olan zevcim İbrahim bin Yusufun ferrâşından hâsıl hâlâ mücerred-i hasânemde olan işbu hazırdan bi`l-meclis Mehmed ve Ayşe ve Rabia nâm sagîrlere babaları müteveffâ-yı mezbûrdan intikal ve isâbet iden mallarından kadr-i ma`rûf nafaka farz ve takdîr olunmak matlûbumdur dedikde hâkim-i

mevki` sadr-ı küttâb dahi her birine babalarından intikal iden mallarında târih-i kitâbdan yevmi beş akçe nafaka farz ve takdîr idüb vakt-i zarûretde âsitâne ve hîn-i zaferde rücû`â merkume Mümineye izn birle mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi gurre-i şehr-i Rebî`ü`l-âhir li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Monla Mustafa bin Hüseyin

Ramazân bin Hasan

Mustafa bin Mehmed

106

Hırsofi Kazası`na bağlı Poli Köyü`nden Leno`nun iki baş kısrağını Rubne`nin zorla alması ve satması üzerine iki kısrağının kıymetlerinin belirlenmesi için mahkemeye başvurması.

Hırsofi kazâsına tâbi` Poli nâm karye sâkinelerinden Leno binti Baba Ergiru nâm nasrâniyye meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tavkîrde işbu bâ`isü`s-sifr Rubne binti Baba Stemu nâm nasrâniyye muvâcehesinde üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb merkume Rubne beşer guruş kıymetde iki re’s kısrağımı gasb ve fuzûlen bey` eyledi suâl olunub kıymetleri ta`yîn etdirilmek matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl ve `akîbe`l-inkâr müdde`î mezbûr Lenodan müdde`âsını mübeyyin beyyine taleb olundukda ityân-ı izhâr `acz birle istihlâf ettiği ba`de`t-tahlîfi`ş-şer` bilâ-beyyine mu`ârazadan men` olunub mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`r-râbi` min şehr-i Cemâzie`l-evveli li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Ömer Ağa Sâkin-i Girinye

Derviş Çavuş

Ramazân bin Hasan

107

Lefkoşa`nın Nevbethâne Mahallesi`nde ölen Mehmed`in küçük oğlu Turmuş`un vekili Yusuf Beşe aracılığı ile babasından gelen menzili, 44 adet zeytin ağacını ve 80 dönüm arazisini 18 guruşa Elyas`a devretmesi

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Nevbethâne Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Es-Seyyid Mehmed bin Turmuş nâm kimesnenin sulbî sagîr oğlu Turmuşın vâlidesine ve kıbel-i şer`-i enverden mansûbe-i vasîsi olan Rahime binti Ali nâm hâtûn tarafından bey`-i âti`z-zikri ikrâra vekîl olub zâtını ma`rifet-i şer`iye ile `ârifân olan Ali bin Hüseyin ve Hasan bin Mehmed nâm kimesneler şahâdetleriyle şer`ân vekâleti sâbite olan Yusuf Beşe bin Murâd nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`s-sifr Elyas veledi Tomazu nâm nasrâniyye zimmî muvâcehesinde bi`l-vekâleten üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb sagîr-i mezbûr Turmuşın babası müteveffâ-yı mezbûr Es-Seyyid Mehmedden intikal iden mahrûsa-ı merkume kazâsına tâbi` Aya Marina nâm karyede vâkî` bir tarafdan Simone mülkü ve etrâf-ı sülüsesi tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz yedi bâb harâbe tahtânî ve bir bâb fevkâni hâne ve bir sundurma ve bir mikdâr havlı ve bir harâbe yağ değirmeni ve bir mandırayı müştemil mülk-i menzili harâbe-i müşerref olmağla Omorfa kazâsına tâbi` Meduş nâm karyede vâkî` kırk dört dîb eşcâr-ı zeytûnı ile beyne`t-tâlibi müzâyede olunub ragabât-ı nâs münkıt`a oldukdan sonra mezbûr Elyas üzerinde hakk-ı karâr ile on beş guruş üzerinde karâr idüb ziyâdeye tâlib-i râgıb âheri dahi olmamağla müvekkilem-i merkume Rabia vesâyeti hasebiyle mezbûr Elyas bi-safka-i vâhide tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile on beş guruşa bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra yine karye-i merkume Aya Marinada vâkî` lede`l-ahâlî ve`l-cîrân ma`lûmi`l-hudûd seksen dönüm tarlasını dahi bâ-izn-i sâhib-i arz mezbûr Elyasiye fârig ve hakk-ı tasarrufı tefvîz oldahi tefevvüz ve kabûl ettiği semen-i mezbûr ile bedel-i mezkûr cem`an onsekiz guruşı tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledi fi maba`d mârrü`z-zikr menzil ve eşcâr mezbûr Elyasın mülk-i müşterâsıdır ve arazi-i mesfûre dahil taht-ı tasarrufı olmuşdur keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`r-râbi` min Cemâzie`l-evveli li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Muslu bin

Murâd Odabaşı

Velî Odabaşı

Mehmed bin

108

Mesarye Kazası`na bağlı Kunduru Köyü`nden Nikolo`nun Selmo ile aralarında yaptıkları ticarete göre Selmo`dan 16 guruş alacağı olduğu fakat taraflar arasında 10 guruşa antlaşma yapıldığı hakkında.

Mesarye kazâsına tâbi` Kunduru nâm karye sâkinlerinden Nikolo veledi Karsıra nâm zimmî meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`s-sifr Selmo veledi Zesyo nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve i`tirâf idüb bundan akdem mezbûr Selmo ile beynimizde ahz ü i`tâ ve mu`âmele-i şitâ cereyân ettiği mezbûr Selmo zimmetinde olan on altı guruş hakkım bâkî kaldı deyü taleb ve da`vâü`s-sebât idüb ben dahi tamâmen edâ eyledim deyü def`le mukabele idüb lâkin def`-i mezbûrı beyâna kâdir olmamağı beynimizde münâza`ât-ı kesîre cereyân etmişdi el-hâlet-i hâzihi beynimizde muslihûn tavassut idüb meblağ-ı matlûb on altı guruşdan on guruşı üzerine yine inşâ-ı `akd sulh eylediklerinde biz dahi sulh-ı merkumu kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezkûr on guruşı tamâmen edâ eyledikden sonra her birimiz âherin zimmetini târih-i kitâbdan gelince beynimizde cârî ahz ü i`tâya müte`allik cem`î de`âvîden ibrâ-ı `âmm katı`-ı nizâ`mla ibrâ ve ıskat eyledik ba`de`l-yevm birbirimizden vechen mine`l-vücûhi`ş-şer`iye da`vâ ve husûmetimiz yokdur zuhûr ederse lede`l-hükkâmi`l-kirâm mesmû` ve makbûl olmasun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`r-râbi` min şehr-i Cemâzie`l-evveli li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Ramazân bin Hasan

Mustafa bin Mehmed

Çanğar Nikolo

Yanni veledi Ciryaku

Diğer Çanğar Nikolo

109

Lefkoşa`da Hüseyin`in Filipo`dan 19 guruş alacağı olduğunu belirterek bunun kendisine ödenmesini istemesi.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Mahallesi sâkinlerinden Hüseyin Halîfe bin Muharrem nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`s-sifr Filipo veledi Gavrail nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve i`tirâf idüb mezbûr Filipo zimmetinde on dokuz guruş hakkım olmağı yedinden tamâmen ahz ü kabz istifâ eyledim min ba`d zimmetinde vechen mine`l-vücûhi`ş-şer`iye ve sebeben mine`l-esbâbi`l-mer`iyye hakkım kalmadı dedikde mukırr-ı mezbûrın minvâl-i meşrûhası muharrer üzere cârî ve sâdır olan ikrârına el-mukırr-lehü`l-merkum vicâhen tasdîk ve şifâhen tahkîk idecek mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâdis min Cemâzie`l-evveli li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Monla Mustafa bin Hüseyin

Es-Seyyid Ali Çelebi ibn Ali

Ramazân bin Hasan

110

Lefkoşa`nın Kızıl Kule Mahallesi`nden İvaz`ın otuz beş guruşa Emîne`ye menzil satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Kızıl Kule Mahallesi sâkinlerinden İvaz bin Yahya nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ Emîne binti El-hâc Hasan nâm hâtûn mahzarında ikrâr ve i`tirâf idüb mahalle-i mezbûrda vâkî` bir tarafdan İbrahim Beşe mülkü ve bir tarafdan Çerkezci Dervîş mülkü ve bir tarafdan Semurkaki Yorgi ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz bir bâb fevkanî ve üc bâb tahtânî hâne ve bir mikdâr havlı ve bi`r-i mâî ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi müştemil mülk-i menzilimi merkume Emîneye tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile otuz beş `aded esedî guruşa bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr otuz beş guruşı tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledi fi maba`d mârrü`z-zikr menzil mezbûr Emînenin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi Cemâzie`l-evvel li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Mehmed bin İskender

Kürekci İsmail

Kadri Beşe

Dellâl Daver

111+

Saaddedin`in vekili Kıbrıs Defterdarı Bakî Efendi aracılığı ile Korkud Efendi`ye Lefkoşa`da hamamı 60000 akçeye satması hakkında.

Sebeb-i târih-i kîtâb ve mûceb-i hâtîr-i hitâb budur ki Pâdişâh zıllıllah hazretlerinin hocaları olubda sûltâni`l-ulemâi`l-a`zam şeri`l-fuzelâi`l-kirâm râfi` ve âyâti`d-dini`l-mütedeyyin muvazza` âyâti`l-`ilmi`l-mübeyyin hulâsati`l-mâh ve`t-tıyn sa`di`z-zemân hazırâ Saaddedin bin el-merhûm Hasan Can Efendi hazretlerinin cânib-i şerîflerinden husûs-ı âti`z-zikre-i hû tarîki`s-sübût şer`an vekâleti sâbite olan kıdvet-i erbâbi`l-ikbâl ve `umdeti`l-eshâbi`l-iclâl câmi`-i ve`l-hakk mevvâl bâ-hüsne`l i`mâl hâlâ cezîre-i Kıbrısda defterdâr olan Bakî Efendi hazretleri vekâleten meclis-i şer`-i şerîfde hazır olub hâmili`l-küttâbi`l-müstetâb iftihâri`l-emâcid ve`l-ekârim umdeti`l-ekâbir ve`l-a`yânımız cezîre-i mezbûrda tımâr defterdârı olan Korkud Efendi dâme mecduhû muvâcehesinde ikrâr ve i`tirâf kılub nefs-i Lefkoşada vâkî` olub müvekkil-i mezbûr Hoca Efendi hazretlerinin mülk-i hamâmı olub cevânib-i erbaa`dan `inde`l-ahâlî ma`lûmi`l-hudûd olub küçük hamâm zimmetin ile ma`rûf olan menzili cem`î tevâbi` ve levâhik ve mâ-i cârîsi ile Mehmed Çavuş ile ferâğ olunub Sadi Efendi müctenâda mezbûr Hoca Efendi hazretlerine hükm olunan bir mikdâr su ile tâlibi beyninde sûk-ı sultânîde mezâden ve kirâren devr idüb altmış bin akçede mezbûrın üstünde karâr bulub âherden tâlib olmamağı meblağ-ı mezbûr mukabelesinde bey`-i bât ile bey` idüb meblağ-ı mezbûr altmış bin akçe alub kabz idüb zikr olunan hamâmı cem`î tevâbi` ve levâhiki ile teslîm eyleyüb beynimizde bey` ve şirâ sahîh-i şer`iyle ve teslîm ve tesellüm sahîh-i şer`iyle vâkî` olub deyü bi`l-vekâleten ikrârın müşteri mezbûr Korkud Efendi hazretleri bi`l-muvâcehe tasdîk vekâleti kabûl eyledikde sahha bey` ve şirâya hükm birle kayd ve sicil olunub sûreti yed-i tâlibe ref` olundu tahrîren fî evâhir-i Zi`l-hicce li sene isneyn ve elf

Şuhûdü`l-hâl

İftihâri`l-emr Ahmed Bey dâme-devletûhu

ve mefhârü`l-akrân Mustafa Kethûda zîde-mecdûhu

ve fahrü`l-muhadderîn Ali Çelebi

ve ruznâmçeci Mahmud Çelebi

ve Hüseyin Çavuş

ve Mustafa Çelebi Tezkireci

ve Bekr Çavuş zide kadrûhu

ve Ali Ağa zide kadrûhu

ve Velî Bey El-mütevellî

112

Mevlevi taifesinden Derviş Ahmed`in Sava`ya 63,5 guruşa dükkan satması.

Tâife-i Mevleviyandan Derviş Ahmed bin Receb Odabaşı nâm kimesne meclis-i şer`-i hâtîr lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`s-sifr Sava veledi Zorzi nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve i`tirâf idüb mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Aya Sofya Mahallesinde temürciler mevki`nde vâkî` bir tarafdan Evhan dükkânı ve bir tarafdan Ahteri dükkânı ve bir tarafdan dere ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz bir bâb mülk temürci dükkânı mezbûr Savaye tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile altmış üc bucuk `aded esedî guruşa bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr altmış üc bucuk guruşı tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledim fi maba`d mârrü`z-zikr dükkân mezbûr Savanın mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâni `aşer min Cemâzie`l-evveli li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Mustafa Beşe bin Ahmed

Halâbcı Hasan Beşe

Keçeci Hasan Beşe

Kal`abend Hasan Beşe

Terzi Mustafa

113

Lefkoşa Kazası`na bağlı Balcı Ayarmasi Köyü`nden Maru`nun 8 guruşa Şelure`ye menzil ve 10 adet dut ağacını satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa kazâsına tâbi` Balci Ayarmasi nâm karye sâkinelerinden Maru binti Lefteri nâm nasrâniyye meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`s-sifr oğlu Fezir Şelur binti Baba Hristolu nâm nasrâniyye tarafından vekîl olub vekâleti nehc-i şer` üzere sâbite olan zevci Nikolo veledi Yorgi nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve i`tirâf idüb karye-i mezbûrda vâkî` etrâf-ı erbaa`sı mezbûr Nikolo mülkü ile mahdûd ve mümtâz bir bâb tahtânî hâne ve bir sundurma ve nısf havlı ve bi`r-i mâî ve bir mısrâ`-ı zukak kapusunı müştemil mülk-i menzilimi ve menzil-i mezbûr kurbinde on dîb tut eşcârı oğlum Fezir merkume Şelurede icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile sekiz esedî guruşa bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr sekiz guruşı tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledim fi maba`d mârrü`z-zikr menzil merkume Şelurenin mülk-i müşterâsdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbet`t-tasdîki`şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`r-râbi` `aşer min Cemâzie`l-evveli li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Baba Yorgi

Mihail

Enzoli veledi Nikolo

Yakomu veledi Pedro

Baba Yakud

114

Lefkoşa`nın Arab Ahmed Paşa Mahallesi`nden Mehmed Çorbacı`nın menzilini 110 guruşa Hasan Beşe`ye satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından `Arab Ahmed Paşa Mahallesi sâkinlerinden Mehmed Çorbacı ibn İsmail nâm kimesne mahzarında ikrâr ve i`tirâf idüb mahalle-i mezbûrda

vâkî` bir tarafdan Es-Seyyid Hasan Çelebi mülkü ve bir tarafdan Boyacıoğlu bağçesi mülkü bağçesi ve bir tarafdan El-hâc Velî mülkü ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz dört bâb tahtânî ve beş bâb fevkanî hâne ve iki sundurma ve bir mikdâr havlı ve bi`r-i mâî ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi müştemil mülk-i menzilimi mezbûr Hasan Beşeye tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile yüz on `aded esedî guruşa bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr yüz on guruşı tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledim fi maba`d mârrü`z-zikr menzil mezbûr Hasan Beşenin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf osun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`l-hâmis `aşer ve Cemâzie` l-evveli li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Derviş Çorbacı

Mustafa Ağa bin Ali

Ali Ağa bin Mustafa

El-hâc Sinan

El-hâc Mehmed Ali

El-hâc Yahya

115

Ahteme Kasabası`ndan Mehmed`in 170 baş koyununu 68 guruşa Debbâğ Mehmed`e satması.

Kasaba-ı Ahteme sâkinlerinden Mehmed bin Hasan nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ Debbâğ Mehmed bin Hüseyin nâm kimesne mahzarında ikrâr ve i`tirâf idüb kasaba-ı merkumede vâkî` yüz yetmiş re’s koyunumu bi-safka-i vâhide mezbûr Debbâğ Mehmed târih-i kitâbdan on beş güne dek bi-tarîki`l-bey` bi`l-vefâ altmış sekiz `aded esedî guruşa bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr altmış sekiz guruşı tamâmen yedinden ahz ü kabz ve mahallinden kabza taslît eyledim eğer ecl-i mezbûra evvelinde meblağ-ı mezkûr altmış sekiz guruşı edâdan `âciz olursam bey`-i

mezbûr baten mütekallib olub zikri mürûr iden yüz yetmiş re’s koyun mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâdis `aşer min Cemâzie`l-evveli li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Debbâğ Üstâd Mehmed

Debbâğ El-hâc Yusuf

Bakkal Hüseyin Beşe

Tatar Odabaşı

116

Lefkoşa`ya bağlı Ömeriye Mahallesi`nden Mustafa`nın Aya Sofya Mahallesi`nde bulunan tabhânesini, değirmeni ve iki adet kübü 147 guruşa Ayşe Hatun`a satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından `Ömeriye Mahallesi sâkinlerinden Mustafa Ağa bin Mehmed nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ Ayşe binti Mehmed Efendi nâm hâtûn tarafından vekîl olub vekâleti nehc-i şer` üzerine sâbite olan karındaşı Osman Çelebi ibn Mehmed Efendi mahzarında ikrâr ve i`tirâf idüb mahrûsa-ı merkume Mahallâtından Aya Sofya Mahallesinde vâkî` bir tarafdan Bakkal İbrahim mülkü ve bir tarafdan zimmî mülkü ve tarafeynden tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz bir bâb fevkanî ve bir bâb tahtânî hâne ve bir sundurma ve bi`r-i mâî ve bir mikdâr havluyı müştemil bir kıt`a mülk-i tabhânem içinde mevcûd olan değirmeni ve iki `aded küb ve sâirü`l-lâzımesiyle merkume Ayşe Hâtûn tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sâhîh-i şer`î ile yüz kırk yedi `aded esedî guruşa bey` ve tesellüm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr yüz kırk yedi `aded esedî guruşı tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledim fi maba`d mârrü`z-zikr tabhâne müştemilâtıyla merkume Ayşe Hâtûnun mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`l-`aşrîn min Cemâzie`l-evveli li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

El-hâc Abdurrahman

Berber El-hâc Ahmed

Berber Hüseyin Odabaşı

Es-Seyyid Ahmed bin Receb

Ahmed bin Ahmed

El-hâc Receb bin Mustafa

117

Lefkoşa`nın Anse Horte Köyü`nden İvaz`ın Andoni`ye sattığı Venedik atlasının ücreti olan 24 guruşu Andoni`den talep etmesi.

Mahrûsa-ı Lefkoşa kazâsına tâbi` Anse Horte nâm karye sâkinlerinden İvaz veledi Davud nâm Ermeni meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`s-sifr Andoni veledi Yorgi nâm zimmî muvâcehesinde üzerine da`vâ ve takrîr kelâm idüb târih-i kitâbdan yedi sene mukaddem mezbûr Andoniye beher zirâ` ellişer guruşa bey` ve tesellüm eylediğim on iki zirâ` Venedik atlasım bahâsından cem`an yirmi dört guruş hakkımı taleb eylediğimde edâdan imtinâ` ider suâl olunub alıverilmek matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl mezbûr Andoni cevâbında fi`l-hakîka müdde`î mezbûr İvaz zikri mürûr iden atlas bahâsından yirmi dört guruş deynim var idi lâkin tamâmen edâ ve teslîm idüb zimmetinde bir akçe hakkı kalmadı hakkı bundan akdem mezbûr İvaz lede`ş-şuhûd meblağ-ı mezkûru istifâ ve kabz eylediğini ikrâr dahi etmişdir deyü def`le mukabele idecek gıbbe`l-istintâk ve `akîbe`l-inkâr mezbûr Andoniden sıdk-ı makalına mübeyyin beyyine taleb olundukda karye-i mezbûr sâkinlerinden Papa Hristodulu veledi Hanadiru veledi Francisko ve Andoni veledi Petro nâm zimmîler li-ecli`ş-şahâde meclis-i şer` hazırdan olub eserü`l-istişhâdi`ş-şer` fi`l-hakîka müdde`î mezbûr İvaz merkum Andoni zimmetinde olan on iki zirâ` Venedik atlası bahâsından yirmi dört guruş hakkım tamâmen ahz ü kabz eyledim fi maba`d hakkım da`vâ ve nizâ`ım yokdur deyü târih-i kitâbdan altı ay mukaddem bizim huzûrumuzda ikrâr ve bizi ve eşhâd eyledi biz bu husûsa bu minvâl üzere şâhidleriz şahâdet dahi ideriz deyü her biri edâ-ı şahâdet-i şer`iye eylediklerinde gıbb-i ri`âyete şerâiti`l-kabûl şahâdetleri makbûl olmağın müdde`î mezbûr bî-vech-i mu`ârazadan men` olunub mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`l-hâdî ve`l-`aşrîn min Cemâzie`l-evveli li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Murâd bin Abdullah

Mustafa bin Mehmed

Hasan bin Mehmed

118

Lefkoşa Kazası`na bağlı Değirmenlik Köyü`nden Asiye`nin 600 guruşa Mustafa Ağa`ya bir büyük oda, bir sundurma, 8 dönüm bahçeyi suyu ile birlikte satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa kazâsına tâbi` Değirmenlik nâm karye sâkinelerinde Asiye binti Mehmed Ali nâm hâtûn meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ El-hâc Mustafa Ağa bin Ramazân nâm kimesne mahzarında ikrâr ve i`tirâf idüb karye-i merkumede Bednac nâm mahalde vâkî` bir tarafdan Velî Ağa tarlası ve iki tarafdan hark ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz bir bâb tahtânî kebîr oda ve bir sundurmayı müştemil sekiz dönüm bağçemki dördü mülteffetü`l-eşcâr dördü hâli `âne`l-eşcârımız hissesine su bundan her nevbet bir gün hakk-ı şirbi olan mâ`-i mu`ayyenesiyle mezbûr El-hâc Mustafa Ağaya târih-i kitâbdan üç yüz altmış güne değin bi-tarîki`l-bey` bi`l-vefâ altıyüz `aded esedî guruşa bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr altıyüz guruşı tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledim eğer ecl-i mezbûr hulûlünde meblağ-ı mezkûrı edâdan `âciz olursam bey`-i mezbûr baten mütekallib olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâni `aşer min şehr-i Rebî`ü`l-evvel li sene `aşer ve mie elf

Şuhûdü`l-hâl

İmam Mehmed Efendi

El-hâc Ali Nali Sâkin-i Çenkiri

Şabân Bölükbaşı Sâkin-i Merhus

119

Lefkoşa`nın Ömeriye Mahallesi`nden Derviş`in Abdi Çavuş Mahallesi`nde bulunan Hasan`ın hamamını kiraladığı, fakat kira süresi bitmeden Hasan`ın hamamına tekrar sahip çıkmaya kalkıştığı hakkında.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından `Ömeriye Mahallesi sâkinlerinden işbu bâ`isü`l-vesîkâ Derviş Beşe bin Mustafa nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde El-hâc Hasan bin Mehmed nâm kimesne mahzarında üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr El-hâc Hasan mahrûsa-ı merkume Mahallâtından `Abdi Çavuş Mahallesinde vâkî` Ümmiye Hamamı demekle ma`rûf hamamını bin yüz on senesi Saferi`l-hayrının onbeşinci gününden bir sene tamâmına değin icâresine mâh-ı bi-mâh vermek üzere bana doksan guruşa icâr ve Hasan dahi isticâr ve kabûl ve üc ay mutasarrıf olub kavl-i mezkûr üzere mah-ı bi-mâh taksît olunan icâresini verirken müddet-i icâr tamâm olmadan hâlâ zabtım mâni` olunub men` ve def` olunması matlûb olundukda `udûl-ı ricâlden Velî Beşe bin Receb ve Şabân bin Naginam keremine mübeyyin beyyine ve def ` olunması matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl ve `akîbe`l-inkâr müdde`î mezbûrdan müdde`âsını mübeyyin beyyine taleb olundukda `udûl-ı ricâlden Velî Beşe bin Receb ve Şabân bin Naginam li-ecli`ş-şahâde meclis-i şer`e hazırân olub eserü`l-istişhâdi`ş- şer` fi`l-hakîka mezbûr El-hâc Hasan hamâm-ı merkumı müdde`î mezbûr Derviş Beşeye sene-i mezkûr Saferi`l-hayrının on beşinci gününden bir sene tamâmına değin mâh-ı bi-mâh `ale`l-hesâb icâresini vermek üzere bizim huzûrumuzda icâr ve oldahi ber-vech-i muharrer isticâr ve kabûl eylediklerinde gıbb-i ri`âyete şerâiti`l-kabûl ber-vech-i muharrer isticâr ve kabûl eyledi biz husûsa bu minvâl üzere şâhidleriz şahâdet dahi ideriz deyü her biri edâ-ı şahâdet-i şer`iye eylediklerinde gıbb-i ri`âyete şerâiti`l-kabûl şahâdetleri makbûl olmağın müddet-i icâr tamâm oluncaya değin hamâm-ı mezkûr müste'cir-i mezbûr yedinde ibka ve müvecceh-i vufûr bî-vech-i mu`ârazadan men` olunub mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`l-hâmis `aşer min Cemâzie`l-evveli li sene `aşere ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Mustafa bin Hasan

Ramazân bin Hasan

Mustafa bin Mehmed

Dellâl Ali Beşe

120

Lefkoşa`nın Alatyodise Mahallesi`nden Yorgi`nin dükkandaki yarı hisesini 36 guruşa İlknedere`ye satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Alatyodise Mahallesi sâkinlerinden Yorgi veledi Andoni nâm zimmî meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`s-sifr İlknedere veledi Hristofi nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve i`tirâf idüb mahrûsa-ı merkumede Hangarlar mevki`nde vâkî` mezbûr İlknedere ile ber-vech-i müsâid mutasarrıf veled-i ni`am bir tarafdan `Aci Tavşene mülkü ve bir tarafdan Es-Seyyid Ahmed Çelebi mülkü ve bir tarafından Franceci mülkü ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz bir bâb dükkânda olan nısf hisse-i şâyi`amı mezbûr İlknedere tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile otuz altı `aded esedî guruşuna bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve teslîm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr otuz altı guruşı tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledim fi maba`d mârrü`z-zikr zimmetinde olan nısf hisse-i şayi`am mezbûr İlknederenin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâlis ve`l-`aşrîn min Cemâzie`l-evveli li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Filipo veledi Yasef

Pavlo veledi Lazanye

Çelfi veledi Lazanye

Avrail veledi Hristofi

Francisko veledi Nikolo

Semyo veledi Marse

121

Lefkoşa`nın Aya Sofya Mahallesi`nden katledilmiş Osman Çavuş`un mirası olarak geçen eşya ve hayvanlarının hesab defterine kaydedilmesi üzerine, eşi Ayşe`nin buna karşı çıkarak kendisine verilmesini talep etmesi hakkında.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Aya Sofya Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem maktûlen vefât iden Osman Çavuş bin El-hâc Hasan nâm kimesnenin zevce-i

metrûkesi Ayşe binti Derviş nâm hâtûn meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde müteveffâ-yı mezbûrın sulbîye kızı Emîne nâm hâtûn tarafından husûs-ı âti`l-beyâna husûmet ve bu cevâba vekîl olub zâtını ma`rifet-i şer`iye `ârifân olan Hüseyin bin Hasan ve Mustafa bin Sefer nâm kimesneler şahâdetleriyle şer`an vekâleti sâbite olan Ali bin Hasan nâm kimesne mahzarında üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb bundan akdem zevcim mezbûr Osman Çavuşun muhallefâtı muharrer olundukda benim emlâkımdan ücyüz re’s koyun ve keçi ve on re’s deve ve bir kebîr tencere ve iki sagîr tencere ve üc kaz`an ve sekiz basma yasdık ve iki döşek ve dört basma yorgan ve iki fürûz tulim ve iki hamam kalyecesi ve üc alaca kaftan ve bir fürûz atlas kaftan ve bir fürûz zincirli kaftan ve bir nakşe kuşak ve bir zincir kuşak ve bir çift altun küpe ve iki çift altun yüzük ve bir niseb zıbun ve bir alaca zıbun ve bir zincirli ve bir sarı kumaş zıbun ve sekiz lengerî ve iki leğen ve iki ibrik ve altı elifli sahn ve bir kebîr sini ve bir sagîr sinimi zevcim Osman Çavuşun olmak üzere müvekkil-i merkume defter-i hesâba kayd ve meydâna idhâl etmeğini suâl olunub `askeri kassam olmağla bi-kâr ve teslîme tenbîh olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl vekîl-i mezbûr Ali cevâbında zikri mürûr iden deve ve koyun ve keçi ve eşyâ vech-i kıbel üzere inkâr idecek müdde`î mezbûr Ayşeden müdde`âsını mübeyyin beyyine taleb olundukda `udûl-ı ricâlden Mehmed Odabaşı ibn İbrahim ve Ali bin Yusuf nâm kimesneler ile Rahime binti Mehmed ve Mümine binti Hasan nâm hâtûnum li-ecli`ş-şahâde meclis-i şer`iye hazırdan eserü`l-istişhâdi`ş- şer` fi`l-hakîka müteveffâ-yı mezbûr Osman Çavuşun muhallefâtından olmak üzere defter-i hesâba kayd olunan zikri mürûr iden develer ve koyun ve keçi ve eşyâ müdde`î merkume Ayşenin mülküdir müteveffâ-yı mezbûr Osman Çavuşun kat`en `alâkası yokdur biz bu husûsa bu minvâl üzere şâhidleriz şahâdet dahi ideriz deyü her biri edâ-ı şahâdet-i şer`iye eylediklerinde gıbb-i ri`âyete şerâiti`l-kabûl şahâdetleri makbûl olmağın mûcebiyle hükm birle mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`l-`aşrîn Cemâzie`l-evveli li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Monla Mustafa bin Hüseyin

Ramazân bin Hasan

Mustafa bin Mehmed

122

Lefkoşa`nın Ömeriye Mahallesi`nden Latife`nin menzilini 54.5 guruşa Mustafa`ya satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından `Ömeriye Mahallesi sâkinlerinden Latife binti Abdullah nâm kimesne tarafından bey`-i âti`z-zikri ikrâra vekîl olub zâtını ma`rifet-i şer`iye ile `ârifân olan Mehmed bin Abdullah ve Ahmed bin Mustafa nâm kimesneler şahâdetleriyle şer`an vekâleti sâbite olan Ali bin Mustafa nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde müvekkile-i merkumenin zevci işbu bâ`isü`l-vesîkâ Mustafa bin Abdunnebî nâm kimesne mahzarında bi`l-vekâle ikrâr ve i`tirâf idüb müvekkilem-i merkume Latife mahalle-i mezbûrda vâkî` bir tarafdan Velî mülkü ve etraf-ı sülüsesi tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz bir bâb fevkanî ve üc bâb tahtânî hâne ve bir sundurma ve bi`r-i mâî ve bir mikdâr havlı ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi müştemil mülk-i menzilini ben dahi mezbûr Mustafaya tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile elli dört bucuk `aded esedî guruşa bey` ve tesellüm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr elli dört bucuk guruşı tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledi fi maba`d mârrü`z-zikr menzil mezbûr Mustafanın mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîkî`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`l-hâmîs ve`l-`aşrîn min Cemâzie`l-evveli li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

El-hâc Üveys bin Mehmed

İbrahim bin Ramazân

Mehmed Ağa Hânezâde

Ali bin Mehmed

123

Lefkoşa Fenarimâno Mahallesi`nden Derus`un menzilini 35 guruşa Hristodulu`ya satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Fenarimâno Mahallesi sâkinlerinden Derus veledi Pedri nâm zimmî meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ karındaşı

Hristodulu veledi Nemez nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve i`tirâf idüb mahalle-i mezbûrda vâkî` bir tarafdan müşteri mezbûr mülkü ve bir tarafdan Nefucusi mülkü ve tarafeynden tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz bir bâb fevkanî ve iki bâb tahtânî hâne ve bir mikdâr havlı ve bir dîb tut şecerini müştemil mülk-i menzilimi karındaşım otuz beş `aded esedî mezbûr Hristoduluya tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile otuz beş `aded esedî guruşa bey` idüb kabz-ı semeni ma`dûd ve teslîm-i mebî` mahdûd eyledim fi maba`d mârrü`z-zikr menzil mezbûr Hristodulunun mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîkî`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`l-hâdi ve`l-`aşrîn min Cemâzie`l-evveli li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Ciryaku veledi Zulye

Zulye veledi Ciryaku

Lune veledi Nikolo

Luma veledi Avrail

Çopur Sayuşci

124

Omorfa Kazâsı`na bağlı Meniko Köyü`nden sipahi tarafından Papa Yorgi`ye verilen sonrada oğullarına geçen İsnasi`nin ölen babasına ait 40 dönüm tarlasını talep etmesi.

Omorfa kazâsına tâbi` Meniko nâm karye sâkinlerinden İsnasi veledi Mihail nâm zimmî meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu eshâbi`s-sifr Hristodulu ve Papa Dimitri ve Mihail ve Markoli ve Selçu ve Papa Petronın evlâd ve Papa Yorgi nâm zimmîler muvâcehelerinde takrîr-i kelâm idüb bundan akdem mürd olan babam Mihail nâm zimmînin karye-i merkumede vâkî` lede`l-ahâlî ve`l-cîrân ma`lûmi`l-hudûd tahmînen kırk dönüm tarlası bi-hasbe`l-kanun bana intikal eylemişken mürd olduklarında diyâr-ı âherde olunmağla karye-i merkume sipâhisi merkumun Hristodulu ve Papa Dimitri ve Mihail ve Markoli ve Selçu ve Papa Petronın babaları mezbûr Papa Yorgiye tefvîz idüb oldahi tefevvüz ve altı sene mutasarrıf oldukdan sonra mürd oldukda oğulları merkumun mutasarrıf olub hâlâ ben diyâr-ı âherden gelüb taleb ve kazâ-ı merkume

kadısı olan Salih Efendi huzûrunda murâfa`a olduğımda kadı-ı mezbûr Salih Efendi merkumuna hükm idüb her birine hüccet virmiştim ba`dehû ben tekrâr da`vâ-ı sadedinde olduğımda beynimizde muslihunçün tavassut idüb tarla-yı mezbûrın nısfını bana vermek üzere da`vâ-yı mezkûreden beriyye sulh eylediklerinde ben dahi sulh-ı mezbûrı kabûl ve tarla-yı mezkûrun nısfını mahallinde taksîm ve kabz eylediğimden sonra zimmetlerine husûs-ı merkume müte`allik `âmme-i de`âvîden ibrâ ve ıskat eyledim min ba`d merkumundan vechen mine`l-vücûhi`ş-şer`iye da`vâ ve husûmetim yokdur zuhûr dahi iderse lede`l-hükkâmi`l-kirâm mesmû` ve makbûl olmasun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâmin min Cemâzie`l-âhir li sene `aşer ve mie elf

Şuhûdü`l-hâl

Mehmed Çelebi ibn Ali

Muslu Mustafa bin Mehmed

Hasan bin Mehmed

Tercümân Lazanye

125

Magosa`da oturan Mehmed, Mustafa ve Fatıma kardeşler arasında babalarının ölümünden sonra miraslarını paylaştıkları halde, kardeşlerden Fatıma`nın paylaşımın adil olmadığını belirterek paylaşıma itiraz etmesi.

Medîne-i Magosa sâkinlerinden Mehmed ve Mustafa ibn Ali nâm kimesneler meclis-i şer-i hatîr-i lâzımı`tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ hemşireleri Fatıma binti Ali nâm kimesne tarafından husûs-ı âti`l-beyânı tasdike vekîl olub vekâleti nehc-i şer` üzere sâbite olan Hüseyin Ağa bin Mustafa nâm kimesne mahzarında her biri ikrâr ve i`tirâf idüb bundan akdem fevt olan babamız Ali nâm kimesnenin muhallefâtı ber mûceb-i defter-i kassâm taksîm olunub lâkin hemşire ve merkume Fatıma kısmet-i `adilâne taksîm olunmadı deyü tekrar kısmet olunmak üzere bizden da`vâ idüb beynimizde münâza`at-ı kesr cereyân etmişdi el-hâletü hâzihi beynimiz muslihûnçün tavassut idüb da`vâ-yı merkumesinden Karpas kazâsına tâbi` Buramiye nâm mevzi`de vâkî` bir tarafdan Nesaste bağçesi ve bir tarafdan Luizu bağçesi ve bir tarafdan Vezze ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz ber-vech-i iştirâk mutasarrıf olduğımız

bağçemizden bir dönüm ve bir rub` dönüm mültefe`l-eşcâr ve rub` dönüm hâlete `âni`l-eşcâr cem`an bir bucuk dönüm bağçe üzerinde bizi sulh eylediklerinde oldahi sulh-ı mezbûrı kabûl ve bedel-i sulh olan zikri mürûr iden bir bucuk dönüm bağçe-i mu`ayyene ve mahdûdeyi muhallefle tesellüm ve kabzına taslît eyledik ba`de`l-yevm zikri mürûr iden bir bucuk dönüm bağçe hemşire-i merkume Fatımanın mülk-i sarîhi ve hakkı da kayddır keyfe mâ yeşâ mutasarrıf olsun dediklerinde gıbbe`t-tasdîki-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâni min Cemâzie`l-âhir li sene `aşer ve mir ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Fahrü`l-a`yân El-hâc Mustafa Ağa Mir-alay

Mustafa Bey bin Hüseyin

Mehmed Çorbacı

Yusuf Çavuş

Abdullah Çavuş

126

Piskopi Kasabası`ndan Nikolo`nun Ali Ağa`dan 84 ledre pamuğu 335 guruşa aldığını, Ali Ağa hacca giderken ölmesi üzerine Nikolo Ali Ağa`nın varislerine 335 guruşu ödediği fakat varislerinin 470 guruş istemeleri üzerine Nikolo`nun mahkemeye başvurması.

Kasaba-ı Piskopi sâkinlerinden işbu bâ`isü`s-sifr Nikolo veledi Tomazu nâm zimmî meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde kasaba-ı Leymesun sâkinlerinden iken bundan akdem tarîk-i hacc-ı şerîfde vefât iden Ali bin Mustafa nâm kimesnenin sulbî oğlu Es-Seyyid Mustafa Çelebi nâm şâbb-ı emred mahzarında üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb müteffâ-yı mezbûr Ali Ağaya hâl-i sıhhâtinde beher kantarı altmışar guruşa olmak üzere bedel-i kantar ve seksen dört ledre mahlûc beyyine bey` ve teslîm idüb mezbûr Ali Ağanın dahi benim zimmetimde cihet-i farz-ı şer`iyeden üc yüz otuzbeş guruş hakkı olmağın mezkûr-ı beyyinenin mümessilini dîn-i merkume takas etmek üzere iken mezbûr Ali Ağa hacc-ı şerîfe gidüb yolda vefât etmeğini Ali hâle kalmışdı hâlâ veresesi dîn-i mesfûr ücyüz on beş guruşı benden tamâmen taleb ve ahz etmeğini ben dahi

mezkûr beyyinenin hümâ cem`an semeni dörtyüz yetmiş guruş ve sekiz semen etmeğini tereke-i murâfa`asından taleb eylediği tekmîl-i irâde ta`allül ideriz suâl olunub alıvermek matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl mezbûr Es-Seyyid Mustafa Çelebi cevâbında fi`l-hakîka babam müteveffâ-yı mezbûr Ali Ağanın mezbûr Nikolo zimmetinde cihet-i farz-ı şer`iyeden ücyüz onbeş guruş hakkı olmağın bundan akdem kasaba-ı Leymesunda sâir verese ile taleb ve da`vâ ve ahz ü kabz eylediğimiz mukarrer iken mezbûr Nikolo babam müteveffâ-yı mezbûr Ali Ağaya mezkûr beyyineyi bey` ve teslîm eylediği ma`lûmum değildir deyü bi`l-külliyye inkâr idecek müdde`î mezbûr Nikolodan müdde`âsını mübeyyin beyyine taleb olundukda `udûl-ı ricâlden olub medîne-i Lefkoşada `Ömeriye Mahallesinde sâkin Mehmed Ağa bin El-hâc Osman ve Osman Ağa bin Mehmed Ağa nâm kimesneler li-ecli`ş-şahâde meclis-i şer`e hazırân olub eserü`l-istişhâdi`ş- şer` fi`l-hakîka müteveffâ-yı mezbûr Ali Ağa bin Mustafa hal-i sıhhâtinde hacc-ı şerîfe gitmezden mukaddem benim mezbûr Nikolo zimmîler cihet-i farz-ı şer`iyeden ücyüz on beş guruş hakkım olub mezbûr Nikolonun dahi benim zimmetimde beher kantarı altmış guruşa olmak üzere yedinden iştirâ ve kabz eylediğim yedi kantar ve seksen dört ledre mahlûc beyyine bahâsı hakkı vardır deyü bizim huzûrumuzda ikrâr ve bizi eşhâd eyledi biz bu husûsa bu minvâl üzere şâhidleriz şahâdet dahi ideriz deyü her biri edâ-ı şahâdet-i şer`iye eylediklerinde gıbb-i ri`âyete şerâiti`l-kabûl şahâdetleri makbûl olmağın bâde`t-tahlîfi`ş-şer` mûcebiyle hükm birle mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`l-hâmis min Cemâzie`l-âhir li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Fahrü`l-a`yân El-hâc Mustafa Ağa Mir-alay

Mahmud Ağa Sâkin-i Leymesun

Ali Ağa Çorbacı

Mustafa bin Mehmed

127

Mehmed Efendi`nin Mesarye kazasına bağlı Mabdene Köyü`nde kendisine ait menzilde, ölen oğluna ait bulunan yarı hissesini İsmail Ağa`nın haksızca zabt eylemesini şikayeti hakkında.

Husûs-ı âti`z-zikrin istimâ` ve tahrîri içün hâlâ cezîre-i Kıbrıs muhâfızı olan düstûr-ı mükerrem müşîr-i mufahham nizâmü`l-`âlem devletlü sa`âdetlü vezîr-i mükerem ve muhterem Mustafa Paşa yessarallahu mâ berîd ve mâ yeşâ hazretlerinin divân-ı `âliyyelerinde zeyl-i muharreri`l-esâmi olan müslimîn muvâcehelerinde bi`t-taleb `akd-i meclis-i şer`-i enver olundukda mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Aya Sofya Mahallesi sâkinlerinden işbu bâ`isü`l-vesîkâ Mehmed Efendi ibn Mustafa Efendi nâm kimesne meclis-i ma`kud-ı mezbûrıma zikri âti çiftliğe vazî`l-yed olan İsmail Ağa bin Ramazân Ağa nâm kimesne mahzarında üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb mahalle-i mezbûr sâkinelerinden iken bundan akdem vefât iden saraylı demekle ma`rûfa Rabia binti Karah nâm hâtûn hâl-i hayâtında târih-i kitâbdan sene-i mukaddem Mesarye kazâsına tâbi` Mabdene nâm karye de vâkî` lede`l-ahâlî ve`l-cîrân ma`lûmi`l-hudûd on bir bâb tahtânî oda ve bir âhûr ve bir samanlık ve iki kıt`a harabe kenise ve bi`r-i mâî ve bir mikdâr havluyı müştemil çiftlik ta`bîr olunur mülk-i menzilinden nısfı kasaba-ı âher sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Şeyh Ali bin Ahmed nâm kimesneye elli `aded esedî guruş semeni makbûza bâten bey` idüb ve yine çiftlik-i mezbûr ile ma`an tasarruf olunagelen arazisinin dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tefevvüz ve ba`de`z-zemân oğlum muktezîni sâhib-i ârz elli `aded esedî guruş bedel-i makbûz mukabelesinde ferâğ ve hakk-ı tasarrufunu tefvîz idüb oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tefevvüz idüb ba`dehû fevt ve bade`z-zemân oğlum Ahmed Çelebi nâm kimesneye yedimde olan işbu hüccet-i şer`iye mûcebince bey` ve tefvîz idüb oğlum mezbûr Ahmed Çelebi dahi iştirâ ve tefevvüz idüb ba`dehû fevt oldukda menzil-i mezkûrdan mülk-i müşterâsı olan nısf hissesi bi`l-irsi`ş-şer`iye ile intikal idüb arazisi müstahak tapu oldukda hakk-ı tapu benim iken hâlâ mezbûr İsmail Ağa çiftlik-i mezkûr `umûmen merkume Rabia Hâtûn iştirâ eyledim deyü benim nısf hissemi dahi fuzûlen zabt eyledi suâl olunub kasr-ı yedine tenbîh olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl mezbûr İsmail Ağa cevâbında merkume Rabia Hâtûn hâl-i hayâtında târih-i kitâbdan iki sene mukaddem mârrü`z-zikr çiftliği `umûmen bey`-i `arz eylediklerinde şirâya tâlib olub lâkin mezbûr Mehmed Efendi da`vâ ve sadedinde olduğı mesmû`m olmağın hadd gönderdiğimde benim çiftlik-i mezkûrda hakkım yokdur deyü cevâb verdiğini ben dahi altı yüz guruş semen-i medfû`â yedimde olan hüccet-i şer`iye nâtık olduğı üzere iştirâ ve kabz idüb ila-haze`l-ân mâlikâne mutasarrıfım mukaddemâ vech-i meşrûh üzere mezbûr Şeyh

Aliye bey` idüb oldahi mezbûr Ahmed Çelebiye bey` idüb edâ-ı tarîkiyle müdde`î mezbûr Mehmed Efendiye intikal eylediği ma`lûmum değildir deyü evlâ-ı def` sadedinde olub ba`dehû vech-i meşrûh üzere müdde`î mezbûr intikalini inkâr idecek ketb-i mugayyer iden vasînde recül-i ev`iy dâr-ı âti yed recül-i nakkali`l-müdde`î `aleyh âni`l-müdde`î kaddgana âher kıbel-i hüzz âni`l-lâhikle bi-haze`l-ledâri`l-akbel sitte ve`l-yekûn delk-i defa`âti`d-da`vâi`l-müdde`î senden mestûr olub müsebbibde mezkûr mâz-mûnı üzere def`a kâdir olmamağla müdde`î mezkûr Mehmed Efendiden müdde`âsını mübeyyin beyyine taleb olundukda `udûl-ı ricâlden El-hâc Azrar Çorbacı ibn Sefer ve Mustafa Çorbacı ibn Mehmed nâm kimesneler li-ecli`ş-şahâde meclis-i şer`e hazırân olub eserü`l-istişhâdi`ş-şer` fi`l-hakîka müteveffât-ı merkume Rabia Hâtûn hâl-i hayâtında târih-i kitâbdan sene-i mukaddem zikri mürûr iden çiftlik ta`bîr olunan menzilin nısfı mezbûr Şeyh Aliye bizim huzûrumuzda elli `aded esedî guruşunu semen-i makbûza bâten bey` idüb çiftlik-i mezkûr ile ma`an tasarruf oluna gelen arazisinin dahi muktezîni bâ-izn-i sâhib-i ârz elli guruş bedel-i makbûz mukabelesinde mezbûr Şeyh Aliye ferâğ ve hakk-ı tasarrufunu tefvîz idüb mezbûr Şeyh Ali dahi iştirâ ve tefevvüz ve ba`de`z-zemân müdde`î mezbûr Mehmed Efendinin sulbî oğlu mezbûr Ahmed Çelebiye ber-vech-i meşrûh yüz guruş semeni ve bedel mukabelesinde bey` ve tefvîz idüb mezbûr Ahmed Çelebi dahi iştirâ ve tefevvüz etmeğini ba`de`z-zemân bi`l-irsi`ş-şer` babası müdde`î mezbûr Mehmed Efendiye intikal eyledi hâlâ mârrü`z-zikr çiftliğin nısfı müdde`î mezbûr Mehmed Efendinin mülk-i mevrûsudur biz bu husûsa bu minvâl üzere şâhidleriz şahâdet dahi ideriz deyü her biri edâ-ı şahâdet-i şer`iye eylediklerinde gıbb-i ri`âyete şerâiti`l-kabûl şahâdetleri makbûl olmağın mûcebiyle çiftlik-i mezkûrun nısfı müdde`î mezbûr Mehmed Efendiye hükm olunub mezbûr İsmail Ağanın kasr-ı yedine tenbîh birle mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâdis ve`l-`aşrîn min Cemâzie`l-evveli li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Kıdveti`l-ulemâi`l-muhakkıkîn Mehmed Efendi El-makarri`l-Lefkoşa

Cümle`l-müşâi`l-a`zam Es-Seyyid Dervîş Efendi bi-makam-ı Hatîbi`ş-şer`î

Fahrü`l-ebed Eş-Şeyh Mustafa Efendi

Fahrü`l-hatâ-ı Efend Mustafa Efendi

Fahrü`l-ulemâ` Receb Efendi

Fahrü`l-`alâ El-hâc Mustafa Mir-alay

128

Lefkoşa`nın Câmi-i Cedîd Mahallesi`nden Hasan`ın menzilini 60 guruşa Abdullah` a satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Câmi`-i Cedîd Mahallesi sâkinlerinden Hasan bin Nasuh nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesikâ El-hâc Abdullah bin Kemâl nâm kimesne mahzarında ikrâr ve i`tirâf idüb mahalle-i merkumede vâkî` iki tarafdan El-hâc Receb mülkü ve iki tarafdan tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz bir bâb tahtânî hâne ve bir sundurma ve bi`r-i mâî ve bir mikdâr havlı ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmire müştemil mülk-i menzilimi mezbûr El-hâc Abdullah tarafından icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile altmış `aded esedî guruşa bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr altmış guruşı tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledim fi maba`d mârrü`z-zikr menzil mezbûr El-hâc Abdullahın mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâmin min Cemâzie`l-âhir li sene `aşer ve mie ve elf

El-hâc Abdunnebi bin Mehmed

Velî bin Abdullah

Monla Halil bin

El-hâc Receb bin Mustafa

Resûl Odabaşı

Hasan bin Resûl

129

Lefkoşa`nın Tahte`l-Kal`a Mahallesi`nden Saime`nin cariye Benefşe`yi azad etmesi.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Tahte`l-Kal`a Mahallesi sâkinelerinden Hadice binti Ali nâm hâtûn tarafından `atik-i âti`z-zikri ikrâra vekîl olub zâtını ma`rifet-i şer`iye ile `ârifân olan Abdunnebi Çavuş bin Hasan ve Ali bin Mehmed nâm kimesneler

şahâdetleriyle şer`an vekâleti sâbite olan Ahmed Efendi ibn Yusuf nâm kimesne meclis-i şer` hâtîr-i lâzımı`t-tevkîrde kendüye rikkatine ma`rife olan işbu orta boylu ber tahiyyeti`l-âsl bâ`isü`l-vesîkâ Benefşe binti Abdullah nâm câriyyesi muvâcehe- sinde bi`l-vekâleten ikrâr ve i`tirâf idüb müvekkilem-i merkume Saime câriyye-i mevsûfe merkume Benefşeyi hasbeten-li`llahi`l `alâ`l-`azîmi`l-`azîm ve talebi`l-merzât rabhâ`r-râhîm cem`î malından tahrîr ve i`tâk ve mülkinden ihrâc ve azad eyledi fi maba`d câriyye-i merkume sâir hürr esir-i asliyât gibi hür olub mevâli içün `ıtk üzerlerinde şer`an sâbit olan hakk-ı vülâden gayrı üzerinde hakkı kalmadı dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`l-`aşer fi Cemâzie`l-âhir li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Şehbaz Mustafa Beşe bin Mehmed

Ömer Beşe bin Mehmed

130

Lefkoşa`nın Ömeriye Mahallesi`nde ölen Mehmed`in kızı Meryemin, babasının mirasından düşen hissesini vâsîsi Abdi`den talep etmesi.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından `Ömeriye Mahallesi sâkinelerinden iken bundan akdem fevt olan El-hâc Mehmed bin Muharrem nâm kimesnenin sulbîye-i kebîr kızı Meryem nâm hâtûn tarafından ibrâ-ı âti`z-zikri ikrâra vekîl olub zâtını ma`rifet-i şer`iye ile `ârifân olan Mehmed ibn Ali ve Ali bin Mehmed nâm kimesneler şahâdetleriyle şer`an vekâleti sâbite olan zevci Sefer Beşe ibn Mustafa nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde müteveffâ-yı mezbûrın vasî-i muhtârı olub muhallefâtına vazî`l-yed olan işbu bâ`isü`l-vesîkâ El-hâc Abdi ibn Mustafa nâm kimesne mahzarında bi`l-vekâle ikrâr ve i`tirâf idüb zevcem ve müvekkilem-i merkume Meryemin hâl-i hazırında babası mezbûr El-hâc Mehmed fevt oldukda mezbûr El-hâc Abdi vasî-i muhtârı olmağla cem`î muhallefâtını kabz eylemişdi hâlâ müvekkilem-i merkume bâliğe ve reşîde olmağla ber mûceb-i defter-i kassâm muhallefât-ı makbûza mezkûreden isâbet iden hisse-i şer`iyesine tamâmen vasî-yi mezbûr El-hâc Abdi yedinden ahz ü kabz idüb husûs-ı mezbûr müte`allik `âmme-i de`âvîden ve mutâlebâtdan imân-ı muhâsamâtdan zimmetini ibrâ-ı `âmm katı`-ı nizâ`mla ibrâ ve ıskat eyledi fi maba`d müvekkilem-i

merkume müdde`âsını vasî-yi mezbûr El-hâc Abdiden gerek dâhil-i defter ve gerek hâric-i defter kassâm-ı hisse-i şer`iyesine müte`allik vechen mine`l-vücûhi`ş-şer`iye da`vâ ve husûmetim yokdur zuhûr dahi iderse lede`l-hükkâmi`l-kirâm mesmû` ve makbûl olmasun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`l-`aşer min Cemâzie`l-âhir li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

El-hâc Ali Çavuş

El-hâc Mehmed bin Ali

Mehmed Ali bin Hasan

El-hâc Osman bin Muharrem

El-hâc Veli bin Muharrem

Hasan bin Kadri

Ahmed Efendi ibn Yusuf

Abdunnebi Çavuş bin Hasan

Es-Seyyid Mehmed Çelebi ibn Mustafa

131

Lefkoşa`nın Aya Sofya Mahallesi`nden Abdunnebi Ağa`nın menzilini 50 guruşa Davud`a satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Aya Sofya Mahallesi sâkinlerinden Abdunnebi Ağa bin El-hâc Turmuş nâm kimesne meclis-i şer`-i hâtîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ Davud bin Süleyman nâm kimesne mahzarında ikrâr ve i`tirâf idüb mahalle-i mezbûrda vâkî` bir tarafdan Derviş Mehmed mülkü ve bir tarafdan Abdurrahman mülkü ve bir tarafdan Mustafa Efendi mülkü ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz bir bâb fevkanî ve iki bâb tahtânî hâne ve iki sundurma ve bi`r-i mâî ve bir mikdâr havluyı müştemil mülk-i menzilimi mezbûr Davuda tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile elli `aded esedî guruşa bey` ve tesellüm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr elli guruşı tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledim fi maba`d mârrü`z-zikr menzil mezbûr Davudun mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr

mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`l-hâdi `aşer min Cemâzie`l-âhir li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

El-hâc Sinan

Duhâncı İsmail Beşe

Es-Seyyid Mehmed Çelebi ibn Mustafa

Mustafa Çelebi

132

Aslı Kahireli olan, Lefkoşa`da misafir olarak bulunan Ömer Hafız Mehmed`in Terzi Üstâd Ali`ye emânet olarak 700 guruş verdiği, 80 guruşunu nakit olarak 120 guruşunu ise değişik yollarla aldığını, geri kalan 500 guruşu ise mahkeme aracılığı ile talep etmesi.

Fi`l-asl Mısır Kahire sâkinlerinden olub hâlâ mahmiye-i Lefkoşada müsâferet vechi üzere sâkin Ömer Hafız Mehmed bin nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ Terzi Üstâd Ali bin nâm kimesne mahzarında üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb bundan akdem mezbûr Üstâd Aliye bi-tarîki`l-emâneten yedi yüz guruş def` ve teslîm eylemişdim meblağ-ı mezkûrdan seksen guruşunı yedinden kabz idüb ve kırk guruşunu emrimle bana bir tımâr alıverüb ve kırk guruşunı emrimle bana bir tımâr alıverüb ve altı guruşunu bir çakşırlık çuka alıverüb ve altı guruşunı dahi ba`zı mühimmmâtda sarf idüb bâkî zimmetinde beşyüz altmış sekiz guruşum kalmağın meblağ-ı bâkî beşyüz altmış sekiz guruşumı taleb eylediğimde virmede ta`allül ider suâl olunur alıverilmesi matlûbumdur dedikde gıbb`s-suâl Üstâd Ali cevâbında müdde`î mezbûr Hafız Mehmedin yedimde bi-tarîki`l-emânete iki yüz otuz guruşı var idi lâkin kabzını ma`rifet olduğı seksen guruş nakd ve kırk guruş tımâr akçesi ve altı guruş çakşırlık çuka akçesi ve altı guruş masârif-i mühimmesine sarf olundukdan sonra hâlâ yedimde bâkî doksan sekiz guruşı kalub ziyâde bir akçesi yokdur deyü ziyâdesi inkâr idecek müdde`î mezbûr Hafız Mehmedden müdde`âsını mübeyyin beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineden kemâl-i mertebe izhâr-ı `acz ettiği ba`de`t-tahlîf-i şer` mezbûr Üstâd Alinin ikrârı mûcebince meblâğ-ı mesfûr doksan sekiz guruşa def` ve teslîme tenbîh ve müdde`î mezbûr Hafız Mehmed dahi bilâ beyyine ziyâde ber-

vech-i mu`arazadan men` olundukda mezbûr Üstâd Ali meblağ-ı mesfûr doksan sekiz guruşı meclis-i şer`de müdde`î mezbûr Hafız Mehmedden oldahi ahz ü kabz ikrâr eyledi ve i`tirâf idecek mâ hüve`l-vâkî bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`l-`aşer min Cemâzie`l-evveli li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Mustafa Ağa bin Hasan

Hasan Beşe ibn Ramazân

Monla Mustafa bin Ramazân

Ramazân bin Hasan muhzır

133

Girinye Kazâsı`bağlı Lapta Köyü`nden Nikoleto`nun İbrahim Ağa`ya 90 guruşa sattığı 2 dönüm bahçede, Emîne`nin hak sahibi olmasına bağlı olarak İbrahim Ağa`dan 90 guruş üzerinden payını istemesi hakkında.

Girinye kazâsına tâbi` Lapta nâm karye sâkinelerinden Emîne binti Receb nâm hâtûn meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde yine karye-i merkume sâkinlerinden işbu bâ`isü`l-vesîkâ İbrahim Ağa bin Mustafa Ağa nâm kimesne mahzarında üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb târih-i kitâbdan dört gün mukaddem işbu hazır-ı bi`l-meclis Nikoleto veledi Markoli nâm zimmî karye-i merkumede vâkî` bir tarafdan benim mülküm ve bir tarafdan mezbûr İbrahim Ağa mülkü ve tarafeynden tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz zâtü`l-eşcâr iki dönüm bağçesini mezbûr İbrahim Ağaya doksan guruş semen-i makbûza bey` ve teslîm eyledi lâkin ben şefî` olmağla mezbûr İbrahim Ağadan semen-i mezkûr ile taleb iderim suâl olunsun dedikde gıbbe`s-suâl mezbûr İbrahim Ağa cevâbında fi`l-hakîka mârrü`z-zikr bağçenin bir tarafı müdde`î merkume Emînenin mülkine muttasıl olub şüfa`mda da benimle müşterekdir lâkin hîn-i ba`îde merkume Emîne hazır olub ba`îde-i `âmme oldukdan sonra taleb-i merâtibe etmeyüb sükût etmekle hakk-ı şüf`a kendiden sâkıt olmuşdur deyü def`le mukabele idecek gıbbe`l-istintâk müdde`î merkume Emîne fi`l-vâkî` hîn-i ba`îde hazır olub ve ba`îde-i `âmme olmuş idi lâkin mezbûr İbrahim Ağa bana haber gönderesin deyü tavakkuf idüb taleb-i merâtibe eyledim deyü mezbûr İbrahim Ağanın kelimât-ı meşrûhasını tasdîk idecek şüf`amda da bilâ te'hîr hîn-i `ilmle taleb-i merâtibe şart olmağın müdde`î

merkume ri`âyet ettiği hakk-ı şüfa`da kendiden sâkıt olmağla bî-vech-i mu`ârazadan men` olunub mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`l-`aşer min Cemâzie`l-âhir li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Hasan Ağa bin Mustafa

Mustafa Çorbacı

Monla Mustafa

Ramazân bin Hasan

134

Lefkoşa`nın Fenarimâno Mahallesi`nden Piyeri`nin diğer Piyeri`den hakkı olan şir akçesinden 44 guruş alacağını talep etmesi.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Fenarimâno Mahallesi sâkinlerinden işbu bâ`isü`l-vesîkâ Piyeri veledi Petri nâm zimmî mahfil-i kazâda diğer Piyeri veledi Mihail nâm zimmî mahfil-i kazâda diğer Piyeri veledi Mihail nâm zimmî muvâcehesinde üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr diğer Piyeri zimmetinde şîr akçesinden kırk dört guruş hakkım olub taleb eylediğimde virmede ta`allül eder suâl olunub alıverilmesi matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl mezbûr diğer Piyeri meblağ-ı mezkûrdan yirmi yedi buçuk guruşını ikrâr ve mâ`adâsını inkâr idecek müdde`î mezbûrdan müdde`âsını mübeyyin beyyine taleb olundukda mahalle-i mezbûr sâkinlerinden Piyeri veledi Baba Yorgi ve Tenmiye nâm karye sâkinlerinden Markoli veledi Saravader nâm zimmîler li-ecli`ş-şahâde olub eserü`l-istişhâdi`ş-şer` fi`l-hakîka merkum diğer Piyeri târih-i kitâbdan on beş gün mukaddem müdde`î mezbûr Piyeriye şîr akçesinden kırk dört guruş deynim vardır deyü bizim huzûrumuzda ikrar ve bizi eşhâd eyledi biz bu husûsa ve bu minvâl üzere şâhidleriz şahâdet dahi ideriz deyü her biri edâ-ı şahâdet-i şer`iye eylediklerinde gıbb-i ri`âyete şerâiti`l-kabûl şahâdetleri makbûl olmağın mûcebiyle hükm birle mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`l-`aşer min Cemâzie`l-âhir li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Mustafa bin Mehmed

Hasan bin Mehmed

Murâd bin Abdullah

135

Mesarye Kazâsı`na bağlı Esteruluz Köyü`nde Mustafa`nın eşi Kerîme`den muhâle`a ile boşanması

Mesarye kazâsına tâbi` Esteruluz nâm karye sâkinlerinden Mustafa bin Receb nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ zevcesi Kerîme binti İbrahim nâm hâtûn mahzarında ikrâr ve i`tirâf idüb zevcem merkume Kerîme ile hüsn-i mu`âşeretimiz olmamağla zimmetinde mütekarrîr ve ma`kûdün-`âleyh olan beş bin akçe mehr-i müeccelenden ve nafaka ve `iddetinden geçüb meunet-i süknâsı dahi kendi üzerine olmak üzere benimle muhâle`a-ı sahîh-i şer`iye ile muhâle`a eyleyüb ben dahi ber-vech-i muharrer hul`-ı merkumu kabûl eyledikden sonra her birimiz âherin zimmetini hukûk-ı zevciyyete müte`allik cem`î de`âvîden ibrâ ve ıskat eyledik dedik-de gıbbe`t-tasdîki`şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`r-râbi` `aşer min Cemâzie`l-âhir li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Eş-Şeyh Mehmed Çelebi ibn Piyâle

Şabân Çavuş

Muhzır Ali bin Mehmed

136

Mesarye Kazâsı`na bağlı Esteruluz Köyü`nden Kerîme`nin eşi Mustafa`dan boşanması nedeniyle çocukları için nafaka talep etmesi üzerine her bir çocuğu için günlük 5`er ak-çe bağlanması.

Mesarye kazâsına tâbi` Estereluz nâm karye sâkinelerinden işbu rafi`ü`l-vesîkâ Kerîme binti İbrahim nâm hâtûn meclis-i şerî`at-ı şerîfede takrîr-i kelâm idüb bundan akdem zevcim olub beni tatlîk iden Mustafa bin Receb nâm kimesnenin ferrâşından hâsıl işbu hazırân-ı bi`l-meclis sagîr oğulları Mehmed ve Recebe babaları mezbûr Mustafa üzerine kadr-i ma`rûf nafaka ve kisve-i bahâ farz ve takdîr olunmak matlûbumdur dedikde hâkim-i mevki` sadr-ı küttâb dahi sagîran-ı merkumân Mehmedden zabt her birine

babaları mezbûr Mustafa bin Receb üzerine târih-i kitâbdan yevmî beşer akçe nafaka farz ve takdîr idüb vakt-i zarûretde istidâna ve sarfa ve hîn-i zaferde mezbûr Mustafaya rücû`â merkuma Kerîmeye izn birle mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`l-hâdi `aşer min Cemâzie`l-âhir li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Şaban Çavuş bin

Monla Mustafa bin Hasan

Muhzır Ali

137

Lefkoşa Kazâsı`na bağlı Madyad Köyü`nde Hristodiye, Filipo`nun Kedfe Köyü`nde hark içine düşüb öldüğü, bunun keşfini taleb etmesi hakkında.

Mahrûsa-ı Lefkoşa kazâsına tâbi` Madyad nâm karye ahâlîsinden Hristodiye veledi nâm zimmî ve sâirleri meclis-i şer`-i enverde takrîr-i kelâm idüb karye-i mezbûr sâkinlerinden Filipo veledi Francisko nâm zimmî sar`-ı sarfiyene mübtelâ olmağla târih-i kitâbdan günü karye-i merkumede vâkî` su-i sarfdan su almak murâd eyledikde mübtelâ olduğı sarfı hareket ettiği hark-ı merkumun içine yüzü üzerine düşüb gark ve helâk olmağı cânib-i şer`-i enverden üzerine varılub keşf ve tahrîr olunmak matlûbumuzdur dediklerinde kıbel-i şer`-i enverden mevlânâ Mustafa Efendi ibn Hüseyin ta`yîn ve irsâl olunub oldahi hâlâ vâli-i vilâyet ve hâir-i ra`iyyet devletlû `inâyetlû vezîr-i mükerrem Mustafa Paşa hazretlerinin taraf-ı bâhir şereflerinden mübâşir ta`yîn olunan kıdvetü`l-emâsil ve`l-akrân Ahmed Ağa ve zeyl-i vaktiyede muharreri`l-esâmi olan müslimîn ile yalnız merkumın üzerine varılub ba`de`l-keşf ve`l-nazârıma yedinde ister harc ve `allâme hakk olmayub garîk-i mürd ve helâk oldahi mu`âyene ve müşâhede olundukdan sonra mevlânâ-yı mûmâ-ileyh mezbûr mahallinde ketb ve tahrîr ve ca`d ma`an ba`s olunan Çuka İbrahim Beşe bin Mehmed ve muhzır Ramazân bin Hasan ile meclis-i şer`e gelüb `alâ vukû`â inhâ ve takrîr etmeğin mâ hüve`l-vâkî bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâbi` `aşer min Cemâzie`l-âhir li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Es-Seyyid Ramazân Efendi El-İmâm

Mustafa bin Hasan

Hasan bin Abdullah

Şabân bin Mehmed

İsmail bin Mehmed

Yusuf bin Hüseyin

Velî bin Hasan

Mezid bin Ramazân

138

Ömer Ağa`nın hakkı olan 110 guruşu vekili Ahmed ağa aracılığı ile Alanyalı Aslan Reis`den talep etmesi hakkında.

Bi`l-fi`l sadr-ı a`zâm olan düstûr-ı mükerrem müşîr-i mufahham nizâmü`l-`âlem muslih-i mesâlih nebiyy-i âdem sadr-ı divân-ı gerdûn nişân-ı vekîl-i mutlak Süleyman devrân-ı âsaf-ı zemân devletlû `inâyetlû Hüseyin Paşa edâm Allahü te`âlâ `ömre ve devlete âli inkırazi`d-devrâne hazretlerinin mutahhirci başılığı hizmetiyle şerefyâb olan kıdvetü`l-emâsil ve`l-akrân Ömer Ağa bin Abdulmennân tarafından meblağ-ı âti`z-zikri taleb ve da`vâ ve ahz ü kabz ve lede`l-iktizâ sulh ve ibrâya vekîl olub Mehmed Ağa bin Hüseyin sancakdâr Mustafa Ağa ibn Abdullah nâm kimesneler şahâdetleriyle hissem haced-i şer` muvâcehesinde şer`an vekâleti sâbite olan hâlâ cezîre-i Kıbrıs vâlîsi devletlü sa`âdetlü vezîr-i mükerrem Mustafa Paşa hazretlerinin baş bölükbaşıları olan fahrü`l-emsâl Ahmed Ağa bin Mustafa nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde sefîne reislerinden Alanyalı Aslan veledi Vasili nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve i`tirâf idüb müvekkilem-i mezbûr Ömer Ağanın mezbûr Aslan Reis zimmetinde cihet-i farz-ı şer`iyeden yüz on guruş hakkı olub vekâletim hasebiyle taleb ve da`vâ eylediğimde mezbûr Aslan Reis inkâr idüb beynimizde münâza`ât-ı kesîre cereyân eylemişdi el-hâletü hâzihi beynimize muslihûn tavassut idüb da`vâ-ı merkumeden beni on yedi zirâ` memhûr-ı elvân çukâ ile on yedi bucuk guruş üzerine inşâ-ı `akd sulh eylediklerinde ben dahi vekâletim hasebiyle sulh-ı merkumu kabûl ve bedel-i sulh olan on yedi zirâ` memhûr çuka ile on yedi buçuk guruş üzerine inşâ-ı `akd sulh eylediklerinde ben dahi vekâletim hasebiyle sulh-ı merkumı kabûl ve bedel-i sulh olan yedi zirâ`memhûr çukâ

ile on yedi buçuk guruşı tamâmen yedinden alub husûs-ı merkume müte`allik `âmme-i de`âvîden zimmetini ibrâ-ı `âmm katı`-ı nizâ`mla ibrâ ve ıskat eyledim minba`d müvekkilem-i merkum Ömer Ağanın mezbûr Aslandan da`vâ ve nizâ` kalmadı zuhûr dahi iderse lede`l-hûkkâmi`l-kirâm mesmû` ve makbûl olmasun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`l-hâdi ve`l-`aşrîn min Cemâzie`l-âhir li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

El-hâc Ali bin Derviş Mehmed

Perviz Beşe ibn Mehmed

El-hâc Mehmed Ali

El-hâc Abdi

139

Girinye Kazâsı`na Bilâşe Köyü`nde ölen Hüseyin`in mirasından kızı Ayşe`nin hissesine fazla hisse düştüğü gerekçesiyle, eşi Emine`nin bu duruma vekili aracılığı ile itiraz ettiği hakkında.

Girinye kazâsına tâbi` Bilâşe nâm karye sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan El-hâc Hüseyin nâm kimesnenin sulbîye kızı Ayşe nâm hâtûn tarafından husûs-ı âti`l-beyânı ikrâra vekîl olub zâtını ma`rifet-i şer`iye ile `ârifân olan Hasan bin Abdulkâdir ve Mustafa bin Ömer nâm kimesneler şahâdetleriyle şer`an vekâleti sâbite olan Abdulferz bin Osman nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde müteveffâ-yı mezbûrın zevce-i metrûkesi işbu bâ`isü`l-vesîkâ Emîne binti Turmuş nâm hâtûn mahzarında bi`l-vekâle ikrâr ve i`tirâf idüb müteveffâ-yı mezbûr El-hâc Hüseyinin muhallefâtı bundan akdem beyne`l-verese taksîm olunub lâkin müvekkilem-i merkume Ayşeye hissesinden ziyâde ba`zı muhallefât geçdi deyü merkume Emîne da`vâ sadedinde olmağla bi`l-arz müvekkilem-i merkume Ayşeye yedi guruş virmek üzere yine müteveffâ-yı mezbûrın emlâkından karye-i merkumede vâkî` bir tarafdan Hasan Beşe mülkü ve bir tarafdan Küçük Hasan mülkü ve tarafeynden tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz iki bâb tahtânî hâne ve bir sundurma ve bir mikdâr havluyı müştemil mülk bir kıt`a menzili merkume Emîneye `alâ tarîki`s-sulhi`ş-şer` def` ve teslîm eyleyüb oldahi tesellüm ve kabûl ve meblağ-ı mezkûr yedi guruşı müvekkilem-i

merkumeye def` ve teslîm eyledikden sonra her biri âherin zimmetini irs-i merkume ve beyyinelerinde ma`lûm-ı mühre müte`allik `âmme-i de`âvîden ve mutâlebâtdan ibrâ-ı `âmm katı`-ı nizâ`mla ibrâ ve ıskat eylediler minba`d müvekkilem-i mezbûr Ayşenin merkume Emîneden ve gerek irs-i merkume ve gerek mübeyyinelerinde ma`lûm vâlidesi mühründen aslâ da`vâ ve nizâ` kalmadı ve merkume Emînenin dahi kezâlik irs ve mühr-i müte`allik müvekkilem-i mezbûrdan da`vâ ve nizâ` kalmadı zuhûr dahi iderse lede`l-hükkâmi`l-kirâm mesmû` ve makbûl olsun dediklerinde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâni ve`l-`aşrîn min Cemâzie`l-âhir li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Abdunnebi Çavuş

Muhzır Mustafa

Monla Mustafa

Murâd bin Abdullah

Ramazân bin Hasan

140

Lefkoşa`nın Aya Kuşanu Mahallesi`nde eşinden boşanan Mariye`nin kızları Marşidu ve Markadu için eşi Madyo`dan nafaka talep etmesi hakkında.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Aya Kuşanu Mahallesi sâkinelerinden işbu râfi`ü`s-sifr Mariye binti Piyedru nâm nasrâniyye meclis-i şer`-i enverde takrîr-i kelâm ve ifâde-i merâm idüb bundan akdem beni tatlîk iden zevcim Madyo veledi Hristofi nâm zimmînin ferrâşından hâsıl hâlâ mücerred-i husemâ olan işbu hazırân-ı bi`l-meclis kızlarım Marşidu ve Markadu nâm sagîrlere babaları üzerine kadr-i ma`rûf nafaka farz ve takdîr olunmak matlûbumdur dedikde hâkim-i mevki` sadr-ı küttâb dahi sagîran-ı merkumâtdan Martiyu ve Markaduye târih-i kitâbdan her birine babaları mezbûr Mariye üzerine yevmî beş akçe nafaka farz ve takdîr idüb vakt-i zarûretde istidâna ve sarfa ve hîn-i zaferde mezbûr Mariye üzerine rücû`â izn birle mâ hüve`l-vâkî` bit-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`l-hâmis ve`l-`aşrîn min Cemâzie`l-âhir li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hal

Ali bin Mehmed

Ramazan bin Hasan

Monla Mustafa bin Mehmed

141

Lefkoşa`nın Alatyodise Mahallesi`nden Zabla`nın menzilini Mariyo`ya hibe etmesi hakkında.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Alatyodise Mahallesi sâkinelerinden Zabla binti Hristofi nâm nasrâniyye tarafından hibe-i ati`z-zikri ikrâra vekîl olub zâtını ma`rifet-i şer`iye ile `ârifân olan Yorgi veledi Luizu ve Petro veledi İlye nâm zimmîler şahâdetleriyle şer`an vekâleti sâbite olan Zenyo veledi Lodidi nâm zimmî meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde müvekkile-i merkumenin bundan akdem hâlik olan sadriyye kızı Mariyo binti Aslan nâm nasrâniyyenin zevci Bavehi veledi nâm zimmî muvâcehesinde bi`l-vekâleten ikrâr ve i`tirâf idüb müvekkilem-i merkume Zabla mahalle-i mezbûrda vâkî` bir tarafdan Fomto mülkü ve bir tarafdan Kenia mülkü ve bir tarafdan Aleksandır mülkü ve taraf-ı râbî` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz üc bâb tahtânî hâne ve bir sundurma ve bir mikdâr havlı ve kenîf ve bi`r-i mâî ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi müştemil mülk-i menzilini bundan akdem merkume Mariyoya hâl-i sıhhatinde ba`de`t-tahliyetü`ş-şer`iye hisse-i sahîhe-i şer`iye ile hibe ve teslîm ve temlîk idüb oldahi meclis-i hibede ittihâb ve tesellüm ve kabz ve kabûl ve hayâtda oldukça mâlikâne-i mutasarrıfa oldukdan sonra hâlik oldukda zevci mezbûr Bavlinin hisse-i şer`iyesine isâbet ve intikal etmeğin hâlâ menzil-i mezkûr mezbûr Bavlinin mülk-i mevrûsesidir keyfe mâ yeşâ mutasarrıf olsun müvekkilem-i merkume Zablanın `alâka ve medhali yokdur dedikde gıbbe`t-tasdîki`şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâbi` ve`l-`aşrîn min Cemâzie`l-âhir li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Muhzır Ramazân

Baba Liyondiyo

Yorgi veledi Zorzi

Markıro veledi Harestere

Luizu veledi Nikolo

142

Lefkoşa Kazâsı`na bağlı Aya Androniko Köyü`nden Enzo`nun 5 dönüm bahçesini vekili, eşi Yanni aracılığı ile Lazanye`ye 200 guruşa satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa kazâsına tâbi` Aya Androniko nâm karye sâkinelerinden Enzo binti Avraşim nâm nasrâniyye tarafından bey`-i âti`z-zikri ikrâra vekîl olub zâtını ma`rifet-i şer`iye ile `ârifân olan Badeste veledi Kandemir ve Hristofi veledi Yorgi nâm zimmîler şahâdetleriyle şer`an vekâleti sâbite olan zevci Yanni veledi Yorgi nâm zimmî meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`s-sifr tercümân Lazanye veledi Yanni nâm zimmî muvâcehesinde bi`l-vekâleten ikrâr ve i`tirâf idüb zevcem ve müvekkilem-i merkume Enzo karye-i mezbûrda vâkî` bir tarafdan Baba Sava bağçesi ve bir tarafdan Burnezu bağçesi ve bir tarafdan Selmu bağçesi ve taraf-ı râbi` hark ile mahdûd ve mümtâz zâtü`l-eşcâr beş dönüm bağçesini her on beş günde Ekseluriku harkından bir gün Pazar günü ve yine diğer Pazar gününde sabah vaktinde üc bucuk sâ`at hakk-ı şirbi olan mâ-i mu`ayyeneyle mezbûr Lazanyeye tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ikiyüz `aded esedî guruşa bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muhârrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr ikiyüz guruşı tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledim fi maba`d mârrü`z-zikr bağçe mezbûr Lazanyenin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâmin ve`l-`aşrîn min Cemâzie`l-âhir li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Luizu veledi Baba Liyondiyo

Bavlo veledi Baba Luizu

Yerelimo veledi Baba Luizu

Buli veledi Konumu

Yorgi veledi Yasef

143

Lefkoşa`nın Aya Sofya Mahallesi`nden Mustafa Ağa`nın Ömer Ağa`dan hakkı olan 16 vukıyye ibrişimi talep etmesi.

Mahrûsa-ı Lefkoşa mahallatından Aya Sofya Mahallesi sâkinlerinden işbu bâ`isü`l-vesîkâ Mustafa Ağa bin Ahmed nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde Ömer Ağa bin Hüseyin nâm kimesne mahzarında üzerine düstûr ve takrir-i kelâm idüb mezbûr Ömer Ağa zimmetimde cihet-i farz-ı şer`iyeden zimmetinde on altı vukıyye ibrişim hakkım olub hakkı bundan akdem huzûr-ı müslimînde ikrâr dahi eylemişken hâlâ taleb eylediğimde virmede tâ`allül ider suâl olunub alıverilmesi matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl ve `akîbe`l-inkâr müdde`î mezbûrdan müdde`âsını mübeyyin beyyine taleb olundukda `udûl-ı ricâlden El-hâc Mehmed bin Hasan ve Es-Seyyid Ahmed bin Receb nâm kimesneler meclis-i şer`e hazırân olub eserü`l-istişhâdi`ş-şer` fi`l-hakîka merkum Ömer Ağa bundan akdem müdde`î mezbûr Mustafa Ağaya müretteb-i mezkûrdan on altı ham ibrişim deynim vadır deyü bizim huzûrumuzda ikrâr ve bizi eşhâd eyledi biz bu husûsa ve bu minvâl üzere şâhidleriz şahâdet dahi ideriz deyü her biri edâya şahâdet-i şer`iye eylediklerinde gıbb-i ri`âyete şerâiti`l-kabûl şahâdetleri makbûl olmağın mûcebiyle hükm birle mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâmin ve`l-`aşrîn min Cemâzie`l-âhir li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Monla Mustafa bin Hüseyin

Ramazân bin Hasan

Mustafa bin Mehmed

144

Lefkoşa`nın Aya Sofya Mahallesi`nden Emîne, vekili Ahmed aracılığı ile Recep`e harman yeri menzilini 40 guruşa satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Aya Sofya Mahallesi sâkinelerinden Emîne binti Osman Çavuş nâm hâtûn tarafından bey`-i âti`z-zikri ikrâra vekîl olub zâtını ma`rifet-i şer`iye ile `ârifân olan El-hâc Sinan bin Ali ve El-hâc Yusuf bin Receb nâm kimesneler şahâdetleriyle şer`an vekâleti sâbite olan El-hâc Ahmed bin Mehmed nâm kimesne meclis-i şer`-i hâtîr-i lâzımı`t-tevkîrde müvekkilem-i merkumenin zevci işbu bâ`isü`l-vesîkâ El-hâc Receb bin El-hâc Mustafa nâm kimesne mahzarında bi`l-vekale ikrâr ve

i`tirâf idüb müvekkilem-i merkume Emîne mahrûsa-ı merkume kazâsına tâbi` Lecce nâm karyede vâkî` lede`l-ahâlî ve`l-cîrân ma`lûmi`l-hudûd on bâb tahtânî hâne ve bir sundurma ve bi`r-i mâî ve mandıra ve bir mikdâr hakk-ı havlı müştemil mülk-i menzilini ve menzil-i mezkûr kurbinde vâkî` harman yerini zevci mezbûr El-hâc Recebe bi safka-i vâhide tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile kırk `aded esedî guruşa bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr kırk guruşı tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledi fi maba`d mârrü`z-zikr menzil ve harman yeri mezbûr El-hâc Recebin mülk-i müşterâdıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâni min Recebi`l-müreccb li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Mehmed Ali Çelebi bin Hüseyin

Ahmed Ağa bin Mehmed

Mustafa bin Mehmed

145

Lefkoşa`nın Cenkirli Köyü`nden Ali, İbrahim`in babası ile kendi babasının birlikte kullandıkları tarlalardaki hisselerin babalarının ölümünden sonra sınırların ve hisselerin belli olmaması nedeniyle birbirlerinin hisselerine müdahale ettikleri, sınırların ve hisselerin belirlenmesi sonucunda bu durumun düzeleceğinin belirlenmesi.

Mahrûsa-ı Lefkoşa kazâsına tâbi` Cenkirli nâm karye sâkinlerinden El-hâc Ali bin Hüseyin nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ İbrahim bin Mustafa nâm şabb-ı emred mahzarında takrîr-i kelâm ve ifâde-i merâm idüb bundan akdem babalarımız karye-i merkumede vâkî` lede`l-ahâlî ve`l-cîrân ma`lûmi`l-hudûd ve`l-kat` ber-vech-i meşâ`abet iştirâken mutasarrıf oldukları tarlaları kısmet idüb ba`dehû vefâthümâ hisseleri bize intikal eyledikde mukaddemâ kısmet olunduğu üzere hudûd-ı sınûrları ma`lûm olmamağla her birimiz âherin hissesine ta`aruz idüb icrâmız muhtal ve müşevveş olmağın beynimizde bâhir-i bâr nizâ` vâkî` olmağla kısmet-i merkumeyi fesh idüb tarla ahvâline vukuf ve şu`ûrı olub ve kısmet-i mihârını olan bi-`arz-ı müslimîn bulunub tekrâr kısmet-i `âdil ile taksîm ve her birimizin hisseleri

mu`ayyen ve mahdûd olmadıkça yine meşâ`abet üzere tasarruf etmek kavl ve ittifâk eylemişdir min ba`d birbirimiz ile husûs-ı merkume müte`allik da`vâ ve husûmetimiz kalmadı dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâni min Recebi`l-müreccb li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Abdunnebi Çavuş

Monla Mustafa bin Hüseyin

Mustafa bin Mehmed

146

Lefkoşa`da oturan Ayşe, kendisine annesi Meryem tarafından bir menzil hibe edilmesine karşın babası Osman`ın menzili annesinin mirasının içine sokmasından dolayı şikayet etmesi.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Mahallesi sâkinelerinden Ayşe binti Abdullah nâm hâtûn meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ o ki babası Osman bin İbrahim nâm kimesne mahzarında üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb bundan akdem fevt olan vâlidem Meryem binti Abdullah nâm hâtûn hâl-i hayâtında mahalle-i mezbûrda vâkî` bir tarafdan Esmece mülkü bir tarafdan Kuludâde mülkü ve tarafdan kal`abend mülkü ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz bir bâb harâbe oda ve bir mikdâr havluyı müştemil mülk-i menzilini bana hibe-i şer`iye ile hibe ve teslîm ve ben dahi meclis-i hibede ittihâb ve kabz ve kabûl ve tesellüm eylemişken hâlâ onu babam mezbûr Osman mirâsa idhâl eyledi suâl olunub icrâ-yı hakk olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl ve `akîbe`l-inkâr müdde`î merkume Ayşe den müdde`âsını mübeyyin beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineden izhâr-ı `acz birle istihlâf etmeği mezbûr Osmanıma zevcesi müteveffât-ı merkume Meryem hâl-i sıhhatinde menzil-i mahdûd ve mezkûrı kızı müdde`î merkume Ayşeye hibe ve teslîm eylediği ma`lûm olmadığına yemîn teklîf olundukda oldahi `ale`l-vuzûhi`l-me'sûl bi`llâhi`l-`âle`l-`âli etmeğin müdde`î merkume bilâ-beyyine mu`arazadan men` olunub mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâmin ve`l-`aşrîn min Cemâzie`l-âhir li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Monla Mustafa bin Hüseyin

Ramazân bin Hasan

Mustafa bin Mehmed

147

Girinye Kazası`na bağlı Bilaşe Köyü`nde Emîne vekili eşi Hasan aracılığı ile menzilini 7 guruşa Abdulazîz`e satması.

Girinye kazâsına tâbi` Bilaşe nâm karye sâkinelerinden Emîne binti Turmuş nâm hâtûn tarafından bey`-i âti`z-zikri ikrâra vekîl olub vekâleti nehc-i şer` üzere sâbite olan zevci Hasan bin nâm kimesne meclis-i şer`-i hâtîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ Abdulazîz bin El-hâc Osman nâm kimesne mahzarında bi`l-vekâle ikrâr ve i`tirâf idüb zevcem ve müvekkilem-i merkume Emîne karye-i mezbûrda vâkî` bir tarafdan Ramazân Beşe mülkü ve bir tarafdan müşteri mezbûr Abdulazîz mülkü ve tarafeynden tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz iki bâb tahtânî hâne ve bir mikdâr havlı müştemil mülk-i menzilini mezbûr Abdulazîz tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile yedi `aded esedî guruşa bey` ve teslîm o dahi ber-vech-i muharrer iştîrâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr yedi guruşı tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledi fi maba`d mârrü`z-zikr menzil mezbûr Abdulazîzin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`l-`aşrîn min Cemâzie`l-âhir li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Abdunnebi Çavuş

Muhzır Mustafa bin Mehmed

Monla Mustafa bin Hüseyin

Murâd bin Abdullah

Hasan bin Mehmed

148

Lefkoşa Kazâsı`na bağlı Çenznâr Köyü`nde Yorgi`nin ölmesi üzerine çocuklarına Yanni`nin vasî tayin edilmesi.

Mahrûsa-ı Lefkoşa kazâsına tâbi` Çenznâr nâm karye sâkinlerinden iken bundan mürd olan Yorgi veledi Flori nâm zimmînin sulbî oğlu Yorgi ve sulbîye kızı nâm sagîrlerin tesviye-i umûrlarına bir vasî nasb ve ta`yîn olunmak lâzım ve mühimm olmağın hâkim-i mevki` sadr-ı küttâb vesâyet `uhdesinden gelmeğe kâdir olan işbu râfiü`s-sifr Yanni veledi Cirkaku nâm zimmîyi sagîrân-ı mezbûrânın tesviye-i umûrlarına vasî nasb ve ta`yîn eyledikde oldahi vesâyet-i merkumeyi kabûl ve hizmet-i lâzımesini edâya ta`ahhüd ve iltizâm ettiği mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`l-hâmis min Recebi`l-müreccb li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Monla Mustafa bin Hüseyin

Ali bin Mehmed

Zorzi veledi Yanni

149

Lefkoşa Kazâsı`na bağlı İncirli Köyü`nde Bayram Luizu`dan iki kıt`a 6 dönüm bahçeyi ekleriyle birlikte 80 guruşa satın almasına karşın, Petro`nun oğlu Hristofi`nin bahsedilen mülkü haksızca zabt etmesini şikayeti üzerine Hristofi`nin ise kendisine adı geçen mülkün babası Petro`dan geçtiğini 7-8 sene o mülkü kullandığı hakkında.

Mahrûsa-ı Lefkoşa kazâsına tâbi` İncirli nâm karye sâkinlerinden Bayram bin Abdullah nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkirde işbu bâ`isü`s-sifr Hristofi veledi Petro nâm zimmî muvâcehesinde üzerine da`vâ ve takrir-i kelâm idüb bundan akdem babam Luizu nâm zimmîden seksen guruşa iştirâ eylediğim karye-i merkumede vâkî` bir tarafdan Davud Odabaşı mülkü ve bir tarafdan Dimitri mülkü ve tarafeynden tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz on iki bâb oda ve bir dolab kuyusu ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi müştemil iki kıt`a altı dönüm bağçemi mezbûr Hristofinin babası Petro fuzûlen zabt eyleyüb ba`dehû helâk oğlu mezbûr Hristofi mülkü mevrûsı olmak üzere zabt ve tasarruf eyledi suâl olunub kasr-ı yedine tenbîh olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl mezbûr Hristofi cevâbında zikri mürûr iden iki kıt`a bağçeyi babam mezbûr Petro yedimde olan işbu hüccet-i şer`iye nâtık olduğı bin yetmiş bir senesinde nâm hâtûndan iştirâ ve tesellüm otuz sene mezbûr Bayramın huzûrunda mâlikâne-i mutasarrıf olub ba`dehû helâk bi`l-irs-i şer` bana intikal etmeğini

ben dahi mülk-i mevrûsem olmak üzere mezbûr Bayramın huzûrunda yedi sekiz senedir def`le mukabele mâlikâne-i mutasarrıfım mezbûr Bayram bilâ-gadr-ı şer` sükût idüb terk-i da`vâ eylemişdir deyü def`le mukabele idecek gıbbe`l-istintâk mezbûr Bayram `iddet-i mezkûrda bilâ-gadr-ı şer` sükût idüb terk-i da`vâ eylediğine tâyı`an ikrâr ve i`tirâf idecek bilâ-gadr-ı şer`î on beş sene mürûr iden da`vânın bilâ-ümm istimâ`-ı memnû`â olmağın mezbûr Bayram bî-vech-i mu`ârazadan men` olunub mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`r-râbi` `aşer min Cemâzie`l-âhir li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Monla Mustafa bin Hüseyin

Ali Çavuş

Yusuf Çavuş

150

Lefkoşa`nın Tahte`l-Kal`a Mahallesi`nde ölen Saime`nin mirasında zevci Hasan Ağa, kız kardeşinin oğlu Ahmed`in mirasçılar olduğu, Hasan Ağa ve Ahmed Ağa`nın miras-tan uygun görülen tutarı aldıkları hakkında.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Tahte`l-Kal`a Mahallesi sâkinelerinden iken bundan akdem fevt olan Saime binti Ahmed nâm hâtûnun verâseti zevci Hasan Ağa bin Mehmed ve kız karındaşı oğlu Ahmed bin İbrahim nâm kimesnelere münhasır olduğı şer`an zâhir ve müte`ayyin olmağı mezbûr Hasan Ağa ve Ahmed Ağa meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde müteveffât-ı merkume Saimeye rıkk-ı sâbığı mutasarrıfa olan işbu verese yed-i bilâ zenciyetü`l-asl bâ`isü`l-vesîkâ Kademle binti Abdullah nâm câriye muvâcehesinde her biri ikrâr ve i`tirâf idüb mevrûsemiz müteveffât-ı merkume Saime hâl-i hayâtında tasarrufât-ı şer`iyesi nâfize olduğı hâlde câriye mevsûfe-i merkumeyi hasbeten-li`llahi`l-meâbi`l-a`zîm ve talebi`l-merzât rabhâi`r-rahîm cem`î malından tahrîr ve istintâk etmeğin biz dahi semeni merkum tecvîz idüb min ba`d câriye-i merkume sâir hür esir-i asliyat kebr-i hürre olub `alâka ve medhali kalmamışdır dediklerinde mukır-râne-i merkumâtın minvâl-i muharrer üzere cârî ve sâdır olan ikrârlarına el-mukırr-lehü`l-merkume vicâhen tasdîk ve şifâhen tahkîk idecek mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`t-tâsi` ve`l-`aşrîn min Cemâzie`l-âhir li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Hüseyin Ağa bin Çavuş

Ömer Beşe bin Mehmed

Yusuf Çavuş

151

Lefkoşa`nın Tahte`l-Kal`a Mahallesi`nde Ahmed, ölen Saime`nin mirasından hissesini Saime`nin eşi Hasan`dan aldığı hakkında.

Mahrûsa-ı Lefkoşa mahallatından Tahte`l-Kal`a Mahallesi sâkinelerinden iken bundan akdem fevt olan Saime binti Ahmed nâm hâtûnun verâseti zevci Hasan Ağa ile Mehmed ve kız karındaşı oğlu Ahmed bin İbrahim nâm kimesnelere münhasır olduğı şer`an zâhir ve müte`ayyin oldukdan mezbûr Ahmed meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde müteveffât-ı merkumenin muhallefâtına vazî`l-yed olan işbu bâ`isü`l-vesîkâ zevci Hasan Ağa mahzarında ikrâr ve i`tirâf idüb müteveffât-ı merkume Saimenin cem`î `arûz ve nukud ve `akar ve ikamet-i beyt ve evânî muhâsebe ve gayr-ı muhâsebe ve bi`l-cümle ism-i mal ıtlâ olunur kalanlada muhallefâtından nısf hisse-i şer`iyemi zevci mezbûr Hasan Ağa yedinden ba`de`t-tahrîr ve`l-taksîm tamâmen ahz ü kabz idüb irs-i merkume müte`allik cem`î de`âvîden zimmetini ibrâ-ı `âmm katı`-ı nizâ`mla ibrâ ve ıskat yokdur zuhûr dahi ederse lede`l-hükkâmi`l-kirâm mesmû` ve makbûl olmasun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`t-tâsi` ve`l-tasdîk min Cemâzie`l-âhir li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Es-Seyyid Mehmed Efendi

Mehmed Efendi el-imâm

Hasan Ağa Başçavuş

Hasan Ağa bin Ramazân

Yusuf Çavuş

152

Lefkoşa`nın Kızıl Kule Mahallesi`nde ölen Muslu`nun çocuklarının vasîsi olan Zeliha`-nın vekili Abdulhalim aracılığı ile kocası Muslu`nun menzilde bulunan 5 hisseden 2 hissesini Mehmed Ağa`ya 60 guruşa satması hakkında.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Kızıl Kule Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Hasan Ağa bin Mehmed nâm kimesnenin verâseti sulbî oğulları Mustafa ve Muslu Ağa bin Mehmed Ağa ve sulbîye kızı Saimeye münhasır olub kıbele`l-kısma mezbûr Muslu Ağa dahi fevt olub verâseti zevce-i metrûkesi Mümine binti Ali ve sulbî kebîr oğulları Ramazân ve Velî ve sulbîye-i kebîre kızı Zeliha ve sagîr kızları Ümmûhan ve Kerîmeye münhasır olduğı şer`an zâhir ve müte`ayyin olmağın mezbûr Mustafa kendi tarafından asâleten ve sagîrtâna merkumtâne Ümmühanı ve Kerîmenin kıbel-i şer` enverden mansûb-ı vasîleri olmağla vesâyeten merkume Zeliha tarafından bey`-i âti`z-zikre vekîl olub vekâleti nehc-i şer` üzere sâbite olan Abdulhalim Ağa bin Mehmed Efendi nâm kimesne vekâleten meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ mezbûr Mehmed Ağa mahzarında her biri ikrâr ve i`tirâf idüb müteveffâ-yı mezbûr Hüseyin Ağanın emlâkından olub mahalle-i mezbûrda vâkî` bir tarafdan El-hâc mülkü ve bir tarafdan Tekiye bağçesi ve bir tarafdan Nurullah Corbacı mülkü ve taraf-ı râbi`tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz üc bâb fevkanî ve yedi bâb tahtânî hâne ve bir sundurma ve bir mikdâr havlı ve iki kurada eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi müştemil menzilden oğlu mevrûsemiz müteveffâ-yı mezbûr Muslu Ağaya isâbet iden beş sehmden iki sehm hisse-i şayia`sını isâbet ve vesâyet ve vekâletimiz hasebiyle mezbûr Mehmed Ağaya tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile altmış `aded esedî guruşa bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ altmış guruşı `alâ kadri`l-hısas her birimiz tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledik fi maba`d mârrü`z-zikr menzilden müteveffâyı mezbûr Muslu Ağanın beş sehmden iki sehm hisse-i şer`iyesi mezbûr Mehmed Ağanın mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dediklerinde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`r-râbî `aşer min Recebi`l-müreccb li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Mahmud Ağa bin Mehmed Efendi

El-hâc Ömer bin Talib

Yusuf Çavuş

İsmail Ağa bin Ömer

153

Mesarye Kazası`na bağlı Kurnac Köyü`nde Mehmed, çoban olan Yusuf ve oğlu Resul`a 28 keçi teslim ettiği bir sene sonra yavrularıyla birlikte, toplam 55 keçi olduğu halde kendisine asıl keçilerinden 24 keçi, yavrularından ise 10 keçi verildiğini söyleyerek, çobanlar tarafından kendisine eksik keçi teslim edildiğini şikayet etmesi.

Mesarye kazâsına tâbi` Kurnac nâm karye sâkinlerinden El-hâc Mehmed bin Abdullah nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ Yusuf bin Nasuh ve oğlu Resûl nâm kimesneler muvâcehelerinde üzerlerine da`vâ takrîr-i kelâm idüb mezbûran Yusuf ve Resûl çoban tâifesinden olub târih-i kitâbdan bir sene mukaddem ra`iyye içün yedlerine yirmi sekizer re’s keçi def`ve teslîm eyledim bir senede yirmi yedi re’s fürû`ları hâsıl olmağın cem`an elli beş re’s keçi olmuşken hâlâ bana asl-ı keçilerimden yirmi dört re’s keçi virüb ve fürû`larından dahi on re’s keçi virüb mâ`adâsını ekl ve bel` ettiği suâl olunub alıverilmesi matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl mezbûr Yusuf ve Resûl cevâblarından fi`l-hakîka müdde`î mezbûr El-hâc Mehmed bize vech-i mübeyyen üzere yirmi sekiz re’s keçi def` ve teslîm eylediği mukarrer lâkin bir senede on beş re’s fürû` hâsıl olub on re’s bâ-emr-i Allahü te`âlâ helâk olub vâsıl keçilerinden dahi dört re’s helâk olmağın bâkî yedimizde asl-ı keçileri ile fürû`ları otuz altı re’s keçi kalmağın otuz dört re’s kendüye teslîm idüb iki re’s dahi dağda olmağla teslîm mümkin olmayub anları dahi ahz ü teslîm ettirir ber vechimle müdde`î mezbûrın keçilerine ta`addî ve hıyânetimiz yokdur dediklerinde müdde`î mezbûrdan ta`addîlerine mübeyyin beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineden izhâr-ı `acz etmeğin gıbbe`t-tahlîfi`ş-şer` müdde`î mezbûr bilâ beyyine mu`arazadan men` olunub mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`r-râbi` `aşer min Recebi`l-mürecceb li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Monla Mustafa bin Hüseyin

Mustafa bin Mehmed

Yusuf Çavuş

154

Lefkoşa`nın Aya Sofya Mahallesi`nde Ebu Bekr ibn İsmail diğer Ebu Bekr`den toplam 180 guruşa 40 vukıyye ham ibrişim aldığı bir vukıyye borcu kalınca Ebu Bekr`in beher zirâ` üçer guruşa olmak üzere yirmi zirâ` çukayı Ebu Bekr ibn İsmail`den almasına bağlı olarak, Ebu Bekr ibn İsmail`in bu durumu şikayet etmesi üzerine Ebu Bekr`in cevabında 45 vukıyye ham ibrişimden 30 vukıyyesini aldığı fakat 15 vukıyye alacağının kaldığını belirtmesi hakkıknda.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Aya Sofya Mahallesi sâkinlerinden Ebu Bekr ibn İsmail nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ El-hâc Ebu Bekr bin nâm kimesne mahzarında üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb târih-i kitâbdan dört sene mukaddem mezbûr El-hâc Ebu Bekrden beher vukıyyesi dörder guruşdan kırk vukıyye ham ibrişim virmek üzere ve `alâ tarîki`t-tesellümi`ş-şer` yüz seksen guruşa alub ba`dehû hulûli`l-ecl bir def`a yirmi altı bucuk vukıyye ve bir def`a on yedi vukıyye yedi buçuk vukıyye ki cem`an kırk dört vukıyyesini edâ idüb bir vukıyye ibrişim deynim kalmışken mezbûr El-hâc Ebu Bekr bir vukıyye ibrişimin yerine benden beher zirâ` üçer guruşa olmak üzere yirmi zirâ` çukam aldı suâl olunub icrâ-yı hakk olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl mezbûr El-hâc Ebu Bekr cevâbında fi`l-hakîka müdde`î merkum Ebu Bekr zimmetinde cihet-i tesellüm-i şer`iyeden kırk beş vukıyye ham ibrişim hakkım olub otuz vukıyyesini bana edâ ve teslîm idüb on beş vukıyyesi zimmetinde kalub arada ta`allül etmeği mahrûsa-ı merkumede hâkimi`ş-şer`-i şerîf olan İsmail Efendi huzûrunda murâfa`a-ı şer` olduğımuzda ba`de`l-hükmi`ş-şer` zikri mürûr iden yirmi bir zirâ` çuka üzerine sulh olub bedel-i sulh olmak üzere yedinden kabz eyledim deyü iddiâ` olunan kırk dört vukıyye ibrişimden on dört vukıyyesini inkâr idecek müdde`î merkum Ebu Bekrden müdde`âsını mübeyyin beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineden kemâl-i mertebe `acz yedine istihlâf ettiği gıbbe`t-tahlîfi`ş-şer` müdde`î merkum bilâ-beyyine mu`arazadan men` olunub mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-hâmis `aşer min Recebi`l-müreccb li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Monla Mustafa bin Hasan

Mustafa bin Mehmed

Hasan bin Mehmed

155

Lefkoşa`nın Ömeriye Mahallesi`nde ölen Kara Mehmed`in varisi olan Mehmed`in vasi olarak babasının 33.382 akçelik malını elinde bulunduran Üstâd Muharrem`den 10.000 akçelik menzili aldığını fakat geri kalanı alamadığını belirterek, alacağını talep etmesi hakkında.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından `Ömeriye Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Kara Mehmed bin El-hâc Mustafa nâm sagîrin Ömer oğlu ve hasren vârisi olan Mehmed bin Hüseyin nâm şâbb-ı emred meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde müteveffâ-yı mezbûrın kıbel-i şer`-i enverden mansûb-ı vasîsi olub babasından intikal iden malına vazî`l-yed olan işbu bâ`isü`l-vesîkâ Üstâd Muharrem bin Şabân nâm kimesne mahzarında üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb müteveffâ-yı mezbûr Kara Mehmede ber-mûceb-i defter-i kassâm babası El-hâc Mustafa nâm müteveffânın muhallefâtından isâbet iden otuz üc bin üc yüz seksen iki akçe malını mezbûr Üstâd Muharrem vesâyeti hasebiyle kabz etmişdi hâlâ Kara Mehmed kıbel-i bülug fevt olub mal-ı mezkûr bana intikal etmeğin vasî-i mezbûr bana mahalle-i mezbûrda vâkî` on bin akçe kısmetle bir kıt`a menzil virüb mâ`adâsını kendi ekl ve bel` ve itlâf ve izâ`at etmeğin suâl olunub tazmîn etdirilmek matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl vasî-i mezbûr Üstâd Muharrem cevâbında fi`l-hakîka sagîr-i mezbûr Kara Mehmedin cânib-i şer`-i enverden mansûb-ı vasîsi olduğım hasebiyle babası müteveffâ-yı mezbûrın muhâllefâtından isâbet iden mikdâr-ı mezkûr malını kabz eylediğim mukarrer gelen sagîr-i mezbûrın nafakasına ve kisve ve sâir havâyic-i zarûriyesine sarf idüb ancak yedimde menzil-i mezkûr kalmağın müdde`î mezbûr def` ve teslîm eyledim asla ber vechle tâ`addî ve sıyânet eyledim dedikde müdde`î mezbûrdan vasî-i mezbûrın ta`addî ve sıyâneti mübeyyin beyyine hibe olundukda ityân-ı beyyineden izhâr-ı `acz birle istihlâf etmeğin gıbbe`t-tahlîfi`ş-şer` ve müdde`î mezbûr bî-vech-i mu`ârazadan men` olunub mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâlis `aşer min Recebi`l-mürecceb li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Monla Mustafa bin Hüseyin

Ramazân bin Hasan

Mustafa bin Mehmed

156

Lefkoşa`nın Kızıl Kule Mahallesi`nde Emîne`nin Veçre Köyü`nde bulunan menzili Halîl Beşe ve Abdulkâdir`e 20 guruşa satması üzerine Şabân`ın mahkemeye başvurduğu fakat daha sonra mahkemeden vazgeçtiği, eğer Şabân mahkemeye tekrar başvururs eşi Emine`den kendisinin ayrılabileceğini şart olarak belirtmesi hakkında.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Kızıl Kule Mahallesi sâkinlerinden Şabân bin Derviş nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde Mesarye kazâsına tâbi` Veçre nâm karye ahâlîsinden işbu bâ`isü`l-vesîkâ Halîl Beşe bin Hasan ve Abdulkâdir bin Mustafa nâm kimesneler mahzarında ikrâr ve i`tirâf idüb bundan akdem Emîne binti nâm hâtûn karye-i merkumede vâkî` lede`l-ahâlî ve`l-cîrân malûmi`l-hudûd menzilime muttasıl olan bir kıt`a menzilini mezbûran Halîl Beşe ve Abdulkâdire yirmi guruş semen-i makbûza bâten bey` ve teslîm idüb anlar dahi ahâlî-i karye-i merkume içün iştirâ ve tesellüm ve kabûl idüb lâkin menzil-i mezkûra ben şefî` olmağla taleb ve da`vâ eylemişdim el-hâletü hâzihi da`vâ-yı merkumeden fârig olub mezbûran Halîl Beşe ve Abdulkâdirin ve menzil-i mezkûra şirâda müşterek olan ahâlî-i karye-i merkumenin zimmetlerinde husûs-ı merkume müte`allik `âmme-i de`âvîden ibrâ-ı `âmm katı`-ı nizâ`mla ibrâ ve ıskat eyledim ba`de`l-yevm husûs-ı merkume müte`allik vechen mine`l-vücûhi`ş-şer`iye davâ ve husûmetim yokdur zuhûr dahi iderse lede`l-hükkâmi`l-kirâm mesmû` ve makbûl olmasun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mezbûran Halîl Beşe ve Abdulkâdir takrîr-i kelâm idüb menzil-i mezkûrı Emîneden iştirâ eyledikden sonra mezbûr Şabân eğer şüf`a-i da`vâ idersem zevcem benden boş olsun deyü huzûr-ı müslimînde şart ve tatlîk eylediği kazâ-ı merkumede nâibü`ş-şer`-i şerîf olan Eş-Şeyh Mehmed Efendi huzûrunda sâbit olduğına nâib-i mezbûr hüccet vermişdir deyü sâbit nâib-i mezbûrın imzâsıyla mümzât-ı vasîyle tecvîz olundukda mazmûnı takrîrlerine mutâbık bulunmağın mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`l-hâmis ve `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Kıdveti`l-`âlimi`l-muhakkıkîn Mehmed Efendi El-Müfti-i Lefkoşa

Fahrü`l-akrân Hasan Ağa Başçavuş

Yusuf Çavuş

157

Lefkoşa`nın Tribyodi Mahallesi`nde Yerelomi`nin 78 guruşa Filipo`ya menzil satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Tribyodi Mahallesi sâkinlerinden Yerelomi veledi Yorgi nâm zimmî meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`s-sifr Filipo veledi Yasef nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve i`tirâf idüb mahalle-i mezbûrda vâkî` bir tarafdan Piyedri mülkü ve bir tarafdan Hristofi mülkü ve tarafeynden tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz üc bâb tahtânî hâne ve bir evlek zâtü`l-eşcâr bağçe ve sülüsân dolab kuyusunu müştemil mülk-i menzili mezbûr Filipoya tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile yetmiş sekiz `aded esedî guruşa bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr yetmiş sekiz guruşı tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledim fi maba`d mârrü`z-zikr menzil mezbûr Filiponun mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâbi` `aşer min Recebi`l-müreccb li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Baba Liyondiyo veledi Zakıd

Baba Liyondiyo veledi Yerelomi

İstefani veledi İstefani

Francisko veledi Nikolo

Piyedri veledi Kostanti

158

Lefkoşa`nın Sarayardı Mahallesi`nde Asiye vekili eşi Mehmed aracılığı ile 30 guruşa Mehmed`e menzil satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Sarayardı Mahallesi sâkinelerinden işbu Asiye binti Aysi nâm hâtûn tarafından bey`-i âti`z-zikri ikrâra vekîl olub zâtını ma`rifet-i şer`iye ile `ârifân olan Mehmed bin Abdullah ve Ahmed bin Hasan nâm kimesneler şahâdetleriyle şer`an vekâleti sâbite olan zevci İsmail bin Osman nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ El-hâc Mehmed bin Ramazân nâm kimesne mahzarında bi`l-vekâleten ikrâr ve i`tirâf idüb zevcem müvekkilem-i merkume Asiye mahalle-i mezbûrda vâkî` iki tarafdan Tâbeci Mehmed mülkü ve tarafdan İvaz mülkü ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz iki bâb tahtânî hâne ve bir sundurma ve bir mikdâr havlı ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi müştemil mülk-i menzilini mezbûr El-hâc Mehmede tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile otuz `aded esedî guruşa bey` idüb kabz-ı semen ma`dûd ve teslîm-i mebî` mahdûd eyledi fi maba`d mârrü`z-zikr menzil mezbûr El-hâc Mehmedin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki-ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâmin `aşer min Recebi`l-müreccb li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Mehmed Ali Odabaşı

Yûnus bin Mevlûd

Çilingir Mehmed

İvaz Beşe bin Zeki

159

Tribyodi Mahallesi`nde Filipo`nun 85 guruşa Yanni`ye menzil satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Tribyodi Mahallesi sâkinlerinden Filipo veledi Yasef nâm zimmî meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`s-sifr Yanni veledi Foka nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve i`tirâf idüb mahalle-i mezbûrda vâkî` bir tarafdan Piyedri mülkü ve bir tarafdan Hristofi mülkü ve tarafeynden tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz üc bâb tahtânî hâne ve bir evlek zâtü`l-eşcâr bağçesi ve sülüs-i dolab kuyusı müştemil mülk-i menzili mezbûr Yanniye tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer` ile seksen beş `aded esedî guruşa bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr seksen beş

guruşı tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledim fi maba`d mârrü`z-zikr menzil mezbûr Yanninin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâbi` `aşer ve mie ve elf

Şuhûdül-hâl

Baba Liyondiyo veledi Zakuli

Baba Liyondiyo veledi Yerelomi

İstefani veledi İstefani

Francisko veledi Nikolo

160

Lefkoşa`nın Balu Bodise Köyü`nde Zahide`nin eşi Ramazân`dan muhâle`a ile boşanması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa kazâsınına tâbi` Balu Bodise nâm karye sâkinelerinden Zahide binti Bayram nâm hâtûn meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde zevc-i muhâli`î olan işbu bâ`isü`l-vesîkâ El-hâc Ramazân bin Mehmed nâm kimesne mahzarında ikrâr ve i`tirâf idüb mezbûr El-hâc Ramazân zevcim olub lâkin beynimizde hüsn-i mu`âşeretimiz olmamağla zimmetinde mütekarrir ma`kûdün-`âleyh olan yirmi beş guruş mehr-i müeccelemden ve nafaka ve `iddetimden geçüb meunet-i süknâsı dahi kendi üzeri- me olmak üzere muhâle`a-ı sahîhe-i şer`iye ile mezbûr El-hâc Ramazân ile muhâle`a eyleyüb oldahi hul` ber-vech-i muharrer hul`-ı mezbûr kabûl eyledikden sonra her birimiz âherin zimmetini hukûk-ı zevciyyete müte`allik `âmme-i de`âvîden ibrâ ve ıskat eyledik fi maba`d birbirimiz ile da`vâ ve nizâ`ımız yokdur dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâmin `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Fahrü`l-kuzât Kasım Mehmed Efendi

Yusuf Çavuş

Monla Mustafa

161

Lefkoşa`ya bağlı Lecce Köyü`nde Yerolumo`nun menzilini 5 guruşa satması, yine 200 dönüm tarlasını 20 guruş karşılığında Hüseyin`e devretmesi.

Mahrûsa-ı Lefkoşa kazâsına tâbi` Lecce nâm karye sâkinlerinden Yerolumo veledi nâm zimmî meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ Hüseyin bin Mustafa nâm kimesne mahzarında ikrâr ve i`tirâf idüb karye-i merkumede vâkî` lede`l-ahâlî ve`l-cîrân ma`lûmi`l-hudûd bir bâb hâne ve bir mikdâr havluyı müştemil mülk-i menzilimi bi-cümle`t-tevâbi` ve`l-levâhik mezbûr Hüseyine tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile beş `aded esedî guruşa bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra yine karye-i merkumede vâkî` lede`l-ahâlî ve`l-cîrân ma`lûmi`l-hudûd ve`l-kat` tahmînen iki yüz dönüm tarlamı dahi yirmi guruş bedel mukabelesinde bâ-izn-i sâhib-i arz mezbûr Hüseyine ferâg ve hakk-ı tasarrufî tefvîz idüb oldahi ber-vech-i mübeyyen tefevvüz ve kabûl eyledikden semen-i mezkûr ile bedel-i mezbûr cem`an yirmi beş guruşı yedinden tamâmen ahz ü kabz eyledim fi maba`d menzil-i mezkûr mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun ve arâzî-i mesfûre dahi dahil taht-ı tasarrufı olmuşdur emsâli mutasarrıfı bir mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâmin `aşer min Recebi`l-müreccb li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Muslu Reis

Mustafa Odabaşı

Ali Odabaşı

Kalaycı Mustafa

Hüseyin bin

162

Gilan Kazâsı`nda Petro 112 gün ırgadlık ettiği Komi`den ücretini talep etmesi hakkında.

Gilan kazâsı sâkinlerinden Melyadu veledi Petro nâm zimmî mahfil-i kazâda işbu bâ`isü`s-sifr Komi veledi Kostanti nâm zimmî muvâcehesinde üzerine da`vâ ve takrîr-i

kelâm idüb bundan akdem mezbûr Komiye yüz on iki gün ırgadlık eyleyüb beher yevm ücretinden cem`an on altı buçuk guruş ve altı semen ücretim olmağla taleb eylediğimde edâdan imtinâ` ider suâl olunub alıverilmesi matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl ve `akîbe`l-inkâr müdde`î mezbûr Melyadudan müdde`âsını mübeyyin beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineden izhâr-ı `acz birle istihlâf etmeğin mezbûr Komi zimmetinde müdde`î merkumın cihet-i mezbûrdan hakkı olmadığından yemîn teklîf olundukda oldahi `alâ vakfi`l-me'sûl yemîn bi`l-lâhi ellezi enzelü`l-incil `alâ İsa `aleyhi`s-selâm etmeğin müdde`î merkum bilâ beyyine mu`arazadan men` olunub mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`t-tâsi` `aşer min Recebi`l-müreccb li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Monla Mustafa bin Hüseyin

Ramazân bin Hasan

Murâd bin Abdullah

163

Mesarye Kazâsı`na bağlı Termantu Beşe`de Mehmed`in Anadolu`da Ma`mûreye Kal`asına gönderdiği 14 kîle buğdayı ve 6 kîle arpayı İsmail`in zorla aldığı konusundaki şikayeti.

Mesarye kazâsına tâbi Termantu Beşe nâm karye sâkinlerinden işbu bâ`isü`l-vesîkâ Şabân kimesne mahzarında üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb târih-i kitâbdan üc sene mukaddem Anadolu`da Ma`mûreye Kal`asında vâkî` muhterem mezbûr İsmail benim gıyâbımda açub içinde Ma`mûreye giden ile on dört kîle buğday ve altı kîle arpamı gasb eyledi suâl olunub icrâ-yi hakk olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl ve `akîbe`l-inkâr müdde`î mezbûr Mehmedden müdde`âsını mübeyyin beyyine taleb olundukda `udûl-ı ricâlden Hıdır bin Şabân ve Es-Seyyid Mehmed bin Eyüb nâm kimesneler meclis-i şer`e hazırân eserü`l-istişhâdi`ş-şer` fi`l-hakîka mezbûr İsmail târih-i kitâbdan mezkûrda müdde`î mezbûr Mehmedin kal`a-ı mesfûrede vâkî` mahzeni bizim huzûrumuzda fuzûlen açub içinde Ma`mûriye giden ile on dört kîle buğday ve altı kîle arpasını gasb eyledi biz bu husûsa ve minvâl üzere şâhidleriz şahâdet dahi ideriz deyü her birileri edâ-ı şahâdet-i şer`iye eylediklerinden gıbb-i ri`âyete şerâiti`l-kabûl

şahâdetleri makbûl olmağın mûcebiyle hükm birle mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`l-hâdi ve`l-`aşrîn min Recebi`l-mürecceb li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Muhzır Ali

Mehmed Çelebi

Ramazân bin Hasan

164

Lefkoşa`ya bağlı İpsomolof Köyü`nde ölen Receb`in çocukları Mustafa ve Emîne tarafından Receb`in eşi Fatıma`ya, mirastan ve mehrden hissesine düşen 30 akçenin ödendiği hakkında.

Mahrûsa-ı Lefkoşa kazâsına tâbi` İpsomolof nâm karye sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan El-hâc Receb bin Pervîz nâm kimesnenin verâseti zevce-i metrûkeleri Fatıma binti Murâd ve Hadîce binti Abdullah ve sulbî oğlu Mustafa sulbîye kızı Emîneye münhasır olduğı şer`an zâhir ve müte`ayyin olmağı merkume Fatıma tarafından ibrâ-ı zâti`z-zikri ikrâra vekîl olub zâtını ma`rifet-i şer`iye ile `ârifân olan Mehmed bin Velî ve Mustafa bin Yusuf nâm kimesne şahâdetleriyle şer`an vekâleti sâbite olan Mehmed Halîfe ibn Mustafa nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ merkûmân Mustafa ve Emîne mahzarında bi`l-vekâle ikrâr ve i`tirâf idüb müvekkilem-i merkume zevci mütevveffâ-yı mezbûr El-hâc Receb zimmetinde mütekarrir ve ma`kûdün-`âleyh olan mehr-i müeccele ve muhallefâtından hisse-i şer`iyesi mukabelesinde `alâ tarîki`s-sulh ve`t-tehârüc merkûmân Mustafa ve Emîne yedinden otuz `aded esedî guruş ahz ü kabz idüb mehr-i merkume vâris-i mersûme müte`allik `âmme-i de`âvîden zimmetini ibrâ-ı `âmm katı`-ı nizâ`mla ibrâ ve ıskat eyledi fi maba`d mehr-i merkume vâris-i mersûme müte`allik merkûmân Mustafa ve Emîneden vechen mine`l-vücûhi`ş-şer`iye ve sebeben mine`l-esbâbi`l-mer`iyye da`-vâ ve husûmetimiz yokdur zuhûr dahi iderse lede`l-hükkâmi`l-kirâm mesmû` ve makbûl olmasun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`l-hâdi ve`l-`aşrîn min Recebi`l-mürecceb li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Velî bin Mehmed

Dervîş bin Musa

Dervîş bin El-hâc Mehmed

165

Lefkoşa`nın Çengirli Köyü`nde Mustafa ve Seydi`nin ölümüyle ortak oldukları tarlanın taksim edildiği, bu taksime ise Mustafa`nın oğlu ve Osman`ın küçük kardeşi İbrahim` in karşı çıkmasıyla ilgilidir.

Mahrûsa-ı Lefkoşa kazâsına tâbi Çengirli nâm karye sâkinlerinden Osman bin El-hâc Mustafa nâm kimesne tarafından ibrâ-ı âti`z-zikri ikrâra vekîl olub Hüseyin bin Velî ve Hasan bin Mustafa nâm kimesneler şahâdetleriyle şer`an vekâleti sâbite olan Mustafa Beşe bin Hasan nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde yine karye-i mezbûre sâkinlerinden işbu bâ`isü`l-vesîka El-hâc Ali bin Hüseyin nâm kimesne mahzarında bi`l-vekâle ikrâr ve i`tirâf idüb müvekkilem-i mezbûr Osmanın babası El-hâc Mustafa nâm kimesne mezbûr El-hâc Alinin dedesi Seydi nâm kimesne ile karye-i merkumede lede`l-ahâlî ve`l-cîrân ma`lûmi`l-hudûd ve`l-kat` müşâ` ve müşterek tarlalarını hâl-i sıhhâtlerinde bi`t-terâzi taksîm idüb her birinin hisselerine mu`ayyen oldukdan sonra mezbûr El-hâc Mustafa fevt oldukda hissesi oğullarına ve merkum Seydi dahi fevt oldukda hissesi mezbûr El-hâc Aliye isâbet ve intikal ettiği her biri hisse-i mu`ayyene ve mahdûde müddetim yirmi seneden mütecâviz-i mutasarrıf iken müvekkilem-i mezbûr sagîr karındaşı İbrahim nâm şâbb-ı emred taksîm-i merkume razı olmayub mezbûr El-hâc Ali ile tekrâr taksîm olunmak üzere kavl etmekle arazi ahvâline vukuf ve şu`ûrlu olan ile haberiyye-i mürâca`at eylediklerinde her birinin hisselerine mesâha idüb müsâvi gelmekle müvekkilem-i mezbûr taksîm ola râzı olub mezbûr El-hâc Alinin zimmetini husûs-ı merkume müte`allik `âmme-i de`âvîden ibrâ-ı `âmm katı`-ı nizâ`mla ibrâ ve ıskat eyledi min ba`d mezbûr El-hâc Aliden da`vâ ve nizâ`m yokdur zuhûr dahi ederse lede`l-hükkâmi`l-kirâm mesmû` ve makbûl olmasun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâni ve`l-`aşrîn min Recebi`l-müreccb li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Es-Seyyid Çelebi ibn Esad Çelebi

Sarı Ahmed

Şabân Beşe

166

Lefkoşa`nın Câmi`-i Cedîd Mahallesi`nden Emine`nin muhâle`a ile eşi İlyas`dan boşanması

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Câmi`-i Cedîd Mahallesi sâkinlerinden Emîne binti Velî nâm hâtûn meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde zevci muhâli`î olan işbu bâ`isü`l-vesîkâ İlyas bin Ca`fer nâm kimesne mahzarında ikrâr ve i`tirâf idüb mezbûr İlyas zevcim olub lâkin beynimizde hüsn-i mu`âşeretimiz olmamağla zimmetinde mütekarrir ve ma`kûdün-`aleyh olan yedi bin akçe mehr-i müeccelimden ve nafaka-ı `iddetimden geçüb meunet-i süknâsı dahi kendi üzerinde olmak üzere mezbûr İlyas ile muhâle`a-ı sahîhe-i şer`iye ile muhâle`a eyleyüb oldahi ber-vech-i muharrer hul`-ı mezbûrı kabûl eyledikden sonra her birimiz âherin zimmetini hukûk-ı zevciyyete müte`allik cem`î de`âvîden ibrâ ve ıskat eyledik dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâlis ve`l-`aşrîn min Recebi`l-müreccb li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Ramazân bin Hasan

Ali bin Mehmed

Mustafa bin Mehmed

167

Lefkoşa`nın Arab Ahmed Paşa Mahallesi`nde Ahmed`in 26 guruşa Mehmed`e menzil satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından `Arab Ahmed Paşa Mahallesi sâkinlerinden Ahmed Beşe bin Osman nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ Mehmed bin Receb nâm kimesne mahzarında ikrâr ve i`tirâf idüb mahalle-i mezbûrda vâkî` bir tarafdan Boyacı oğlu bağçesi ve bir tarafdan hisâr ve tarafeynden tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz bir bâb tahtânî ve bir bâb fevkanî hâne bir mikdâr havlı ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi müştemil mülk-i menzilimi mezbûr

Mehmede tarafeyn- den icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile yirmi altı `aded esedî guruşa bey` ve teslîm oldahi ve kabz-ı semen ma`dûd ve teslîm-i mebî` mahdûd eyledim fi maba`d mârrü`z-zikr menzil mezbûr Mehmedin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâlis ve`l-`aşrin min Recebi`l-müreccb li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

İbrahim Bey bin İsmail

Dervîş Ahmed bin Hasib Ahmed

İbrahim Beşe bin

Abdullah Çavuş

168

Lefkoşa`ya bağlı Kanber Köyü`nde Baba Lefteri`nin Kostanti ile ortağı ve kardeşi Elyanderu`dan ibrişim aldığı bunun karşılığında 43 guruş fazla ödeme yaptığını iddia ederek, 43 guruşu geri talep etmesi üzerine, şahitler ise Kostanti ile ortağı ve kardeşi Elyanderu`nun 16 vukıyye ibrişimi 100 guruşa verdikleri ve bunun 90.5 guruşunu Baba Lefteri`den aldıkları hakkında.

Mahrûsa-ı Lefkoşa kazâsına tâbi` Kanber nâm karye sâkinlerinden işbu bâ`isü`l-vesîkâ Baba Lefteri veledi Beraşuga nâm zimmî meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu Kostanti veledi Madyo nâm zimmî muvâcehesinde üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb bundan akdem mezbûr Kostanti ile şerîki ve karındaşı gaib-i `âni`l-meclis Elyanderu nâm zimmîden mal-ı müştereklerinden nes`e altmış dört guruşa iştirâ ve kabz eylediğim sekiz vukıyye ham ibrişim kıbel-i nakd alınmak kendülere nakden elli iki guruşı semen-i makbûza bey` ve teslîm eylemişdim ba`dehû altmış dört guruşı üzerime on altı vukıyye ibrişime tesellûm eylediler ba`dehû hulûli`l-ecl ibrişim olmamağla on altı vukıyye ibrişime yüz otuz guruşı ben takdîr idüb doksan beş guruşunu yedimden kabz eylediler lâkin bu makule bey` ve şerîk fesâdına binâen yedlerinden kabz eylediğim elli iki guruşdan fazla makbûzla olan kırk üc guruşu taleb iderim suâl olunsun dedikde gıbbe`s-suâl ve `akîbe`l-inkâr müdde`î mezbûr Baba Lefteri müdde`âsını mübeyyin beyyine taleb olundukda `udûl-ı ricâlden Ebu Bekr ibn İsmail nâm kimesne ile Baba

Filipo veledi Baba Yanni nâm zimmî li-ecli`ş-şahâde meclis-i şer`e hazırân olub eserü`l-istişhâdi`ş-şer` fi`l-hakîka müdde`î olub eserü`l-istişhâdi`ş-şer` fi`l-hakîka müdde`î mesfûr Baba Lefteri mersûm Kostanti ile şerîki ve karındaşı gaib-i `âni`l-meclis mesfûr Elyanderudan nes'e altmış dört guruşa iştirâ ve kabz eylediği sekiz vukıyye ham ibrişimi kıbel-i nakd alınmak bizim huzûrumuzda mersûman Kostanti ve Elyanderu meblağ-ı mezkûr altmış dört guruşa mesfûr Baba Lefteri üzerine on altı vukıyye ham ibrişim eylediler ba`dehû hulûli`l-ecl-i edâdan `âciz olmağla on altı vukıyye ibrişime yüz guruş kıymet takdîr idüb doksan buçuk guruşunı mesfûr Baba Lefteri yedinden kabz eylediler biz bu husûsa ve minvâl üzere şâhidleriz şahâdet dahi ider deyü her biri edâ-ı şahâdet-i şer`iye eylediklerinde şahâdetleriyle makbûl olmağın vech-i mûcebiyle hükm birle mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`l-hâmis `aşer min Cemâzie`l-âhir li sene aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Monla

Murâd bin Abdullah

Ramazân bin Hasan

169

Lefkoşa`ya bağlı Kanber Köyü`nde Baba Vasili`nin Kostanti ile ortağı ve kardeşi Elyanderu`dan ibrişim aldığı bunun karşılığında 33 guruş fazla ödeme yaptığını iddia ederek, 33 guruşu geri talep etmesi üzerine şahidler ise Kostanti ile ortağı ve kardeşi Elyanderu`nun 16 vukıyye ibrişim karşılığı olarak 130 guruş istedikleri bunun 85 guruşunu Baba Vasili`den aldıklarını belirtmeleri hakkında.

Mahrûsa-ı Lefkoşa kazâsına tâbi` Kanber nâm karye sâkinlerinden işbu bâ`isü`s-sifr Baba Vasili veledi Baba Yanni nâm zimmî meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde Kostanti veledi Madyo nâm zimmî muvâcehesinde üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb bundan akdem mersûm Kostanti ile şerîki ve karındaşı gaib-i `âni`l-meclis Elyanderu nâm zimmîden mal-ı müştereklerinden nes'e altmış dört guruşa iştirâ ve kabz eylediğim zikr-i vukıyye ham ibrişim kıbel-i nakd alınmak yine kendülere nakden elli iki guruş semen-i makbûza bey` ve teslîm eylemişdim ba`dehû meblağ-ı merkum altmış dört guruşı üzerime on altı vukıyye ibrişime tesellüm eylediler ba`dehû hulûli`l-ecl ibrişim

olmamağla on altı vukıyye ibrişime yüz otuz guruş kıymet takdîr idüb meblağ-ı mesfûr yüz otuz guruşdan seksen beş guruşunı yedimden kabz eylediler lâkin bu ma`kule bey` ve şirânın fesâdına binâen yedlerinden kabz eylediğim elli iki guruşdan fazla makbûzları olan otuz üc guruşumı taleb iderim suâl olunub alıverilmesi matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl ve `akîbe`l-inkâr müdde`î Baba Vasiliden müdde`âsını mü-beyyine-i beyyine taleb olundukda `udûl-ı ricâlden Ebu Bekr bin İsmail nâm kimesne ile Baba Filipo veledi Baba Yanni nâm zimmî meclis-i şer`e hazırân olub eserü`l-istişhâdi`ş-şer` fi`l-hakîka müdde`î mersûm Kostanti ile şerîki ve karındaşı gaib-i `âni`l-meclis merkum Elyanderudan nes'e altmış dört guruşa iştirâ ve kabz eylediler sekiz vukıyye ham ibrişim kıbel-i nakd alınmak bizim huzûrumuzda mersuman Kostanti ve Elyanderuya nakden elli iki guruş semen-i makbûza bey` ve teslîm idüb ba`dehû mersûman Kostanti ve Elyanderu meblağ-ı mezkûr altmış dört guruşı mesfûr Baba Vasili üzerine on altı vukıyye ibrişime tesellüm eylediler ba`dehû hulûli`l-ecl edâdan `aciz olmağla on altı vukıyye ibrişime yüz otuz guruş kıymet takdîr idüb seksen beş guruşunı mesfûr Baba Vasili yedinden ahz ü kabz eylediler biz bu husûsa bu minvâl üzere şahidleriz şahâdet dahi ideriz deyü her biri edâ-ı şahâdet-i şer`iye eylediklerinde gıbb-i ri`âyete şerâiti`l-kabûl şahâdetleri makbûl olmağın mûcebiyle hükm birle mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`l-hâmis `aşer min Cemâzie`l-âhir li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdül-hâl

Murâd bin Abdullah

Ramazân Hasan

170

Lefkoşa`ya bağlı Beyköyü`nde Hüseyin`in cariyesi Benefşe`yi bayram ertesi satmaz ise eşinin kendisinden dokuz talak boşayacağını belirtmesine rağmen gereken süre geçtiği ve Benefşe bırakıldığı halde hâlâ Benefşe`ye eş muamelesi yapmasının şikayet edilmesi hakkında.

Mahrûsa-ı Lefkoşa kazâsına tâbi` Beyköy nâm karye sâkinlerinden Hüseyin bin Velî nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde Malektere nâm karye sâkinlerinden işbu bâ`isü`l-vesîkâ eniştesi El-hâc Ali bin Hüseyin nâm kimesne mahzarında üzerine

takrîr-i da`vâ idüb bin yüz dokuz senesi Şa`bânü`l-mu`azzamının evâhirinde mezbûr El-hâc Ali sene-i merkumede vâkî` bayram ertesi câriyem Benefşeyi bey` eylemezsem zevcem dokuz talâk boş olsun deyü şart ve ta`lîk eylemişken şart-ı mezkûr vefâ etmeyüb Benefşem kendiden mutallaka olmuşken sekiz aydan mütecâvizine zevciyyet mu`âmelesi ettiği suâl olunub beynleri tefrîk ve mu`âmele-i merkumeden men` ve def` olunması matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl ve `akîbe`l-inkâr müdde`î mezbûr Hüseyin den sıdk-ı makalına mübeyyin beyyine taleb olundukda karye-i merkume ahâlîsinden Ahmed bin Mehmed ve Musâ bin Hüseyin ve İbrahim bin Mustafa nâm kimesne li-ecli`ş-şahâde meclis-i şer`e hazırân oldukları hâlde müdde`î mezbûrın takrîr-i meşrûhuna mutâbık şahâdet idüb lâkin şuhûd-ı merkumunun mezbûr El-hâc Ali ile `adâvet-i dünyeviyeleri olduğı sâbit olduğından mâ`adâ bu husûsda da`vâ-ı şart olmayub bu kadar zemân sükûtlarıyla fâsık olub makbûl`ş-şahâde olmamağın ber vefk-i şer`-i şerîf beyyineden `âciz olmağla gıbbe`t-tahlîfî`ş-şer` müdde`î mezbûr bî-vech-i mu`ârazadan men` olunub mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`r-râbi` ve`l-`aşrîn min Recebi`l-mürecceb li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Fahrü`l-eşbâh Hasan Ağa Kethûda-yı Yeniçeriyân

Fahrü`l-akrân Hüseyin Ağa Başçavuş

Derviş Ağa Ser-piyâde

Abdunnebi Çavuş

171

Piskopi`de ölen Enise`nin varisi eşi Ali`nin İstanbul`da eşine ait 80 guruşa bir menzil satıp, beytü`l-mala hiçbir şey vermemesi üzerine Beytü`l-mal Emîni Osman`ın menzilin satışının yarı ücreti olan 40 guruşu Ali`den talep etmesi.

Cezîre-i Kıbrısda kasaba-ı Piskopi sâkinelerinden iken fevt olan Enise bin Abdullah nâm hâtûnun verâseti zevci Ali bin İlyas nâm kimesne ile beytü`l-mala münhasır olduğı şer`an zâhir ve müte`ayyin olacağı cezîre-i merkumede emîn-i beytü`l-mal olan Fahrü`l-akrân Osman Ağa meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ mezbûr Ali mahzarında üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr Ali bundan esbak zevcesi müteveffât-ı merkume Enisenin mahmiye-i İstanbul`da vâkî` bir kıt`â mülk-i menzilini

seksen guruşa bey` ve semeni kabz idüb müteveffât-ı merkumeye edâ etmeyüb zimmetin de kalacağını nısfını beytü`l-mal içün taleb eylediğimde sâir yanında mevcûd olan muhallefâtından isâbet eden on altı buçuk guruşunu bana tesellüm idüb mülk-i menzil-i mezkûrun semeninden isâbet eden kırk guruşunı virmede ta`allül ve imtinâ` ider suâl olunub alıverilmesi matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl ve`l-inkâr `akîbe`l-istişhâd ityân-ı beyyineden kemâl-i mertebe izhâr-ı `acz birle istihlâf etmeğini gıbbe`t-tahlîfi`ş-şer` emîn-i mezbûr Osman Ağa bilâ beyyine mu`arazadan men` olunub mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`t-tâsi` ve`l-`aşrîn min Recebi`l-müreccb li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Ahmed Beşe El-Haseki

Mehmed bin El-Haseki

Mustafa bin Mehmed

172

Lefkoşa`nın Arab Ahmed Paşa Mahallesi`nde ölen Ümmi Gülsüm`ün oğlu Mustafa için önce Raziye`nin vasî olarak atandığı, fakat ölmesi üzerine daha sonra ise Receb`in vasî olarak atandığı hakkında.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından `Arab Ahmed Paşa Mahallesi sâkinelerinden iken bundan akdem vefât iden Ümmi Gülsüm binti El-hâc Ali nâm hâtûnun sadri oğlu Mustafa bin Mehmed nâm sagîrin kıbel-i şer`-i enverden mansûbe-i vasîsi olan Halebden Raziye binti Mustafa nâm hâtûn fevt olub sagîr-i mezbûrın tesviye-i umûruna bir vasî nasb ve ta`yîn olunmak lâzım gelmekle hâkim-i mevki` sadr-ı küttâb tube-lehu ve hüsn-i meâb hazretleri dahi vesâyet `uhdesinden gelmeğe kâdir olan işbu râfi`ü`l-küttâb Receb bin Abdullah nâm kimesneyi sagîr-i mezbûrın tesviye-i umûruna vasî nasb ve ta`yîn idüb oldahi vesâyet-i merkumeyi kabûl ve merâsimle edâya ta`ahdhüd ve ilzâm etmeğini mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`l-hâmis ve`l-`aşrîn min Recebi`l-müreccb li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Fahrü`l-a`yân El-hâc Mustafa Ağa Mir-alây-ı Lefkoşa

Sefer Çelebi bin Abdullah

Monla Mustafa bin Hasan

173

Leymesun`a bağlı Aya Loduri Köyü`nde Ayşe`nin annesinin ortak olduğu değirmendeki yarı hissesini annesi Sabiha`ya 15 guruşa satması.

Leymesun kazâsına tâbi` Aya Loduri nâm karye sâkinelerinden Ayşe binti Hasan nâm hâtûn meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ vâlidesi Sabiha binti Bayram nâm hâtûn mahzarında ikrâr ve i`tirâf idüb `akd-i âti`z-zikrin sadruna değin vâlidem merkume Sabiha ile meşâ`ve müştereği mutasarrıfa olduğım karye-i merkume de vâkî` bir tarafdan Ayayanni nâm karye sınuru ve bir tarafdan Arledu mülkü ve bir tarafdan Dervîş Çavuş mülkü ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz bir kör değirmende olan nısf hisse-i şâyi`amı vâlidem merkume Sabihaya tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile on beş `aded esedî guruşa bey` ve tesellüm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ü kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr on beş guruşı tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledim fi maba`d mârrü`z-zikr değirmende olan nısf hisse-i şâyi`am vâlidem merkume Sabihanın mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`t-tâsi` ve`l-`aşrin min Recebi`l-mürecceb li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Sefer Ağa Dizdâr-ı Kal`a-ı Lefkoşa

El-hâc Osman bin Muharrem

Mustafa Ağa bin

Ali bin İbrahim

174

Mesarye`ye bağlı Paşaköy`de Hristine`nin boşandığı eşi Hüseyin`den 3 guruş mehrini talep etmesi.

Mesarye kazâsına tâbi` Paşaköy nâm karye sâkinelerinden Hristine binti Andraniko nâm nasrâniyye mahfil-i kazâda zevc-i muhâli`î Hüseyin bin Şabân nâm kimesne mahzarında

üzerine takrîr-i da`vâ idüb mezbûr Hüseyin zevci olub târih-i kitâbdan üç ay mukaddem beni tatlik etmeğini zimmetinde mütekarrir ve ma`kûdün-`âleyh olan üç guruş mehr-i müeccelemi taleb eylediğimde edâdan imtinâ` ider suâl olunub alıverilmesi matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl mezbûr hüsn-i mu`âşeretimiz cevâbında fi`l-hakîka zimmetimde merkume Hristine üc guruş mehri var idi lâkin beynimizde hüsn-i mu`âşeretimiz olmamakla mehr-i merkumeden ve nafaka-ı `iddetinden fâriga olmak üzere benimle muhâle`a-ı sahîhe-i şer`iye ile muhâle`a etmeğini hâlâ zimmetimde mehr-i merkumeden hakkı yokdur deyü def`le mukabele idecek gıbbe`l-istintak merkume Hristine fi`l-vâkî` vech-i meşrûh üzere mezbûr Hüseyin ile hul` olundu lâkin hâlâ rücû` idüb taleb ederim deyü mesâg-ı merkumu ikrâr idecek bî-vech-i mu`ârazadan men` olunub mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`l-hâmis ve`l-`aşrîn min Recebi`l-müreccb li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Mustafa bin Mehmed

Ramazân bin Hasan

Hasan bin Mehmed

175

Kıbrıs`ta Hıristiyan halktan alınan maktû` adlı verginin ödenmesi konusunda yaşanan sorun hakkında.

Cezîre-i Kıbrısda vâkî` medîne-i Lefkoşa ve sâir kasabât ve kurâda sâkini ehl-i zimmet re`âyâ tâifesinden olub kendi taraflarından asl ve sâir mahsuri`l-esâmi tâife-i merkume-nin cem`î umûr-ı teklîflerine vekîl-i müseccelleri ve sâir papasları ve ihtiyârları iş erleri yedi Başpiskopos Papa Yermalu veledi Kanhal ve Tuzla Piskoposu Papa Nesahir ve Girinye Piskoposu Papa Nescifuri ve Baf Piskoposu diğer Papa Nescifuri ve Papa Ciralu veledi Rebba ve Papa Makud veledi Andreya ve Papa Liyondiyo veledi Mehhe ve Papa Marko veledi Manuel ve Papa Liondiyo veledi Akuli ve Papa Yorgi veledi Hristofi ve Papa Dimitri veledi Yasef ve Papa Niko ve Papa Luka Papa Yuna ve Bareste ve Nikolene ve Filipo ve Nikolo ve Yanni ve Fuştu nâm zimmîler ve sâirleri meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkirde işbu râfiü`s-sifr tercüman Anduli veledi Markoli ve Papa Petro veledi Luizu ve Papa Liyondiyo veledi Serad ve Papa Kostantu veledi Nikolo ve

Yanni veledi Markoli ve Papa veledi Zorzi ve Vasili veledi Petro ve diğer Vasili veledi Marko nâm zimmîler muvâcehelerinde her biri takrîr-i kelâm ve ifâde-i merâm idüb bundan akdem muhdes-i maktû`ama ukud-ı ref` buyûrulmak ricâsına âsitâne-i sa`âdete ahvâlimizi i`lâm eylediğimizden def`a va`d-i hümâyûn sâdır olub lâkin ahâlî-i vilâyetin kabûllerine mevkuf ba`zı şürût ve kuyûdu munzammı fermân-ı `âli vârid olmağı cevâbı `arz-ı mahzar olunub i`lâm ve ifâde ve hâlimize merhamet şehr-yârî ricâsına mesfûrdan tercüman Anduli ve Papa Steru ve Papa Liyondu ve Papa Kostantu ve Yanni ve Vasili ve diğer Vasiliyi her birimiz taraflardan vekîl ve bâis-i menâb nasb ve ta`yîn eylemişdir mesfûrun âsitâne-i sa`âdete varub hâlimize merhamet-i şehr-yârî vücûda gelmek bâbında sefer-i revşenini eyleyüb vülâtımıza ve fukarâyi`l-`acz ile `amel eylesünler dediklerinde mesfûrdan dahi vekâlet-i merkume kabûl ve merâsim-i edâya ta`ahhüd ve`l-ilzâm etmeğini mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`r-râbi` `aşer min şehr-i Rebî`ü`l-evvel li sene `aşer ve mie

Şuhûdü`l-hâl

Fahrü`l-kuzât Hasan Efendi

Fahrü`l-müşâ` Ahmed Efendi

Fahrü`l-eşbâh `Anber Mehmed Ağa

Fahrü`l-akrân Ahmed Ağa

176

Kıbrıs`tan tahsil olunan peşin verginin kaldırılması için Fransız balyosu Muluci ve İngiliz balyosu Samuyel İstanbul`da mürâca`at ettikleri, yeniçerileri Kethûdası El-hâc Hasan Ağa`dan 60 kese akçe karşılığında temessük aldıkları, gereken bu 60 kese akçenin dirlikli ve dirliksiz müslimanların ve reâyânın borcu olduğu, bunun Fransız balyosu Muluci ve İngiliz balyosu Samuyel`e ödenmesi gerektiği.

Cezîre-i Kıbrısda vâkî` zümre-i zu`emâ ve erbâb-ı tımârdan hâlâ Lefkoşa alaybeğsi El-hâc Mustafa Ağa bin Hasan ve Mehmed ve Ağa bin Mehmed ve Es-Seyyid Mehmed Ağa bin Abdurrahman ve Osman Ağa bin Mehmed ve Mustafa Ağa bin Hüseyin ve Hüseyin Ağa bin Osman ve Mehmed Ağa bin Hasan ve Mustafa Ağa bin Hüseyin ve Mustafa Ağa bin Hasan ve El-hâc Mustafa Ağa bin Piyâle ve Sefer Ağa bin Piri ve Magosa alâybeğsi El-hâc Hasan Ağa bin Mustafa ve El-hâc Hasan Ağa ibn Hasan

Lefkoşa dizdârı Sefer Ağa bin Ali ve arzlar ağası Muslu bin Hasan ve tobbeği başı İbrahim bin İsmail ve cebeci ağası Halîl bin Hasan nâm kimesneler ve zümre yeniçerilerinden hâlâ kul Kethûdası Hasan Ağa bin Mehmed ve Ali Ağa bin Mustafa ve Yusuf Ağa bin Piyâle ve Dervîş Ağa bin Ahmed ve Hasan Ağa bin Hüseyin ve Nurullah Ağa bin Turmuş ve Mustafa Ağa bin Mehmed ve Başçavuş Hüseyin Ağa bin Mustafa ve Mahmud Ağa bin İsmail ve Ali Ağa bin Mustafa ve Hüseyin Ağa bin Sinan nâm kimesneler ve sâir ocak ihtiyârları bi`l-cem`âm meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde cezîre-i merkumede kasaba-ı Tuzlada mütemekkin Fransız balyosu Muluci tarafından husûs-ı âti`l-beyânı tasdîke vekîl olub vekâleti nehc-i şer` üzere sâbite olan Marenlumi veledi Lunbar ve İngilis balyosu Samuyel veledi Durmez nâm müste'men tarafından husûs-ı âti`z-zikri tasdîke vekîl sâbite`l-vekâleti olan Lazanye veledi Pavlo muvâcehelerinde her biri ikrâr ve i`tirâf idüb bundan akdem cezîre-i merkume ahâlîsinden beher sene cânib-i tahsîl olunan maktû`-ı hâdis ve bidat olmağla ref` olunmak ricâsına âsitâne-i sa`âdete `arz ve mahzar birle tarafımızdan vekîl irsâl eylemişdik hâlâ ref`ine bir senenin maktû` ber-vech-i peşîn taleb olunması def`a tedârük irsâli mümkin olmamakla rüsûmâtı Muluci ve Samuyel mürâca`at idüb İstanbulda mütemekkin Fransız ve İngilis bazergânlar yine kifâtlarına munzamm mektûb gönderüb üzerine yeniçerileri Kethûdası El-hâc Hasan Ağa bin Mehmed nâm kimesneye ber-vech-i farz altmış kîse akçe virüb yedinden memhûr temessük alıverilmişken bu tarafa geldikde meblağ-ı mezkûr bizim ve bi`l-cümle dirlikli ve dirliksiz müslim tâifesinin ve ehl-i zimmet re`âyânın deyni olmağla târih-i temessükden ve Françasıyla meblağ-ı mezkûrı ve Luman Muluciye ve Samuyel ve kâtibâne-i kâne vekîllerine tamâmen edâ ve teslîm etmek üzere her birimiz emr eyledik ve kefîl-i vesâyetinde dediklerinde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer` mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sânî min Şa`bânü`l-mu`azzam li sene `aşer ve mie

Şuhûdü`l-hâl

Kıdveti`l-emâcid ve`l-ekârim Ebu Bekr Ağa

Kethûda-yı Hazret-i Vezir Mustafa Paşa

Fahrü`l-akrân Hasan Ağa Kethûda-yı Çavuşân

İbrahim bin El-Haseki

177

Lefkoşa`ya bağlı Buyuramna Köyü`ndeki vakfın mütevelli heyetinden olan İstefani veledi İstefani`ye Filori ve Mihail`in tarlalarında yer alan Lücu binti Ziyari`nin 13 zeytin ağacını 10 guruşa İstefaniye satılması ve satış sonrası Lücu binti Ziyari`nin 10 guruşu aldığı hakkında.

Mahrûsa-ı Lefkoşa kazâsına tâbi Buyuramna nâm karye sâkinlerinden Lücu binti Ziyari nâm nasrâniyye meclis-i şer`-i hatir-i lâzımı`t-tevkîrde mahrûsa-ı merkumede vâkî` Bernesual nâm lest evkafı mütevellîsi olan işbu râfiü`s-sifr İstefani veledi İstefani nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve i`tirâf idüb karye-i merkumede Filori ve Mihail nâm zimmîler tarlalarında vakî` onüc dîb eşcâr-ı zeytûnim mezbûr İstefaniye tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile on `aded esedî guruşa bey` ve tesellüm oldahi evkaf-ı merkume içün iştirâ ve tesellüm ve kabz ü kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr on guruşı tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledim fi maba`d eşcâr-ı merkume ve ecl-i evkaf-ı mezkûre olub mütevellî mezbûr emsâli tasarrufuna mutasarrıf olsun benim `alâka ve medhalim kalmadı dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer` mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sânî min Şa`bânü`l-mu`azzam li sene `aşer ve mie

Şuhûdü`l-hâl

Filipo veledi Yasef

Piyedri veledi Kostanti

Komarız veledi

Papa Yakovu

Papa Marko

178

Lefkoşa`nın Tribyodi Mahallesi`nde ölen Yorgi`nin mirasından gelen malından küçük oğlu Yorginin annesi ve vasîsi Melya`nın isteğiyle günlük 5 akçe nafaka verilmesine karar verildiği hakkında.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Tribyodi Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem mürd olan Yorgi veledi Flori nâm zimmînin sulbî sagîr oğlu Yorgi vâlidesini ve kıbel-i

şer`-i enverden mansûbe-i vâsîsi olan işbu râfiü`s-sifr Melya binti Meshu nâm nasrâniyye meclis-i şerî`at-ı şerîfede takrîr-i kelâm ve ifâde-i merâm idüb sagîr-i mezbûre babası hâlik-i merkumeden intikal eden malından kadr-i ma`rûf nafaka farz ve takdîr olunmak matlûbumdur dedikde hâkim-i mevki` sadr-ı küttâb dahi sagîr-i mezbûr babasından intikal eden malından yevmi beş akçe nafaka farz ve takdîr idüb vakt-i zarûretde istidâd ve hîn-i zaferde rücû`a izn birle mâ hüve`l-vakî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sânî min Şa`bânü`l-mu`azzam li sene `aşer ve mie

Şuhûdü`l-hâl

İbrahim Çelebi

Muhzır Hasan

Yanni veledi Andreya

179

Lefkoşa`nın Tribyodi Mahallesi`nde Yorgi`nin vasîsi Yanni`nin azl edilip, yerine Yorgi`nin annesi Melya`nın vasî tayin edilmesi hakkında.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Tribyodi Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem mürd olan Yorgi veledi Flori nâm zimmînin sulbî sagîr oğlu Yorginin kıbel-i şer`-i enverden mansûb-ı vâsîsi olan Yanni veledi Ciryaku nâm zimmî edâ-ı hizmetden `acz birle kasr eyledikde hâkim-i mevki` sadr-ı küttâb dahi mezbûr Yanniyi `azl ve yerine sagîre-i ferdin vâlidesi olub vesâyet-i `uhdesinden gelmeğe kâdir olan işbu râfi`ü`s-sifr Melya binti Selmu nâm nasrâniyyeyi sagîr-i mezbûr Yorginin tesviye-i umûruna vâsî nasb ve ta`yîn idüb oldahi vesâyet-i merkumeyi kabûl ve merâsimini edâya ta`ahhüd ve ilzam etmeğini mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sânî min Şa`bânü`l-mu`azzam li sene `aşer ve mie

Şuhûdü`l-hâl

İbrahim Çelebi

Muhzır Hasan

Yanni veledi Andreya

180

Lefkoşa`nın Aya Sofya Mahallesi`nde Recep Efendi`nin evindeki çekmecesini kıran, çekmecedeki değerli eşyaları çalan İbrahim Ağa`nın kölesi Beşir hakkındaki şikayeti.

Husûs-ı âti`l-beyânı istimâ` ve tahrîr içün cezîre-i Kıbrıs muhâfızı olan düstûr-ı mükerrem müşîr-i mufahham nizâmi`l-`âlem muslih-i mesâlih-i beni adem devletlû sa`âdetlû vezîr-i mükerrem ve muhterem Mustafa Paşa yessarallahu mâ berîd ve yeşâ hazretlerinin divân-ı `âliyyelerinde bi`t-taleb `akd meclis-i şer` enver oldukda mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Aya Sofya Mahallesi sâkinlerinden fahrü`l-ulemâ` Receb Efendi bin Mehmed meclis-i ma`kûd-ı mezbûrda Girinye kazâsına tâbi` Lapta nâm karye sâkinlerinden İbrahim Ağa bin El-hâc Mustafa nâm kimesnenin `abd-i memlûki Beşir bin Abdullah nâm zengini muvâcehesinde üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr Beşir târih-i kitâb gicesi mahalle-i merkumede vâkî` menzilime gidüb mekân-ı mahfûz çekmecesi kırub içinden on dokuz frengi altun ve onbeş guruşluk semen ve on esedî ve seksen guruş kıyemiyyâta elmas taşlı bir altun hullem ve on guruş kıyemiyyâta iki sîm resme ve beş guruş kıyemiyyâta bir mercan ve bir hil`atın nesc ve iki guruş kıyemiyyâta bir sîm raht-ı secdesi ve yirmi guruş kıyemiyyâta bir sîm sâ`at ve bir mikdâr eşyâ ve defterimi sırkat etmeğini suâl olunub mûceb-i şer`-i icrâ olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl mezbûr Beşir cevâbında fi`l-hakîka târih-i kitâb gicesi müdde`î mezbûr Receb Efendinin vech-i meşrûh üzere menziline gidüb mekân-ı muharrerde mahfûz çekmesini kırub içinden zikr olunan nukud ve eşyâsını serefe eyledim deyü tâyı`an ikrâr ve i`tirâf ve meşrûha mezkûru tamâmen meclis-i şer`e ihzâr idecek ketb-i mugayirden mülteffi`ş-şecer hâne-i sırkat mükellef-i hakk o seneye kadar `aşere zârım muhrezi`l-mal-ı mekân o hafıza vâfir-i bahâ irşâd-ı `aleyh katı`-ı mümessile-i şerîfesi mestûr olmağı mûcebiyle hükm birle mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`l-`aşer min Şa`bânü`l-mu`az- zam li sene `aşer ve mie

Şuhûdü`l-hâl

Fahrü`s-sadât Mustafa Efendi El-Hatîb

Hüseyin Ağa Kethûda-yı Çavuş

Hüseyin Ağa Ser-Muhzır

Cafer Çorbacı

181

Lefkoşa`nın Aya Sofya Mahallesi`nde ölen Mümine`nin küçük kızı Mümine için Hadîce`nin vasî tayin edlmesi.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Aya Sofya Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Mümine binti El-hâc Abdurrahman nâm hâtûnun sadrına sagîr kızı Müminenin tesviye-i umûrına bir vâsî nasb ve ta`yîn olunmak lâzım ve mühim olacağı hâkim-i mevki` tube-lehu ve hüsn-i meâb hazretleri dahi sagîre-i merkumenin câriyesi ve hatûnesi olunub vesâyet-i `uhdesinden gelmeğe kâdir olan işbu râfi`ü`l-vesîkâ Hadîce binti El-hâc Abdurrahman nâm hatûnu vâsî nasb ve ta`yîn eyledikde oldahi vesâyet-i merkumesi kabûl ve hizmet-i lâzımesini edâya ta`ahhüd ve imtizâc etmeğini mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`l-hâmis min Şa`bânü`l-mu`azzam li sene `aşer ve mie

Şuhûdü`l-hâl

Velî Beşe bin El-hâc Receb

Mustafa bin Mehmed

182

Lefkoşa`nın Aya Sofya Mahallesi`nde ölen Mümine`nin küçük kızı Mümine`nin vasîsi halası Hadîce`nin nafaka isteği üzerine, günlük 15 akçe nafaka verilmesine karar verilmesi.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Aya Sofya Mahallesi sâkinelerinden iken bundan akdem fevt olan Mümine binti El-hâc Abdurrahman nâm hâtûnun sadrına sagîr kızı Müminenin kıbel-i şer`-i enverden mansûbe-i vasîsi olan halası hâfıza fa`de`l-küttâb Hadîce binti El-hâc Abdurrahman nâm hâtûn meclis-i şerî`at-ı şerîfede takrîr-i kelâm ve ifâde-i merâm idüb hâlâ mücerred-i hasânemde olan sagîr-i merkume Mümine vâlidesini müteveffât-ı mezbûrdan vesâyet iden hâtûn savb-ı şer`-i enverden kadr-i ma`rûf nafaka farz ve takdîr olunmak matlûbumdur dedikde hâkim-i mevki` sadr-ı küttâb tube-lehu ve hüsn-i meâb hazretleri dahi sagîr-i merkumeyi vâlidesi müteveffât-ı merkumeyi malından yevmî onbeş akçe nafaka ve kisve-i merkumuna bahâ farz ve takdîr idüb vakf-ı zarûretin istidâna vâsî-i zaferde rücû`a vâsî-i mesfûr izn birle mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâmin fi Şa`bânü`l-mu`azzam li sene `aşer ve mie

Şuhûdü`l-hâl

Mustafa bin Mehmed

Hasan bin Mehmed

Murâd bin Abdullah

183

Lefkoşa`nın Aya Sofya Mahallesi`nde Abdullah, Mustafa ve Mehmed Ali ve Turmuş`-un Hüseyin Odabaşı`ya 51 guruşa menzil satmaları.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Aya Sofya Mahallesi sâkinlerinden Abdullah ve Mustafa ve Mehmed Ali enbiyâ El-hâc Turmuş nâm kimesneler meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ Hüseyin Odabaşı bin Ramazân nâm kimesne mahzarında her biri ikrâr ve i`tirâf idüb babamız El-hâc Turmuş nâm kimesnenin emlâkından olub ba`de`z-zemâna bi`l-irsi`ş-şer` bize intikal eden mahalle ve bir taraf-dan karyede vâkî` bir tarafdan Es-Seyyid Mustafa Efendi mülkü ve bir tarafdan Evreş Mehmed Beşe mülkü ve bir tarafdan Abdurrahman Beşe mülkü ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz iki bâb tahtânî ve bir bâb fevkanî hâne ve iki sundurma ve bir türbâni ve bi`r-i mâî ve bir mikdâr havluyı müştemil mülk-i mevrûsem olan menzili mezbûr Hüseyin Odabaşıya tarafeynden icab ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile elli bir `aded esedî guruşa bey ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve teslîm ve kabz ü kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr ellibir guruşa her birimiz `alâ kadri`l-hısas tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledik fi maba`d mârrü`z-zikr menzil mezbûr Hüseyin Odabaşının mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dediklerinde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`l-`aşer min Ṣa`bânü`l-mu`azzam li sene `aşer ve mie

Şuhûdü`l-hâl

El-hâc Yusuf bin Abdî

Hasan Beşe bin Mehmed

Sefer Ağa bin Mehmed

Evreş Mehmed Beşe bin Yusuf

El-hâc Mehmed bin İbrahim

Hasan bin Ramazân

184

Lefkoşa`nın Ömeriye Mahallesi`nde Mümine`nin vekili Ramazan aracılığı ile eşyalarını, mülklerini ve cariyesini oğlu Hüseyin Ağa`ya hibe etmesi.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından `Ömeriye Mahallesi sâkinelerinden Mümine binti Yusuf nâm hâtûn tarafından hibe-i atiyyü`z-zikri ikrâra vekîl olub zâtını ma`rifet-i şer`iye ile `ârifân olan El-hâc İsmail bin İlyas ve Ali bin Sefer nâm kimesneler şahâdetleriyle şer`an vekâleti sâbite olan Ramazân Efendi ibn El-hâc Osman nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde müvekkile-i merkumenin o ki oğlu işbu bâ`isü`l-vesîkâ Hüseyin Ağa bin İsmail Ağa nâm şâbb-ı emred mahzarında bi`l-vekâle ikrâr-ı i`tirâf idüb müvekkilem merkume Mümine mahalle-i mezbûrda vâkî` bir tarafdan Girbioğlu mülkü ve bir tarafdan Bagsaleno nâm nasrâniyye ve Bagsayasmin nâm hâtûn mülkleri ve tarafeynden tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz dâhiliye ve hâriciyyesinde sekiz bâb tahtânî ve dört bâb fevkanî oda ve bir kıt`a sagîr hamam ve sundurma ve havlı ve kenîf ve dolab kuyusu vücûd olan sekiz lengerî ve iki ve havz zâtü`l-eşcâr bir mikdâr bağçeyi müştemil mülk-i menzilini bi-cümle`t-tevâbi` ve`l-levâhik içinde mevcûd olan sekiz lengerî ve iki tencere ve bir el leğeni bir ibrik ve bir Matrıh ve bir şerbet tası ve bir câmeşur leğeni ve iki tebsi ve bir şem`dân ve bir kefgir ve bir tuc havan ve bir taş dibek ve iki tâbe ve bir el değirmeni ve bir döşek sandığı ve bir kebr-i tahta sandık ve bir tahta dolab ve altı küb ve üc enemek tahtesi ve bir döşek ve üc minder maa` çarşaf ve bir sarı kumaş yorgan ve altı yasdık ve sâir mevcûd olan kalîl ü kesr edâ-yı büyûtını ve Kademli nâm bir siyah câriyesini bi`l-cümle mezbûr Hüseyin Ağaya hibe sahîhe-i şer`iye ile hibe ve tesellüm ve temlîk oldahi meclis-i hibede ittihâb ve tesellüm ve kabz ve kabûl mülk eyledi fi maba`d mârrü`z-zikr menzil ve içinde mevcûd olan mezkûr ve gayr-ı mezkûr eşyasını ve câriye-i mesfûr mezbûr Hüseyin Ağanın mülk-i mevhûbı ve hakk-ı harcı olmuşdur keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun müvekkilem-i merkumenin `alâka ve medhali kalmamışdır dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`t-tâsi` min Şa`bânü`l-mu`azzam li sene `aşer ve mie

Şuhûdü`l-hâl

İbrahim Efendi ibn Ömer Efendi

Monla Ali bin Muharrem

El-hâc Dervîş bin El-hâc Mehmed

Mustafa bin Abdullah

Ahmed bin Mehmed

Osman bin Mehmed

185

Lefkoşa`nın Câmi-i Cedîd Mahallesi`nde Mustafa`ya Fatıma`nın vasî tayin edilmesi.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Câmi`-i Cedîd Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Süleyman Çelebi ibn Şabân nâm kimesnenin sulbî sagîr oğlu Mustafanın tesviye-i umûrına bir vasî nasb ve ta`yîn olunmak lâzım ve mühim olmağın hâkim-i mevki` sadr-ı küttâb tube-lehu ve hüsn-i meâb hazretleri dahi sagîr-i mezbûrın vâlidesi olub emânet-i vesâyet eylemişler vesâyet-i `uhdesinden gelmeğe kâdir olan işbu hafızü`l-küttâb Fatıma binti Enbiyâ Efendi nâm hâtûnı sagîr-i mezbûr Mustafanın ahvâlini hıfz ve ahvâlini zabta vasî nasb ve ta`yîn eylediğine oldahi vesâyet-i merkumeyi kabûl ve hizmet-i lâzımesini edâya ta`ahhüd ve ilzâm etmeğini mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`l-`aşer min Şa`bânü`l-mu`azzam li sene `aşer ve mie

Şuhûdü`l-hâl

Fahrü`l-ulemâ` Receb Efendi

Fahrü`s-sâdât Mustafa Efendi

Receb Beşe bin Velî

186

Lefkoşa`nın Câmi-i Cedîd Mahallesi`nde ölen Süleyman Çelebi`nin küçük oğlu Mustafa`nın vasîsi ve annesi Fatıma`nın isteği ile Süleyman Çelebi`nin malından Mustafa`nın hissesine düşen miktardan günlük 50 akçe nafaka tespit edilmesi.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Câmi`-i Cedîd Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât eden Süleyman Çelebi ibn Şabân nâm kimesnenin sulbî sagîr oğlu

Mustafanın vâlidesi ve taraf-ı şer`-i enverden mansûbe-i vasîsi olan işbu hâfızü`l-küttâb Fatıma binti Enbiyâ Efendi nâm hâtûn meclis-i şerî`at-ı şer`îde takrîr kelâm ve ifâde-i merâm idüb hâlâ mücerred-i hasânede olan oğlum sagîr-i mezbûr Mustafaya babası müteveffâ-yı mezbûr Süleyman Çelebiden isâbet ve intikal iden malından kıbel-i şer`-i mutahhardan kadr-i ma`rûf nafaka ve kisve-i bahâ farz ve takdîr olunmak matlûbumdur dedikde hâkîm-i mevki` tube-lehu ve hüsn-i meâb hazretleri dahi mestûre-i sikat ile sagîr-i mezbûr Mustafaya babası müteveffâ-yı mezbûrdan isâbet ve intikal iden malından yevmî elli akçe nafaka ve kisve-i bahâ farz ve takdîr idüb vakt-i zarûretde istidâna sagîr-i mezbûrın nafaka ve kisve ve sâir havâyic-i zarûriyyesine sarfa ve hîn-i zaferde rücû`â vasî-i merkumeye izn birle mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`l-`aşer min Şa`bânü`l-mu`azzam li sene `aşer ve mie

Şuhûdü`l-hâl

Fahrü`l-ulemâ` Receb Efendi

Fahrü`s-sâdâti`l-kirâm Mustafa Efendi

Receb Efendi ibn Velî

187

Lefkoşa`nın Tribyodi Mahallesi`nden Sarraf Kostanti`nin 150 guruşa Baf ahâlîsine menzil satışı hakkında.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Tribyodi Mahallesi sâkinlerinden Sarraf Kostanti veledi Luizu nâm zimmî meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde kazâ-ı Baf ahâlîsinden ehl-i zimmet re`âyâ tâifesinden olub kendi tarafından asl ve sâir tâife-i merkume taraflarından husûs-ı âti`l-beyâna vekîl sâbite`l-vekâlleri olan işbu râfi`ü`s-sifr Papa Filibo veledi Papa Nikolo nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve i`tirâf idüb kazâ-ı merkume tevâbi`nden kasaba-ı Ihtımada vâkî` bir tarafdan Aci Badesne mülkü ve bir tarafdan kapudan Tomarız mülkü ve tarafeynden tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz on bâb tahtânî hâne sundurma ve iki kıt`a havluyı ahâlî-yi merkumeye tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile yüz elli `aded esedî guruşa bey` ve teslîm ettiler dahi Dirban konağı olmak içün iştirâ ve teslîm ve kabz ve kabûl eylediklerinden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr yüz elli guruşı tamâmen yedlerinden ahz ü kabz eyledim eyledim fi maba`d mârrü`z-zikr menzil kazâ-ı merkumenin mülk-i müşterâlarından

keyfe mâ yeşâdan mutasarrıf olsunlar dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâlis `aşer min Şa`bânü`l-mu`azzam li sene `aşer ve mie

Şuhûdü`l-hâl

Tercüman Lazanye

Pavlo veledi Lazanye

Cegeni veledi Lazanye

Yakomı veledi Frencisko

Andreya veledi Marlu

188

Lefkoşa bağlı Turemköy`de Habib`in Ahmed`e 19 guruşa menzil satması yanında, 6 guruşa 25 dönümlük tarlanın kullanım hakkını yine Ahmed`e devretmesi hakkında.

Mahrûsa-ı Lefkoşa kazâsına tâbi` Turemköy nâm karye sâkinlerinden Habib bin Ramazân nâm şâbb-ı emred meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ Ahmed bin Hamid nâm kimesne mahzarında ikrâr ve i`tirâf idüb karye-i merkumede vâkî` bir tarafdan Mehmed ve Şabân mülkleri ve etrâf-ı sülüsesi tarîk-i âmm ile mahdûd ve mümtâz bir bâb fevkâni ve altı bâb tahtânî hâne ve bir mikdâr havlı ve bi`r-i mâî müştemil mülk-i menzilimi mezbûr Ahmede tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile on dokuz `aded esedî guruşa bey` ve tesellüm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra yine karye-i merkumede vâkî` lede`l-ahâlî ve`l-cîrân ma`lûmi`l-hudûd yirmi beş dönüm tarlamı dahi bâ-izn-i sâhib-i arz altı guruş bedel mukabelesinde ferâğ ve hakk-ı tasarrufuna tefvîz oldahi husûs ve kabûl etmeğini semen-i mezkûr ile bedel-i mezbûr cem`an yirmi beş guruşı tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledim fi maba`d mârrü`z-zikr menzil mezbûr Ahmedin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ mutasarrıf olsun ve arz-ı mansûbe dahi dahil taht-ı tasarrufı olmuşdur emsâli tasarrufu gibi mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`r-râbi` `aşer min Şa`bânü`l-mu`azzam li sene `aşer ve mie

Şuhûdü`l-hâl

Fahrü`l-kuzât Es-Seyyid Mehmed Efendi

Fahrü`l-hutebâ Es-Seyyid Mustafa Efendi

Ali Beşe bin

Ramazân bin Hamid

189

Lefkoşa`nın Ermeni Mahallesi`nde Sare`nin 25 guruşa Serkes`e menzil satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Ermeniyan Mahallesi sâkinelerinden Sare binti Emdurdi nâm Ermeni meclis-i şer`-i hâtir-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`s-sifr Serkes veledi Yorkur nâm Ermeni muvâcehesinde ikrâr-ı i`tirâf idüb mahalle-i mezbûrda vâkî` bir tarafdan İbrahim Beşe mülkü ve bir tarafdan Kasım Çelebi mülkü ve bir tarafdan Lezi evlâdım mülkü taraf-ı erbâ` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz iki bâb tahtânî ve bir bâb fevkanî hâne ve bir sundurma ve kenef ve havlı ve eşcâr-ı müsmireyi müştemil mülk-i menzilim mezbûr Serkese tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile yirmi beş `aded esedî guruşa bey` ve tesellüm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve teslîm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr yirmi beş guruşı tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledim fi maba`d mârrü`z-zikr menzil mezbûr Kenişin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîke`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`l-hâmis `aşer min Şa`bânü`l-mu`azzam li sene ve mie

Şuhûdü`l-hâl

Emrah Beşe

Kasım Çelebi

Ali Beşe

El-hâc Receb

Barkum oğlu Yakub

190

Lefkoşa`nın Tribyodi Mahallesi`nden Papa Marko`nun 100 guruşa Temediye`ye menzil satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Tribyodi Mahallesi sâkinlerinden Papa Marko veledi Manuyel nâm zimmî meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkirde işbu bâ`isü`s-sifr Temedi veledi nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve i`tirâf idüb mahalle-i mezbûrda vâkî` bir tarafdan Yanni mülkü ve bir tarafdan Aci Filipo mülkü ve tarafeynden tarik-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz dört bâb tahtânî hâne ve bir sundurma ve bir mikdâr havlı ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmire müştemel mülk-i menzilim mezbûr Temediye tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer` ile yüz `aded esedî guruşa bey` ve tesellüm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve teslîm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr yüz guruşı tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledim fi maba`d mârrü`z-zikr menzil mezbûr Temediyenin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`l-hâmis `aşer min Şa`bânü`l-mu`azzam li sene `aşer ve mie

Şuhûdü`l-hâl

Papa Yakud veledi Andreya

Papa Liyondiyo veledi Rakuba

Papa Liyondiyo veledi Yerelimo

Papa Ciryaku veledi Zeba

Filibo veledi Yasef

Piyedri veledi Kostanti

Andreya veledi Yasef

191

Lefkoşa`nın Debbağhâne Mahallesi`nde Osman Ağa`nın 250 guruşa Osman`a menzil satması hakkında.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Debbağhâne Mahallesi sâkinlerinden Osman Ağa bin Mehmed Ağa nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ El-hâc Osman bin Muharrem nâm kimesne mahzarında ikrâr ve i`tirâf idüb mahalle-i mezbûrda vâkî` bir tarafdan Osman Beşe mülkü ve bir tarafdan Bazan Habîb Beşe mülkü ve Bazan Üstâd Ramazân mülkü ve tarafeynden tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz dâhiliye ve hâriciyyesinde beş bâb fevkanî ve on iki bâb tahtânî hâne ve dört

sundurma ve bir bâb etmekci dükkânı ve iki kuyu ve dört havlı ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi müştemil mülk-i menzilimi bi-cümle`t-tevâbi` ve`l-levâhik mezbûr El-hâc Osmana tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î iki yüz elli `aded esedî guruşa bey ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve teslîm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr iki yüz elli guruşı tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledim fi maba`d mârrü`z-zikr menzil mezbûr El-hâc Osmanın mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki-`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâdis `aşer min Şa`bânü`l-mu`azzam li sene `aşer ve mie

Şuhûdü`l-hâl

Eş-Şeyh Mustafa Efendi

Fahrü`l-a`yân El-hâc Mustafa Ağa

Mustafa Ağa bin

Hasan

El-hâc Mustafa Ağa bin Hasan

Hasan bin Sadri

El-hâc Mehmed Ali

Fahrü`l-akrân El-hâc İbrahim

192

Lefkoşa`ya bağlı Aya Andraniko Köyü`nde Yerolumi`nin sara hastası olması dolayısı ile düşüp ölmesi üzerine hâkimlerin müdahale etmemesi için şuurlu Müslümanlara keyfiyet halinden haberli olunup, olunmadıklarının sorularak yazılması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa kazâsına tâbi` Aya Andraniko nâm karye ahâlîsinden Hristofi veledi Yorgi ve diğer Hristofi veledi Yasef Semu veledi Yasef ve Petro veledi Nikolo veledi Zurzi veledi Zeya ve Hanne veldi Hanne ve Kürkor veledi Yasef nâm zimmîler ve sâirleri meclis-i şer`-i enverde her biri takrîr-i kelâm ve ifâde-i merâm idüb karye-i merkume sâkinlerinden Yerolumi veledi Yorgi nâm zimmî sar` ve zımna mübtelâ olub leyl ü nehâr hareket etmeğini ihtimâldirki bir muhâlife bahâ düşüb helâk olmağın hükkâm tarafından mudâhale olmamak içün ahvâline vukuf-ı şu`ûr olan müslimînden

keyfiyyet hâli suâl olunub haberleri tahrîr olunmak matlûbumuzdur dediklerinde karye-i diğer mülk sâkinlerinden Mehmed Sipahi ibn Ahmed ve Receb Sipahi ibn Abdullah nâm kimesneler li-ecli`l-ihbâr meclis-i şer`e hazırân olub eserü`l-istihbâr fi`l-hakîka mezbûr Yerolumi sar` ve zımna mübtelâ olub leyl ü nehâr bir kac def`a hareket idüb düşdiğini ve defa`âtinde müşâhede eyledik deyü her biri `alâ tarîki`ş-şahâde ihbâr ettiğini mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâdis `aşer Ṣa`bânü`l-mu`azzam li sene ve mie

Şuhûdü`l-hâl

Mustafa bin Mehmed

Murâd bin Abdullah

Hüseyin bin Mehmed

193

Lefkoşa`nın Kızıl Kule Mahallesi`nde kocası Hasan`dan boşanan Havva`ya, Hasan tarafından müeccele ve nafakanın karşılığı olarak menzil verilmesi hakkında.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Kızıl Kule Mahallesi sâkinelerinden Havva binti Es-Seyyid Hasan nâm hâtûn tarafından ibrâ ve âti`z-zikri ikrâra vekîl olunub zâtını ma`rifet-i şer`iye ile `ârifân olan Hasan bin Abdullah ve Hasan bin Hüseyin nâm kimesneler şahâdetleriyle şer`an vekâleti sâbite olan babası Es-Seyyid Hüseyin Çelebi ibn Velîyüddin nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde müvekkile-i merkumenin zevc-i mutlâkı olan işbu bâ`isü`l-vesîkâ Hasan bin Nasuh nâm kimesne mahzarında bi`l-vekâle ikrâr ve i`trâf idüb mezbûr Hasan zevcesi kızım ve müvekkilem merkume Havvayı talak-ı beyn ile tatlîk etmeğini zimmetinde mütekarrir ve ma`kûdün-`aleyh olan kırk gurûşı mehr-i müeccele ve on guruşı nafaka-ı `iddet ve zarûriyyesi mukabelesinde mahalle-i merkumede vâkî` bir tarafdan El-hâc Ömer mülkü ve bir tarafdan Hacı Murâd oğlu mülkü ve bir tarafdan Mekiye bağçesi ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz iki bâb tahtânî hâne ve bir mikdâr havlı ve bi`r-i mâî ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi müştemil mülk-i menzilini virüb oldahi kabz ve kabûl eyledikden sonra ehadü hûmâ âherin zimmetini hukûk-ı zevciyyete müte`allik `âmmme-i de`âvîden ibrâ ve ıskat eylediler dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-

vâki` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâdis `aşer min Şa`bânü`l-mu`azzam li sene ve mie

Şuhûdü`l-hâl

Es-Seyyid Süleyman Çelebi bin Ali

Mustafa bin Mehmed

Es-Seyyid Mustafa Efendi

Mehmed Efendi Luhizâde Şabân Odabaşı

194

Lefkoşa`nın Kızıl Kule Mahallesi`nde Hasan`ın kendisinden boşanan eşi Havva`ya, müeccele ve nafakanın karşılığı olarak menzil verdiği hakkında.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Kızıl Kule Mahallesi sâkinlerinden Hasan bin Nasuh nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde zevce-i mutlakası olan işbu bâ`isü`l-vesîkâ Havva binti Es-Seyyid Hüseyin Çelebi nâm hâtûn tarafından vekîl olub vekâleti nehc-i şer` üzere sâbite olan babası Es-Seyyid Hüseyin Çelebi ibn Velîyüddin nâm kimesne mahzarında ikrâr ve i`tirâf idüb merkume Havva bundan akdem zevcem olub talâk-ı bâyin ile tatlîk eylediğimde zimmetimde mütekarrir ve ma`kûdün-`aleyh olan kırk gurûş mehr-i müeccele ve on gurûş nafaka-ı `iddet ve zarûriyyesi mukabelesinde mahalle-i merkumede vâkî` bir tarafdan El-hâc Ömer mülkü ve bir tarafdan Hacı Murâd oğlu mülkü ve bir tarafdan Mekiye bağçesi ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz iki bâb tahtânî hâne ve bir sundurma ve bir mikdâr havlı ve bi`r-i mâî ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi müştemil mülk-i menzilimi virüb oldahi ber-vech-i muharrer kabz ve kabûl etmeğini fi maba`d mârrü`z-zikr menzil merkume Havvanın mülk-i sarfı ve hakk-ı sarîhidir keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıfa olsun benim kat`en `alâka ve medhalim kalmadı dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâdis `aşer min Şa`bânü`l-mu`azzam li sene ve mie

Şuhûdü`l-hâl

Es-Seyyid Süleyman Çelebi ibn Ali

Mustafa bin Mehmed

Es-Seyyid Mustafa Efendi

Mehmed Efendi Lucizâde

Şabân Odabaşı

195

Lefkoşa`nın Aya Andoni Mahallesi`nde Papa Yannici`nin 30 guruşa Yanni`ye menzil satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Aya Andoni Mahallesi sâkinlerinden Papa Yannici veledi Dimitri zimmî tarafından bey`-i âti`z-zikri ikrâra vekîl olub Badeste veledi Kanumodyoli veledi Femoko nâm zimmîler şahâdetleriyle şer`an vekâleti sâbite olan Nikolo veledi Yerelimo nâm zimmî meclis-i şer`-i hâtîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`s-sifr Yanni veledi Petri nâm zimmî muvâcehesinde bi`l-vekâleten ikrâr ve i`tirâf idüb müvekkilem mezbûr Papa Yannici mahalle-i mezbûrda vâkî` iki tarafdan Nikolo mülkü ve tarafeynden tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz iki bâb tahtânî hâne ve bir sundurma ve bi`r-i mâî ve bir mikdâr havluyı müştemil mülk-i menzilini mezbûr Yanniye tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile otuz `aded esedî gurûşa bey` ve teslîm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr otuz gurûşı tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledi fi maba`d mârrü`z-zikr menzil Yanninin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`l-hâdi gurre-i min Şa`bânü`l-mu`azzam li sene ve mie

Şuhûdü`l-hâl

Diryuhi veledi İltiya

Luizu veledi Yerelimo

Kamvi İltiya

Semyo Çınkar

196

Lefkoşa`nın Aya Andoni Mahallesi`nde Papayannici`nin 41 guruşa Nikoloya menzil satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Aya Andoni Mahallesi sâkinlerinden Papayannici veledi Dimitri nâm zimmî tarafından bey`-i âti`z-zikri ikrâra vekîl olub Badeste veledi Kanumodyoli ve Femoko nâm zimmîler şahâdetleriyle şer`an vekâleti sâbite olan Papa Liyondiyo veledi Yerelimo nâm zimmî meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`s-sifr Nikolo veledi PapaYerelimo nâm muvâcehesinde bi`l-vekâleten ikrâr ve i`tirâf idüb müvekkilem mezbûr Papa Yannici mahalle-i mezbûrda vâkî` bir tarafdan yine kendi mülkü ve bir tarafdan Dirnuyi mülkü ve bir tarafdan müşteri mezbûr mülkü ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz üc bâb tahtânî hâne ve bir sundurma ve mikdâr havlı ve bir tut şecerini müştemil mülk-i menzilini mezbûr Nikoloya tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile kırk bir `aded esedî gurûşa bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve teslîm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr kırk bir guruşı tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledi fi maba`d mârrü`z-zikr menzil mezbûr Nikolonun mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâdis `aşer min Şa`bânü`l-mu`azzam li sene ve mie

Şuhûdü`l-hâl

Diryuhi İltiya

Luzmeru veledi Yerelimo

Kamvi İltiya

Semyo Çınkar

197

Lefkoşa`nın Câmi-i Cedîd Mahallesi`nde ölen Süleyman`ın yaşarken kölesi Yusuf`u azad eylediği halde Süleyman`ın eşi ve küçük oğlu Mustafa`nın vasîsi Fatıma`nın Yusuf`u alıkoymaya çalışması.

İşbu orta boylu açık kaşlı ala gözlü Rusu`l-asl müslimi`l-mille sahibü`l-vesîkâ Yusuf bin Abdullah nâm `allâm-ı meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde medîne-i Lefkoşa Mahallâtından Câmi`-i Cedîd Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Süleyman Çelebi ibn El-hâc Şabân nâm müteveffânın sulbî sagîr oğlu Mustafanın kıbel-i şer`-i enverden mansûbe-i vasîsi olan zevce-i metrûkesi Fatıma binti Enbiyâ Efendi nâm hâtûn mahzarında üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb bundan akdem ben

müteveffâ-yı mezbûr Süleyman Çelebinin `abd-i memlûki olmağla hâl-i hayâtında ve kemâl-i `akl sıhhatlarini cem`î malından tahrîr ve i`tâk ve mülkinden ihrâc ve azâd etmişken hâlâ vasî-i merkumeden olmak üzere bana vaz`-i yed eder suâl olunub men` ve def` olunması matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl vasî-i merkume vasîm müdde`î mezbûr Yusufa rıkk olmak üzere vaz`î vaz` müdde`îni ikrârken `ıtk-ı müzekkir bedel inkâr idecek müdde`î mezbûr Yusufdan müdde`âsını mübeyyin beyyine taleb olundukda `udûl-ı ricâlden El-hâc Halîl bin Mehmed ve Ömer Beşe bin Yusuf nâm kimesneler li-ecli`ş-şahâde meclis-i şer`e hazırân olub eserü`l-istişhâdi`ş-şer` fi`l-hakîka müteveffâ-yı mezbûr Süleyman Çelebi hâl-i hayâtında ve kemâl-i akl ve sıhhatinde `abd-i mevsûf mezbûr Yusufı bizim huzûrumuzda cem`î malından tahrîr ve i`tâk ve mülkinden ihrâc ve azâd eyledi hâlâ mezbûr Yusuf hürdür biz bu husûsa bu minvâl üzere şahidleriz şahâdet dahi ideriz deyü her biri edâ-ı şahâdet-i şer`iye eylediklerinde gıbb-i ri`âyete şerâiti`l-kâbûl şahâdetleri makbûl olmağın müdde`î mezbûr Yusufun `ıtkına ba`de`l-hükm vasî-i merkumenin kasr-ı yedinde tenbîh birle mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`l-hâmis `aşer min Şa`bânü`l-mu`azzam li sene `aşer ve mie

Şuhûdü`l-hâl

Es-Seyyid Mustafa Efendi ibn Mehmed Efendi

Ramazân Beşe bin Musa

Yusuf bin Abdullah

Ramazân bin Mehmed

198

Kıbrıs Adası`ndan tahsili lazım gelen maktû` adlı verginin halk tarafından ödenmesinde yaşanan sorun belirtilmiştir.

Cezîre-i Kıbrısda zu`ema ve erbâb-ı tımârdan Mahmud Ağa bin Mehmed Efendi ve Es-Seyyid Mehmed Ağa bin Abdurrahman Ağa ve Osman Ağa bin Mehmed Ağa ve Mustafa Ağa ibn Hasan ve Hasan Ağa ibn Hüseyin ve Mustafa Ağa bin Hüseyin ve Magosa alaybeğisi El-hâc Hasan Ağa bin Hasan ve El-hâc Mustafa Ağa bin Piyâle ve Sefer Ağa bin El-hâc Bedri ve dizdâr Sefer Ağa bin Ali bin Ali ve `izzetlü Ağa Muslu Ağa bin Hasan ve topcıbaşı İbrahim Ağa bin İsmail ve cebecibaşı Halîl Ağa bin Hasan nâm kimesneler ve sâir ocak ihtiyârları bi`l-cem`âm meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-

tevkîrde hâlâ Lefkoşa alaybeğisi olan işbu râfi`ü`l-küttâb fahrü`l-a`yân El-hâc Mustafa Ağa bin Hasan mahzarında her biri takrîr-i kelâm ve ifâde-i merâm idüb beher sene cezîre-i merkume ahâlîsinden cânib-i mîrîden tahsîl olunan maktû`ân ref` ricâsına âsitâne-i sa`âdete ahvâlimizi i`lâm içün `arz ve mahzar birle tarafımızdan vekîl irsâl eylemişdik hâlâ vekîlim kablinden maktû`-ı merkumen ref` olunması da`vâ olunub ancak mukabelesinde ber-vech-i peşîn bir senenin maktû` taleb olunmuşdur deyü mektûb geldikde böyle olması cümle ahâlî-i vilâyetine râfi` olub lâkin ol-mikdâr akçenin tedâriği mümkin olmamağla cümle ahâlî-i vilâyet re'y ve ittifakıyla bin yüz on bir senesinin tahsîli fermânı dahi gelmeyüb lâkin mukaddem tahsîl olunub eğer bu vech üzere maktû`mı ref` olub bir sene tahsîl olunan sipâriş olunduğu üzere irsâl ve mahalline teslîm olub vâlâ sene-i merkume maktû`muz tahsîl bâ-fermân-ı `âli me'mûr olunub teslîm olunmak üzere kavl ve ittifâk re'y-i hüsn görmeniz hâlâ sene-i merkume maktû`-ı salyâne olunub ve her bir zümre-i sipâhiyânın maktû`ları Lefkoşa alaybeğleri yediyle tahsîl olunagelmeniz yine hâlâ Lefkoşa alaybeğisi olan mezbûr El-hâc Mustafa Ağa tarafeynden bi-cümle cezîre-i merkumede vâkî` sipahiyânın maktû`ları tahsîl olunmak üzere mevkûl ve ittifâğımız tahrîr ve hüccet olunub yedine i`tâ olunan ve bir müddetde vâkî`-i hâl hıfzan lâ-makal bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâlis min Şa`bânü`l-mu`azzam li sene `aşer ve mie

Şuhûdü`l-hâl

Kıdveti`l-ulemâi`l-muhakkaklehu Mehmed Efendi El-Müfti

`Umdeti`l-meşâhi`l-a`zâm Es-Seyyid Dervîş Efendi be-makam kasabai`l-eşrâf

Fahrü`s-sadâtü`l-kirâm Mustafa Efendi

Fahrü`l-ulemâ` Receb Efendi

199

Girinye Kazası`na bağlı Karfe Köyü`nde ölen Ayşe`nin mirasçılarından hayatta kalan kızı Emine`nin annesine ait menzili teyzesi Teslime`nin zabt ettiği, ölümünden sonra da çocukları Turmuş ve Enzele`nin Ramazan`a satmaları üzerine Emine`nin bu satışa karşı çıkması nedeniyle Ramazan`ın verdiği cevapta 30 guruşa menzili alırken menzilin Emine`nin validesinin olduğunu bilmeden aldığını fakat 15 sene geçmesine karşın Emine`nin ve babasının sessiz kaldıklarını bildirmesi hakkında.

Girinye kazâsına tâbi` Karfi nâm karye sâkinelerinden iken bundan akdem fevt olan Ayşe binti Hüseyin nâm hâtûnun verâseti zevci Ahmed ve kızları Emîne ve Cennet ve oğlu Mehmed münhasır olub mezbûran Cennet ve Mehmed dahi fevt olub verâseti babaları mezbûr Ahmede münhasır olub ba`dehû mezbûr Ahmed dahi fevt olub verâseti kızı merkume Emîneye münhasır olmağı merkume Emîne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde zikr-i âti menzile vazî`l-yed olan işbu bâ`isü`l-vesîkâ Es-Seyyid Ramazân bin Hasan nâm kimesne mahzarında üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb vâlidem müteveffât-ı merkume Ayşenin karye-i merkumede vâkî` bir tarafdan Mehmed mülkü ve etrâf-ı sülüsesi tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz iki bâb tahtânî hâne ve bir mikdâr havluyı müştemil mülk-i menzilini teyzem Teslîme nâm hâtûn fuzûlen zabt idüb ba`dehû vefâthâ oğlu Turmuş ile kızı Enzele mezbûr Es-Seyyid Ramazâna bey` ettiği hâlâ taleb iderim suâl olunub kasr-ı yedine tenbîh olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl mezbûr Es-Seyyid Ramazân cevâbında mârrü`z-zikr menzil merkume Teslîme Hâtûnın mülkü olub ba`dehû vefâthâ oğlu mezbûr Turmuş ile kızı merkume Enzele mülk-i mevrûseleri olmak üzere karye-i merkume vâkî` taht-ı tasarruflarında olan arazileriyle ma`an bana târih-i kitâbdan altı sene mukaddem otuz gurûş semen-i makbûza bey` ve teslîm ettiği hâlâ mâlikâne-i mutasarrıfım müdde`î merkume Emînenin vâlidesi mülkü olduğı ma`lûmum olmadığından mâ`adâ müdde`î merkume Emînenin vâlidesi mezbûr Ayşe fevt olalı yirmi senedir mârrü`z-zikr menzil merkume Teslîme ba`dehû vefâthâ veresesi müdde`î merkume Emînenin ve babası mezbûr Ahmedin huzûrlarında mâlikâne-i mutasarrıf olub merkume Emîne ve babası mezbûr Ahmed on beş seneden ziyâde hayâtda olub bilâ-gadr-ı şer` her biri sükût idüb terk-i da`vâ eylemişlerdir deyü def`le mukabele idecek gıbbe`l-istintâk müdde`î merkume Emine vâlidesi merkume Ayşe fevt olalı yirmi sene olub ve babası mezbûr Ahmed on beş seneden ziyâde hayâtda olub merkume Teslîme ba`dehû vefâthâ veresesi menzil-i mezkûr mâlikâne-i mutasarrıflar olub kendi ila haze`l-ân ve babası hayâtda oldukça bilâ-gadr-ı şer` sükût idüb terk-i da`vâ eylediklerine ikrâr ve i`tirâf idecek bilâ-gadr-ı şer` on beş sene mürûr iden da`vânın istimâ`-ı memnû` olmağı müdde`î merkume bi-vech-i mu`ârazadan men` olub mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`l-`aşrîn min Şa`bânü`l-mu`azzam li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Es-Seyyid Mustafa bin

Monla Mustafa bin Hasan

200

Lefkoşa`nın Tophâne Mahallesi`nde ölen Emine`ye ait menzilin Ali`ye 40 guruşa satılması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Tophâne Mahallesi sâkinelerinden iken bundan akdem fevt olan Emîne binti Mehmed nâm hâtûnun verâseti zevci Şabân Odabaşı bin Ali ve mu`adile bi`n-neseb cihetinden Es-Seyyid Dervîş Mehmed Efendi ibn İbrahim Efendiye münhasır olduğı şer`an zâhir ve müte`ayyin olmağı mezbûr Şabân Odabaşı mûmâ-ileyh Es-Seyyid Dervîş Mehmed Efendi tarafından bey`-i âti`z-zikr ikrâra vekîl olub El-hâc Mustafa bin Hüseyin ve El-hâc Mehmed bin Eyüb nâm kimesneler şahâdetleriyle şer`an vekâleti sâbite olan Mehmed Efendi ibn Velî nâm kimesne ile meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ El-hâc Velî bin Ferhe nâm kimesne mahzarında her biri bi`l-vekâle ikrâr ve i`tirâf idüb müteveffât-ı merkume- nin emlâkından olub bi`l-irsi`ş-şer` bize intikal iden mahalle-i mezbûrede vâkî` bir tarafdan Velî Beşe mülkü bağçesi ve bir tarafdan Cemîle Hâtûn mülkü ve bir tarafdan Ayşe Hâtûn mülkü ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz iki bâb tahtânî hâne ve bir bâb fevkanî hâne ve bir sundurma ve bir mikdâr havlı ve bi`r-i mâî ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi müştemil mülk-i mevrûsemiz olan menzili mezbûr El-hâc Aliye tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile kırk `aded esedî gurûş ile bir rub` bey`ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr kırk gurûş ile biz dahi her birimiz `alâ kadri`l-hısas tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledi fi maba`d mârrü`z-zikr menzil mezbûr El-hâc Alinin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dediklerinde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`r-râbi` ve`l-`aşrîn min Şa`bânü`l-mu`azzam li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Es-Seyyid Mustafa Efendi

İbrahim Ağa Topcubaşı

Muslu Ağa Ağa-yı Yeniçeriyân

El-hâc Mehmed

El-hâc Süleyman

201

Lefkoşa`nın İstrovillo Köyü`nde Cirkaku`nun 10 dönüm bahçesini Baba Luka`ya 210 guruşa satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa kazâsına tâbi` İstrovillo nâm karye sâkinlerinden Cirkaku veledi Lakuri nâm zimmî meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`s-sifr Baba Luka veledi Kostanti nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve i`tirâf idüb karye-i merkumede vâkî` bir tarafdan kendi tarlam ve bir tarafdan Baba Liyondiyo tarlası ve tarafeynden tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz iki bâb tahtânî ve bir bâb fevkanî hâne ve bir sundurma ve bir dolab kuyusı ve havz ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi müştemil mülk tahmînen on dönüm bağçemi mezbûr Baba Lukaya tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile ikiyüz on `aded esedî guruşa bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr iki yüz on gurûşu tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledim fi maba`d mârrü`z-zikr bağçe müştemilâtıyla mezbûr Baba Lukanın mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâdis ve`l-`aşrîn min Şa`bânü`l-mu`azzam li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Uzturi veledi Yanni

Yorgi veledi Esed

Baba Luka veledi Lefteri

Baba Vasili veledi Tuhori

Çekir veledi Lazanye

Andreya veledi Selkuri

202

Lefkoşa`nın Aya Sofya Mahallesi`nde Ebu Bekr ve Hüseyin kardeşlerin diğer kardeşleri olan Mustafa`nın elinde bulundurduğu menzil ve tarladaki hisselerini talep etmeleri.

Husûs-ı âti`l-beyânı istimâ` ve tahrîr içün hâlâ cezîre-i Kıbrıs muhâfızı olan düstûr-ı mükerrem müşîr-i mufahham nizâmü`l-`âlem devletlû ve sa`âdetlû vezîr-i mükerrem ve muhterem Mustafa Paşa yessarallahu mâ berîd mâ yeşâ hazretlerinin divân-ı `âliyyelerinde bi`t-taleb `akd meclis-i şer`-i enver olundukda mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Ayasofya Mahallesi sâkinlerinden Ebu Bekr ve Hüseyin ibn İsmail nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde Lefke kazâsına tâbi` Adrenço nâm karye sâkinlerinden lieb karındaşları işbu bâ`isü`l-vesîkâ Mustafa bin İsmail nâm kimesne mahzarında her biri üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb bundan akdem fevt olan babamız İsmail nâm kimesnenin karye-i merkumede vâkî` bir tarafdan Baba zeytûn bağçesi ve bir tarafdan Tume bağçesi ve bir tarafdan Filipo bağçesi ve bir tarafdan Hasan Beşe bağçesiyle mahdûd ve mümtâz yedi bâb tahtânî hâne ve bir mikdâr bağçeyi müştemil mülk-i menzilini ve lede`l-ahâlî ve`l-cîrân ma`lûmi`l-hudûd ve`l-kat` tahmînen yedi dönüm tarlasını karındaşımız mezbûr Mustafa bi`l-külliyye zabt idüb hisse-i şer`iyemizi virmede imtinâ` ider suâl olunub icrâ-yı şer` olunmak matlûbumuzdur dediklerinde gıbbe`s-suâl mezbûr Mustafa cevâbında menzil-i mezkûr ve arazi-i mesfûra babamız müteveffâ-yı mezbûr İsmailin olmayub dayımız İsmail Beşe bin Dervîş ve Halîl bin Mehmed nâm kimesnelerin mülkü olmağla yedimizde olan işbu hüccet-i şer`iye mûcebince târih-i kitâbdan yirmi sene mukaddem bana ve bundan akdem fevt olan karındaşlarım Dervîş ve Mehmed ve Abdulkerim `ale`l-iştirâki`t-tesevvî mârrü`z-zikr menzil ve bağçeyi on guruş semen-i makbûza bâten bey`ve teslîm arazi-i mesfûrayı dahi bâ-izn-i sâhib-i sâhib-i arz yirmi beş guruş bedel mukabelesinde ferâğ ve hakk-ı tasarrufı tefvîz idüb biz dahi ber-vech-i muharrer iştirâ tefevvüz ve kabûl idüb ba`de`z-zemân karındaşlarım mezbûrdan Dervîş ve Mehmed ve Abdulkerim fevt olub hisseleri beyne`l-verese taksîm olunub hâlâ yirmi senedir müdde`îyân-ı merkûmânın huzûrlarında mâlikâne her birimiz mutasarrıf olub babamız merkum İsmail yirmi iki senedir fevt olan karındaşımız müdde`îyân-ı merkûmân Ebu Bekr ve Hüseyin bilâ-gadr-ı şer` sükût idüb terk-i da`vâ eylemişlerdir deyü def`le mukabele idecek gıbbe`l-istintâk müdde`îyân-ı merkûmân Ebu Bekr ve Hüseyin mârrü`z-zikr bağçeyi

menzili karındaşları mezbûr Mustafa ve merkumdan Dervîş ve Mehmed ve Abdulkerim ba`dehû vefâthım veresesi yirmi sene mâlikâne-i mutasarrıf olub kendileri bilâ-gadr-ı şer` sükût idüb terk-i da`vâ eylediklerine her biri ikrâr ve i`tirâf idecek bilâ-gadr-ı şer` on beş sene mürûr iden da`vânın bilâ-izn istimâ`-ı memnû` olmağla müdde`îyân-ı merkûmân bî-vech-i mu`ârazadan men` olunub mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâdis ve`l-`aşrîn min Şa`bânü`l-mu`azzam li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Ali Çavuş ibn Abdullah

Monla Mustafa bin Hasan

Abdunnebi Beşe bin Ali

203

Lefkoşa`nın Debbağhâne Mahallesi`nde ölen Turdı`nın vârisi Mehmed`in, Turdı nın eşi Hüseyin`in, teyzesi oğlu ve vârisi Hasan`dan Turdı`ya ait 9000 akçe mehri talep etmesi.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Debbağhâne Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Turdı binti Şabân nâm hatûnun karındaşı hasren vârisi olan Mehmed bin Şabân şâbb-ı emred mahfil-i kazâda müteveffât-ı merkumenin zevci olub bundan esbak maktûlen fevt olan Hüseyin bin nâm kimesnenin teyzesi oğlu ve hasren vârisim olan işbu bâ`isü`l-vesîkâ Hasan bin Yusuf nâm kimesne mahzarında üzerine takrîr-i da`vâ idüb hemşirem merkume Turdunun zevci maktûl-ı mezbûr Hüseyin zimmetinde dokuz bin akçe mehr-i müeccele olub mezbûr Hasan muhallefâtını kabz ettiği tereke-i vâfiyesinden taleb eylediğimde edâdan imtinâ` ider suâl olunub alıverilmesi matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl mezbûr Hasan cevâbında merkum Hüseyin eşkıyadan olmağla vâli-i vilâyet katl eyledikde ism-i mâl ıtlak olunur cem`î muhallefâtı cânib-i beytü`l-maldan ve kabz olunmağı asla bir sene vazî`l-yed eyledim deyü muhallefâtını kabz eylediğini inkâr idecek müdde`î mezbûrdan müdde`âsını mübeyyin beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineden kemâl-i mertebe izhâr-ı `acz birle istihlâf ettiği gıbbe`t-tahlîfî`ş-şer` müdde`î mezbûr Mehmed bilâ-beyyine mu`ârazadan men` olunub mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâbi` ve`l-`aşrîn min Şa`bânü`l-mu`azzam li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Ramazân bin Hasan

Mustafa bin Mehmed

204

Lefkoşa`da Mustafa Çelebi`nin Abbas Beşe`den alacağını talep etmesi.

Kasaba-ı Lefke sâkinlerinden işbu râfi`ü`l-küttâb Mustafa Çelebi bin El-hâc Hasan meclis-i şer`-i şerîf enverde Abbas Beşe ibn Ahmed mahzarında üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr Abbas Beşe zimmetinde işbu bin yüz on senesi Şa`bâni`l-mu`azzam gurresine müeccel on ve hüsn-i beynimizde `ilm-i şer` ile ma`lûm çuka bahâsından on guruş hakkım olub helâl mâh-ı mezbûr yevmü`s-sebtde irâet olunub yevmi`l-ahad gurre olub ecl-i mezbûr hulûl ettiği meblağ-ı mezbûrı mezbûrdan taleb eylediğimde edâdan imtinâ` ider suâl olunsun dedikde gıbbe`s-suâl mezbûr Abbas Beşe cevâbında kaziye vech-i muharrer üzere olub fi`l-vâkî` müdde`î mezbûr mârrü`z-zikr çuka bahâsından ecl-i merkum hulûlünde on gurûş deyn oldığı ikrâr lâkin Şa`bânü`l-mu`azzamın yevmi`s-sebte reviyyete helâl vâkî` olub yevmi`l-ahad gurre-i mâh-ı mezbûr oldığı inkâr idecek müdde`î mezbûrdan da`vâ-ı meşrûhasına metalibe-i beyyine taleb olundukda `udûl-ı ricâlden olub nefs-i Lefkede sâkin Ali Bey ibn Mehmed ve Hasan halîfe ibn Receb ve Velî halîfe ibn Receb nâm kimesneler li-ecli`ş-şahâde meclis-i şer`e hazırân olub eserü`l-istişhâdi`ş-şer` olunduklarında fi`l-hakîka işbu bin yüz on senesi Şa`bânü`l-mu`azzamın helâli târih-i kitâbdan yirmi yedi gün mukaddem yevmi`s-sebtdir ihşâm-ı `ârî zimmetinde bizlerden reviyyet vâkî` olub yevmi`l-ahad mâh-ı mezbûrın gurresidir biz bu husûsa ber-vech üzere şâhidleriz şahâdet dahi ideriz deyü her biri edâ-ı şahâdet-i şer`iye eylediklerinde gıbb-i ri`âyete şerâiti`l-kabûl şahâdetleri makbûl olmağın mûcebince meblağ-ı mezbûrı müdde`î mezbûra edâ ve teslîme mezbûr Abbas ba`de`s-sebte mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâbi ve`l-`aşrîn min Şa`bânü`l-mu`azzam li sene `aşer ve mie ve elf fi gurre-i min Zi`l-ka`deti`ş-şerîfe

Şuhûdü`l-hâl

Ali Efendi ibn Mehmed El-İmâm

Mehmed bin Salih

Ferruh bin Osman

Ali Çavuş

205

Lefkoşa`nın Câmi-i Cedîd Mahallesi`nde Hasan`ın menzilini oğlu Ramazan`a hibe etmesi hakkında.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Câmi`-i Cedîd Mahallesi sâkinlerinden Hasan bin Mehmed nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ o ki oğlu muhzır Ramazân bin nâm kimesne mahzarında ikrâr ve i`tirâf idüb mahalle-i mezbûrda vâkî` iki tarafdan El-hâc Mustafa mülkü ve tarafeynden tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz üc bâb tahtânî hâne ve bir sundurma ve bir mikdâr havlı ve bir dîb tesbîh şercerini müştemil mülk-i menzilimi ba`de`t-tahliye o ki oğlum mezbûr muhzır Ramazâna hibe ve sahîhe-i şer`iye ile hibe ve teslîm ve temlîk oldahi meclis-i hibede ittihâb ve tesellüm ve kabz ve kabûl ve temlîk eyledi fi maba`d mârrü`z-zikr menzil mezbûr muhzır Ramazânın mülk-i mevhûbı olmuşdur keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun benim kat`en `alâka ve medhalim kalmadı dedikde mukırr-ı mezbûrın minvâl-i muharrer üzere cârî ve sâdır olan ikrârını el-makule`l-merkum vicâhen tasdîk ve şifâhen tahkîk idecek mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâni ve`l-`aşrîn min Şa`bânü`l-mu`azzam li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Fahri Efendi bin Mustafa

İmâm Mustafa Halîfe

Mustafa bin Salih

Hasan bin

Mehmed bin Salih

206

Lefkoşa`nın İkavediye Mahallesi`nde Beradise`nin 50 guruşa Yerponi`ye menzil satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından İkavediye Mahallesi sâkinelerinden Beradise binti Yanni nâm nasrâniyye meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`s-sifr ve Yerponi veledi Yanni nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve i`tirâf idüb mahalle-i

mezbûrda vâkî` bir tarafdan Cirbaci mülkü ve bir tarafdan Dülger Nikolo mülkü ve bir tarafdan müşteri mezbûr mülkü ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz bir iki bâb tahtânî ve bir bâb fevkanî hâne ve bir sundurma ve bir mikdâr havlı bi`r-i mâî ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi müştemil mülk-i menzilim mezbûr ve Yerponiye tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile elli `aded esedî guruşa bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve teselllüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr elli guruşı tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledim fi maba`d mârrü`z-zikr menzil mezbûr ve Yerponinin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâdis ve`l-`aşrîn min Şa`bânü`l-mu`azzam li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

İkolu veledi Yerelimo

Baba Liyondiyo

Yakomı veledi Konumu

Luce veledi

Menali veledi Cirkuni

Nikolo veledi Asturi

Semyo veledi

207

Lefkoşa`nın Tribyodi Mahallesi`nde İbrahim`in Yerelimo`ya 25 guruşa menzil sattığı, Yerelimo`nun ölümünden sonra menzilin Yerelimo`nun mirasına katıldığı hakkında.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Tribyodi Mahallesi sâkinlerinden İbrahim bin Ahmed nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`s-sifr Avraşim veledi Yerelimo nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve i`tirâf idüb bundan akdem mahalle-i mezbûrda vâkî` bir tarafdan Mustafa Beşe mülkü ve bir tarafdan Hüseyin Ağa mülkü ve tarafeynden tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz bir bâb tahtânî hâne ve bir mikdâr havluyı müştemil mülk-i menzilimi mezbûr Avraşimin babası Yerelimo nâm zimmîye yirmi beş `aded esedî guruşa bâten bey` ve teslîm ve kabz-ı semen eylemişdim hâlâ

mezbûr Yerelimo mürd olmağı menzil-i mezkûr bi-hasbe`l-irsi`ş-şer`î veresesine intikal eylemişdir keyfe mâ yeşâdan mutasarrıf olsunlar benim kat`en ve medhalim yokdur dediklerinde mukırr-ı merkumın minvâl-i muharrer üzere cârî ve sâdır olan ikrârını el-mukırr-lehü`l-mezbûr vicâhen tasdîk ve şifâhen tahkîk idecek mâ hüve`l-vâkî` bi-t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`l-hâmis min şehr-i Ramazâni`l-mübârek li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Abdulkâdir bin Ahmed

Kanbeli İbrahim

Hasan Ağa bin Ahmed

Es-Seyyid Mustafa Çelebi

Hasan bin

208

Lefkoşa`nın Kaymaklı Köyü`nde Teslime`nin boşandığı eşi Davud`dan mehrini ve 2 guruşunu talep etmesi.

Mahrûsa-ı Lefkoşa kazâsına tâbi` Kaymaklı nâm karye sâkinelerinden Teslîme binti Musa nâm hâtûn meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde zevc-i muhâli`î olan işbu bâ`isü`l-vesîkâ Davud bin Mehmed nâm kimesne mahzarında üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr Davud bundan akdem zevcim olub beni tatlîk ettiği zimmetinde mütekarrir ma`kûdün-`aleyh olan on guruş mehr-i müeccelemi virmediğinden mâ`adâ iki guruş dahi almağı suâl olunub mehr-i merkumı ve yedimden kabz eylediği iki guruşumı alıverilmek matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl mezbûr Davud cevâbında fi`l-hakîka müdde`î merkume Teslîme zevcem olmağın zimmetimde on guruş mehr-i müecceli var idi lâkin beynimizde hüsn-i mu`âşeretimiz olmamakla mehr-i merkumeden ve nafaka-ı `iddetinden fâriga oldığından mâ`adâ meblağ-ı mezkûr iki guruşı dahi bedel-i hul` virüb Teslîme muhâle`a-ı sahîhe-i şer`iye ile muhâle`a eyledi hâlâ zimmetimde hakkı yokdır deyü def`le mukabele idecek gıbbe`l-istintâk ve`l-inkâr mezbûr Davuddan sıdk-ı makalına mübeyyin beyyine taleb olundukda `udûl-ı ricâlden Ali bin Mehmed ve Bekr bin Mustafa nâm kimesneler li-ecli`ş-şahâde meclis-i şer`e hazırân olub eserü`l-

istişhâdi`ş-şer` fi`l-hakîka müdde`î merkume Teslîme zevci mezbûr Davud zimmetinde mütekarrir ve ma`kûdün-`aleyh olan on gurûş mehr-i müeccelenden ve nafaka-ı `iddetin den geçüb ve meblağ-ı mezkûr iki guruşı dahi bedel-i hul` olmak üzere bizim huzûrumuzda mezbûr Davud ile muhâle`a-ı sahîhe-i şer`iye ile muhâle`a eyleyüb oldahi hul`-ı mezbûrı kabûl ve ehadü hümâ âherin zimmetinde hukuk-ı zevciyyete müte`allik `âmme-i de`âvîden ibrâ ve ıskat eylediler biz bu husûsa bu minvâl üzere şâhidleriz şahâdet dahi ideriz deyü her biri edâ-ı şahâdet-i şer`iye eylediklerinde gıbb-i ri`âyete şerâiti`l-kabûl şahâdetleri makbûl olmağın müdde`î merkume bî-vech-i mu`ârazadan men` olsun mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâlis min şehr-i Ramazâni`l-mübârek li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Şaban Çavuş

Ali bin Ahmed

Ramazân bin Hasan

209

Lefkoşa`nın Aya Kuşanu Mahallesi`nde Mariya`nın kendisine Pavli`nin kendisine tecavüz ettiğini şikayeti hakkında.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Aya Kuşanu Mahallesi sâkinelerinden Mariya binti Yorgi nâm nasrâniyye meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`-sifr Pavli veledi Francisko nâm zimmî muvâcehesinde üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr Pavli târih-i kitâbdan on altı gün mukaddem mahalle-i merkumede vâkî` menzilim içinde otururken gelüb cebren bekâretimi izâle eyledi suâl olunub icrâ-yı hakk olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl ve `akîbe`l-inkâr müdde`î merkumeden müdde`âsını mübeyyin beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineden izhâr-ı `acz birle istihlâf ettiği hudûda yemîn câri olmayu ancak müdde`î merkumenin vech-i meşrûh üzere menziline girüb fi`l-i şenî` kasdıyla ta`aruz eylediğine merkum Pavliye yemîn teklîf olundukda oldahi hasbe`l-me'sûl yemîn bi`l-lâhi ellezi enzelü`l-incil `alâ İsa `aleyhi`s-selâm etmeğin müdde`î merkume bilâ beyyine mu`ârazadan men` olunub mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâni min şehr-i Ramazâni`l-mübârek li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Monla Mustafa bin Hüseyin

Murâd bin Abdullah

Ramazân bin Hasan

Mustafa bin Mehmed

210

Lefkoşa`nın Agrocebya Köyü`nde ölmüş Rıdvan`ın çoçukları Rabia ile Mehmed`in babalarının mirasını paylaşmaları hakkında.

Mahrûsa-ı Lefkoşa kazâsına tâbi` Agrocebya nâm karye sâkinelerinden Rabia binti Rıdvan hâtûn tarafından ibrâ-ı âti`z-zikri ikrâra vekîl olub zâtını ma`rifet-i şer`iye ile `ârifân olan Ali Bey bin Ahmed ve Mustafa Beşe bin Hüseyin nâm kimesneler şahâdetleriyle şer`an vekâleti sâbite olan Mehmed Corbacı ibn Ahmed nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde müvekkile-i merkumenin karındaşı işbu bâ`isü`l-vesîkâ Mehmed bin Rıdvan Bey nâm kimesne tarafından vekîl olub vekâleti nehc-i şer`î üzere sâbite olan El-hâc Hüseyin bin Ahmed nâm kimesne mahzarında bi`l-vekâle ikrâr ve i`tirâf idüb müvekkilem-i merkume Rabianın karındaşı mezbûr Mehmed ile babaları Rıdvan nâm kimesnenin cem`î muhallefâtını beynlerinde taksîm ve her birimiz hisselerini ahz eyledikden sonra müvekkilem-i merkume karındaşı mezbûr Mehmed zimmetinde hâric az kıymet ba`zı eşyâ taleb ve da`vâ idüb beynlerinde münâza`ât-ı kesîre cereyân etmişdi el-hâletü hâzihi zimmetlerine muslihûn tavussut idüb da`vâ-yı merkumesinden müvekkilem-i merkumeyi on dört guruş üzerine inşâ-ı `akd sulh eylediklerinde oldahi sulh-ı mezbûrı kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezkûr on dört guruşı karındaşı mezbûr Mehmed yedinden ahz ü kabz idüb irs-i merkume müte`allik cem`î de`âvîden karındaşı mezbûr Mehmedin zimmetine ibrâ-ı `âmm katı`-ı nizâ`mla ibrâ ve ıskat eyledi minba`d da`vâ ve nizâ` yokdır zuhûr dahi iderse lede`l-hükkâmi`l-kirâm mesmû` ve makbûl olmasun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâdis min şehr-i Ramazâni`l-mübârek li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Hüseyin Ağa bin Osman

El-hâc Mehmed bin

Hüseyin Ağa Başçavuş

211

Leymesun`a bağlı Katolici Mahallesi`nde Maru`nun menzilini 30 guruşa Selmu`ya satması.

Kasaba-ı Leymesun Mahallâtından Katolici Mahallesi sâkinelerinden Maru binti Andreya nâm nasrâniyye meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`s-sifr Selmu veledi Nikolo nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve i`tirâf idüb mahalle-i mezbûrda vâkî` bir tarafdan Balıkçı Yorgi mülkü ve bir tarafdan Hristene mülkü ve bir tarafdan tarlası ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz bâb tahtânî ve iki bâb fevkanî oda ve bir mikdâr havlı ve bi`r-i mâî ve kenef ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi müştemil mülk-i menzilimi mezbûr Selmu tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile otuz `aded esedî guruşa bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr otuz guruşı tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledim fi maba`d mârrü`z-zikr menzil mezbûr Selmunın mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâmin min şehr-i Ramazâni`l-mübârek li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Dimitri veledi Luizu

Sehrkan veledi Yanni

Marçir veledi İstani

212

Lefkoşa`nın Kızıl Kule Mahallesi`nde Mustafa Ağa`nın vekili Mehmed Beşe aracılığı ile 2 dönüm bahçesini Yanni`ye 22 guruşa satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Kızıl Kule Mahallesi sâkinlerinden El-hâc Mustafa Ağa bin Hüseyin nâm kimesne tarafından bey`-i âti`z-zikri ikrâra vekîl olub Mustafa Beşe bin Hüseyin ve Hüseyin Beşe bin Mahmud nâm kimesne şahâdetleriyle şer`an

vekâleti sâbite olan Mehmed Beşe bin bin El-hâc Mustafa nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`s-sifr Yanni veledi Yorgi nâm zimmî muvâce-hesinde bi`l-vekâleten ikrâr ve i`tirâf idüb müvekkilem mezbûr El-hâc Mustafa Ağanın Hırsofi kazâsına tâbi` Lezu nâm karyede vâkî` bir tarafdan Muharrem mülkü ve bir tarafdan Sava mülkü ve Berfezr Kostanti mülkü ve bir tarafdan Lefteri mülkü ile mahdûd ve mümtâz iki dönüm zâtü`l-eşcâr bağçesini içinde cârî bekârdan hakk-ı şerh ile mezbûr Yanniye tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahih-i şer`î ile yirmi iki `aded esedî guruşa bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr yirmi iki guruşı tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledi fi mârrü`z-zikr bağçe mezbûr Yanninin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`r-râbi` `aşer min şehr-i Ramazâni`l-mübârek li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Abdunnebi Beşe El-Haseki

Murâd bin Abdullah

Mehmed bin Abdullah

Velî Bölükbaşı

213

Piskopi`nin Aya Beraşuga Mahallesi`nde ölen Hadîce`ye hayatta iken hibe edilen menzil ve bahçeyi, Hadîce`nin ölümünden sonra Pavlo`nun haksızca el koymasına Hadîce`nin eşinin itirazı hakkında.

Kasaba-ı Piskopi Mahallâtından Aya Beraşuga Mahallesi sâkinelerinden iken bundan akdem fevt olan Hadice binti Dervîş nâm hâtûnun verâseti zevci Es-Seyyid Osman Çelebi ibn Hasan ve sadriyye kızları Alime ve Adifeye münhasır olduğı şer`an zâhir ve müte`ayyin olmağı mezbûr Es-Seyyid Osman Çelebi meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde müteveffât-ı merkumenin vâlidesi Pavlo binti Harelmu nâm nasrâniyye muvâcehesinde üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb merkume Pavlonun vâlidesi Enzule binti Lorenzo hâl-i hayâtında tarih-i kitâbdan yirmi yedi sene mukaddem yedimde olan işbu hüccet nâtık olduğı üzere kasaba-ı merkumede vâkî` bir tarafdan Süleyman bin

Pervane ve bir tarafdan Hristine binti Yorgi mülkü ve bir tarafdan ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz bir bâb tahtânî hâne ve nısf dönüm bağçeyi müştemil mülk-i menzilini ve yine bir tarafdan Baba Luka mülkü ve bir tarafdan hark-ı mîrî ve bir tarafdan hark diğer mîrî eylemede mahdûd ve mümtâz zâtü`l-eşcâr iki dönüm mülk bağçesini kızı olan zevcem müteveffât-ı merkume Hadîceye hibe-i sahîhe-i şer`î ile hibe ve teslîm ve temlîk olduğı meclis-i hibede ittihâb ve tesellüm ve kabz ve kabûl ve on iki sene mikdârı vâhibe-i merkume Enzule muvâcehesinde mâlikâne-i mutasarrıfa olub ba`dehû helâkhâ kızı merkume Pavlo muvâcehesinde dahi on beş sene mikdârı bilâ-nizâ` mâlikâne-i mutasarrıfa olmuşken hâlâ zevcem mezbûr Hadîce fevt olundukda vâlidesi merkume Pavlo mârrü`z-zikr menzil ve bağçeyi hibe-i mezkûreyi tutmayub fuzûlen zabt eyledi suâl olunub kasr-ı yedine tenbîh olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl merkume Pavlo mârrü`z-zikr menzil ve bağçeyi vâlidesi mülkü olmak üzere zabt idecek ikrâr lâkin hibe-i mesfûreyi vech-i meşrûh üzere müddet-i merkume mâlikâne-i müteveffât-ı mer- kumenin tasarrufını inkâr idecek müdde`î mezbûr Es-Seyyid Osman Çelebiden müdde`asını mübeyyin beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineden izhâr-ı `acz birle istihlâf ettiği gıbbe`t-tahlîfi`ş-şer` müdde`î mezbûr bilâ beyyine mu`ârazadan men` olunub mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`r-râbi` `aşer ve mie ve elf ve mie Ramazâni`l-mübârek li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Mahmud Çorbacı

Monla Mustafa bin Hasan

Ali bin Mehmed

214

Girinye`ye bağlı Şihari Köyü`nde ölen Ciryaku`nun vârisi olan Pavli`nin, kendisini Ciryaku`nun vârisi olduğunu iddia edip mirastan pay alan Andoni`den aldığı payı kendisine teslim edilmesini istemesi.

Girinye kazâsına tâbi` Şihari nâm karye sâkinelerinden işbu bâ`isü`l-vesîkâ Pavli binti Yanni nâm nasrâniyye meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde Andoni veledi Luizu nâm zimmî muvâcehesinde üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb bundan akdem mürd olan oğlum Ciryaku veledi Mihail nâm zimmînin verâseti bana münhasır iken babası mezbûr

Mihailin kız karındaşı kızı Mariya nâm nasrâniyyenin oğlu mezbûr Andoni ben dahi vârisim deyü oğlum mezbûr Ciryakunun metrûkatından bir öküz ve kırk re’s keçi ve sâir evânî büyûtdan hisse aldı hâlâ mezbûr Andoni zevî`l-erhâmdan olmağla vâris olmayub metrûkât-ı mezkûrdan hisse aldığı muhâlif-i şer`-i şerîf olduğı ma`lû- mum olmağı suâl olunub makbûzâtını bana devr ve teslîme tenbîh olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl mezbûr Andoni müdde`î merkume Pavlonın kelimât-ı meşrûhası tasdîk idecek fi`l-hakîka mezbûr Andoni zevî`l-erhâmdan olmağı vâris olmayub metrûkât-ı mezkûrdan hisse aldığı hilâf-ı şer`-i şerîf olduğı mukarrer olmağı makbûzâtını müdde`î merkume Pavlayo devr ve teslîme mezbûr Andoniye tenbîh birle mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`l-`aşrîn min şehr-i Ramazâni`l-mübârek li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Monla Mustafa

Ramazân bin Hasan

Murâd bin Abdullah

215

Lefkoşa`nın Aya Sava Mahallesi`nde vefât eden Maru`nun mirasında Meşu ve kardeşi Retsu hak sahibi iken onların küçük olmasından dolayı Maru`nun kardeşinin kızı olan Revyete tarafından Maru`ya ait mirasın kullanılmasını Meşu`nun şikayet etmesi.

Kasaba-ı Leymesun sâkinelerinden Meşu binti Petro nâm nasrâniyye meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ Revyete binti Hristofi nâm nasrâniyye muvâcehesinde ikrâr ve i`tirâf idüb babam Petro veledi Komi nâm zimmînin vâlidesi olub mahrûsa-ı Lefkoşada Aya Sava Mahallesi sâkinelerinden bundan akdem hâlik olan Maru binti Baba Petro nâm nasrâniyyenin verâseti bana ve hemşirem Retsu nâm hâlikiye münhasır iken biz sagîr olmağla karındaşı kızı olan merkume Revyete mahalle-i mezbûrda vâkî` lede`l-ahâlî ve`l-cîrân ma`lûmi`l-hudûd bir kıt`a menzilini ve sâir metrûkâtını kabz ve bey` ekl ü bel` ettiği hâlâ bâliğa olub taleb ve da`vâ eylediğimde merkume Revyete verâsetimi inkâr ettiği beynimizde münâza`ât-ı kesîr cereyân etmişdi el-hâletü hâzihi beynimiz muslihûn tavassut idüb da`vâ-ı merkumeden yine on beş `aded esedî guruş üzerine inşâ-ı `akd sulh eylediklerinde ben dahi sulh-ı mezbûr kabûl

ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezkûr on guruşı tamâmen ahz ü kabz idüb irs-i merkume müte`allik `âmme-i de`âvîden merkume Revyetenin zimmetini ibrâ ve ıskat eyledim minba`d husûs-ı mezbûre müte`allik da`vâ ve husûmetim kalmadı zuhûr dahi iderse lede`l-hükkâmi`l-kirâm mesmû` ve makbûl olmasun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâdis min şehr-i Ramazâni`l-mübârek li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Mustafa Ağa bin Mehmed

Monla Mustafa bin Hasan

Dimitri veledi İstefani

Azriye veledi Yanni

Marci veledi İstvan

216

Lefkoşa`nın Kara Baba Mahallesi`nde Ayşe`nin ölen babası ve ölen kardeşi Süleyman`ın mirasını elinde tutan annesi Kerîme`den miraslarındaki hissesi karşılığında 15 guruş aldığı hakkında.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Kara Baba Mahallesi sâkinelerinden Ayşe binti Ahmed nâm kimesne hâtûn tarafından ibrâ-ı âti`z-zikri ikrâra vekîl olub zâtını ma`rifet-i şer`iye ile `ârifân olan El-hâc Abdurrahman bin Süleyman ve Mustafa bin nâm kimesneler şahâdetleriyle şer`an vekâleti sâbite olan Mahmud Çorbacı ibn İsmail nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde müvekkile-i merkumenin o ki vâlidesi olub zikri âti muhallefâtlara vazıu`l-yed olan işbu bâ`isü`l-vesîkâ Kerîme binti Mehmed nâm hâtûn tarafından vekîl olub vekâleti nehc-i şer` üzere sâbite olan Mustafa bin Mehmed nâm kimesne mahzarında bi`l-vekâle ikrâr ve i`tirâf idüb müvekkilem merkume Ayşenin bundan akdem fevt olan babası Ahmed Beşe bin Abdullah nâm kimesnenin ve lieb-i er karındaşı Süleyman bin Ahmed Beşe nâm kimesnenin muhallefâtlarında o ki vâlidesi merkume Kerime vazıu`l-yed olmağla müvekkilem merkume Ayşe müteveffiyân-ı mezbûrâtın muhallefâtlarından isâbet iden hisse-i şer`iyesi mukabelesinde `alâ tarîki`s-sulh ve`t-tehârüc merkume Kerîme yedin- den on

beş `aded esedî guruş ahz ü kabz idüb müteveffiyân-ı mezbûrâtın muhal- lefâtlarından isâbet iden mirâsa müte`allik `âmme-i de`âvîden ve mutâlebât ve imân ve muhâsamâtdan zimmetini ibrâ-ı `âmm katı`-ı nizâ`mla ibrâ ve ıskat eyledi fi maba`d müvekkilem-i merkume Ayşenin merkume Kerîmeden vechen mine`l-vücûhi`ş-şer`iye da`vâ ve husûmeti yokdur zuhûr dahi iderse lede`l-hükkâmi`l-kirâm mesmû` ve makbûl olmasun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâmin mine`l-`aşrîn min Ramazâni`l-mübârek li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Ali bin Mustafa

Mustafa Ağa bin Ali Ağa

Osman Ağa bin

Receb bin Murâd

Mustafa Ağa

217

Mesarye`ye bağlı Berasyo Köyü`nde Andoni ve Piyedri`nin 200 guruş karşılığında bir menzili, 4 baş öküzü, 1 baş eşeği 150 guruşa satarken , 21 dönüm haneyi ve 20 dönüm kıraç tarlanın tasarruf hakkını da Lefkoşa Alaybeyi olan Mustafa Ağa`ya devretmeleri hakkında.

Mesarye kazâsına tâbi` Berasyo nâm karye sâkinlerinden Andoni veledi Piyedri Vahne veledi Piyeri nâm zimmîler ile Zable binti Hane nâm nasrâniyye meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde Lefkoşa alaybeğsi olan işbu ba`isü`l-vesîkâ fahrü`l-a`yân El-hâc Mustafa Ağa bin Hasan mahzarında her biri ikrâr ve i`tirâf idüb karye-i merkumede vâkî` lede`l-ahâlî ve`l-cîrân ma`lûmi`l-hudûd bir kıt`a menzil dört re’s öküz ve bir re’s merkebimizi mezbûr El-hâc Mustafa Ağaya bi-safka-i vâhide târih-i kitâbdan üc yüz altmış güne değin bi-tarîki`l-bey` bi`l-vefâ yüz elli `aded esedî guruşa bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra yine karye-i mezbûrda vâkî` lede`l-ahâlîyi ve`l-cîrân ma`lûmi`l-hudûd ve`l-kat` yirmi bir dönüm hânesini ve yirmi dönüm kırac tarlalarımız dahi bâ-izn-i sâhib-i arz elli guruş bedel-i mukabelesinde ferâğ ve hakk-ı tasarrufını tefvîz oldahi tefevvüz ve kabûl

eyledikden sonra semen-i mezbûr ile bedel-i mezkûr cem`an iki yüz guruşı her birimiz `alâ kadri`l-hısas tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledik ecl-i mezbûr hulûlinde meblağ-ı mezkûr iki yüz guruşı edâdan `âciz olasız bey`-i mezbûr ri`âyete müte`allik olsun dediklerinde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`l-hâmis ve`l-`aşrîn min şehr-i Ramazâni`l-mübârek li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Fahrü`l-emsâl Hasan Ağa Kethûda-yı Yeniçeriyan

Mustafa Ağa

Yusuf Çavuş

Ahmed Beşe Muhassıl

218

Lefkoşa`nın Aşher Köyü`nde Kerîme`nin menzilini 15 guruşa Süleyman Ağa`ya guruşa satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa kazâsına tâbi` `Aşher nâm karye sâkinelerinden Kerîme binti Süleyman nâm hâtûn meclis-i şer`-i hâtîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ Süleyman Ağa bin Abdulkerîm Ağa nâm kimesne mahzarında ikrâr ve i`tirâf idüb karye-i merkumede vâkî` bir tarafdan Ahmed Odabaşı mülkü ve bir tarafdan Osman mülkü ve tarafeynden tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz üc bâb tahtânî hâne ve bir mikdâr havluyı müştemil mülk-i menzilim mezbûr Süleyman Ağaya tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile on beş `aded esedî guruşa bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr on beş guruşı tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledim fi maba`d mârrü`z-zikr menzil mezbûr Süleyman Ağanın mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`t-tâsi` min Şevvâli`l-mükerrem li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

İmâm Hüseyin Efendi

Es-Seyyid Şeref Ağa

Bakkal Osman

Kasab Hıdır

Kasab Mevlûd Mehmed bin İbrahim

219

Lefkoşa`ya bağlı Palıkitre Köyü`nde Hristofi`nin Baba Sofuni`ye ödünç verdiği merkebin ölmesi üzerine karara bağlanan davâ sonucu 4 guruş alacağını talep etmesi.

Mahrûsa-ı Lefkoşa kazâsına tâbi` Palıkitre nâm karye sâkinelerinden Hristofi veledi Yorgi nâm zimmî mahfil-i kazâda o ki oğlu olan işbu bâ`isü`s-sifr Baba Sofruni veledi Selmu nâm zimmî muvâcehesinde üzerine takrîr-i da`vâ idüb târih-i kitabdan yirmi beş sene mukaddem mezbûr Baba Sofruniye `âriyet verdiğim yedinde zâyi` olub ve karyesi içün hakkı dört guruş virmişdim bundan akdem merkeb-i mezbûr da`vâsından zimmetini ibrâ idüb lâkin meblağ-ı mezkûr dört guruşı taleb iderim suâl olunsun dedikde gıbbe`s-suâl mezbûr Baba Sofruni cevâbında müdde`î mezbûrın zimmetimde vechen mine`l-vücûhi`ş-şer`iye hakkı olmayub hattâ târih-i kitâbda sekiz sene mukaddem mahrûsa-ı mahalle-i merkumede niyâbet-i hakim-i şer`-i şerîf olan Müfti Mehmed Efendi Sofrunide merkeb-i mezbûr ve meblağ-ı mezkûra müte`allik `âmme-i de`âvîden zimmetini ibrâ ettiği nâib-i mûmâ-ileyh yedine hüccet-i şer`iye virmişdik hâlâ hüccet-i merkume zâyi` olmağla şirrete sâlik olub da`vâma şürû` eyledi deyü def`le mukabele idecek gıbbe`l-istintâk müdde`î mezbûr Hristofi merkum Baba Sofruninin kelimât-ı meşrûhasını tasdîk idecek müdde`î mezbûr Hristofinin da`vâsı lağv ve mahzar-ı şirket oldığı nümâyân olub ve zemân dahi mürûr etmeğini bî-vech-i mu`ârazadan men` olunub mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`yevmi`t-tâsi min Şevvâli`l-mükerrem li sene `aşer ve mie

Şuhûdü`l-hâl

Ali bin Mehmed Ser-Muhzır

Mustafa bin Mehmed

Hüseyin bin Mehmed

Tercüman Lazanye

220

Lefke`ye bağlı Cibarunda Köyü`nde Hristodulu`nun ölen babasının 3,5 guruş değerindeki katırını elinde bulundurduğu sırada ölen eniştesi Zaku`nun mirasçıları Yanni ve Mihail`den katırın ücretini talep etmesi.

Lefke kazâsına tâbi` Cibarunda nâm karye sâkinlerinden Hristodulu veledi Yanni nâm zimmî mahfil-i kazâda işbu bâ`isü`s-sifr Yanni ve Mihail veledi Ogeri nâm zimmîler muvâcehelerinde üzerlerine takrîr-i da`vâ idüb mezbûran Yanni ve Mihailin karındaşları olub bundan akdem mürd olan eniştem Zaku veledi Ergiri nâm zimmî ben sagîr iken babamdan müstakil üc buçuk guruş kıymetle bir re's siyah erkek katırım fuzûlen bey` idüb bana semenini edâ eylemeden mürd olmağı hâlâ terekesine vâzî`l-yed olan karındaşı mezbûran Yanni ve Mihailden taleb eylediğimde edâdan imtinâ` ider suâl olunub alıverilmek matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl ve `akîbe`l-inkâr müdde`î mezbûr Hristoduludan müdde`âsını mübeyyin beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineden izhâr-ı `acz birle istihlâf etmeğini mezbûran Yanni ve Mihail karındaşları mezbûr Zaku hâl-i hayâtında müdde`î mezbûrın vech-i meşrûh üzere katırını bey` semeni zimmetinde oldığı ma`lûmları olmadığından yemîn teklîf oldığında her biri `alâ vakfi`l-me'sûl yemîn bi`l-lâhi ellezi enzelü`l-incil `alâ İsa `aleyhi`s-selâm ettiği müdde`î mezbûr bilâ beyyine mu`ârazadan men` olunub mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`t-tâsi` min Şevvâli`l-mükerrem

Şuhûdü`l-hâl

Ali bin Mehmed

Mustafa bin Mehmed

Hasan bin Mehmed

221

Lefkoşa`nın Korkud Efendi Mahallesi`nde Emine`nin eşi Hüseyin`den muhâle`a ile boşanması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Korkud Efendi Mahallesi sâkinelerinden Emîne binti Himmet nâm hâtûn meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde zevc-i muhâli`î olan işbu bâ`isü`l-vesîkâ Hüseyin bin Hacı nâm kimesne mahzarında ikrâr ve i`tirâf idüb mezbûr Hüseyin bundan akdem zevcim olub lâkin beynimizde hüsn-i mu`âşeretimiz olmamağla zimmetinde mütekarrir ve ma`kûdün-`aleyh olan otuz guruş mehr-i müeccelemden

geçüb meunet-i süknâsı dahi kendi üzerime olmak üzere mezbûr Hüseyin ile muhâle`a-ı sahîhe-i şer`iye ile muhâle`a eyleyüb oldahi ber-vech-i muharrer hul`-ı merkumı kabûl eyledikden sonra her birimiz âherin zimmetini hukûk-ı zevciyyete müte`allik `âmme-i de`âvîden ibrâ ve ıskat eyledik dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâbi` min Şevvâli`l-mükerrem li sene `aşer ve mie

Şuhûdü`l-hâl

Ramazân bin Hasan

Hasan bin Mehmed

Mustafa bin Mehmed

222

Lefkoşa`nın Debbağhâne Mahallesi`nde Mustafa Ağa`nın İsmail`den 77 guruş alacağı-nı talep etmesi.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Debbağhâne Mahallesi sâkinlerinden El-hâc Mustafa Ağa bin Piyâle nâm kimesne meclis-i şer`-i hâtîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ El-hâc İsmail bin İlyas nâm kimesne mahzarında üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb bundan akdem mezbûr El-hâc İsmail kırk guruş farz virüb ve beher vukıyyeyi on guruşa olmak üzere dört vukıyye ham ibrişim bey` ve teslîm ve on guruşa çuka bey` ve teslîm idüb ve on guruşa bir eğer bey` ve teslîm idüb cem`an zimmetinde yüz guruş hakkım olmağı meblağ-ı mezkûrdan yirmi üc guruşını edâ idüb Yanni zimmetinde yetmiş yedi guruşım kalmağı taleb eylediğimde edâdan imtinâ` ider suâl olunub alıverilmesi matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl mezbûr El-hâc İsmail cevâbında fi`l-hakîka müdde`î mezbûr El-hâc Mustafa Ağaya vech-i meşrûh üzere yüz guruş deynim var idi lâkin tamâmen edâ ve teslîm idüb zimmetimde bir akçe hakkım kalmayub hakkını tamâmen istîfâ ve kabzını huzûr-ı müslimînde ikrâr dahi eylemişdir deyü def`le mukabele idecek gıbbe`l-istintâk ve`l-inkâr mezbûr El-hâc İsmailden sıdk-ı makalına mübeyyin beyyine taleb olundukda `udûl-ı ricâlden Mehmed bin Mustafa ve Abdulkâdir bin Ahmed nâm kimesneler li-ecli`ş-şahâde meclis-i şer`e hazırân olub eserü`l-istişhâdi`ş-şer` fi`l-hakîka müdde`î mezbûr El-hâc Mustafa Ağa merkum El-hâc İsmail Ağa zimmetinde olan cihet-i merkumeden yüz guruş hakkım yedinden tamâmen istîfâ ve kabz eyledim zimmetinde asla hakkım kalmadı deyü bizim huzûrumuzda ikrâr ve bizi eşhâd eyledi biz

bu husûsa bu minvâl üzere şâhidleriz şahâdet dahi ideriz deyü her biri edâ-ı şahâdet-i şer`iye eylediklerinde gıbb-i ri`âyete şerâiti`l-kabûl şahâdetleri makbûl olmağı müdde`î mezbûr El-hâc Mustafa Ağa bî-vech-i mu`ârazadan men` olunub mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`l-hâdi `aşer min Şevvâli`l-mükerrem li sene `aşer ve mie

Şuhûdü`l-hâl

Fahrü`l-kuzât Haşim Mehmed Efendi

Mustafa bin Mehmed

Hasan bin Mehmed

223

Lefkoşa`nın Korkud Efendi Mahallesi`nde Hasan`ın menzil ve bağlı kısımlarının Hüseyin Ağa`ya 120 guruşa satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Korkud Efendi Mahallesi sâkinlerinden El-hâc Hasan bin Hüseyin nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ Hasan Ağa bin Mustafa Ağa nâm kimesne mahzarında ikrâr ve i`tiraf idüb mahalle-i mezbûrda vâkî` bir tarafdan Fatıma Hâtûn mülkü ve bir tarafdan Bazan Dervîş Ali ve Bazan Hadîce Hoca mülkü ve tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz beş bâb tahtânî hâne ve iki harâbe dükkân ve kenef ve bir mikdâr havlı ve zâtü`l-eşcâr bir dönüm bağçeyi müştemil mülk-i menzilimi bir mâsûra mâ-i mu`ayyenesiyle hâricde beş bâb ma`mûr dört bâb harâbe dükkânım bi-safka-i vâhide mezbûr Hasan Ağaya tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile yüz yirmi `aded esedî gurûşa bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve teslîm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr yüz yirmi guruşı tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledim fi maba`d mârrü`z-zikr menzil bi-cümle`t-tevâbi` ve`l-levâhik ve sabıke`z-zikr dükkânlar mezbûr Hüseyin Ağanın mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun benim kat`en `alâka ve medhalim kalmadı dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`l-hâdi `âşer min Şevvâli`l-mükerrem li sene `aşer ve mie

Şuhûdü`l-hâl

Mustafa Efendi ve Zeytunizâde

Es-Seyyid Ali Çelebi ibn Es-Seyyid Ali

Ali Ağa bin Kuruna

Abdurrahman Beşe bin Mehmed

Mevlûd Beşe bin Abdullah

Ahmed Beşe El-bakkal

Hasan Beşe bin Fırka

Hasan Beşe bin Mehmed

224

Lefkoşa`nın Ömeriye Mahallesi`nde Alime`nin vekili ve eşi Mehmed aracılığı ile menzilini 15 guruşa ortaklar Zorzi ve Berâşûgu`ya satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından `Ömeriye Mahallesi sâkinelerinden Alime binti Hüseyin nâm hâtûn tarafından bey`-i âti`z-zikri ikrâra vekîl olub zâtını ma`rifet-i şer`iye ile `ârifân olan Mehmed bin Yusuf ve Mehmed bin Ali nâm kimesneler şer`an vekâleti sâbite olan zevci Mehmed bin nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ Ruzik veledi Manuyel ve hemşiresi Luizu veledi Yanni nâm zimmî muvâcehesinde bi`l-vekâleten ikrâr ve i`tirâf idüb zevcem müvekkilem-i merkume Alime mahalle-i merkumede vâkî` bir tarafdan İsmail Ağa bağçesi ve bir tarafdan Ahmed mülkü ve bir tarafdan Meryem Hâtûn mülkü ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz bir bâb ma`mûr ve bir bâb harâbe hâne ve bir kenef ve bi`r-i mâî ve bir mikdâr havlı ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi müştemil mülk-i menzilini ve fevkanî Zorzi ve Berâşûguya `ale`l-iştirâki`s-sevi tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sâhîh-i şer`î ile on beş `aded esedî guruşa bey` ve teslîm ile dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve teslîm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr on beş guruşı tamâmen yedlerinden ahz ü kabz eyledik fi maba`d mârrü`z-zikr menzil merkûmân Zorzi ve Beraşûgunun mülk-i müşterâlarıdır keyfe mâ yeşâ mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâlis `aşer min Şevvâli`l-mükerrem li sene `aşer ve mie

Şuhûdü`l-hâl

El-hâc Mustafa El-Kasab

Mustafa Ağa bin Ali Ağa

Hasan Beşe

Kosi Beşe

225

Lefkoşa`nın İbrahim Paşa Mahallesi`nde Rabia`nın kendisini bırakıp, başka diyâra giden eşi İbrahim`in kendisini boşadığını bazı müslimanlar aracılığı ile duyduğunu, bunun yazılmasını talep etmesi.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından İbrahim Paşa Mahallesi sâkinelerinden işbu rafi`ü`l-vesîkâ Rabia binti Mustafa nâm hatûn meclis-i şer`-i enverde takrîr-i kelâm ve ifâde-i merâm idüb zevcim olub bundan akdem diyâr-ı âhere giden İbrahim bin Abdullah nâm kimesne beni batiyen tatlîk eylediğini ba`zı müslimîn haber virüb bana dahi ta`yîn gelmeği husûs-ı mezbûra vukuf ve şu`ûrım olan kimesnelerden istihbâr olub haberleri tahrîr olunmak matlûbumdur dedikde `udûl-ı müslimînden Mehmed bin Muharrem ve Ahmed bin Mustafa nâm kimesneler li-ecli`l-ihbâr meclis-i şer`e hazırân olub eserü`l-istihbâr fi`l-hakîka merkume Rabianın zevci mezbûr İbrahim bizim huzûrumuzda zevcesi merkume Rabiayı batiyen tatlîk eyledi hâlâ merkume Rabia merkume İbrahimden mutallakadır deyü her biri `alâ tarîki`ş-şahâde ihbâr etmeğini mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`l-`aşer min Şevvâli`l-mükerrem li sene `aşer ve mie

Şuhûdü`l-hâl

Mustafa bin Mehmed

Ali bin Mehmed

Hasan bin Mehmed

226

Lefkoşa`nın Aya Sofya Mahallesi`nde Zahide ve Fatma`nın kendi haberleri yok iken menzilini Abdi`nin Veli`ye 56 guruşa satması üzerine, Zahide ve Fatma`nın 56 guruşu Veli`den talep etmeleri hakkında.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Aya Sofya Mahallesi sâkinelerinden Zahide ve Fatıma binti El-hâc Zeyneb nâm hâtûnlar meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde El-hâc

Velî bin Muharrem nâm kimesne mahzarında her biri üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb târih-i kitâbdan bir gün mukaddem Abdi Beşe ibn Mustafa nâm kimesne mahalle-i mezbûrda vâkî` etrâf-ı sülüsesi bizim mülkümüz muttasıl ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz bâb tahtânî ve iki bâb fevkanî hâne ve bir sundurma ve bir mikdâr havlı ve bir dîb badem şecerini müştemil mülk-i menzilini bizim haberimiz yoğ iken mezbûr El-hâc Velîye elli altı guruşa bey` ve teslîm eylemiş lâkin ben şefî` olmağla hâlâ bey`-i mezbûra `âid olub mezbûr El-hâc Velîden semen-i merkum ile taleb ideriz suâl olunsun dedikde gıbbe`s-suâl mezbûr El-hâc Velî müdde`îyân-ı merkumetân Zahide ve Fatımanın kelimât-ı meşrûhalarına tasdîk idecek ba`de`t-tahlîfi`ş-şer` mûcebiyle hükm birle mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâdis `aşer min Şevvâli`l-mükerrem li sene `aşer ve mie

Şuhûdü`l-hâl

Receb Ağa bin

Mustafa bin Hasan

Ahmed bin

Mustafa bin Mehmed

227

Lefkoşa`nın Kara Baba Mahallesi`nde Ahmed`in, Ömer`den alacağı olan 4 guruşu talep etmesi.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Kara Baba Mahallesi sâkinlerinden işbu bâ`isü`l-vesîkâ El-hâc Ahmed bin Yusuf nâm kimesne meclis-i şer`-i hâtîr-i lâzımı`t-tevkîrde Ömer bin Mehmed nâm kimesne mahzarında üzerine da`vâdan yirmi guruş almışdım hâlâ altı senede yirmi dört guruş murâbaha virüb lâkin devr-i şer` olmamağla meblağ-ı mezkûr yirmi dört guruşdan yirmi guruşunı asl-ı mala mahsûb idüb dört guruş ziyâdesini taleb iderim suâl olunsun dedikde gıbbe`s-suâl mezbûr Ömer cevâbında fi`l-hakîka müdde`î mezbûr El-hâc Yusufdan vech-i meşrûh üzere senede dörder guruşdan altı senede yirmi dört guruş murâbaha aldığım mukarrer lâkin beher sene dörder devr-i şer` ve ilzam eylemişdim deyü def`le mukabele idecek gıbbe`l-istintâk ve `akîbe`l-inkâr mezbûr Ömerden sıdk-ı kelâmını mübeyyin beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineden izhâr-ı `acz birle istihlâf etmeğini gıbbe`t-tahlîfi`ş-şer` bilâ devr-i şer` murâbaha bir edâ

olmağla yirmi guruş asl-ı mala mahsûb dört guruş ziyâdeyi mûcebinde redde mezbûr Ömer tenbîh birle mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`l-`aşrîn min Şevvâli`l-mükerrem li sene `aşer ve mie

Şuhûdü`l-hâl

El-hâc Osman bin Azem

El-hâc Mustafa Ağa bin Hasan

Mustafa bin Mehmed

228

Mesarye`ye bağlı Perasyu Köyü`nde Andoni tarafından öldürülen Yorgi`nin vârislerinden Kiryaku ve Leno`nun, Andoni`nin cezalandırılmasını talep etmeleri.

Mesarye kazâsına tâbi` Perasyu nâm karye sâkinlerinden iken bundan akdem maktûlen mürd ve helâk olan Yorgi veledi Yorgi nâm zimmînin verâseti zevce-i metrûkesi Kiryaku binti Francesko ve sulbî sagîr oğulları Andoni Lefuyi ve Mesanderu ve sulbîye-i kebîr kızı Lenoya münhasır oldığı şer`an zâhir ve müte`ayyin olmağın merkumetân Kiryaku ve Leno meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde yine karye-i mezbûr sükkânından olub şirret ve şekavet ve fitne ve fesâd ile meşhûr olan Andoni veledi Piyetri nâm zimmî muvâcehesinde her biri üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb mesfûr Andoni mevresem-i mersûm Yorgiyi târih-i kitâbdan elli gün mukaddem karye-i mezbûrda nısfiyyü`l-leylde kazâ-ı merkumede bi`l-fi`l hâkimü`ş-şer`-i şerîf olan Musa Efendi ibn Ali keşf ve tahrîr eylediği üzere ba`îd-i hakk başının sol tarafından ve sol kulağının altından bıçak ile `ömren urub cerh ve katl etmeğini ol haniyyede kadı mûmâ-ileyh huzûrunda murâfa`a-ı şer` olub kısâsa hükm-i şer` taleb eylediğimizde mesfûr Andoni lede`ş-şeri`l-`âlî vech-i meşrûh üzere şüdden katl eylediğini bi`t-tavi`s-sâf ikrâr ve i`tirâf etmekle kadı mûmâ-ileyh dahi yedimizde olan fetvâ-yı şerîfe mûcebince şer`an kısâsına hükm idüb yedimize işbu hüccet-i şer`iyeyi i`tâ eyledi suâl olunub icrâ-yı hakk olunmak matlûbumuzdur deyü kadı mûmâ-ileyhin imzâsında mümzât hatmiyle mahtûm ve sene `aşer ve mie ve elf ramazân-ı şerîfi gurresinde müverrah bir kıt`a hüccet-i şer`iye ibrâz idüb nazar olundıkda mazmûnı nafakalarına mutâbık ve müdde`âlarını nâtık olmağı gıbbe`s-suâl ve `akîbe`l-inkâr müdde`îyân-ı merkumetân Kiryaku ve Lenodan mazmûn hüccet-i merkumeyi mübeyyin beyyine taleb olunduklarında hüccetde

mestûri`l-emr olan şühûd-ı `udûlden Mehmed Bölükbaşı bin Ali ve Mustafa bin Veli nâm kimesneler li ecli`ş-şahâde meclis-i şer`e hazırân olub eserü`l-istişhâdi`ş-şer` fi`l-hakîka müdd`îyân-ı merkumetân Kiryaku ve Leno kadı mûmâ-ileyh huzûrunda bizler hazır-ı bi`l-meclis oldığım hâlde mesfûr Andoni ile husûs-ı mezbûr içün murâfa`a-ı şer`-i şerîf olduklarında vech-i meşrûh üzere mersûm Yorgiyi `amden sâk ile urub cerh ve katl eylediğini lede`ş-şeri`l-veli tâyı`an ikrâr ve i`tirâf etmeğini kadı mûmâ-ileyh dahi yedlerinde olan fetvâ-yı şerîfe mûcebince kısâsına şer`an hükm idüb müdde`îyân-ı merkumenin yedlerine işbu hüccet-i şer`iyeyi i`tâ eyledi biz bu husûsa bu minvâl üzere şâhidleriz şahâdet dahi ideriz deyü her biri edâ-ı şahâdet-i şer`iye eylediklerinde gıbb-i ri`âyete şerâiti`l-kabûl şahâdetleri makbûl olmağın hüccet-i merkumenin sahîh mûcebiyle hükm birle mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`l-`aşrîn min Şevvâli`l-mükerrem li sene `aşer ve mie

Şuhûdü`l-hâl

Fahrü`l-a`yân El-hâc Mustafa Mir-alay

Fahrü`l-eşbâh Hasan Ağa Kethûda-yı Yeniçeriyân

Fahrü`l-ümerâ Reis Ağa Başçavuş

Fahrü`l-emsâl Hasan Ağa Kethûda-yı Çavuş

El-emr-i kemâd Girinye bi-mukarri`l-mukırr-ı ileyh sübhâne ve te`âlî

Musa bin Ali El-kadı mahrûsa `afa `anhü

229

Mesarye`ye bağlı Perasyu Köyü`nde Andoni tarafından öldürülen Yorgi`nin vârislerinden Kiryaku ve Leno`nun, Andoni`den olayın nasıl gerçekleştiğinin sorulmasını talep etmeleri.

Mesarye kazâsına tâbi` Perasyu nâm karyede sâkin iken târih-i kitâb yeniçeri maktûlen hâlik olan Yorgi veledi Yorgi nâm zimmînin verâseti zevce-i metrûkesi Kiryaku binti Francisko nâm nasrâniyye ile sulbî sagîr oğulları Andoni ve Bagum ve Liyanderu ve sulbîye-i kebîr kızı Lenoya münhasır oldığı şer`an zâhir ve müte`ayyine oldukdan sonra mezbûrtân Kiryaku ve Leno meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde karye-i mezbûr sükkânından olub fesâd ve şekavet ile meşhûr olan Andoni veledi Piyetri nâm zimmî

muvâcehesinde her biri üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb mesfûr Andoni mevresem-i mersûm Yorgiyi târih-i kitab gicesi nısfiyyü`l-leylde karye-i mezbûrda ta`bîr-i vech-i şer`î başının sol tarafından ve sol kulağının altından kâf eyledi `amden urub cerh ve katl eyledi hakikat-ı hâl kendiden suâl olunub takrîri tahrîr ve kısâsla hükm-i şer` lâhik olunması matlûbumuzdur dediklerinde gıbbe`s-suâl mesfûr Andoni cevâbında fi`l-vâkî` kasaba minvâl-i muharrer üzere olub müdde`îyân-ı mezbûrtân Kiryaku ve Lenonun mevreseleri mersûm Yorgiyi târih-i kitâb gicesi nısfiyyü`l-leylde karye-i mezbûrda başının sol tarafından ve sol kulağının altından ta`bîr-i vech-i şer`î `amden kâf ile urub cerh ve katl eyledim deyü bi`t-tavi`s-sâf ikrâr ve i`tirâf etmeğini `alâ mûceb-i i`tirâfa mezbûrtân Kiryaku ve Leno bir kıt`a fetvâ-yı şerîfe ibrâz idüb ba`de`n-nazar mazmûnununda zeyd-i maktûlin veresesinin ba`zı kibâr ve ba`zı sigâr ol verese kibâr-ı kadı kısâs etdirmeğe şer`an mâdera oldurki biz deyü suâlin cevâbında imâm-ı a`zam hakkında olur deyü buyurulub lübb-i ketb mu`teberâtdan kitâb-ı heddânede ve min katl-i veled evlâd-ı sigâr ve kibâr felâ kibâran takıyyelü`l-fâ`il gamda-yı hîfe ve kitâb-ı tevfîkden ezâgâni`l-kısâs beyne`s-sagîr ve`l-kebîr felâ kebîr istifâi`l-kısâs kıbel-i bülûgi`s-sagîr deyü mestûr ve mukayyed olmağın mûcebiyle kısâsına hükm olunub mâ vaka`a bi`t-taleb ketb olundı fi gurre-i şehr-i Ramazâni`l-mübârek li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Fahrü`l-akrân Mustafa Ağa El-Mübâşir

Fahrü`l-emsâl Mehmed Ağa Mir-i âhur

Ali Bölükbaşı bin Mehmed

Mustafa bin Dervîş

Receb Beşe bin Velî El-Hisâr

Dervîş Ali ve Yusuf

Osman bin Hasan

İsmail bin Mustafa ve

Ve gayruhum

Lefkoşa`nın Aya Sofya Mahallesi Hadice`nin ölen Mümine`nin mirasından gelen menzildeki hissesini Himre`ye 26 guruşa ve 7,5 semene satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Aya Sofya Mahallesi sâkinelerinden iken bundan akdem fevt olan Mümine binti Abdurrahman nâm hâtûnun verâseti zevci El-hâc Hirre bin Hasan ve sadriye-i sagîr kızı Muvafene binti El-hâc Himre ve li-ebeveyn kız karındaşı Hadîce binti El-hâc Abdurrahman münhasır oldığı şer`an zâhir ve müte`ayyin olmağın merkume Hadîce meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ mezbûr El-hâc Himre mahzarında ikrâr ve i`tirâf idüb hemşirem mütevefât-ı merkume Müminenin emlâkından olub bi`l-irsi`ş-şerîfi bana isâbet iden mahalle-i mezbûrda vâkî` iki tarafdan mezbûr El-hâc mülkü ve bir tarafdan Velî Beşe mülkü ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve ve mümtâz bir bâb tahtânî ve bir bâb fevkanî oda ve etmekci fırınını müştemil kargîr mülk-i menzilinden olan rub` hisse-i şâyi`am mezbûr El-hâc Himreye tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile yirmi altı `aded esedî guruş ile yedi bucuk semene bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve teslîm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr yirmi altı guruş ile yedi bucuk semeni yedinden tamâmen ahz ü kabz eyledim fi maba`d mârrü`z-zikr menziline olan rub` hisse-i şâyi`am mezbûr El-hâc Himrenin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`l-hâmis ve`l-`aşrîn min Şevvâli`l-mükerrem li sene `aşer ve mie

Şuhûdü`l-hâl

Velî Beşe bin Receb

Mustafa Çelebi ibn Ahmed

Ali Çavuş

Osman bin Mehmed

231

Lefkoşa`nın İbrahim Paşa Mahallesi`nde Mustafa`nın Derviş`e veresiye olarak verdiği merkebin ücreti olan 3 guruşu ve emanet olarak verdiği eşyayı talep etmesi üzerine 1 guruşa aralarında anlaşmaları.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından İbrahim Paşa Mahallesi sâkinlerinden Mustafa bin Mehmed nâm kimesne mahfil-i kazâda işbu bâ`isü`l-vesîkâ Dervîş bin İsmail nâm kimesne mahzarında ikrâr ve i`tirâf idüb bundan akdem mezbûr Dervîş nes`en üc guruş bir merkeb iştirâ ve kabz idüb bi-tarikü`l-emâneten yedine bir kırmızı kilim ve bir döşek ve bir yorgan ve bir yasdık virmişdim hâlâ semen-i mezkûrı edâ ve eşyâ-ı mesfûreyi taleb eylediğimde mezbûr Dervîş merkeb-i merkumı bi-tarîkü`l-mukayada eşyâ-ı mesfûreye bey` eylemişdim deyü def`le mukabele ve ikâmet-i beyyine sadedinde iken beynimize muslihûn tavassut idüb da`vâ-yı merkumeden semeni bir guruşa sulh eylediklerinde ben dahi sulh-ı mezbûrı kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezkûr bir guruşı tamâmen yedinden ahz ü kabz idüb husûs-ı merkumeye müte`allik `âmme-i de`âvîden zimmetini ibrâ-yı `âmm katı`-ı nizâ`mla ibrâ ve ıskat eyledim fi maba`d mezbûr Dervîşden husûs-ı merkumeye müte`allik da`vâ ve husûmetim kalmadı zuhûr deyü de iderse lede`l-hükkâmi`l-kirâm mesmû` ve makbûl olmağın dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`s-sâbi` ve`l-`aşrîn min Şevvâli `l-mükerrem li sene `aşer ve mie

Şuhûdü`l-hâl

İbrahim Beşe bin Ali

İmâm Mehmed Halîfe

Muhzır Hasan

Yusuf Beşe

Mustafa bin İbrahim

232

Lefkoşa`ya bağlı Kaymaklı Köyü`nde kardeşi Ahmed`in tarlasında ziraat yapan ve onunla tarladaki ürünün paylaşılması konusunda sözleşme yapan, fakat daha sonra kardeşiyle anlaşmazlığa düşen Recep`in kardeşinden ecr-i misl olarak belirlenen 5 guruşu alarak onun tarlasındaki üründe hakkı olmadığını belirtmesi.

Mahrûsa-ı Lefkoşa kazâsına tâbi` Kaymaklı nâm karye sâkinlerinden Receb bin İbrahim nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ karındaşı Ahmed bin İbrahim nâm kimesne mahzarında ikrâr ve i`tirâf idüb bundan akdem

karındaşım mezbûr Ahmed ile arz ve tohum ve bakar kendinin `amele benim ve nakkam ve cümle harc kendinin üzerine olmak şartiyle `akd-i müzâra`a idüb otuz dönüm tarlasını zirâ`at eylemişdim la`alle beynimizde şikak vâkî` olmağla `akd-i mezbûrın fesâdına binâen şer`an bana ecr-i misl `amelim hükm olunmağını ehl-i haber takdîr eylediği üzere beş guruş ecr-i mislim mezbûr Ahmed yedinden ahz ü kabz idüb her birimiz âherin zimmetini husûs-ı merkumenin müte`allik `âmme-i de`âvîden ibrâ ve ıskat idüb min ba`d zirâ`at eylediğim otuz dönüm tarlanın mahsûlünde hakkım yokdur dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`t-tâsi` ve`l-`aşrîn min Şevvâli`l-mûkerrem li sene `aşer ve mie

Şuhûdü`l-hâl

Hasan bin Sâkin-i Kaymaklı

Diğer Hasan bin Sâkin-i Kaymaklı

Bali Beşe Mehmed Ali

El-hâc Mehmed

Çulha Mehmed

Sarâc Boş

233

Lefkoşa`nın Aya Sofya Mahallesi`nde ölen Derviş Hüseyin`in çocukları Meryem ile Hasan`ın babalarının menzilini elinde bulunduran Asiye`nin ölümünden sonra menzilin, çocukları Mehmed ve Mevlûd Bey`e geçtiği, fakat Mehmed ve Mevlûd`den Meryem ve Hasan`ın menzildeki hisselerini talep etmeleri hakkında.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Aya Sofya Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Dervîş Hüseyin nâm kimesnenin verâseti zevce-i metrûkesi Asiye binti Mehmed ve sulbî oğulları Mevlûd ve Mustafa ve Mehmed ve sulbîye kızı Meryeme münhasır oldığı şer`an zâhir ve müte`ayyin olmağı merkûmân Hasan ve Meryem meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ merkume Asiyenin sadri oğulları mezbûran Mehmed ve Mevlûd mahzarlarında üzerlerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb babamız müteveffâ-yı mezbûr Dervîş Hüseyinin mahalle-i mezbûrda vâkî` bir tarafdan El-hâc Receb mülkü ve bir tarafdan Hüseyin Beşe mülkü ve bir tarafdan Kasab

Mehmed mülkü ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz iki bâb tahtânî ve iki bâb fevkanî hâne ve bir sundurma ve bi`r-i mâî ve bir mikdâr havlı ve eşcâr-ı müsmire müştemil mülk-i menzilini o ki vâlidesi merkume Asiye mîrâsa idhâl etmeyüb fuzûlen zabt ettiği ba`dehû vefâtha oğulları mezbûran Mehmed ve Mevlûd bey` ettiği hâlâ semeninden hisse-i şer`iyeyi taleb eylediğinizde virmeden imtinâ` iderler suâl olunub alıverilmesi matlûbumuzdur dediklerinde gıbbe`s-suâl mezbûran Mehmed ve Mevlûd cevâblarında fi`l-hakîka mârrü`z-zikr menzil babamız müteveffâ-yı mezbûr Dervîş Hüseyinin mülkü idi lâkin hâl-i hayâtında ve kemâl-i `akl sıhhatinde vâlidemiz merkume Asiyeye on bin akçe deyn mukabelesinde bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile yedimizde olan işbu hüccet-i şer`iye nâtık oldığı üzere bey` ve teslîm ve semenini deyn-i merkume takas idüb oldahi mukâssa ve kabûl ettiği menzil-i mezkûrda babamız müteveffâ-yı mezbûrın `alâkası kalmayub vâlidemiz merkume Asiyenin mülkü olmağla ba`dehû vefâtha bi`l-irsi`ş-şer` müstakillen bize intikal ettiği biz dahi bey` eyledik deyü def`le mukabele idecek gıbbe`l-istintâk ve `akîbe`l-inkâr mezbûran Mehmed ve Mevlûd den sıdk-ı makalılarına mübeyyin beyyine taleb olundukda `udûl-ı ricâlden Abdunnebi ibn El-hâc Durmuş ve İbrahim bin Ahmed nâm kimesneler li-ecli`ş-şahâde meclis-i şer`e hazırân olub eserü`l-istişhâdi`ş-şer` fi`l-hakîka müteveffâ-yı mezbûr Dervîş Hüseyin hâl-ı hayâtında ve kemâl-i `akl sıhhatinde mârrü`z-zikr menzili zevcesi merkume Asiyeye bizim huzûrumuzda elli guruş deyni mukabelesinde bâten bey` ve teslîm ve semenimiz deyn-i mezkûr takas idüb oldahi mukâssa ve kabûl ettiği mârrü`z-zikr menzil mezbûran Mehmed ve Mevlûdün vâlideleri merkume Asiyenin mülk-i müşterâsıdır ba`dehû vefâtha oğulları mezbûran Mehmed ve Mevlûde intikal eyledi biz bu husûsa bu minvâl üzere şâhidleriz şahâdet dahi ideriz deyü her biri edâ-ı şahâdet-i şer`iye eylediklerinde gıbb-i ri`âyete şerâiti`l-kabûl şahâdetleri makbule olmağı müdde`îyan-ı mezbûran bî-vech-i mu`ârazadan men` olunub mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundu fi`l-yevmi`s-sâlis min Zi`l-ka`deti`ş-şerîfe li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Monla Mustafa bin Hüseyin

Mustafa bin Mehmed

Ali bin Mehmed

234

Lefkoşa`nın Aya Sofya Mahallesi`nde Ayşe`nin halasının oğlu Mustafa`yı varisi olduğunu bildirmesi

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Aya Sofya Mahallesi sâkinelerinden Ayşe binti Velî nâm bin Mehmed nâm hâtûn tarafından husûs-ı âti`l-beyânları ikrâra vekîl olub zâtını ma`rifet-i şer`iye ile `ârifân olan Ahmed Ağa bin Habîb ve El-hâc Abdülgabbaz ibn Mehmed nâm kimesne ta`rîf ve şahâdetleriyle şer`an vekâleti sâbite olan Nasuh Kethûda bin Hıdır nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ Mustafa bin Mehmed nâm kimesne mahzarında bi`l-vekâle ikrâr ve i`tirâf idüb müvekkilem-i merkume Ayşe Ferid Mustafa benim halam oğlu olub hasren vârisimdir bâ-emr-i Allahü te`âlâ vefât eylediğimde cümle muhallefâtım mezbûr Mustafaya intikal ider bundan gayrı irs-i ma`rûfım ve terekeme müstahak-ı âher bu kayd verdi dedikde mukırr-ı merkumen minvâl-i muharrer üzere cârî ve sâdır olan bi`l-vekâleten ikrârını el-mukırr-lehü`l-mezbûr vicâhen tasdîk ve şifâhen tahkîk idecek mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`s-sâbi ve`l-`aşrîn min Şevvâli`l-mükerrem li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Es-Seyyid Mustafa Efendi Hatîb

Resûl Odabaşı bin Hasan

Hüseyin bin Resûl Odabaşı

Mehmed Ağa bin El-hâc Ömer

El-hâc Osman bin İbrahim

235

Lefkoşa`nın Ömeriye Mahallesi`nde Emine`nin oğlu Mehmed`in diğer kardeşinin menzildeki hissesini 150 guruşa satın alması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Ömeriye Mahallesi sâkinelerinden Emîne binti Mehmed nâm hâtûnun verâseti zevci Mustafa Ağa bin Mehmed ve sadri oğulları Hasan ve Mehmed ve Velîye münhasır oldığı şer`an zâhir ve müte`ayyin olmağın mezbûrı meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ karındaşı mezbûr Mehmed

mahzarında ikrâr ve i`tirâf idüb vâlidemiz müteveffât-ı merkume Emînenin emlâkından olub bi`l-irsi`ş-şer` bize intikal iden mahalle-i mezbûrda vâkî` bir tarafdan Pabuşcı Ahmed mülkü ve bir tarafdan Bocio mülkü ve tarafeynden tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz altı bâb fevkanî hâne ve iki kuyu ve eşcâr-ı müsmireyi müştemil mülk-i menzilinde olan hisse-i şer`iye-i şâyi`am yüz elli `aded esedî guruşa bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr yüz elli guruşı tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledim fi maba`d mârrü`z-zikr menzilde olan hisse-i şer`iye-i şâyi`am karındaşım mezbûr Mehmedin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun menzil-i mezkûrda kat`en `alâka ve medhalim kalmadı dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`l-hâmis min Zi`l-ka`deti`ş-şerîfe li sene `aşer ve mie

Şuhûdü`l-hâl

Çilingir Çelebi Beşe

Mehmed Yazıcı

Hasan Ağa bin Mustafa

El-hâc Ali bin Ali

Mustafa bin Mehmed

Abdunnebi Beşe bin Abdunnebi

Halil Halîfe bin Ali

236

Lefkoşa`nın Tahte`l-Kal`a Mahallesi`nde Hasan Ağa`nın ölen Süleyman Ağa`nın mirasından satın aldığı menzilde, 32 zeytin ağacında, 12 dut ağacında ve bir kıt`a dolab kuyusundaki 5 hisseden 4 hissesini Ahmed`e 95 guruşa satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Tahte`l-Kal`a Mahallesi sâkinlerinden Hasan Ağa bin Mehmed nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ Ahmed bin Yusuf nâm kimesne mahzarında ikrâr ve i`tirâf edüb bundan akdem mahalle-i mezbûr sâkinelerinden iken vefât idüb Süleyman Ağa nâm kimesnenin veresesinden iştirâ eylediğim mahrûsa-ı merkume kazâsına tâbi` Dayı nâm karyede

vâkî` lede`l-ahâlî ve`l-cîrân ma`lûmi`l-hudûd bilüb mukaddemeyi müştemil-i menzilden ve mevâzı` `adîdede vâkî` otuz iki dîb zeytûn ve on iki dîb tût eşcârından ve bir kıt`a dolab kuyusundan beş sehmden dört sehm hisse-i şâyi`am mezbûr Ahmede tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile doksan beş `aded esedî guruşa bi-safka-i vâhide bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr doksan beş guruşı tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledim fi maba`d mârrü`z-zikr menzil ve eşcâr ve kuyuda olan beş sehmden dört sehm hisse-i şâyi`am mezbûr Ahmedin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasabemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`l-hâmis min Zi`l-ka`deti`ş-şerîfe li sene `aşer ve mie

Şuhûdü`l-hâl

Ali Ağa bin Mustafa

Hasan Ağa Başçavuş

Kasab El-hâc Mustafa

Hasan Ağa bin

Hasan Ağa bin Mustafa

237

Başçavuş Hüseyin`in Tuzla`ya bağlı Tersefano Köyü`nde iki parça öküzüne önce Esfer`in daha sonra da Baba Mihail`in sahip çıkması üzerine Hüseyin`in öküzlerini Baba Mihail`den talep etmesi.

Cezîre-i Kıbrısda emîn-i beytü`l-mal olan Yusuf Ağa bin Hasan nâm kimesne tarafından husûs-ı âti`l-beyâna vekîl olub vekâleti nehc-i şer`î üzere sâbite olan Başçavuş Hüseyin Ağa meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde Tuzla kazâsına tâbi` Lefkar nâm karye sâkinlerinden işbu bâ`isü`s-sifr Baba Mihail veledi Piyeri nâm zimmî muvâcehesinde bi`l-vekâleten ikrâr ve i`tirâf idüb târih-i kitâbdan altı sene mukaddem kazâ-ı merkume tâbi` Tersefano nâm karyede iki re’s pâre öküz bulunub karye-i merkumede sâkine Esfer nâm kimesne ahz ettiği mezbûr Baba Mihail mezkûr öküzler benim mülkümdür deyü bilâ-isbât merkum Esferin yedinden ahz eylediği istimâ` olunmağı mezbûr Baba

Mihailden taleb ve da`vâ ve cânib-i beytü`l-maldan mahallene âdem ta`yîn ve irsâl olunub teftîş ve tefahhus olundukda husûs-ı merkumenin aslı olmayub mezbûr Baba Mihailin merkume Seferden ahz eyledik öküzler kendi mülkü olduğı karye-i merkume ahâlîsi ihbâr ettiği da`vâ-ı mezbûr farig olub min ba`d mezbûr Baba Mihailden vekâletim hasebiyle da`vâ ve nizâ`ım yokdur dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`l-hâmis min Zi`l-ka`deti`ş-şerîfe li sene `aşer ve mie

Şuhûdü`l-hâl

Mehmed Beşe El-haseki

Ali bin Mehmed

Yusuf Çavuş

238

Lefkoşa`nın Alatyodise Mahallesi`nde Yorgi`nin Badeste`ye verdiği 30 guruşun karşılığı olan ipeği talep etmesi.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Alatyodise Mahallesi sâkinlerinden Yorgi veledi Luizu nâm zimmî meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`s-sifr Badeste veledi Konumu nâm zimmî muvâcehesinde üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb bundan akdem mezbûr Badestenin hidmetkârı olmağla beni evlendirdiği târihiyle ipeğe selem idivirmek içün yedine otuz guruş virmişdim ilâ haze`l-an bana bir şey virmeyüb zimmetinde kalmağla talebi iderim suâl olunsun dedikde gıbbe`s-suâl mezbûr Badeste cevâbında müdde`î mezbûr Yorgi yedinden bir şey almadığımdan mâ`adâ mezbûr Yorgi onlar on dokuz senedir bilâ-gadr-ı şer` sükût idüb benden bir şey taleb ve da`vâ eylememişdir deyü def`le mukabele idecek gıbbe`l-istintâk müdde`î mezbûr Yorgi müddet-i merkumede bilâ-gadr-ı şer` on beş sene mürûr iden da`vânın bilâ-emr istimâ` memnûn olmağı müdde`î mezbûr bî-vech-i mu`ârazadan men` olunub mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`s-sâbi` min Zi`l-ka`deti`ş-şerîfe li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Fahrü`s-sâdâti`l-kirâm Mustafa Efendi el-Hatîb

Ali Beşe bin Mehmed

Baba Nikolo veledi Baba Konumu

Yanni veledi Luizu

239

Lefkoşa`nın Aya Sofya Mahallesi`nde Ayşe`nin eşi Ömer`den muhâle`a ile boşanması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Aya Sofya Mahallesi sâkinelerinden Ayşe binti Abdullah nâm hâtûn meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde zevc-i muhâli`î olan işbu bâ`isü`l-vesîkâ El-hâc Ömer ibn El-hâc Ramazân nâm kimesne mahzarında ikrâr ve i`tirâf idüb mezbûr El-hâc Ömer bundan akdem zevcim olub lâkin beynimizde hüsn-i mu`âşeretimiz olmamağla zimmetinde mütekarrir ve ma`kûdün-`aleyh olan beş yüz akçe mehr-i müeccelemden ve nafaka-ı `iddetimden geçüb meunet-i süknâsı dahi kendi üzerime olmak üzere mezbûr El-hâc Ömer ile muhâle`a-ı sahîhe-i şer`iye ile muhâle`a eyleyüb oldahi ber-vech-i muharrer hul`-ı mezbûrı kabûl eyledikden sonra her birimiz âherin zimmetini hukûk-ı zevciyyete müte`allik `âmme-i de`âvîden ibrâ ve ıskat eyledik dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`l-`aşer min Zi`l-ka`deti`ş-şerîfe li sene `aşer ve mie elf

Şuhûdü`l-hâl

Monla Mustafa bin Hüseyin

Muhzır Ramazân bin Hasan

Mustafa bin Mehmed

240

Mehmed Bey`in Süleyman Çelebi`ye 120 guruş borcu olmasına karşılık Mehmed Bey`in borcunu ödeyememesi üzerine taraflar arasında 60 guruşa anlaşma yapılması hakkında.

Girinye kazâsına tâbi Lapta nâm karye sâkinlerinden Mehmed Bey bin Ramazân nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde medîne-i Lefkoşa Mahallâtından Ayasofya Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Süleyman Çelebi bin El-hâc Mustafa nâm kimesnenin sulbî sagîr oğlu Mustafanın kıbel-i şer`-i enverden mansûb-ı vasîsi olan vâlidesi Fatıma binti Enbiyâ Efendi nâm hâtûn tarafından husûs-ı

âti`l-beyâna husûmet ve redd-i cevâba vekîl olub vekâleti nehc-i şer`î üzere sâbite olan Hasan Çelebi ibn Mustafa nâm kimesne mahzarında üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb bundan akdem müteveffâ-yı mezbûr Süleyman Çelebiye yüz elli guruş deynim olmağla hâl-i hayâtında yedine on yedi vukıyye ibrişim ve yüz kırk guruş nakd eyledikden sonra mâ`adâ karye-i merkumede vâkî` lede`l-ahâlî ve`l-cîrân ma`lûmi`l-hudûd yüz guruş kıymetde bir kıt`a bağçe virdim hâlâ deynim olan yüz elli guruşdan fazlasını tereke-i vâfiyesinden taleb eyledim suâl olunsun dedikde gıbbe`s-suâl vekîl-i mezbûr Es-Seyyid Hasan Çelebi cevâbında fi`l-hakîka müdde`î mezbûr Mehmed Beğin müteveffâ-yı mezbûr Süleyman Çelebi ile beynlerinde ahz ve mu`amele eşyâ cârî olub lâkin hâl-i hayâtında târih-i kitâbdan iki sene mukaddem lede`l-müslimîn muhâsebe gördüklerinde müteffâ-yı mezbûr Süleyman Çelebinin müdde`î mezbûr beğ zimmetinde makbûzâtdan mâ`adâ yüz yirmi guruşı bâkî kalmağı taleb eyledikde virmede ta`allül idüb bi`l-âhire beynlerine vesâtet-i muslihîn ile meblağ-ı mezkûr yüz yirmi guruşdan altmış guruşa sulh olmağı mezbûr Mehmed Beğ bedel-i sulh olan altmış guruşa hüsn-i ihtiyârıyla mezbûr Süleyman Çelebiye teslîm eyledikden sonra her biri âherin zimmetini `âmme-i de`âvîden ibrâ-ı `âmm katı`-ı nizâ`mla ibrâ ve ıskat eylediler hâlâ müteveffâ-yı mezbûr Süleyman Çelebi zimmetinden müdde`î mezbûr Mehmed Beğin hakkı yokdur deyü def`le mukabele idecek gıbbe`l-istintâk ve `akîbe`l-inkâr vekîl-i mezbûrdan sıdk-ı makalına mübeyyin beyyine taleb olundukda `udûl-ı ricâlden fahrü`l-ulemâ` Receb Efendi ibn Mehmed ve Es-Seyyid Mustafa Efendi ibn Mehmed nâm kimnesneler li-ecli`ş-şahâde meclis-i şer`e hazırân olub eserü`l-istişhâdi`ş-şer` fi`l-hakîka müdde`î mezbûr Mehmed Beğ târih-i kitâbdan iki sene mukaddem mezbûr Süleyman Çelebi ile bizim huzûrumuz muhasebe gördükde mezbûr Süleyman Çelebinin mezbûr Mehmed Beğ zimmetinde makbûzâtdan mâ`adâ yüz yirmi guruş bâkî kalmağı taleb eyledikde virmede ta`allül idüb bi`l-âhire meblağ bâkî yüz yirmi guruşdan altmış guruşa sulh ve bedel-i sulh tamâmen hüsn-i ihtiyârıyla mezbûr Süleyman Çelebiye virdikde sonra ehadü hümâ âherin zimmetini `âmme-i de`âvîden ibrâ-ı `âmm katı`-ı nizâ`mla ibrâ ve ıskat eylediler biz bu husûsa bu minvâl üzere şâhidleriz şahâdet dahi ideriz deyü her biri edâ-ı şahâdet-i şer`iye eylediklerinde gıbb-i ri`âyete şerâiti`l-kabûl şahâdetleri makbûl olmağın müdde`î mezbûr bî-vech-i mu`ârazadan men` olunub mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`r-râbi` `aşer min Zi`l-ka`deti`ş-şerîfe li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Fahrü`l-kuzât Kasım Mehmed Efendi

Süleyman Çelebi bin

241

Mehmed Bey`in Süleyman Çelebi`ye borcu karşılığı olarak 100 guruşa 1,5 dönüm bahçe sattığı hakkında.

Girinye kazâsına tâbi` Lapta nâm karye sâkinlerinden Mehmed Beğ bin Ramazân nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde medîne-i Lefkoşa Mahallâtından Aya-sofya Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Süleyman Çelebi ibn El-hâc Mustafa nâm kimesnenin sulbî sagîr oğlu Mustafanın kıbel-i şer`î enverden mansûbe-i vasîsi olan Fatıma binti Enbiyâ Efendi nâm hâtûn tarafından vekîl olub vekâleti nehc-i şer` üzere sâbite olan Es-Seyyid Hasan Çelebi ibn Mustafa nâm kimesne mahzarında ikrâr ve i`tirâf idüb târih-i kitâbdan sene mukaddem karye-i merkumede vâkî` Aya Luka Mahallesinde vâkî` bir tarafdan tarîk-i `âmm ve etrâf-ı sülüsesi Anastasi bağçesi ile mahdûd ve mümtâz bir bâb tahtânî hâne ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi müştemil bir buçuk dönüm bağçemi mezbûr Süleyman Çelebiye hâl-i hayâtında yüz `aded esedî guruşa bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr yüz guruşa mezbûr Süleyman Çelebiye olan beynimizde malûmi`l-mikdâr duyun-ı şer`iyemden yüz guruşına takas oldahi mukâssa kabûl eylemişdir hâlâ mârrü`z-zikr bağçe müteveffâ-yı mezbûr Süleyman Çelebinin veresesinin mülk-i mevrûseleridir keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsunlar dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`r-râbi` `aşer min Zi`l-ka`deti`ş-şerîfe li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Fahrü`l-kuzzât Kasım Mehmed Efendi

Süleyman Çelebi ibn

Monla Mustafa bin Hasan

242

Lefkoşa`ya bağlı Defter Köyü`nde Kerîme`nin ölmüş eşinden mehri olan 25 guruşu ve kızı Ayşe`den eşinin mirâsından hissesine düşen miktarı alması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa kazâsına tâbi` Defter nâm karye sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Velî bin Ahmed nâm kimesnenin zevce-i metrûkesi Kerîme binti Yusuf tarafından ibrâ âti`z-zikri ikrâra vekîl olub vekâleti ma`rifet-i şer`iye ile `ârifân olan Mustafa Çelebi ibn İbrahim ve Dervîş bin Muharrem nâm kimesneler şahâdetleriyle şer`an vekâleti sâbite olan Osman Beşe bin Ahmed nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde müteveffâ-yı mezbûrun muhallefâtına vazî`l-yed sulbîyede kızı işbu bâ`isü`l-vesîkâ Ayşe nâm hâtûn tarafından vekîl olub vekâleti nehc-i şer` üzere sâbite olan zevci Abdullah biz dahi Zekir nâm kimesne mahzarında ikrâr ve i`tirâf idüb müvekkilem-i merkume Kerîme zevci müteveffâ-yı mezbûr Velî zimmetinde müte-karrir ve ma`kûdün-`aleyh olan yirmi beş guruş mehr-i müecceli cem`î muhallefâtdan isâbet iden semen hisse-i şer`iyesine muhallefâtına vazî`l-yed olan kızı merkume Ayşe yedinden tamâmen ahz ü kabz idüb irs-i merkume müte`allik `âmme-i de`âvîden zimmetini ibrâ-ı `âmm katı`-ı nizâ`mla ibrâ ve ıskat eyledi minba`d müvekkilem-i merkumenin kızı mezbûr Ayşe zimmetinde hakkı kalmadı dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`l-hâmis `aşer min Zi`l-ka`deti`ş-şerîfe li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Turmuş Beşe ibn Mehmed

Mehmed Beşe ibn Ali

Monla Mustafa

243

Kıbrıs`ta İngiliz Hristofi`nin Ahmed, Hasan Beğ ve Yahya Çelebi`den 418 guruş alacağını talep etmesi.

Cezîre-i Kıbrısda vâkî` kasaba-ı Tuzlada mütemekkin İngiliz tâifesinden işbu bâ`isü`s-sifr Hristofi nâmi`l-müste'men meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde kasaba-ı Piskopi sâkinlerinden El-hâc Ahmed ve Hasan Beğ ve Yahya Çelebi nâm kimesneler mahzarında üzerlerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb mezbûrdan El-hâc Ahmed ve Hasan Beğ ve Yahya Çelebi ve gaibi `âni`l-meclis Mehmed Çelebi ve El-hâc İbrahim ve

Mahmud Ağa ve Ali ve Nikolo nâm kimesneler zimmetlerinde `ale`l-iştirâk yedimde olan işbu iki kıt`a mümzâ ve mahtûm temessükleri mûcebince bin yüz kırk sekiz guruş hakkım olub yedi yüz otuz guruşına bi`d-def`ât yedlerinden kabz idüb bâkî zimmetlerinde dört yüz on sekiz guruş hakkım kalmağı meblağ-ı mezkûrdan her birinin zimmetine lâzım gelen mala âher kefîl olmağla hâlâ meblağ bâkî dört yüz on sekiz guruşa mezbûrdan El-hâc Ahmed ve Hasan Beğ ve Yahya Çelebiden emâne ve kefaletleri hasebiyle taleb eylediğimde virmede ta`allül iderler suâl olunub alıverilmesi matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl mezbûrdan El-hâc Ahmed ve Hasan Beğ ve Çelebi müdde`î mersûm Hristofinin mazmûn-ı temessüklerinde ve kelimât-ı meşrûhasını ikrâr ve tasdîk idecek ikrârları mûcebince meblağ bâkî dört yüz on sekiz guruş üzerlerine ilzâm ve edâsına tenbîh birle mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı ve terkîm olundı fi`l-yevmi`l-`aşrîn min Zi`l-ka`deti`ş-şerîfe li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Ahmed Ağa bin Hasan

Mehmed Çavuş

Es-Seyyid Mustafa Çelebi Efendi

244

Kıbrıs`tan maktû` adlı verginin tahsil edilmesi üzerinde durulmuştur.

Cezîre-i Kıbrısda vâkî` zu`amâ ve erbâb-ı tımârdan olub kendi taraflarından asîl vesâir mahsûri`l-esâmi tâife-i merkume taraflarında husûs-ı âti`l-beyâna vekîl sâbite`l-vekâleleri olan Lefkoşa alaybeğisi fahrü`l-a`yân El-hâc Mustafa Ağa bin Hasan nâm ve za`îm Mehmed Ağa bin Abdurrrahman ve Osman Ağa bin Abdulmennan ve Ahmed Ağa bin Hasan ve yerlü yeniçeri tâifesinden olub kendi taraflarından asîl ve sâir mahsûri`l-esâmi tâifesinden merkume taraflarından kezâlik vekîl-i sâbite`l-vekâleleri olan tâife-i merkumenin kethûdaları fahrü`l-eşbâh El-hâc Hasan bin Mehmed ve Başçavuş Hüseyin Ağa bin Mustafa nâm kimesneler ve ehl-i zimmet re`âyâ tâifesinden olub kendi taraflarından asîl ve sâir mahsûri`l-esâmi tâife-i merkume taraflarından vekîl-i müseccel-i şer`iyeleri olan Enzoli veledî Markoli nâm zimmî meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde cezîre-i merkume muhâfızı iken bundan akdem bâ-emr-i Allahü te`âlâ vefât iden merhûm vezîr Mustafa Paşa hazretlerinin mahdûm-ı mükerremleri olan

dergâh-ı mu`allâ kapucı başılarından işbu râfi`ü`l-küttâb iftihârü`l-emâcid ve`l-ekârim Ahmed Beğ dâme-mecdûhu mahzarında her biri bi`l-asâle ve bi`l-vekâle ikrâr ve i`tirâf idüb cezîre-i merkume ahâlîsinden beher sene mîrî içün tahsîl olunan otuz altı bin guruş mal-ı maktû`nun bin yüz on bir senesine mahsûb olmak üzere vakt ü zemânı hulûlünde tahsîl lâzım gelmeği ahâlî-i vilâyet rızâsıyla vezîr-i müşârün-ileyh hazretlerinin sıhhatlerinde taraf-ı `âliyyelerinden tahsîline mübâşeret olunub lâkin devlet-i `âliyye hüsrevânî tarafından fukarâya merhâmeten meblağ-ı mezkûrdan on iki bin guruşı tenzîl ve ihsân buyûrulmağla tenzîl olunan meblağ-ı mesfûr on iki bin guruşının istirdâdı lâzım gelmeği onbir bin guruşa vezîr-i müşârün-ileyh hazretlerinin sıhhatlerinde bizim ma`rifetimiz ile bu kıymetde olunub âsitâne-i sa`âdetde vilâyet makamı içün sarf olunmuşdı hâlâ bin guruşını dahi mûmâ-ileyh Ahmed Beğ yedinden asâlet ve vekâletim hasebiyle tamâmen ahz ü kabz idüb istirdâdı lâzım gelen meblağ-ı mesfûr on iki bin guruşdan vezîr-i müşârün-ileyh zimmetlerinde bir akçe ve bir habbe bâkî kalmadı dediklerinde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`s-sâni ve`l-`aşrîn min Zi`l-ka`deti`ş-şerîfe li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Fahrü`l-kuzât Kasım Mehmed Efendi

Fahrü`l-hutebâ Es-Seyyid Mustafa Efendi

Fahrü`l-akrân Hasan Ağa Kethûda-yı Başçavuş

Yusuf Ağa Ser-bölük

245

Lefkoşa`ya bağlı Eşcelküre Köyü`nde Ümmi Gülsüm`ün ölen eşi Ahmed Çavuş`un terekesinden hakkı olan 25000 akçe mehrini talep etmesi.

Mahrûsa-ı Lefkoşa kazâsına tâbi` Eşcelküre nâm karye sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Ahmed Çavuş bin Mahmud nâm kimesnenin zevce-i metrûkesi işbu bâ`isü`l-vesîkâ Ümmi Gülsüm binti İbrahim nâm hâtûn meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde müteveffâ-yı mezbûrun evlâd-ı sigârına kıbel-i şer`-i enverden mansûb-ı vasîleri olan Mehmed bin Osman nâm kimesne mahzarında üzerine da`vâ ve takrîr kelâm idüb zevcim müteveffâ-yı mezbûr Ahmed Çavuş zimmetinde yirmi beş bin akçe mehr-i müeccelim olub hayy-i hâl-i sıhhatinde huzûr-ı müslimînde ikrâr dahi ettiği hâlâ

tereke-i vâfiyesinden taleb iderim suâl olunsun dedikde gıbbe`s-suâl ve `akîbe`l-inkâr müdde`î merkume Ümmi Gülsümden müdde`âsını mûbeyyine beyyine taleb olundukda `udûl-ı ricâlden Ali Çavuş bin Abdullah ve Hasan bin Sefer nâm kimesneler li-ecli`ş-şahâde meclis-i şer`e hazırân olub eserü`l-istişhâdi`ş-şer` fi`l-hakîka müteveffâ-yı mezbûr Ahmed Çavuş ibn Mehmed ve hâl-i hayâtında ve kemâl-i `akl sıhhatinde zevcem merkume Ümmi Gülsüm zimmetimde yirmi beş bin akçe mehr-i müeccel hakkı vardır deyü bizim huzûrumuzda ikrâr ve bizi eşhâd eyledi biz bu husûsa ve minval üzere şâhidleriz şahâdet dahi ideriz deyü her biri edâ-ı şahâdet-i şer`iye eylediklerinde gıbb-i ri`âyete şerâiti`l-kabûl şahâdetleri makbûl olmağın ba`de`t-tahlîfi`ş-şer` mûcebiyle hükm birle mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`s-sâdis ve`l-`aşrîn min Zi`l-ka`deti`ş-şerîfe li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Monla Mustafa bin Hasan

Ali bin Mehmed

Mustafa bin Mehmed

246

Lefkoşa`ya bağlı Malyo Medihu Köyü`nün sınırında yıldırım çarpması sonucu Mihail` in ölmesi olayının keşfi ve kayda geçirilmesi.

Husûs-ı âti`l-beyânın mahallinde keşf ve tahrîri iltimâs olunmağı kıbel-i şer`-i enverden mevlânâ Ahmed Efendi bin Mustafa ta`yîn ve irsâl olunub oldahi hâlâ cezîre-i Kıbrıs mütesellimi olan iftihârü`l-emâcid ve`l-ekârim Ahmed Bey dâme-mecdûhu tarafından mübâşir ta`yîn olunan kıdvetü`l-emâsil ve`l-akrân Ömer Ağa bin Yusuf ve zeyl-i vesîkâda muharreri`l-esâmi olan müsellimîn ile mahrûsa-ı Lefkoşa kazâsına tâbi` Malyo Medihu nâm karye sınurı dâhilinde büyük odası dimekle ma`rûf-ı mevzi`mde bâ-emr-i Allah sâ`ika isâbet idüb mürd ve helâk olan Mihail veledi Yanni nâm emred zimmînin üzerine varub ba`de`l-keşf ve`l-nazar fi`l-hakîka duhûl-ı kulağanın ve beyyine isâbet ve ve ihrâk eylediği mu`âyene ve müşâhede olunmağı mevlânâ-yı mûmâ-ileyh mahallinde ketb ve tahrîr ve ba`dehû ma`an ba`s olunan Ahmed Çelebi ibn Abdullah ve Osman bin Hasan ile meclis-i şer`e gelüb `alâ vuku`â inhâ ve takrîr ettiği mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb

ketb olundı fi`l-yevmi`s-sâbi` ve`l-`aşrîn min Zi`l-ka`deti`ş-şerîfe li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Dervîş İbrahim

Receb bin Ali

Ömer bin Mehmed

Mustafa bin Ömer

247

Kukla`ya bağlı Aya Nikolo Köyü`nde Ahmed`in kendisini başından bıçak ile yaralayan Mustafa Beşe`den şikayeti hakkında.

Kukla kazâsına tâbi` Aya Nikolo nâm karye sâkinlerinden Ahmed bin Ahmed nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ Mustafa Beşe bin Mehmed nâm kimesne mahzarında üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb bundan akdem mezbûr Mustafa Beşe ta`bîr-i hakk vech-i şer` başıma bıçak ile urub mecrûh eyledi suâl olunub icrâ-yı hakk olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl ve `akîbe`l-inkâr müdde`î mezbûr Ahmedden müdde`âsını mübeyyin beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineden izhâr-ı `acz birle istihlâf ettiği mezbûr Mustafa Beşeye müdde`î mezbûr Ahmedin başına bıçağı ile urub mecrûh eylediğine yemîn teklîf olundukda oldahi `âlimen vakf-ı me'sûl yemîn bi`l-lâhi`l-`aliyyi`l-a`lâ ettiği müdde`î mezbûr Ahmed bilâ-beyyine mu`ârazadan men` olunub mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı mâ hüve`l-vâkî` fi`l-yevmi`s-sâni min Zi`l-hicceti`ş-şerîfe li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Hüseyin Çorbacı Ser-Muhzır

Yusuf Çavuş

Ahmed Beşe Muhassıl

248

Lefkoşa`nın Kızıl Kule Mahallesi`nde Eşmene`nin eşi Yusuf`tan muhâle`a ile boşanması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Kızıl Kule Mahallesi sâkinelerinden Eşmene binti Ali nâm hâtûn meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde zevc-i muhâli`î olan işbu bâ`isü`l-vesîkâ Yusuf bin Abdullah nâm kimesne mahzarında ikrâr ve i`tirâf idüb bundan akdem mezbûr Yusuf zevcim olub lâkin beynimizde hüsn-i mu`âşeretimiz olmamağla zimmetinde mütekarrir ve ma`kûdün-`aleyh olan yirmi yedi bucuk guruş mehr-i müeccelemden ve nafaka-ı `iddetimden geçüb meunet-i süknâsı dahi kendi üzerime olmak üzere mezbûr Yusuf ile muhâle`a-ı sahîhe-i şer`iye ile muhâle`a eyleyüb oldahi ber-vech-i muharrer hul`-ı mezbûrı kabûl eyledikden sonra herbirimiz âherin zimmetini hukûk-ı zevciyyete ve gayr-ı müte`allik `âmme-i de`âvîden ibrâ ve ıskat eyledik dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`s-sâni min Zi`l-hicceti`ş-şerîfe li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Monla Mustafa bin Hüseyin

Muhzır Ramazân bin Hasan

Hasan bin Mehmed

Ali bin Mehmed

249

Girinye`ye bağlı Karni Köyü`nde Ayşe ölmeden önce vâris olarak Mehmed`i bildirdiği halde Beytü`l-mal Emîni Yusuf Ağa`nın, Ayşe`nin ölümünden sonra malına el koyması üzere bu durumu Mehmed`in şikayet etmesi.

Girinye kazâsına tâbi` Karni nâm karye sâkinlerinden işbu bâ`isü`l-vesîkâ Mehmed bin Halîl nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde cezîre-i Kıbrısda emîn-i beytü`l-mal olub zikri âti muhallefâta vazî`l-yed olan Yusuf Ağa ibn Hakkı nâm kimesne mahzarında üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb karye-i merkume sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Ayşe binti Abdullah nâm hâtûn hâl-i hayâtında tasarrufât-ı şer`iyesi nâfiz olduğı hâlde benim içün zevî`l-erhâm cihetinden vârisimdir vefât eylediğimde muhallefâtım ona intikal ider bundan gayr-ı vâris-i ma`rûfım yokdur deyü ikrârı üzere mukarren vefât ettiği hâlâ mu`addele-i bi`n-neseb cihetinden verâseti bana münhasır iken emîn-i mezbûr muhallefâtına vaz`-î yed eyledi suâl olunub kasr-ı yedine tenbîh olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl emîn-i mezbûr Yusuf Ağa

müteveffât-ı merkume Ayşenin muhallefâtına vazî`l-yed oldığı ikrâr gelen min cihet-i merkume müdde`î mezbûr Mehmedin verâsetini inkâr idecek müdde`î mezbûran Mehmedden müdde`âsını mübeyyin beyyine taleb olundukda `udûl-ı ricâlden olub karye-i mezbûr sâkinlerinden Hüseyin bin Hüseyin ve Ahmed bin Hüseyin nâm kimesne li-ecli`ş-şahâde meclis-i şer`e hazırân olub eserü`l-istişhâdi`ş-şer` fi`l-hakîka müteveffât-ı merkume Ayşe binti Abdullah hâl-i hayâtında tasarrufât-ı şer`iyesi nâfiz oldığı hâlde mezbûr Mehmed benim zirrahim cihetinden vârisimdir ve Fatımadan sonra muhallefâtım ona intikal ider bundan gayrı vâris-i ma`rûfım yokdur deyü bizim huzûrumuzda tekrâren ikrâr ve bizi eşhâd idüb ve bu ikrârı üzere mukarren vefât eyledi biz bu husûsa ve bu minvâl üzere şâhidleriz şahâdet dahi ideriz deyü her biri edâ-ı şahâdet-i şer`iye eylediklerinde gıbb-i ri`âyete şerâiti`l-kabûl şahâdetleri makbûl olmağın mûcebiyle hükm birle mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`t-tâsi` ve`l-`aşrîn min Zi`l-ka`deti`ş-şerîfe li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

`Umdeti`l-ulemâi`l-mukakkıkîn Mehmed Efendi El-Müfti

Ali Çavuş bin İsmail

Monla Mustafa

Yusuf Çavuş

250

Lefkoşa`nın Debbâğhâne Mahallesi`nde Fatıma`nın vasîsi olan Mustafa aracılığı ile menzilini otuz guruşa Lefuri`ye satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Debbâğhâne Mahallesi sâkinelerinden Fatıma binti Mustafa nâm sagîrin kıbel-i şer`-i enverden mansûb-ı vasîsi olan Mustafa bin El-hâc Receb nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`s-sifr Lefuri veledi İsnas nâm zimmî muvâcehesinde bi`l-vesâye ikrâr ve i`tirâf idüb sagîr-i merkume Fatımanın mahalle-i mezbûrda vâkî` bir tarafdan müşteri mezbûr mülkü ve bir tarafdan Lorenzo mülkü ve bir tarafdan Petri mülkü ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz bir bâb tahtânî hâne ve bir sundurma ve bi`r-i mâî ve kenîf ve bir mikdâr havlı ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi müştemil mülk-i menzilinin galesi bi`r-i mâîni muhît olmayub harâbe müşerref olmağla bey` olunub semeni istiglâl olunmak sagîre-i

merkumeye evi olmağı izn-i şer`le beyne`t-tâlibi müzâyede olunub ragabât-ı nâs münkıt`a oldukdan sonra semen âti`l-beyânda mezbûr Lefurinin üzerinde hakk-ı karâr ile karâr idüb ziyâdeye tâlib-i âher dahi olmağla vesâyetim hasebiyle mezbûr Lefuriye tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile otuzar `aded esedî guruşa bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr otuz guruşı sagîr-i merkume içün yedinden tamâmen ahz ü kabz eyledim fi maba`d mârrü`z-zikr menzil mezbûr Lefurinin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`r-râbi` min Zi`l-hicceti`ş-şerîfe li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Sefer Ağa Piyâle

El-hâc Mehmed bin İbrahim

Hüseyin Beşe bin Yusuf

Mehmed bin Çingene

Yusuf Ağa bin Abdullah

251

Lefkoşa`nın Tophâne Mahallesi`nde ölen Hasan`ın küçük çocukları Mehmed ve Fatıma`ya anneleri Ayşe`nin vasî tayin edilmesi.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Tophâne Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Hasan Beşe bin Abdullah nâm kimesne sulbî sagîr oğlu Mehmed ve sulbîye sagîr kızı Fatımanın tesviye-i umûrlarına bir vasî nasb ve ta`yîn olunmak lâzım ve mühim olmağı hâkim-i mevki` sadr-ı küttâb tube-lehu ve hüsn-i meâb hazretleri dahi sagîrden mezbûranın vâlideleri olub vesâyet `uhdesinden gelmeğe kâdire olan işbu râfi`ü`l-küttâb Ayşe binti Ahmed nâm hâtûn sagîrân-ı mezbûranın tesviye-i umûrlarına dahi nasb ve ta`yîn idüb oldahi vesâyet-i merkumeyi kabûl ve hizmet-i lâzımesini edâ-ı ta`ahhüd ve ilzâm ettiği mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`s-sâdis min Zi`l-hicceti`ş-şerîfe li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Monla Mustafa bin Hüseyin

İbrahim bin Mustafa

Mustafa bin Mehmed

252

Lefkoşa`nın Korkud Efendi Mahallesi`nde Nesli`nin vekili Mustafa Beşe aracılığı ile menzilini Dervîş Çavuş`a 13 guruşa satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Korkud Efendi Mahallesi sâkinelerinden Nesli binti Hüseyin nâm hâtûn tarafından bey`-i âti`z-zikri ikrâra vekîl olub zâtını ma`rifet-i şer`iye ile `ârifân olan Mehmed bin Osman ve Ali bin Mehmed nâm kimesneler şahâdetleriyle şer`an vekâleti sâbite olan Mustafa Beşe bin Rıdvan nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ Dervîş Çavuş bin Muharrem nâm kimesne mahzarında bi`l-vekâle ikrâr ve i`tirâf idüb müvekkilem-i merkumesiyle mahrûsa-ı merkume kazâsına tâbi` Aradyu nâm karyede vâkî` bir tarafdan müşteri mezbûr mülkü ve bir tarafdan Kostanti mülkü ve bir tarafdan Süleyman Bey tarlası ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz bir bâb fevkanî ve iki bâb tahtânî ve iki harâbe ve bir mikdâr havlı ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi müştemil mülk-i menzilini mezbûr Dervîş Çavuş tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile on üc `aded esedî guruşa bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz eyledi fi maba`d mârrü`z-zikr menzil mezbûr Dervîş Çavuşun mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîkî`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`s-sâlis `aşer min Zi`l-hicceti`ş-şerîfe li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Ramazân bin Hasan

Balı Beşe bin İbrahim

Mustafa bin Ahmed

Mehmed Beşe

253

Lefkoşa`ya bağlı Kaymaklı Köyü`nde Mariya`yı eşi Luizu`nun tatlîk ile boşaması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından kazâsına tâbi` Kaymaklı nâm karye sâkinlerinden El-hâc bin Ahmed ve Ramazân Odabaşı bin Davud ve Mehmed Beşe bin Sefer ve Osman bin Mustafa ve Hasan bin Dilaver ve Süleyman Odabaşı bin Mehmed ve Hasan Beşe bin Ali nâm kimesneler meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde yine karye-i merkume sâkinelerinden Mariya binti İstefani nâm nasrâniyye muvâcehesinden her biri takrîr-i kelâm idüb merkume Mariyanın zevci Luizu veledi Durgu nâm zimmî kasaba-ı Leymesunda hayatda olub tatlîk eylediği ma`lûm değil iken yine karye-i mezbûr sâkinlerinden işbu hazır-ı bi`l-meclis Yerelimo veledi Yasef nâm zimmîye nikâhlanub hâlâ zevciyyet mu`amelesi iderler suâl olunsun dediklerinde gıbbe`s-suâl merkume cevâbında fi`l-hakîka mezbûr Luizuyu zevcim eyledi lâkin beni tatlîk ettiği ben dahi mezbûr Yerelimo meşrûh-ı husûs-ı mezbûr vukuf ve şu`ûrayı olan şühûdun istihbâr olunsun dedikde yine karye-i mezbûrda sâkin Mevlûd bin Yusuf nâm kimesne ile Balye veledi Durgu nâm zimmî li-ecli`l-ihbâr meclis-i şer`e hazırân olub fi`l-hakîka mezbûr Luizu zevcesi merkume Mariyayı bizim huzûrumuzda tatlîk idüb Değime veledi Servasun deyü bizi eşhâd eyledi hâlâ merkume Mariya mezbûr Luizudan boşdur deyü her biri `alâ-tarîki`ş-şahâde ihbâr ettiği ahâlî-i karye bî-vech-i mu`ârazadan men` olunub mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevm min evâhir-i Zi`l-ka`deti`ş-şerîfe li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Monla Mustafa

Bayram bin Abdullah

Ramazân bin Hasan

254

Lefkoşa`ya bağlı Kara Baba Mahallesi`nde Meryem`in küçük kızı Ayşe`nin 7 yaşına değin nafakası kendisine verilmek şartıyla kocası Mehmed ile muhâle`a ile boşanması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Kara Baba Mahallesi sâkinelerinden Meryem binti Mustafa nâm hâtûn meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde zevc-i muhâli`î olan işbu bâ`isü`l-vesîkâ Mehmed bin İsmail nâm kimesne mahzarında ikrâr ve i`tirâf idüb mezbûr Mehmed bundan akdem zevcim olub lâkin beynimizde hüsn-i mu`âşeretimiz olmamağla zimmetinde mütekarrir ve ma`kûdün-`âleyh olan yedi buçuk guruş mehr-i

müeccelenden ve nafaka-ı `iddetimden geçüb meunet-i süknâsı dahi kendi üzerime oldığından mâ`adâ ferrâşında hâsıla hazır-ı bi`l-meclis sagîr kızım Ayşenin cümlem olmağla ba`de`l-vülâda cümle merkumen yedi yaşına değin nafakaları kendi üzerime olmak üzere mezbûr Mehmed ile muhâle`a-ı sahîhe-i şer`iye ile muhâle`a eyleyüb oldahi ber-vech-i muharrer hul-ı mezbûrı kabûl eyledikden sonra her birimizi âherin zimmetini hukûk-ı zevciyyete müte`allik `âmme-i de`âvîden ibrâ ve ıskat eyledik dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`s-sâdis `aşer min Zi`l-hicceti`ş-şerîfe li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Monla Mustafa bin Hasan

Ramazân bin Hasan

Murâd bin Abdullah

255

Mesarye`ye bağlı Çatoz Köyü`nde Ömer`in Musa Efendi`yle toprağında çalışması kendinden olmak şartıyla sözleşme yaptığı ve buna bağlı olarak onun toprağında 9 ay çalıştığı fakat bir süre sonra aralarındaki sözleşmenin fesh edildiği bunun üzerine belirlenen ecr-i misl ücretini Musa Efendi`den aldığı mahsulde de hakkı olmadığı hakkında.

Mesarye kazâsına tâbi` Çatoz nâm karye sâkinlerinden Ömer bin Osman nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ Musa Efendi ibn El-hâc Receb nâm kimesne mahzarında ikrâr ve i`tirâf idüb arz ve bezr ve hakkı mezbûr Musâ Efendinin `amel benim olmak üzere `akd-i müzâra`a idüb ilka`-ı bezr eylemişdim hâlâ ba`de`l-idrâki`l-mahsûl beynimizde vâkî` olmağı bi`r-râzî `akd-i mezbûrı fesh idüb ecr-i misl `amelime râzî olmağla ehl-i haber takdîr eylediği üzere dokuz aylık ecr-i misl `amel-i mezbûr Musâ Efendi yedinden tamâmen ahz ü kabz idüb mahsûl-ı merkumda `alâka ve medhalim kalmamağla her birimiz âherin zimmetini husûs-ı merkume müte`allik `âmme-i de`âvîden ibrâ-i `âmm katı`-ı nizâ`mla ibrâ ve ıskat eyledik min ba`d birbirimizden vechen mine`l-vücûhi`ş-şer`iye ve sebeben mine`l-esbâbi`l-mer`iyye da`vâ ve husûmetimiz yokdur zuhûr dahi iderse lede`l-hükkâmi`l-kirâm mesmû` ve

makbûl olmasun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`l-hâmis `aşer min Zi`l-hicceti`ş-şerîfe li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Dervîş Beşe Hüseyin bin Ali

Mustafa Beşe bin Himmet

Muharrem bin İshak

Ali bin Mustafa

256

Lefkoşa`nın Kara Baba Mahallesi`nde Ayşe`nin eşi Mehmed`den muhâle`a ile boşanması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Kara Baba Mahallesi sâkinelerinden Ayşe binti Mustafa nâm hâtûn tarafından hul-ı âti`z-zikri ikrâra vekîl olub zâtını ma`rifet-i şer`iye ile `ârifân olan Mehmed bin Ömer ve Ali bin El-hâc Mehmed nâm kimesneler şahâdetleriyle şer`an vekâleti sâbite olan El-hâc Osman bin İbrahim nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde müvekkile-i merkumenin zevc-i muhâli`î olan işbu bâ`isü`l-vesîkâ Mehmed bin Ali nâm kimesne mahzarında bi`l-vekâle ikrâr ve i`tirâf idüb müvekkilem merkume Ayşe mezbûr Mehmedin zevcesi olub lâkin beynlerinlerinde hüsn-i mu`âşeretleri olmamağla zimmetinde mütekarrir ve ma`kûdün-`aleyh olan sekiz bin akçe mehr-i müeccelinden ve nafaka-ı `iddetinden geçüb meunet-i süknâsı dahi kendi üzerine olmak üzere mezbûr Mehmed ile muhâle`a-ı sahîhe-i şer`iye ile muhâle`a eyleyüb oldahi ber-vech-i muharrer hul`-ı mezbûrı kabûl eyledikden sonra ehadü hümâ âherin zimmerini hukûk-ı zevciyyete müte`allik cem`î de`âvîden ibrâ ve ıskat eyledi dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`l-hâmis min Zi`l-hicceti`ş-şerîfe li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Ahmed Beşe bin Hasan

Çulha El-hâc Mustafa

El-hâc Ahmed bin Yusuf

257

Lefkoşa`nın Sarayardı Mahallesi`nde Mustafa`nın 65 guruşa Bayrama menzil satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Sarayardı Mahallesi sâkinlerinden Mustafa bin Hıdır nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ ve Vanlı Bayram bin Hüseyin nâm kimesne mahzarında ikrâr ve i`tirâf idüb mahalle-i mezbûrda vâkî` bir tarafdan Es-Seyyid İsmail mülkü ve bir tarafdan Loru Hoca mülkü ve bir tarafdan Acem El-hâc Ali mülkü ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz dört bâb tahtânî hâne ve üc bâb sundurma ve bir mikdâr havlı ve kenîf ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi müştemil mülk-i menzilim mezbûr ve Vanlı Bayrama tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile altmış beş `aded esedî guruşa bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr altmış beş guruşı tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledim fi maba`d mârrü`z-zikr menzil mezbûr Vanlı Bayramın mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`l-hâdi ve`l-`aşrîn min Zi`l-hicceti`ş-şerîfe li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Fahrü`l-kuzât Kasım Mehmed Efendi bin Mustafa

Fahrü`l-hutebâ Es-Seyyid Mustafa Efendi ibn Mehmed

Mustafa Efendi ibn Hüseyin

El-hâc Ahmed bin Hüseyin

258

Lefkoşa`nın Aya Sofya Mahallesi`nde Emine`nin eşi Mehmed aracılığı ile menzilini 85 guruşa Mehmed Halife`ye satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Aya Sofya Mahallesi sâkinelerinden Emîne binti Mehmed nâm hâtûn tarafından bey`-i âti`z-zikre vekîl olub zâtını ma`rifet-i şer`iye ile `ârifân olan Bektaş bin Yusuf ve Mustafa bin Hüseyin nâm kimesneler şahâdetleriyle şer`an vekâleti sâbite olan zevci Mehmed Beğ bin Sefer nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ Mehmed Halîfe bin Mustafa nâm kimesne mahzarında bi`l-vekâle ikrâr ve i`tirâf idüb zevcem ve müvekkilem-i merkume

Emînenin mahalle-i mezbûrda vâkî` bir tarafdan Ahmed Ağa Derelik ve bir tarafdan Süleyman mülkü ve bir tarafdan Asiye kızı mülkü ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz iki bâb fevkanî ve üc bâb tahtânî hâne ve iki sundurma ve bi`r-i mâî ve kenîf ve bir mikdâr havluyı müştemil mülk-i menzilini vekâletim hasebiyle tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile mezbûr Mehmed Halîfeye seksen beş `aded esedî guruşa bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr seksen beş guruşı tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledim fi maba`d mârrü`z-zikr menzil mezbûr Mehmed Halîfenin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`taleb ketb olundı fi`l-yevmi`s-sâmin ve`l-`aşrîn min Zi`l-hicceti`ş-şerîfe li sene ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Ali Odabaşı bin İbrahim

Es-Seyyid Ahmed Çelebi

Haseki İbrahim Beşe

El-hâc Mustafa Ağa

Dellâl Ali Beşe

259

Lefkoşa`nın Kara Baba Mahallesi`nde Yusuf`un, kardeşi Mehmed`in ölen babalarının mirâsından geçen iki zeytin ağacı bulunan Dizdâr Köyü`ndeki bahçeyi Hüseyin Beşe`ye 7 guruşa satması üzerine Yusuf`un kendisinin ve ölen kardeşleri Mümine, Emîne ve Ayşe`nin hisselerini Hüseyin Beşe`den talep etmesi.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Kara Baba Mahallesi sâkinlerinden Yusuf bin Osman nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ Hüseyin Beşe bin Mehmed nâm kimesne mahzarında ikrâr ve i`tirâf idüb bundan akdem fevt olan babam Osman bin Abdullah nâm kimesnenin emlâkından olub ba`dehû vefât bana ve karındaşım Mehmed nâm müteveffâye ve hemşirelerim Mümine ve Emîne ve Ayşe nâm müteveffâta intikal iden mahrûsa-ı merkume kazâsına tâbi` Dizdâr Köyü nâm karyede vâkî` etrâf-ı erba`ası mezbûr Hüseyin Beşe mülkü ile mahdûd ve mümtâz iki dîb eşcâr-ı

zeytûnı müştemil tahminen bir dönüm harâbe bağçemizi karındaşım mezbûr Mehmed hâl-i hayâtında mezbûr Hüseyin Beşeye yedi guruş semen-i makbûza bi`l-külliye fuzûlen bey` ettiği hâlâ hemşilerim merkumât Mümine ve Emîne ve Ayşenin dahi virâsetleri bana münhasır olmağı bağçe-i mezkûrdan isâbet iden kendi hissem ve merkumât Mümine ve Emîne ve Ayşenin hisselerini taleb ve da`vâ eylediğimde mezbûr Hüseyin Beşe cümlenizin rızâsıyla bey` olundı deyü mukabele idüb beynimizde münâza`ât-ı kesîre cereyân etmişdi el-hâletü hâzihi beynimize muslihûn tavassut idüb da`vâ-yı merkumeden biz üc guruş üzerine sulh eylediklerinde ben dahi sulh-ı mezbûrı kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezkûr üç guruşı mezbûr Hüseyin Beşe yedinden tamâmen ahz ü kabz idüb bağçe-i mezkûreye müte`allik `âmme-i de`âvîden zimmetini ibrâ-ı `âmm katı`-ı nizâ`mla ibrâ ve ıskat eyledim minba`d mezbûr Hüseyin Beşeden husûs-ı mezbûra müte`allik da`vâ ve nizâ`m kalmadı zuhûr dahi iderse lede`l-hükkâmi`l-kirâm mesmû` ve makbûl olmasun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`s-sâlis ve`l-`aşrîn min Zi`l-hicceti`ş-şerîfe li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Monla Mustafa bin Hüseyin

El-hâc Velî bin Muharrem

Murâd bin Abdullah

260

Lefkoşa`nın Kaymaklı Köyü`nde Mehmed`in menzilini Yasef`e 40,5 guruşa satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa kazâsına tâbi` Kaymaklı nâm karye sâkinlerinden El-hâc Mehmed bin Ramazân nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ Yasef veledi Luka nâm zimmî tarafından bey`-i âti`z-zikri tasdîke vekîl olub vekâleti nehc-i ser`î üzere sâbite olan Mehmed Odabaşı bin Dervîş nâm kimesne mahzarında ikrâr ve i`tirâf idüb karye-i merkumede vâkî` bir tarafdan yine kendi mülküm ve iki tarafdan Yaku Yorgi mülkü ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz üc bâb tahtânî hâne ve bir mikdâr havlı ve bi`r-i mâî eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi müştemil mülk-i menzilimi mezbûr Yasef tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile kırk buçuk `aded esedî guruşa bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer

iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr kırk buçuk guruşı tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledim fi maba`d mârrü`z-zikr menzil mezbûr Yasefin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`s-sâbi` ve`l-`aşrîn min Zi`l-hicceti`ş-şerîfe li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Halîl Beşe bin Yusuf

Kal`abend Mustafa

Mustafa Odabaşı

Osman Beşe Yurdoğlu

261

Lefkoşa`ya bağlı Dizdârköy`de Hüseyin Beşe`nin 1 dönüm bahçesini oğlu Ali Beşe` ye hibe etmesi.

Mahrûsa-ı Lefkoşa kazâsına tâbi` Dizdârköy nâm karye sâkinlerinden Hüseyin Beşe bin Mehmed nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ sulbî oğlu Ali Beşe nâm kimesne mahzarında ikrâr ve i`tirâf idüb bundan akdem Emîne nâm hâtûndan iştirâ eylediğim karye-i mezbûrede vâkî` bir tarafdan kendi mülküm ve iki tarafdan Mehmed Bey mülkü ve taraf-ı râbi` hark ile mahdûd ve mümtâz yirmi dîb zeytûn müştemil dört dönüm bağçemi ve hâricinde vâkî` beş dîb eşcâr-ı zeytûnim ve yine karye-i merkumede vâkî` etrâf-ı erba`ası kendi mülküm ile mahdûd ve mümtâz iki dîb eşcâr-ı zeytûn müştemil tahminen bir dönüm bağçemi oğlum mezbûr Ali Beşeye hibe-i sahîhe-i şer`iye ile hibe ve teslîm ve temlîk idüb oldahi meclis-i hibede ittihâb ve tesellüm ve kabz ve kabûl ve temellük eyledi fi maba`d zikri mürûr iden iki kıt`a bağçe ve zeytûn eşcârı oğlum mezbûr Ali Beşenin mülk-i mevhûbı olmuşdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun benim ve medhalim kalmadı dedikde mukırr-ı mezbûrın minvâl-i muharrer üzere cârî ve sâdır olan ikrârını el-makule`l-merkum vicâhen tasdîk ve şifâhen tahkîk idecek mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`s-sâlis ve`l-`aşrîn min Zi`l-hicceti`ş-şerîfe li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Ali Ağa bin Mustafa

El-hâc Abdi bin Mustafa

Monla Mustafa bin Hasan

Mehmed Beğ bin

Mustafa bin

262

Lefkoşa`nın Aya Sofya Mahallesi`nde Receb`in ölen eşi Emîne`nin mirasından kendisine 30.100 akçe isâbet ettiği, bunu mehr bedeli ile takas edib, fazlasını Turdı`ya hibe etmesi.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Aya Sofya Mahallesi sâkinelerinden iken bundan akdem fevt olan Emîne binti Osman nâm hâtûnun verâseti zevci El-hâc Receb bin Mustafa nâm ve vâlidesi Ayşe binti Dervîş ve li-ebeveyn kız karındaşı Turdı binti Osman nâm münhasır oldığı şer`an zâhir ve müte`ayyin olmağı mezbûr El-hâc Receb meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde sagîr-i merkumenin kıbel-i şer`î enverden mansûbe-i vasîsi olan vâlidesi merkume Ayşe mahzarında ikrâr ve i`tirâf idüb zevcem müteveffât-ı merkume Emînenin cem`î muhallefâtından ber-mûceb-i defter-i kassâm hisse-i şer`iyeme otuz bin yüz akçe isâbet idüb benim dahi zimmetimde otuz bin akçe mehr-i müeccele olmağı hisse-i merkumeden otuz bin akçesi zimmetimde olan mehr-i merkume takas olunub fazlasını sagîr-i merkumeye hibe ve teslîm eyledim minba`d hisse-i merkumeden bir akçe hakkım kalmadı dedikde mukırr-ı merkumın minvâl-i muharrer üzere cârî ve sâdır olan ikrârını el-makulehâ-ı el-merkume vicâhen tasdîk ve şifâhen tahkîk idecek mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevi`l-hâmis min Mu-harremi`l-harâm li sene ehadi ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Mustafa

Muslu Ağa bin

Monla Mustafa bin Hasan

263

Lefkoşa`nın Aya Sofya Mahallesi`nde ölen Emîne`nin mirasından isabet eden hisseyi, annesi Ayşe ve kız kardeşi Turdı`nın, Emîne`nin eşi Receb`den aldıkları hakkında.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Aya Sofya Mahallesi sâkinelerinden iken bundan akdem vefât iden Emîne binti Osman nâm hâtûnun verâseti zevci El-hâc Receb bin Mustafa ve vâlidesi Ayşe binti Dervîş ve liebeveyn kız karındaşı sagîr Turdı binti Osmana münhasır olduğı şer`an zâhir ve müte`ayyin olmağın sagîr-i merkume Turdının kıbel-i şer`î enverden mansûbe-i vasîsi olan vâlidesi merkume Ayşe meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde müteveffât-ı merkumenin muhallefâtına vazî`l-yed olan zevci işbu bâ`isü`l-vesîkâ mezbûr El-hâc Receb mahzarında bi`l-asâle ve bi`l-vekâle ikrâr ve i`tirâf idüb kızım müteveffâ-yı merkume Emînenin cem`î muhallefâtından ber-mûceb-i defter-i kassâm bana ve kızım sagîre-i merkume Turdıya isâbet iden hisse-i şer`iyemizi mezbûr El-hâc Receb yedinden tamâmen ahz isâbet iden vesâyetim hasebiyle ahz ü kabz eyledim min ba`d mezbûr El-hâc Receb zimmetinde bir şeyimiz başka kalmadı dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`l-hâmis min Muharremi`l-harâm li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Muslu Ağa bin

Monla Mustafa bin Hüseyin

264

Lefkoşa`nın Debbâğhâne Mahallesi`nde İbrahim Çelebi`nin menzilini Halîl Beşe` ye 58 guruşa satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Debbâğhâne Mahallesi sâkinlerinden İbrahim Çelebi ibn Mehmed nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ Halîl Beşe bin Murâd nâm kimesne mahzarında ikrâr ve i`tirâf idüb mahalle-i mezbûrda vâkî` bir tarafdan Komazi mülkü ve bir tarafdan Emîne Hâtûn mülkü ve bir tarafdan Kürekci Mihail mülkü ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz dört bâb tahtânî ve bir bâb fevkanî hâne ve bir mikdâr havluyı müştemil mülk-i menzilimi mezbûr Halîl Beşeye tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile elli sekiz `aded esedî guruşa bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr elli sekiz guruşı tamâmen

yedinden ahz ü kabz eyledim fi maba`d mârrü`z-zikr menzil mezbûr Halîl Beşenin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`s-sâdis min Muharremi`l-harâm li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Davud Odabaşı ibn İbrahim

Hüseyin Bölükbaşı bin İbrahim

El-hâc bin

İbrahim Efendi bin Mustafa

265

Ölen Kıbrıs muhâfızı Mustafa`nın Sarkiz`e borcu olduğunun 7401 guruşunu para ile ödendiği, geri kalan kısma 3500 guruşluk harabe, 2901 guruşluk menzilin Sarkiz`e verildiği, 1000 guruş alacağından ise Sarkiz`in vazgeçtiği hakkında.

Mahmiye-i Kostantiniyyede Elvanzâde Mahallesi sâkinlerinden olub bundan akdem cezîre-i Kıbrıs muhâfızı iken vefat iden merhûm vezîr Mustafa Paşa ibn hazret-lerinin verâseti sulbî kebîr oğlu `izzetlû Ahmed Beğ ve sagîr oğlu Numan Beğ ve sulbîyye-i kebîre kızları Fatıma ve Havva ve sagîre kızları Zeyneb ve Hadîceye münhasıra oldığı şer`an zâhir ve müte`ayyin olmağı merhûm müşârün-ileyhin yanında mevcûd olan muhallefâtı kabz ve şer`an sâbit olan düyûnını edâya ve sâir umûrlarını tesviyeye sigar-ı merkumeye kıbel-i şer`-i enverden mansûb-ı vasîleri olub ve kebîrtân-ı merkûmân Fatıma ve Havva içün kayyum nasb ve ta`yîn olunan dergâh-ı mu`allâ kapucı başılarından iftihârü`l-emâcid ve`l-ekârim mûmâ-ileyh Ahmed Beğ meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`s-sifr Hakibi Sarkiz veledi Ervan nâm tâcir muvâcehesinde bi`l-asâleten ve bi`l-vesâyeten ve bi`l-vekâleten ikrâr ve i`tirâf idüb vâlidem-i merhûm müşârün-ileyh Mustafa Paşanın mesfûr Sarkize bir def`a yedinde olan temessüği mûcebince cihet-i farz-ı şer`iyeden teslîmiyâtden mâ`adâ iki bin dokuz yüz kırk altı `aded esedî guruş ve bir def`a dahi mesfûr Sarkiz validem merhûm müşârün-ileyhin emriyle kefâleti hasebiyle dört bin dört yüz beş guruş deynini edâ ettiği zimmetinde deyn olmak üzere benim kefâletim ile yedine virdüği temessük mûcebince dört bin dört yüz elli beş `aded esedî guruşki cem`an mesfûr Sarkize yedi bin dört yüz

bir guruş deyn-i semen olub bundan mâ`adâ düyûn-ı kesîrden olmağla sâir muhallefâtı deynine vefâ etmeyüb zarûret-i deyn `akarı dahi bey` olunmak lâzım gelmeğin silki`l-meks sıhhatinde mensik-i emlâkından olub mahalle-i mezbûrede vâkî` bir tarafdan yine merhûm müşârün-ileyh mülkü ve bir tarafdan Hüseyin Ağa mülkü ve tarafeynden tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz bir kıt`a harâbeyi mesfûr Sarkiz tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile asâleten ve vesâyeten ve vekâletim hasebiyle üc bin beş yüz esedî guruşa bey` oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve kabûl eyledikden sonra yine mahalle-i merkumede vâkî` iki tarafdan Mustafa Ağa mülkü ve tarafdan İksirci mülkü ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz bir bâb fevkanî kasrı ve bir bâb tahtânî mahzeni ve bi`r-i mâî ve kenîf ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi müştemil bir kıt`a mülk bağçesini dahi bi-cümle`t-tevâbi` ve`l-levâhik tarafeynden icâb kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh ile iki bin dokuz yüz bir guruşa bey` oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve kabûl eyledikden sonra semenleri olan cem`an altı bin dörtyüz bir guruşa deyni mezkûrdan altı bin dört yüz guruşını takas oldahi mukâssa ve kabûl ve bâkî kalan bin guruş hakkından fârig olmağı zikri mürûr iden harâbe ve bağçeyi mahallelerinde ahz ü kabz ve tesellüme mesfûr sâir kesîre taslît eyledim fi maba`d her biri mülk-i müşterisidir keyfe mâ yeşâ mutasarrıf olsun bizim `alâkamız yokdur dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`l -`aşer min Muharremi`l-harâm li sene ehadi ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Fahrü`l-eşbâh Ebu Bekr Ağa

Fahrü`l-küttâb İsmail Efendi

Hüseyin Ağa ibn Hasan

İbrahim Ağa ibn Çalık

Ahmed bin Ali

Bekr bin Ahmed

Lefkoşa`nın Ömeriye Mahallesi`nde ölen Gemici Mehmed`in varislerinin eşi Meryem, büyük kızı Kerîme ve küçük kızı Fatıma olduğu, Kerîme`nin mirastan hissesine düşen 8,5 guruşu Meryem`den aldığı hakkında.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından `Ömeriye Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Gemici Mehmed bin Bayram nâm kimesnenin verâseti zevce-i metrûkesi Meryem binti Yusuf ve sulbîye-i kebîre kızı Kerîme ve sagîre kızı Fatımaya münhasır oldığı şer`an zâhir ve müte`ayyin olmağı merkume Kerîme meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde müteveffâ-yı mezbûrın muhallefâtına vazıu`l-yed olan işbu bâ`isü`l-vesîkâ zevcesi merkume Meryem mahzarında ikrâr ve i`tirâf idüb babam mezbûr Gemici Mehmedin cem`î muhallefâtı cânib-i şer`î enverden tahrîr ve taksîm olundukda benim hisseme sekiz buçuk guruş isâbet etmeğin merkume Meryem yedinden tamâmen ahz ü kabz idüb irs-i merkume müte`allik `âmme-i de`âvîden zimmetini ibrâ-i `âmm ve katı`-ı nizâ`mla ibrâ ve ıskat eyledim minba`d merkume Meryemden da`vâ ve nizâ`ım yokdur zuhûr dahi iderse lede`l-hükkâmi`l-kiram mesmû` ve makbûl olmasun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î ma vak`a bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`l-`aşer min Muharremi`l-harâm li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Mustafa bin Mehmed

Murâd bin Abdullah

Hasan bin Mehmed

267

Lefkoşa`nın Madyad Köyü`nde ölen Enz`in kocası Andraniko`nun 1,5 evlek bahçe yerinin tapusunun kendi üzerine iken eşi Enz`in annesi Maru`nun 1,5 evlek bahçe yerini oğlu Zenyu için tapulaması sonucu Andraniko`nun 1,5 evlek bahçe yerinin yarı hissesinin akçesini talep etmesi.

Mahrûsa-ı Lefkoşa kazâsına tâbi` Madyad nâm karye sâkinlerinden Andraniko veledi Yakuhi nâm zimmî meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde bundan akdem hâlike olan zevcesi Enz binti Nikolo nâm nasrâniyyenin vâlidesi olub zikri âti tarlaya vazıu`l-yed olan işbu bâ`isü`s-sifr Maru binti Filipo nâm nasrâniyye tarafından vekîl olub vekâleti nehc-i şer`î üzere sâbite olan Hristodiye veledi nâm zimmî muvâcehesinde üzerine

da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb zevcem hâlike-i merkume Enzin karye-i merkumede vâkî` bir tarafdan Yerelimo mülkü ve bir tarafdan Hasan Beşe mülkü ve bir tarafdan Lefuri mülkü ile mahdûd ve mümtâz eşcârdan hâli bir buçuk evlek bağçe yeri müstahak tapu olmağın hakk-ı tapu benim olmak üzere nısfına ben tâlib iken merkume Maru sagîr oğlu Zenyu içün sipâhiden tapulamağın hâlâ nısfının akçesini alub bana teslîm etmesi matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl vekîl-i mezbûr Hristodiye cevâbında zikri mürûr iden bir buçuk evlek eşcârdan hâl-i bağçe yeri müstahak tapu olmağla zevce içün hakk-ı tapu olmadığına müvekkilem-i merkumenin yedinde fetvâ-yı şerîfe mûcebince sipâhiden tapulayub yedine zabtçün temessük almağla bir seneden beri mutasarrıfadır deyü def`le mukabele idecek fi`l-hakîka zevce içün hakk-ı tapu olmayub sipâhi muhayyer olmağla zikri mürûr iden bağçeyi merkume Maru yedinde ibka olunub müdde`î mezbûr bî-vech-i mu`ârazadan men` birle mâ vak`a ketb fi`l-yevmi`s-sâni `aşer min Muharremi`l-harâm li sene `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Eş-Şeyh Mehmed Efendi

Murâd bin Abdullah

Mustafa bin Mehmed

268

Baf`a bağlı Aya Marine Köyü`nde Luci`nin kaybettiği merkebi Mustafa Beşe`nin elinde bulunmasından dolayı, ondan merkebini talep etmesi.

Baf kazâsına tâbi` Aya Marine nâm karye sâkinlerinden işbu bâ`isü`s-sifr Luci veledi Mihail nâm zimmî mahfil-i kazâda zikri âti merkebe vazî`l-yed olan Mustafa Beşe ibn Haydar nâm kimesne mahzarında üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb işbu hazır ve müşâhid boz merkebi mülkümden zâyi` eylemişdim hâlâ mezbûr Mustafa Beşenin yedinde bulub taleb eylediğimde bana teslîmde ta`allül ider suâl olunub alıverilmesi matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl mezbûr Mustafa Beşe cevâbında fi`l-hakîka işbu hazır ve müşâhid mezbûr merkeb müdde`î mezbûr Lucinin mülküdür deyü ikrâr ve i`tirâf idecek mâ hüve`l-vak`a ketb-i şod tahrîr fi`l-yevmi`l-hâmis `aşer min Muharre-mi` l-harâm li sene ehadi ve `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Murâd bin Abdullah

Hasan bin Mehmed

Mustafa bin Mehmed

269

Lefkoşa`da Mustafa`nın Mümine ile nikahlandığı halde Mümine`nin Mustafa`ya eşi gibi davranmamasını şikayeti.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından mahalle sâkinlerinden Mustafa Beşe bin Mehmed nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu râfi`ü`l-vesîkâ Mümine binti Muharrem nâm binti hâtûn mahzarında üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb bundan akdem merkume Mümine nefsini bana tezvîce işbu hazır-ı bi`l-meclis Mustafa nâm kimesneyi tarafından vekîl nasb ve ta`yîn ettiği oldahi vekâleti hasebiyle bana `akd ve nikâh eylemişken hâlâ zevciyyet mu`amelesi murâd eylediğimde inkıyâdden imtinâ` ider suâl olunub icrâ-yı şer` olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl merkume Mümine cevâbında vâliden hazır-ı bi`l-meclis nâm hâtûn benden izn almadan fuzûlen mezbûr Mustafayı vekîl eylemiş lâkin ben izn ve rızâ virmeyüb ve ber-vechle kabûl eyledim deyü mezbûr Mustafayı vekîl eylediğini inkâr idecek müdde`î mezbûr Mustafadan müdde`âsını mübeyyin beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineden izhâr-ı `acz birle istihlâf etmeğin merkume Mümineye mezbûr Mustafayı `akd-i merkume vekîl etmeyüb ve ber-vechle izn virmeyüb ve ba`de`l-`akd izîn ve rızâ ve kabûli mutazammın kendiden fasla ve kavlen bir şey sâdır olmadığından yemîn teklîf olundukda oldahi `alâ vakfi`l-me'sûl yemîn bi`l-lâhi`l-`âliyyi`l-a`lâ etmeğini müdde`î mezbûr bilâ-beyyine mu`ârazadan men` birle mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb-i şod fi`l-yevmi`s-sâlis `aşer min Muharremi`l-harâm li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Fahrü`l-kuzât Kasım Mehmed Efendi

Eş-Şeyh Mehmed Çelebi

Mustafa bin Mehmed

270

Lefkoşa`nın Kızıl Kule Mahallesi`nde Süleyman`ın 32 guruşa Mehmed`e menzil satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Kızıl Kule Mahallesi sâkinlerinden Süleyman bin Hasan nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ Mehmed bin Bayram nâm kimesne mahzarında ikrâr ve i`tirâf idüb mahalle-i mezbûrede vâkî` bir tarafdan El-hâc Ali mülkü ve bir tarafdan Üstâd Hasan mülkü ve bir tarafdan Koca oğlan mülkü ve bir ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz dört bâb tahtânî hâne ve bir sundurma ve bir mikdâr havlı ve bi`r-i mâî ve kenîf ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmire müştemil mülk-i menzilimi mezbûr Mehmede tarafeynden icâb kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile otuz iki `aded esedî guruşa bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr otuz iki guruşı tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledim fi maba`d mârrü`z-zikr menzil mezbûr Mehmedin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`s-sâdis `aşer min Muharremi`l-harâm li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Abdunnebi Çavuş ibn Hasan

Yusuf Çavuş ibn Mehmed

El-hâc Ali Çavuş ibn İsmail

Üstâd İsmail

Üstâd Hüseyin

271

Galata`da İngiliz tüccarı Corca Yerneşhir`den borçlandıktan sonra ölen Mustafa Paşa`-

nın, oğlu Ahmet`ten Corca Yerneşhir`in ortağı Tormez`in, vekili Lazanye aracılığı ile borcun ödenmesini talep etmesi.

Husûs-ı âti`z-zikrin istimâ`-ı tahrîri içün hâlâ cezîre-i Kıbrıs vâlisi olan emirü`l-ümerâi`l-kirâm kebîrü`l-küberâi`l-fihâm sa`âdetlû İsmail Paşa yessarallahu mâ berîd ve mâ yeşâ hazretlerinin divân-ı `âliyyelerinde bi`t-taleb `akd-i meclis-i şer` enver

olundukda cezîre-i merkumede vâkî` kasaba-ı Tuzlada mütemekkin olub İngiliz tüccârından Tormez veledi nâm müste'men tarafından meblağ-ı âti`z-zikri taleb ve da`vâ ve ahz ü kabza vekîl olub vekâleti nehc-i şer`î üzere sâbite olan tercümânı Lazanye veledi Yavli nâm zimmî meclis-i ma`kud-ı mezbûrda cezîre-i merkume muhâfızı iken bundan akdem vefât iden merhûm vezîr Mustafa Paşa bin nin yanında mevcûd olan muhallefâtına vazî`l-yed olan sulbî oğlu olub dergâh-ı mu`allâ kapucı başılarından iftihârü`l-emâcid ve`l-ekârim Ahmed Beğ dâme-mecduhû mahzarında bi`l-vekâle üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb müteveffâ-yı müşârün-ileyh Mustafa Paşa müvekkilem-i mezbûr Tormezin şerîki olub medîne-i Galatada mütemekkin İngiliz tüccârından Corca Yerneşhir nâm müste'men yedinden mal-ı müştereklerinden yedimde olan hatt-ı hatmi müştemil temessüği nâtık oldığı üzere cezîre-i merkumede şerîki müvekkilem-i merkum Tormeze edâ eylemek üzere iki bin yüz guruş istikrâz ve kabz idüb kıbel-i edâ vefât etmekle zimmetinde kalmağın hâlâ vekâletim hasebiyle tereke-i vâfiyesinden taleb eylediğimde virmede ta`allül ider suâl olunub alıverilmesi bi`l-vekâleten matlûbumdur deyü bin yüz dokuz senesi Şa`bânü`l-mu`azzamının evâsıtıyla müverrah müteveffâ-yı müşârün-ileyh Mustafa Paşanın imzâsıyla mümzâ ve hatmiyle mahtûm bir kıt`a temessük ibrâz idüb nazar olundukda mazmûnı takrîrine mutâbık bulunmağın gıbbe`l-istintâk mûmâ-ileyh Ahmed Bey mazmûn-ı temessük mezkûrı sâbıka ikrâr ve i`tirâf ettiği mûcebiyle hükm birle mâ vak`a ketb fi`l-yevmi`s-sâdis min Muharremi`l-harâm li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şühûdül-hâl

Kıdvetü`l-emâcid ve`l-ekârim Hüseyin Ağa Kethûda-yı Hazret-i Vâli

Kıdvetü`l-emâsil ve`l-akrân Hasan Ağa Kethûda-yı Yeniçeriyân

Fahrü`l-a`yân Hüseyin Ağa Ser-Muhzır

272

Lefkoşa`da Kaymaklı Köyü`nde Maru`nun oğlu Piyedri için, ayrıldığı eşi Yakamu`-dan nafaka talep etmesi üzerine günlük 10 akçe nafaka bağlanması hakkında.

Mahrûsa-ı Lefkoşa kazâsına tâbi` Kaymaklı nâm karye sâkinelerinden Maru binti Zevan nâm nasrâniyye meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde takrîr-i kelâm idüb karye-i merkume sâkinlerinden zevcim olub bundan akdem beni tatlîk iden Yakamu veledi

Piyedro nâm zimmînin ferrâşından hâsıl olan mücerred-i hasânemde olan işbu hazır-ı bi`l-meclis oğlum Piyedriye cânib-i şer`-i mutahharadan babası mezbûr Yakomu üzerine kadr-i ma`rûf nafaka ve kisve-i bahâ farz ve takdîr olunmak matlûbumdur dedikde hâkim-i mevki` sadr-ı küttâb dahi meşvere-i takas ile sagîr-i mezbûr Piyedriye babası mezbûr Yakomu üzerine yevmi on akçe nafaka ve kisve bahâ farz ve takdîr idüb vakt-i zarûrede âsitâne ve hîn-i zaferde rücû`a merkume Maruya izn birle mâ vak`a ketb-i şod fi`l-yevmi`l-`aşrîn min Muharrem li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Eş-Şeyh Mehmed Efendi

Mehmed Odabaşı ibn Dervîş

Muhzır Mustafa ibn Mehmed

273

Lefkoşa`nın Câmi-i Cedîd Mahallesi`nde İsmail`in 21 guruşa Ayşe`ye menzil satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Câmi`-i Cedîd Mahallesi sâkinlerinden İsmail bin Nasuh nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ Ayşe binti Piyeri nâm hâtûn tarafından vekîl olub vekâleti nehc-i şer` üzere sâbite olan zevci Musa bin Abdullah nâm kimesne mahzarında ikrâr ve i`tirâf idüb mahalle-i mezbûrede vâkî` bir tarafdan Kör Ahmed mülkü ve bir tarafdan Sarıkcı kızı mülkü ve bir tarafdan Ferrahzâde mülkü ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz iki bâb tahtânî hâne ve bir sundurma ve bir mikdâr havlı ve bi`r-i mâî ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmire müştemil mülk-i menzilimi merkume Ayşeye tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î yirmi bir `aded esedî guruşa bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr yirmi bir guruşı tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledim fi maba`d mârrü`z-zikr menzil merkume Ayşenin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`s-sâlis ve`l-`aşrîn min Muharremi`l-harâm li sene ehadi ve `aşere ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Mustafa ibn El-hâc Salih

Yahya ibn

Ebu Bekr ibn

Berber Hasan

274

Lefkoşa`nın Aya Sofya Mahallesi`nde ölen Zevli`nin küçük oğlu Hasan`a Ahmed`in vasî tayin edilmesi.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Aya Sofya Mahallesi sakinlerinden iken bundan akdem fevt olan Zevli bin Mehmed nâm kimesnenin sulbî sagîr oğlu Hasanın tesviye-i umûrına bir vasî nasb ve ta`yîn olunmak lâzım ve mühimm olmağın hâkim-i mevki` sadr-ı küttâb dahi vesâyet-i `uhdesinden gelmekle kâdir olan işbu râfi`ü`l-küttâb Ahmed bin İbrahim nâm kimesneye sagîr-i mezbûr Hasanın tesviye-i umûrına vasî nasb ve tâ`yin eyledikden oldahi vesâyet-i merkumeyi kabûl ve merâsimi edâya ta`ahhüd ve iltizâm etmeğin mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb-i şod fi`l-yevmi`s-sâni ve`l-`aşrîn min Muharremi`l-harâm li sene ehadi `aşere ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Eş-Şeyh Mehmed

Piyâle bin Mehmed

Mustafa bin Mehmed

275

Kıbrıs Adası`nda 1111 senesine ait verginin 25600 guruşdan 14600 guruşu ödenemediği, tahsil edilen miktardan 4500 guruşunun görevlilere dağıtıldığı hakkında.

Cezîre-i Kıbrısda vâkî` medîne-i Lefkoşa vesâir kasabât ve kurâda sâkin ehl-i zimmet re`âyâ tâifesinden olub kendi taraflarından asîl ve sâir mahsûri`l-esâmi tâife-i merkume taraflarından husûs-ı âti`l-beyâna emsâline vekîl-i müseccel-i şer`iyeleri olan Baba Petro veledi Luizu ve Baba Cirellu veledi Zeya ve Baba Marko veledi Menail ve Baba Liyondiyo veledi Yerulmu ve diğer Baba Liyondiyo veledi Cakuli ve Baba Yorgi veledi Yasef ve Baba Dimitri veledi Baba Luka ve Baba Vasil veledi Yorgi ve Baba Luka veledi Yanni ve Babatnas veledi Avraşim ve Baba Nikolo veledi Baba Liyondiyo ve

Baba Yanni veledi Yorgi ve Baba Tomaz veledi Ciryaku ve Andoni veledi Sava ve Baba Hristodulu veledi Mihail nâm zimmîler meclis-i şer`-i şerîfede her biri bi`l-asâleten ve bi`l-vekâleten takrîr-i kelâm ve ifâde-i merâm idüb bundan akdem cezîre-i merkumede maktû` malından namında olan teklîf-i muhzinin refî` ricâsına `arz ve mahzar birle ehl-i İslâmdan ve ehl-i zimmet re`âyâdan âsitâne-i sa`âdete vekîller irsâl idüb husûs-ı mezbûr husûle gelürse her ne kadar masraf iktizâ iderse ol tarafda tüccâr tâifesinden mu`âmele ile alub harc ve sarf eyleyüb ba`dehû ahâlî-i vilâyetden cem` ve tahsîl ve edâ olunmak üzere yedlerine temessük virmişdik el-hâletü hâzihi teklîf-i merkumın sülüsi ref` olundukda ba`zı iktizâ iden mahallelere sarf içün İngiliz tâifesinden İstafur nâm tâcirden mu`âmele ile onüc bin guruş istidâna olunub ve bundan esbak yine husûs-ı mezbûra içün ahâlî-i vilâyet tarafından irsâl olunan za`îm Ahmed Ağa ve Corbacı Mustafa Ağa ve Saluvesti nâm zimmî dahi Es-Seyyid Ömer Efendi ile tâcir-i mezbûrdan üc bin guruş istidâne etmeleriyle cümlesi dört bin sekiz yüz guruş mu`âmelesiyle yirmi bin sekiz yüz guruş idüb bundan mâ`adâ devlet kapusundan ba`zı yerlere kapu harcı nâmıyla bin yedi yüz elli guruş istidâna ve harc olunub ve yine ehl-i islâm tarafından olan vekîller dahi kendi masârifleri içün bin altıyüz guruş ve ehl-i zimmet re`âyâ taraflarından olan vekîller dahi kendi masârifleri içün bin dörtyüz elli guruş istidâna ve harc idüb ki cem`an yirmi beş bin altıyüz guruş etmeğin meblağ-ı mezkûr yirmi beş bin altıyüz guruşdan onbir bin guruşı ahâlî-i vilâyetden bin yüz onbir senesi maktû`âyla cem` ve yolunca olunmağla ondört bin altıyüz guruş deyn-i metâlib bâkî kalub hâlâ ahâlî-i vilâyetden tahsîli lâzım gelmeğin lâkin bu makule mal tahsîl olunmak lâzım iktizâ eyledikde vâlî-i vilâyetinin izn ve fermânına muhtâc olmağla vâlîmiz içün dahi olıgeldüği üzere harc-ı fermân iki bin guruş ve kethûdasından beş yüz guruş ve mukaddemâ husûs-ı mezbûr içün hâkim-i mevki` sadr-ı küttâbdan `arz alınub ücreti ve harcı husûs-ı mezbûrenin husûlüne tevkîf olunmağla bin guruş dahi harc `arz ve bin yüz onbir senesine mahsûb olmak üzere cezîre-i merkumeden tahsîl olunan emvâl-i mîrîye isti`mâline kalan kapucıbaşı Ahmed Ağaya bin guruş hidmetki cem`an dört bin beşyüz guruş dahi zamm ve ilhâk olundukda min on dokuz bin yüz guruş etmeğin meblağ-ı mezkur dört bin beş yüzdür hatta dörder kese müsellim tüccâr tâifesinden sekiz bin ehl-i zimmet re`âya tâifesine tevzî` olundukda birer buçuk esedî ile birer buçuk semen isâbet idüb ve bir buçuk semen tahsîldâra ve nısf semen yazıcısına

ta`yîn olundukda cem`an birer buçuk esedî ile üc çürük semen etmeğin meblağ-ı mezkûrı virmeğe her birimiz asâlet-i vekâletim hasebiyle razı olmağın derhâl vech-i meşrûh üzere takrîrimiz tahrîr ve sûreti vâli müşârün-ileyh hazretlerine def` olunsun ki mûcebince fermân ihsân eylesünler dediklerinde vâkî` hâl hıfza lâ-makal bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`r-râbi` ve`l-`aş- rîn min Muharremi`l-harâm li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Fahrü`l-a`yân El-hâc Mustafa Ağa Mir-alay-ı Lefkoşa

Fahrü`l-eşbâh El-hâc Hasan Ağa Kethûda-yı Yeniçeriyân

Hüseyin Ağa Ez-za`îm

Dervîş Ağa Ser-piyâde

Hüseyin Ağa Başçavuş

276

Lefkoşa`nın Arab Ahmed Paşa Mahallesi`nde Mehmed`in menzilini Hasan`a 50 guruşa satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından `Arab Ahmed Paşa Mahallesi sâkinlerinden Mehmed Beşe ibn nâm kimesne tarafından bey`-i âti`z-zikri ikrâra vekîl olub El-hâc Ömer ibn El-hâc Tâlib ve Ali ibn Hüseyin nâm kimesneler şahâdetleriyle şer`an vekâleti sâbite olan El-hâc Ahmed bin Osman nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ Hasan bin Mustafa nâm kimesne mahzarında bi`l-vekâle ikrâr ve i`tirâf idüb müvekkilem-i mezbûr Mehmed Beşe mahalle-i mezbûrda vâkî` bir tarafdan Hüseyin mülkü ve bir taraftan Halîl Çelebi mülkü ve bir tarafdan müşteri mezbûr mülkü ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz dört bâb tahtânî hâne ve bir sundurma ve bir mikdâr havlı ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmire müştemil mülk-i menzilini mezbûr Hasana târih-i kitâbdan altı sene mukaddem bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile elli `aded esedî guruşa bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr elli guruşı tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledi fi maba`d mârrü`z-zikr menzil mezbûr Hasanın mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-

vak`a bi`t-taleb ketb olundı tahrîren fî`l-yevmi`s-sâdis ve`l-`aşrîn min Muharremi`l-harâm li sene ehadi ve `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

İmâm Ebu Bekr Efendi

Ali Dede

Hasan Beşe bin

El-hâc Ebu Bekr

277

Lefkoşa`nın Aya Sofya Mahallesi`nde Kapar`ın menzilini 45 guruşa Hasan`a satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Aya Sofya Mahallesi sâkinlerinden Kapar bin Abdi nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ Hasan bin Mustafa nâm kimesne mahzarında ikrâr ve i`tirâf idüb mahalle-i mezbûrede vâkî` bir tarafdan han-ı cedîd ve bir tarafdan Receb bin Musa ve bir tarafdan kahvehâne ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz iki bâb tahtânî hâne ve bir sundurma ve bir mikdâr havlı ve bi`r-i mâî ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmire müştemil mülk-i menzilimi mezbûr Hasana tarafeynden icâb kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile kırk beş `aded esedî guruşa bey` idüb kabz-ı semen ma`dûd ve teslîm-i mebî` mahdûd eyledim fi maba`d mârrü`z-zikr menzil mezbûr Hasanın mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ vak`a ketb-i şod fi`l-yevmi`t-tâsi` ve`l-aşrîn min Muharremi`l-harâm li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Hasan Beşe ibn Kırka

Üstâd Yûnus

Mustafa Beşe ibn Dervîş

El-hâc Mehmed Efendi

Hüseyin bin Mustafa

278

Lefkoşa`nın Tribyodi Mahallesi`nde Maru`nun 70 guruşa menzili Enz`e satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Tribyodi Mahallesi sâkinelerinden Maru binti nâm nasrâniyye ile kızı Maryo binti Luizu nâm nasrâniyye taraflarından bey` ve âti`z-zikri ikrâra vekîl olub zâtlarını ma`rifet-i şer`iye ile `ârifân olan Yerelimo veledi Hristodulu ve Yorgi veledi Kostantin nâm zimmîler şahâdetleriyle şer`an vekâleti sâbite olan Nikolo veledi Petro nâm zimmî meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde ve işbu bâ`isü`s-sifr Enz binti Mihail nâm zimmî muvâcehesinde bi`l-vekâleten ikrâr ve i`tirâf idüb müvekkilem-i merkumetân Maru Mariyu mahalle-i mezbûrede vâkî` bir tarafdan Süleyman Ağa mülkü ve bir tarafdan Andoni bağçesi ve bir tarafdan Hacı Mustafa tarlası ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz bir bâb tahtânî hâne ve bir sundurma ve mikdâr havlı ve üc evlek zâtü`l-eşcâr bağçeyi müştemil mülk-i müşterek menzillerini merkume Enze tarafeynden icâb kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile yetmiş `aded esedî guruşa bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr yetmiş guruşı her biri `alâ kadri`l-hısas tamamen yedinden ahz ü kabz eylediler fi maba`d mârrü`z-zikr menzil merkume Enzin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıfa olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î ketb-i şod fi`l-yevmi`s-sâmin ve`l-`aşrîn min Muharremi`l-harâm

Şuhûdü`l-hâl

Süleyman Ağa ibn Mahmud

Kabanlılı İbrahim Beşe

Andreya ve Yasef

Piyedri veledi Kostanti

279

Lefkoşa`nın Kara Baba Mahallesi`nde Mehmed`in menzilini 15 guruşa Luizu`ya satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Kara Baba Mahallesi sâkinlerinden Mehmed Beşe ibn Ali nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`s-sifr Luizu veledi Yakamu nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve i`tirâf idüb mahalle-i mezbûrda vâkî` bir tarafdan Aci Filipo mülkü ve bir tarafdan Üstâd Ali mülkü ve bir tarafdan Yusuf Ağa mülkü ve taraf-ı râbi` tarîk-i âmm ile mahdûd ve mümtâz bir bâb tahtânî

hâne ve bir mikdâr havluyı müştemil mülk-i menzilimi mezbûr Luizuya tarafeynden icâb kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile on beş esedî guruşa bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan on beş guruşı tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledim fi maba`d mârrü`z-zikr menzil mezbûr Luizunun mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`ş-şer`î mâ vak`a bi`t-taleb ketb-i şod fi`l-yevmi`t-tâsi` ve`l-`aşrîn min Muhar- remi` l-harâm li sene el-mezbûre

Şuhûdü`l-hâl

Es-Seyyid Mehmed Çelebi ibn Ahmed

Kazaz Üstâd Ahmed

Etmekci Mehmed

Yoğurtcu Mehmed

280

Lefke`nin Aya Befani Köyü`nde Lene 48 guruş borcu karşılığında Hristodulu`ya 3 dönüm bahçesini ve 1 dönüm arsasını vermiş, fakat 48 guruşu daha sonra elde edip, Hristodulu`ya vererek bahçe ve arsasını Lene`nin geri istemesi.

Lefke kazâsına tâbi` Aya Befani nâm karye sâkinelerinden Lene binti Zivane nâm nasrâniyye meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde zikri âti bağçeye vazî`l-yed olan işbu bâ`isü`s-sifr Hristodulu veledi Yorgi nâm zimmî muvâcehesinde üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb târih-i kitabdan altı sene mukaddem mezbûr Hristodulu yedinden istikrâz ve kabz eylediğim kırk sekiz guruş deynim mukabelesinde karye-i merkumede vâkî` bir tarafdan Baba Nikolo mülkü ve bir tarafdan Hristodiye mülkü ve taraf-ı râbi` dere ile mahdûd ve zâtü`l-eşcâr üc dönüm bağçemi mâi mu`ayyeneyle vukufu diyârı demekle ma`rûf bir dönüm `arsa-ı hâliyemi rehn-i vaz` ve teslîm eylemişdim bu ânâ değin meblağ-ı mezkûrı edâya kadre olmamağla mezbûr Hristodulu bağçe-i mezkûreyi zabt ve tasarruf iderdi hâlâ meblağ-ı mezkûrı tedârük deyn-i merkumı edâ ve fekk-i rehn murâd eylediğimde mezbûr Hristodulu imtinâ` ider suâl olunub icrâ-yı şer` olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl mezbûr Hristodulu cevâbında müdde`î merkume Lene mârrü`z-zikr bağçe ve `arsayı vech-i meşrûh üzere rehn-i vaz` etmeyüb yedimde olan işbu hüccet-i şer`iye nâtık oldığı üzere târih-i mezkûrede meblağ-ı mesfûre kırk

sekiz guruş semen-i makbûza bana bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile bey` ve teslîm ve ben dahi iştirâ ve tesellüm veliyy-i haze`l-an mâlikâne mutasarrıfım sâbıka Lefkoşa kadısı olan fazîletlû Bayram Efendi imzâsıyla mümzâ ve hatmiyle mahtûm ve sene hams ve mie ve elf Zi`l-ka`deti`ş-şerîfesenin onbirinci gününde müverrah bir kıt`a hüccet-i şer`iye ibrâz idüb nazar olundukda mazmûnı takrîrine mutâbık ve müdde`âsını nâtık bulunmağın gıbbe`l-istintâk ve `akîbe`l-inkâr mezbûr Hristoduludan sıdk-ı makalına mutâbık beyyine taleb olundukda medîne-i Lefkoşada Ayaluka Mahallesi sâkinlerinden Lorenzo veledi Gavrail ve Yorgi Petri nâm zimmîler li-ecli`ş-şahâde meclis-i şer`e hazırân olub eserü`l-istişhâdi`ş-şer` fi`l-hakîka müdde`î merkume Lene târih-i mezkûrda hudûd-ı mersûme ile mahdûd olan mârrü`z-zikr bağçe ve `arsayı bizim huzûrumuzda mezbûr Hristoduluya kırk sekiz `aded esedî guruşa bey` ve bât sahîh-i şer`î ile bey` oldahi iştirâ ve kabûl eyledi hâlâ mârrü`z-zikr bağçe ve `arsa-ı mezbûr Hristodulunun mülk-i müşterâsıdır biz bu husûsa şâhidleriz şahâdet dahi ideriz deyü her biri edâ-ı şahâdet-i şer`iye eylediklerinde gıbb-i ri`âyete şerâiti`l-kabûl şahâdetleri makbûl olub müdde`î merkumenin rehn-i da`vâsına şâhidleri olmayub oldığı takdîrde dahi rehn beyyinesinden bey` beyyinesi evveli olmağla mârrü`z-zikr bağçe ve `arsa mezbûr Hristodulu yedinde sâbıka ve müdde`î merkume bî-vech-i mu`ârazadan men` birle mâ hüve`l-vâkî` ketb-i şod fi`l-yevmi`t-tâsi` ve`l-`aşrîn el-Muharremi`l-harâm li sene ehadi ve aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Ramazân bin Hasan

Mustafa bin Mehmed

Murâd bin Abdullah

281

Lefkoşa`nın Kızıl Kule Mahallesi`nde Ali`nin 100 guruşa Sava`ya menzil satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Kızıl Kule Mahallesi sâkinlerinden cüssesinin tahaccüm olub rüşd-i bölüğüne mutasarrıf mevlânâ Ali bin Süleyman nâm gulâm-ı emred meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`s-sifr Sava veledi Kostanti nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve i`tirâf idüb mahalle-i mezbûrede vâkî` bir tarafdan Bazan Zahder mülkü ve bir tarafdan Yorgi mülkü ve bir tarafdan Osman Beşe mülkü ve

tarafeynden tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz üc bâb tahtânî ve iki bâb fevkanî hâne ve üc sundurma ve bir mikdâr havlı ve bi`r-i mâî ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi müştemil mülk-i menzilimi mezbûr Savaya tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile yüz `aded esedî guruşa bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr yüz guruşı tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledim fi maba`d mârrü`z-zikr menzil mezbûr Savanın mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr muta-sarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`s-sâni min Saferi`l-hayr li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

El-hâc Nurullah Corbacı

İbrahim Beşe bin Ahmed

Hüdaverdi bin Cafer

Ahmed Beşe bin Ali

Velî bölükbaşı

Osman Beşe

Halîl Halîfe

Keçeci Ali

Bağçeci Ali

282

Lefkoşa`nın Aya Luka Mahallesi`nde Bavecci`nin 190 guruşa Zorzi`ye menzil sat-ması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Aya Luka Mahallesi sâkinlerinden Bavecci veledi Kostanti nâm zimmî meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`s-sifr Zorzi veledi Luizu nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve i`tiraf idüb mahalle-i mezbûrda vâkî` bir tarafdan Sirenumi mülkü ve bir tarafdan Aslan mülkü ve tarafeynden tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz iki bâb tahtânî hâne ve dolab kuyusu ve havzı ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi iki dönüm mikdârı bağçemi mezbûr Zorziye tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile yüz doksan `aded esedî guruşa bey` ve

teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr yüz doksan guruşı tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledim fi maba`d mârrü`z-zikr bağçe müştemilâtıyla mezbûr Zorzinin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`s-sâni min Saferi`l-hayr li sene ehadi `aşer ve mie elf

Şuhûdü`l-hâl

El-hâc Mehmed bin İbrahim

Hüseyin Odabaşı bin Yusuf

Murâd bin Abdullah

Hristodulu veledi Yorgi

Çekr veledi Enzoli

Baba Vasili veledi

Avrail veledi Luizu

283

Lefkoşa`nın İncirli Köyü`nde Baba Cirellu`nun Petri ile yaptığı alışverişten 73 guruş alacağını, Petri`den aldığı hakkında.

Mahrûsa-ı Lefkoşa kazâsına tâbi` İncirli nâm karye sâkinlerinden Baba Cirellu veledi Lefteri nâm zimmî meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`s-sifr Petri veledi Baba Mihail nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve i`tirâf idüb mezbûr Petri zimmetinde ahz ü i`tâ ve mu`âmele-i şitâdan yetmiş üc guruş hakkım olmağın hâlâ bi`t-tamâm hesâba bi-şu`ûr her birimiz âherin zimmetine ahz ve i`tâya müte`allik de`âvî ve mutâlebât ve imân ve muhâsâmâtdan ibrâ-ı `âmm katı`-ı nizâ`mla ibrâ ve ıskat eyledik minba`d birbirimiz ile husûs-ı mezbûre müte`allik da`vâ ve nizâ`mız yokdur zuhûr dahi iderse lede`l-hükkâmi`l-kirâm mesmû` ve makbûl olmasun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`t-tâsi` ve`l-`aşrîn min Muharremi`l-harâm li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Mustafa bin Mehmed

Ramazân bin Hasan

Lazanye Tercümân

284

Lefkoşa`nın Ayazma Köyü`nde ölen Filipo`nun oğlu Vasili`nin, babasına ait menzili zabt eden kardeşi Markaru`nun kocası Zevane`den menzildeki hissesini talep etmesi.

Mahrûsa-ı Lefkoşa kazâsına tâbi` Ayazma nâm karye sâkinlerinden iken bundan mürd olan Filipo veledi nâm zimmînin verâseti sulbî oğulları Vasili ve Hristofi veledi Tomazu ve sulbîye kızı Markaruye münhasır olub merkume Markaru dahi hâlike olub verâseti zevci Zevane ve sadri oğlu Filipo ve sadriye kızı Kadluye münhasır olub mezbûr Kadlu dahi hâlike olub verâseti babası mezbûr Zevane münhasır oldığı şer`an zâhir ve müte`ayyin olmağı mezbûr Vasili meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde zikri âti menzil vazî`l-yed olan işbu bâ`isü`s-sifr mezbûr Zevane muvâcehesinde üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb babam hâlik-i mezbûr Filiponun karye-i merkumede vâkî` lede`l-ahâlî ve`l-cîrân ma`lûmi`l-hudûd iki bâb tahtânî hâne ve bir sundurma ve bir mikdâr havluyı müştemil mülk-i menzilini hemşirem merkume ve bi`l-cümle zabt idüb ba`de`l-helâkha zevci mezbûr Zevane mülk-i mevrûsı olmak üzere zabt eyledi hâlâ hisse-i şer`iyemi taleb iderim suâl olsun dedikde gıbbe`s-suâl mezbûr Zevane cevâbında fi`l-hakîka mârrü`z-zikr menzil müdde`â-ı mezbûrın babası mezbûr Filiponun mülkü idi lâkin kızı merkume Markaruyı bana virdiklerinde karındaşları merkumuna Vasili Hristofi ve Tomazu cihâz nâmına târih-i kitâbdan onbeş sene mukaddem merkume Markaruya hibe ve teslîm idüb oldahi hâl-i hayâtında bilâ-nizâ` mâlikâne-i mutasarrıf olub ba`dehû helâkha bi`l-irsi`ş-şer`î bana ve oğlum mezbûr Filipoya intikal ettiği ila haze`l-ân mülk-i mevrûsemiz olmak üzere mâlikâne-i mutasarrıfız deyü def`le mukabele idecek gıbbe`l-istintâk ve`l-inkâr `akîbe`l-istişhâd karye-i merkume sâkinlerinden Baba Yorgi veledi Nikolo ve Luizi veledi Yanni nâm zimmîler li-ecli`ş-şahâde meclis-i şer`e hazırân olub eserü`l-istişhâdi`ş-şer` fi`l-hakîka merkumun Vasili Hristofi ve Tomazu târîh-i kitâbdan onbeş sene mukaddem mârrü`z-zikr menzili hemşireleri merkume Markaruya cihâz nâmına bizim huzûrumuzda hibe-i nâme ile hibe ve teslîm oldahi hibede ittihâb ve tesellüm ve hâl-i hayâtında mâlikâne-i mutasarrıf olub ba`dehû helâkha zevci mezbûr Zevane oğlu mezbûr Filipoya intikal etmeğin anlar dahi ila

haze`l-ân bilâ-nizâ` mâlikâne mutasarrıflarıdır biz bu husûsa bu minvâl üzere şahidleriz şahâdet dahi ideriz deyü her biri edâ-ı şahâdet-i şer`iye eylediklerinde gıbb-i ri`âyete şerâiti`l-kabûl şahâdetleri makbûl olmağın müdde`î mezbûr bî-vech-i mu`ârazadan men` olunub mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`t-tâsi ve`l-`aşrîn min Muharremi`l-harâm li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Hüseyin Ağa

Muhzır Murâd

Muhzır Mustafa

Cafer

285

Lefkoşa`nın Ömeriye Mahallesi`nden Mümine`nin eşi İsmail`den boşanması ve 75 guruş mehrini alması hakkında.

Mahrûsa-ı Lefkoşa mahallâtından `Ömeriye Mahallesi sâkinelerinden Mümine binti Ali nâm hâtûn tarafeynden ibrâ-ı âti`z-zikri ikrâra vekîl olub zâtını ma`rifet-i şer`iye ile `ârifân olan Ahmed bin Mehmed ve Ahmed bin Velî nâm kimesneler şahâdetleriyle şer`an vekâleti sâbite olan Mustafa Halîfe bin Ali nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde müvekkile-i merkumenin zevc-i mutlâkı olan işbu bâ`isü`l-vesîkâ El-hâc İsmail bin İlyas nâm kimesne mahzarında bi`l-vekâle ikrâr ve i`tirâf idüb müdde`î merkume Mümine mezbûr Hacı İsmailin zevc-i menkûhası olub mezbûr El-hâc İsmail tatlîk ettiği zimmetinde mütekarrir ma`kûdün-`aleyh olan yetmiş guruş mehr-i müecceleni cihet-i farz-ı şer`iyeden seksen guruş hakkını tamâmen yedinden ahz ü kabz idüb her biri âherin zimmetini hukûk-ı zevciyyete ve gayr-ı müte`allik `âmme-i de`âvîden ibrâ-ı `âmm katı`-ı nizâ`mla ibrâ ve ıskat eylediler min ba`d birbiriyle da`vâ ve nizâ`mları yokdur dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`s-sâlis min Saferi`l-hayr li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Osman Beşe bin Dervîş

İsmail bin Nasuh

Mevlûd bin Ali

Ali bin

286

Lefkoşa`nın İbrahim Paşa Mahallesi`nde Rabia`nın 2 guruş karşılığında iki ayrı yerde bulunan toplam 11 dönüm tarlasını Ali`ye devretmesi.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından İbrahim Paşa Mahallesi sâkinelerinden Rabia binti Mustafa nâm hâtûn meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ Ali bin Mustafa nâm kimesne mahzarında ikrâr ve i`tirâf idüb mahrûsa-ı merkume muzâfâtından tâbi` Delciyo nâm karyede vâkî` lede`l-ahâlî ve`l-cîrân ma`lûmi`l-hudûd bir dönüm ve Tuzla kazâsına tâbi` Estâdiye nâm karyede vâkî` lede`l-ahâlî ve`l-cîrân ma`lûmi`l-hudûd on dönüm ki cem`an onbir dönüm tarlamı bâ-izn-i sahib-i arz iki guruş bedel mukabelesinde mezbûr Aliye ferâğ ve hakk-ı tasarrufına tefvîz oldahi ber-vech-i muharrer tefevvüz ve kabûl eyledikden sonra bedel-i mezkûr iki guruşı tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledim fi maba`d tarlamı mesfûr mezbûr Alinin dahil-i taht-ı tasarrufı olmuşdur emsâli tasarrufı kebîr-i mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`s-sâlis min Saferi`l-hayr li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Sefer Ağa Dizdâr

Osman Bölükbaşı

Mevlûd bin Yûnus

Monla Mustafa bin Hasan

287

Lefkoşa`nın İbrahim Paşa Mahallesi`nde Rabia`nın ölen annesi Ayşe`ye ait 1 adet yağ değirmenini ve 8 adet zeytin ağacını Sava`nın sebebsiz yere ele geçirip, kullanmasını şikayeti üzerine Sava`nın verdiği cevapta ise gerekli 4,5 akçeyi Ayşe`ye, 2 akçeyi de Rabia`ya ödediği halde, dava edildiğini belirtmesi hakkında.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından İbrahim Paşa Mahallesi sâkinelerinden Rabia binti Mustafa nâm hâtûn meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`s-sifr Sava veledi

Piyedri nâm zimmî muvâcehesinde üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb bundan akdem fevt olan vâlidem Ayşe binti Abdullah nâm hâtûnun kazâ-ı Lefkoşa tevâbi`nden Delciyo nâm karyede vâkî` lede`l-ahâlî ve`l-cîrân ma`lûmi`l-hudûd bir bâb harâbe yağ değirmenini ve sekiz dîb eşcâr-ı zeytûnı mezbûr Sava fuzûlen zabt eyledi suâl olunub kasr-ı yedine tenbîh olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl mezbûr Sava cevâbında mârrü`z-zikr değirmen ve eşcâr müdde`î merkume Rabianın vâlidesi merkume Ayşenin karındaşı Şardi nâm zimmînin olub ba`dehû helâk veresesinden iştirâ ve kabz eyledim merkume Ayşenin `alâkası yoğ iken târih-i kitâbdan dört sene mukaddem hâl-i hayâtında merkume Ayşe da`vâ eyledikde beynimize ve sâdât-ı muslihûn ile da`vâ-ı muslihûn ile da`vâ-yı merkumeden dört bucuk guruşa sulh ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezkûr dört buçuk guruşı yedinden alub husûs-ı merkumeye müte`allik `âmme-i de`âvîden zimmetini ibrâ ve eyledikden mâ`adâ ba`dehû vefâthâ kızı merkume Rabia dahi da`vâ-ı zarûretde olmağla merkume râyic ile dahi da`vâ-yı merkumeden tekrâr iki guruş bedel-i merkume sulh olub zimmetinde da`vâ-yı merkumeden ibrâ eyledi deyü def`le mukabele idecek gıbbe`l-istintâk ve`l-inkâr `akîbe`l-istişhâd `udûl-ı ricâlden dizdâr Sefer Ağa bin ve Receb Çavuş bin Halîl nâm kimesne li-ecli`ş-şahâde meclis-i şer`e hazırân olub eserü`l-istişhâdi`ş-şer` fi`l-hakîka müdde`î merkume Rabianın vâlidesi mezbûre Ayşe târih-i kitâbdan dört sene mukaddem hâl-i hayâtında mezbûr Sava ile mârrü`z-zikr değirmen ve eşcâr da`vâsından bizim huzûrumuzda dört buçuk guruşa sulh ve bedel-i sulh olan kabz ve mezbûr Savanın zimmeti da`vâ-ı merkumesinden ibrâ oldığından mâ`adâ ba`dehû vefâtha kızı müdde`î mezbûr Rabia dahi da`vâ sadedinde olmağla tekrâr iki guruş bedel-i makbûza bizim huzûrumuzda sulh olub mezbûr Savanın zimmetini mezbûr Rabia tekrâr da`vâ-yı mezbûrdan ibrâ eyledi biz bu husûsa ve minvâl üzere şâhidleriz şahâdet dahi ideriz deyü her biri edâ-ı şahâdet-i şer`iye eylediklerinde gıbb-i ri`âyete şerâiti`l-kabûl şahâdetleri makbûl olmağın müdde`î mezbûr Rabia bî-vech-i mu`ârazadan men` olunub mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`r-râbi` min Saferi`l-hayr li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Mustafa bin Mehmed

Hasan bin Mehmed

Murâd bin Abdullah

288

İçil sancâğına bağlı Silifke`de Mâ`den Ramazân Ağa vekili Delibaş Mustafa Ağa aracılığı ile 1 baş atını Mustafa Beşe`den talep etmesine karşılık Mustafa Beşe`nin olumsuz tutum takınması hakkında.

İç il sancâğında vâkî` Silifke sâkinlerinden Mâ`den Ramazân Ağa nâm kimesne tarafından zikri âti bârgîri taleb ve da`vâ ahz ü kabza vekîl olub vekâleti nehc-i şer` üzere sâbite olan Delibaş Mustafa Ağa ibn Abdulmennan nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`s-sifr Mustafa Beşe ibn Yusuf nâm kimesne mahzarında bi`l-vekâle üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb müvekkilem mezbûr Mâ`den Ramazân Ağanın mezbûr Mustafa Beşe yedinde olan hergelesinden hâsıl olan bâr-gîrlerinden bir re’s bârgîrini ahz ü kabza beni vekîl etmekle hâlâ taleb eylediğimde mezbûr Mustafa Beşe bana teslîmden imtinâ` ider suâl olunub alıverilmesi matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl mezbûr Mustafa Beşe vech-i muharrer üzere mezbûr Mâ`den Ramazân Ağanın yedinde hergelesi oldığını inkâr idecek vekîl-i mezbûr Mustafa Ağadan müdde`âsını mübeyyin beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineden izhâr-ı `acz birle istihlâf etmeğin gıbbe`t-tahlîfi`ş-şer` vekîl-i mezbûr Mustafa Ağa bilâ-beyyine mu`ârazadan men` olunub mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb olundı fi`l-yevmi`s-sâmin min Saferi`l-hayr li sene ehadi ve `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Ramazân bin Hasan

Murâd bin Abdullah

Hasan bin Mehmed

289

Lefkoşa`nın Kaymaklı Köyü`nde Baba Hristodulu`nun Cirkaku`ya bir katır alıvermesi için verdiği 20 guruşu, Cirkaku`nun katırı almaması üzerine geri talep etmesi.

Mahrûsa-ı Lefkoşa kazâsına tâbi` Kaymaklı nâm karye sâkinlerinden Baba Hristodulu nâm veledi Andoni nâm zimmî meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`s-sifr

Cirkaku veledi Yorgi nâm zimmî muvâcehesinde üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb târih-i kitâbdan beş sene mukaddem bana bir katır alıvirmek içün mezbûr Baba Cirkakuya yirmi guruş virmişdim ila haze`l-an katırı alıvirmemekle meblağ-ı mezkûr taleb eylediğimde virmeden imtinâ` ider suâl olunub alıverilmesi matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl mezbûr Baba Cirkaku cevâbında fi`l-hakîka müdde`î mezbûr Baba Hristodulu vech-i meşrûh üzere bana yirmi guruş virdiği mukarrer lâkin emri üzere meblağ-ı mezkûr ile kendüye Evdim kazâsında Ture nâm karyede sâkin Ademu nâm zimmîden bir re’s katır alıverüb getürirken yolda bâ-emr-i Allahü te`âlâ bilâ-ta`addî helâk olmağla merkum Baba Hristodulu ile beş guruşa sulh olub bana on iki guruş dahi virmeği ben dahi bedel-i sulh olan beş guruşı dahi zamm idüb cem`an on yedi guruşa bir katır alıvirüb yedine teslîm eyledikde kabz ve kabûl ve helâk olan mezkûr katır da`vâsından zimmetim ibrâ eyledi hâlâ zimmetimde hakkı yokdur deyü def`le mukabele idecek gıbbe`l-istintâk ve`l-inkâr `akîbe`l-i-istişhâd mezbûr Cirkakudan sıdk-ı makalına mübeyyin beyyine taleb olundukda karye-i Balihur sâkin- lerinden Mihail veledi Yorgi ve Yanni veledi Mihail nâm zimmîler li-ecli`ş-şahâde meclis-i şer`e hazırân olub eserü`l-istişhâdi`ş-şer` fi`l-hakîka müdde`î merkum Baba Hristodulu helâk olan mezkûr katır da`vâsından mezbûr Baba Cirkaku ile bizim huzûrumuzda beş gurûşa sulh olub mezbûr Baba Cirkakuya on iki guruş dahi virüb oldahi bedel-i sulh olan meblağ-ı mersûm beş guruşa dahi katub cem`an on yedi guruşa bir katır dahi alıvirüb merkum Baba Hristoduluya teslîm eyledikde oldahi kabz ve kabûl ve da`vâ-yı mesfûresinden mezbûr Baba Cirkakunun zimmetini ibrâ eyledi biz bu husûsa bu minvâl üzere şâhidleriz şahâdet dahi ideriz deyü her biri edâ-ı şahâdet-i şer`iye eylediklerinde gıbb-i ri`âyete şerâiti`l-kabûl şahâdetleri makbûl olmağın müdde`î merkum bî-vech-i mu`ârazadan men` olunub mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi selh-i Muharremi`l-harâm li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Mehmed Ali Odabaşı

Mustafa bin Mehmed

Murâd bin Abdullah

Lefkoşa`nın Câmi-i Cedîd Mahallesi`nde Veli`nin menzili ile dolab kuyusunu ve iki dönüm bahçesini içindekileri ile birlikte 160 guruşa İbrahim Beşeye satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Câmi`-i Cedîd Mahallesi sâkinlerinden El-hâc Velî Ağa bin Nurullah Efendi nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ İbrahim Beşe bin Ahmed nâm kimesne mahzarında ikrâr ve i`tirâf idüb mahalle-i mezbûrda vâkî` bir tarafdan Süleyman Çavuş mülkü ve bir tarafdan Bazan Madiye ve bazen Gavrail mülkleri ve tarafeynden tarîk-i `âmm mahdûd ve mümtâz üc bâb fevkanî ve altı bâb tahtânî oda ve iki sundurma ve bir mikdâr havlı ve eşcârı müştemil mülk-i menzilimi ve bir kıt`a dolab kuyusu ve bir kıt`a havz ma`a köşk ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi müştemil tahmînen iki dönüm müstakillen bağçesiyle bi-cümle`t-tevâbi` ve`l-levâhik ve kaffe`l-menâfi` ve`l-mürâfık tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile mezbûr İbrahim Beşeye yüz altmış `aded esedî guruşa bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr yüz altmış guruşı tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledim fi maba`d mârrü`z-zikr menzil ve bağçe mezbûr İbrahim Beşenin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde benim `alâka ve medhalim kalmadı dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`t-tâsi` min Saferi`l-hayr li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

El-hâc Mustafa Ağa bin

El-hâc Hüseyin bin

Es-Seyyid Mehmed Çelebi bin Mustafa

Mehmed Çelebi Dizdârzâde

Hüseyin Beşe bin Ahmed

291

Lefkoşa`nın Arab Ahmed Paşa Mahallesi`nde Fatıma`nın boşandığı eşi Mehmed `den mehri olan 15000 akçeyi alamaması üzerine, 15000 akçeyi eşinden talep etmesi.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından `Arab Ahmed Paşa Mahallesi sâkinelerinden Fatıma binti Mustafa nâm hâtûn tarafından husûs-ı âti`l-beyânı taleb ve da`vâya vekîl olub zâtını ma`rifet-i şer`iye ile `ârifân Abdulkerîm bin Hasan ve Yusuf Beşe bin Hasan nâm kimesneler şahâdetleriyle şer`an vekâleti sâbite olan Bayram Ağa bin Hüseyin nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde müvekkile-i merkumenin zevc-i muhâli`î olan işbu bâ`isü`l-vesîkâ El-hâc Mehmed bin Mustafa nâm kimesne mahzarında bi`l-vekâle üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb bundan akdem müvekkilem merkume Fatıma mezbûr El-hâc Mehmedin zevce-i menkûhası olub tatlîk etmeğin zimmetinde mütekarrir ve ma`kûdün-`aleyh olan onbeş bin akçe mehr-i müecceleni edâ etmeyüb zimmetinde kalmağla hâlâ vekâlet-i mahkiyem hasebiyle taleb eylediğimde edâdan imtinâ` ider suâl olunub alıverilmesi bi`l-vekâleten matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl mezbûr El-hâc Mehmed cevâbında fi`l-hakîka müvekkile-i merkume Fatıma bundan akdem zevcem olub lâkin beynimizde hüsn-i mu`âşeretimiz olmamağla yedimde olan işbu hüccet-i şer`iye nâtık oldığı üzere târih-i kitâbdan on sekiz sene mukaddem mehr ve nafakasından fârige olmak üzere benimle muhâle`a-ı sahîhe-i şer`iye ile muhâli`î eyleyüb bir dahi ila haze`l-an benden mehr-i merkumı bilâ-gadr-ı şer` taleb ve da`vâ etmeyüb sükût etmekle yedimde olan işbu fetvâ-yı şerîfe mûcebince müddet-i merkume mürûrından sonra da`vâya kadre değildir deyü def`le mukabele idecek gıbbe`l-istintâk vekîl-i mezbûr Bayram Ağa fi`l-hakîka müvekkilesi merkume Fatıma mezbûr El-hâc Mehmedden mutallaka on sekiz sene mürûr idüb müddet-i merkumede bilâ-gadr-ı şer` sükût idüb terk ve da`vâ eylediğine bi`l-vekâleten ikrâr idecek bilâ-gadr-ı şer` onbeş sene mürûr iden da`vânın istid`â-ı memnû` olmağı vekîl-i mezbûr bî-vech-i mu`ârazadan men` olunub mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`t-tâsi` min Saferi`l-hayr li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Eş-Şeyh Mehmed Çelebi

Ramazân bin Hasan

Mustafa bin Mehmed

Kıbrıs`tan H. 1111 senesine ait toplanması lazım gelen nüzl vergisinin tahsili hakkında.

Cezîre-i Kıbrısda vâkî` medîne-i Lefkoşa da ve sâir kasabât ve kurâda sâkin ehl-i zimmet re`âyâ tâifesinden olub kendi taraflarından asîl ve sâir mahsûri`l-esâmi tâife-i merkume taraflarından husûs-ı âti`l-beyâna ve emsâline vekil-i müseccel-i şer`iyeleri olan Baba Petro veledi Luiz ve Baba Cirellu veledi Zeya ve Baba Marko veledi Mihail ve Baba Liyondiyo veledi Yerelimo ve diğer Baba Liyondiyo veledi Çakuli ve Baba Yorgi veledi Yasef ve Baba Dimitri veledi Baba Luka veledi Vasili ve Baba Tınas veledi Avraşim ve Babazeytulu veledi Babaliyondiyo ve Babayanni veledi Yorgi ve Baba Tomazu veledi Ciryaku ve Baba Yakud veledi Andreya ve Baba Vasili veledi Sava ve Yanni veledi Zorzi ve Hristofi veledi Nikolo nâm zimmîler meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde cezîre-i merkume vâlisi olub bin yüz onbir senesine mahsûb olmak üzere cezîre-i mezbûre bedel-i nüzl cem`îne me'mûr olan emirü`l-ümerâi`l-kirâm kebîrü`l-küberâi`l-fihâm zü`l-kadr ve`l-ihtirâm sa`âdetlü merhametlü İsmail Paşa yessarallahu mâ berîd ve mâ yeşâ hazretlerinin kethûdalığı hizmetiyle şerefyâb olub ve husûsı merkumeyi tasdîke taraf-ı bâhir şereflerinden vekîl-i sâbite`l-vekâleleri olan kıdvetü`l-emâcid ve`l-ekârim Hüseyin Ağa zîde-mecdûhu mahzarında her biri bi`l-asâle ve bi`l-vekâle takrîr-i kelâm ve ifâde-i merâm idüb bin yüz onbir senesine mahsûb olmak üzere cümlemizin rızâ ve ittifâkıyla vâli-i müşârün-ileyh üzerimize edâsı lâzım gelen bedel-i nüzlimizin vakti ü zemânı hulûl idüb hâlâ tahassul lâzım gelmeğin bermûceb-i emr ve defter-i asl-ı mîrîyesi ma`a cihet-i ma`îşet onbeş bin beşyüz guruş idüb ve bundan mâ`adâ `âdet-i kadîme ve olıgeldüği üzere düşmeleri içün cümlemizin rızâ ve ittifâkıyla vâli-i müşârün-ileyh hazretlerine ma`îşet beş bin guruş ve kethûda-yı mûmâ-ileyh dahi beşyüz guruş ve hüddamiyye beşyüz guruş ve harc-ı mahkeme beşyüz elli guruş ve vâli-i müşârün-ileyh cezîreye teşrîf bildirdiklerinde `âdet-i kadîme üzere düşmeleri içün harc olunan bin ücyüz elli guruş sene-i mezbûrede emvâl-i mîrîyeye isti`câli içün gelen dergâh-ı mu`allâ kapucı başılarından Ahmed Ağaya harc olunan nevl-i sefîne ve zahîre-i bahâ dört yüz seksen altı guruş ve yine müşârün-ileyh kapucıbaşıya verilen hizmet içün ikibin beşyüz guruş ve vâli-i sâbıka merhûm Mustafa Paşanın Kethûda yeri Ebu Bekr Ağadan mukaddemâ re`âyâ mesâlihçün istidâna olunan beş yüz ve def`a deyn-i re`âyâ içün yediyüz guruş ve tercümâniye ücyüz guruş ve

sarafiye ikiyüzer yüz guruş ki cem`an oniki bin beşyüz altı guruş dahi zamm ve ila hakk olundukda min haysü`l-mecmû` yirmi sekiz bin seksenaltı guruş ettiği meblağ-ı mezkûr sekiz bin zinde ve mevcûd re`âyâ `ale`l-revş tevzî` olundukda beher re’s üzerine ücer buçuk guruş isâbet idüb bundan mâ`adâ tahsîldâr içün iki çürük semen ve ma`an tahsîl iden müsellim ve dahi kâtibler içün bir çürük semen dahi vaz` olunub meblağ-ı mesfûrı hüsn-i rızâmız ile virmeğe râzı olmuşdur deyü minvâl üzere takrîrimiz tahrîr olunsun dediklerinde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`l-`aşrîn min Muharremi`l-ha râm li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Fahrü`l-a`yân El-hâc Mustafa Ağa Mir-alây

Fahrü`l-eşbâh El-hâc Hasan Ağa Kethûdâ-yı Yeniçeriyân

Fahrü`l-emsâl Mahmud Ağa Ez-Za`îm

Fahrü`l-akrân Hüseyin Ağa Ez-Za`îm

Fahrü`l-akrân Ali Ağa Ser-Piyâde

Hüseyin Ağa Başçavuş

293

Lefkoşa`nın Ömeriye Mahallesi`nde ölen Mümine`nin mirasını elinde tutan oğlu Hüseyin`den, vârislerden Zeliha`nın mirastan hissesini talep etmesi hakkında.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından `Ömeriye Mahallesi sâkinelerinden iken bundan akdem vefât iden Mümine binti Yusuf nâm hâtûnun verâseti zevci El-hâc İsmail Ağa ibn Hasan ve zevî`l-erhâm cihetinden vârisesi olan Zeliha binti Mehmede münhasıra oldığı şer`an zâhir ve müte`ayyin merkume Zeliha meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde müteveffât-ı merkumenin o ki oğlu olub zikri âti menzil ve eşyâya vazî`l-yed olan işbu bâ`isü`l-vesîkâ Hüseyin Ağa ibn El-hâcı İsmail Ağa nâm şabb-ı emred mahzarında üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb mevresem müteveffât-ı merkume Müminenin emlâkından olub mahalle-i merkumede vâkî` bir tarafdan Kirlioğlu mülkü ve bir tarafdan Bazan Leno nâm nasrâniyye ve Bazan Yasmin nâm hâtûn mülkleri ve tarafeynden tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz dâhiliye ve hâriciyyesinde sekiz bâb tahtânî ve dört bâb fevkanî oda ve bir kıt`a sagîr hamâm ve sundurma ve havlı ve kenîf

ve dolab kuyusu ve havz ve zâtü`l-eşcâr bir mikdâr bağçeyi müştemil menzilini ve sekiz `aded gönleri ve iki tencere ve bir al leğen ve bir ibrik ve bir vasat sini ve bir şerbet tası ve bir câmeşur leğeni ve iki tebsi ve bir şamdan ve bir kefgîr ve bir kebce ve bir tuc havan ve bir taş dibek ve iki tâbe ve bir al değirmeni ve bir ceviz sandığı ve bir kebîr tahta sandık ve bir tahta dolab ve altı `aded küb ve üc etmek tahtası ve bir döşek ve üc minder ma`a cârşeb ve bir sarı kumaş yorgan ve altı `aded yasdık ve Kademli nâm bir siyâh câriyesini mezbûr Hüseyin Ağa fuzûlen zabt eyledi suâl olunub menzil-i mezkûrdan ve eşyâ-ı mesfûreden isâbet iden nısf hisse-i şer`iyemi bana teslîme tenbîh olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl mezbûr Hüseyin Ağa cevâbında fi`l-hakîka mârrü`z-zikr eşyâ ve menzil ve câriye o ki vâlidem müteveffât-ı merkume Mümine Hâtûnun mülkü idi lâkin hâl-i hayâtında ve kemâl-i `akl ve sıhhatinde yedimde olan işbu hüccet-i şer`iye nâtık oldığı üzere menzil mahdûd-ı mezkûrı içinde mevcûd olan eşyâ-ı mezkûre ve gayr-ı mezkûre kalîl ve kesîr her nesi var ise ma`an ve câriye-i merkumemi târih-i kitâbdan altı ay mukaddem bana hibe-i sahîhe-i şer`iye ile hibe ve teslîm ve temlîk idüb ben dahi meclis-i hibede ittihâb ve kabz ve kabûl ve tesellüm etmekle ila haze`l-an her birini mülk-i mevhûbem olmak üzere mâlikâne-i mutasarrıfım merkume Mümine Hâtûnun `alâkası kalmamışdır deyü def`le mukabele idecek gıbbe`l-istintâk ve `akîbe`l-inkâr mezbûr Hüseyin Ağadan sıdk-ı makalına mübeyyin beyyine taleb olundukda `udûl-ı ricâlden olub mahalle-i mezbûre sâkinlerinden El-hâc Üveys ibn El-hâc Mehmed ve El-hâc İsmail ibn İlyas ve Mustafa bin Abdullah nâm kimesne li-ecli`ş-şahâde hazırân olub eserü`l-istişhâd fi`l-hakîka müteveffât-ı merkume Mümine binti Yusuf hâl-i hayâtında târih-i kitâbdan altı ay mukaddem menzil-i mezkûrı içinde mevcûd olan eşyâ-ı mezkûre ve gayr-ı mezkûre kalîl ve kesîr her nesi var ise ma`an ve câriye-i merkume Kademliyi bizim huzû- rumuzda o iki oğlu mezbûr Hüseyin Ağaya hibe-i sahîhe-i şer`iye ile hibe ve teslîm ve temlîk idüb oldahi meclis beyyinede ittihâb ve tesellüm ve kabz ve temellük eyledi cümlesi mülk-i mevhûbıdır biz bu husûsa şâhidleriz şahâdet dahi ideriz deyü her biri edâ-ı şahâdet-i şer`iye eylediklerinde gıbb-i ri`âyete şerâiti`l-kabûl şahâdetleri kayd-ı kabûlde vâkî` olmağın sıhhat-i hibeye ba`de`l-hükm müdde`î merkume bî-vech-i mu`ârazadan men` birle mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb-i şod fi`l-yevmi`s-sâmin min Saferi`l-hayr li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Ramazân Efendi ibn Osman El-imâm

Monla Mustafa ibn Hüseyin

Ramazân bin Hasan

294

Lefkoşa`nın Aya Yanni Mahallesi`nde Andreya`nın menzilini 42 guruşa Nikolo`ya satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Aya Yanni Mahallesi sâkinlerinden Andreya veledi Nikolo nâm zimmî meclis-i şer`-i şerîf vâcibü`ş-şerîfde işbu bâ`isü`s-sifr Nikolo veledi Bavli nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve i`tirâf idüb mahalle-i mezbûrede vâkî` bir tarafdan Ulye mülkü ve bir tarafdan Yorgancı Ali mülkü ve bir tarafdan Menail mülkü ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd mümtâz iki bâb tahtânî hâne ve bir sundurma ve bir mikdâr havlı ve bi`r-i mâî ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmire müştemil mülk-i menzilimi mezbûr Nikoloya tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile kırk iki `aded esedî guruşa bey`-i bât-ı idüb kabz-ı semen ma`dûd ve teslîm-i mebî` mahdûd eyledim ba`de`l-yevm mârrü`z-zikr menzil mezbûr Nikolonun mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ vak`a ketb-i şod fi`l-yevmi`l-hâdî ve`l-`aşrîn min Saferi`l-hayr li sene ehadi `aşere ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Ali Dede

Haseki Mehmed Beşe

Baba Demutube

Çınkar Yorgi

Terzi Hristodulu

Zegariye

Berber Yerolmu

295

Mesarye`ye bağlı Akatu Köyü`nde Ümmihan kendisine ait menzili, içinde 4 ağacı bulunan 5 dönüm bahçeyi, içinde zeytin ağacı bulunan 50 dönüm tarlasını ve 3 baş kısrağı eşi Mustafa`dan talep etmesi.

Mesarye kazâsına tâbi` Akatu nâm karye sakinelerinden işbu bâ`isü`l-vesîkâ Ümmühani binti Hüseyin nâm hâtûn meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde zevci Mustafa Beşe ibn Yusuf nâm kimesne mahzarında üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb karye-i merkumede vâkî` lede`l-ahâlî ve`l-cîrân ma`lûmi`l-hudûd beş dönüm dört eşcârı bağçemi her on iki günde iki gün mâ-i mu`ayyenesiyle ve bir kıt`a menzilimi ve ma`lûmi`l-mikdâr ve`l-mekân eşcâr-ı zeytûnımı ve tahmînen elli dönüm tarlamı ve üc re’s kısrağı zevcim mezbûr Mustafa Beşe fuzûlen zabt eyledi hâlâ taleb eylediğimde bana teslîmde ta`allül ider suâl olunub kasr-ı yedine tenbîh olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl mezbûr Mustafa Beşe cevâbında fi`l-hakîka mârrü`z-zikr bağçe ve menzil ve eşcâr ve tarla ve kısrak zevcem müdde`î merkume Ümmühanın mülkü idi lâkin bana hibe ve teslîm etmeğin mülk-i mevhûbem olmak üzere mâlikâne-i mutasarrıfım deyü def`le mukabele idecek gıbbe`l-istintâk ve `akîbe`l-inkâr mezbûr Mustafa Beşeden sıdk-ı makalına mübeyyin beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineden izhâr-ı `acz birle istihlâf etmeğin gıbbe`t-tahlîfi`ş-şer` mûcebiyle ba`de`l-hükm mezbûr Mustafa Beşeye kasr-ı yedine tenbîh birle mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb-i şod fi Saferi`l-hayr li sene ehadi `aşere ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Fahrü`l-a`yân Mustafa Ağa Mir-alây

Fahrü`l-eşbâh El-hâc Hasan Ağa Kethûda-yı Yeniçeriyân

Hasan Ağa Ser-piyâde

Hanifi Ağa ibn Şekerci

296

Lefkoşa`nın Balçur Köyü`nde ölen Mihail`in eşi Mariye`nin kocasının borcu olmasına bağlı olarak Francesko`ya 2 dönüm bağı verince, o sırada köyde bulunmayan Mihail`in oğlu Yorgi`nin bağdaki hissesini Francesko`dan talep etmesi.

Mahrûsa-ı Lefkoşa kazâsına tâbi` Balçur nâm karye sâkinlerinden iken bundan akdem mürd olan Mihail veledi Yorgi nâm zimmînin verâseti zevce-i metrûkesi Mariye binti Lefteri ve sulbî oğulları Erkiru ve Lefteri ve Yorgi ve kızı Aleniye münhasır oldığı şer`an zâhir ve müte`ayyin olmağın mezbûr Yorgi mahfil-i kazâda zikri âti bağa vazî`l-yed olan işbu bâ`isü`s-sifr Francesko veledi Mezomeno nâm zimmî muvâcehesinde üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb babam hâlik-i mezbûr Mihailin emlâkından olub bi`l-irsi`ş-şer` bize intikal iden karye-i mezbûrda vâkî` etrâf-ı erba`ası Ciryaku mülkü ile mahdûd ve mümtâz iki dönüm bağı ben diyâr-ı âherde iken vâlidem işbu hazırân-ı bi`l-meclis merkume Mariye hâlik-i mezbûrın deyni vardır deyü mezbûr Franceskoya altı guruş semen-i makbûza bey` ve teslîm eylemiş hâlâ hisse-i şer`iyemi taleb iderim suâl olunsun dedikde gıbbe`s-suâl mezbûr Francesko cevâbında mârrü`z-zikr bağ merkume Mariyenin kendi mülkü olmağla bana bey` ve teslîm eyledi müdde`î mezbûr Yorginin babası mülkü oldığı ma`lûmum değildir dedikde müdde`î mezbûr Yorgiden müdde`âsını mübeyyin beyyine taleb olundukda ism-i hâl etmeğin üc gün mehl-i şer` virdikde bir hafta mikdâr meks ve gays ettiği mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb olundı fi`l-yevmi`s-sâni ve`l-`aşrîn min Saferi`l-hayr li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Eş-Şeyh Mehmed Çelebi

Mustafa bin Mehmed

Ramazân bin Hasan

297

Lefkoşa`nın Aya Androniko Köyü`nde Elyas ve Sava`nın ortak oldukları bahçeyi 15 günde bir Salı günü 2 saat Kolyondi Manastır fukarası için vakf etmesi.

Mahrûsa-ı Lefkoşa kazâsına tâbi` Aya Androniko nâm karye sâkinlerinden Elyas ve Sava veledi Avraşim nâm zimmîler meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde Girinye kazâsında vâkî` Kolyondi nâm manastır mütevellîsi olan işbu râfi`ü`s-sifr Baba Felatgu veledi nâm râhib muvâcehesinde her biri ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb silk-i mülk sıhhatimizde mütesellik emlâkımızdan olub karye-i merkumede vâkî` bir tarafdan Hacı Ali hatûnı mülkü ve bir tarafdan Hristofi mülkü ve tarafeynden dere ile mahdûd ve mümtâz bir dönüm mülk-i müşterek zâtü`l-eşcâr bağçemizi her onbeş günde Salı günü

iki sâ`at mâ-i mu`ayyeneyle vakf-ı sahîh-i şer`î ile vakf ve habs idüb şöyle şart eyledik ki mütevellî-i mezbûr bağçe-i mesfûreye mutasarrıf olub hâsıl olan galleyene manastır-ı mezbûr fukarâsının nafaka ve kisve ve sâir mütevellîlerine harc ve sarf eyleye ve tevliyete mezbûr Baba Felatguya ba`dehû helâk yerinde mütevellî olan meşrûta ola deyü târih-i kitâbdan mukaddem teslîm oldahi tesellüm ve sâir mütevellîler ki tasarrufuna her biri ikrâr ve mütevellî mezbûr dahi tasdîk eyledikden sonra vâkıfı merkumin semt-i rücû`â şürû` ve `alâ`t-tarîki`l-muhâkeme`ş-şer`iye mütevellî mezbûr ile hâkim-i mevki` sadr-ı küttâb huzûrunda murâfa`a olduklarında hâkim-i mûmâ-ileyh dahi `alâ kavlin min bi-râh vakf-ı mezbûrın sıhhat ve lüzûmuna hükm birle mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`t-tâsi` fi Saferi`l-hayr li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Monla Mustafa bin Hüseyin

Murâd bin Abdullah

Ramazân bin Hasan

Mustafa bin Mehmed

298

Lefkoşa`nın Abdi Çavuş Mahallesi`nde Varsu`nun oğlu Hristodulu için ayrıldığı eşi Lefteri`den nafaka talep etmesi üzerine, mahkeme tarafından günlük 10 akçe nafaka bağlanması hakkında.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Abdi Çavuş Mahallesi sâkinelerinden işbu bâ`isü`s-sifr sifr Varsu binti Lefteri nâm nasrâniyye meclis-i şerî`at-ı şerîfede takrîr-i kelâm ve ifâde-i merâm idüb bundan akdem beni tatlîk iden zevcim Lefteri binti Kostanti nâm zimmînin ferrâşından hâsıl mücerred-i hasânemde olan işbu hazır-ı bi`l-meclis oğlım Hristodulu nâm sagîr babası mezbûr Lefteri üzerine kıbel-i şer`-i enverden kadr-i ma`rûf nafaka ve kisve-i bahâ farz ve takdîr olunmak matlûbumdur dedikde hâkim-i mevki` sadr-ı küttâb dahi sagîr-i mezbûr Hristodulu ancak babası mezbûr Lefteri üzerine yevmi on akçe nafaka ve kisve bahâ farz ve takdîr olunmak matlûbumdur dedikde hâkim-i mevki` sadr-ı küttâb dahi sagîr-i mezbûr Hristodulu içün babası mezbûr Lefteri üzerine yevmi on akçe nafaka ve kisve bahâ farz ve takdîr idüb vakt-i zarûretde istidâna ve hîn-i zaferde rücû`â mezbûr Lefteriye rücû`â merkume Varsuye izn birle mâ hüve`l-vâkî`

bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`l-`aşrîn min Saferi`l-hayr li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Es-Seyyid Süleyman Çelebi bin Ali

Monla Mustafa bin Hasan

Ramazân bin Hasan

299

Piskopi`nin Aya Beraşuka Mahallesi`nde ölen Hadîce`nin varislerinden olan kocası Osman ve kızları Alime ile Arife`nin, Hadîce`nin annesi Pavlo`dan gereksiz yere menzil ve bahçeyi zabt eylemesini şikayeti hakkında.

Cezîre-i Kıbrısda vâkî` kasaba-ı Piskopi Mahallâtından Aya Beraşuka Mahallesi sâkinelerinden iken bundan akdem fevt olan Hadîce binti Dervîş nâm hâtûnun verâseti zevci Es-Seyyid Osman Çelebi ibn Hasan ve sadriye-i sagîr kızları Alime ve Arifeye münhasır oldığı şer`an zâhir ve müte`ayyin olmağın mezbûr Es-Seyyid Osman Çelebi kendi tarafından asâleten ve kızları tarafından vesâyeten meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde müteveffât-ı merkume Hadîcenin vâlidesi Pavlo binti Yerelimo nâm nasrâniyye muvâcehesinde üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb merkume Pavlonun vâlidesi Enzole binti Lorenzo nâm nasrâniyye hâl-i hayâtında ve kemâl-i `akl ve sıhhatinde yedimde olan işbu hüccet-i şer`iye nâtık oldığı üzere târih-i kitâbdan yirmi yedi sene mukaddem mahalle-i merkumede vâkî` bir tarafdan Süleyman bin Pervane mülkü ve bir tarafdan Hristine binti Yorgi mülkü ve bir tarafdan hark ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz bir bâb tahtânî harâbe hâne ve nısf dönüm bağçeyi müştemil bir kıt`a mülk menzilini ve yine kasaba-ı merkume sınırı dâhilinde bir tarafdan Baba Luka mülkü ve bir tarafdan hark yeri ve bir tarafdan hark değirmeni ve tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz tahmînen iki dönüm zâtü`l-eşcâr mülk bağçesini kızının kızı olan zevcem müteveffât-ı merkume Hadîceye hibe-i sahîhe-i şer`iye ile hibe ve teslîm ve temlîk oldahi her birini meclis-i hibede ittihâb ve tesellüm ve kabz ve kabûl ve temellük idüb ba`de`l-yevm on iki sene mikdârı vâhibe-i merkume Enzole muvâcehesinde bilâ-nizâ` mâlikâne-i mutasarrıfa olub ba`dehû helâkha kızı merkume Pavlo muvâcehesinde dahi on sene mikdârı bilâ-nizâ` mâlikâne-i mutasarrıfa olub ba`dehû vefâtha bi`l-irsi`ş-şer`

bana ve kızlarım sagîrtâna-ı merkumetâne intikal etmeğin ben dahi asâleten ve vesâyeten beş sene mâlikâne-i mutasarrıf olub bu esnâda yirmi yedi sene mürûr idüb vâhibe-i merkume Enzole ve ba`dehû helâkha kızı mezbûre Pavlo bilâ-gadr-ı şer`î sükût idüb taleb ve da`vâ eylememişler iken hâlâ merkume Pavlo müddet-i merkume mürûrından sonra zikri mürür iden menzil ve bağçeyi fuzûlen zabt eyledi suâl olunub kasr-ı yedine tenbîh olunmak matlûbumdur dedikde kazâ-ı mezbûre Piskopide nâibü`ş-şer`-i şerîf olan Mehmed Efendi imzâsıyla mümzât ve ve hatmiyle mahtûm ve bin seksen üc senesi recebü`l-müreccebinin evâiliyle müverrah bir kıt`a hüccet-i şer`iye ibrâz idüb nazar olundukda mazmûnı takrîrine mutâbık ve müdde`âsını nâtık bulunmağın gıbbe`s-suâl mezbûre Pavlo mârrü`z-zikr menzil ve bağçeyi vâlidesi mülki olmak üzere zabt eylediğin ikrâr ve lâkin hibe-i mezkûre ve müddet-i merkume mâlikâne mutasarrıflarını bi`l-külliyye inkâr idecek müdde`îm-i mezbûr Osman Çelebiden müdde`âsını mübeyyin beyyine taleb olundukda `udûl-ı ricâlden olub kasaba-ı merkume sâkinlerinden Ali bin Süleyman ve Mehmed bin Velî nâm kimesneler li-ecli`ş-şahâde meclis-i şer`e hazırân olub eserü`l-istişhâdi`ş-şer` fi`l-hakîka mezbûre Pavlonun vâlidesi merkume Enzole târih-i kitâbdan yirmi yedi sene mukaddem kasaba-ı merkumede nâibü`ş-şer`-i şerîf olan Mehmed Efendi ibn Mustafa huzûrunda bizler hazır-ı bi`l-meclis olduğımız hâlde kızının kızı mezbûre Hadîce muvâcehesinde zikri mürûr iden menzil ve bağçemi kızım kızı mezbûre Hadîceye hibe-i sahîhe-i şer`iye ile hibe ve teslîm ve temlîk idüb oldahi meclis-i hibede ittihâb ve tesellüm ve kabz-ı kabûl ve temellük eyledi fi maba`d cümlesi mülk-i mevhûbedir benim `alâkam kalmamışdır deyü ikrâr ve i`tirâf etmeğin nâib-i mûmâ-ileyh dahi ikrârı mûcebince işbu hüccet-i şer`iyeyi tahrîr ve yed-i mezbûre Hadîceye i`tâ etmeğin mezbûre Hadîce dahi her birini ta`mîr ve vâhibe-i merkume Enzolenin muvâcehesinde bilâ-nizâ` on iki sene mâlikâne-i mutasarrıfa olub ba`dehû helâkha kızı merkume Pavlonun sene mikdârı bilâ-nizâ` mâlikâne-i mutasarrıfa olub ba`dehû vefâtha zevci mezbûr Osman kızlarım sagîrtân-ı merkumetâna intikal etmeğin mezbûr Es-Seyyid Osman asâleten ve vesâyeten mülk-i mevrûseleri olmak üzere beş sene dahi mutasarrıf olub bu esnâda yirmi yedi sene mürûr idüb vâhibe-i merkume hayâtında ba`dehû helâkha kızı mezbûre Pavlo asla da`vâ sadedinde oldukları ma`lûmumuz değildir biz bu husûsa bu minvâl üzere şâhidleriz şahâdet dahi ideriz deyü bizi edâ-ı şahâdet-i şer`iye eylediklerinde gıbb-i ri`âyete

şerâiti`l-kabûl şahâdetleri makbûl oldukdan sonra mezbûre Pavlo i`âde-i kelâm ve semt-i âhere sülûk idüb târih-i kitâbdan sekiz ay mukaddem kasaba-ı merkumede hâkimü`ş-şer`-i şerîf olan Salih Efendi huzûrunda mezbûr Es-Seyyid Osman Çelebi ile murâfa`a oldığımızda mârrü`z-zikr bağçe mukata`a-yı arz-ı mîrîyye üzerinde olmağla hibesi sahîhe değildir deyü yedime hüccet virmeğin ol vechden ben dahi mârrü`z-zikr bağçe ve menzili zabt eyledim deyü bir kıt`a hüccet ibrâz idüb lâkin bilâ-gadr-ı şer`î on beş sene mürûr iden da`vânın bilâ-fermân istimâ`-ı memnû` olmağla bilâ-fermân istimâ` ve hükm iden kadının hükmü nâfiz olmadığı ketb-i mu`teberâtda mestûr olduğundan mâ`adâ kasaba-ı merkumenin cem`î arâzîsi min kıbeli`s-sultâna eshâbına temlîk olunub vârid olan mülknâme-i hümâyûn mûcebince bey` ve şirâ ve hibede vakfiyyeti sahîh ve mu`teber oldığını sikat-ı müslimîn ihbâr etmeğin mârrü`z-zikr bağçe ve menzil mezbûr Es-Seyyid Osman Çelebiye hükm olunub mezbûre Pavlonun kasr-ı yedine tenbîh birle mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb-i şod fi`l-yevmi`s-sâdis ve`l-`aşrîn ve Saferi`l-hayr li sene ehadi `aşere ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Fahrü`l-ulemâ` Es-Seyyid Mustafa Efendi El-Hatîb

Eş-Şeyh Mehmed Çelebi

Es-Seyyid Mehmed Çelebi ibn Mustafa

Monla Mustafa bin Hüseyin

300

Lefkoşa`nın Tahte`l-Kal`a Mahallesi`nde Fatıma`nın kocası Ahmed`den muhâle`a ile boşanması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Tahte`l-Kal`a Mahallesi sâkinelerinden Fatıma binti Abdullah nâm hâtûn meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde zevc-i muhâli`î olan işbu bâ`isü`l-vesîkâ El-hâc Ahmed bin Mehmed nâm kimesne mahzarında ikrâr ve i`tirâf idüb mezbûr El-hâc Ahmed zevcim olub lâkin beynimizde hüsn-i mu`âşeretimiz olmamağla zimmetinde mütekarrir ve ma`kudün-`aleyh olan beşyüz akçe mehr-i müeccelemden ve nafaka ve `iddetimden ve mahalle-i mezbûrede vâkî` lede`l-ahâlî ve`l-cîrân ma`lûmi`l-hudûd menzilinden mukaddemâ bana hibe eylediği bir bâb beynimizde mâ`lûm hâneden fâriga olub meunet-i süknâsı dahi kendi üzerime olmak

üzere mezbûr El-hâc Ahmed ile muhâle`a-ı sahîhe-i şer`iye ile muhâle`a eyleyüb oldahi ber-vech-i muharrer hul`-ı mezbûrı kabûl eyledikden sonra her birimiz âherin zimmetini hukûk-ı zevciyyete ve gayre müte`allik `âmme-i de`âvîden ibrâ ve ıskat eyledik fi maba`d birbirimizin ile da`vâ ve nizâ`mız yokdur dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ vak`a ketb-i şod fi`l-yevmi`r-râbi` ve`l-`aşrîn min Şa`bâni`l-mu`azzam li sene aşere ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Fahrü`l-kuzât Kasım Mehmed Efendi

Es-Seyyid Mustafa Efendi

Osman Beşe

Muhzır Mustafa

301

Piskopi`de oturan Luizu`nun, babasından kendisine ve kardeşine geçen menzili Simyo`nun gereksiz yere zabt etmesini şikayeti üzerine Simyo`nun verdiği cevapta Luizu`nun babası Luizu`nun adı geçen menzili 7 sene önce Cirbaci ve kendisinin ortaklaşa satın aldıkları daha sonra da kendisinin Cirbaci`nin yarı hissesini satın aldığını bildirmesi hakkında.

Hâlâ vâlî-i vilâyet ve hafız-ı memleket sa`âdetlû semâhatlû İsmail Paşa yessarallahu mâ berîd ve mâ yeşâ hazretlerinin taraf-ı bâhirü`ş-şereflerinden kıdvetü`l-emâsil ve`l-akrân Ömer Ağa mübâşeretiyle kasaba-ı Piskopi sâkinelerinden Luizu veledi Luizu nâm zimmî meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde mahrûsa-ı Lefkoşada Ayaandoni Mahallesi sâkinlerinden zikri âti menzil vazî`l-yed olan işbu bâ`isü`s-sifr Simyo veledi Esidyanu nâm zimmî muvâcehesinde üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb bundan akdem mürd olan babam Luizu veledi Beraşugu nâm zimmînin mahalle-i mezbûrede vâkî` bir tarafdan mezbûr Simyo mülkü ve bir tarafdan Şebnioğlu mülkü ve bir tarafdan hisâr ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz üc bâb tahtânî hâne ve iki sundurma ve bir mikdâr havlı ve bi`r-i mâî ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmire müştemil bir kıt`a menzili bana ve hemşirem nâm nasrâniyyeye intikal eylemişken mezbûr Simyo fuzûlen zabt eyledi suâl olunub kasr-ı yedine tenbîh olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl mezbûr Simyo cevâbında fi`l-hakîka mârrü`z-zikr

menzil müdde`î mezbûr Luizunun babası hâlik-i mezbûr Luizunun mülkü idi lâkin hâl-i sıhhatinde târih-i kitâbdan yirmi yedi sene mukaddem bana ve Cirbaci nâm zimmîye `âle`l-iştirâk altıyüz doksan `aded semen-i makbûza bâten bey` ve teslîm ve biz dahi iştirâ ve tesellüm eyledikden sonra mezbûr Cirbaci dahi nısf hissesini bana bey` ve teslîm etmeğin ila haze`l-an mâlikâne mutasarrıfım deyü def`le mukabele idecek gıbbe`l-istintâk ve `akîbe`l-inkâr mezbûr Simyodan sıdk-ı makalına mübeyyin beyyine taleb olundukda mahalle-i mezbûre sâkinlerinden Farsıre veledi Kostanti ve Enzoli veledi Filipo nâm zimmîler li-ecli`ş-şahâde meclis-i şer`e hazırân olub eserü`l-istişhâdi`ş-şer`î fi`l-hakîka müdde`î mezbûrın babası mezbûr Luizu veledi Beraşgu hâl-i sıhhatinde târih-i kitâbdan yirmi yedi sene mukaddem mârrü`z-zikr menzili mezbûr Simyo ile merkum Cirbaciye `âle`l-iştirâk altıyüz doksan guruş semen-i makbûza bizim huzûrumuzda bâten bey` ve teslîm mezbûran dahi iştirâ ve tesellüm ve kabz-ı kabûl eyledikden sonra merkum Cirbaci dahi nısf hissesini mezbûr Simyoya bey` ve teslîm etmeğin hâlâ bi`l-külliyye mezbûr Simyonın mülk-i müşterâsıdır biz bu husûsa bu minvâl üzere şâhidleriz şahâdet dahi ideriz deyü her biri edâ-ı şahâdet-i şer`iye eylediklerinde gıbb-i ri`âyete şerâiti`l-kabûl şahâdetleri makbûl olmağın mucebiyle hükm birle müdde`î mezbûr Luizu bî-vech-i mu`ârazadan men` olunub mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`r-râbi` ve`l-`aşrîn min Saferi`l-hayr li sene ehadi `aşere ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Monla Mustafa bin Hasan

Mustafa bin Mehmed

Murâd bin Abdullah

Ramazan bin Hasan

302

Piskopi`de Luizu`nun, babasından geçen menzili Kornelyo`nun gereksiz yere zabt etmesini üzerine hissesini taleb etmesi hakkında.

Kasaba-ı Piskopi sâkinlerinden Luizu veledi Luizu nâm zimmî meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde mahrûsa-ı Lefkoşada Andoni Mahallesi sâkinelerinden o ki vâlidesi olub zikri âti menzile vazıu`l-yed olan Kornelyo binti Nikolo nâm nasrâniyye

muvâcehesinde üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb bundan akdem mürd olan babam Luizu veledi Beraşugu nâm zimmînin mahalle-i mezbûrede vâkî` bir tarafdan Komi mülkü ve bir tarafdan Andreya mülkü ve bir tarafdan Hristofi mülkü ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz iki bâb tahtânî ve bir bâb fevkanî hâne ve bir sundurma ve bi`r-i mâî ve bir mikdâr havluyı müştemil mülk-i menzilini zevcesi olan o ki vâlidem merkume Kornelyo fuzûlen zabt eyledi hâlâ hisse-i şer`iyemi taleb eylediğimde virmede imtinâ` ider suâl olunub alıverilmesi matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl merkume Kornelyo mârrü`z-zikr menzil kendi mülkü olmak üzere mâlikâne-i mutasarrıfa olduğını ikrâr lâkin müdde`î mezbûrın babası mülkü oldığını inkâr idecek müdde`î mezbûr Luizudan müdde`âsını mübeyyin beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineden izhâr-ı `acz birle istihlâf etmeğin merkum Kornelyaya mârrü`z-zikr menzil müdde`î mezbûrın babası mülkü oldığına yemîn teklîf olundukda oldahi `alâ vakfi`l-me'sûl yemîn bi`l-lahi ellezi enzeli`l-incil `alâ İsa `aleyhi`s-selâm etmeğin müdde`î mezbûr bilâ-beyyine mu`ârazadan men` olunub mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`l-hâmis ve`l-`aşrîn min Saferi`l-hayr li sene ehadi `aşere ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Monla Mustafa bin Hüseyin

Murâd bin Abdullah

Mustafa bin Mehmed

Ramazân bin Hasan

303

Lefkoşa`nın Aya Andoni Mahallesi`nde Kornelyo`nun 30 guruşa Yanni`ye menzil satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Aya Andoni Mahallesi sâkinelerinden Kornelyo binti Nikolo nâm nasrâniyye meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`s-sifr damadı Yanni veledi Simyo nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve i`tirâf idüb mahalle-i mezbûre vâkî` bir tarafdan Komi mülkü ve bir tarafdan Andreya mülkü ve bir tarafdan Hristofi mülkü ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz iki bâb tahtânî ve bir bâb fevkanî hâne ve bir sundurma ve bi`r-i mâî ve bir mikdâr havluyı müştemil mülk-i menzilimi mezbûr Yanniye otuz `aded esedî guruşa bey`-i bât-ı sahîh-i şer` ile bey` idüb

semeni olan meblağ-ı mezkûr otuz guruşı tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledim fi maba`d mezbûr Yanninin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ vak`a ketb-i şod fi`l-yevmi`s-sâmin ve`l-`aşrîn min Saferi`l-hayr li sene ehadi `aşere ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Nikolo veledi Francisko

Badeste veledi Konumu

Yorgi veledi Andreya

Markoli veledi Hristofi

304

Lefkoşa`nın Nevbethâne Mahallesi`nde Mustafa Beşe`nin 15 sene önce 5500 akçeye Hüseyin`e sattığı menzilin, Hüseyin`in ölümünden sonra eşi Halime ile kızı Fatıma`ya geçtiği hakkında.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Nevbethâne Mahallesi sâkinlerinden Mustafa Beşe bin Abdullah nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde mahalle-i mezbûrede sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Hüseyin bin nâm kimesnenin zevce-i metrûkesi Halime binti Mehmed nâm hâtûn mahzarında ikrâr ve i`tirâf idüb mahalle-i mezbûrede vâkî` bir tarafdan Dökmeci Hüseyin mülkü ve bir tarafdan Tosun Emir mülkü ve bir tarafdan merkume Halime mülkü ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz bir bâb fevkanî ve bir bâb tahtânî hâne ve bir mikdâr havlı ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmire müştemil mülk-i menzilimi müteveffâ-yı mezbûr Hüseyine târih-i kitâbdan on beş sene mukaddem beş bin beş yüz nakd-i râyic fi`l-vakt fıdda akçeye bey` ve teslîm ve kabz-ı semen eylemiş idim hâlâ menzil-i mezkûr bi`l-irsi`ş-şer`î zevcesi merkume Halîmeye ve sulbîye kızı Fatıma nâm hâtûnâ intikal etmeğin keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıfa olsunlar benim kat`en ve medhalim yokdur dedikde gıbbe`t-tasdîkî`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`l-hâmis min şehr-i Rebî`ü`l-evvel li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Eş-Şeyh Mehmed Çelebi

Hüseyin Odabaşı ibn Yusuf

İbrahim Beşe

Mustafa Beşe Bazarbaşı

305

Fatıma`nın vekili Yusuf Çelebi aracılığı ile eşi Mehmed Beşe`den muhâle`a ile boşanması hakkında.

Mahmiye-i İstanbulda Kumaş Mahallesi sâkinelerinden Fatıma binti Ali nâm hâtûn tarafından hul`-ı âti`z-zikre vekîl olub zâtını ma`rifet-i şer`iye ile `ârifân olan Ali Beşe bin Mehmed ve diğer Ali Beşe bin Mustafa nâm kimesneler şahâdetleriyle şer`an vekâleti sâbite olan Yusuf Çelebi ibn nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde müvekkile-i merkumenin zevci muhâli`î olan işbu bâ`isü`l-vesîkâ Mehmed Beşe bin Ali nâm kimesne mahzarında ikrâr ve i`tirâf idüb müvekkilem-i merkume Fatıma mezbûr Mehmed Beşenin zevcesi olub lâkin beynlerinde hüsn-i mu`âşeretleri olmamağla vekâletim hasebiyle zimmetinde mütekarrir ve ma`kûdün-`aleyh olan beynlerinde ma`lûmi`l-mikdâr mehr-i müeccelenden ve nafaka-ı `iddet ma`lûmesinden ve yedimde olan hüccet-i şer`iye mûcebince kendüye ve sagîr oğlu Aliye ve sagîr kızı Ayşe min kıbeli`ş-şer`-i şerîf takdîr olunub ila haze`l-an hüccetimde olan nafaka-ı mefrûzeden geçüb meunet-i süknâsı dahi kendi üzerinde olmak üzere mezbûr Mehmed Beşe ile muhâle`a-ı sahîhe-i şer`iye ile muhâle`a eyleyüb oldahi ber-vech-i muharrer hul`-ı mezbûrı kabûl eyledikden sonra her birimiz âherin zimmetini hukûk-ı zevciyyete ve gayr-ı müte`allik `âmme-i de`âvîden ibrâ ve ıskat eyledik dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`l-`aşrîn min Saferi`l-hayr li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Ahmed Çavuş bin Abdullah

Mehmed Çavuş bin Mustafa

Ve gayruhum

306

Lefkoşa`ya bağlı Trahona Köyü`nde Muharrem`in vasîliğinden İlyas`ın azl edilip, yerine Ömer`in günlük 2 akçe karşılığında vasî tayin edilmesi.

Mahrûsa-ı Lefkoşa kazâsına tâbi` Trahona nâm karye sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Abdülgabbar bin Muharrem nâm kimesnenin sulbî sagîr oğlu Muharremin tesviye-i umûrına kıbel-i şer`-i enverden mansûb-ı vasîsi olan İlyas bin Muharrem nâm kimesnenin hayâtını zâhir olmağla hâkim-i mevki` sadr-ı küttâb tube-lehu ve hüsn-i meâb hazretleri mezbûr İlyası `azl ve yerine vesâyet `uhdesinden gelmekle kâdir olan işbu râfi`ü`l-küttâb Ömer bin Mehmed nâm kimesneyi yevmi iki akçe ücret ile sagîr-i mezbûrın tesviye-i umûrına vasî nasb ve ta`yîn idüb oldahi vesâyet-i merkumeyi kabûl ve hidmet-i lâzımesini edâya ta`ahhüd ve iltizâm etmeğin mâ hüvel-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı min gurre-i Rebî`ü`l-evvel li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Eş-Şeyh Mehmed Çelebi

Dervîş Çavuş

Muhzır Mustafa

307

Lefkoşa`da Trahona Köyü`nde Muharremin babasından geçen malından vasîsi olan Ömer`in nafaka talep etmesi üzerine, günlük 5 akçe nafaka bağlanması hakkında.

Mahrûsa-ı Lefkoşa kazâsına tâbi` Trahona nâm karye sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Abdulgabbar bin Muharrem nâm kimesnenin sulbî sagîr oğlu Muharremin tesviye-i umûrına kıbel-i enverden mansûb-ı vasîsi olan işbu râfi`ü`l-küttâb Ömer bin Mehmed nâm kimesne meclis-i şerî`atı şerîfede takrîr-i kelâm idüb sagîr-i mezbûr Muharreme babası müteveffâ-yı mezbûrdan intikal iden malından kadr-i ma`rûf nafaka ve kisve-i bahâ farz ve takdîr olunmak matlûbumdur dedikde hâkim-i mevki` sadr-ı küttâb tube-lehu ve hüsn-i meâb hazretleri dahi sagîr-i mezbûr babasından intikal iden malından yevmi beş akçe nafaka ve kisve-i bahâ farz ve takdîr idüb vakt-i zarûretde istidâna ve hîn-i zaferde rücû`â izn birle mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevm gurre-i şehr-i Rebî`ü`l-evvel li sene ehâdi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Eş-Şeyh Mehmed Efendi

Dervîş Çavuş

Muhzır Mustafa

308

Tuzla`ya bağlı Vuda Köyü`nde Ayşe`nin küçük kızı Emîne`yi Luizu`ya verdiğini, Emîne`nin Luizu`ya hizmet etmesi nedeniyle ücret talep ettiği, bu ücret karşılığında ise Luizu`nun 20 zirâ beyaz bez verdiği hakkında.

Tuzla kazâsına tâbi` Vuda nâm karye sâkine Emîne binti Abdullah nâm sagîrenin kıbel-i şer`-i enverden mansûbe-i vasîsi olan vâlidesi Ayşe binti Abdullah nâm hâtûn mahfil-i kazâda işbu bâ`isü`s-sifr Luizu veledi Arsiru nâm zimmî muvâcehesinde bi`l-vesâyeten ikrâr ve i`tirâf idüb işbu hazır-ı bi`l-meclis kızım sagîre-i merkumeyi târih-i kitâbdan üc sene mukaddem li-ecli`ş-şer` mezbûr Luizuya virmişdim oldahi ittifak ve iksâ` idüb sagîre-i merkume dahi hasbe`l-kadre hizmet ider derhâla yedinden aldığımda ücretimi hizmetini taleb etmekle ehl-i hayr takdîr eylediği üzere sagîr-i merkumenin ücreti mukabelesinde bana yirmi zirâ` beyâz bez virüb ben dahi vesâyetim hasebiyle yedinden ahz ü kabz eyledim min ba`d mezbûr Luizudan husûs-ı mezbûre içün da`vâ ve husûmetim yokdur dedikde sagîr-i merkumenin minvâl-i muharrer üzere cârî ve sâdır olan ikrârını el-mukırr-lehü`l-mezbûr vicâhen tasdîk ve şifâhen tahkîk idecek mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`s-sâmin min şehr-i Rebî`ü`l-evvel li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Murâd bin Abdullah

Hasan bin Mehmed

Mustafa bin Mehmed

309

Lefkoşa`nın Debbâğhâne Mahallesi`nde Mustafa Ağa`nın vekili Sefer Ağa aracılığı ile ölmüş eşi Meryem`den geçen menzili 64 guruşa Hüseyin`e satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Debbâğhâne Mahallesi sâkinlerinden El-hâc Mustafa Ağa bin Piyâle nâm kimesne tarafından bey`-i âti`z-zikri ikrâra vekîl olub Hasan bin

Muharrem ve Hüseyin bin Mehmed nâm kimesneler şahâdetleriyle şer`an vekâleti sâbite olan Sefer Ağa bin El-hâc Piri nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ Hüseyin bin Mehmed nâm kimesne mahzarında bi`l-vekâle ikrâr ve i`tirâf idüb müvekkilem-i mezbûr El-hâc Mustafa Ağa mahrûsa-ı merkumede Kızıl Kule Mahallesinde vâkî` zevcesi Meryem nâm kimesne müteveffâsından intikal iden bir tarafdan Ayşe Hoca mülkü ve bir tarafdan Abdulfeyz oğlu mülkü ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz bir bâb fevkanî ve dört bâb tahtânî hâne ve bir sundurma ve bir mikdar havluyı ve bi`r-i mâî ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi müştemil mülk-i menzilini mezbûr Hüseyine tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î altmış dört `aded esedî guruşa bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr altmış dört esedî guruşı tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledi fi maba`d mârrü`z-zikr menzil mezbûr Hüseyinin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasabemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`l-`aşer min şehr-i Rebî`ü`l-evveli li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

İshak Beşe bin

İbrahim Beşe bin Ahmed

El-hâc Ömer bin El-hâc Talib

310

Girinye`nin Vasilya Köyü`nde kendisine annesinin hibe ettiğini iddia eden Yanni `nin satın alma yoluyla Fatıma`ya geçen üc dönüm bahçesini, Fatıma`dan satış fiyatı üzerinden talep etmesi üzerine Fatıma`nın eşi Osman`ın verdiği cevapta eşinin babası Mustafa`nın adı geçen bahçeyi satın aldığı, eşinin babası ölünce bahçenin eşi Fatıma`ya geçtiğini bildirmesi üzerine adı geçen Yanni belirttiği bahçe olmadığının belirlenmesi hakkında.

Girinye kazâsına tâbi` Vasilya nâm karye sâkinlerinden Yanni veledi nâm zimmî meclis-i şer`-i hâtîr-i lâzımı`t-tevkîrde bundan akdem fevt olan Mustafa nâm kimesnenin sulbîye kızı Fatıma nâm sagîrin kıbel-i şer`î enverden mansûbe-i vasîsi olan vâlidesi Fatıma binti Hüseyin nâm hâtûn tarafından vekîl olub vekâleti nehc-i şer` üzere

sâbite olan zevci Osman Beşe bin Mustafa nâm kimesne mahzarında üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb karye-i mezbûrede vâkî` bir tarafdan Markıru bağçesi ve üc tarafdan tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz üc dönüm mülk bağçemin içinde Hristodulu nâm zimmînin altı dîb zeytûn eşcârı olub târih-i kitâbdan sekiz sene mukaddem ben diyâr-ı âherde iken mezbûr Hristodulu eşcâr-ı merkumeyi müteveffâ-yı mezbûr Mustafaya altı guruş semeni makbûza bey` ve teslîm ve oldahi tesellüm ve kabz ve hayâtında mâlikâne-i mutasarrıf olub ba`dehû vefâta veresesine intikal etmeğin merkume Fatıma asâleten ve vesâyeten tasarruf üzere iken ben diyâr-ı âherden gelüb istimâ` etmekle bi-tarîki`ş-şüf`a taleb iderim suâl olunsun dedikde gıbbe`s-suâl vekîl-i mezbûr Osman Beşe cevâbında mârrü`z-zikr bağçe müdde`î mezbûr Yanninin mülkü olmayub vâlidesi Ayyibe `âni`l-meclis Leno binti Piyedro nâm nasrâniyyenin mülkü olmağın mezbûr Hristodulu târih-i kitâbdan on beş sene mukaddem merkume Luizinin huzûrunda mârrü`z-zikr eşcârı müteveffâ-yı mezbûr Mustafaya bey` ve teslîm oldahi iştirâ ve tesellüm ve sekiz sene mutasarrıf oldukdan sonra fevt oldukda zevcesi merkume Fatıma ile kızı mezbûr Fatımaya intikal etmeğin merkume Fatıma dahi asâleten ve vesâyeten yedi sene mutasarrıfa olub merkume taleb ve da`vâ eylemişdir dedikde gıbbe`l-istintâk müdde`î mezbûr Yanni fi`l-hakîka mârrü`z-zikr bağçe vâlidem merkume Luizin mülkü idi lâkin diyâr-ı âherden geldiğimde bana hibe eyledi deyü eşcâr-ı mezkûrın hîn-i bi-`aynihî de bağçe-i mezkûre mülkü olmadığını ikrâr idecek da`vâsı lağv ve şirret olduğı nümâyân olmağın bî-vech-i mu`ârazadan men` olunub mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`s-sâni `aşer min şehr-i Rebî`ü`l-evvel li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Monla Mustafa bin Hüseyin

Hüseyin Ağa Başçavuş

Muhzır Mustafa

311

Lefkoşa`nın Ömeriye Mahallesi`nde Ahmed`in gittiği yerden 1 sene dönmezse sene sonunda eşi Ayşe`nin boşanmış sayılacağı ve istediği kişiyle evlenebileceği hakkında.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından `Ömeriye Mahallesi sâkinelerinden işbu râfi`ü`l-vesîkâ Ayşe binti Ali nâm hâtûn meclis-i şerî`at-ı şerîfede takrîr-i kelâm idüb zevcim

Ahmed bin Abdullah nâm kimesne diyâr-ı âhere gitdikde bir sene tamâmında ihtiyârın elinde olsun kime dilersen var deyü ihtiyârımı elime virmekle tamâmında gelicek nefsimi ihtiyâr ve tatlîk eylemişdir husûs-ı merkumeye vukuf ve şu`ûrı olan müslimînden suâl olunub haberleri tahrîr olunmak matlûbumdur dedikde `udûl-ı ricâl-den Hasan bin Yusuf ve Süleyman bin Ali ve El-hâc Nurullah bin Receb ve El-hâc İbrahim bin Kasım nâm kimesneler li-ecli`l-ihbâr meclis-i şer`e hazırân olub eserü`l-ihbâr fi`l-hakîka merkume Ayşenin zevci mezbûr Ahmed diyâr-ı âhere gitdikde zevcesi merkume Ayşeye bir seneye değin gelmezsem sene tamâmında ihtiyârın elinde olsun her kime dilersen var deyü ihtiyârını eline virmekle sene tamâmında gelicek merkume Ayşe dahi bizim huzûrumuzda ta`ayyün-i ihtiyâr ve tatlîk eyledi hâlâ mezbûr Ahmedden mutallakâdır deyü her biri `alâ-tarîki`ş-şahâde ihbâr etmeğin mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`s-sâlis `aşer ve şehr-i Rebî`ü`l-evvel li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Murâd bin Abdullah

Ramazân bin Hasan

Mustafa bin Mehmed

312

Lefkoşa`ya bağlı Kaymaklı Köyü`nde Leno`nun eşi Zendili`den boşandığı ve hakkı olan 5 guruşluk mehri ile şeriat kurallarına göre 10 guruş hakkını eşinden aldığı hakkında.

Mahrûsa-ı Lefkoşa kazâsına tâbi` Kaymaklı nâm karye sâkinelerinden Leno binti Piyedri nâm nasrâniyye meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde zevc-i mutlâkı olan işbu bâ`isü`s-sifr Zendili veledi Lesanderu nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve i`tirâf idüb mezbûr Zendili bundan akdem zevcim olub beni tatlîk etmeğin zimmetinde mütekarrir ve ma`kûdün-`aleyh olan beş guruş mehr-i müeccelemden ve cihet-i farz-ı şer`iyeden on guruş hakkımı tamâmen yedinden ahz ü kabz idüb hukûk-ı zevciyyete ve gayr-ı müte`allik `âmme-i de`âvî ve mutâlebâtdan zimmetini ibrâ-ı `âmm katı`-ı nizâ`mla ibrâ ve ıskat eyledim minba`d mezbûr Zendiliden vechen mine`l-vücûhi`ş-şer`iye da`vâ ve nizâ`m yokdur dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`s-sâlis `aşer min şehr-i Rebî`ü`l-evvel li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Monla Mustafa bin Hasan

Mehmed Beşe bin

Murâd bin Abdullah

Mustafa bin Mehmed

Sarraf Kostanti

313

Lefkoşa`nın Kızıl Kule Mahallesi`nde Ayşe`nin boşandığı eşi Piri Ali`den kızları Safiye ve Ümmihani için nafaka talep etmesi üzerine, iki çocuk için günlük 5 akçe bağlanması hakkında.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Kızıl Kule Mahallesi sâkînelerinden işbu râfi`ü`l-vesîkâ Ayşe binti Hüseyin nâm hâtûn meclis-i şerî`at-ı şerîfede takrîr-i kelâm ve ifâde-i merâm idüb bundan akdem zevcim olub beni tatlîk iden El-hâc Piri Ali nâm kimesnenin ferrâşından hâsılda hâlâ mücerred-i hasânemde olan işbu hazırân-ı bi`l-meclis sadriyye-i sagîre kızları Safiye ve Ümmihaniye babası mezbûr El-hâc Piri Ali üzerine kadr-i ma`rûf nafaka farz ve takdîr olunmak matlûbumdur dedikde hâkim-i mevki` sadr-ı küttâb dahi sagîrtân-ı merkumetân babaları mezbûr El-hâc Piri Ali üzerine târih-i kitâbdan ikisine yevmi beş akçe nafaka farz ve takdîr idüb vakt-i zarûretde istidâna ve hîn-i zaferde rücû`â merkume Ayşeye izn birle mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`r-râbi` `aşer min şehr-i Rebî`ü`l-evvel li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

İbrahim Çelebi bin Mustafa

Ahmed Ağa bin Memi

Mustafa bin Mehmed

314

Lefkoşa`da konuk olduğu sırada ölen Kürekci Anglerin yanında bulunan eşyalarını koruma altına alması borcunu ödemesi için Nikolo`nun vasî tayin edilmesi hakkında.

Fi`l-asl mahmiye-i İstanbulda bağçekapusunda sâkin olub hâlâ medîne-i Lefkoşada vâlisi sâkin oldukları sarayda müsâferet vechi üzere sâkinen mürd olan Kürekci Angler veledi Krali nâm zimmînin yanında mevcûd olan metrûkâtını kabz ve hıfz ve şer`an sâbit olan deynini edâ ve fazlasını babası mezbûr Kraliye isâle bir vasî nasb ve ta`yîn olunmak lâzım ve mühim olmağın hâkim-i mevki` sadr-ı küttâb dahi zeyl-i kitâbda muharreri`l-esâmi müslimîn emânet ve sıyânetini ihbâr eyledikleri işbu râfi`ü`s-sifr Nikolo veledi Hristofi nâm zimmîyi hâlik-i mezbûr Kürekçi Anglerenin yanında mevcûd olan metrûkâtını kabz ve hıfz ve şer`an sâbit olan deynini edâ ve fazlasını babası mezbûr Kraliye isâle vasî nasb ve ta`yîn idüb oldahi vesâyet-i merkumeyi kabûl ve hizmet-i lâzımesini edâya ta`ahhüd ve iltizâm etmeğin mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`s-sâlis min şehr-i Rebî`ü`l-evvel li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Kıdvetü`l-emâcid ve`l-ekârim Hasan Ağa Kethûda-yı Hazret-i İsmail Paşa

Kıdvetü`l-emâsil ve`l-akrân Ahmed Ağa bin

Fahrü`l-akrân Muasıb Bey bin

315

Lefkoşa`da Arab Ahmed Paşa Mahallesi`nde ölen Ali Çorbacı`nın oğlu Halîl ve Ümmihan için anneleri Ayşe`nin vasî tayin edilmesi.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından `Arab Ahmed Paşa Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Helvacızâde demekle ma`rûf Ali Çorbacı nâm kimesnenin sulbî sagîr oğlu Halîl ve sulbîye-i sagîr kızı Ümmihaninin tesviye-i umûrlarına bir vasî nasb ve ta`yîn olunmak lâzım ve mühim olmağın hâkim-i mevki` sadr-ı küttâb dahi sagîran-ı mezbûrâtın vâlideleri olub emânet ve sıyânet ile teşhîr ve vesâyet `uhdesinden gelmeğe kâdir olan işbu râfi`ü`l-vesîkâ Ayşe binti nâm hâtûnı sagîran-ı mezbûrânın tesviye-i umûrlarına vasî nasb ve ta`yîn idüb oldahi vesâyet-i merkumeyi kabûl ve hizmet-i lâzımesini edâya ta`ahhüd ve iltizâm etmeğin mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`s-sâdis `aşer min şehr-i Rebî`ü`l-evvel li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Fahrü`l-ulemâ` Es-Seyyid Mustafa Efendi

Fahrü`l-akrân Ali Ağa bin Mustafa

Mahmud Corbacı bin İsmail

316

Lefkoşa`da Tiso Köyü`nde İbrahim`in 7 dönüm bahçesini ve yakınındaki 20 adet zeytin ağacını Hasan`a 70 guruşa satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa kazâsına tâbi` Tiso nâm karye sâkinlerinden İbrahim bin Osman nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ Hasan bin Mevlûd nâm kimesne mahzarında ikrâr ve i`tirâf idüb karye-i merkumede vâkî` bir tarafdan Vasili bağçesi ve bir tarafdan Andoni bağçesi ve bir tarafdan Hasan Beğ bağçesi ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz tahmînen yedi dönüm zâtü`l-eşcâr harâbe bağçemi ve kurbinde vâkî` yirmi dîb eşcâr-ı zeytûnumı mezbûr Hasana tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile yetmiş `aded esedî guruşa bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr yetmiş guruşı tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledim fi maba`d mârrü`z-zikr bağçe ve zeytûn mezbûr Hasanın mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`s-sâdis `aşer min şehr-i Rebî`ü`l-evvel li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Halîl Beşe bin Hasan

Ramazân bin Hüseyin

Perviz Beşe bin Ahmed

Mehmed Beğ bin Abdullah

Hüseyin bin Osman

317

Lefkoşada Nevbethâne Mahallesi`nde Ayşe`nin ölen kızı Emîne, ölen torunları Havva, Ayşe ve Hadîce`nin miraslarından gelen hissesi karşılığı olarak damadı Ahmed`den, menzilden altlı üstlü bir oda aldığı hakkında.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Nevbethâne Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Mustafa bin Abdullah nâm kimesnenin verâseti zevce-i metrûkesi Ayşe binti Receb ile sulbîye kızı Emîneye münhasır olub merkume Emîne dahi fevt olub verâseti zevci Ahmed bin Ebu Bekr ve vâlidesi merkume Ayşe ve sadriyye kızları Havva ve Ayşe ve Hadîce münhasır olub kıbel-i kısma merkumât Havva ve Ayşe ve Hadîce dahi mütevâlîye vefât idüb verâseti babaları mezbûr Ahmed ile ceddleri merkume Ayşeye münhasır oldığı şer`an zâhir ve müte`ayyin olmağın merkume Ayşe meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ mezbûr Ahmed mahzarında ikrâr ve i`tirâf idüb zevcim mezbûr Mustafadan ve kızım müteveffât-ı merkume Emîneden ve kızları merkumât Havva ve Ayşe ve Hadîceden `alâ-tarîki`l-münâsaha isâbet iden hisse-i şer`iyem mukabelesinde muhallefâtlarına vazî`l-yed olan mezbûr Ahmed yedinden `alâ tarîki`s-sulh ve`t-tehârüc mahalle-i mezbûrda vâkî` bir tarafdan Receb Beşe mülkü ve bir tarafdan Kozoğlu mülkü ve tarafeynden tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz büyût-ı müte`addideyi müştemil menzilden bir bâb tahtânî ve bir bâb fevkanî odayı taş nerdübanla ahz ü kabz idüb irs-i merkume müte`allik `âmme-i de`âvî mutâlebât ve imân ve muhâsâmâtdan zimmetini ibrâ-ı `âmm katı`-ı nizâ`mla ibrâ ve ıskat eyledim ba`de`l-yevm mezbûr Ahmedden vechen mine`l-vücûhi`ş-şer`iye ve sebeben mine`l-esbâb-ı mer`iyye da`vâ ve husûmetim yokdur dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`l-`aşer min şehr-i Rebî`ü`l-evvel li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Mustafa Efendi bin Hacı Ahmed

İmâm Hüseyin Efendi

Üstâd Ramazân

Mustafa bin Atmaca

Üstâd Himmet

Üstâd Halîl

Üstâd Abdulkerim

Üstâd Mehmed

318

Lefkoşa`da Eğlence Köyü`nde Francesko`nun 10 guruşa Zorzi`ye menzil satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa kazâsına tâbi` Eğlence nâm karye sâkinlerinden Francesko veledi Piyedro nâm zimmî meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`s-sifr Zorzi veledi Pavli nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve i`tirâf idüb karye-i mezbûrda vâkî` bir tarafdan Luizi mülkü ve bir tarafdan Selmu mülkü ve bir tarafdan Yorgi mülkü ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz iki bâb tahtânî hâne ve bir mikdâr havlı ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi müştemil mülk-i menzilimi mezbûr Zorziye tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile on `aded esedî guruşa bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr on guruşı tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledim fi maba`d mârrü`z-zikr menzil mezbûr Zorzinin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`s-sâmin `aşer min şehr-i Rebî`ü`l-evvel li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

El-hâc Velî bin Muharrem

Es-Seyyid Ramazân bin Ahmed

Monla Mustafa bin Hüseyin

Baba Yorgi

Yorgi veledi

319

Lefkoşa`da Akavdiye Mahallesi`nde Kandeyo`nun menzilini kızı Maru`nun gereksiz yere zabt etmesini şikayet etmesi üzerine Maru`nun verdiği cevapta annesinin adı geçen menzili kendisine hibe ettiğini belirtmesi hakkında.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Akavdiye Mahallesi sâkinelerinden işbu bâ`isü`s-sifr Kandeyo binti Andoni nâm nasrâniyye meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde zikri âti menzil vazıu`l-yed olan sadriyye kızı Maru binti Lazari nâm nasrâniyye muvâcehesinde üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb mahalle-i mezbûrda vâkî` bir tarafdan Dimitri

mülkü ve bir tarafdan Uhtuzi mülkü ve bir tarafdan mülkü ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz üc bâb tahtânî hâne ve bir mikdâr havlı ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi müştemil mülk-i menzilimi kızım merkume Maru fuzûlen zabt eyledi suâl olunub kasr-ı yedine tenbih olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl merkume Maru cevâbında fi`l-hakîka mârrü`z-zikr menzil vâlidem müdde`î merkume Kandeyonın mülkü idi lâkin bundan akdem bana ba`de`t-tahliye hibe ve teslîm ve ben dahi meclis-i hibede ittihâb ve tesellüm etmeğin hâlâ mülk-i mevhûbım olmak üzere mâlikâne-i mutasarrıfam deyü def`le mukabele idecek gıbbe`l-istintâk müdde`î merkume Kandeyo hibe-i mezkûreyi ikrâr lâkin mahalleye ve teslîmini inkâr idecek mezbûre Marudan sıdk-ı makalına mübeyyin beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineden izhâr-ı `acz birle istihlâf etmeğin gıbbe`t-tahlîfi`ş-şer` menzil-i mezkûrdan kasr-ı yedine tenbîh birle mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`t-tâsi` `aşer min şehr-i Rebî`ü`l-evvel li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Murâd bin Abdullah

Mustafa bin Mehmed

Ramazân bin Hasan

320

Lefkoşa`da Kaymaklı Köyü`nde Yusuf Ağa`nın Ömeriye Mahallesi`nde bulunan menzilini kızları Raziye ve Emîne`ye hibe etmesi.

Mahrûsa-ı Lefkoşa kazâsına tâbi` Kaymaklı nâm karye sâkinlerinden Yusuf Ağa bin Piyâle nâm kimesne meclis-i şerî`at-ı şerîfede takrîr-i kelâm idüb mahrûsa-ı Lefkoşa merkumede `Ömeriye Mahallesinde vâkî` bir tarafdan Altı Parmak Mehmed Beşe mülkü ve bir tarafdan Abdulkâdir mülkü ve tarafeynden tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz dâhiliye ve hâriciyyesinde yedi bâb tahtânî ve bir bâb fevkanî hâne ve iki sundurma ve iki havlı ve bi`r-i mâî ve kenîf ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi müştemil mülk-i menzilimi sulbîye-i sagîr kızlarım Raziye ve Emîneye `ale`l-iştirâki`s-sevi hibe-i sahîhe-i şer`iye ile hibe ve teslîm ve temlîk ve yine velâyetim hasebiyle meclis-i hibede her biri içün ittihâb ve kabz ve kabûl ve tesellüm ve temlîk eyledim fi maba`d mârrü`z-zikr menzil bi-cümle`t-tevâbi` ve`l-levâhik kızlarım sagîrtân-ı

merkumetân Raziye ve Emîne nin `ale`l-iştirâki`s-sevi mülk-i mevhûbe- leridir keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıfa olsunlar benim `alâka ve medhalim kalmadı dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`s-sâni `aşer min şehr-i Rebî`ü`l-evvel li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Fahrü`l-emsâl Ali Ağa bin Mustafa

Fahrü`l-eşbâh El-hâc Hasan Ağa Kethûda-yı Yeniçeriyân

Dervîş Ağa Ser-piyâde

Mahmud Corbacı Ser-bölük

Üstâd Yusuf

321

Lefkoşa`nın Debbağhâne Mahallesi`nde Hadîce`nin eşi Şabân Çavuş`tan boşandığı, hakkı olan 80 guruş mehri ile 6 guruş nafakasını aldığı hakkında.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Debbağhâne Mahallesi sâkinelerinden Hadîce Mehmed nâm hâtûn meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde zevci muhâli`î olan işbu bâ`isü`l-vesîkâ Şabân Çavuş bin Mehmed nâm kimesne mahzarında ikrâr ve i`tirâf idüb mezbûr Şabân Çavuş bundan akdem zevcim olub beni tatlîk etmeğin zimmetinde mütekarrir ve ma`kûdün-`aleyhimde olan seksen guruş mehr-i müeccelemi ve altı guruş nafaka-ı iddet-i mefrûzemi tamâmen yedinden ahz ü kabz idüb hukûk-ı zevciyyete ve gayr-ı müte`allik `âmme-i de`âvîden zimmetini ibrâ-ı `âmm katı`-ı nizâ`mla ibrâ ve ıskat eyledi min ba`d mezbûr Şaban Çavuşdan vechen mine`l-vücûhi`ş-şer`iye da`vâ ve husûmetim yokdur dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevm gıbbe`t-tasdik min şehr-i Rebî`ü`l-evvel li sene ehadi aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

El-hâc Nurullah Ağa

Monla Mustafa bin Hasan

Seyfi Çelebi ibn Abdullah

Ali Bey Corbacı

Lefkoşa`nın Nevbethâne Mahallesi Ayşe`nin ölen kocası Mustafa`dan gelen menzildeki Ahmed`in hissesi karşılığında altlı, üstlü bir taş oda ve ağaçlı avlusunu Ahmed`e verdiği hakkında.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Nevbethâne Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Mustafa bin Abdullah nâm kimesnenin verâseti zevce-i metrûkesi Ayşe binti Receb ve sulbîye kızı Emîneye münhasır olub kıbeli`t-taksîm merkume Emîne dahi fevt olub verâseti zevci Ahmed bin Ebu Bekr ve vâlidesi merkume Ayşeye ve sadriyye-i sagîr kızları Havva ve Ayşe ve Hadîceye münhasır olub sigar-ı merkume Havva ve Ayşe ve Hadîce dahi mütevâliye vefât idüb verâsetleri babaları mezbûr Ahmed ile ceddleri merkume Ayşeye münhasır oldığı şer`an zâhir ve müte`ayyin olmağın merkume Ayşe meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ mezbûr Ahmed mahzarında ikrâr ve i`tirâf idüb zevcim müteveffâ-yı mezbûr Mustafanın mahalle-i mezbûrda vâkî` bir tarafdan Receb Beşe mülkü ve bir tarafdan Nuzoğlu mülkü ve tarafeynden tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz menzilinden `alâ tarîki`-l-münâsaha hisse-i şer`iyem mukabelesinde bi`t-tarîki`t-tehârüc bir bâb tahtânî ve bir bâb fevkanî oda taş nerdübanıyla alub iki bâb tahtânî ve bir bâb fevkanî oda ve bi`r-i mâî ve zâtü`l-eşcâr cem`î havlusunu mezbûr Ahmed hisse-i şer`iyesi içün alub ba`de`l-yevm zikri mürûr iden iki bâb tahtânî ve bir bâb fevkanî oda ve bi`r-i mâî ve havlı mezbûr Ahmedin mülk-i mevrûsesidir keyfe mâ yeşâ mutasarrıf olsun benim `alâka ve medhalim yokdur dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`l-`aşer min şehr-i Rebî`ü`l-evvel li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

İmam Mustafa Efendi ibn Ahmed

İmam Hüseyin Efendi

Üstâd Ramazân

Mustafa bin Eimme

Üstâd Himmet

Üstâd Halîl

Üstâd Abdulkerim

Üstâd Mehmed

Üstâd Hüseyin

Mustafa Halîfe

323

Lefkoşa`nın Bedriz Köyü`nde Tomazu ve Kostanti`nin ortak oldukları 3 evlek bahçeleri ile 5 dönüm bahçeleri ve şırahâne`yi içindekilerle birlikte 15 guruşa Hasan`a satmaları.

Mahrûsa-ı Lefkoşa kazâsına tâbi` Bedriz nâm karye sâkinlerinden Tomazu ve Kostanti veledi Ciryaku nâm zimmîler meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ Hasan bin Piyâle nâm kimesne mahzarında her biri ikrâr ve i`tirâf idüb karye-i merkumede vâkî` bir tarafdan Lefteri mülkü ve bir tarafdan şırahâne ve bir tarafdan orman ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz üc evlek zâtü`l-eşcâr mülk-i müşterek bağçemizi ve yine bir tarafdan Zendil mülkü ve bir tarafdan müşteri mezbûr mülkü ve iki tarafdan orman ile mahdûd ve mümtâz tahmînen beş dönüm üc kıt`a mülk-i müşterek bağçemizi ve mezbûr şırahâneye muttasıl bir hânemizi içinde mevcûd olan kalîl ve kesîr ve kübler ile mezbûr Hasana bi-safka-i vâhide bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile onbeş `aded esedî guruşa bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr onbeş guruşı her birimiz `alâ kadri`l-hısas tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledik fi maba`d mârrü`z-zikr bağçe ve bağ ve hâne mezbûr Hasanın mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dediklerinde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`t-tâsi` `aşer min şehr-i Rebî`ü`l-evvel li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Sefer Bey bin Piyâle

El-hâc İbrahim bin Kasım

Osman bin Mustafa

324

Lefkoşa`nın Ermeniyan Mahallesi`nden Mariye`nin menzilini Mustafa`ya 36 guruşa satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Ermeniyan Mahallesi sâkinelerinden Mariye binti Markuc nâm nasrâniyye meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ Mustafa bin Abdullah nâm kimesne mahzarında ikrâr ve i`tiraf idüb mahalle-i mezbûrda vâkî` bir tarafdan Mecal mülkü ve bir tarafdan âher baba mülkü ve bir tarafdan Geci Luizu mülkü ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz iki bâb tahtânî hâne ve bir mikdâr ve bir sundurma ve bir mikdâr havlı ve bi`r-i mâî ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi müştemil mülk-i menzilimi mezbûr Mustafaya tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile otuz altı `âded esedî guruşa bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr otuz altı guruşı tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledim fi maba`d mârrü`z-zikr menzil mezbûr Mustafanın mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vak`a bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`l-hadi ve`l-`aşrîn min şehr-i Rebî`ü`l-evveli li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Debbağ Şabân Magusa

El-hâc Veli

Hasan bin Kanber (?)

İshak Beşe

Hasan Corbacı

325

Lefkoşa`nın Aya Sofya Mahallesi`nde Emîne`nin kocası Recep`ten boşandığı ve hakkı olan 4000 akçe mehri ile nafakasını aldığı hakkında.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Aya Sofya Mahallesi sâkinelerinden Emîne binti Velî nâm hâtûn meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ Receb bin İbrahim nâm kimesne mahzarında ikrâr ve i`tirâf idüb mezbûr Receb bundan akdem zevcim olub beni tatlîk etmeğin zimmetinde mütekarrir ve ma`kûdün-`aleyh olan dört

bin akçe mehr-i müeccelemi ve nafaka-ı `iddet-i ma`lûmemi tamâmen yedinden ahz ü kabz idüb hukûk-ı zevciyyete ve gayr-ı müte`allik `âmme-i de`âvîden zimmetini ibrâ ve ıskat eyledim min ba`d mezbûr Recebden vechen eş-şer`iye da`vâ ve husûmetim yokdur dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`l-hâdi ve`l-`aşrîn min şehr-i Rebî`ü`l-evvel li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Hasan bin Mehmed

Abdurrahman Beşe bin Sadık

Monla Mustafa bin Hasan

Murâd bin Abdullah

326

Lefkoşa`nın Kaymaklı Köyü`nde Karlo`nın annesi Lorenzo`nın kendisine hibe ettiği bir zincir kuşak ile kazganı vermediğini şikayet etmesi.

Mahrûsa-ı Lefkoşa kazâsına tâbi` Kaymaklı nâm karye sâkinelerinden işbu bâ`isü`s-sifr Karlo binti Piyedri nâm nasrâniyye meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde vâlidesi Lorenzo binti Hristofi nâm nasrâniyye meclis-i şer`-i hatîr-i lâzım muvâcehesinde üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb vâlidem merkume Lorenzo bundan akdem beni evlendirdiğinde cihâz nâmıyla hibe ve teslîm eylediği eşyâdan halâ bir sim zincir kuşağım ve bir kazganımı fuzûlen ahz eyledi suâl olunub bana redd ve teslîme tenbîh olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl merkume Lorenzo cevâbında fi`l-hakîka zikri mürûr iden sim zincir kuşağı ve kazganı mukaddemâ kızım müdde`î mezbûr Karloya vech-i meşrûh üzere hibe ve teslim eylemişdim lâkin hâlâ ihtiyâcım olmağla rücû` idüb ahz eyledim deyü hibe ve teslîmini ikrâr idecek karâbet mâni`-i rücû` olmağın zikri mürûr kuşak ve kazganı redd ve teslîme merkume Lorenzoya tenbîh birle mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`s-sâni ve`l-`aşrîn min şehr-i Rebî`ü`l-evvel li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Ramazân bin Hasan

Murâd bin Abdullah

Hasan bin Mehmed

327

Girinye`ye bağlı Sisklip Köyü`nde Meylo`nın boşandığı eşi Hüseyin`in kendisine sataşmasını şikayeti

Girinye kazâsına tâbi` Sisklip nâm karye sâkinelerinden işbu bâ`isü`s-sifr Meylo binti Hristofi nâm nasrâniyye meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde zevc-i mutlakı olan Hüseyin bin Abdullah nâm kimesne mahzarında üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr Hüseyin bundan akdem zevcim olub târih-i kitâbdan iki sene mukaddem huzûr-ı şer`-i enverde tatlîk eylemişken bana ta`aruzdan hâli değildir suâl olunub men` ve def` olunması matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl mezbûr Hüseyin cevâbında fi`l-hakîka merkume Meyloyı tatlîk eylediğim mukarrer lâkin yine bana gelmeğe va`d etmekle ben dahi ta`aruz eyledim deyü tatlîk eylediğine ikrâr idecek bî-vech-i mu`ârazadan men` olunub mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`s-sâlis ve`l-`aşrîn min şehr-i Rebî`ü`l-evvel li sene ehâdi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Süleyman Ağa bin

Murâd bin Abdullah

Ramazân bin Hasan

328

Lefkoşa`nın Tahte`l-Kal`a Mahallesi`nde Mustafa`nın 40 guruşa Hıdır`a menzil satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Tahte`l-Kal`a Mahallesi sâkinlerinden El-hâc Mustafa Corbacı bin Ali nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ Hıdır bin İbrahim nâm kimesne mahzarında ikrâr ve i`tirâf idüb mahalle-i mezbûrda vâkî` bir tarafdan kendi mülküm ve bir tarafdan Mazak mülkü ve bir tarafdan Sefer Ağa mülkü ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz dört bâb tahtânî ve bi`r-i mâî ve bir mikdâr havluyı müştemil mülk-i menzilimi mezbûr Hıdıra tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile kırk `aded esedî guruşa bey` ve teslîm oldahi vech-i muharrer iştirâ ve tesllüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr kırk guruşı tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledim fi

maba`d mârrü`z-zikr menzil mezbûr Hıdırın mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`s-sâlis ve`l-`aşrîn min şehr-i Rebî`ü`l-evvel li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Hasan Ağa bin Mustafa

Sefer Ağa Ser-bölük

Mevlûd Beşe bin

Mustafa Odabaşı

Monla Mustafa

329

Kıbrıs beytü`l-emîni Yusuf Ağa`nın Aya Sofya Mahallesi`nde Mustafa`nın mirasçı bırakmadan ölen Ayşe`nin mirasını niçin elinde tuttuğunun sorulmasını ve şer`î hukukun uygulanmasını istemesi.

Cezîre-i Kıbrısda emîn-i beytü`l-mal olan fahrü`l-akrân Yusuf Ağa bin Hasan meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde zikri âti muhallefâta vazî`l-yed olan işbu bâ`isü`l-vesîkâ Mustafa bin Mehmed nâm kimesne mahzarında üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Aya Sofya Mahallesi sâkinelerinden iken bundan akdem fevt olan Ayşe binti Velî bin Mehmed nâm hâtûnun zâhirde vâris-i ma`rûfı olmayub cem`î muhallefâtı beytü`l-mala `âid iken mezbûr Mustafa fuzûlen zabt eyledi suâl olunub icrâ-yı şer` olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl mezbûr Mustafa cevâbında müteveffât-ı merkume Ayşe hâl-i hayâtında tasarrufât-ı şer`iyesi nâfize oldığı hâlde benim içün huzûr-ı müslimînde halam oğlu olub hasren vârisimdir bâ-emr-i Allahü ta`âlâ vefât eylediğimde cümle muhallefâtım buna intikal idüb bundan gayrı vâris-i ma`rûfim ve tereke-i müstahakk âher yokdur deyü kirâren ikrâr ve bu ikrârı üzere musirre vefât etmeğin mukırrla bi`n-neseb cihetinden vârisi oldığım hasebiyle ma`rifet-i şer`le muhallefâtını kabz eyledim deyü def`le mukabele idecek gıbbe`l-istintâk ve `akîbe`l-inkâr mezbûr Mustafadan sıdk-ı makalına mübeyyin beyyine taleb olundukda `udûl-ı ricâlden olub mahalle-i mezbûre sâkinlerinden fahrü`l-ulemâ` Es-Seyyid

Mustafa Efendi ibn Mehmed Dervîş Ahmed bin Habîb ve El-hâc Osman bin İbrahim ve İbrahim bin Ramazân nâm kimesneler li-ecli`ş-şahâde meclis-i şer`e hazırân olub eserü`l-istişhadi`ş-şer` fi`l-hakîka müteveffât-ı merkume Ayşe binti Velî bin Mehmed hâl-i hayâtında tasarrufât-ı şer`iyesi nâfiz oldığı hâlde mezbûr Mustafaya benim halam oğlu olub hasren vârisimdir bâ-emr-i Allahü te`âlâ vefât eylediğimde cem`î muhallefâtım mezbûr Mustafaya intikal ider bundan gayrı vârisim ve terekeme müstahakk âher yokdur deyü bizim huzûrumuzda kirâren ikrâr ve bu ikrârı üzere musirre vefât eyledi biz husûsa bu minvâl üzere şâhidleriz şahâdet dahi ideriz deyü her biri edâ-ı şahâdet-i şer`iye eylediklerinde gıbb-i ri`âyete şerâiti`l-kabûl şahâdetleri makbûl olmağın mukırrla bi`n-neseb beytü`l-maldan mukarr olmağın emîn-i mezbûr bî-vech-i mu`ârazadan men` olunub mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`s-sâbi` `aşer min şehr-i Rebî`ü`l-evvel li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Musa Halîfe bin El-hâc Receb

El-hâc Receb bin Mustafa

Ahmed bin Süleyman

Hasan bin Mustafa

330

Lefkoşa`nın Arab Ahmed Paşa Mahallesi`nde Ayşe`nin kölesi Said`e Mehmed Ali`nin taş ile saldırıda bulunması nedeniyle Ayşe`nin vekili ve eşi Mehmed Beşe aracılığı ile Mehmed Ali hakkındaki şikayeti.

Bi`l-fi`l cezîre-i Kıbrıs vâlisi olan emîrü`l-kirâm kebîrü`l-küberâi`l-fihâm zü`l-kadr ve`l-ihtirâm sa`âdetlû semâhatlû İsmail Paşa yessarallahu mâ-berîd ve mâ yeşâ hazretlerinin taraf-ı bâhiri`ş-şereflerinden kıdvetü`l-emâsil ve`l-akrân ağa mübâ- şeretiyle medîne-i Lefkoşa Mahallâtından `Arab Ahmed Paşa Mahallesi sâkinelerinden Ayşe binti El-hâc Ahmed nâm hâtûn tarafından husûs-ı âti`l-beyâna vekîl-i müseccel-i şer`î olan zevci Mehmed Beşe bin Ali nâm hatûn tarafından husûs-ı âti`l-beyâna vekîl-i müseccel-i şer`î olan zevci Mehmed Beşe bin Ali nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ El-hâc Mehmed Ali bin Mustafa nâm kimesne mahzarında bi`l-vekâle üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr El-hâc Mehmed Ali târih-i kitâbdan

otuz beş gün mukaddem zevcem ve müvekkilem-i merkume Ayşenin `abd-i memlûki olan Said nâm zenginin beline taş ile urub on beş yirmi günden sonra ol darbdan haste ve sâhib-i ferrâş olub hâlâ fevt ve helâk olmağın suâl olunub mûceb-i şer`iyesi icrâ olunmak bi`l-vekâleten matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl ve `akîbe`l-inkâr vekîl-i mezbûr Mehmed Beşeden müdde`âsını mübeyyin beyyine taleb olundukda istimhâl etmeğin bir hefte mehl-i şer`î virilüb ityân-ı beyyineden kemâl-i mertebe izhâr-ı `acz birle istihlâf etmeğin gıbbe`t-tahlîfi`ş-şer` vekîl-i mezbûr Mehmed Beşe i`âde-i kelâm idüb merkume El-hâc Mehmed Alinin husûsı merkume müte`allik `âmme-i de`âvîden zimmetini ibrâ-ı `âmm katı`-ı nizâ`mla vekâletim hasebiyle ibrâ ve ıskat eyledim dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yemi`s-sâdis ve`l-aşrîn min şehr-i Rebî`ü`l-evvel li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Monla Mustafa bin Hasan

Abdullah Çavuş bin Hasan

Murâd bin Abdullah

Ramazân bin Hasan

331

Lefkoşa`nın Defter Köyü`nde Ayşe`nin vekili ve oğlu Hasan aracılığı ile 1,5 dönüm tarlasını Hasan Ağa`ya devrettiği içindeki 22 adet zeytin ağacını da 18 guruşa yine Hasan Ağa`ya satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa kazâsına tâbi` Defter nâm karye sâkinelerinden Ayşe binti Yusuf nâm hâtûn tarafından bey`-i âti`z-zikri ikrâra vekîl olub zâtını ma`rifet-i şer`iye ile `ârifân olan İlyas Odabaşı bin Mustafa ve El-hâc Mustafa ve El-hâc Mehmed bin İbrahim nâm kimesneler şahâdetleriyle şer`an vekâleti sâbite olan oğlu Hasan bin Mehmed nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde hâlâ cezîre-i Kıbrıs yeni-çerileri Kethûdası olan işbu sâhibü`l-kitâb fahrü`l-eşbâh El-hâc Hasan Ağa bin Mehmed mahzarında bi`l-vekâle ikrâr ve i`tirâf idüb vâlidem ve müvekkilem-i merkume Ayşe karye-i merkumede bir tarafdan Mustafa Ağa mülkü ve tarafeynden Abdullah mülkü ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz bir buçuk dönüm tarlamı bâ-izn-i sâhib-i arz mezbûr Hasan Ağaya ferâğ ve hakk-ı tasarrufunı tefvîz eyledikden sonra

içinde mevcûd olan yirmi iki eşcâr-ı zeytûnı mezbûr El-hâc Hasan Ağaya tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile on sekiz `aded esedî guruşa bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr on sekiz guruşı tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledi fi maba`d tarla-yı mesfûre dahil taht-ı tasarrufı olub ve eşcâr-ı mezkûre mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`r-râbi` ve`l-`aşrîn min şehr-i Rebî`ü`l-evvel li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

El-hâc Ali bin Ferruh

Kâtib Mustafa

Dervîş Çavuş

Abdullah Çavuş

332

Lefkoşa`nın Malunda Köyü`nde Zorzi`nin babası Andoni`den gelen yarım dönüm ağaçlı bahçesini ve suyunu Marko ve Zorzi`nin gereksiz yere zabt eylemelerini şikayeti üzerine verdikleri cevapta Andoni`nin 8 sene önce adı geçen bahçeyi sattığını belirtmeleri hakkında.

Mahrûsa-ı Lefkoşa kazâsına Malunda nâm karye sâkinlerinden Zorzi veledi Andoni nâm zimmî meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`s-sifr Marko ve Zorzi veledi Dimitri nâm zimmîler muvâcehelerinde üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb bundan akdem mürd olan babam Andoni veledi Zorzi nâm zimmînin karye-i merkumede vâkî` iki tarafdan Kostanti veledi Matyu mülkü ve bir tarafdan mezbûrân Marko ve Zorzi mülkleri ve taraf-ı râbi` dere ile mahdûd ve mümtâz nısf dönüm zâtü`l-eşcâr bağçesini her altı günde bir gün hakk-ı şirbi olan mâ-i mu`ayyeneyle mezbûrân Marko ve Zorzi fuzûlen zabt eylediler suâl olunub kasr-ı yedlerine tenbîh olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl mezbûrân Marko ve Zorzi cevâbında fi`l-hakîka mârrü`z-zikr bağçe müdde`î mezbûr Zorzinin babası hâlik-i mezbûr Andoninin mülkü idi lâkin hâl-i hayâtında tarih-i kitâbdan sekiz sene mukaddem bize ve karındaşım Luizu nâm zimmîye yirmi dört guruş semen-i makbûza bâten bey` ve teslîm ve ben dahi ber-

vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl idüb karındaşımız mezbûr Luizu dahi mürd oldukda hissesi dahi bize intikal etmeğin hâlâ sülüsâni mülk-i müşterâsıdır ve ellişer mülk-i mevrûsemiz olmak üzere mâlikâne-i mutasarrıflarız deyü her biri def`le mukabele idecek gıbbe`l-istintâk ve`l-inkâr mezbûrân Marko ve Zorziden sıdk-ı makalılarını mübeyyin beyyine taleb olundukda kazâ-ı merkumede Ardiyu karye sâkinlerinden Luka veledi Petro ve Manko veledi Simyoni nâm zimmîlere li-ecli`ş-şahâde meclis-i şer`e hazırân olub eserü`l-istişhâdi`ş-şer` fi`l-hakîka müdde`î mezbûr Zorzinin babası hâlik-i mezbûr Andoni hâl-i hayâtında ve kemâl-i `akl ve sıhhatinde târih-i kitâbdan sekiz sene mukaddem mârrü`z-zikr bağçeyi bizim huzûrumuzda mezbûrân Marko ve Zorzi ve karındaşı hâlik-i mezbûr Luizuya yirmi dört guruş semen-i makbûza bâten bey` ve teslîm anlar dahi iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eylediler biz bu husûsa bu minvâl üzere şâhidleriz şahâdet dahi ideriz deyü her biri edâ-ı şahâdet-i şer`iye eylediklerinde gıbb-i ri`âyete şerâiti`l-kabûl olmağın müdde`î mezbûr Zorzi bi vech-i mu`ârazadan men` olunub mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`r-râbi` ve`l-`aşrîn min şehr-i Rebî`ü`l-evvel li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Monla Mustafa bin Hüseyin

Murâd bin Abdullah

Ali bin Mehmed

Ramazân bin Hasan

333

Lefkoşa`nın Debbâğhâne Mahallesi`nde Kostanti`nin menzilini 85 guruşa Hadîce `ye menzil satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Debbâğhâne Mahallesi sâkinlerinden Kostanti veledi Luizu nâm zimmî meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ Hadîce binti Himmet nâm hâtûn mahzarında ikrâr ve i`tirâf idüb mahalle-i mezbûrda vâkî` bir tarafdan Suhte kızları mülkü ve bir tarafdan Arab mülkü ve bir tarafdan Hristine mülkü ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz beş bâb tahtânî ve bir fevkanî ve bir sundurma ve bi`r-i mâî ve bir mikdâr havluyı müştemil mülk-i menzilimi merkume Hadîceye tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile seksen beş `aded

esedî guruşa bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûrı seksen guruşı tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledim fi maba`d mârrü`z-zikr menzil merkume Hadîcenin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasabemâ yuhtâr mutasarrıfa olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`s-sâmin ve`l-`aşrîn min şehr-i Rebî`ü`l-evvel li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Sefer Ağa bin Piri

Mehmed Efendi bin Velî

El-hâc Mustafa Ağa bin Piyâle

Yusuf Ağa bin Abdullah

Musa Beşe bin Mustafa

334

Lefkoşa`nın Nevbethâne Mahallesi`nde Emîne`nin vekili Mustafa Ağa aracılığı ile 4 dönüm bahçesini suyu ile birlikte İbrahim Çelebi`ye 300 guruşa satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Nevbethâne Mahallesi sâkinelerinden Emîne binti Mehmed nâm hâtûn tarafından bey`-i âti`z-zikri ikrâra vekîl olub zâtını ma`rifet-i şer`iye ile `ârifân olan Monla  Ali bin Muharrem ve Yusuf bin İsmail nâm kimesneler şahâdetleriyle şer`an vekâleti sâbite olan El-hâc Mustafa Ağa bin Hüseyin nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde müvekkilem-i merkumenin zevci işbu bâ`isü`l-vesîkâ İbrahim Çelebi ibn Mehmed nâm kimesne mahzarında bi`l-vekâle ikrâr ve i`tirâf idüb müvekkilem merkume Emîne mahrûsa-ı merkume kazâsına tâbi` Harcodisse nâm karyede vâkî` bir tarafdan Lefkarıdi oğlu mülkü ve bir tarafdan hark ve tarafeynden dere ile mahdûd ve mümtâz iki bâb tahtânî hâne ve bir sundurma ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi müştemil dört dönüm bağçesini ve on beş günde cıharşenbe güni vakt-i zuhreden guruba değin hakk-ı şirbi olan mâ-i mu`ayyeneyle zevci mezbûr İbrahim Çelebiye tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile ücyüz `aded esedî guruşa bey` ve teslîm oldahi ber-veh-i muharrer iştîrâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr ücyüz guruşı tamâmen yedinden ahz ü

kabz eyledi fi maba`d mârrü`z-zikr bağçe mezbûr İbrahim Çelebinin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`t-tâsi` ve`l-`aşrîn min şehr-i Rebî`ü`l-evvel li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

El-hâc Ahmed bin Ali

Şabân bin Dervîş

Abdullah bin Hüseyin

İbrahim Çelebi ibn Mustafa

335

Lefkoşa`da Mark Andoni`nin boşandığı eşi Melya`dan bir takım eşyalarını talep etmesine karşılık, eşi Melya`nın eşyalarını niçin vermediğinin kendisine sorulmasını istemesi.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Mahallesi sâkinlerinden Mark Andoni veledi Yanni nâm zimmî meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde zevce-i mutlakası olan işbu bâ`isü`s-sifr Melya binti Luizu nâm nasrâniyye tarafından vekîl olub vekâleti nehc-i şer`î üzere sâbite olan vâlidesi Hristine binti Bahi nâm nasrâniyye muvâcehesinde üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb merkume Melya zevce-i menkûham olub kıbele`d-duhûl tatlîk eylediğimde yedinde bir hatâyi zıbûn ve bir beyaz peştemâl ve iki basma çinde ve bir sîm toka ve bir çift mest ve bir çift papuşım olmağla taleb eylediğimde bana teslîmde imtinâ` ider suâl olunub alıverilmek matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl merkume Hristine cevâbında eşyâ-yı mezkûreyi müdde`î mezbûr Mark Andoni kızım ve müvekkilem merkume Melyaya hibe ve teslîm idüb oldahi meclis-i hibede ittihâb ve tesellüm ve kabz ve kabûl etmeğin mâlikâne-i isti`mâl idüb ba`zısı fenâ bulub ve ba`zısı dahi mevcûddur lâkin mezbûr Mark Andoninin `alâkası kalmadı deyü def`le mukabele idecek gıbbe`l-istintâk ve `akîbe`l-inkâr merkume Hristineden sıdk-ı makalına mübeyyine beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineden izhâr-ı `acz birle istihlâf etmeğin müdde`î mezbûr Mark Andoni yemînden tekeddür etmeğin bî-vech-i mu`ârazadan men` olunub mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`s-sâmin ve`l-`aşrîn min Rebî`ü`l-evvel li sene ehadi `aşer ve mie elf

Şuhûdü`l-hâl

Murâd bin Abdullah

Ramazân bin Hasan

Ali bin Mehmed

336

Lefke`ye bağlı Melanişe Köyü`nde Zorzi ve kardeşi Beraşuga`nın ortak oldukları 3 dönüm bahçeyi içindeki ağaçları ile birlikte Hristoduluya 25 guruşa satmaları yanında 50 dönüm kıraç tarlalarını da on guruş karşılığında Hristoduluya bıraktıkları toplam 40 guruşu da aldıkları hakkında.

Lefke kazâsına tâbi` Melanişe nâm karye sâkinlerinden Zorzi veledi Manuyel nâm zimmî kendi tarafından asâleten ve hemşiresi Beraşuga binti Manuyel nâm nasrâniyye tarafından bey`-i âti`z-zikri ikrâra vekîl olub Lazanye veldi Pavlo ve Pavlo veledi Lazanye nâm zimmîler şahâdetleriyle şer`an vekâleti sâbite olmağla vekâleten meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`s-sifr Hristodulu veledi Yorgi nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve i`tirâf idüb hemşirem ve müvekkilem merkume Beraşuga ile babamız müntakil-i müttebâ` ve müşterek emlâkımızdan olub karye-i merkumede vâkî` bir tarafdan Kostanti mülkü ve iki tarafdan Babatnas mülkü ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz iki bâb tahtânî hâne ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi müştemil üc dönüm bağçemizi ve zikri âti tarla içinde ve gayrında vâkî` yirmi dîb zeytûn ve altı harnub ve dört dîb zerdali eşcârımızı ve sâir kelîl ve kesîr eşcârımızı bi-safka-i vâhide mezbûr Hristoduluya tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile yirmi beş `aded esedî guruşa bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muhârrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl eyledikden sonra yine karye-i merkumede vâkî` lede`l-ahâlî ve`l-cîrân ma`lûmi`l-hudûd ve`l-kat` cüdür ve milliyye demekle ma`rûf bir dönüm ve tahmînen elli dönüm kırac tarlamızı dahi on guruş mukabelesinde bâ-izn-i sâhib-i arz ferâğ ve hakkı tasarrufını tefvîz oldahi tefevvüz ve kabûl eyledikden sonra semen-i mezkûr ile bedel-i mezbûr cem`an kırk guruşı tamâmen ahz ü kabz eyledik fi maba`d emlâk-ı mezkûre merkum Hristodulunun mülk-i müşterâsıdır ve arazi-i mesfûre dahil taht-ı tasarrufı olmuşdur keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-

tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi gurre-i şehr-i Rebî`ü`l-âhir li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Yakomu veledi Francesko

Luizu veledi Hristofi

Petri veledi

Pavli veledi Luizu

337

Lefkoşa`nın Fenarimâno Mahallesi`nde Luizu`nun Melanişe Köyü`nde bulunan menzilini 10 guruşa Hristodulu`ya satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Fenarimâno Mahallesi sâkinlerinden Luizu veledi Bali nâm zimmî meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`s-sifr Hristodulu veledi Yorgi nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve i`tirâf idüb Lefke kazâsına tâbi` Melanişe nâm karyede vâkî` bir tarafdan Hristodulu mülkü ve iki tarafdan müşteri mezbûr mülkü ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz bir bâb tahtânî hâne ve bir mikdâr havlı ve nısf dönüm `arsa ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi müştemil mülk-i menzilimi mezbûr Hristoduluya tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile on `aded esedî guruşa bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr on guruşı tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledim fi maba`d mârrü`z-zikr menzil mezbûr Hristodulunun mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi gurre-i şehr-i Rebî`ü`l-âhir li sene ehâdi `aşer ve mie elf

Şuhûdü`l-hâl

Pavlo veledi Lazanye

Yakomu veledi Fancisko

Luizu veldi Hristofi

Petri veldi

338

Girinye`ye bağlı Ferhiyane Köyü`nde Murad`ın varissiz ölen Osman`ın emlâkını beytü`l-maldan satın aldığı bununla birlikte Piskopi`de 20 adet zeytin ağacını zabt ettiği, fakat bu zeytin ağaçlarını Musi`nin satın aldığını bilmediğini belirterek, bu ağaçları Musi`nin küçük kızı Hristine`ye bırakmayı kabul ettiği hakkında.

Girinye kazâsına tâbi` Ferhiyane nâm karye sâkinlerinden Murâd bin El-hâc Hasan nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde yine karye-i merkume sâkinlerinden iken bundan akdem mürd olan Musi veledi Baba Hristodulu nâm zimmînin sulbîye-i sagîr kızı Hristinenin kıbel-i şer`-i enverden mansûb-ı vasîsi olan Morfo veledi Baba Liyondiyo nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve i`tirâf idüb karye-i merkume sâkinlerinden iken bundan akdem bilâ-vâris fevt olan Osman bin Abdullah nâm kimesnenin muhallefâtı beytü`l-mala `âid olmağla karye-i merkumede vâkî` emlâkını beytü`l-maldan ben iştirâ etmekle karye-i merkumede Piskopi Mahallesinde vâkî` yirmi dîb eşcâr-ı zeytûnı dahi zabt eylemiştim lâkin müteveffâ-yı mezbûr Osman hâl-i sıhhatinde eşcâr-ı mezkûreyi sagîre-i merkume Hristinenin babası hâlik-i mezbûr Musiye bey` ve teslîm eylediği ma`lûmum olmamağla eşcâr-ı mezkûrdan kasr-ı yed eyledim sagîre-i merkumenin mülk-i mevrûsı olmağla keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıfa olsun dedikde benim `alâka ve medhalim yokdur dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevm gurre-i şehr-i Rebî`ü`l-âhir li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Fahrü`l-eşbâh Hasan Ağa Kethûda-ı Yeniçeriyân

Fahrû`l-emsâl Hüseyin Ağa Başçavuş

Haseki Mehmed Beşe bin Ahmed

339

Lefkoşa`nın Gönyeli Köyü`nde Fatıma`nın 1 menzil, 5 sahan, 2 tencere, 1 tabla, 4 yasdık, 1 küçük kazan, 1 döşek, 1 minder, 1 leğen, 1 ibrik, 1 kahve ibriği, 10 baş davarını Derviş Beşe`ye hibe etmesi

Mahrûsa-ı Lefkoşa kazâsına Gönyeli nâm karye sâkinelerinden Fatıma binti Hüseyin nâm hâtûn meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ Dervîş bin Hasan nâm kimesne mahzarında ikrâr ve i`tirâf idüb karye-i merkumede vâkî` üc tarafdan Mehmed Ali mülkü ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz bir bâb tahtânî hâne ve bir mikdâr havluyı müştemil mülk-i menzilim içinde mevcûd olan beş sahan ve iki tencere ve bir tâbe ve dört yasdık ve bir sagîr kazgan ve bir döşek ve bir minder ve bir leğen ve bir ibrik ve bir kahve ibriği ve on re's davarımı ve sâir kalîl ve kesîr her nem varsa mezbûr Dervîş Beşeye hibe-i sahîhe-i şer`iye ile hibe ve teslîm ve temlîk idüb oldahi meclis-i hibede ittihâb ve tesellüm ve kabz ve kabûl ve temellük eyledi fi maba`d mârrü`z-zikr menzil ve eşya mezbûr Dervîş Beşenin mülk-i mevhûbı olmuşdur keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun benim kat`en `alâka ve medhalim kalmadı dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`t-tâsi` ve`l-`aşrîn min şehr-i Rebî`ü`l-evvel li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Yusuf bin Velî

Mustafa bin Mehmed

Mustafa bin Rıdvan

340

Omorfa kazâsına bağlı Akaça Köyü`nde ölen Şabân`ın mirasçılarından Emrullah, Şerîfe ve ölen Abdullah`ın küçük kızı Ayşe`nin Fenarimâno Mahallesinde bulunan ve sûk-ı sultânide satılamayan 2 dönüm bahçeyi, dedeleri Mustafa Ağa`ya 150 guruşa sattıkları, bunun 120 guruşunun Mustafa Ağa`nın mirastaki hissesine takas edildiği, geri kalan 30 guruşun ise tahsil edildiği hakkında.

Omorfa kazâsına tâbi` Akaça nâm karye sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Es-Seyyid Şabân Çelebi bin El-hâc Mustafa nâm kimesnenin verâseti sulbî oğulları Emrullah ve Abdurrahman ve sulbîye kızı Şerîfeye ve babası El-hâc Mustafa Ağaya münhasır olub mezbûr Abdurrahman dahi fevt olub verâseti sulbîye-i sagîr kızı Ayşe ile dedesi mezbûr El-hâc Mustafa Ağaya münhasır oldığı şer`an zâhir ve müte`ayyin olmağı mezbûr Emrullah kendi tarafından asâleten ve sagîre-i merkume Ayşenin kıbel-i şer`-i enverden mansûb-ı vasîsi olmağla vesâyeten ve hemşiresi merkume Şerîfe

tarafından bey`-i âti`z-zikri ikrâra vekîl olub zâtını ma`rifet-i şer`iye ile `ârifân olan Hasan Beşe bin Ali ve Mehmed Efendi ibn Mustafa nâm kimesneler şahâdetleriyle şer`an vekâleti sâbite olmağla vekâleten meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ mezbûr El-hâc Mustafa Ağa mahzarında ikrâr ve i`tirâf idüb babam müteveffâ-yı mezbûrın emlâkından olub ba`dehû vefâta bi`l-irsi`ş-şer` bize intikâl iden mahrûsa-ı Lefkoşada Fenarimâno Mahallesinde vâkî` bir tarafdan Bazan Macuncı mülkü ve Bazan Karakuz mülkü ve bir tarafdan Bazan Petri mülkü ve Bazan Deveci Emîr mülkü ve Bazan Es-Seyyid Osman mülkü ve Bazan Çilingir Hasan mülkü ve tarafeynden tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz iki bâb tahtânî hâne iki bâb fevkanî hâne ve bir havz ve bir dolab kuyusı ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi müştemil-i mülk tahmînen iki dönüm mikdârı bağçe-i harâbe müşerref olmağla sûk-ı sultânîde müzâyedeye `arz olunub ragabât-ı nâs münkıt`a oldukdan sonra dede mezbûr El-hâc Mustafa Ağa üzerinde hakk-ı karârıyla yüz elli guruşa karâr idüb ziyâdeye tâlib-i âher dahi olmamağla emânet-i vesâyetimiz hasebiyle bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile dedem mezbûr El-hâc Mustafa Ağaya bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan yüz elli guruşdan yüz yirmi guruşını mezbûr El-hâc Mustafa Ağanın hisse-i mirâsına takas idüb otuz guruşunı `alâ kadri`l-hısas yedinden tamâmen ahz ü kabz eyledik minba`d mârrü`z-zikr bağçe dedemiz mezbûr El-hâc Mustafa Ağanın mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun bizim `alâka ve medhalimiz kalmadı dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`l-hâmis ve`l-`aşrîn min şehr-i Rebî`ü`l-evvel li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Sefer Ağa bin Pirî

Kasab Hasan

Hüseyin Odabaşı bin Mehmed

Dervîş Odabaşı bin Mehmed

Kasab El-hâc Mustafa

Abdullah Çavuş

Lefkoşa`nın Yerako Köyü`nde Mehmed Ali`nin eşine Yasemin`in ve hizmetçisinin kötü davranmasını şikayeti hakkında.

Mahrûsa-ı Lefkoşa kazâsına tâbi` Yerako nâm karye sâkinlerinden Mehmed Ali bin Turmuş nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde yine karye-i merkume sâkinelerinden Yasemin binti Süleyman nâm hâtûn mahzarında üzerine takrîr ve da`vâ idüb merkume Yasemin zevcem içün hidmetkârıyla fi`l-i şenî` etmeğe kendiler deyü i`timâd idüb bana `ârla hakk olmağın suâl olunub icrâ-yı şer` olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl ve `akîbe`l-inkâr müdde`î mezbûr Mehmed Aliden müdde`âsını mübeyyin beyyine taleb olundukda `udûl-ı ricâlden Hüseyin Ağa bin Mehmed ve Abdi bin Mustafa nâm kimesneler li-ecli`ş-şahâde meclis-i şer`e hazırân olub eserü`l-iştişhâdi`ş-şer` fi`l-hakîka merkume Yasemin bizim huzûrumuzda müdde`î mezbûrın zevcesi içün hidmetkârıyla fi`l-şenî` etmeğe kendiler deyü i`timâd eyledi biz bu husûsa ve minvâl üzere şâhidleriz şahâdet dahi ideriz deyü her biri edâ-ı şahâdet-i şer`iye eylediklerinde gıbb-i ri`âyete şerâiti`l-kabûl şahâdetleri makbûl olmağın takrîrine hükm birle mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`t-tâsi` min şehr-i Rebî`ü`l-âhir li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

El-hâc Hasan bin Şabân

Abdullah bin Turmuş

Monla Mustafa bin Hüseyin

Murâd bin Abdullah

342

Lefkoşa`nın Kızıl Kule Mahallesi`nde Mustafa Ağa`nın 20 guruşa Maru`ya menzil satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Kızıl Kule Mahallesi sâkinlerinden El-hâc Mustafa Ağa bin Hüseyin nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`s-sifr Maru binti Piyedro nâm nasrâniyye muvâcehesinde ikrâr ve i`tirâf idüb mahrûsa-ı merkumede Aya Kuşano Mahallesinde vâkî` bir tarafdan Hane mülkü ve bir tarafdan Melya mülkü ve bir tarafdan Petri mülkü ve taraf-ı râbi` müşteriye-i merkume mülkü ile

mahdûd ve mümtâz bir bâb tahtânî hâne ve bir mikdâr havlı ve bir dîb enâr şecereni müştemil mülk-i menzilimi merkume Maruya tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile yirmi `aded esedî guruşa bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr yirmi guruşını tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledim fi maba`d mârrü`z-zikr menzil merkume Marunın mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`l-`aşer min şehr-i Rebî`ü`l-âhir li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Monla Mustafa bin Ramazân

İbrahim bin Velî

Hasan bin Ahmed

Mehmed bin Hasan

Velî bölükbaşı

Ramazân bin Velî

Kasab Kara Mehmed

343

Lefkoşa`nın Debbağhâne Mahallesi`nde Yorgi`nin 25 guruşa Lorenz`e menzil satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Debbağhâne Mahallesi sâkinlerinden Yorgi veledi Av Beraşuga nâm zimmî meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`s-sifr Lorenz binti Hristodulu nâm nasrâniyye muvâcehesinde ikrâr ve i`tirâf idüb mahalle-i mezbûrda vâkî` bir tarafdan Musa Beşe mülkü ve bir tarafdan İbrahim Mülkü ve bir tarafdan Ümmühani mülkü ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz iki bâb tahtânî hâne ve bir sundurma ve bi`r-i mâî ve bir mikdâr havlı ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi müştemil mülk-i menzilimi merkume Lorenziye tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile yirmi beş `aded esedî guruşa bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştîrâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblâğ-ı mezkûr yirmi beş guruşı tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledim fi maba`d mârrü`z-zikr menzil merkume Lorenzinin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve

hasebemâ yuhtâr mutasarrıfa olsun dedikde gıbbe`t-tasdîkiş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`l-hâdi `aşer min şehr-i Rebî`ü`l-âhir li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Yusuf Ağa bin Abdullah

Mustafa bin Mahmud

Musa bin Mustafa

Sarraf Kostanti

Yağcı Mihail

Madyo veledi

344

Lefkoşa`nın Banuhorside Köyü`nde Rıdvan`ın ölen kardeşi Yusuf`un bahçe ve menzilinden isâbet eden 12 hisseden 1 hissesini kız kardeşinin kızı Fatımaya 80 guruşa satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa kazâsına tâbi` Banuhorside nâm karye sâkinlerinden Rıdvan bin Yusuf nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde kız karındaşı kızı olan işbu bâ`isü`l-vesîkâ Fatıma binti Ahmed nâm hâtûn tarafından bey`-i ati`z-zikri tasdîke vekîl olub vekâleti nehc-i şer` üzere sâbite olan zevci Hasan Ağa Receb nâm kimesne mahzarında ikrâr ve i`tirâf idüb karye-i merkume sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden karındaşım oğlu Yusuf bin Ahmedin karye-i merkumede vâkî` lede`l-ahâlî ve`l-cîrân ma`lûmi`l-hudûd ve`l-kat` bağçe ve menzilinden isâbet iden on iki sehmden bir sehm hisse-i şer`iye-i şâyi`amı merkume Fatımaya tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile seksen `aded esedî guruşa bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr seksen guruşı tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledim fi maba`d müteveffâ-yı mezbûr Yusufun karye-i merkumede vâkî` cem`î emlâkından isâbet iden hisse-i şer`iyem merkume Fatımanın mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbet`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`l-hâdi `aşer min şehr-i Rebî`ü`l-âhir li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Receb Ağa bin İshak

Mehmed Ağa bin Ömer

El-hâc Mustafa Ağa bin Ramazân

Hasan Ağa bin Mehmed

345

Lefkoşa`nın Kızıl Kule Mahallesi`nde Cennet`in, vekili Monla Mustafa aracılığı ile menzilini Nurullah`a 20 guruşa satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Kızıl Kule Mahallesi sâkinelerinden Cennet binti Mehmed nâm hâtûn tarafından bey`-i âti`z-zikri ikrâra vekîl olub zâtını ma`rifet-i şer`iye ile `ârifân olan El-hâc Abdulfeyz bin Mehmed ve El-hâc Receb bin El-hâc Mustafa nâm kimesneler şahâdetleriyle şer`an vekâleti sâbite olan Monla Mustafa bin Rıdvan nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ Nurullah bin El-hâc Mustafa nâm kimesne mahzarında bi`l-vekâle ikrâr ve i`tirâf idüb müvekkilem merkume Cennet mahalle-i mezbûrda vâkî` bir tarafdan İshak Beşe mülkü ve bir tarafdan Eşmene Hâtûn mülkü ve tarafeynden tarîk-i âmm ile mahdûd ve mümtâz üc bâb tahtânî hâne ve bir sundurma ve bir mikdâr havlı ve bi`r-i mâî ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi müştemil mülk-i menzilini mezbûr Nurullah tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile yirmi `aded esedî guruşa bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr yirmi guruşı tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledi fi maba`d mârrü`z-zikr menzil mezbûr Nurullahın mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`s-sâni `aşer min şehr-i Rebî`ü`l-âhir li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Ali bin Ramazân

Mustafa bin Mehmed

Ali bin Yusuf

Mehmed bin Hasan

Süleyman bin

346

Lefkoşa`nın Fenarimâno Mahallesi`nde Seyfi`nin Nikolo`ya 150 guruşa menzil satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Fenarimâno Mahallesi sâkinlerinden Seyfi Çelebi bin Abdulmennan nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`s-sifr Nikolo veledi Hristofi nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve i`tirâf idüb mahalle-i mezbûrda vâkî` bir tarafdan Yerelimo mülkü ve bir tarafdan Selmu mülkü ve bir tarafdan Andoni mülkü ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz iki bâb tahtânî hâne ve bir bâb fevkanî hâne ve bir sundurma ve bir mikdâr havlı ve bi`r-i mâî ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi müştemil mülk-i menzilimi mezbûr Nikoloya tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile yüz elli `aded esedî guruşa bey` ve teslîm ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr yüz elli guruşı tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledim fi maba`d mârrü`z-zikr menzil mezbûr Nikolonun mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`r-râbi` `aşer min şehr-i Rebî`ü`l-âhir li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Hüseyin Ağa bin Receb

İlyas Beşe bin Ali

Ali Bey Çorbacı

347

Lefkoşa`da Aya Sofya Mahallesi`nde Mustafa Çelebi ile Süleyman`ın kardeş oldukları babalarının Şabân atalarının ise İsmail olduğu, daha ölmüş olan Süleyman`a babasından geçen malda Mustafa Çelebi`nin de hakkı olduğuna karar verilmesi hakkında.

Bi`l-fi`l medîne-i Larendede mesnednişîn şerî`at-ı garrâ olan `umdet-i kuzâti`l-islâm Eş-Şeyh Ahmed Efendi El-hâc Hasan Efendi ibn El-hâc Ali imzâsıyla mümzâ ve hatmiyle mahtûm ve bin yüz on bir senesi Muharremi`l-harâmının yirmi yedinci gününde

müverrah işbu sâhibü`l-küttâb Mustafa Çelebi ibn Şabân ibn İsmail yediyle nakl-i-şer` vârid olub mazmûnunda medîne-i Larende Mahallâtından Ömer Hoca Mahallesi sükkânından Mustafa Çelebi ibn Şabân bin İsmail nâm kimesne meşhûdiye vech-i cânı üzere da`vâ-yı sahîhe-i şer`iye ile mesbûk-ı istişhâd-ı şer` sudûrundan sonra yine medîne-i mezbûr Mahallâtından Zaviye Mahallesi sâkinlerinden olub `udûl-ı sikat fuhûl-ı sahîhü`l-kelimâtından El-hâc Hamza bin Ömer bin El-hâc Abdulfeyz mahalle-i hatîbden Mehmed Halîfe ibn Ali bin Abdurrahman nâm kimesneler nakl ve tahvîl içün mahalle cürh ve ta`adîyle li-ecli`ş-şahâde meclis-i şer`e hazırân olub iştişhâd olundukda şöyle şahâdet-i şer`iyem eylediler ki târih-i kitâbdan yirmi seneden berü cezîre-i Kıbrıs da medîne-i Lefkoşa Mahallâtından Aya Sofya Mahallesinde sâkin iken fevt olub muhâllefatı zevce-i metrûkesi Fatıma binti Enbiyâ ile sulbî sagîr oğlu Mustafa yedlerinde idik mesmû`mla olan Süleyman bin Şabân bin İsmail ile müsteşhid-i mezbûr Mustafa Çelebi lieb-i karındaşlar olub babaları ismi Şaban ve ceddleri ismi İsmaildir müteveffâ-yı mezbûr Süleymana babaları müteveffâ-yı merkumı Şabandan intikal iden mal müşterekdir bin kıt`a esedî guruşını merkum Mustafa Çelebi teslîm idüb oldahi kabûl ve kabz eyledi asli derecem müşterek olmak üzere merkum Mustafa Çelebi içün hakk-ı taleb ve ahz ü kabz vardır biz bu husûsa bu minvâl üzere şahidleriz şahâdet dahi ideriz deyü şahâdet-i şer`iye eylediklerinden sonra ba`dehû ri`âyete şerâiti`l-kabûl şahâdetleriyle makbûl oldığı hâvî bulunmağın mezbûr Mustafa Çelebi talebiyle hisse-i mezbûr Mustafanın kıbel-i şer`-i enverden mansûbe-i vasîsi olub müteveffâ-yı mezbûr Süleymanın muhallefâtına vâzi`ate`l-yed olan merkume Fatıma tarafından vekîl-i müseccel-i şer`î olan Es-Seyyid Mustafa Efendi ibn Mehmed mahzarında hatm ve kuran olundukda vekîl-i mezbûr Es-Seyyid Mustafa Efendi nakl-i merkumın mûmâ-ileyh Eş-Şeyh Ahmed Efendi kıbelinden vürûdunı bi`l-vekâleten inkâr idecek mezbûr Mustafa Çelebiden nakl-i merkumın mûmâ-ileyh Eş-Şeyh Ahmed Efendi kıbelinden vürûdunu mübeyyin beyyine taleb olundukda `udûl-ı ricâlden olub zeyl-i naklde isimleri mestûr olan şühûd-ı tarîkden Mehmed bin Hasan bin Mustafa ve Mustafa bin Ahmed bin Hasan nâm kimesne li-ecli`ş-şahâde meclis-i şer`e hazırân olub eserü`l-istişhâdi`ş-şer` fi`l-hakîka işbu nakl-i merkum mûmâ-ileyh Eş-Şeyh Ahmed Efendi kıbelinden vârid olub bizim huzûru- muzda imzâlayub ve mührleyib hatm ve imzâsına bizi eşhâd eyledi biz bu husûsa ve minvâl üzere şâhidleriz şahâdet dahi ideriz deyü her biri edâ-ı şahâdet-i

şer`iye eylediklerinde gıbb-i ri`âyete şerâiti`l-kabûl şahâdetleriyle makbûl olmağın gıbbe`t-tahlîfi`ş-şer` mûcebiyle hükm birle mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`l-hâmis `aşer min şehr-i Rebî`ü`l-âhir li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Fahrü`l-mürselini`l-kirâm Mehmed Efendi

Mustafa Efendi bin Hüseyin

Ahmed bin Abdurrahman

Ramazân bin Hasan

348

Lefkoşa`nın Litrondo Köyü`nde Maru`nun 1 dönüm bahçesini 10 guruşa Piyedri` ye satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa kazâsına tâbi` Litrondo nâm karye sâkinelerinden Maru binti Mihail nâm nasrâniyye meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`s-sifr Piyedri veledi Filipo nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve i`tirâf idüb karye-i merkumede vâkî` bir tarafdan müşteri mezbûr mülkü ve bir tarafdan Leno mülkü ve bir tarafdan Filipo mülkü ve taraf-ı râbi` tarîk-i havz ile mahdûd ve ve mümtâz bir dîb badem ve iki dîb zeytûn eşcârını müştemil bir dönüm harâbe bağçemi heftede havz-ı mezkûrına havz-ı mâ-i mu`ayyeneyle mezbûr Piyedriye tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile on `aded esedî guruşa bey` ve tesellüm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr on guruşı tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledim fi maba`d mârrü`z-zikr bağçe mezbûr Piyedrinin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`s-sâmin `aşer min şehr-i Rebî`ü`l-âhir li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Dellâl Yusuf

Muhzır Hasan

Yorgi veledi Ciryaku

Francisko veledi Ciryaku

Berber Luizu

Kostanti veledi

349

Lefkoşa`nın Aya Sofya Mahallesi`nde Fatıma`nın ölen eşi Süleyman`ın annesinden ve babasından geçen mirasının 150 guruş eden yarı hissesini, Mustafa Çelebi`ye satması fakat bu satışın Mustafa Çelebi`nin 500 guruş alacağından düşüleceği hakkında.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Aya Sofya Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Süleyman Çelebi ibn Şabân nâm kimesnenin verâseti zevce-i metrûkesi Fatıma binti Enbiya Efendi ve sulbî sagîr oğlu Mustafaya münhasır olduğı şer`an zâhir ve müte`ayyin olmağın merkume Fatıma tarafından bey`-i âti`z-zikri ikrâra vekîl olub müseccel-i şer` olan Es-Seyyid Mustafa Efendi ibn Mehmed nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde müteveffâ-yı mezbûrın lieb karındaşı olub medîne-i Larende sâkinlerinden sâkinlerinden işbu bâ`isü`l-vesîkâ Mustafa Çelebi ibn Şabân nâm kimesne mahzarında bi`l-vekâle ikrâr ve i`tirâf idüb müvekkilem merkume Fatıma zevci müteveffâ-yı mezbûr Süleyman Çelebi Bey medîne-i merkume sâkinelerinden iken bundan akdem vefât iden vâlidesi Aliye binti nâm hâtûndan intikal idüb li-ebeveyn karındaşı Mehmed nâm müteveffânın mevrûsesi yedlerinde olan iki çift altun bilezik ve bir çift altun hamâil ve bir altun ser fırca ve bir incû beden ve bir altun saçlık ve bir sîm kemer kuşak ve sâir kalîl ve kesîr muhallefâtından nısf hisse-i şâyi`ası yine medîne-i merkumede vâkî` vâlidesi müte- veffât-ı merkume hibe ve teslîm eylediği lede`l-ahâlî ve`l-cîrân ma`lûmi`l-hudûd üc dönüm bağçe ve dört dönüm tarlasını ve yine babaları Şabân bin nâm müteveffâdan intikal idüb mezbûr Mustafa Çelebinin ve tasarrufunda olan lede`l-ahâlî ve`l-cîrân ma`lûmi`l-hudûd bir kıt`a menzil ve dükkân ve tarla ve bostanlık (?) ve sâir kalîl ve kesîr bi`l-cümle muhallefâtından nısf hisse-i şâyi`a-ı şer`iyesini bi-safka-ı vâhide asâlet ve vesâyeti hasebiyle mezbûr Mustafa Çelebi tarafından icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile yüz elli `aded esedî guruşa bey` oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr yüz elli guruşa mezbûr Mustafa Çelebi yedinde olan hüccet-i şer`iye nâtık oldığı üzere müteveffâ-yı Süleyman Çelebi zimmetinde şer`an sâbit olan beş yüz guruş hakkından yüz elli guruşuna takas oldahi mukâssa ve kabûl eyledikden sonra

mahallende her birine kabza taslît eyledi ba`de`l-yevm müteveffâ-yı mezbûr Süleyman Çelebinin medîne-i merkumede vâkî` babasından ve vâlidesinden intikal iden cem`î emlâk ve eşyâsı mezbûr Mustafa Çelebinin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun müvekkilem-i merkume Fatımanın ve oğlu sagîr-i mezbûr Mustafanın vechen mine`l-vücûhi`ş-şer`iye `alâkaları kalmayub ve müvekkilem merkume Fatıma asâlet ve vesâyeti hasebiyle husûs-ı mezbûra müte`allik `âmme-i de`âvîden mezbûr Mustafa Çelebinin zimmetini ibrâ-ı `âmm katı`-ı nizâ`mla ibrâ ve ıskat eyledi minba`d da`vâ ve nizâ` yokdur zuhûr dahi iderse lede`l-hükkâmi`l-kirâm mesmû` ve makbûl olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`l-hâdi ve`l-`aşrîn min şehr-i Rebî`ü`l-âhir li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Fahrü`l-mürselîn Mehmed Efendi

`Umdeti`l-ulemâi`l-muhakkıkîn Mehmed Efendi

`Umdeti`l-müşâ` Es-Seyyid Dervîş Efendi

Fahrü`l-a`yân El-hâc Mustafa Ağa Mir-alây

Fahrü`l-a`yân Anber Mehmed Ağa Ağa-yı Yeniçeriyân

Mahmud Ağa

Hüseyin Ağa Başçavuş

Mehmed Beşe el-Karamanî

350

Lefkoşa`nın Aya Sofya Mahallesi`nde Fatımanın ölen eşi Süleyman`ın annesinden ve babasından geçen mirasının 150 guruş eden yarı hissesini Mustafa Çelebi`ye satması, fakat bu satışın Mustafa Çelebi`nin 500 guruş alacağından düşülmesine, Fatıma`nın oğlu Mustafa`nın karşı çıkmasından sonra tekrar iki taraf arasında 100 guruş karşılığında anlaşma sağlandığı hakkında.

Medîne-i Larende sâkinlerinden Mustafa Çelebi ibn Şabân nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Aya Sofya Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Süleyman Çelebi bin Şabân nâm kimesnenin

sagîr oğlu Mustafanın kıbel-i şer`-i enverden mansûbe-i vasîsi olan vâlidesi işbu bâ`isü`l-vesîkâ Fatıma binti Enbiyâ Efendi nâm hâtûn tarafından vekîl-i müseccel-i şer` olan Es-Seyyid Mustafa Efendi ibn Mehmed Efendi mahzarında ikrâr ve i`tirâf idüb bundan akdem karındaşım müteveffâ-yı mezbûr Süleyman Çelebiye hâl-i sıhhatinde babamız Şabân nâm müteveffâdan müntakil mal-ı müştereğimizden bi-tarîki`l-mazarriye bin guruş def` ve teslîm eylediğim yedimde olan hüccet-i şer`iye oldığı üzere şer`an sâbit olmağın meblağ-ı mezkûr bin guruşdan beş yüz guruş asl-ı malım bana hükm olunmağla vekîl-i mezbûr Es-Seyyid Mustafa Efendi yedinden ücyüz elli guruşunı nakd ahz ü kabz idüb ve yüz elli guruşı mukabelesinde vasî-i merkume Fatıma karındaşım müteveffâ-yı mezbûr Süleyman Çelebinin medîne-i merkumede vâkî` babası mezbûr Şabândan vâlidesi Alime nâm hâtundan intikal iden yedimde olan hüccet-i şer`iye mûcebince yüz elli guruşa bana bey` ve teslîm eylediği emlâk ve eşyâ bahâsına takas idüb meblağ-ı mezkûr beşyüz guruşı tamâmen istîfâ eyledikden sonra hâsıl olan ism dahi taleb ve da`vâ eylediğimde vekîl-i mezbûr Es-Seyyid Mustafa Efendi bi`l-külliyye inkâr idüb beynimizde münâza`ât-ı kesîre cereyân etmişdi el-hâletü hâzihi beynimize muslihûn tavassut idüb es-sulh seyyidü`l-ahkâm fehvâsınca da`vâ-yı merkumeden yine yüz guruş üzerine inşâ-ı `akd sulh eyledik- lerinde ben dahi sulh-ı mezbûrı kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mesfûr yüz guruşı mezbûr Es-Seyyid Mustafa Efendi yedinden tamâmen ahz ü kabz idüb ribh-i mezkûre müte`allik `âmme-i de`âvîden merkume Fatıma ile sagîr-i mezbûr Mustafanın zimmetlerini ibrâ-ı `âmm katı`-ı nizâ`mla ibrâ ve ıskat eyledim min ba`d târih-i kitâba gelince birbirimizin zimmetinde hakkımız ve vechen mine`l-vücûhi`ş-şer`iye mine`l-esbâbi`l-mer`iyye da`vâ ve husûmetimiz kalmadı zuhûr dahi iderse lede`l-hükkâmi`l-kirâm mesmû` ve makbûl olmasun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`l-hâdi ve`l-`aşrîn min şehr-i Rebî`ü`l-âhir li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Kıdvetü`l-ulemâi`l-muhakkıkîn Mehmed Efendi El-Müfti-i Lefkoşa

`Umdeti`l-müşâi`l-fihâm Es-Seyyid Dervîş Efendi

Fahrü`l-a`yân El-hâc Mustafa Ağa Mir-alay-ı Lefkoşa

`Umdeti`l-a`yân Anber Mehmed Ağa Ağa-yı Yeniçeriyân-ı Kıbrıs

Fahrü`l-eşbâh El-hâc Hasan Ağa

Fahrü`l-emsâl Mahmud Ağa Ez-Za`îm

Ali Ağa bin Mustafa

Hasan Ağa bin Mehmed

Nurullah Ağa bin Turmuş

Hasan Ağa Başçavuş

Es-Seyyid Hasan Çelebi bin Mustafa

El-hâc Mustafa Çorbacı

Yusuf Çorbacı

351

Lefkoşa Aya Sava Mahallesi`nde Marko`nun 170 guruşa Nikolo`ya 2 dönüm bahçesini satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Aya Sava Mahallesi sâkinlerinden Marko veledi Enzoli nâm zimmî meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`s-sifr Nikolo veledi Baba Liyondiyo nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve i`tirâf idüb mahalle-i mezbûrda vâkî` bir tarafdan kendi mülküm ve bir tarafdan Nikolo mülkü ve tarafeynden tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz bir bâb fevkanî ve iki bâb tahtânî hâne ve bir sundurma ve bir havz ve bir dolab kuyusu ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi müştemil iki dönüm mülk bağçemi mezbûr Nikoloya tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile yüz yetmiş `aded esedî guruşa bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr yüz yetmiş guruşı tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledim fi maba`d mârrü`z-zikr menzil mezbûr Nikolonın mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`s-sâbi` `aşer min şehr-i Rebî`ü`l-âhir li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Baba Andoni veledi Zanendaki

Luizu veledi Bulideru

Gavrail veledi Nikolo

Yorgi veledi Kostanti

Dimitri veledi Hristofi

Luizu veledi Yorgi

El-hâc Mehmed bin

Mustafa el-bakkal

352

Lefkoşa`nın Tribyodi Mahallesi`nde Leno`nun 135 guruşa Filipo`ya menzil satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Tribyodi Mahallesi sâkinelerinden Leno binti Turmuş nâm nasrâniyye tarafından bey`-i âti`z-zikri ikrâra vekîl olub Piyedri veledi Kostanti ve Nikolo veledi Yasef nâm zimmîler şahâdetleriyle şer`an vekâleti sâbite olan İstamadir veledi İstefadi nâm zimmî meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`s-sifr Baba Liyondiyo veledi Yerelumi nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve i`tirâf idüb müvekkilem-i merkume Leno mahalle-i mezbûrda vâkî` bir tarafdan Mehmed Efendi mülkü ve bir tarafdan Filipo mülkü ve tarafeynden tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz dört bâb tahtânî ve üc bâb fevkanî hâne ve iki sundurma ve bir mikdâr havlı ve bi`r-i mâî ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi müştemil mülk-i menzilini mezbûr Baba Liyondiyoya tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile yüz otuz beş `aded esedî guruşunı bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr yüz otuz beş guruşı tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledi fi maba`d mârrü`z-zikr menzil mezbûr Baba Liyondiyonın mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`s-sâbi` `aşer min şehr-i Rebî`ü`l-âhir li sene ehâdi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Baba Yakud veledi Andreya

Balyelefu veledi Aleksandrı

Francesko veledi Nikolo

Luizu Piyedro veledi Esyu

Luizu veledi Luizu Piyedro

353

Lefkoşa`nın Tribyodi Mahallesi`nde Baba Liyondiyo`nun Kostanti`ye 130 guruşa menzil satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Tribyodi Mahallesi sâkinlerinden Baba Liyondiyo veledi Yerlumi nâm zimmî meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`s-sifr Kostanti veledi Luizu nâm zimmî muvâcehesinde ikâr ve i`tirâf idüb mahalle-i mezbûrda vâkî` bir tarafdan Mehmed Efendi mülkü ve bir tarafdan Filipo mülkü ve tarafeynden tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz dört bâb tahtânî ve üc bâb fevkanî hâne ve iki sundurma ve bir mikdâr havlı ve bi`r-i mâî ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi müştemil mülk-i menzilimi mezbûr Kostantiye tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile yüz otuz `aded esedî guruşa bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr yüz otuz `aded guruşı tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledim fi maba`d mârrü`z-zikr menzil mezbûr Kostantinin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`s-sâbi` `aşer min şehr-i Rebî`ü`l-âhir li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Baba Yakud veledi Andreya

Balyeniko veledi Aleksandrı

Francisko veledi Nikolo

Lupiyedro veledi Renyo

Luizu Piyedra veledi Lupiyedro

Hristodulu veledi Lu Piyedra

Baba Liyondiyo veledi Zakuli

354

Lefkoşa`nın Aşre Köyü`nde Raziye`nin, öküzlerini Emîne`nin alıkoyması yanında kendisine karşı şiddet uygulamasını şikayet etmesi.

Hâlâ vâli-i vilâyet ve hâmî-i ra`iyyet devletlû sa`âdetlû İsmail Paşa yessarallahu mâ berîd ve mâ yeşâ hazretlerinin taraf-ı `âliyyelerinden kıdvetü`l-emâsil ve`l-akrân ağa mübâşeretiyle mahrûsa-ı Lefkoşa kazâsına tâbi` Aşre nâm kurâ sâkinelerinden Raziye binti İsmail nâm hâtûn mahfil-i kazâda işbu bâ`isü`l-vesîkâ Emîne binti Kenan nâm hâtûn mahzarında üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb târih-i kitâbdan iki gün mukaddem merkume Emine öküzlerimi niybeme girüb zarar eyledi deyü ahz ü habs eylediği mahalle öküzlerimi tahlîs içün vardığımda yine ahz ü darb şedîd ile darb eyledi deyü suâl olunub icrâ-yı hakk olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl ve `akîbe`l-inkâr müdde`î merkume Raziyeden müdde`âsını mübeyyin beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineden izhâr-ı `acz birle istihlâf etmeğin gıbbe`t-tahlîfi`ş-şer` müdde`î merkume bilâ beyyine mu`ârazadan men` olundı mâ hüve`l-vâkî bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`s-sâlis ve`l-`aşrîn min şehr-i Rebî`ü`l-âhir li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Hüseyin Efendi El-İmâm bi-karye-i mezbûr

Süleyman bin Abdulkerîm

Monla Mustafa bin Hasan

Muhzır Mustafa

355

Lefkoşa`nın Korkud Efendi Mahallesi`nde Hadîce`nin Ahmed`e 20 guruşa menzil satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Korkud Efendi Mahallesi sâkinelerinden Hadîce binti Abdurrahman nâm hâtûn meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ Ahmed bin Süleyman nâm kimesne mahzarında ikrâr ve i`tirâf idüb mahalle-i mezbûrda vâkî` bir tarafdan Saime hâtûn mülkü ve iki tartafdan Hasan mülkü ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz iki bâb tahtânî hâne ve bir mikdâr havlı ve bi`r-i mâî ve kenîfi müştemil mülk-i menzilimi mezbûr Ahmede tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile yirmi `aded esedî guruşa bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr yirmi guruşı tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledim fi maba`d mârrü`z-zikr menzil mezbûr Ahmedin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr

mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`s-sâlis ve`l-`aşrîn min şehr-i Rebî`ü`l-âhir li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Üstâd Mevlûd

Mehmed bin El-hâc Ahmed

Hasan Beşe bin

El-hâc Mehmed bin İbrahim

Ahmed Beşe bin

Ramazân bin

Mehmed bin Hasan

356

Lefkoşa`ya bağlı Omorfiye Köyü`nde Komi ve Baliye`nin kilise avlusunda bulunan annelerinin 1 evlek arsalarından vazgeçtikleri arsayı kilise mütevellîsine bırakmaları hakkında.

Mahrûsa-ı Lefkoşa kazasına tâbi` Omorfiye nâm karye sâkinlerinden Komi ve Baliye veledi Diduryu nâm zimmîler meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde karye-i merkume kenîsası mütevellîsi olan Yanni veledi Beraşuga nâm zimmî muvâcehesinde her biri ikrâr ve i`tirâf idüb kenîsa-ı merkume havlusı içinde vâkî` tahmînen bir evlek `arsa-ı hâliyye vâlidem mülkü olmak üzere taleb ve da`vâ sadedinde olmuşidik el-hâletü hâzihi da`vâ-yı merkume fârig olub mütevellîne mezbûrın zimmetini `arsa-ı merkumeye müte`allik `âmme-i de`âvîden ibrâ-ı `âmm katı`-ı nizâ`mla ibrâ ve ıskât eyledik min ba`d husûs-ı merkumeye müte`allik da`vâ ve husûmetimiz yokdur zuhûr dahi iderse lede`l-hükkâmi`l-kirâm mesmû` ve makbûl olsun dediklerinde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`s-sâlis ve`l-`aşrîn min şehr-i Rebî`ü`l-âhir li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Monla Mustafa bin Hasan

Muhzır Mustafa

Luizu Piyedro veledi Luizu

Piyedri veledi Yanni

357

Lefkoşa`nın Tribyodi Mahallesi`nde Hristine`nin menzilini kızı Hristine`ye hibe etmesi.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Tribyodi Mahallesi sâkinelerinden Hristine binti Toma nâm nasrâniyye meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`s-sifr kızının kızı diğer Hristine binti Ciryaku nâm nasrâniyye muvâcehesinde ikrâr ve i`tirâf idüb mahalle-i mezbûrda vâkî` iki tarafdan Baba Liyondiyo mülkü ve bir tarafdan Markaru mülkü ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz bir bâb tahtânî hâne ve bi`r-i mâî ve bir mikdâr havluyı müştemil mülk-i menzilimi ba`de`t-tahliye merkume diğer Hristineye hibe-i sahîh-i şer`iye ile hibe ve teslîm ve temlîk oldahi ber-vech-i muharrer meclis-i hibede ittihâb ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra mülk-i mevhûbı olmuşdur benim kat`en `alâka ve medhalim kalmadı keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıfa olsun dedikde gıbbe`t-tasdîkî`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`l-vâkî` ve`l-`aşrîn min şehr-i Rebî`ü`l-âhir li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Baba Yakud veledi Andreya

Baba Liyondiyo veledi Zakuli

Baba Liyondiyo veledi Yerelumi

Filipo veledi Yasef

Lu Piyedro veledi Neyo

358

Lefkoşa`nın Anye Hurye Köyü`nde Papa Petro`nun menzilini 35 guruşa Andoni`ye satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa kazâsına tâbi` Anye Hurye nâm karye sâkinlerinden Baba Petro veledi Baba Yakomu nâm zimmî meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`s-sifr Andoni veledi Piyedro nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve i`tirâf idüb karye-i merkumede vâkî` bir tarafdan Hasan Beşe mülkü ve bir tarafdan Süleyman mülkü ve bir tarafdan müşteri mezbûr mülkü ve bir tarafdan hark ile mahdûd ve mümtâz nısf dönüm

zâtü`l-eşcâr bağçemi her on günde pazarertesi günü bir buçuk sâ`at mâ-i mu`ayyenenle ve yine karye-i merkumede vâkî` bir tarafdan Süleyman Ağa mülkü ve bir tarafdan Enz mülkü ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz bir bâb tahtânî hâne ve bir mikdâr hark zâtü`l-eşcâr havluyı mülk-i menzilimi bi-safka-i vâhide mezbûr Andoniye tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile otuz beş `aded esedî guruşa bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni meblâğ-ı mezkûr otuz beş guruşı tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledim fi maba`d mârrü`z-zikr bağçe ve menzil mezbûr Andoninin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`l-hâmis ve`l-`aşrîn min şehr-i Rebî`ü`l-âhir li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Mustafa bin Yakub

Hüseyin Beşe Arabacıoğlu

Hasan bin Ali

Hristodulu veledi Ciryaku

Elyas veledi Yorgi

Rehube veledi Avraşim

Petro veledi Francisko

359

Lefkoşa`nın Tribyodi Mahallesi`nde Enz`in menzilini Yorgi`ye hibe etmesi.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Tribyodi Mahallesi sâkinelerinden Enz binti Andrea Nikolo nâm nasrâniyye tarafından hibe-i âtiye`z-zikri ikrâra vekîl olub zâtını ma`rifet-i şer`iye ile `ârifân olan Filipo veledi Yasef ve veledi Andu veledi Zamarye nâm zimmîler şahâdetleriyle şer`an vekâleti sâbite olan işbu bâ`isü`s-sifr Baba Liyondiyo veledi Yerlumi nâm zimmî meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde müvekkile-i merkumenin zevci Yorgi veledi Mihail nâm zimmî muvâcehesinde bi`l-vekâleten ikrâr ve i`tirâf idüb müvekkilem merkume Enz mahalle-i mezbûrda vâkî` bir tarafdan kenîsa mülkü ve bir tarafdan Andreyana nasrâniyye mülkü ve bir tarafdan Baba Harellu mülkü

ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz üc bâb fevkanî ve altı bâb tahtânî hâne ve bir mikdâr havlı ve bi`r-i mâî ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi müştemil mülk-i menzilini ba`de`t-tahliye zevci mezbûr Yorgiye hibe-i sahîhe-i şer`iye ile hibe ve teslîm ve temlîk idüb oldahi meclis-i hibede ittihâb ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra fi maba`d mârrü`z-zikr menzil mezbûr Yorginin mülk-i mevhûbı olmuşdur benim kat`en `alâka ve medhalim kalmadı keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`s-sâbi` ve`l-`aşrîn min şehr-i Rebî`ü`l-âhir li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Yasef veledi

Kostandi veledi Luizu

Baba Yakomi veledi

Baba Liyondiyo veledi

360

Lefkoşa`nın Doni Köyü`nde Luizu`nun bahçesinin içinde Mâriye`nin 2 adet zeytin ağacını Luizu`ya verip, onun yerine Luizu`dan başka ağaç talep etmesini Luizu `nun kabul etmediği bu konuda Mâriye`nin def edilmesini talep etmesi.

Mahrûsa-ı Lefkoşa kazâsına tâbi` Doni nâm karye sâkinlerinden Luizu veledi Yorgi nâm zimmî meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde Mâriye binti Zeyvan nâm nasrâniyye muvâcehesinde üzerine takrîr-i da`vâ idüb karye-i merkumede vâkî` lede`l-ahâlî ve`l-cîrân ma`lûmi`l-hudûd mülk-i bağçenin içinde olan eşcâr-ı zeytûnden merkume Mâriyenin iki dîb zeytûn hissesi olmağla târih-i kitâbdan iki sene mukaddem kendi ihtiyâr eylediği iki dîb zeytûni ikrâr ve kabûl ve `alâka vaz` idüb husûs-ı merkumeye müte`allik cem`î de`âvîden zimmetimi ibrâ eylemişken bu âna değin terbiye ve tımâr eylediğinden nâşî şecerin merkumîn ve tenezzül bulmağla hâlâ ol şecerleri bana virüb benim terbiye ve tımâr olunmuş şecerelerimden tekrâr iki dîb şecer alurım deyü rencîdeden hâli değildir suâl olunub men` ve def` olunması matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl merkume Mâriye vech-i meşrûh üzere hissesi olan iki dîb zeytûni ifrâz ve kabûl ve ibrâ ve zimmet eylediğini inkâr idecek mezbûr Luizudan müdde`âsını mübeyyin beyyine taleb olundukda karye-i merkume sâkinlerinden Luizu veledi

Sezumenu ve Nikolo ve İsturiye nâm zimmîler li-ecli`ş-şahâde meclis`-i şer`e hazırân olub eserü`l-istişhâdi`ş-şer` fi`l-hakîka târih-i kitâbdan iki sene mukaddem merkume Mâriye mezbûr Luizunın bağçesinde vâkî` eşcâr-ı zeytûndan bizim huzûrumuzda kendi ihtiyâr eylediği iki dîb zeytûn ifrâz ve kabûl ve `alâmet-i vaz` eyledikden sonra mezbûr Luizunın zimmetini husûs-ı merkume müte`allik cem`î de`âvîden ibrâ eyledi biz bu husûsa bu minvâl üzere şâhidleriz şahâdet dahi ideriz deyü her biri edâ-yı şahâdet-i şer`iye eylediklerinde gıbb-i ri`âyete şerâiti`l-kabûl şahâdetleri makbûl olmağın merkume Mâriye bî-vech-i mu`ârazadan men` olunub mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`l-hâmis `aşer min şehr-i Rebî`ü`l-âhir li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Monla Mustafa bin Hasan

Murâd bin Abdullah

Ramazân bin Hasan

Ali bin Mehmed

361

Lefkoşa`nın Arab Ahmed Paşa Mahallesi`nde Hüseyin`in 150 guruşa Dervîş`e 4 dönüm bahçe satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından `Arab Ahmed Paşa Mahallesi sâkinlerinden Hüseyin Ağa bin Ramazân nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`s-sifr Dervîş bin Karabeyt nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve i`tirâf idüb mahalle-i mezbûrede vâkî` bir tarafdan hisâr ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz iki bâb tahtânî ve bir sundurma ve bir dolab kuyusu ve bir havz ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi müştemil dört dönüm mülk-i bağçemi mezbûr Dervîş tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile yüz elli `aded esedî guruşa bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr yüz elli guruşı tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledim fi maba`d mârrü`z-zikr bağçe mezbûr Dervîşin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`s-sâdis ve`l-`aşrîn min şehr-i Rebî`ü`l-âhir li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

El-hâc Mehmed bin İbrahim

Hüseyin Odabaşı

Hüseyin Beşe

Tabeci Mehmed

Mehmed ibn El-hâc Sarı

Monla Mustafa bin Hasan

362

Lefkoşa`nın Tribyodi Mahallesi`nden Hüseyin`in Yanni`ye 215 guruşa menzil satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Tribyodi Mahallesi sâkinlerinden Hüseyin bin Ahmed nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`s-sifr Yanni veledi Ciryaku nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve i`tirâf idüb mahalle-i merkumede vâkî` bir tarafdan Avraşim mülkü ve bir tarafdan Mâriye mülkü ve bir tarafdan Mustafa mülkü ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz beş bâb tahtânî hâne ve bir sundurma ve bir mikdâr havlı ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi müştemil mülk-i menzilimi mezbûr Yanniye tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile ikiyüz on beş `aded esedî guruşa bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr ikiyüz on beş guruşı tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledim fi maba`d mârrü`z-zikr menzil mezbûr Yanninin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`s-sâbi` ve`l-`aşrîn min şehr-i Rebî`ü`l-âhir li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Hüseyin Odabaşı bin Velî

Ahmed Ağa bin

Şabân Çavuş

Hüseyin bin Balı

Abdulkâdir bin Ahmed

363

Lefkoşa`nın Katohorside Köyü`nde Selmu`nun 36 guruşa Elyasi`ye 1.5 dönüm harabe bahçesini satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa kazâsına tâbi` Katohorside nâm karye sâkinlerinden Selmu veledi Komi nâm zimmî meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`s-sifr Elyas veledi Yorgi nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve i`tirâf idüb karye-i merkumede vâkî` bir tarafdan müşteri mezbûr mülkü ve iki tarafdan tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz iki bâb oda ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi müştemil bir buçuk dönüm harâbe bağçemi mezbûr Elyasiye tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile otuz altı `aded esedî guruşa bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr otuz altı guruşı tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledim fi maba`d mârrü`z-zikr menzil mezbûr Elyasinin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`t-tâsi` ve`l-`aşrîn min şehr-i Rebî`ü`l-âhir li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Baba Petro veledi

Baba Hristodulu veledi Hane

Hristodulu veledi Ciryaku

Ciryaku veledi Petro

Luka veledi Petro

364

Hasan Beşe ve Memiş Beşe ve Ayşe ve Zeynep`in kendi menzillerinde ölen Ali`nin kırk beş guruşunu alıp, aralarında paylaşmaları üzerine bu parayı Ali`nin eşi Ayşe`nin Hasan Beşe ve Memiş Beşe ve Ayşe ve Zeynep`ten alıverilmesini talep etmesi.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Kızıl Kule Mahallesi sâkinelerinden Ayşe binti El-hâc Piri nâm hâtûn tarafından meblağ-ı âti`z-zikri taleb ve da`vâya vekîl olub zâtını ma`rifet-i şer`iye ile `ârifân olan Salih bin Abdi ve Hasan bin Abdullah nâm kimesneler

şahâdetleriyle şer`an vekâleti sâbite olan zevci Musa bin Mehmed nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde Girinye kazâsına tâbi` Hota nâm karye sâkinlerinden Hasan Beşe bin Hüseyin ve Memiş Beşe bin Hıdır nâm kimesneler ile zevceleri Ayşe ve Zeyneb binti Halîl nâm hâtûnlar mahzarlarında bi`l-vekâleten üzerlerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb müvekkilem merkume Ayşe bundan akdem fevt olan zevci Ali bin Halîl nâm kimesneye hâl-i hayâtında a`mâl içün kırk beş guruş def` ve teslîm idüb oldahi meblağ-ı mezkûr kabz ve karye-i merkumeye varub merkumun Hasan Beşe ve Memiş Beşe ve Ayşe ve Zeynebin menzilinden sâkinen bâ emr-i Allahü te`âlâ vefât eyledikde meblağ-ı mezkûrı merkumun Hasan Beşe ve Memiş Beşe ve Ayşe ve Zeyneb beynlerinde taksîm ve ahz ü kabz etmeleriyle hâlâ taleb eylediğimde virmede imtinâ` iderler suâl olunub alıverilmek bi`l-vekâleten matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl ve `akîbe`l-inkâr müdde`î mezbûrdan müdde`âsını mübeyyin beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineden izhâr-ı `acz birle istihlâf etmeğin gıbbe`t-tahlîfi`ş-şer` müdde`î mezbûr bilâ-beyyine mu`ârazadan men` olunub mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`t-tasi` ve`l-`aşrîn min şehr-i Rebî`ü`l-âhir li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

İbrahim Beşe El-Haseki

Monla Mustafa bin Hasan

Ali bin Mehmed

365

Lefkoşa`nın Kızıl Kule Mahallesi`nde Ayşe`nin mehri karşılığında kocası Memiş`in kendisine vermesi gereken menzili vermemesini şikayeti üzerine Memiş verdiği cevapta eşi Ayşe`nin adı geçen menzili kendisine 12 guruşa sattığını bildirmesi hakkında.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Kızıl Kule Mahallesi sâkinelerinden Ayşe binti El-hâc Pirî nâm hâtûn tarafından zikri âti menzili taleb ve da`vâya vekîl olub zâtını ma`rifet-i şer`iye ile `ârifân olan Salih bin Abdi ve Hasan bin Abdullah nâm kimesneler şahâdetleriyle şer`an vekâleti sâbite olan zevci Musa bin Mehmed nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde Girinye kazâsına tâbi` Hota nâm karye sâkinlerinden olub menzil-i mezkûr vazî`l-yed olan Memiş bin Hıdır nâm kimesne mahzarında bi`l-vekâleten üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb müvekkilem merkume Ayşenin zevci

olub bundan akdem fevt olan Ali bin Halîl nâm kimesnenin karye-i merkumede mezbûr Memişin menzili kurbinde vâkî` lede`l-ahâlî ve`l-cîrân ma`lûmi`l-hudûd üc bâb tahtânî hâne ve havluyı müştemil bir kıt`a mülk-i menzilini zevcesi müvekkilem-i mezbûr Ayşe mehri mukabelesinde ahz ve kabûl eylemişken mezbûr Memiş fuzûlen zabt eyledi suâl olunub kasr-ı yedine sebt olunmak bi`l-vekâleten matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl mezbûr Memiş cevâbında müdde`î merkume Ayşe mârrü`z-zikr menzili bana on iki guruş semen-i makbûza bâten bey` ve teslîm etmeğin hâlâ mülk-i müşterâm olmak üzere mâlikâne-i mutasarrıfım def`le mukabele idecek gıbbe`l-istintâk ve `akîbe`l-inkâr mezbûr Memişden sıdk-ı makalına mübeyyin beyyine taleb olundukda `udûl-ı ricâlden olub karye-i mezbûr sâkinlerinden Abdulhalim bin Abdulhalim ve Abdulkerîm bin Mustafa ve Hasan bin Mustafa ve diğer Abdulkerîm bin Mustafa nâm kimesneler li-ecli`ş-şahâde meclis-i şer`e hazırân olub eserü`l-istişhâdi`ş-şer` fi`l-hakîka müdde`î merkume Ayşe mârrü`z-zikr menzili bizim huzûrumuzda mezbûr Memişe on iki guruşa bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile bey` ve teslîm ve kabz-ı semen eyledi biz bu husûsa ve minvâl üzere şâhîdleriz şahâdet dahi ideriz deyü her biri şahâdet-i şer`iye eylediklerinde gıbb-i ri`âyete şerâiti`l-kabûl şahâdetleri makbûl olmağın vekîl-i mezbûr bî-vech-i mu`ârazadan men` olunub mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`t-tâsi` ve`l-`aşrîn min şehr-i Rebî`ü`l-âhir li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

İbrahim Beşe Mahalle-i Sâkin

Monla Mustafa bin Hasan

Ali bin Mehmed

366

Lefkoşa`nın İpsomolof Köyü`nde Ciryaku`nun 1,5 guruşa harabe menzilini Kostanti`ye satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa kazâsına tâbi` İpsomolof nâm karye sâkinlerinden Ciryaku veledi Luizu nâm zimmî kız karındaşı Andreyana binti Luizu nâm nasrâniyye ile meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`s-sifr Baba Kostanti veledi Baba Liyondiyo nâm nasrâniyye-i zimmî muvâcehesinde her biri ikrâr ve i`tirâf idüb karye-i merkumede vâkî` bir tarafdan Yerelumi mülkü ve bir tarafdan Keşiş tarlası ve tarafeynden müşteri

mezbûr mülkü ile mahdûd ve mümtâz bir kıt`a harâbe menzilimizi mezbûr Baba Kostantiye tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile bir buçuk `aded esedî guruşa bey` idüb kabz-ı semen ma`dûd ve teslîm-i mebî` mahdûd eyledik fi maba`d zikri mürûr iden menzil yeri mezbûr Baba Kostantinin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dediklerinde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi gurre-i Cemâzie`l-evvel li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Hasan bin Mehmed

Mustafa bin Dervîş

Ali bin Mehmed

Ciryaku veledi Selmu

Lefteri veledi

367

Lefkoşa`nın Kara Baba Mahallesi`nde Ayşe`nin eşi Mehmed`den muhâle`a ile boşanması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Kara Baba Mahallesi sâkinelerinden Ayşe binti Hüseyin nâm hâtûn meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde zevc-i muhâli`î olan işbu bâ`isü`l-vesîkâ Mehmed bin Mustafa nâm kimesne mahzarında ikrâr ve i`tirâf idüb mezbûr Mehmed zevcim olub zimmetinde mütekarrir ve ma`kûdün-`aleyh olan iki bucuk guruş mehr-i müeccelemden ve nafaka-ı `iddetimden gecüb ve hakkım olmağla ba`de`l-vilâde üc seneye değin bilâ-nafaka besleyüb ve beynimizde ma`lûm bir yorgan ve bir döşek üzerine mezbûr Mehmed ile muhâle`a-ı sahîhe-i şer`iye ile muhâle`a eyleyüb oldahi ber-vech-i muharrer hul`-ı mezbûrı kabûl eyledikden sonra her birimiz âherin zimmetini hukûk-ı zevciyyete müte`allik `âmme-i de`âvîden ibrâ ve ıskat eyledik dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`s-sâbi` min Cemâzie`l-evveli li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Mustafa Ağa bin

Dellâl Davud

El-hâc Mehmed bin Mansub

Murâd bin Abdullah

368

Lefkoşa`nın İncirli Köyü`nde Piyedri`nin Emlân`ın, menziline zorla girip, eşine kötü davranması üzerine Emlan`ın Piyedri`yi şikayet edip, şer`i kuralların uygulanmasını talep etmesi.

Mahrûsa-ı Lefkoşa kazâsına tâbi` İncirli nâm karye sâkinlerinden işbu bâ`isü`s-sifr Emlân veledi Luizu Piyedro nâm zimmî meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde yine karye-i mezbûr sâkinlerinden Piyedri veledi Sava nâm zimmî muvâcehesinde üzerine takrîr-i da`vâ idüb târih-i kitâbdan bir hefte mukaddem ben yabanda iken mezbûr Piyedri zevceme fi`l-i şenî` kasdıyla gece ile karye-i merkumede vâkî` menzilime girmeği mülk-i zevcem feryâd idecek menzil-i mezkûrdan taşra cıkub firâr eylemişdir suâl olunub mûceb-i şer`iyesi icrâ olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl ve `akîbe`l-inkâr müdde`î mezbûrdan müdde`âsını beyyine taleb olundukda karye-i merkume sâkinlerinden Tuhori veledi Tomazu ve Ergiru veledi Francesko nâm zimmîler meclis-i şer`e hazırân olub eserü`l-istişhâdi`ş-şer` fi`l-hakîka esnâ-yi leylde müdde`î mezbûr Emlânın menzilinde zevcesinin feryâdını istimâ` idüb vardığımızda mezbûr Piyedri müdde`î mezbûrun menzilinden çıkub bizim huzûrumuzda firâr eyledi biz bu husûsa ve bu minvâl üzere şâhidleriz şahâdet dahi ider deyü her biri edâ-ı şahâdet-i şer`iye eylediklerinde gıbb-i ri`âyete şerâiti`l-kabûl şahâdetleri makbûl olmağın meclis-i şer`e takrîr olunub mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`s-sâdis min Cemâzie`l-evveli li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Monla Mustafa bin Hasan

Ali bin Mehmed

Ramazân bin Hasan

369

Lefkoşa`nın Eğlence Köyü`nde ölen Madyo`nun erkek kardeşinin oğlu Yorgi`nin tek vâris olduğu halde Florenz`in Madyo`nun terekesine sahip çıkıp, vermemesi nedeniyle Yorgi`nin şikayeti.

Mahrûsa-ı Lefkoşa kazâsına tâbi` Eğlence nâm karye sâkinlerinden bundan akdem mürd olan Madyo veledi Francesko nâm zimmînin li-ebeveyn er karındaşı oğlunun oğlu Yorgi veledi Hristodulu nâm zimmî meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde hâlik-i mezbûrun kız karındaşı kızı olub terekesine vazıu`l-yed olan Florenz binti Hanna nâm nasrâniyye muvâcehesinde üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb ben hâlik-i mezbûr Madyonın li-ebeveyn er karındaşı Tarsire veledi Franceskonun oğlu Hristofinin hür oğlu olmağla min ciheti`l-masûbe`n-nesbiyye vârisi olub benden gayrı vârisi yoğiken merkume Florenz terekesini kabz idüb bana teslîmde ta`allül ider suâl olunub makbûzâtını bana def` ve teslîme tenbîh olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl merkume Florenz cevâbında fi`l-hakîka müdde`î mezbûr Yorgi hâlik-i mezbûr Madyonun li-ebeveyn karındaşı oğlunun oğlu olub lâkin ben dahi kız karındaşı kızı olmağla bana dahi terekesinden hisse isâbet iderse bi-cümle terekesini kabz eyledim deyü müdde`î mezbûrın kelimât-ı meşrûhasını tasdîk idecek merkume Florenz zevî`l-erhâmdan olub `asabe-i cihetden vârisi var iken kendüye bir şeyini isâbet etmekle hâlik-i mezbûrun terekesinden makbûzâtını mezbûr Yorgiye teslîm merkume Florenzeye tenbîh birle mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`s-sâdis min Cemâzie`l-evveli li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Kıdvetü`l-ulemâi`l-mukakkıkîn Mehmed Efendi El-Müezzin

Fahrü`l-ulemâ` Es-Seyyid Mustafa Efendi El-Hatîb

Monla Mustafa bin Hasan

370

Lefkoşa`nın Çeri Köyü`nde Ciryaku`nun kızı Mâriye`ye bir mikdar harâbe bahçe ile bir hanesini hibe ettiği halde daha sonra bu hibe ettiği yerleri başkalarına sattığı fakat ücretlerini kızı Mariye`ye vermemesi nedeniyle Mâriye`nin kocası ve vekili Komer aracılığı ile şikayeti.

Mahrûsa-ı Lefkoşa kazâsına tâbi` Çeri nâm karye sâkinelerinden Mâriye binti Ciryaku nâm nasrâniyye tarafından vekîl olub vekâleti nehc-i şer` üzere sâbite olan zevci Komer veledi Dimitri nâm zimmî meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde müvekkilem-i merkumenin babası Ciryaku veledi Kostanti nâm zimmî muvâcehesinde bi`l-vekâleten üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr Ciryaku târih-i kitâbdan on sene mukaddem karye-i merkumede vâkî` lede`l-ahâlî ve`l-cîrân ma`lûmi`l-hudûd bir bâb hânesini ve bir mikdâr harâbe bağçesini sulbîye kızı müvekkilem-i merkume Mâriyeye hibe-i sahîhe-i şer`iye ile hibe ve teslîm oldahi meclis-i hibede ittihâb ve tesellüm ve kabz ve kabûl eylemişken hâlâ mezbûr Ciryaku semen-i ma`lûme âher bey` etmeğin hâlâ semenlerini taleb eylediğimde virmede ta`allül ider suâl olunub alıverilmesi bi`l-vekâleten matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl mezbûr Ciryaku vekîl-i mezbûr Komerin kelimât-ı meşrûhasını tasdîk idecek mûcebiyle hükm birle mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`s-sâdis min Cemâzie`l-evveli li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Monla Mustafa bin Hasan

Ali bin Mehmed

Murâd bin Abdullah

Ramazân bin Hasan

371

Lefkoşa`nın Abdi Çavuş Mahallesi`nde Ahmed Çelebi`nin babasından ve kardeş-lerinden tüm hissesini ve babaları Hüseyin`den gelen ortak oldukları bahçeden yetiştirilen mahsullerden hissesini tamamen aldığı hakkında.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından `Abdi Çavuş Mahallesi sâkinlerinden Es-Seyyid Ahmed Çelebi ibn Es-Seyyid Hüseyin Efendi nâm şabb-ı emred ve meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde li-ebeveyn karındaşı ve kıbel-i şer`-i enverden mansûb-ı vasîsi olan işbu sâhibü`l-küttâb kıdvetü`l-kuzâti`l-islâm Es-Seyyid Mehmed Efendi ibn Es-Seyyid Hüseyin Efendi mahzarında ikrâr ve itirâf idüb bundan akdem babam Es-Seyyid Hüseyin Efendi ibn Mehmed fevt olundukda ben sagîr olmağla karındaşım Musa Es-Seyyid Mehmed Efendi vesâyeti hasebiyle babam müteveffâ-yı mezbûrdan ba`dehû vefât iden li-ebeveyn hemşirem Ümmihani ve lieb-i hemşirem Hadîce nâm sagîrlerden

isâbet iden hisse-i şer`iyemi kabz eylemişdi el-hâletü hâzihi ben bâliğ olalı iki seneden tecâvüz olub rüşdim dahi kemâlde olmağla vasî mûmâ-ileyh karındaşım Es-Seyyid Mehmed Efendi babam müteveffâ-yı mezbûr Es-Seyyid Hüseyin Efendiden ve hemşirelerim sagîrtân-ı merkumetân Ümmihani ve Hadîceden ber-mûceb-i defter-i kassâm isâbet iden hisse-i şer`iyem bana def` ve teslîm ve ben dahi tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledikden sonra babam müteveffâ-yı mezbûr Es-Seyyid Hüseyin Efendinin emlâkından olub bana ve karındaşım mûmâ-ileyh Es-Seyyid Mehmed Efendiye iden Lapta nâm karyede vâkî` müşterek bağçelerimizden ila haze`l-an hâsıl olan mahsûlâtdan dahi isâbet iden hisse-i şer`iyemi tamâmen karındaşım mûmâ-ileyh Es-Seyyid Mehmed Efendi yedinden ahz ü kabz idüb irs-i merkume müte`allik `âmme-i de`âvî ve mutâlebâtdan ve imâna ve muhâsâmâtdan zimmetini ibrâ-ı `âmm katı`-ı nizâ`mla ibrâ ve ıskat eyledim min ba`d karındaşım mûmâ-ileyh Es-Seyyid Mehmed Efendiden vechen mine`l-vücûhi`ş-şer`iye ve sebeben mine`l-esbâbi`l-mer`iyye da`vâ ve husûmetim yokdur zuhûr dahi iderse lede`l-hükkâmi`l-kirâm mesmû` ve makbûl olmasun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`s-sâmin min Cemâzie`l-evveli li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

`Umdeti`l-meşâyihi`l-a`zâm Es-Seyyid Dervîş Efendi Kaim-makam

Fahrü`l-müderresîni`l-kirâm Es-Seyyid Ömer Efendi bin Cafer Efendi

Fahrü`l-ulemâ` Es-Seyyid Mehmed Efendi ibn Es-Seyyid Cafer Efendi

Fahrü`l-kuzât Abdullah Efendi

Fahrü`l-ulemâ` Mustafa Efendi

372

Lefkoşa`nın Lakatamya Köyü`nde Gavrail`in Sava`ya 8 guruş ve 3 rub`a menzil satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa kazâsına Lakatamya nâm karye sâkinlerinden Gavrail veledi Hristofi nâm zimmî meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`s-sifr Sava veledi Yorgi nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve i`tirâf idüb karye-i merkumede vâkî` lede`l-ahâlî ve`l-cîrân ma`lûmi`l-hudûd Enz nâm nasrâniyyeden iştirâ eylediğim bir kıt`a menzilimi

mezbûr Savaya sekiz guruş ve üc rub`a bey`-i bât-ı sâhîh-i şer`î ile bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyle- dikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr sekiz guruş ile üc rub`a mezbûr Sava yedinden tamâmen ahz ü kabz eyledim fi maba`d mârrü`z-zikr menzil mezbûr Savanın mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîkî`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`l-`aşer min Cemâzie`l-evveli li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Monla Mustafa bin Hasan

Murâd bin Abdullah

Ali bin Mehmed

Ramazân bin Hasan

373

Lefkoşa`nın Bardi Köyü`nde Tohuri`nin 10 guruşa 20 adet zeytin ağacını Baba Semyo`ya satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa kazâsına tâbi` Bardi nâm karye sâkinlerinden Tohuri veledi Karsir nâm zimmî meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`s-sifr Baba Semyo veledi Yanni nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve i`tirâf idüb karye-i merkumede vâkî` mevâzı`-ı `adîdede vâkî` yirmi dîb eşcâr-ı zeytûnımı mezbûr tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey-i bât-ı sahîh-i şer`î ile on `aded esedî guruşa bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr on guruşı tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledim fi maba`d mârrü`z-zikr eşcâr mezbûr Baba Semyonın mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`l-`aşer min Cemâzie`l-evveli li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Ali Halîfe bin

Baba Semyo veledi Samu

Yako Yerasimo

Baba Dimitri

Lazanye veledi

374

Magosa`da Zülfi`nin boşandığı eşi İbrahim`den mehr ücreti olan 17 guruşu talep edince kocası İbrahim`in bu parayı vermemesini şikayeti.

Medîne-i Magosa sâkinelerinden Zülfi binti Mustafa nâm hâtûn meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde zevc-i mutlâkı olan işbu bâ`isü`l-vesîkâ İbrahim bin Halîfe bin Abdullah nâm kimesne mahzarında ikrâr ve i`tirâf idüb mezbûr İbrahim bin Halîfe zevcim olub zimmetinde mütekarrir ve ma`kûdün-`aleyh olan altı bin akçe mehr-i müeccelemden beş bin beşyüz akçesini bir âl hâre `ivâz makbûz mukabelesinde hibe eyledikden sonra beni tatlîk etmeğin mehr-i merkumeden zimmetinde bâkî kalan beşyüz akçeyi yedinden tamâmen ahz idüb lâkin bundan esbak zimem-i nâsda olub benim oğlum cem`-i tahsîl eyledikde beynimizde ma`lûmi`l-mikdâr akçemden bana teslîmâtından gayrı zimmetinde bâkî kalan on yedi guruş hakkımı taleb ve da`vâ eylediğimde virmede ta`allül edüb beynimizde münâza`ât-ı kesîr cereyân etmişdi el-hâletü hâzihi beynimize muslihûn tavassut idüb meblağ-ı mezkûrdan bir benefş çuka kurdiye üzerine inşâ-i `akd sulh eylediklerinde ben dahi sulh-ı mezbûrı kabûl ve bedel-i sulh olan mezkûr kurdiyeyi yedinden ahz ü kabz idüb husûs-ı merkume müte`allik `âmme-i de`âvîden ve mutâlebât ve imân ve muhâsâmâtdan zimmetini ibrâ-i `âmm katı`-ı nizâ`mla ibrâ ve ıskat eyledim minba`d da`vâ ve nizâ`m kalmadı zuhûr dahi iderse lede`l-hükkâmi`l-kirâm mesmû` ve makbûl olmasun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`l-`aşrîn min şehr-i Rebî`ü`l-âhir li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Musa Halîfe bin Receb Efendi

Monla Mustafa bin Hasan

Ali bin Mehmed

375

Girinye`nin Ayarmola Köyü`nde ölen Hüseyin`in 60 dönüm tarlasının tapusu, kardeşi Yusuf`un iken Hasan ve Mustafa`nın ise Yusuf`a hainlik ederek sipahiden kendi üzerlerine tapu almalarını Yusuf`un şikayet etmesi ve tarladan el çekmelerini istemesi.

Girinye kazâsına tâbi` Ayarmola nâm karye sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Hüseyin bin Yusuf nâm kimesnenin lieb-i karındaşı Yusuf bin Yusuf nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde müteveffâ-yı mezbûrın lâm-i karındaşları Hasan ve Mustafa ibn Mustafa nâm kimesneler mahzarında üzerlerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb karındaşım mezbûr Hüseyin bilâ ibn fevt olub karye-i merkumede vâkî` lede`l-ahâlî ve`l-cîrân ma`lûmi`l-hudûd tahmînen altmış dönüm tarlası müstahak tapu oldukda hakk-ı tapu benim iken li-ümm karındaşları mezbûran Hasan ve Mustafa sipâhiden tapulayub bana gadr eylediler suâl olunub sipâhiye verdikleri resm-i tapuyu benden alub tarla-yı mezkûrdan kasr-ı yedlerine tenbîh olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl mezbûran Hasan ve Mustafa cevâblarında karındaşımız mezbûr Hüseyin fevt oldukda karye-i merkume sipâhisi mezbûr Yusufa teklîf eyledikde mezbûr Yusuf imtinâ` ve ben izn virmeği biz dahi kendi izniyle tapulayub altı senedir tasarruf ideriz dediklerinde gıbbe`l-istintâk mezbûr Yusuf hâl-i minvâl-i muharrer üzere olduğı ikrâr idecek kendiden hakk-ı tapuyı kıst olmağın bî-vech-i mu`ârazadan men`olub mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`s-sâlis `aşer min Cemâzie`l-evveli li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Fahrü`l-a`yân El-hâc Mustafa Ağa Mîr-alây

Es-Seyyid Mehmed Merâşezâde

El-hâc Mustafa Ağa

Hüseyin Ağa Başçavuş

376

Lefkoşa`nın Aya Sofya Mahallesi`nde ikamet eden Emine`yi Trablusşam`a giden eşi Yusuf`un boşaması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Aya Sofya Mahallesi sâkinelerinden işbu râfi`ü`l-vesîkâ Emîne binti Mustafa nâm hâtûn meclis-i şerî`at-ı şerîfede takrîr-i kelâm ve ifâ-

de-i merâm idüb zevcim Es-Seyyid Yusuf bin Hasan yedi senedir beni bıragub diyâr-ı âhere gitmişdi hâlâ vilâyet-i Trablusdan bana boş haberi gönderüb bana dahi mukayyed gelmeğin husûs-ı merkumeye vukuf ve şu`ûrı olan müslimînden suâl olunub haberleri tahrîr olunmak matlûbumdur dedikde `udûl-ı ricâlden Yusuf bin Cafer ve El-hâc Mustafa bin Abdurrahman nâm kimesneler li-ecli`l-ihbâr meclis-i şer`e hazırân olub eserü`l-istihbâr fi`l-hakîka merkume Emînenin zevci mezbûr Es-Seyyid Yusuf Trablusşamda zevcem merkume Emîneyi tatlîk eyledim kime dilerse varsun kendüye bu minvâl üzere haber eylemek deyü bizi eşhâd eyledi bu minvâl üzere şâhidleriz deyü `alâ tarîki`ş-şehâde her biri ihbâr ettiği mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`l-`aşrîn min Saferi`l-hayr li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Monla Mustafa bin Hasan

Es-Seyyid Mahmud

Ramazân bin Hasan

Ali bin Mehmed

377

Lefkoşa`nın İncirli Köyü`nde Zeliha`nın boşandığı eşi Mustafa`nın kendisine hakkı olan mehrini ve menzildeki eşyalarını vermemesi üzerine alıverilmesini talep etmesi.

Mahrûsa-ı Lefkoşa kazâsına tâbi` İncirli nâm karye sâkinelerinden Zeliha binti Yusuf nâm hâtûn meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde zevc-i mutlâkı olan işbu bâ`isü`l-vesîkâ Es-Seyyid Mustafa Çelebi ibn Mehmed nâm kimesne mahzarında üzerine takrîr-i da`vâ idüb bundan akdem mezbûr Es-Seyyid Mustafa Çelebi zevcim olub beni tatlîk eyledikde zimmetinde mütekarrir ve ma`kûdün-`aleyh olan sekiz guruş mehr-i müeccelemi virmediğinden mâ`adâ menzilinde altı cedîd gömlek ve iki çârşeb ve oniki makremem kalub taleb eylediğimde virmede imtinâ` ider suâl olunub alıverilmesi matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl mezbûr Es-Seyyid Mustafa Çelebi eşyâ-ı mezkûrdan bir çarşebden gayrısını inkâr ve mehr-i müeccel-i merkumı tamâmen edâ eyledim deyü def`le mukabele idecek gıbbe`l-istintâk ve`l-inkâr mezbûr Es-Seyyid Mustafa Çelebiden sıdk-ı makalına mübeyyin beyyine taleb olundukda `udûl-ı ricâlden olub Es-Seyyid Ahmed bin Mustafa ve Mehmed bin İbrahim nâm kimesneler li-ecli`ş-şahâde meclis-i

şer`e hazırân olub eserü`l-istişhâdi`ş-şer` fi`l-hakîka mezbûr Es-Seyyid Mustafa Çelebi müdde`î mezbûr Zelihaya sekiz guruş mehr-i müecceleni bizim huzûrumuzda tamâmen edâ ve teslîm eyledi biz bu husûsa ve minvâl üzere şâhidleriz şahâdet dahi ideriz deyü her biri edâ-ı şahâdet-i şer`iye eylediklerinde gıbb-i ri`âyete şerâiti`l-kabûl şahâdetleri makbûl oldukdan sonra eşyâ-ı mezkûre içün merkume Zelihadan beyyîne taleb olundukda ityân-ı beyyineden izhâr-ı `acz birle istihlâf ettiği gıbbe`t-tahlîfi`ş-şer` müdde`î merkume bî-vech-i mu`ârazadan men` olunub mâ hüve`l -vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`l-hâmis ve`l-`aşrîn min Saferi`l-hayr li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Monla Mustafa bin Hasan

Murâd bin Abdullah

Ramazân bin Abdullah

Ali bin Mehmed

378

Mandirya Köyü`nde oturan Hüseyin`in Ahmed`e 16 guruşa Lefkoşa`ya bağlı Eşrulu Köyü`nde menzil satması.

Mandirya nâm karye sâkinlerinden Hüseyin ibn Hasan nâm kimesneler meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ Es-Seyyid Ahmed ibn Hasan nâm kimesne mahzarında ikrâr ve i`tirâf idüb Lefkoşa kazâsına tâbi` Eşrulu nâm karyede vâkî` bir tarafdan Leno mülkü bir tarafdan Luizu mülkü ve bir tarafdan müşteri mezbûr mülkü ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz beş bâb tahtânî ve bir bâb fevkanî harâbe müşterek mülk-i menzilimizi mezbûr Es-Seyyid Ahmed tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile on altı `aded esedî guruşa bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr on altı guruşı `alâ kadri`l-hısas tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledik fi maba`d mârrü`z-zikr menzil mezbûr Es-Seyyid Ahmed Çelebinin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`r-râbi `aşer min Cemâzie`l-evveli li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

El-hâc Üveys ibn El-hâc Mehmed

İbrahim bin Ahmed

Diğer İbrahim bin Mehmed Çavuş

Hasan bin Mustafa

379

Lefkoşa`nın Tahte`l-Kal`a Mahallesi sakinlerinden Mustafa Ağa`nın 140 guruşa menzil, 4 dönüm müşterek ağaçlı bahçe ve yine 4 dönüm bahçe ile 7 tane zeytin ağacını her şeyi ile birlikte Ayşe`ye satması, yanında köyde bulunan tarlalarının kullanım hakkına da 10 guruş karşılığında yine Ayşe`ye devretmesi hakkında.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Tahte`l-Kal`a Mahallesi sâkinlerinden Mustafa Ağa bin Ahmed nâm kimesne kendi tarafından asâleten ve oğlunun kızı nâm sagîrenin min kıbel-i şer`-i şerîf vasî mansûbı olmağla vesâyete ve oğlunun oğlu Mehmed bin Ahmed nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ Ayşe binti Receb Efendi nâm hâtûn tarafından vekîl olub vekâleti nehc-i şer` üzere sâbite Süleyman Çelebi ibn Abdulkerim Ağa nâm kimesne mahzarında her biri bi`l-asâle ve bi`l-vesâye ikrâr ve i`tirâf idüb Lefkoşa kazâsına tâbi` `Aşra nâm karyede vâkî` bir tarafdan Luizu mülkü ve etrâf-ı sülüsesi tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz dört bâb tahtânî hâne ve bir sundurma ve bir mikdâr havlı ve on `aded urûme eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi müştemil mülk-i müşterek menzilimizi ve yine bir tarafdan Baba Kostanti mülkü ve bir tarafdan hark ve tarafeynden tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz ve bir kıt`a havz müştemil dört dönüm zâtü`l-eşcâr müşterek mülk-i bağçemizi ve yine bir tarafdan müşteriye-i mezbûr mülkü ve bir tarafdan Levadye ve tarafeynden tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz dört dönüm zâtü`l-eşcâr müşterek mülk-i bağçemizi ve yedi dîb eşcâr-ı zeytûnımızı karye-i mezbûrda cereyân iden mâdden her onüc günde üc gün ve üc gice hakk-ı şirbi olan mâ-i mu`ayyeneyle mezbûr Ayşe binti Receb Efendi nâm hâtûn tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile yüz otuz `aded esedî guruşa bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra ve yine karye-i mezbûrda vâkî` lede`l-ahâlî ve`l-cîrân ma`lûmi`l-hudûd ve`l-kat` taht-ı tasarrufumuzda olan tarla- larımızı dahi bâ-izn-i sâhib-i

arz on guruş bedel mukabelesinde ferâğ ve hakk-ı tasarrufumızı tefvîz oldahi tefevvüz ve kabûl eyledikden sonra semen-i mezbûr ile bedel-i mezkûr yüz kırk guruşa her birimiz `alâ kadri`l-hısas tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledik fi maba`d mârrü`z-zikr menzil ve bağçe-i mesfûr mezbûr Ayşe Hâtûnun mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun ve arazi-i mezkûr dahi dahil taht-ı tasarruf olmuşdur emsâli tasarrufiki mutasarrıfa olsun dediklerinde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`s-sâlis `aşer min Cemâzie`l-evveli li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Fahrü`l-akrân Hasan Ağa Ser-piyâde

Hüseyin Efendi El-imâm karye-i mezbûr

Es-Seyyid Hasan Çelebi ibn Abdurrahman

Es-Seyyid Şeref Ağa ibn Abdurrahman

380

Lefkoşa`nın Debbağhâne Mahallesi`nde Mehmed`in Ali`ye 18 guruşa menzil satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Debbağhâne Mahallesi sâkinlerinden Mehmed bin Süleyman nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ Ali bin Sefer nâm kimesne tarafından vekîl olub vekâleti nehc-i şer` üzere sâbite olan Hasan bin Abdullah nâm kimesne mahzarında ikrâr ve i`tirâf idüb mahalle-i merkumede vâkî` bir tarafdan karındaşım İbrahim mülkü ve bir tarafdan Lorenzo mülkü ve bir tarafdan hasıl ve taraf-ı râbi` tarîk-i âmm ile mahdûd ve mümtâz iki bâb tahtânî hâne ve bir mikdâr havluyı müştemil mülk-i menzilimi Aliye tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile onsekiz `aded esedî guruşa bey` ve teslîm ve kabz-ı semen ma`dûd ve teslîm-i mebî` mahdûd etdim fi maba`d mârrü`z-zikr menzil mezbûr Alinin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`l-`aşer min Cemâzie`l-evveli li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Kececi Hasan

Dizdâr Sefer Ağa

? Ahmed

Monla Mustafa bin Hasan

Murâd bin Abdullah

381

Lefkoşa`nın Nevbethâne Mahallesi`nde Meryem`in 20 guruşa Lusine menzil satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Nevbethâne Mahallesi sâkinlerinden Meryem binti Murâd tarafından vekîl olub zâtını ma`rifet-i şerî`at-ı şer`iye ile `ârifân olan El-hâc Abdi ibn Mustafa bin Hüseyin bölükbaşı ibn Mehmed nâm kimesneler şahâdetleriyle şer`an vekâleti sâbite olan Yasef veledi Bahrene nâm zimmî meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`s-sifr Lusi binti Amederdiz nâm nasrâniyye muvâcehesinde bi`l-vekâleten ikrâr ve i`tirâf idüb müvekkilem-i merkume Meryem mahalle-i mezbûrda vâkî` bir tarafdan Piyedri mülkü ve bir tarafdan Üstâd Ahmed mülkü ve bir tarafdan El-hâc Süleyman mülkü ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz iki tahtânî hâne ve bir mikdâr havluyı ve bi`r-i mâî ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmîreyi müştemil mülk-i menzilini merkume Lusine tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile yirmi `aded esedî guruşa bey` ve kabz-ı semen ma`dûd ve teslîm-i mahdûd eyledi fi maba`d mârrü`z-zikr menzil merkume Lusinin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıfa olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`s-sâdis `aşer min Cemâzie`l-evveli li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Çilingir Üstâd Ali

Debbağ Üstâd Ahmed

Üstâd Ahmed

Dervîş Çavuş

Örtekçioğlu

382

Gilan`a bağlı Lanya Köyü`nde Kostanti`nin 4 dönüm bağını Yolye`ye 7 guruşa satması.

Gilan kazâsına tâbi Lanya nâm karye sâkinlerinden Kostanti veledi Lorenz nâm zimmî kendi tarafından asâleten ve hemşire Maru binti Lorenz nâm nasrâniyye tarafından bey`-i âti`z-zikri ikrâra vekîl olub Ahmed Beşe bin Turmuş nâm kimesne ile Petro veledi Yasef nâm zimmî şahâdetleriyle şer`an vekâleti sâbite olmağla vekâleten meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`s-sifr Yolye veledi Baba Petro nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve i`tirâf idüb hemşirem merkume Maru ile müşâ`iyet üzere mâlikâne-i mutasarrıf olduğımız karye-i merkumede vâkî` bir tarafdan Hristofi mülkü ve bir tarafdan Dimitri mülkü ve bir tarafdan Andreyaku mülkü ve taraf-ı râbi` dere ile mahdûd ve mümtâz dört dönüm bağımızı mezbûr Yolyeye tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile yedi `aded esedî guruşa bey` ve teslîm-i mebî` mahdûd eyledik fi maba`d mârrü`z-zikr bağ-ı mezbûr Yolyenin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`s-sâbi` `aşer min Cemâzie`l-evveli li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Kostanti veledi Marko

Andoni veledi İsbaru

Melyadu veledi Zeniyo

383

Lefkoşa`nın Tribyodi Mahallesi`nde Florenz`in vekili Balye Lefu aracılığı ile Baba Yakudiye`ye 30 guruşa menzil satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Tribyodi Mahallesi sâkinelerinden Florenz binti Luizu nâm nasrâniyye tarafından bey`-i âti`z-zikri ikrâra vekîl olub Hristofi veledi Luizu ve Baba Liyondiyo veledi Yerelimo nâm zimmîler şahâdetleriyle şer`an vekâleti sâbite olan Balye Lefu veledi Aleksandırı nâm zimmi meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`s-sifr Baba Yakud veledi Andreya nâm zimmî muvâcehesinde bi`l-vekâleten ikrâr ve i`tirâf idüb müvekkilem merkume Florenz mahalle-i mezbûrda vâkî` iki tarafdan kendi mülkü ve bir tarafdan müşteri merkume mülkü ve taraf-ı râbi` tarîk-i

`âmm ile mahdûd ve mümtâz bir bâb tahtânî hane yine mezbûr Babayakudiye tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile otuz `aded esedî guruşa bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr otuz guruşı tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledi fi maba`d mârrü`z-zikr menzil mezbûr Baba Yakudın mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`s-sâlis `aşer min Cemâzie`l-evveli li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Dervîş bin Sefer

Dülger Kostanti

Sarraf Kostanti

Yorgi veledi Kostanti

İstefani veledi Yorgi

384

Gilan`a bağlı Lanya Köyü`nde Kostanti`nin kız kardeşi Maru ile ortak olduğu menzilini 20 guruşa satması.

Gilan kazâsına tâbi` Lanya nâm karye sâkinlerinden Kostanti veledi Lorenz nâm zimmî kendi tarafından asâleten ve hemşiresi Maru binti Lorenz nâm nasrâniyye tarafından bey`-i âti`z-zikri ikrâr-ı vekîl olub Ahmed Beşe bin Turmuş ve Petro veledi Yasef şahâdetleriyle şer`an vekâleti sâbite olmağla vekâleten meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`s-sifr Melbadu veledi Zeniyo nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve i`tirâf idüb hemşirem merkume Maru ile müşâ`iyet üzere mâlikâne-i mutasarrıf olduğımız karye-i merkumede vâkî` bir tarafdan Yorgi mülkü ve bir tarafdan Eşuga mülkü ve bir tarafdan Yerelimo mülkü ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz iki bâb tahtânî hâne ve bir sundurma ve fırun ve bir mikdâr havluyı müştemil mülk-i müşterek menzilimizi mezbûr Melbaduya tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile yirmi `aded esedî guruşa bey` ve kabz-ı semen ma`dûd ve teslîm-i mebî` mahdûd eyledik fi maba`d mârrü`z-zikr menzil mezbûr Melbadunın mülk-i

müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dediklerinde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`s-sâbi` `aşer min Cemâzie`l-evveli li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Kostanti veledi Marko

Andoni veledi İsbaru

Melbadu veledi Lozenyo

385

Lefkoşa`nın Litrondo Köyü`nde Maru ile Mihail`in 1 dönüm ortak bahçelerini Leno`ye 10 guruşa satmaları.

Mahrûsa-ı Lefkoşa kazâsına tâbi` Litrondo nâm karye sâkinelerinden Maru binti Mihail nâm nasrâniyye sadri oğlu Mihail veledi Piyedri nâm zimmî ile meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`s-sifr Leno binti Filipo nâm nasrâniyye tarafından vekîl olub vekâleti nehc-i şer` üzere sâbite olan karındaşı Baba Andoni veledi Filipo nâm zimmî muvâcehesinde her biri ikrâr ve i`tirâf idüb karye-i merkumede vâkî` bir tarafdan müşteri merkume mülkü ve bir tarafdan Filipo mülkü ve bir tarafdan Piyedri mülkü ve ve taraf-ı râbi` hark ile mahdûd ve mümtâz tahmînen bir dönüm mülk-i müşterek bağçemizi sekiz günde hakk-ı şirbi olan bir havz mâ-i mu`ayyeneyle târih-i kitâbdan sekiz ay mukaddem merkume Lenoye tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile on `aded esedî guruşa bey` ve kabz-ı semen ma`dûd ve teslîm-i mebî` mahdûd eyledikden sonra mârrü`z-zikr bağçe merkume Lenonın mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dediklerinde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`s-sâbi` `aşer min Cemâzie`l-evveli li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Aci Luizu

Mihail veledi Luizu

Melyo veledi Ciryaku

Baba Delmutku

386

Gilan Kazası`na bağlı Turu Köyü`nde bulunan 1 bahçesini, 1 hanesini, 6 zeytin ve 6 harnub ağacı ile diğer ev eşyalarını Andreya`nın nedensiz yere elinde tutması üzerine, Lefkoşa`nın Kızıl Kule Mahallesi`ndeki Ayşe`nin mahkemeye başvurarak belirtilenlerden Andreya`nın vazgeçmesini talep etmesi.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Kızıl Kule Mahallesi sâkinelerinden Ayşe binti Abdullah nâm hâtûn meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde er karındaşı oğlu işbu bâ`isü`l-vesîkâ Andreya veledi Yuli nâm zimmî muvâcehesinde üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr Andreya Gilan kazâsına tâbi` Turu nâm karyede vâkî` lede`l-ahâlî ve`l-cîrân ma`lûmi`l-hudûd bir kıt`a bağçemi ve bir bâb hânemi derûnında vâkî` küplerimi vesâir evânem ve yine karye-i mezbûrda altı dîb zeytûn ve altı dîb harnubumı fuzûlen zabt eyledi suâl olunub kasr-ı yedine tenbîh olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl mezbûr Andreya cevâbında fi`l-hakîka mârrü`z-zikr bağ ve hâne ve eşcâr müdde`î merkume Ayşenin mülkü idi lâkin târih-i kitâbdan üc sene mukaddem yedimde olan işbu hüccet-i şer`iye nâtık üzere üc bin ikiyüz nakd-i râyic fi`l-vakt fıdda akçeye bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile bey` ve teslîm ve kabz-ı semen idüb ben dahi iştirâ ve tesellüm ve ila haze`l-an mâlikâne-i mutasarrafım civâr içinde kazâ-ı merkumede hükm-i şer`-i şerîf olan Halîl Efendi imzâsıyla mümzât ve hatmiyle mahtûm ve sene semân ve mie ve elf Saferi`l-hayrı `ân-teslîm müverrah bir kıt`a hüccet-i şer`iye ibrâz idüb nazar olundukda ve mazmûnı takrîrine mutâbık bulunmağın gıbbe`l-istintâk müdde`î merkume Ayşe mazmûn hüccet-i merkumeyi bi`t-tavi`s-saf ikrâr ve i`tirâf idecek da`vâsı muhzır-ı şirret olduğı zâhir olmağı emlâk-ı mezkûr mezbûr Andreya yedinde ibka ve müdde`î merkume Ayşe bî-vech-i mu`ârazadan men` olunub mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`s-sâbi` `aşer min Cemâzie`l-evveli li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Monla Mustafa bin Hasan

Mehmed Beşe bin Mehmed

Ali bin Mehmed

387

Lefkoşa`nın Aya Sofya Mahallesi`nde ölen Süleyman`ın vârisi ve oğlu Mustafa`nın vasîsi olan Fatıma`nın Tuzla Kazası`ndaki çiftlik ile içindeki eşyayı Receb`e 178 guruşa sattığı, ayrıca çiftliğin gelirinden 22 guruşta olmak üzere toplam 200 guruşu Receb`den aldığı hakkında.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Aya Sofya Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Süleyman Çelebi ibn Şabân nâm kimesnenin verâseti zevce-i metrûkesi Fatıma binti Enbiyâ Efendi ve sulbî sagîr oğlu Mustafaya münhasır olduğı şer`ân zâhir ve müte`ayyin olmağın sagîr-i merkumın kıbel-i şer`-i enverden mansube-i vasîsi olan vâlidesi merkume Fatıma meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ fahrü`l-ulemâ` Receb Efendi ibn Mehmed mahzarında bi`l-asâle ve bi`l-vesâye ikrâr ve i`tirâf idüb zevcim müteveffâ-yı mezbûr Süleyman Çelebi mûmâ-ileyh Receb Efendinin taht-ı icâresinde olan Tuzla kazâsında vâkî` Çene çiftliği dimekle ma`rûf vakf-ı çiftliği ber-vech-i iştirâk mutasarrıf olmağın içinde mevcûd olan eşyâ müşterekden ma`rifet-i şer`le beyne`l-müslimîn kıymetleri takdîr olunduğı üzere nısf hissesini izn-i şer`le asâlet ve vesâyetim hasebiyle mûmâ-ileyh Receb Efendiye yüz yetmiş sekiz guruşa bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra yine zevcim mezbûr Süleyman Çelebinin defteri nâtık oldığı üzere çiftlik-i mezkûre harc ve sarf eyledikde akçe hesâb olunub icâresinden hissesinden isâbet idenden mâ`adâ mûmâ-ileyh Receb Efendi üzerinde ziyâde yirmi iki guruş bâkî kalmağın bey`-i mesfûr yirmi iki guruş ile semen-i mezkûr cem`an ikiyüz guruşı mûmâ-ileyh Receb Efendi yedinden tamâmen ahz ü kabz eyledim min ba`d çiftlik-i mezkûrda ve içinde mevcûd olan müşterek gerek mirâs ve gerek sâir eşyâda hakkımız kalmadı dedikde gıbbe`t-tasdiki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`l-`aşrîn min Şabânü`l-mu`azzam li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Fahrü`l-hutebâ Es-Seyyid Mustafa Efendi

Mustafa Efendi ibn Hüseyin

Hüseyin Beşe bin Muslu

İbrahim Çelebi ibn Mehmed Çelebi

Lefkoşa`nın Aya Sofya Mahallesi`nde Mehmed Efendi, İsmail Ağa`nın Mesarye`nin Mandiye Köyü`nde satın aldığı çiftliğin yarısında hakkı olması nedeniyle mahkemeye başvurduğu, elindeki vesikanın geçerli olmadığına çiftliğin İsmail Ağa`nın olduğu hakkında karar verildiği.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Aya Sofya Mahallesi sâkinlerinden Mehmed Efendi ibn Mustafa Efendi meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ İsmail Ağa bin Ramazân nâm kimesne mahzarında takrîr-i kelâm idüb bundan akdem mezbûr İsmail Ağa saraylı dimekle ma`rûf Rabia nâm hâtûndan iştirâ eylediği Mesarye kazâsına tâbi` Mandiye nâm karyede vâkî` çiftlik nısfına ben müstahak çıkub taleb-i da`vâ ve ahz eylemişdim ba`dehû esnâ-ı ba`îde benden sâdır olan ba`zı ef`âl ve akvâlden nâşî da`vâm mesmû` olmamağın yedime verilen hüccet dahi ma`mûl-i bahâ olmadığına mezbûr İsmail Ağa fetvâ-yı şerîfe mezkûr şer`an kendüye hükm olunmak hark nizâ`-ı kat` olunmak içün yedimde olan hücceti taleb eyledikde hazır ve mevcûd olmamağla çiftlik-i mezkûr müte`allik cem`î de`âvîden zimmetini ibrâ-i `âmm katı`-ı nizâ`mla ibrâ ve ıskat eyledim min ba`d husûs-ı mezbûr müte`allik da`vâ ve husûmetim yokdur zuhûr dahi iderse ibrâz eylediğim temessükât ma`mûl-ı bahâ olmayub ve lede`l-hükkâmi`l-kirâm da`vâm mesmû` olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`s-sâdis `aşer min Cemâzie`l-evveli li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Fahrü`l-müderrisini`l-kirâm Yahya Efendi

Fahrü`l-a`yân El-hâc Mustafa Mir-alây

Fahrü`l-eşbâh El-hâc Hasan Ağa Kethûda-yı Yeniçeriyân

Fahrü`l-akrân Hasan Ağa Başçavuş

Mustafa Ağa bin

Ali Hoca

389

Lefkoşa`nın Ömeriye Mahallesi`nde Mustafa`nın Rıdvan Ağa ve eşi Saime`ye 80 guruşa menzil satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından `Ömeriye Mahallesi sâkinlerinden Mustafa bin Mehmed nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ Rıdvan Ağa bin Yusuf nâm kimesne ile zevcesi Saime binti Muharrem nâm hâtûn mahzarlarında ikrâr ve i`tirâf idüb mahalle-i mezbûrda vâkî` iki tarafdan Ayşe Hatûn mülkü ve bir tarafdan İsmail Beşe mülkü ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtaz iki bâb fevkanî ve üc bâb tahtânî hâne ve iki sundurma bir mikdâr havlı ve bi`r-i mâî ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi müştemil mülk-i menzilimi merkûmân Rıdvan Ağa ile zevcesi merkume Saimeye `ale`l-iştirâki`s-sevi tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile seksen `aded esedî guruşa bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr seksen guruşı tamâmen yedlerinden ahz ü kabz eyledim fi maba`d mârrü`z-zikr menzil mezbûran Rıdvan Ağa ile zevcesi merkume Saimenin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsunlar dedikde gıbb`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`s-sâni ve`l-`aşrîn min Cemâzie`l-evveli li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

El-hâc Evyeş

Hasan Odabaşı

Beşir Ağa

El-hâc Hasan bin Ahmed

Mehmed Beğ

Mustafa bin Hasan

390

Lefkoşa`nın Fenarimâno Mahallesi`nde Nüfudumir`in Hristofiye 30 guruşa menzil satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Fenarimâno sâkinelerinden Nüfudumir binti Luizu nâm zimmî meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`s-sifr Hristofi veledi Gavrail nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve i`tirâf idüb mahâlle-i mezbûrda vâkî` iki tarafdan Baba Yorgi mülkü ve iki tarafdan tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz iki bâb

tahtânî hâne ve bir sundurma ve bir mikdâr havlı ve bi`r-i mâî ve eşcâr-ı müsmireyi müştemil mülk-i menzilimi mezbûr Hristofiye tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile otuz `aded esedî guruşa bey` ve teslîm ve kabz-ı semen ma`dûd ve teslîm-i mebî` mahdûd eyledim fi maba`d mârrü`z-zikr menzil mezbûr Hristofinin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`s-sâni ve`l-`aşrîn min Cemâzie`l-evveli li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

İbrahim Efendi

Kostanti veledi Komi

Dirluka veledi Yanni

Ledreker veledi Zorzi

Baba Yorgi Kuyumcu

391

Lefkoşa`nın Tahte`l-Kal`a Mahallesi`nde Ayşe`nin vekili Mevlûd aracılığı ile diğer Mevlûd`e 18 guruşa menzil satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Tahte`l-Kal`a Mahallesi sâkinelerinden Ayşe binti Hüseyin nâm hâtûn tarafından bey`-i âti`z-zikri ikrâra vekîl olub zâtını ma`rifet-i şer`iye ile `ârifân olan İvaz bin Yahya ve Piyâle bin Mehmed nâm kimesneler şahâdetleriyle şer`an vekâleti sâbite olan Mevlûd bin Yusuf nâm kimesne mahzarında bi`l-vekâle ikrâr ve i`tirâf idüb müvekkilem merkume Ayşe mahalle-i mezbûrda vâkî` iki tarafdan Piç Ali mülkü ve bir tarafdan Kasab Sefer mülkü ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz bir bâb fevkanî ve iki bâb tahtânî hâne ve bir sundurma ve bir mikdâr havlı ve bir dîb Tut şecereni müştemil mülk-i menzilini mezbûr diğer Mevlûde tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile on sekiz `aded esedî guruşa bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr on sekiz guruşı tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledi fi maba`d mârrü`z-zikr menzil mezbûr diğer Mevlûdin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-

taleb ketb olundı fi`l-yevmi`l-hâdi ve`l-`aşrîn min Cemâzie`l-evveli li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Sefer Beşe bin

Enbiyâ Beşe bin

El-hâc Ramazân bin Abdullah

Dervîş Mehmed bin

Ali Beşe

392

Lefkoşa`nın Arab Ahmed Paşa Mahallesi`nde ölen Mustafa`nın oğlu Hüseyin`in vasîsi Ramazân`ın Hüseyin için nafaka talebi üzerine, Mustafa`nın malından günlük 10 akçe nafaka bağlanması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından `Arab Ahmed Paşa Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Es-Seyyid Mustafa Ağa bin Ramazân nâm kimesnenin sulbî sagîr oğlu Hüseyinin kıbel-i şer`-i enverden mansûb-ı vasîsi olan işbu râfi`ü`l-küttâb El-hâc Ramazân bin Mehmed nâm kimesne meclis-i şerî`at-ı şerîfede takrîr-i kelâm ve ifâde-i merâm idüb sagîr-i mezbûr Hüseyine babasından intikal iden malından taraf-ı şer`-i mazhardan kadr-i ma`rûf nafaka ve kisve-i bahâ farz ve takdîr olunmak matlûbumdur dedikde hâkim-i mevki` sadr-ı küttâb dahi sagîr-i mezbûr Hüseyine babasından intikal iden malından meşvere-i sikât ile târih-i kitâbdan yevmi on akçe nafaka ve kisve-i bahâ farz ve takdîr idüb vakt-i zarûretde istidâna ve hîn-i zaferde rücû`â izn birle mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi gurre-i Cemâzie`l-evveli li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Monla Mustafa Hasan

Ramazân Hasan

Mustafa bin Mehmed

393

Lefkoşa`nın Ömeriye Mahallesi`nde etmekçi tâifesinden Flori`nin, Mehmed`in zimmetinde kalan 54 guruş ile borcunun takas edilmesini istemesi.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından `Ömeriye Mahallesi sâkinlerinden olub etmekci tâifesinden işbu bâ`isü`s-sifr Flori veledi Yorgi nâm zimmî meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde El-hâc Mehmed bin nâm kimesne mahzarında üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr El-hâc Mehmedin emriyle on üc sene yevmi on bir akçe etmek ta`yîn virüb mezbûr El-hâc Mehmedin cem`an zimmetinde elli dört guruş müctemi` olmağın kendüye olan beynimizde ma`lûm deynime takas eylemek murâd eylediğimde ta`allül ider suâl olunub icrâ-yı hakk olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl mezbûr El-hâc Mehmed yirmi iki ber-vech-i mübeyyen üzere mezbûr Floriden etmek aldığı ikrâr ve mâ`adâsını inkâr idecek müdde`î mezbûr Floriden müdde`âsını mübeyyin beyyine taleb olundukda `udûl-ı ricâlden olub Hasan bin Abdullah ve Mustafa bin İsmail nâm kimesneler li-ecli`ş-şahâde meclis-i şer`e hazırân olub eserü`l-istişhâdi`ş-şer` fi`l-hakîka mezbûr El-hâc Mehmed müdde`î mezbûr Floriden ta`yın-ı etmek almağla başlıyalıdan beri üc sene olub ve bizim huzûrumuzda ikrâr dahi eyledi üc sene yevmi on akçe etmek aldığı ikrâr idüb lâkin zimmetinde olan akçenin fâidesine mahsûb iderim deyü her bâb nizâ` idüb biz bu husûsa ve bu minvâl üzere şahidleriz şahâdet ideriz deyü her biri edâ-ı şahâdet-i şer`iye eylediklerinde gıbb-i ri`âyete şerâiti`l-kabûl şahâdetleri makbûl olmağın mûcebiyle hükm birle mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`l-`aşrîn min Cemâzie`l-evveli li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Monla Mustafa bin Hasan

Murâd bin Abdullah

Ramazân bin Hasan

Mustafa bin Mehmed

394

Lefkoşa`nın Nevbethâne Mahallesi`nde ölen Tuzoğlu Aslan`ın oğlu Karabeyt, babasının Meryem`den üst katta bulunan bir oda satın aldığı, bu odayı eşi Nuseyin`in mirasa dahil etmemesini şikayeti hakkında.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Nevbethâne Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem mürd olan Tuzoğlu Aslan nâm Ermeninin sulbî oğlu Karabeyt meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`s-sifr vâlidesi Nuseyn binti Allahverdi nâm Ermeniye muvâcehesinde üzerine takrîr-i da`vâ idüb babam hâlik-i mezbûr hâl-i hayâtında vâlidem merkume Nuseyin mahalle-i merkumede vâkî` lede`l-ahâlî ve`l-cîrân ma`lûmi`l-hudûd hemşirem Meryem nâm Ermeniyeden iştirâ eylediği menzilde kendi malıyla bir bâb fevkanî oda ihdâs etmeğin vâlidem merkume Nuseyin mezkur odayı zabt idüb mîrâsa idhâlden imtinâ` ider suâl olunub icrâ-yı şer` olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl merkume Nuseyin cevâbında fi`l-hakîka mârrü`z-zikr fevkanî odayı zevcim hâlik-i mezbûr ihdâs eylediği mukarrer lâkin hâl-i sıhhatinde bana on beş guruş semen-i makbûza bâten bey` ve teslîm etmeğin ila haze`l-an mâlikâne-i mutasarrıfam deyü def`le mukabele idecek gıbbe`l-istintâk ve `akîbe`l-inkâr merkume Nuseyinden sıdk-ı makalına mutâbık-ı beyyine talep olundukda `udûl-ı ricâlden El-hâc Abdi bin Mustafa ve Mevlûd bin Receb nâm kimesneler li-ecli`ş-şahâde meclis-i şer`e hazırân olub eserü`l-istişhâdi`ş-şer` fi`l-hakîka hâlik-i mezbûr Tuzoğlu Aslan hâl-i hayâtında ihdâs eylediği mârrü`z-zikr fevkanî odayı bizim huzûrumuzda zevcesi merkume Nuseyine on beş guruş semen-i makbûza bâten bey` ve teslîm eyledi biz bu husûsa bu minvâl üzere şâhidleriz şahâdet dahi ideriz deyü her biri edâ-ı şahâdet-i şer`iye eylediklerinde gıbb-i ri`âyete şerâiti`l-kabûl şahâdetleri makbûl olmağın müdde`î mezbûr bî-vech-i mu`ârazadan men` birle mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`l-`aşrîn min Cemâzie`l-evveli li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Monla Mustafa bin Hasan

Mustafa bin Mehmed

Ali bin Mehmed

Ramazân bin Hasan

395

Magosa`da Galye`nin kendisine tecavüz eden Meraz`dan şikayeti.

Bi`l-fi`l cezîre-i Kıbrıs mütesellimi olan kıdvetü`l-emâcid ve`l-ekârim Hüseyin Ağa zîde-mecdûhu tarafından fahrü`l-emsâl Mehmed Ağa mübâşeretiyle medîne-i Magosa

sâkinelerinden Galye binti Yanni nâm nasrâniyye meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`s-sifr Meraz veledi Yasef nâm ermeniyi ihzâr ve muvâcehesinde üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb bundan akdem mezbûr Meraz medîne-i merkumede vâkî` menziline varmışidim beni ıdlâl idüb zinâ etmeğin hâlâ kendiden beş aylık hamile olmağla suâl olunub mûceb-i şer`isi icrâ olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl `akîbe`l-inkâr müdde`î merkumeden müdde`âsını beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineden kemâl-i mertebe izhâr-ı `acz birle istihlâf etmeğin zinadan yemîn cârî olmayub lâkin ihtimâm ve ıspât içün mezbûr Merazıya müdde`î merkumeyi vech-i mübeyyen üzere menziline getürüb fi`l-i şenî` kasdıyla ta`aruz eylediğine yemîn teklîf olundukda oldahi `alâ vakfi`l-me'sûl yemîn bi`l-lahi enzeli`l-incil `alâ İsa `âleyhi`s-selâm etmeğin müdde-i merkume bî-vech-i mu`ârazadan men` olunub mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`l-hâmis ve`l-`aşrîn min Cemâzie`l-evveli li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Hasan Beşe bin Mehmed

Murâd bin Abdullah

396

Lefkoşa`nın Palihor Köyü`nde ölen Konstantin`in ceddi ve Mâriye`nin vasîsi Atuse`nin Kostantin`in kardeşinin oğlu yine ölen Solumu`nun mirasını annesi Hristine`nin zabt ettiği bu mirasta akrabalık ilişkisine bağlı olarak Solumu`nun mirasının 1/3 hissenin Kostanti`ye ait olduğunu ileri sürerek alıverilmesini talep etmesi.

Mahrûsa-ı Lefkoşa kazâsına tâbi` Palihor nâm karye sâkinlerinden iken bundan akdem mürd olan Kostanti veledi nâm zimmînin sulbîye-i sagîr kızı Mâriyenin kıbel-i şer`-i enverden mansûbe-i vasîsi olan ceddesi Atuse binti Dalyandi nâm nasrâniyye meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde hâlik-i mezbûrun karındaşı olub bundan esbak mürd olan Balyander nâm zimmînin verâseti zevce-i metrûkesi Hristine binti Yakomi ve anası merkume dahi mürd olub verâseti vâlidesi mezbûr Hristineye münhasır olmağı mezbûr Hristine muvâcehesinde bi`l-asâleten ve bi`l-vesâyeten üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb oğlum hâlik-i mezbûr Kostanti mezbûr Solumu mürd oldukda hayâtında olmağı mezbûr Solumunın terekesinin sülüsâni mezbûr Kostantiye isâbet iderki mezbûr

Hristineye bi`l-külliyye zabt idüb bana teslîmden imtinâ` ider suâl olunub alıverilmesi matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl mezbûr Hristine cevâbında merkum Kostanti oğlum mezbûr Solumudan mukaddem mürd olmağla cem`î terekesi bana isâbet ettiği zabt eylemişdir deyü oğlu mezbûr Solumu mürd oldukda merkum Kostantinin hayâtında olduğı inkâr idecek müdde`î merkumeden müdde`âsını mübeyyin beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineden izhâr-ı `acz birle istihlâf etmeğin gıbbe`t-tahlîfi`ş-şer` müdde`î merkume bilâ beyyine mu`ârazadan men` olunub mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`s-sâmin ve`l-`aşrîn min Cemâzie`l-evveli li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Monla Mustafa bin Hasan

Murâd bin Abdullah

Ramazân bin Hasan

397

Lefkoşa`nın Aya Sofya Mahallesi`nde Yasemin vekili Velî Beşe aracılığı ile Fatıma`ya 100 guruşa menzil satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Aya Sofya Mahallesi sâkinelerinden Yasemin binti Receb nâm hâtûn meclis-i şer`-i hatir-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ Fatıma binti Abdullah nâm hâtûn tarafından vekîl olub vekâleti nehc-i şer` üzere sâbite olan Velî Beşe bin Receb nâm kimesne mahzarında ikrâr ve i`tirâf idüb mahalle-i mezbûrda vâkî` bir tarafdan Es-Seyyid Hacı Mehmed Efendi mülkü ve bir tarafdan Şeyh Musa Efendi vakfı ve bir tarafdan yine kendi mülküm ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz zukak kapusı üstünde üc bâb fevkâni ve bir bâb tahtânî hâne ve bir bâb sayfiyye ve bir tahtânî sundurma ve bi`r-i mâî ve bir mikdâr havluyı müştemil mülk-i menzilimi merkume Fatımaya tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey-i bât sahîh-i şer`î ile yüz `aded esedî guruşa bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr yüz guruşı tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledim fi maba`d mârrü`z-zikr menzil merkume Fatımanın mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıfa olsun benim kat`en `alâka ve medhalim kalmadı dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb

olundı fi`l-`yevmi`t-tâsi` ve`l-`aşrîn min Cemâzie`l-evveli li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

`Umdeti`l-meşayihi`l-a`zâm Es-Seyyid Dervîş Efendi

Fahrü`l-ulemâ` Es-Seyyid Hacı Mehmed Efendi

Ebu Bekr Efendi

Mustafa Efendi El-imâm

El-hâc Abdi

Mevlûd Beşe bin Ali

398

Lefkoşa`nın Aya Sofya Mahallesi`nde Abdülkâdir Ağa`nın Saliha, Hasan, Mehmed ve Ali`den hakkı olan 35,5 guruşun alıverilmesini talep etmesi.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Aya Sofya Mahallesi sâkinlerinden Abdülkâdir Ağa bin Mustafa Beğ nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde Pendaye kazâsında sâkine iken bundan akdem fevt olan Marta oğlu Mustafa nâm kimesnenin zevcesi Saliha binti Sinan ve sulbî oğulları Hasan ve Mehmed ve Ali nâm kimesneler mahzarlarında üzerlerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb müteveffâ-yî mezbûr Marta oğlu Mustafa zimmetinde cihet-i farz-ı şer`iyeden otuz beş buçuk guruş hakkım olub taleb eylediğimde merkume Saliha ve merkumun Hasan ve Mehmed ve Ali edâdan imtinâ` ider suâl olunub alıverilmesi matlûbumdur dedikde gıbbe`s-suâl merkume Saliha ve merkumun Hasan ve Mehmed ve Ali cevâblarında müteveffâ-yı mezbûr Marta oğlu Mustafa ism-i mal ıtlak olunur muhallefâtı olmadığından mâ`adâ müdde`î mezbûr deyni olduğı ma`lûmumuz değildir deyü bi`l-külliyye inkâr idecek müdde`î mezbûr Abdülkâdir Ağadan müdde`âsını mübeyyin beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineden izhâr-ı `acz birle istihlâf etmeğin gıbbe`t-tahlîfi`ş-şer` müdde`î mezbûr Abdülkâdir bilâ beyyine mu`ârazadan men` olunub mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`r-râbi` min Cemâzie`l-âhir li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Ali Çavuş

Mehmed bin Odabaşı

399

Lefkoşa`nın Yahya Mahallesi`nde Mâriye`nin izni yok iken eşi Yorgi`nin Aliye 18 guruşa menzil sattığını bu yüzden Ali`ye sorulmasını talep etmesi.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Yahya Mahallesi sâkinelerinden Mâriye binti Filipo nâm nasrâniyye meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesikâ El-hâc Ali bin Ahmed nâm kimesne mahzarında üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb işbu hazır-ı bi`l-meclis zevcim Yorgi veledi Nikolo nâm zimmî mahalle-i mezbûrda vâkî` bir tarafdan mezbûr El-hâc Ali mülkü ve bir tarafdan Tomazu mülkü ve tarafeynden tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz iki tahtânî hâne ve bir sundurma ve bir mikdâr havlı ve bi`r-i mâî ve bir dîb tut şecereyi müştemil mülk-i menzilimi iznim yoğiken onsekiz guruş semen-i makbûza mezbûr El-hâc Aliye bey` etmeğin hâlâ taleb iderim suâl olunsun dedikde gıbbe`s-suâl mezbûr Yorgiden menzil-i mezkûrı iştirâ eylediğimde zevcesi merkume Mâriyeden huzûr-ı müslimînde istizân eylediğimde bey`-i mezkûr tecvîz eylemişdir deyü def`le mukabele idecek gıbbe`l-istintâk ve `akîbe`l-inkâr mezbûr El-hâc Aliden sıdk-ı makalına mutâbık beyyine taleb olundukda `udûl-ı ricâlden Es-Seyyid Mehmed Çelebi bin Mustafa ve Hasan bin Yusuf nâm kimesneler li-ecli`ş-şahâde meclis-i şer`e hazırân olub eserü`l-istişhâdi`ş-şer` fi`l-hakîka mezbûr El-hâc Ali menzil-i mahdûd-ı mezkûrı mezbûr Yorgiden iştirâ eyledikde bizim huzûrumuzda zevcesi müdde`î merkume Mâriyeden istizân eyledikde merkume Mâriye bey`-i mezkûrı tecvîz eyledi biz bu husûsa ve minvâl üzere şâhidleriz şahâdet dahi ideriz her biri edâ-ı şahâdet-i şer`iye eylediklerinde gıbb-i ri`âyete şerâiti`l-kabûl şahâdetleri makbûl olmağın bey`-i mezkûrın hüccetine ba`de`l-hükm müdde`î merkume Mâriye mu`ârazadan men` olunub mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`l-hâmis ve`l-`aşrîn min Cemâzie`l-evveli li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Monla Mustafa bin Hasan

Ramazân bin Hasan

Mustafa bin Mehmed

400

Lefkoşa`nın Tahte`l-Kal`a Mahallesi`nde Hadîce`nin eşi Mustafa`dan muhâle`a ile boşanması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Tahte`l-Kal`a Mahallesi sâkinelerinden Hadîce binti Ahmed nâm hâtûn tarafından hul`-ı âti`z-zikri ikrâra vekîl olub zâtını ma`rifet-i şer`iye ile `ârifân olan Hasan bin Ali ve Mustafa bin Mehmed nâm kimesneler ta`rîf ve şahâdetleriyle şer`an vekâleti sâbite olan Ramazân bin Hasan nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde müvekkile-i merkumenin zevc-i muhâli`î olan işbu bâ`isü`l-vesîkâ El-hâc Mustafa bin Velî nâm kimesne mahzarında bi`l-vekâle ikrâr ve i`tirâf idüb müvekkilem merkume Hadîce mezbûr El-hâc Mustafanın zevcesi olub lâkin beynimizde hüsn-i mu`âşeretimiz olmamağla zimmetinde mütekarrir ve ma`kûdün-`aleyh olan on guruş mehr-i müccelinden ve nafaka-ı `iddetinden geçüb meunet-i süknâsı dahi kendi üzerine olmak üzere mezbûr El-hâc Mustafa ile muhâle`a-ı sahîhe-i şer`iye ile muhâle`a eyleyüb oldahi ber-vech-i muharrer hûl`-ı merkumı kabûl eyledikden sonra her biri âherin zimmetini hukûk-ı zevciyyete müte`allik `âmme-i de`âvîden ibrâ ve ıskat eylediler dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`r-râbi` min Cemâzie`l-âhir li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Ali bin Hıdır

Ali bin Mehmed

Ramazân bin Hasan

401

Lefkoşa`nın Ömeriye Mahallesi`nde Rıdvan`ın Serahun Köyü`nde 1020 guruşa 1 müşterek menzil, 1 evlek bahçe, 2 tane 5 dönüm bahçeyi ziraat aletleriyle birlikte İbrahim Beşe`ye satması ve yine aynı köyde 30 guruş karşılığında 130 dönüm tarlayı İbrahim Beşe`ye devretmesi hakkında.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından `Ömeriye Mahallesi sâkinlerinden Rıdvan Ağa bin Yusuf nâm kimesne zevcesi Saime binti Muharrem nâm hâtûn ile meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ İbrahim Beşe bin Mustafa nâm kimesne mahzarında her biri ikrâr ve i`tirâf idüb `akd-i âti`z-zikrin sudûruna değin ber-vech-i iştirâk silk-i mülk-i sahîhimizde müttesilk emlâkımızdan olub mahrûsa-ı merkume

kazâsına tâbi` Serahun nâm karyede vâkî` bir tarafdan Yahya Efendi mülkü ve bir tarafdan Rahîme Hâtûn mülkü ve bir tarafdan hark ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz iki bâb fevkanî dört bâb tahtânî hâne ve iki sundurma ve bi`r-i mâî ve kenîf ve bir mikdâr havlı ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi müştemil mülk-i müşterek menzilimizi ve yine karye-i merkumede vâkî` bir tarafdan hark ve bir tarafdan Dâvudi Yark mülkü ve bir tarafdan Rahîme Hâtûn mülkü ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz Terkaclı bağçe dimekle marûf bir evlek bağçemizi her on sekiz günde iki buçuk sâ`at mâ-i mu`ayyenesiyle ve yine iki tarafdan Hasan Halîfe mülkü ve bir tarafdan Ömer Beşe mülkü ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz sundûrmayla dimekle ma`rûf beş dönüm zâtü`l-eşcâr bağçemizi her on sekiz günde dokuz sâ`at mâ-i mu`ayyeneyle ve yine bir tarafdan Fatıma Hâtûn mülkü ve bir tarafdan hark ve bir tarafdan Turmuş Ali mülkü ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz Turmuş Ali bağçesi dimekle ma`rûf beş dönüm bağçemizi her on sekiz günde iki sâ`at mâ-i mu`ayyeneyle ve iki re’s ecfet öküzümüzü ve bir `araba vesâir âlât-ı zirâ`âtiyle bi-safka-i vâhîde tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile beğ-i mezbûr İbrahim Beşeye bin yirmi `aded esedî guruşa bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve kabz ve kabûl ve tesellüm eyledikden sonra yine karye-i merkumede vâkî` lede`l-ahâlî ve`l-cîrân ma`lûmi`l-hudûd ve`l-kat` tahmînen yüz otuz dönüm tarlamızı dahi bâ-izn-i sâhib-i arz otuz guruş bedel mukabelesinde mezbûr İbrahim Beşeye ferâğ ve hakk-ı tasarrufunı tefvîz oldahi tefevvüz ve kabûl eyledikden sonra semen-i mezbûr ile bedel-i mezkûr cem`an bin elli guruşa her birimiz `alâ kadri`l-hısas tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledik fi-maba`d mârrü`z-zikr emlâk-ı mezkûr mülk-i müşterâsıdır ve arazi-i mesfûre dahil taht-ı tasarrufı olmuşdur emsâli tasarrufıken mutasarrıf olsun bizim `alâka ve medhalimiz kalmamışdır dediklerinde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`s-sâlis min Cemâzie`l-âhir li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Hasan Ağa bin El-hâc Mustafa

Şabân Bölükbaşı

El-hâc Mustafa Ağa bin Ramazân

Nurullah Çelebi ibn Ali

Mustafa Çelebi ibn Hasan

Monla Hasan bin Muharrem

Turmuş Ali bin

402

Lefkoşa`nın Ağrocipye Köyü`nde Kornelyo`nun Hristofi`nin yanına evlendirmek vaadiyle gittiği halde evlendirilmeyip, 2 sene hizmet ettirildiğini belirtip, bunun karşılığını istemesi üzerine önce Hristofi`nin bunu kabul etmediği, fakat daha sonra 2 guruşa antlaşmaya varıldığı ve bu bedeli de Kornelyo`nun alması hakkında.

Mahrûsa-ı Lefkoşa kazâsına tâbi` Ağrocipye nâm karye sâkinelerinden Kornelyo binti Tomazu nâm nasrâniyye meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`s-sifr Ünyu binti Hristofi nâm nasrâniyye muvâcehesinde ikrâr ve i`tirâf idüb bundan akdem merkume Ünyu beni cihârleyüb evlendirmek kavliyle iki sene istihdâm idüb ba`dehû beni redd idüb kavline vefâ etmekle ecr-i misl hizmetimi taleb eylediğimde sen çulhalık öğretmek içün bana şâkirdlik gelmişdin deyü kavl-i mezkûrı inkâr idüb beynimizde münâza`ât-ı kesîre cereyân etmişdi el-hâletü hâzihi beynimizde vesâtet-i muslihûn ile iki sene hizmetim mukabelesinde `alâ tarîki`s-sulh ve`t-tehârüci`ş-şer` yedinden iki `aded esedî guruş alub husûs-ı merkumeye müte`allik `âmme-i de`âvîden zimmetini ibrâ-ı `âmm katı`-ı nizâ`mla ibrâ ve ıskat eyledim min ba`d da`vâ ve husûmetim yokdur zuhûr dahi iderse lede`l-hükkâmi`l-kirâm mesmû` ve makbûl olmasun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`s-sâbi` min Cemâzie`l-âhir li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Muhzır Ali bin Mehmed

Murâd bin Abdullah

Mustafa bin Mehmed

Nikolo veledi Yorgi

Bavli veledi Nikolo

Mihail veledi Yanni

Nikolo veledi Barderay

403

Lefkoşa`nın Kızıl Kule Mahallesi`nde Yûnus`un Matyo`ya 14 guruşa menzil satması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Kızıl Kule Mahallesi sâkinlerinden Yûnus bin Cafer nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`s-sifr Matyo veledi nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve i`tirâf idüb mahalle-i mezbûrda vâkî` bir tarafdan Halîl Halîfe ve bir tarafdan Sarı Hasan mülkü ve tarafeynden tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz bir bâb tahtânî hâne ve bir mikdâr havlı ve bi`r-i mâî virüb harnub şecerini müştemil mülk-i menzilimi mezbûr Matyoya tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile on dört `aded esedî guruşa bey` ve teslîm oldahi ber-vechi muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr on dört guruşı tamâmen ahz ü kabz eyledim fi maba`d mârrü`z-zikr menzil mezbûr Matyonun mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`t-tâsi` min Cemâzie`l-âhir li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Mustafa bin Hasan

Ali bin Mehmed

Muhzır Mustafa

Muhzır Ramazân

404

Lefkoşa`nın İpsomolof Köyü`nde Ali`nin 6 dönüm bahçesini içindeki yapı ve ağaç-larıyla 195 guruşa Yusuf`a satmasıyla birlikte, 13 dönüm tarlasını da 5 guruş karşı-lığında yine Yusuf`a bırakması.

Mahrûsa-ı Lefkoşa kazâsında tâbi` İpsomolof nâm karye sâkinlerinden Ali bin Rıdvan nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`l-vesîkâ El-hâc Yusuf bin Abdi nâm kimesne mahzarında ikrâr ve i`tirâf idüb karye-i merkume toprağında vâkî` bir tarafdan Abdurrahman bağçesi ve iki tarafdan Cafer Paşa vakfı ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve mümtâz on bâb tahtânî ve fevkanî hâne ve üc sundurma ve

eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi müştemil altı dönüm bağçemizi Rıdvan beş günde bir gün ve bir gice mâ-i mu`ayyeneyle mezbûr El-hâc Yusuf tarafeynden icâb ve kabûli hâvî bey`-i bât-ı sahîh-i şer`î ile yüz doksan beş `aded esedî guruşa bey` ve teslîm oldahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan yine karye-i mezbûrda vâkî` lede`l-ahâlî ve`l-cirân ma`lûmi`l-hudûd ve`l-kat` on üc dönüm tarlamı dahi bâ-izn-i sâhib-i arz mezbûr El-hâc Yusufa beş guruş bedel mukabelesinde ferâğ ve hakk-ı tasaruffını tefvîz oldahi tefevvüz ve kabûl eyledikden semeni mezkûr ile bedel-i mezbûr cem`an ikiyüz guruşı tamâmen yedinden ahz ü kabz eyledim fi maba`d mârrü`z-zikr bağçe bi-cümle`t-tevâbi` ve`l-levâhik mezbûr El-hâc Yusufin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve hasebemâ yuhtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`l-hâdî `aşer min Cemâzie`l-âhir li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

`Umdeti`l-ulemâi`l-muhakkakîn Mehmed Efendi El-Müfti

Fahrü`l-hutebâ Ebu Bekr Efendi

Halîl Ağa bin

Hasan Ağa bin Mehmed

Dervîş bin Mehmed

Mustafa Çelebi bin İbrahim

405

Lefkoşa`nın Câmi`-i Cedîd Mahallesi`nde İsmail Ağa`nın Mesarye Kazası`na bağlı Mandiye Köyü`nde bulunan çiftliğin yarısını önce Mehmed Efendi`nin Cüneh Ali`ye 100 guruşa sattığını, daha sonra da Cüneh Ali`nin de İsmail Ağa`nın oğlu Ahmed`e yine 100 guruşa sattığını belirtmiş, fakat oğlunun ölümünden sonra aynı çiftliğin yarısına tekrar Mehmed Ağa`nın el koyduğunu şikayet etmesi hakkında.

Husûs-ı âti`l-beyânı istimâ`-ı tahrîr içün cezîre-i Kıbrıs vâlisi olan emîri`l-ümerâi`l-kirâm kebîri`l-küberâi`l-fihâm zü`l-kadr ve`l-ihtirâm sa`âdetlû semâhatlû İsmail Paşa bismi`llah mâ-berîd ve mâ-yeşâ hazretlerinin divân-ı `âliyyelerinde zeyl-i kitâbda muharreri`l-esâmi olan müslimîn huzûrunda `akd meclis-i şer`-i enver olundukda

mahrûsa-ı Lefkoşa Mahallâtından Câmi`-i Cedîd Mahallesi sâkinlerinden işbu bâisü`l-vesîkâ İsmail Ağa ibn Ramazân nâm kimesne meclis-i ma`kûd-ı mezbûrda zikri âti çiftliğin nısfına vazı`l-yed olan Mehmed Efendi ibn Mustafa Efendi nâm kimesne mahzârında üzerine da`vâ ve takrîr-i kelâm idüb mahrûsa-ı merkume mahallâtından Aya Sofya Mahallesi sâkinelerinden iken bundan vefât iden saraylı dimekle ma`rûf Rabia binti Ferruh nâm hâtûn elli altmış sene beri taht yedinde olub mâlikâne-i mutasarrıfa oldığı Mesarye kazâsına tâbi` Mandiye nâm karyede vâkî` lede`l-ahâlî ve`l-cîrân ma`lûmi`l-hudûd bir kıt`a çiftliğine `umûmen dellâla virüb sûk-ı sultânîde bey`e `arz ve bir iden ziyâde müzâyede olundukda mezbûr Mehmed Efendi şirâya tâlib olub lâkin pazar idemencik Allahü mübârek eylesün benim `alâka ve medhalim yokdur kime dilerse bey` eylesün deyü ve kat`î `alâka ıskat-ı hakk eyledükden sonra tekrâr ben dahi haberlündirdiğimde bana dahi `alâka ve hakkım yokdur deyü cevâb etmekle yedimde olan hüccet-i şer`iye nâtık oldığı üzere Ali Monla İlyas altıyüz guruş semen-i medfû`â iştirâ ve kabz ve tesellüm ve iki ücyüz guruş harc idüb harâbesini ta`mîr ve termîm ve iki sene mâlikâne mutasarrıf oldukdan sonra merkume Rabia Hâtûn fevt oldukda mezbûr Mehmed Efendi müteveffât-ı merkume hâl-i hayâtında târih-i kitâbdan sene mukaddem mârrü`z-zikr çiftliğin nısfını Cüneh Ali nâm kimesneye yüz guruşa bey` idüb oldahi oğlum Ahmed nâm kimesneye bey` etmekle beş seneden beri oğlum mezbûr Ahmed kıbele`l-kabz vefât eyledikde çiftlik-i mezkûrdan nısf hissesi bi`l-irsi`ş-şer` bana intikal idüb ve arazisinin dahi nısfı müstahakk tapu olmağla hakk-ı tapu benimdir hâlâ tapulamak murâd iderim deyü iddiâ` olacağından vâli-i vilâyet merhûm vezîr Mustafa Paşa hazretlerine benden arz-ı hâl idüb huzûrunda murâfa`a-ı şer` olduğımızda maa` hazâ bunlardan birinin kabz ve tasarrufı yoğiken vezîr-i müşârün-ileyhime kemâl-i intâcı olmağla ben def`-i sadakda olduğumda benim def`ime iltifât ve beyyinem ısfâ` olunmayub mezbûr Mehmed Efendinin beyyinesi istimâ` olunub vezîr-i müşâr-ı ileyhin himâyesiyle çiftlik-i mezkûrun nısfını yedimden ahz idüb bana küll-i gadr eylemişdir hâlâ def`-i mezkûr üzere mezbûr Mehmed Efendi da`vâya kâdir olmayub ve da`vâ idüb hükm olunduğu sûretde hükmin `adem-i nukudına yedimde fetvâ-yı şerîfe olmağın suâl olunub ber-mûceb-i fetvâ-yı şerîfe icrâ-yı hakk olunmak matlûbumdur deyü hâlâ Lefkoşa müftisü olan `umdeti`l-ulemâi`l-muhakkakîn zîde-fuzalâi`l-müdekkikîn fazîletlû Mehmed Efendi imzâsıyla mümzât fetvâ-yı şerîfe ibrâz idüb nazar olundukda

ve mazmûn-ı münîfinde hind-i mutasarrıfa oldığı çiftliğini dellâla virüb bey`e `arz eyledikde Zeyd şirâya tâlib olunub lâkin pazar idemencik kime dilerse bey` eylesün benim `alâkam yokdur dedikde hind dahi `umre- de bey` eylemiş o sene iki sene mürûrundan sonra hind fevt olundukda Zeyd mezbûr hind-i merkume beş sene mukaddem çiftlik-i mezkûrı bikere bey` idüb oldahi oğlum Beşir bey` etmekle çiftlik-i mezkûr oğlum Beşir müteveffâdan bana intikal idüb arazisi dahi müstahakk ve tapu olub hakk-ı tapu benimdir deyü taleb ve da`vâya kâdir olurmu cevâb bi-savâbında olmaz buyurulub bu sûretde kadı Ömer dek beyyinesini hîn-i murâfa`ada ısfâ` eyleyüb Zeydin beyyinesin istimâ`la hükm eylese hükm nâfiz olurmu cevâbında fetvânızdan olmaz buyurulmağı gıbbe`s-suâl mezbûr Mehmed Efendi cevâbında fi`l-hakîka müteveffât-ı merkume Rabia Hatûn mârrü`z-zikr çiftlik `umû- men dellâla virüb bir aydan ziyâde sûk-ı sultânîde müzâyede olunub bana haber gönderdiklerinde ben dahi çiftlik-i mezkûrda hakkım ve `alâkam yokdur dediğim mukarrer lâkin böyle dimekle da`vâya mâni` olmadığına yedimde fetvâ-yı şerîfe olmağla hîn-i murâfa`ada merkum İsmail Ağanın def`le iltifât olunmamağla vezîr-i müşârün-ileyh dahi şâhitlerine istimâ`dan men` idüb ber-mûceb-i fetvâ-yı şerîfe benim şâhidlerim istimâ` ve yedime hüccet-i şer`iye verilmeğin çiftlik-i mezkûrın nısfını zabt eyledim lâkin şirâya tâlib olmayub ve kime dilerse bey` eylesün dimişdim deyü inkâr idecek müdde`î mezbûr İsmail Ağadan müdde`âsını mübeyyin beyyine taleb olundukda `udûl-ı ricâl ve sahîhü`l-makaleden fahrü`l-mürselîni`l-kirâm Es-Seyyid Ömer Efendi ibn Es-Seyyid Cafer Efendi ve fahrü`l-hutebâ Es-Seyyid Mehmed Efendi ibn Es-Seyyid Cafer Efendi ve El-hâc Ali bin ve Mustafa Beşe bin Mehmed nâm kimesneler li-ecli`ş-şahâde meclis-i şer`e hazırân olub eserü`l-istişhâdi`ş-şer`î fi`l-hakîka merkume Rabia Hatûn mârrü`z-zikr çiftlik dellâla virüb müzâyede olunurken mezbûr Mehmed Efendi şirâya tâlib olub lâkin kendi murâd eylediği bahâdan ziyâdeye çıkmağla bizim huzûrumuzda benim `alâka ve medhalim yokdur Allah mübârek eyle- yüb kime dilerse bey` eylesün ve kat`î `alâka ve ıskat-ı hakk eyledikden sonra mezbûr İsmail Ağaya yedimde olan hücceti nâtık oldığı üzere altıyüz guruşa bey` ve teslîm eyledi biz bu husûsa ve bu minvâl üzere şâhidleriz şahâdet dahi ideriz deyü her biri edâ-ı şahâdet-i şer`iye eylediklerinde gıbb-i ri`âyete şerâiti`l-kabûl şahâdetleri makbûl oldığından mâ`adâ mezbûr Mehmed Efendinin yedinde olan fetvâ-yı şerîfe kadısından makbûl lâkin mutlak olmayub münâzi` olmadığı

hâlde şu dairede hakkım yokdur deyü ikrâr eylediğinde da`vâya mâni` olmayub imâ-ı `abde`l-münâzi` ikrâr eylese da`vaya mâni` olduğı ketb-i fıkhiyyede mestûr olmağla min külle`l-vücûh mezbûr Mehmed Efendi müdde`î mezbûr İsmail Ağanın yedinde olan fetvâ-yı şerîfe mûcebince da`vâya kâdir olmayub ve hücceti ma`mûl bahâ olmamağla çiftlik-i mezkûrdan kasr-ı yedine mezbûr Mehmed Efendiye tenbîh birle mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`s-sâni `aşer min Cemâzie`l-evveli li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Fahrü`l-a`yân El-hâc Mustafa Ağa Mir-alây

Fahrü`l-eşbâh El-hâc Hasan Ağa Kethûda-yı Yeniçeriyan

Fahrü`l-emsâl Ali Ağa Asferzâde

Dervîş Ağa bin Ser-piyâde

Ali Çelebi Kethûda-yı Çâlişan

Hasan Ağa Ez-za`îm

406

Lefkoşa`nın Mübâşir Köyü`nde İbrahim Beşe`nin ibrişim bedelinden 70 guruş alacağını Petri`den taleb etmesine Petri`nin olumsuz yanıt vermesi üzerine İbrahim Beşe`nin Petri`yi davâ etmesi hakkında.

Mahrûsa-ı Lefkoşa kazâsına tâbi` Mübâşir nâm karye sâkinlerinden İbrahim Beşe bin Mustafa nâm kimesne meclis-i şer`-i hatîr-i lâzımı`t-tevkîrde işbu bâ`isü`s-sifr Petri veledi Andoni nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve i`tirâf idüb mezbûr Petri veledi Andoni zimmetinde beynimizde ma`lûm ibrişim bahâsından sahhü`l-bâkî yetmiş guruş hakkım olmağı taleb ve da`vâ eylediğimde edâ eyledim deyü ikamet-i beyyine sadakda olub beynimizde münâzâ`ât-ı kesîr cereyân etmişdi el-hâletü hâzihi beynimiz muslihûn tavâssut idüb da`vâ-yı merkumeden biz yirmi guruş üzerine inşâ-ı `akd sulh eylediklerinde ben dahi sulh-ı mezkûrı kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezkûr yirmi guruşa mezbûr Petrinin yedinden tamâmen alub husûs-ı merkumeye müte`allik `âmme-i de`âvî ve mutâlebâtdan zimmetini ibrâ-yı `âmm ve katı`-ı nizâ`mla ibrâ ve ıskat eyledim min ba`d târih-i kitâbdan gelince mezbûr Petriden vechen mine`l-

vücûhi`ş-şer`iye ve sebeben mine`l-esbâbi`l-mer`iyye da`vâ ve husûmetim kalmadı zuhûr dahi iderse lede`l-hükkâmi`l-kirâm mesmû` ve makbûl olmasun dedikde gıbbe`t-tasdîki`ş-şer`î mâ hüve`l-vâkî` bi`t-taleb ketb olundı fi`l-yevmi`s-sâni `aşer min Cemâzie`l-evveli li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

Şuhûdü`l-hâl

Hasan Ağa bin Mustafa

Abdullah Çavuş bin Hasan

Murâd bin Abdullah

407

Kıbrıs`ın Mutasarraflığına H. 1111 yılının Safer ayının 16. gününden itibaren Lefkoşa Kadısı Ali` nin getirildiği hakkında.

Akzâ kuzâti`l-müslimîn evlâ vülâtü`l-muvahhadîn madenü`l-fazl ve`l-yakîn râfi`-i i`lâmi`ş-şerîfe ve`d-dîn vâris-i `ulûmi`l-enbiyâ-ı ve`l-mürselîn el-muhtâss bi-mezîd-i `inâyeti`l-meliki`l-mu`în sâbıka Lefkoşa kadısı olan mevlânâ Kıbrıs Ali zîdet-fazâilûhu tevkî`-i refî`-i hümâyun vâsıl olıcak ma`lûm olaki sen ehl-i `ilm ve sâhib-i fazîlet ve müteşerri` ve destdâr olub her vechle müstahakk `inâyet olduğın eclden hâliyâ hakkında mezîd-i `inâyet `âliyye-i şâhâne ve meziyet-i re'fet-i seniyye-i pâd- şâhanem zuhûra getürilüb işbu sene ehadi `aşer ve mie ve elf Saferinin onaltıncı gününden Lefkoşa kazâsı yine sana tevcîh ve `inâyet idüb i`lâmçün ta`yîn olunmuşdur buyurdumki vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan fermân-ı celîlü`l-kadrım mûcebince te'hîr ve tevakkuf etmeyüb Lefkoşa kazâsına yine sen mutasarrıf olub ahâlîsi beyninde ecri ahkâm-ı şer`iye teberrâ ve ittika evâmir-i `âliyye Mustafa-yı sallallahü te`âlâ `alâ şâri`-i hadde bezl-i makdûr ve semiyy-i bî-mahsûr eyleyüb `acelen edmek gönderüb berâtın ihrâc etdiresin şöyle bilesin `alâmet-i şerîfe i`timâd kılasın tahrîren fi evâsıt-ı Saferi`l-hayr li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

El--fakir Ali el-kadı bi-medîne-i Konstantıniyye el-mahrûsa mutâbıki`l-asli`l-vaz` cezîre el-fakîr Mehmed el-müvellâ-ı hulâsa-ı mahkeme Mahmud Paşa Kostantıniyye el-mahrûsa `affı hümâ

408

Hamza Efendi`nin Lefkoşa`ya nâib olarak atanması.

`İzzetmeâb Hamza Efendi kâmyâb gıbbe`t-tahiyyetü`l-vâfiye inhâ olunurki medîne-i Lefkoşaya tarafımızdan sizi nâibü`ş-şer` nasb ve ta`yîn eylemişdir lede`l-vusûl medîne-i mezbûrda beyne`l-ahâlî icrâ-yı ahkâm-ı şer`iye idüb câdde-i şer`den kat`en inhirâfa cevâz göstermeyesiz ve`s-selâm muharrer fi şehr-i Rebî`û`l-âhir li-sene`l-mezbûr el-fakîr `ale`l-kadı bi-medîne-i Lefkoşa kad ve vasl aleynâ fi`l-yevmi`r-râbi` min şehr-i Cemâzie`l-âhir sene 111

Sahh

409

Lefkoşa`nın kadısı merhum Sadeddin oğlu Ahmed`in vakfiyesi.

Hamd ü sipâs ve sitâyiş bi-kıyâs-ı evvel vâkıf-ı esrâr ve kâşif-i üstâd olan hâlik-i gün ve mekân râzık-i ins ve cân-ı hazretiyyeki neş`e-i adem-i ketm `ademden ibdâ` ve bu üslûb üzere ibdâ` ve hüsn-i takvîm üzere ihtirâ` idüb mâlik-i ma`âyişi ta`lîm ve menâhic-i mu`âdi takvîm etmekle efiyy-i câ`il fi`l-arz halîfe-i hilâfet reviyy-i zemîne hâlik ve ma`rifet rabbü`l-`âlemîn hakik eyledi hayy ü kayyum kâinât older hâlik-i cümle mümkinât older andan ider kumriyye mevt ve hayât-ı anın ammâ vücûdı lâzım zât ü elûf tahiyyât nâ-mahdûd ve sunûf-ı teslîmât gayrı ma`dûd pişvâ-yı enbiyâ ve mürselîn muktedâ-yı evvelîn ve âhirin efdal-i nevh-i beşer şefî` rûz-ı mahşer resûl-ı hudâ Muhammedi`l-Mustafa `aleyhü`s-salâvât Allahü mâ hüve`l-vefî hazretineki de`âim-i tevfîk karîn ile erkân-ı dîn-i mübeyyeni te'yîd ve levâmi`-i envâr-ı şer` mute`ayin ile zulmât-ı küfr ve dalâleti nâ bedîd idüb ümmet-i evveli`l-töhmetlerin tarîk bir ve ihsâna tahrîs ve irşâd ve vaktiyle zemen vefâdların barika-ı hüsn-i irşâd ile tenvîr ve îkad etmekle ekser eyyâm-ı ecr ve sevâbı ber-devâm olan evkaf-ı hüccete evsâf semiyy ü ihtimâm üzere olmuşlardır ve bakıyye-i nakıyye selâm âl ve evlâd-ı kirâm ve eshâb ve ihkad reviyyü`l-ihtirâmaki eshâbı kall-i nücûm bâ-fehm akt-i dînim mevhûmı üzere her biri necm-i burc-ı felek-i vilâyet ve kevkeb evc-ı âsmân-ı hüdâ ta`addüd bildiler fânî imiş hıtta-ı ferş etdiler yerlerini zirve-i `arş oldılar çarh-ı bekaya encüm-i radiyallahü te`âlâ `anhüm ammâ ba`dü hâtır-ı hatîr erbâb-ı `ukul ve efhâm ve zamîr-i menâbir eshâb-ı münhî ve i`lâma mahfî ve mektûm ve pûşîde ve nâ ma`lûm değildirki hayât-ı insan kabâ-yi müste`âr ve esâs binâ-yı cism-i mezâr nâ istidâredir ve bu dünya mekkâr-ı

medâr-ı bevâr bünyâdi gayet nâ pâydâr-ı fetâsında fetâ-yı sûret-i nümâyân `anâsı `anâ ile tev`emân elifî halkı ile hempâ lûtfı `unfî ile hemtâ-ı karh ve tereccî mütekarib-i merhamet ve zahmeti münâsib-i ne`amı müşerref zevâl-i mukîmi munzar-ı irtihâl ta`yîni nakmete mübeddel muhabbeti mihnete muhavveldir lutfen eğer mürd olan ikbâlin eğmez-i ehl olan bir dahi perver-i denâ`etpîşe der dünyâ-yı dün-i lebs-i mazmûn sa`âdetmakrûn izâcâ-yi eclihim lâ-pest-i âherden sâ`aten ve lâ-pest-i tekaddümun mûcebince kanûn-ı kadîm ehl-i üslûb hâkim-i hikmetpenâhi derki herkes içün ganî ve fakayir-i civân ve pîr ber-mûceb-i fehvâ-yı sa`âdet ihtivâyı ve mâ tekaddemu ilâ nefsiğim min hayr-ı mecduhû `ind-Allah bu mezra`a-ı fâhire ve mihsade-i zahirede idhâr zâd-ı ücret içün tahattüm-i hayrâtı zirâ`at ve bezr-i hasenâtı harâsetde sermed-i ihmâl etmeyüb elde fursat ve vasmet variken ganimet bilüb kemâl-i isti`câl gerekdir za`ar-ı bâ-nefsi mestkârı hadîş besâz nefs-i çû-i reft çeh-i sâzî eğer niyâ bedbâz ve şübhe yokdurki sadaka-ı ittifak ale`l-ıtlak-ı enfa` ve sâil ve efdal-i nevâfil-i der kemâkal-ı `izz min kail-i misl-i ed-dîn-i nifkûn-ı emvâlehüm fi-sebîl-illâh ke-misl-i habbe-i emniyet seb-`i senâbil fî küll-i sünbüle-i mâye-i habbe ve kalle`n-nebî mükerrem sallallahü `aleyh ve`s-selâm leys-i lek min mâliki`l-ammâ-ı üklet nâ fenniyet olbest-i failiyet o tasaddukat nâ bakıyyet-i pes bu kelimât `ibret-i nümûn ve sa`âdetmakrûnın dünyevî ve uhrevî menâfi`-i celîle ve me'ser-i cerîdesini kemâyen- bagî fehm ve iz`ân ve haşîm-i `ibret beyn ile müşâhede ve `ayân idüb cezîre-i Kıbrısda sâbıka Lefkoşa kadısı olub bi`l-fi`l cezîre-i mezbûrede müftî olan `imâdü`l-islâm mu`ayyeni`l-hükkâm mümeyyezi`l-hilâl `âne`l-harâm kehfi`l-erâmil ve`l-eytâm Ahmed Efendi ibni`l-merhûm Saddeddin Efendi fikr-i ahvâl âhiretin endişe ve tefekkür-i umûr-ı `âkıbeti pîşe eyleyüb hazret-i seyyid-i kâinât-ı `aleyh efdali`t-tahiyyât dûn-ı mervî olan adamât-ı ibn Adem inkati` `amele illâ-ı `an sülüs-i sadaka-ı câriye ve `ilm-i yenfâ menfa`a-ı bed ve veled-i salih yed-i `avle hâdis-i şerîf-i müşerref efzâ ve haber-i münîf-i gaflet zidâ-yı ma`lûmı olub hazret-i hakk ve vâhid-i mutlak-ı dûn-ı kendüye ne mikdâr mevâidni`âm ve `avâid-i kerem-i feyezân ve cereyân ettidüğini `ayn-i tahkîk ve nazar-ı anîk ile mütâla`a ve müşâhede etdikden sonra hulûs-i niyet ve sıdk-ı taviyyet birle silk-i mülk sahîhinde menfiyyet ve sümut-ı hakk hâricinde münharıt olub Lefkoşa kasabasında Aya Sofya Mahallesinde vâkî` bir tarafı birâder emcedi `umdeti`l-kuzât Esad Efendi mülkü ve bir tarafı kız karındaşı fahrü`l-muhadderât Ayşe Hâtûn mülkü ve bir tarafı Câmi`-i Cedîd ve

bir cânibi tarîk-i `âmm ile mahdûd-ı hâriciyye ve dâhiliyyesi büyût-ı müte`adideyi ve mâ-i cârî ve havz ve dolabı ve zât-ı eşcâr-ı müsmire hadîkayı ve kenîfi hâvî mülk-i mevrûs menzilini ve kasaba-ı mezbûreye tâbi` Palıkitre nâm karyede vâkî` üc tarafı kendi mülkü ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd ve büyût-ı müte`adideyi ve bir göz değirmeni ve âhûrı hâvî çiftlik ta`bîr olunur menzilini ve kasaba-ı mezbûr muzâfâtından Hurşide nâm karyede vâkî` kendüye inşâ ile şöhretine binâen tahdîden müstagnî ve yeni değirmen dimekle ma`rûf bir göz değirmenini ve sâlifü`z-zikr Palıkitre nâm karyede vâkî` bir tarafı kendünün âher yeri ve bir tarafı Mihail nâm zimmî tarlası ve bir tarafı Eksümenoş nâm karyeye cârî su harkı ile mahdûd Muvegiye ta`bir olunur yüz dönüm mülk yerini ve yine karye-i mezbûre ve Palıkitre dâhilinde vâkî` ve bir tarafdan bâlâde mestûr su harkına ve etrafı sülüsesi tarîk-i `âmme-i müntehî Patsu ta`bîr olunur altı dönüm mülk yerini ve yine karye-i mezbûre Palıkitre dâhilinde vâkî` bir tarafı su harkına ve cânib-i garbiyyesi çiftlik-i mezbûre muttasıla olan yere ve cânibi tarîk-i `âmme-i müntehî gars ve terbiye ile hâsıl olan tut eşcârını ve etraf-ı sülüsesi tarîk-i `âmme-i müntehî bir mezâdı ta`bîr olunur altmış mülk yerini ve yine karye-i mezbûrda Palıkitre haddinde vâkî` cânib-i şarkıyyesi Voni nâm karye ahâlîsi isti`câl eyledikleri su harkına ve cânib-i garbiyyesi çiftlik-i mezbûre muttasıla olan yere ve cânib-i tarîk-i `âmme-i müntehî gars ve terbiye ile hâsıl olan tut eşcârını hâvî dünyadi ta`bîr olunur yirmi beş dönüm yerini ve yine karye-i mezbûre Palıkitre zeylinde vâkî` tarafeyni Voni nâm karyeye cereyân iden su harkına ve tarafeyni tarîk-i `âmme-i müntehî Androniko ta`bîr olunur kırk dönüm yerini ve yine karye-i mezbûr Palıkitre haddinde vâkî` etraf-ı sülüsesi çiftlik-i mezbûre cereyân iden su harkına ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmme-i müntehî İlba ta`bîr olunur altmış dönüm yerini ve yine karye-i mezbûre zeylinde vâkî` Leba veledi nâm zimmî tarlasına ve bir tarafı Bedunaci nâm zimmî değirmeninin suyu harkına ve tarafeyni tarîk-i `âmme-i müntehî Bedunaci ta`bîr olunur on sekiz dönüm mülk yerini ve yine karye-i mezbûr Palıkitre haddinde vâkî` bir tarafı Nurullah Çelebi tarlası ve bir tarafı mezbûr Bedunaci zimmî değirmeni harkı ve bir tarafı Bedunaci zimmî değirmeni harkı ve bir tarafı Bedunaci zimmî bağçesi ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmm ile mahdûd Fitce ta`bîr olunur otuz dönüm mülk yerini ve yine karye-i mezbûre Palıkitre dâhilinde vâkî` bir tarafı çiftlik-i mezbûrın Kameşli bağçesine ve bir tarafı karye-i mezbûrenin suyı harkına ve bir tarafı Dolasre nâm zimmî tarlasına müntehî

Gavçi ta`bîr olunur yüz elli dönüm mülk yerini ve yine karye-i mezbûre Palıkitre sınurunda vâkî` bir tarafı mezkûr Kameşli bağçesi ve bir tarafı karye-i mezbûre suyı harkına ve bir tarafı Garçi zimmî tarlasına ve taraf-ı râbi` Piyeru nâm zimmî değirmen harkına müntehî Petre ta`bîr olunur kırk dönüm mülk yerini ve yine karye-i mezbûrede çiftlik-i meskûre muttasıl tarafeyni Liya nâm zimmî tarlasına ve bir tarafı su harkına ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmme müntehî İvaz ta`bîr olunur beş dönüm mülk yerini ve yine kasaba-ı mezbûrıma tâbî` Terehun nâm karye sınurında vâkî` bir tarafı su harkına ve bir tarafı merhûm Zeynelabidin Efendi tarlasına ve bir tarafı Garçi nâm zimmî tarlasına ve taraf-ı râbi` tarîk-i `âmme-i müntehî Dolasre ta`bîr olunur yirmi dönüm mülk yeriniki cem`an altıyüz yirmi sekiz dönüm arazi memlûkesini bi-cümle`t-tevâbi` ve`l-levâhik ve `âmme`l-menâfi` ve`l-murâfık hasbeten-li`llahü`s-samed vakf-ı sahîh müebbed ve habs-i sarîh muhalled ile vakf ve habs idüb şöyle şart eylediki mâdâmki kendiler lâbis-i libâs hayât ola zikr olunan menzil ve değirmen ve arazisini cümlesini kendi mutasarrıf olub bu kafes âb ve külden ve ârâmgâh bi-hâs yeden menâs-ı halâs bulub mürg-i cânı riyâz cenâna pervâz-ı tayyârâtı etdikden sonra evlâdı ba`dehû evlâd evlâdı ba`dehû evlâd-ı penâhi neseben ve ba`dehû nesl-i fer`an gıbb-i asl mutasarrıf olub zikr olunan `akarât ve emlâkdan hâsıl olan rey` ve gılâlden dörtbin nakd râyic fi`l-vakt meblağı ifrâz idüb medîne-i münevvere şerefhâ Allahü te`âlâ tarafına irsâl olunaki ravza-i mutahharada dört nefer kimesne Kur`an-ı `azîmden vâkıf-ı mûmâ-ileyh rûhî içün yevmî birer cüz ve şerîf-i tilâvet idüb sevâbını rûh-ı vâkıfa ihdâ` ideler ve bâkî kalan rey` ve gılâlden evkaf-ı mezbûrenin ta`mîr ve termîme muhtâc olan gerek ibniyye-i büyût ve gerek değirmenler ve sâir ta`mîri lâzım olan muvâza`ayidir kifâyet mikdârı kemâyenbagî sarf olundukdan sonra bâkî kalan gallâta kendüler `ale`t-tesviye-i mutasarrıf olub havâyiclerine sarf ideler ba`dehû inkırazi`l-evlâd ve evlâdi`l-evlâd ve evlâdi`l-benât vâkıf-ı mezbûrın `asabâtından ecdâd-ı sahîhesi sonra li-ebeveyn olub karındaşları sonra karındaşlarının oğulları sonra oğlu oğulları ile`l-inkırâz ba`dehû vâkıf-ı mezbûrın a`mâmı sonra zükûr-ı kısmend evlâd-ı a`mâm sonra evlâdı evlâd-ı a`mâm ebeden sâbıka kapu mutasarrıf olub ve ba`dehû inkırâzi`l-`asabât reviyyü`l-ercâmın sınf-ı sânî seneden sonra sınf-ı sâlis sonra sınf-ı râbi`nden bulunanlar mutasarrıf olub gallât-ı mezbûreden bâlâdan zikr olunan dört bin akçeye altı bin akçe dahi zamm idüb vâkıf-ı mezbûr cem`an her sene medîne-i münevvereye onbin akçe irsâl olunub ravza-i mutahharada

her gün on nefer ehl-i Kur`andan kimesneler Kur`an-ı `azîmden birer cüz ve şerîf-i tilâvet idüb vâkıf-ı mezbûrın rûhîne sevâbını bağışlayalar ve zikr olunan `akarâtın gallât ve mahsûlâtından vâlidi merhûm Sadeddin Efendi mahalle-i mezbûrede binâ eyledüği medresenin müderrisine yevmî on akçe verile ve talebeden on nefer kimesneye varınca mevcûd bulunanlara yevmî her birine üçer akçe vazîfe verilüb mukabelesinde vâkıf-ı müşârün-ileyhin rûhî içün kur`an-ı `âzîmi`ş-şân ve furkan-ı celîlü`l-beyândan her gün birer cüz ve şerîf-i tilâvet ideler ve fazla kalan rey` ve gılâle bâlâda zikr olunan evkaf-ı mezbûrenin ve değirmenlerin ve medrese-i merkumenin ve Lefkoşada vâkî` olan evlâdın ta`mir ve termîmine muhtâc olan muvâza`anı kemâyenbagî ta`mîr ve termîm idüb ve muhtâc olan muvâza`a-ı harc ve sarfdan sonra bâkî kalan rey`-i gılâli beynlerinde `ale`t-tesviye taksîm idüb havâ- yiclerine sarf ideler ve ba`dehû inkırâz ilkel menzil-i mezkûrda cezîre-i mezkûrda her kim mu`teber olur ise ol sâkin olub ve yevmî beş akçe ile evkaf-ı mezbûreye nâzır olub hizmet-i mutâlebât kemâyenbagî edâ etdikden sonra gallât-ı mezbûreden yevmî beş akçe vazîfeye mutasarrıf ola ve nâzır-ı müşârün-ileyhin re'y ve ma`rifeti ile hizmetinde mukaddem ve cerî ta`m ve hayâtından sâlim ve biri sadakat ve istikâmet ile mevsûf-ı emânet ve diyânet ile ma`rûf bir kimesne mütevellî nasb olunub hidmet-i tevliyeti edâ etdikden sonra gallât-ı mezbûreden yevmî on akçe vazîfeye mutasarrıf ola ve gallât-ı mezbûreden vezâif-i mu`ayyene verildikden sonra fazlası zikr olunan medrese ve menzil ve çiftlik ve değirmenin ta`mîr ve meremmetlerine kifâyet mikdârı harc ve sarf olunub bâkî-i ned kalursa nâzır-ı müşârün-ileyhin re'y mendi üzere vücûh-ı hayrâta harc ve sarf oluna ve tebdîl ve tagayyüri ve taklîl ve teksîri yedinde olmağı şart etdikden sonra vâkıf-ı mûmâ-ileyh meclis-i şer`-i şerîf şâmihi`l-i`mâd ve mahfil-i dîn-i zayf râsihü`l-evtâdde `akarât-ı mezbûrenin cümlesini li-ecli`t-tescîl mütevellî nasb eyledüği Hamza bin Murâd nâm kimesneye târih-i kitâbdan dört ay mukaddem teslîm eyledüğine ikrâr-ı sahîh-i şer`î ve i`tirâf-ı sarîh-i mer`î idüb mütevvellî mezbûr dahi vâkıf-ı müşârün-ileyhin cem`î kelimâtından vicâhen tasdîk ve şifâhen tahkîk idüb emr-i ikrâr-ı vakf ve teslîm minvâl-i muharrer üzere ikmâl ve tetmîm olundukdan sonra vâkıf-ı müşârün-ileyh sehl-i Allah hüve`l-vâkıf-ı `aleyh vakfından rücû` ve mukaddemât-ı nizâ`-ı şürû` idüb eğerçi vakf-ı `akar muhtâr-ı eimme ahyâr olan üstâd küll-i i`mâdi seyl hazret-i `imâm-ı `azam hemâlim-i fahm Ebu Hanife el-kûfî cevri hayrü`l-cevâ-ı re`ymend ve mezheb-i hatîrlerinde sahîh

ve câiz lâkin menzile-i `âriyetde olmağla şeref lüzûmı hâiz olduğundan mâ`adâ vâkıf-ı menfa`at evkafı kendü nefse şart etmekle İmâm Rabbahî Muhammed bin el-Hasan Eşbahı katında butlânı ketb müte`addide mestûr ve musirr-ı haded binâen `alâ zâlik vakf-ı mezbûrdan rücû` semtine sâlik olub `akarât-ı mesfûre giru mülkime redd ve mütevellînin bâb-ı tasarrufı bi`l-külliyye sedd olunmak taleb iderdin dedikde mütevvellî mezbûr kendüye lâzım ve mahalle-i mülâyim cevâb-ı bâ-savâba `âzim olub eğerçi hâl-i bast olunan minvâl üzere olduğu mahall-i kîl ü kal değildir lâkin Fazıl Mehmed ibn İmâm Yusuf eş-şehri`l-imâm-ı sâni hazretleri şart-ı mezkûra masârif olursada vâkıf-ı mücerred vakf etdim dimekle lüzûm-ı sıhhate lâzım olduğuna câzim olmuşdur bu takdîrce imâm-ı müşârün-ileyhin zira`i münâdâ üzere vakf-ı merkumın sıhhat ve lüzûmına hükm taleb ider mi deyü redden imtinâ` ve husûmet ve nizâ` idüb sadr-ı küttâbı tevkî`-i müstetâbı ile mevki` olan Rabbahî Fazıl Mehmed ibn hâkim-i `âdil-i şer` mu`adil hazretlerinin huzûr-ı `adaletlerinden murâfa`an ve fasl ve hasme-i tâlibân olduklarında hâkim-i müşârün-ileyh esbâğullah ni`ama-ı `aleyh dahi cânib-i vakfa nazar ve mubattıl-ı hayr olmakdan hazer idüb `ukeyd-i kavâim hayrı evveli teşyîd-i mubâhı vakfı âheri görmekle imâm-ı müşârün-ileyhin re'y üzere vakf-ı merkumın sıhhat ve lüzûmuna hükm buyurub vakf-ı sahîh ve lâzım ve habs-i sarîh müttehem olub min ba`d nakz-ı ruhsatiyetisine mecâl-i mahal ve tebdîl ve tagayyürine imkân-ı mümteni`l-ihtimâl oldu fahn-i bedlühu ba`dehû mâ-sahbihi fâtiha-i eshey `ala`eddîn yebüddlüne in-Allah semî`-i `alîm ve ecri`l-vâkıf `ale`l-hayyi`c-cevâdi`l-kerîm tahrîren fi gurre-i Muhar-remi`l-harâm min şühûd li sene isneyn ve hamsin ve elf fi hicret min lehû el-mürdü`ş-şeref

Şuhûdü`l-hâl

`Umdeti`l-kuzât Ali Efendi El-kadı Lefkoşa sâbıka

Mefhârü`l-kuzât Hasan Efendi El-kadı bi-Tuzla El-Kassami`l-`askeri Cezîre-i Kıbrıs

Kıdvetü`l-kuzât Şemsi Ahmed Efendi El-Kadı bi-Mesarye sâbıka

Fahrü`l-kuzât Mahmud Efendi El-Kadı bi-Gilan sâbıka

Fahrü`l-kuzât Ahmed Efendi El-Kadı bi-Girniyye

Kıdvetü`l-kuzât El-hâc Mehmed Efendi El-Kadı bi-Lefke

Mefhârü`l-kuzât Abdunnebi Efendi El-Kadı bi-Mesarye sâbıka

Fahrü`l-kuzât Mustafa Efendi El-Kadı Evdim sâbıka

Kıdvetü`l-müderrisîn Mehmed Efendi Mehmed Efendi Eş-şehîr bi Karpazzâde

Fahrü`l-va`izîn Es-Seyyid Mecid Efendi

Fahrü`l-va`izîn İbrahim Efendi

Kıdvetü`l-hutebâ Mehmed Efendi

Mefhârü`l-hutebâ Ömer Efendi

Mefhârü`l-hutebâ Mahmud Efendi

Mefhârü`l-hutebâ Şabân Efendi

Fahrü`l-eimme Es-Seyyid Cafer

Fahrü`l-eimme Mehmed bin Muslihiddin

Osman Efendi El-İmâm

Hasan Çelebi El-Müezzin

Mustafa Çelebi El-Müezzin

Fahrü`l-a`yân Mustafa Çelebi

Kethûdâ-yı defter Eş-şehîr Ferruhzâde

Fahrü`l-eşbâh Hüseyin Ağa Mir-alây-ı Lefkoşa

Fahrü`l-ekârim Şeyh Musa Mir-alây-ı sâbıka

Kıdvetü`l-a`yân Mehmed Ağa Mir-alây sâbıka

Mustafa Bey Ez-Za`îm

Süleyman Bey Ez-Za`îm

Memi Bey Ez-Za`îm

El-hâc Hıdır Ser-piyâde

El-hâc Yusuf Ser-piyâde

El-hâc Mehmed Ser-piyâde

Sadi Çavuş Yeniçeriyân-ı Kıbrıs

Mesud Çelebi ibn Esad Efendi

Nurullah Çelebi bin Mehmed Subaşı

Nurullah Çelebi ibn Hasan Kethûda

El-hâc Mahmud Çeribaşı

El-hâc Süleyman Çelebi Ez-Za`îm

Mustafa Çelebi el-Hatîb Hırsofi

Hüseyin Çelebi ibn Yusuf Ağa

Yusuf Beşe bin Mustafa

Ahmed Bey ibn Mehmed

Abdulkerîm

Mustafa Çelebi Er-râcil

El-hâc İbrahim merdâne-i Lefkoşa

Kara Mehmed Beşe bin Ali

Hakrer (?) Abdullah

Hüseyin Beşe bin İlyas

Ahmed Odabaşı `Urbân-ı Lefkoşa

El-hâc Turmuş

Es-Seyyid Hasan Çelebi El-Müezzin

Yusuf Çelebi El-Müezzin

Osman Çelebi El-Müezzin

Dürzî Hasan Odabaşı

`Attar Muharrem Beşe

El-hâc Mehmed Subaşı

El-hâc Hıdır Odabaşı

El-hâc Yusuf Çelebi

Cabi-i evkaf Cafer Paşa

Kâtib-i evkaf Cafer Paşa

410

Nişân-ı şerîf.

Nişân-ı şerîf-i âlişân-ı sâmi-mekân sultânî ve tuğrâ-yı garra-yı cihân-sitân-ı hâkanî nufı`u ami`r-rabbanî civân hazret-i mâlikü`l-mülk-i mun`ami`n-na`mâ ve cenâb-ı vâhib-i mevâhib muktezâi`l-lâhib helâle ve `amm nevâle muktezâ-yı fehvâ-yı tevakki min kassam lek-i İslamiyemi nişân-ı şerîfime âheri gördü (?)

411

H. 1110 senesinde Rumeli`nde âdet-i ağnâm toplamakla görevli Küçük Hüseyin`in Kıbrıs`a tahsîldâr gönderüb oraya ait olan vergiyi toplattırdığı, bu nedenle adaya gönderdiği Mehmed`in, Hüseyin`in tahsîldârını yakalayıp, ne kadar akçe toplamış ise elinden alıp, İstanbul`a gönderilmesini istemesi.

Akzâ kuzâti`l-müslimîn evlâ vülâtü`l-muvahhidîn ma`denü`l-fazl ve`l-yakîn râfi`-i i`lâmü`ş-şerîfe ve`d-dîn vâris-i `ulûmi`l-enbiyâ ve`l-mürselîn el-muhtass bi-mezîd-i `inâyeti`l-melikü`l-mu`în mevlânâ Lefkoşa kadısı zîde-fazlıhû ve mefâhirü`l-kuzât ve`l-hükkâm ma`denü`l-fazâil ve`l-kelâm Kıbrıs cezîresinde vâkî` olan kadılar zîde-fazlıhûm tevkî`-i refî`-i hümâyûn vâsıl olıcak ma`lûm olaki bin yüz on senesine mahsûb olmak üzere vilâyet-i Rum ilînde vâkî` `âdet-i ağnâm mukata`ası der `uhde iden Kücük Hüseyin zîde kadrûhunun iltizâmına dahil olmayub hilâfa fermân kendü tarafından cezîre-i mezbûreye tahsîldâr gönderüb lâkin hâlâ mukata`a-ı mezbûr üzerinden ref` ve âhere der `uhde olunmağla zikr olunan cezîreye gönderdiği adem emr-i şerîfim vürûduna değin resm-i ağnâmı almışlar ise taraf-ı mirîden başka hesâbları görülmek üzere ihzârları lâzım gelmekle imdi işbu emr-i şerîfim vürûdunda kat`en te'hîr ve tereffuk eyleyüb ta`yîn olunan mübâşir ma`rifeti ve ma`rifet-i şer`iyle tahsîldârı ahz ve bu anâ dek her ne mikdâr akçe tahsîl eylemiş ise yerlü yerinde ma`rifet-i şer`iyle teftîş ve tefahhus idüb mahzar ve mahtûm defter ile ve yedinde mevcûd olan akçesiyle der-ân mübâşire teslîm ve der-sa`âdetime ihzâr ve irsâl eyleyesiz deyü fermânım olmuşdur buyurdumki hükm-i şerîfimle kıdvetü`l-emâsil ve`l-akrân istihdâm kullarından Mehmed zîde kadrûhu vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzere `âmel idüb dahi kat`en te'hîr ve tereffuk etdirmeyüb işbu emr-i şerîfim vardığı gibi ta`yîn olunan mübâşir ma`rifeti ve ma`rifet-i şer`iyle tahsîldâr-ı mezbûrı ahz ve bu anâ dek her ne mikdâr akçe tahsîl

eylemiş ise yerlü yerinde ma`rifet-i şer`iyle teftîş ve tefahhus idüb mahzar ve mahtûm defter ve yedinde olan mevcûd akçesiyle der-ân mübâşire teslîm ve der-sa`âdetime ihzâr ve irsâl eyleyesiz şöyle bilesiz `alâmet-i şerîfe i`timâd kılasız tahrîr fi`l-yevmi`l-hâmis `aşer min Muharrem sene ehadi `aşer ve mie ve elf Edirne

412

H. 1110 senesinin Ramazan ayının dokuzuncu gününde günlük 30 akçe yevmiye ile Kıbrıs`ın yeniçeri ağası olan Anber Mehmed Ağa`nın Haremeyni`ş-Şerîfeyn Vakfı`nın gelirlerini toplama görevine getirilmesi, 30 akçelik yevmiyesini de bu gelirler arasından alması hakkında.

Nişân-ı şerîf-i `âlişân sâmi-mekân

İftihârü`l-havâss ve`l-mukarrebîn mu`temedü`l-mülûk ve`s-selâtin muhtâri`l-`izz ve`t-temkîn bi`l-fi`l dârü`s-s`âdetim ağası olub Haremeyn-i Muharremeyn evkafı nâzırı El-hâc Ali Ağa ve dâme-`uluvvûhu rikâb-ı hümâyûnuma `arz gönderüb cezîre-i Kıbrısda vâkî` haremeyni`ş-şerîfeyn evkafının yevmi otuz akçe vazîfe ile tevliyeti halîl-i ref`inden işbu bin yüz on ramazân-ı şerîfin dokuzuncu gününde vâkî` mart evvelinde üc sene bir tahvîl ile zabt eylemek üzere cezîre-i mezbûre yeniçeri ağası olan işbu râfî`-i tevkî`-i refîü`ş-şân-ı hâkanî kıdvetü`l-emâsil ve`l-akrân Anber Mehmed Ağa zîde kadruhûya tevcîh olunub berât-ı şerîf-i `âlişânım verilmek ricâsına i`lâm etmeğin hakkında mezîd-i `inâyet-i pâdşâhânem zuhûra getürüb ağa-yı müşârün-ileyhin `arzı mûcebince tevcîh idüb bin yüz on Cemâzie`l-evvelin dokuzuncu gününde bu berât-ı hümâyûn sa`âdetmakrûnum virdüm ve buyurdumki mezbûr Anber Mehmed zîde kadrûhu varub cezîre-i mezbûrede vâkî` haremeyni`ş-şerîfeyn evkafının mu`addelesi olub târih-i mezbûr martı evvelinden üc sene tamâmına değin zabt ü rabt idüb hizmet-i lâzımesi müdde`î ve mûda` kıldıkdan sonra ta`yîn olunan yevmî otuz akçe vâzîfesin evkaf-ı mezbûra mahsûlünden alub mutasarrıf-ı evvel ol bâbda taraf-ı âherde hiç ferd mâni` ve mezâhim olmayub dahl ve ta`aruz kılmaya şöyle bileler `alâmet-i şerîfe i`timâd kılalar tahrîren fi`l-yevmi`l-hâmis `aşer min Cemâzie`l-evveli li sene `aşer ve mie ve elf

el-mahrûsa Edirne

413

H. 1110 senesinin Cemâzie`l-evvelinin dokuzuncu gününde Kıbrısda Lefkoşa ve Magosa kalelerinde bulunan Aya Sofya-ı kebîr ve sagîr câmi`-i şerîfi evkafının gelirlerini toplama görevinin günlük 70 akçe yevmiye ile Kıbrıs`ın yeniçeri ağası olan Anber Mehmed Ağa verildiği, 70 akçelik yevmiyesini de bu gelirler arasından alması gerektiği hakkında.

Nişân-ı şerîf-i `âlişân sâmi-mekân sultân-ı tuğrâ-yı garrâ-yı

İftihârü`l-havâss ve`l-mukarrebîn muhtarü`l-izz ve`l-yakîn mu`temedü`l-mülûk ve`s-selâtin bi`l-fi`l dârü`s-sa`âdetim ağası olub Haremeyn-i Muharremeyn nâzırı olan El-hâc Ali Ağa dâme-`uluvvûhu divân-ı hümâyunuma `arz gönderüb cezîre-i Kıbrısda Lefkoşa ve Magosa Kal`asında vâkî` Aya Sofya-ı kebîr ve sagîr câmi`-i şerîfi evkafının yevmî kırk akçe vazîfe ile tevliyeti ve yine cezîre-i mezbûrede vâkî` merhûm Mustafa Paşa evkafının yevmî otuz akçe vâzîfe ile tevliyeti Es-Seyyid Ömer refi`nden üc sene bir tahvîl ile sadakat ve istikamet ile hizmet eylemek şartıyla bin yüz on senesi mart ibtidâsından zabt eylemek üzere işbu râfî`-i tevkî`-i refî`ü`ş-şân şehryâri ve nâkıl-ı refî`-i tevkî`-i refîü`ş-şân şehryâri ve nâkıl-ı refî`-i beliğ-i `ünvân nâmdârı kıdvetü`l-emâsil ve`l-akrân cezîre-i mezbûre yeniçeri ağası Anber Mehmed zîde kadrûhuya tevcîh olunub berât-ı şerîf `âlişânım virilmek ricâsına i`lâm eylemeğin hakkında mezîd-i `inâyet pâdşâhânem zuhûra getürüb ağa-yı müşârün-ileyhin arzı mûcebince bin yüz on Cemâzie`l-evvelinin dokuzuncu gününde tevcîh idüb bu berât-ı hümâyûn `izzetmakrûn virdim ve buyurdumki mezbûr on mart ibtidâsından üc sene tamâmına değin zikr olunan evkafların mütevellîsi olub sadakat ve istikamet ile evveli hizmet eyledikden sonra ta`yîn olunan yevmî yetmiş akçe vazîfesin evkaf-ı mezbûr mahsûlünden alub mutasarrıf-ı evvel ol-bâbda ref` olunan Seyyid Ömer ve taraf-ı âherde hiçbir ferde mâni` ve mezâhim olmayub dahl ve ta`aruz kılmayalar şöyle bileler `alâmet-i şerîfe i`timâd kılalar tahrîren fi ehadi `aşer min Cemâzie`l-evveli li sene `aşer ve mie ve elf

el-mahrûsa Edirne

414

Kıbrıs`ta bulunan Aya Sofya-ı kebîr ve sagîr ve Ömeriye vakıflarının mallarının sûk-ı sultânîde satıldıktan sonra, elde edilen meblağın mütevellilere verilmesi, yanlış çalışan katip ve tahsildarlarında İstanbul`a bildirilmesi hakkında.

Düstûr-ı mükerrem müşîr-i mufahham nizâmü`l-`âlem müdebbir-i umûri`l-cumhûr bi`l-fikri`s-sâkib mütemmim mehâmmü`l-enâm bi`r-re'yi`s-sâib mümehhide bünyânü`d-devlet ve`l-ikbâl müşeyyid-i erkânü`s-sa`âdet ve`l-iclâle`l-mahfûn bi-sunûf-ı `avâtıfu`l-meliki`l`-`alâ Kıbrıs muhâfazasında olan vezîrim paşa edâm-Allahü te`âlâ iclâlehu ve akzâ kuzâti`l-müslimîn evlâ vülâtü`l-muvahhidîn ma`denü`l-fazl ve`l-yakîn râfî`-i `ulûmi`ş-şerîfe ve`d-dîn vâris-i `ulûm-ı enbiyâ-ı ve`l-mürselîn el-muhtass bi-mezîd-i `inâyeti`l-meliki`l-mu`în mevlânâ Lefkoşa kadısı zîdet-fazâilûhu ve mefâhirü`l-kuzât ve`l-hükkâm ma`denü`l-fazâil ve`l-kelâm Magosa kadıları zîde-fazlûhum tevkî`-i refî`-i hümâyûn vâsıl olıcak ma`lûm olaki iftihârü`l-havâss ve`l-mukarrebîn mu`temedü`l-mülûk ve`s-selâtin bi`l-fi`l dârü`s-sa`âdetim ağa- sı olub Haremeyn-i Muharremeyn evkafı nâzırı olan İcmâ` Ali Ağa dâme-`uluvvûhu der-sa`âdetime `arz-ıhâl gönderüb taht-ı nezâretinde olan evkafında cezîre-i Kıbrısda vâkî` Aya Sofya-ı kebîr ve sagîr ve `Ömeriye evkafından bundan akdem mütevellî olanların tekâsülleri kebîr ile umûr-ı vakf muhtell ve müşevveş olmağı ba`de`l-yevm evkaf-ı mezbûre `âid ve fürûht olunmak icâb iden harkları ve çiftlikler ve dekâkin ve han vesâir küllî ve cüzüyi her neyse mütevellî ma`rifetiyle sûk-ı sultânîde müzâyede ve ragabât-ı nâs münkatî` oldukdan sonra ihâlesine furûz ve hâsıl olan meblağı mütevellî olanlar ahz ü kabz ve erbâb-ı vazîfe mâh-ı bi-mâh vazîfelerin edâ ve ihzâ-yı hakkda ve hâliyâda haddâm edâ-yı hizmet eyledikleri hâlde mütevellî müstahakkına `arz idüb ve ihâneti zuhûr kâtiblerin hizmetleri dahi ma`rifet-i şer`le âhere tevcîh vâhide-i şer`le olmayan fermâna `amel olunmayub evkaf-ı mezbûre umûrına nizâm virdikden sonra sene tamâmında huzûr-ı şer`de mütevellînin bi`l-cümle haddâm ve hakk ma`rifetiyle muhâsebesi tahrîr ve memhûren der-sa`âdetime irsâl olunmak bâbında emr-i şerîfim verilmek ricâsına i`lâm etmeğin imdi mûcebince `amel olunmak fermânım olmuşdur buyurdumki hükm-i şerîfle vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzere `amel idüb dahi vech-i meşrûh üzere ba`de`l-yem evkaf-ı mezbûreye `âid ve fürûht olunmak icâb iden harman ve çiftlikler ve dükkânlar ve han ve sâir küllî ve cüzüyi her neyse mütevellî ma`rifetiyle sûk-ı sultânîde müzâyede ve ragabât-ı nâs münkat` olundukdan sonra ihâlesine fürûht ve hâsıl olan meblağı mütevellî olanlara ahz ü kabz ve erbâb ve tâife mâh-ı bi-mâh vazîfeleri edâ ve ihzâ`-yı hakk ma`lem-i vazîfe ve sâir haddâm edâyı eyledikleri hâlde mütevellî müstahakkına `arz ve ihânet zuhûr iden kâtibler ve câbîlerin hizmetlerin dahi ma`rifet-i

şer`le âhere tevcîh vâhide-i şer`le olmayan fermâna `amel eylemeyüb evkaf-ı mezbûre umûrına gereği gibi nizâm verildikden sonra sene tamâmında huzûr-ı şer`de mütevellînin bi`l-cümle haddâm ve hakk ma`rifetiyle muhâsebesini tahrîr ve memhûr der-sa`âdetime irsâl eyleyesiz şöyle bilesiz `alâmet-i şerîfe i`timâd kılasız fi`l-yevmi`s-sabi` min Cemâzie`l-âhir li sene `aşer ve mie ve elf

El-mahrûsa Edirne

415

H.1110 senesinin Rebî`ü`l-âhir ayının 20. gününden itibaren Kıbrıs'ın yeniçeri ağalığına Anber Mehmed Ağa'nın getirildiği hakkında.

Berât-ı `âlişânım mûcebince `amel oluna Çüni hâkanî kılâ-ı memleket ve himâyet ve sıyânet-i harişan-ı bika`-ı vilâyet ka`ide-i kadîme pâdşâhânem sâhib-i saltanat olmağla hüccet-i müstevcib-i müstahfazan vâcibü`l-himâyete ve ağayân-ı zavâbıt vâcibü`l-atâ`ya olanlar dâimâ mezîd-i tevkîr ve in`âm-ı ihsânımla mu`azzez ve mükerrem olmaları `aleyh-i hasene-i şehryârî ve ka`ide-i müstahsene-i cihândâri binâen `alâ zâlik râfî`-i tevkîü`ş-şân-ı hâkanî ve nâil-i terliğ-i beliğ müdebbiri `ünvân-ı tâcdârî kıdvetü`l-emâcid ve`l-a`yân Anber Mehmed zîde kadrûhu Edirnede rikâb-ı hümâyûnuma `arz-ıhâl sunub mûmâ-ileyh enderûn-ı hümâyunım hizmetlerinden olub bi-kes ve nâil-i nân-ı pâre olamayub sıfrü`l-yed kalmağla bundan akdem vezîr-i a`zâm sâbıka düstûr-ı mükerrem müşîr-i mufahham nizâmü`l-`alem vezîrim Mustafa Paşa edâm-Allahû te`âlâ iclâlehu zemânında hâline merhameten hamden Kıbrıs cezîresinin yerlü yeniçerileri ağalığı virüb engele ta`ayyüş ve hizmetinde mukîm ve `azl icâb ider hâli yoğiken ba`zıları ağalığına ta`aruz ve itâle-i destden hâli olmamalarıyla zikr olunan ağalık ber-vech-i te'bîd müceddeden kendüye tevcîh olunub berât verilmek ricâ etmeğini hakkında mezîd-i `inâyet `aleyh-i pâdşâhânem vücûda getürülüb zikr olunan Kıbrıs yeniçeri ağalığı sâdır olan hatt-ı hümâyûn şevketmakrûnum mûcebince te'bîden tevcîh olunub dergâh-ı hümâyûnuma `arz olunmadıkça `azl olunmamak üzere bin yüz on Rebî`ü`l-âhirinin yirminci gününde müverrah verilen sûret-i rüûs-ı hümâyûnum mûcebince tevcîh idüb şu berât-ı hümâyûn meymenetmakrûnumı virdüm ve buyurdumki ba`de`l-yevm mûmâ-ileyh Anber Mehmed zîde-mecdûhu varub sâdır olan hatt-ı hümâyûn ve şevket makrûnum mûcebince Kıbrıs cezîresin yerlü yeniçerileri ağası olub şolki vezâif-i hizmât

Kıbrısda yerlü yeniçeri ağalığına bi-kusûr mer`î ve müeddâ kılındıkdan sonra bundan akdem ağa olanların minvâl üzere mutasarrıf olıgelmişler ise mûmâ-ileyh dahi ol minvâl üzere mutasarrıf ola ve cezîre-i mezbûrın yerlü yeniçerileri fukarâtı ve zâbitleri mûmâ-ileyhi üzerlerine ağa bilüb ağalık umûrına müte`allik ve şer`-i kanûna muvâfık umûrında mürâca`at idesiz ol bâbda hiç ehad mâni` olmaya şöyle bileler `alâmet-i şerîfe i`timâd kılalar fi`l-yevmi`s-sâbi` min şehr-i Cemâzie`l-evveli sene `aşer ve mie ve elf be-makâm mahmiye-i Edirne el-mahrûsa

416

Mirza Mustafanın tezkerecisi Hayrullah`a, Magosa Kalesi`nde kal`abend cezasının verildiği ve yeni emir gelmedikçe serbest bırakılmaması hakkında.

Kıdvetü`s-sikat ve`l-müstahfazîn Kıbrıs cezîresinde vâkî` Magosa kal`ası dizdârı zîde -hıfzıhû tevkî`-i refî`-i hümâyûn vâsıl olıcak ma`lûm olaki sâbıka Rûm ilî kadıaskerim olan Mirza Mustafanın tezkerecisi Hayrullah ifrât-ı irtişâ ile kazânın umûrına zıll-i `azîm virdüğinden mâ`adâ meşâyih-i islâmiyeye mahsûs olan umûra dahi müdahâle idüb mûmâ-ileyh Mirzanın hatmiyle mahtûm bilâ-işâret mülâzemet tezkereleri mülâzemete mübeyyin medrese kağadları virmekle zikr olunan mülâzemet ve medâris-i mekzûbeden bir kacı alagetürilüb anlardan gayrı on iki `aded mülâzemet-i mesrûka defterlerinde mestûr bulunub bu vechle mezkûr haber-i ileyhin cezâsı tertîb olmak lâzım gelmekle Magosa kal`asında kal`abend ve tegarrüb olunmak üzre bi`l-fi`l şeyhü`l-islâmım olan a`lemi`l-`ulemâi`l-mütebahhirîn efdâlü`l-fuzalâ-ı müvezzi`în mevlânâ Es-Seyyid Feyzullah edâm-Allahü te`âlâ kazâyla işâret etmekle işâretleri mûcebince vech-i meşrûh üzere `amel olunmak emrim olmuştur buyurdumki vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan fermân-ı celîlü`l-kadrım mûcibince `amel idüb dahi mezbûr Hayrullah kal`a-ı mezbûrede kal`abend idüb ıtlakçün tekrâr emrim vârid oldukça ıtlak etmeyüb emr-i şerîfimin mazmûn-ı münîfi ile `amel idüb şöyle bilesin `alâmet-i şerîfe i`timâd kılasın tahrîren fi evâhir-i zi`l-hicce sene `aşer ve mie ve elf be-makâm Edirne el-mahrûsa

417

Kayseriye nâibinin gösterdiği fesâd nedeniyle, Magosa Kalesi`nde kal`abend cezasına çarptırıldığı ve yeni emir gelmedikçe serbest bırakılmaması gerektiği hakkında.

Kıdvetü`s-sikat ve`l-müstahfazîn cezîre-i Kıbrısda vâkî` Magosa kal`ası dizdârı zîde-hıfzıhû tevkî`-i refî`-i hümâyûn vâsıl olıcak ma`lûm olaki sâbıka Kayseriye nâibiki şakî ve ehl-i fesâd olmağla ıslah-ı nefs edince kal`a-ı mezbûrede kal`abend olunub fermân-ı şerîfim sâdır oldukça ıtlak olunmamak bâbında fermân-ı `âlişânım sâdır olmuştur buyurdumki vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan emrim üzere `amel idüb dahi mezbûr kal`a-ı mezbûrede kal`abend eyleyüb mâdâmki ıtlakiçün fermân-ı şerîfim sâdır olmadıkça ıtlak etmeyüb emr-i şerîfimin mazmûn-ı münifî ile `âmil olasın şöyle bilesin `alâmet-i şerîfe i`timâd kılasız tahrîren fi evâil-i Muharrem sene ehadi `aşer ve mie ve elf

be-makâm Edirne el-mahrûsa

Der-kenâr

kad şod aleynâ fi evâsıt-ı Saferi`l-hayr li sene ehadi `aşer ve mie ve elf

418

Peşin verginin tahsili hakkındaki fermân sûreti.

Düstûr-ı mükerrem müşîr-i mufahham nizâmü`l-`âlem müdebbir-i umûri`l-cumhûr bi`l-fikri`s-sâkib mütemmim-i mehâmmü`l-enâm bi`rre'yi`s-sâib mümehhide bünyâ- nü`d-devletü ve`l-ikbâl müşeyyid-i erkânü`s-sa`âdeti ve`l-iclâl el-muhfûf-ı bi-sunûf-ı `avâtıfu`l-meliki`l`-`alâ Kıbrıs muhâfazasında olan vezîrim paşa edâm-Allahü te`âlâ iclâlehu ve akzâ kuzâti`l-müslimîn evlâ vülâtü`l-muvahhidîn ma`denü`l-fazl ve`l-yakîn râfî`-i `ulûmi`ş-şerîfe ve`d-dîn vâris-i `ulûm-ı enbiyâ-ı ve`l-mürselîn el-muhtass bi-mezîd-i `inâyeti`l-meliki`l-mu`în mevlânâ Lefkoşa kadısı zîdet-fazâilûhu ve mefâhirü`l-emâsil ve`l-akrân cezîre-i Kıbrısda vâkî` ulemâ` ve sulehâ ve eimme ve hutebâ ve a`yân-ı vilâyet iş erleri ve yerlü yeniçeri ocağı ve zu`amâ ve erbâb-ı tımâr ve akbeğileri zîde-kadrûhum tevkî`-i refî`-i hümâyûn vâsıl olıcak ma`lûm olaki sizki vezîr-i müşârün-ileyh mevlânâ-yı mûmâ-ileyh ve ulemâ` ve sulehâ ve eimme ve hutebâ ve zu`amâ ve erbâb-ı tımâr ve yerlü yeniçerileri Çorbacıları divân-ı hümâ- yûnuma muhzır gönderüb cezîre-i Kıbrıs ahâlîsi bundan akdem yerlü yeniçerileri mevâciblerinden ocaklık olmak üzere ta`bîr olunan mukatta`ât mürûr-ı eyyâmla bi-hâsıl olub nısf-ı mevâciblerine ancak kifâyet etmekle bi`l-cümle `asâkiri tâifesinde muhaddes-i vaz` olunan maktû`aları dahi ref` ve in`âm olunmak ricâsıyla `arz

olundukda `askeri tâifesi maktû`alarından yeniçeri tâifesinden sâ`id-i asl ta`yîn olunan mukatta`ât ve gümrüklerinden tedâhülleri def` ve asl-ı fürûht o kalan malından altı bin dokuz yüz yetmiş altı guruş az veya zammım ve beş bin guruş dahi cezîrede hâsıl olan harîr ve penbe içün resm-i mizân bin ikiyüz otuz üc guruşa Magosa ve Baf ve Girinye sancâklarından az veya yâdında ta`yîn olunub ki cem`an asl-ı mukatta`ât ile yirmi beş bin yüz altmış üç buçuk guruş ki gereklü meblağı mezbûrun yerlü yeniçerileri mevâcibleri ref` olundukdan mâ`adâ ta`yîn olunan on üç bin yetmiş bir guruş ihrâcı olundukdan sonra on iki bin doksan iki buçuk guruş irsâliye olmak üzere kalan ziyâde de dahi sekiz bin guruşa kalma ve sâir harcı ile kırk bin guruş olmak üzere maktû`a takassâtı tekmîle ve senede kırk bir guruş maktû`a malı bu vechle teslîm olunmak şartıyla vârid olan emr-i şerîfim mûcebince cümle muvâcehesinde Kur`an ve i`lân ve cümlenin rızâ ve ittifâklarıyla karardâde üzere vechi der-sa`âdetime `arz ve hüccet itdirilüb irsâl olunmak fermânım olmuşidi yeniçeri tâifesi içün `an-ı asl ta`yîn olunan mukatta`ât ve gümrükleri ba`zısının iki sene ve ba`zısının üc sene ve dahi az ve yâd-ı tedâhülleri ve hâlâ Efrence tâifesine dört bin guruş ve tâlibi ve niyâzı olmağla ber-muktezâ-yı `asr-ı bahâ meselleri ile fürûht olunub re`âyâsından ba`zısı kağada sebebi ile mürûr bilesin ve ba`zısı dahi celâ-yi vatan idüb nezîl bulmağla elân mültezimlerinden ba`zısı asl-ı malda ancak ancak çıkarub ve fâ`ide idenler dahi şey-i kalîl ve ba`zısı dahi zarar ve bu sene-i mübârekde ekseri zarar etmeleriyle ve bir def`-i kabûl idüb mahsûlini kabz ve ahvâline vâkıf ve üzere bir dahi rızâsıyla kabûl etdi ihtimâli olduğunda kimesne tâlib olmayub her birine cebren virilüb kabûl etmeleriyle şimdiki hâlde tedâhülleri ref` ve asl-ı mallarının üzerine ta`yîn olunan sahîhe-i vaz` olunur ise mültezim olanların `ıyâdeten bi`s-sâf gadr ve zararı olduğundan mâ`adâ ta`yîn olunduğu bahâlarıyla kabûl eylemeyüb mukatta`ât bi`l-külliyye takassâtıyla bâ`is ve ahvâlleri dahi ziyâde mükerrer olmağla re`âyâ fukarâsının `an-ı asl hüccet-i şer`iye mûcebince hisselerin on sekiz bin guruş iken sâir malzeme zamma silme yirmi iki bin guruşa bâliğ sene be sene meblağ-ı mezbûrı edâ iderler iken hâlâ altı bin guruş dahi tahmîl olundukdan sonra hîn-i kıymetden burda bâ`is-i ciddküre gelmeyüb maldan oldukları mizân-ı harîr ve penbe dahi sipâhilerine `öşür ve resmlerin virerken resm-i mizân harîr ve penbe dahi taleb olunduğı hâlde kâtib getürmeyüb bi`l-külliyye perâkende ve perîşân olmaları mütekarrir ve `ıyâdeten bi`s-saf adamlarının bi`l-külliyye dahi harâb olmasına

bâ`is olduğu ve mahzar etmeleriyle her sene tahsîle vâlilerine tefvîz ve der-`uhde olunan senevî mal-ı maktû` otuz altı bin guruş olub lâkin kalemiyye ve harc-ı sâiresi dahi beş bin iki yüz guruşa bâliğ olmağla mal-i mîrî ve kalemiyye harc-ı sâiresi ile mecmû` kırk iki bin guruş olmağla hâlâ cezîre-i mezbûrede nefer-i yerlü yeniçerileri ve iki bin beşyüz zu`amâ ve erbâb-ı tımâr ve bin nefer dahi bî-vechi tahmîn dirliksiz müslimân ve sekiz bin dahi re`âyâ olmak üzere zikr olunduğu maktû`-ı ta`rîfinde dirlikli ve dirliksiz müslimanın her bir neferine dörder guruş ve asl-ı hizmet re`âyânın hâiz her bir neferine üçer buçuk guruşun cem`an kırk altı bin guruş mîrî ve iki bin dörtyüz guruş dahi kalemiyye nâmıyla başka re`âyâdan tahsîl ve bir kac seneden berü ber-vechle tevzî` olunub ve geçen sene kırk sekiz bin dörtyüz guruş tahsîl olunmağı lâkin bu maktû` vaz` olundukda cezîrede sâkin dirlikli ve dirliksiz müslimânlara onbir bin guruş ve asl-ı hizmet re`âyâda on sekiz bin guruş ve tevcîh-i münâsib içün dahi iki bin guruşki virdikde senede otuz altı bin guruşı cem` olunmak üzere cümle ahâlî bilâ hizmetlerinde ittifak ve rızâ ve perîşân idüb bi`t-tevcîh münâsib içün bu maktû` dahil beşbin guruş paşalara ifrâz ve hâric kıyub başka aldıklarında akçe tesyilleri dahi hâlâ kırk sekiz bin guruşa bâliğ ve ber-vech üzere tahsîl eylediklerinde el-yevm ol defterleri ve anâ beş yüz beş nezîl ricâ ve cezîre-i mezbûre zu`amâ ve erbâb-ı tımâr hâlâ defterhâne-i `âmire kırk üc nefer dahi ber-vechi mecmû` altı bin beşyüz kayd olub ve bin neferi yerlü yeniçerileri ve ber-vechi mecmû` ( ) neferi olmağla her bir neferinden hâlâ inkıyâdlarıyla cem` üzere dörder guruşa ol sene tahmîlleri (Sonu Yok)

TERMİNOLOJİK SÖZLÜK

A

A`ceze: Düşkünler, güçsüzler, beceriksizler, zayıflar.

`Adâvet: Düşmanlık, yağılık.

Âder: Ateş.

Âher: Başka, diğer, gayrı.

Ahkâm: Emirler, hükümler.

Ahnâ`: Çok alçak gönüllülük eden.

Ahvâl: Oluşlar, bulunuşlar, durumlar.

Ahyâr: İyi ve fazîletli olanlar.

Ahz ü i`tâ: Alışveriş.

`Akar: Para getiren mülk.

`Akarât: Gelir sağlayan mallar ve yapılar.

`Akd: 1-Sözleşme, kararlaştırma. 2-Kurma, düzme. 3-Bağlama, düğümleme.

Akvâl: Sözler, lakırdılar.

`Alenen: Açıkça, açıktan, açığa, göz önünde.

`Allâm, `Allâme: Çok bilgin.

A`mâl: İşler.

A`mâm: Amcalar.

`Amden: İsteyerek, bilerek.

`Âmme-i de`âvîden: Umuma ait olan davalar.

`Anhüm: Onlardan

Anîk: Güzel, zarif, tuhaf, garip.

`Anka: İsmi olup, cismi olmayan nesne.

Ârâmgâh: Dinlenilecek yer, dinlenme yeri.

**`Ârız:** 1-Gelen. 2-Tesâdüfi vak`a. 3-Dağ, bulut gibi görünmeye mânî olan şey. 4- Yanak.

`Ârî: 1-Çıplak, 2-Hür, 3- sız

`Ârifân: Ârifler, bilgililer.

`Âriyet: Ödünç, eğreti.

`Arz: Bir büyüğe sunma, gösterme, bildirme, önüne koyma.

**`Asabât:** 1-Bir tek sinir. 2-Baba tarafından akrabâ olanlar. 3-Şer`an miras alamayan akrabâ. 4-Birinin fırkası ve avenesi.

Âsitâne: 1-Payitaht. 2-Eşik. 3-Allah`ın yakın kimselerin kabri. 4-Merkez (İstanbul).

Âsmân: Gök, semâ.

Atâ`: Bağışlama, bahşiş.

Atlas: 1-Üstü ipek, altı pamuk kumaş. 2-Düz, havsız, tüysüz. 3-Büyük harita. 4-Atlas Denizi.

`Avdet: Geri gelme, dönüş.

`Avle: Feryat.

`Ayân: Belli, açık, meydanda.

B

Bâb: Lâyık, uygun, elverişli; hayır, uğur.

Ba`dehû: Ondan sonra.

Bahâ: Kıymet, bedel, değer.

Bakar: Sığır.

Bakıyyet: Artan, geri kalan, artık.

Bâliğ: 1-Bülûğa eren. 2-Erişmiş, vâsıl olmuş, varan, yetişen. 3-Yekûn, toplam. 4-Son mertebeyi, bulan.

Barika: Şimşek, yıldırım parıltısı.

Ba`s: 1-Gönderme, gönderilme. 2-Yeniden dirilme, diriltme.

Bast: 1-Yayma, açma, uzun uzadıya anlatma. 2-Tüm sayılı bir kesrin tüm sayısını kesrin paydasıyla çarpıp payına katmak ve çıkanı pay yapıp asıl paydasını olduğu gibi bırakmak. 3-Ricâ hâli.

Bast-ı şekvâ: Şikayet etme.

Bazergân: 1-Bezirgân, tâcir, 2-Ağa makamında Yahudilere verilen bir ad.

Bedâ`at: Bedîilik, güzellik; yenilik.

Bedbâz: Kötülük yapan.

Bedîd: Meşhur, görünür; açık, meydanda.

Bel`: 1-Yutma, yutulma. 2-Emme.

Beliğ: 1-Fasih, düzgün söz söyleyen. 2- Fasih, düzgün.

Benât: 1-Kızlar, 2-Kuklalar, bebekler.

Ber-vech-i Meşrûh: Uzun uzadıya anlatıldığı üzere.

Beşâ`at: 1-Yiyinti ve içintilerdeki acılık. 2-Kabahat.

Beşer: İnsan.

Bevâr: 1-Yok olma, mahvolma, çürüme. 2-Kocaya varmayarak kadının evde çürüyüp, kalması.

Bey`: Satma, satış, satılma, satın alma.

Beyn: 1-Ara, aralık. 2-Arada, araya, arasında.

Beytü`l-mâl: Maliye hazinesi.

Beyyine: Delil, şahit, tanık.

Bezr: Tohum, ekilecek tane.

Bi-`aynihî: Aynıyla, olduğu gibi, tıpkı.

Bi`l-fi`l: Hakîkî olarak, gerçekten.

Bi-kes: Kimsesiz.

Bi`s-saf: Sırasız.

Bin: Oğul.

Bint: Kızı.

Bi`t-tav`: İstek ile.

Butlân: Bâtıllık, boşluk, çürüklük, beyhûdelik.

Bülûg: Erkeklik yaşına girme, erginlik.

Bünyâd: 1-Asıl, esas, temel. 2-Binâ, yapı.

Büyût: Mesken, hâne, ev, oda, oba.

C

Câbî: Vakıflı akar kirâlarını toplamakla görevli bulunan kimse, vergi tahsildârı.

Ca`d: Kıvırcık.

Câ`il: İşleyen, yapan, eden, yaratan.

Câzim: Cezmeden, karar veren, kesen, kestirip atan.

Cebel: Dağ.

Cedâ: 1-Bol yağmur. 2-Hediye; ihsân. 3-Avantaj, kazanç.

Celâ-yi vatan: Doğduğu yerden ayrılma, ayırma.

Celîle: 1-Büyük, ulu. 2-Erkek. 3-Bir yazı stili.

Cerh: 1-Yaralama; yaralanma, 2-Çürütme; **mec.** kabul etmeme.

Cerîde: 1-Gazete. 2-Zabıtnâme, tutanak.

Cevânib: Taraflar, yanlar.

Cezîre: Ada.

Cihâz: 1-Çeyiz. 2-Takım, alet.

Cîrân: 1-Komşular. 2-Müşteriler. 3-Civarda olan yerler.

Civân: Genç.

Cürh: Yara.

Cüzâf: Götürü Pazar.

Ç

Çarh: 1-Çark, tekerlek 2-Felek, gök. 3-Yaka. 4-Ok yayı. 5-Çakır doğan. 6-Tef. 7-Devreden, dönen.

Çuha: 1-Yün, kumaş, çuha. 2-Papaz ferâcesi.

D

Dalâlet: Doğru yoldan sapma.

Dâme: "Dâim ve bâki olsun" mânâsında kullanılan bir iyi dilek sözü.

Darb: Dövme, vurma.

De`âim: Destekler, payandalar.

Def`: 1-Öteye itme, savma, savulma. 2-Verme, ortadan kaldırma. 3-Giderme. 4-Bir davâyı müdâfaa içün açılan başka bir davâ.

Defa`ât : Kereler, kezler, yollar.

Defterdâr: 1-Eskiden Maliye vekiline verilen unvan. 2-Vilayetin para işlerini bakan.

Dekâkîn: Dükkânlar.

Dellâl: 1-Tellâl satılacak şeyi satan. 2-Alıcı ile satıcı arasında vâsıta olan kimse.

Denâetpîşe: Alçaklık peşinde olan.

Dergâh-ı Mu`allâ: Büyük kapı**,** saray.

Deyn: Borç.

Duhûl: İçeri girme, içine girme.

Düyûn: Borçlar.

E

Ecr: 1-Bir hizmet karşılığında verilen şey. 2- Ahrete ait mükâfat, sevap. 3-Ücret

Ecüft: Çift, ikili, eşi olan tek olmayan.

Edâ: Borç veya borç gibi olan herhangi bir şeyi ödeme, yerine getirme.

Ef`âl: İşler, ameller

Efdal: 1-Daha. 2-İhsanlar, meziyetler, lûtuflar, iyilikler.

Efhâm: Zihinler, anlamalar, idrakler

Eimme: İmâm

Ekl: Bir şey yemek, yenilme.

El-hâletü hazihi: Henüz, şimdi, hâlâ bugün, bugünkü günde şimdiki zamanda.

Elûf: Ülfeti çok, herkesle konuşup görüşmeye alışık.

Enâr: Nar

Enderûn: Bir şeyin iç tarafı, dahili; içyüz; harem dâiresi. 2-Kalb.

Enfa`: En nâfi, daha faydalı

Envâr: Ziyâlar, aydınlıklar, ışıklar, parlaklıklar.

Enver: Daha nurlu, çok ve parlak, çok güzel.

Ercâ: Taraflar, yönler.

Erkân: 1-Esaslar, destekler; direkler, sütunlar. 2-Reisler.

Esâs-ı beyt: Ev eşyası.

Esedî: Üzerinde arslan resmi bulunan Selçûkî parası.

Esbak: 1-Öncekinden, daha önceki, geçmişten önceki, daha eski. 2-çok daha evvel olan.

Eshâb: 1-Sahipler, mâlik ve mutasarrıf olanlar. 2-Peygamberimizi görmek ve sohbetine ermek şerefini kazanmış kimseler.

Esmâ: Adlar.

Eşcâr: Ağaçlar.

Eşhâd: Şâhitler.

Evc: Yüce, yüksek, bir şeyin en yüksek noktası, doruk.

Evânî: Kapkacaklar, kaplar.

Evlek: Dönümün dörtte biri

Evsâf: Sıfatlar, kaliteler.

Evtâd: Ağaç veya demir kazıklar, direkler.

Eytâm: Annesi, babası ölmüş, yalnız kalmış küçük çocuklar, öksüzler.

Eyyâm: Günler, gündüzler.

F

Fa`âl: Çok işleyen, dâima harekette bulunan; gayretli, çalışkan.

Fâhire: 1-Fahreden, onurlu, şanlı, şerefli. 2-Mükemmel. 3-Kıymetli, değerli.

Fârig: 1-Vazgeçmiş, çekilmiş. 2-Rahat, asûde. 3-Boş boş kalmış, işsiz. 4-Bir mülkün tasarruf, sahip olma hakkını başkasına terk eden.

Fâsık: Allahın emirlerini tanımayan, sapkın, günah işleyen fesatçı, kötülük eden

Fehvâ: Mânâ, anlam, mecfhum, kavram.

Fekk: Feshetme, bozma, koparma, kesme.

Ferâğ: 1-Vazgeçme, bırakıp, terk etme. 2-Bir mülkün tasarruf, sahip olma hakkını başkasına terk etme.

Ferâhnâ: 1-Bolluk, genişlik. 2-Geniş yer.

Fer`an: İkinci dereceden olarak.

Ferrâş: 1-Döşeyen, döşemeci. 2-Hizmetçi.

Ferş: 1-Döşeme, yayma. 2-Halı, taş ve sâire döşetme. 3-Yayılan şey, yaygı, şilte, halı, seccâde, hasır. 4-Yeryüzü, kır, sahra.

Fesh: 1-Bozma, bozulma, dağıtma, bozulma. 2-Bir mahkemenin verdiği kararı, onun üstünde bulunan bir başka mahkemenin bozması, hükümsüz bırakması, çürütmesi.

Fetvâ: Müftü tarafından verilen şer`i hüküm veya karar.

Fevt: Bir daha ele geçmemek üzere kaybetme, elden çıkarma, kaçırma.

Fıdda: Gümüş.

Fi`l-i şenî`: Irza geçme.

Fistan: Elbise.

Furûz: 1-Bir netice elde etmek için ihtimalli veyâ gerçek olarak kabûl edilen bir tahminde bulunma, sayma, tutma, bir hususu bir dâvâya mevzû ve asıl kılma. 2-Allah`ın işlenmesi kat`î olarak lüzumlu, terki günah olan emirleri. 3-Zaruri, lüzumlu, gerekli.

Fürû`: 1-Dal, budak. 2-Tomurcuk. 3-Bir aslın neticesi. 4-İkinci derecede ehemmiyeti olan şey. 5-Şûbe.

Fuzûlen: Usûlsüz, yersiz, haksız olarak; zorbalıkla.

G

Gadr: 1-Hainlik, vefâsızlık. 2-Zulüm, merhametsizlik. 3-Haksızlık.

Gallât: 1-Zahireler, mahsuller. 2-Ev kirası gelirleri. 3-El emekleri.

Galle: 1-Zahire, mahsul, ekin. 2-Îrât, gelir.

Gamz: 1-Kaşla, gözle işaret, göz kırpma. 2-Münafıklık etme.

Gark: 1-Suya batma; batma; batırma. 2-Boğulma, boğma

Gars: Ağaç dikme, dikilme.

Gays: 1-Yağmur, 2-Bulut

Gıbbe`l-istintâk: Sorguya çektikten sonra.

Gılâl: 1-Tahıllar, mahsuller. 2-Îrâtlar, gelirler.

Gulâm: 1-Tüyü, bıyığı çıkmamış delikanlı, genç. 2-Köle, esir, kölemen

Gurre: 1-Aklık, parlaklık. 2-Atın alnındaki beyazlık akıtma. 3-Arabî ayların birinci gecesi ve günü

Gurub: 1-Bir cismin batıda görünmez olması, batması.

H

Habbe: Buğday, arpa ve sâire gibi ufak ve yuvarlak olan şeyler, taneler.

Haddâm: İşinde becerikli, çalışkan, gayretli olan; hizmetçi.

Hadîka: 1-Ağaçlı, suyu çok bahçe; bostan; meyva bahçesi; etrafı duvarla çevrilmiş bahçe.

Hâdis: 1-Peygamberimizin kutsal sözü.2-Hadisten bahseden ilim.

Hadîş: Büyük kadın, büyük hanım

Hâir: Şaşırmış, hayrette kalmış.

Hakik: 1-Hak sahibi olan, haklı. 2-Lâyık, müstahak.

Halâs: Kurtulma, kurtuluş

Hâlik: Yaratan, yoktan var eden, yaratıcı, Allah

Hallî: Halle mensup, tahlîl ile olan, tahlîl ile ilgili

Hamâil: 1-Kılıç bağı, kılıç kayışı. 2-Nusha, muska, tılsım.

Harâset: Ekincilik, çiftçilik.

Hark: 1-Yarıp yırtma, yırtılma. 2-Su akacak yarık, yol.

Hark: Yakma

Harnub: Keçiboynuzu.

Hasbeten-li`llahi: Allah rızası için, Tanrı uğruna.

Hasren: Muhasara ederek, etrafını kuşatarak, çemberleyerek.

Haşîm: Haşmetli, gösterişli

Haşr: 1-Toplama, cem etme. 2-Ölüleri diriltme mahşere çıkarma.

Hatîr: 1-Şan ve şeref sahibi. 2-Yüce, ulu. 3-Muhâtaralı, tehlikeli.

Havâyic: İhtiyaçlar, lüzumlu, gerekli şeyler.

Hâvî: İhtivâ eden, içine alan, şâmil, kaplayan, toplayan.

Havlı: Avlu.

Hayrât: 1-Sevap kazanmak için yapılan hayırlı işler, iyilikler. 2-Sevap için kurulan müessese.

Hayy: 1-Allah`ın adlarındandır. 2-Diri, canlı.

Hazâ: Bu, o, şu

Helâk: 1-Mahvolma, ölme. 2-Harcanma. 3-Çok yorulma.

Hemâl: Ortak, şerik, nazir, eş, benzer.

Hempâ: (Kötü işlerde) arkadaş, ayaktaş, omuzdaş.

Hemtâ: Benzer, taydaş, denk, müsâvî

Hısân: Mümtâz kişiler.

Hısas: Paylar, hisseler.

Hıtta: Memleket, diyar, ülke

Hîn: An, zaman, vakit, sıra.

Hind: 1-Bir kadın adıdır. Fetvâ ve şerîat işlerinde mücerret olarak kadından bahis açılınca bu ad çok geçer. 2-Hindistan.

**Hul`:** Muhâla`a.

Hulûl: 1-Gelip, çatma. 2-Girme. 3-Yanaşma. 4-Geçme.

Hulûs: Hâlislik, sâfilik, gönül temizliği.

Hutbe: 1-Cuma namazlarından evvel, bayram namazlarından sonra Hatîbin minberde halka verdiği dînî öğüt. 2-Kitapların başındaki süslü nesir başlangıcı. 3-Kız isteme.

Hutebâ: Hutbe okuyanlar.

Hüccet: 1-Senet, vesîka, delil eskiden şeriat mahkemesinden verilen bir hak veya sahiplik belgesi. 2-Seçkin âlimlere unvan.

Hüdâ: 1-Doğru yol gösterme. 2-Kur`an-ı Kerîm

Hüsn-i meâb: Güzelliğin barındığı yer.

Hüsn-i mu`âşeret: İyi geçinme.

Hüsrevânî: 1-Hükümdâra lâyık. 2-Çok iyi, âlâ, birinci derece, 3-Bir çeşit şarap.

I

Idlâl: Dalâlete düşürme, yoldan çıkarma; azdırma.

Isfâ`: Seçip, ayıklama; temiz bir duruma getirme.

Iskat: 1-Düşme, düşürülme. 2-Yok etme. 3-Hükümsüz bırakma. 4-Ölünün azapsız kalması için dağıtılan sadaka.

`Itk: Köle veya câriye azâdetme

Itlak: 1-Salıverme, koyuverme.

`Iyâdeten: Hatır sorarak. (hasta hakkında)

İ

`İbâd: 1-Kullar. 2-İbâdet edenler. 3-Çok bol bereketli.

İbniyye: Ölmüş olan kimsenin oğlunun kızı veyâ oğlunun kızı.

İbrâ-ı `âmm: Bütün davâlardan, birini temize çıkarma.

İcâre: Kirâ, irât, gelir.

İdhâl: 1-Dahil etme, içeri sokma. 2-Memleket dışından mal getirme.

İdhâr: Tahkir, hakir görme.

İfrâz: 1-Bir bütünden bir parça ayırma; ayırma; ayrılma. 2-Vücuttan kan, cerahat, irin, ter….gibi ayrılıp, çıkan şey, salgı.

İhbâr: Haber verme, bildirme, anlatma.

İhdâ`: 1-Hediye verme, hediye etme, hediye gönderme, armağan yollama. 2-Doğru yola götürme.

İhkad: Başkasında kin ve garaz uyandırma.

İhrâk: 1-Yakma, yakılma. 2-Yangın.

İhtirâ`: Benzeri görülmemiş bir şey îcâdetme, vücuda getirme, getirilme.

İhtiyâr: 1-Seçme, seçilme. 2-Katlanma.

İhzâ`: 1-Ayakkabı giydirme. 2-Ganîmetten pay ayırma.

İhzâr: 1-Hazır etme, edilme hazırlama. 2-Huzura getirme, birinin mahkemeye dâvet olunması.

İkad: Yakma, yakılma.

İkale: 1-İki tarafın isteğiyle alışveriş mukavelesini bozma. 2-Dememiş iken "dedin" diye iddiâ etme.

İkrâr: 1-Saklamayıp, söyleme. 2-Dil ile söyleme bildirme. 3-Tasdik, kabul. 4-Birinin, başka birinin, kendisinde olan hakkını, alacağını haber vermesi.

İksâ`: Kasvet, sıkıntı verme, verilme

İ`lâm: 1-Bildirme, bildirilme, anlatma. 2-Bir davânın mahkemece nasıl bir hüküm ve karara bağlandığını gösteren resmî vesîka.

İlka`: 1-Bırakma, bırakılma, terk, atma. 2-Telkin. 3-Telkin etme, ilhâm etme. 4-Bir kusuru başkasına yükleme.

İ`mâd: Direk dikme.

İn`âm: 1-Nimet verme, iyilik etme. 2-Yeniçerilerin aylıklarına yapılan zam.

İnhirâf: 1-Münharif olma, dönme, sapma. 2-Doğru yoldan çıkma. 3-Değişme, bozulma. 4-Kırıklık. 5-Açılım. 6-Sapma. 7-Kırılma, gücenme.

İnkıraz: Bir kalabalıktan, bir bütünden tek kişi kalmayacak şekilde tükenme, bitme.

İnkıyâd: Boyun eğme; kendini teslim etme.

İntâc: 1-Netice verme, neticelendirilmiş. 2-Doğurma

İrcâ`: 1-Eski haline çevirme, çevrilme. 2-Geri döndürme.

İrdeb: Arap şehirlerinde kullanılan ve İstanbul kilesiyle 9 kileyi karşılayan büyük bir ölçek.

İrşâd: 1-Doğru yolu gösterme, uyarma. 2-İrfan sâhibi birinin, bir kimseye târikatı ve Tanrı yolunu göstermesi.

İrtihâl: 1-Göçme, göçetme. 2-Ölme.

İsti`câl: 1-Acele etme, tez olmasını isteme, çabuklandırma.

İstîcâr: 1-Kirâ ile tutma, kiralama.

İstidâre: 1-Dâire biçimine girme, değirmi olma, değirmilenme. 2-Dönme, dolaşma.

İstifâ: Tamâmıyla alma, alınma, ödetilme

İstiglâl: İpotek, ev, dükkân, tarla ve bunlara benzer gayrimenkulün geliri, karşı gösterilerek rehine koyma.

İstihbâr: 1-Haber ve bilgi alma. 2-Duyma.

İstihdâm: Kullanma, hizmete kabul etme.

İstihlâf: Birinin yerine geçme.

İsti`mâl: Kullanma.

İstimhâl: Mühlet, zaman isteme.

İstinsâr: Yardım isteme.

İstirdâd: 1-Geri alma, alınma. 2-Verilmiş veya gönderilmiş bir şeyin geri gönderilmesini isteme, geri isteme.

İstişhâd: 1-Şahit gösterme, şahit getirme. 2- Bir fikrin sağlamlığını ispat için değerli eserlerden eserlerden örnek gösterme. 3-Şehit olma.

İstizân: 1-İzin isteme. 2-İzin için sorma. 3-Danışma.

İştirâ: Satın alma, alınma.

İştirâk: Ortak olma, ortaklık.

İ`tâk: Azâdetme, edilme.

İtâle: Uzatma, uzatılma.

İtlâf: 1-Telef etme, mahvetme, öldürme. 2-Lüzumsuz yere harcama. 3-Yoketme, bozma

İttihâb: Bedelsiz olarak verilen bir malı kabûl etme.

İttika: 1-Sakınma, çekinme. 2-Allah`tan korkma.

İtyân: 1-Getirme, getirilme. 2-Söyleme, bildirme. 3-İsbât.

İ`yâz: Sığınma

İzâ`at: Açığa vurma

İz`ân: 1-Anlayış, kavrayış, akıl, 2-İtâat, söz dinleme, boyun eğme. 3-Terbiye, edep.

İzhâr-ı `acz: Acizlik gösterme.

J

K

Kadem: 1-Ayak. 2-Adım, 3-Yarım arşın uzunluğunda bir ölçü. 4-Uğur.

Kâdir: 1-Kudret sahibi; kudretli, kuvvetli, güçlü. 2-Allah.

Kadr: 1-Değer, itibâr. 2-Onur, şeref, haysiyet, meziyet. 3-Rütbe, derece.

Kaffe`l-menâfi`: Bütün menfaatler.

Kail: 1-Söyleyen, diyen. 2-Râzı olmuş, boyun eğmiş. 3-İnanmış aklı yatmış.

Kal`: Koparma, koparılma, sökme, sökülme, yerinden çıkarma, çıkarılma, temelinden çekip atma.

Kal`abend: Kaleye bağlanmış, bir kale içinde yaşamaya hüküm giymiş olan.

Kargîr: 1-İş tutan , iş tutucu. 2-Taştan veyâ tuğladan yapılmış binâ.

Karh: 1-Yaralama, yaralanma. 2-Vücutta çıkan çıban.

Karîn: 1-Yakın. 2-Bir şeye sâhip olan. 3-Hısım, komşu, arkadaş gibi yakın olanlardan her biri. 4-Padişahın dâimî sûrette yakınında bulunan mâbeyinci.

Karye: Köy.

Kasr-ı yed: El çekme, vazgeçme.

Kavl: 1-Söz, lâkırdı, sözleşme.

Kayyum: 1-Câmi hademesi, kayyum. 2-Mütevellî

Kaziyye: 1-İş, husus, madde, mesele; dâvâ 2-Cümlecik. 3-Teklif, önerme. 4-Yardımcı teorem.

Kehfi`l-erâmil: Bekârların, dulların sığınağı.

Kelâm: 1-Söz, lâkırdı. 2-Söz, ibâre, fıkra;cümleler veyâ cümlecikler. 3-Söyleyiş, nutuk. 4-Dil, lehçe. 5-Allah`dan ve Allah`ın birliğinden bahseden ilim. 6-Kur`an

Kemâyenbagî: Gereği gibi; lâyık olduğu gibi, uygun şekilde.

Kenîf: Ayakyolu.

Kenîsa: Kilise.

Keşf: 1-Açma, meydana çıkarma. 2-Gizli bir şeyi bulma. 3-Bir şeyi öğrenme. 4-Bir şeyin olacağını önceden anlama. 5-Allah tarafından ilhâm olunma. 6-Bir yapı için harcanacak paranın aşağı yukarı hesaplanması.

Ketb: Yazma.

Kevkeb: Yıldız.

Keyfe mâ yeşâ: Nasıl isterse, istediği gibi.

Kezâlik: Kezâ, bu; bu da öyle.

Kısâs: Öldüreni, öldürme, yaralayanı yaralama cezâsı**.**

Kıst: 1-Hisse, pay, nasip. 2-Tartı, ölçü ve bölüşmelerde doğru iş görme. 3-Parça parça ödenen bir borç ve sâirenin her defâda verilen kısmı, taksit.

Kıyemiyyât: Az bulunan pahalı nesneler, değeri olan şeyler.

Kifât: Eşler, benzerler, denkler, arkadaşlar.

Kîl ü kal: Dedikodu; çok konuşma.

Kirâm: 1-Soydan gelenler, soyu temizler; ulular, şerefliler. 2-Cömertler, eli açıklar.

Kîse: Kese

Kisve: 1-Elbise. 2-Husûsî kıyâfet. 3-Kisbet, yağlı güreş yapan pehlivanların giydikleri dar paçalı meşin pantolon. 4-Bir kimsenin veyâ bir şeyin dış görünüşü.

Kizb: Yalan söyleme, yalan.

Kurbiyyet: Yakınlık

Kurâ: Köy.

Küllî: Bütün.

L

La`alle: Belki, umulur ki, ola ki.

Lâbis-i libâs: Elbise giyen, giymiş

Lağv: 1-Faydasız, beyhûde, boş. 2-Yanılma, atlama. 3-Kaldırma, hükümsüz bırakma.

**Lâ`net:** 1-Allah`ın mağfiretinden mahrumluk; bedduâ, ilenç. 2-Fenâ, kötü, uğursuz.

Lek: Sana, senin için.

Lenger: Gemiyi yerinde mıhlamak için denize atılan zincir ve bu zincirin ucundaki çapa.

Levâhik: Eklenen şeyler, ekler.

Levâmi`: Parlamalar, parıldayan şeyler, nurlar.

Leyl: Gece.

Leys: Yokluk

M

Mâ`adâ: -den başka.

Ma`an: Beraber, birlikte

Ma`âyiş: Geçinmeler, geçinişler, geçinmek için lüzumlu şeyler.

Maba`d: Sonu, Sonrası ve sonraki, alttaki.

Mâdera: Anne, ana

Ma`dûd: 1-Sayma, sayılmış. 2-Muayyen, belli.

Mahdûd: 1-Sınırlanmış. 2-Sınırlı. 3-Belirli. 4-Hudut ve sınırlarının tayini kabil olan akar, mal, mülk.

Mahfî: Gizli, saklı.

Mahfûz: 1-Hıfzolunmuş, saklanmış. 2-Korunmuş, gözetilmiş. 3-Gizlenmiş. 4-Ezberlenmiş.

Mahkî: Hikâye olunmuş, anlatılmış.

Mahlûc: Hallâclanmış pamuk

Mahmiye: 1-Bir şeyi himâye etme, koruma. 2-Muhafazalı büyük şehir.

Makbûz: 1-Kabzolunmuş, alınmış. 2-Sıkılmış, daraltılmış. 3-Bir şeyin alındığına karşı verilen mühürlü, imzalı kağıt.

Mahsûr: 1-Muhasara edilmiş, kuşatılmış. 2-Hasredilmiş, sınırlanmış, belli edilmiş. 3-Menedilmiş; tazyik edilmiş, sıkıştırılmış.

Makal: 1-Söz, lâkırdı. 2-Söyleme, söyleyiş.

Makdûr: 1-Güç, kuvvet, kudret. 2-Allah`ın takdîri, kader 3-Elden gelen.

**Maktû`:** 1-Kat`olunmuş, kesilmiş. 2-Değeri bahası biçilmiş, pazarlıksız. 3-Götürü.

Ma`kûdün-`aleyh: Bir akdin yapılmasındean asıl maksat olan şey; akit kendisi üzerine vâki olan şey.

Makule: Takım, çeşit, soy.

Makrûn: 1-Yakınlaştırılmış, yakın. 2-Ulaşmış, kavuşmuş.

Ma`lem: İz, eser, nişan

Mâlik: 1-Sâhip, bir şeye sâhip, bir şeyi olan. 3-Erkek adı.

Ma`mûl: İmal edilmiş, işlenmiş, yapılmış.

Mansûb: 1-Nasbolunmuş, konmuş, dikilmiş. 2-Me'muriyete konulmuş, me'muriyette bulunan.

Ma`rûf: 1-Herkesçe bilinen, tanınmış, belli. 2-Meşhur, ünlü. 3-Şeriatın emrettiği, uygun gördüğü.

Mârrü`z-zikr: Zikri yukarıda geçmiş olan.

Masik: 1-Yapışkan. 2-Tutan, zapt.

Matlûb: 1-Talep edilen. istenilen, aranılan şey. 2-Alacak.

Mâye: 1-Maya, asıl ve lüzumlumadde; asıl, esas. 2-Para, mal. 3-İktidar, güç. 4-Bilgi. 5-Dişi deve. 6-Türk müziğinde bir makam adı.

Mazhar: 1-Bir şeyin göründüğü, çıktığı yer. 2-Nail olma, şereflenme. 3-Bazı tekkelerde oturarak uyunurken dayanılan kısa değnek.

Mecdûhu: Büyüklülük, ululuk; şan ve şeref.

Mecrâ: 1-Suyun cereyan ettiği, aktığı yatak, su yolu, akıntı yeri. 2-Bir işin gidiş, oluş yolu. 3-Bir havadisin, bir haberin yayılma yolu.

Mecrûh: 1-Cerholunmuş, yaralanmış. 2-İnandırıcı sözlerle çürütülmüş.

Medâr: 1-Bir şeyin döneceği, devredeceği, üzerinde hareket edeceği yer, etrafında dönülen nokta. 2-Yörünge, bir seyyârenin Güneş etrafında dönerken çizdiği dâire

**Medfû`â:** 1-Def`olunmuş, dışarı çıkarılmış. 2-Verilmiş, vezneden çıkarılmış.

Medîne: Şehir

Mefrûz: Farz kılınmış, boyun borcu olmuş.

Mehdî : Doğru yolu tutan, hidayete eren.

Mehl: Vâde, vakit verme, bir işi muayyen bir zamâna kadar bırakma.

Mehr: Evlenirken erkek tarafından kız tarafına verilen nikah bedeli.

Mekkâr: Çok mekreden , hîleci, düzenbaz.

Meks: Durma, bekleme, bir yerde kalma, eğlenme.

Mektûm: 1-Ketmolunmuş, gizli, saklı. 2-Hükümetten gizli tutulan.

Menâb: 1-Birinin yerini tutma, vekil olma. 2-Vekillik yeri.

Menâbir: Minberler.

Menâhic: Açık, geniş yollar.

Menâs: Kaçıp sığınılacak yer.

Menba: 1-Kaynak, 2-Pınar.

Menfiyyet: 1-Nefyedilmiş, sürgün edilmiş, sürgün. 2-Her şeyin olmayacak tarafını aksini tersini düşünen, ileri süren.

Menzil: 1-Yollardaki konak yeri. 2-Ev. 3-Bir günlük yol, konak. 4-Mesâfe

Menkûha: Nikâhlı kadın.

Menkulât: 1-Ağızdan ağıza yayılarak bilinen şeyler. 2-Hadis, tefsir bilgileri.

Mensik: İbâdet yerleri.

Merâtib: Rütbeler, dereceler.

Meremmet: Tâmir, onarma; üstünkörü tâmir.

Merkume: 1-Adı geçmiş, yazılmış. 2-Bayağı, âdî, işsiz, güçsüz aşağılık kimse

Mersûm: 1-Resmolunmuş, yazılmış, çizilmiş, 2-Bahsi geçmiş, adı geçmiş. 3-Müslüman olmuş kimseler için "merkum" manasında kullanılırdı. 4-Gelenek, an`ane

Mer`î: 1-Riâyet edilen, saygı gösterilen. 2-Gözetilen, yürürlükte olan.

Mervî: Rivâyet olunan, birinden işiterek söylenen, sağlam olarak bilinmeyen.

Mesâha: Ölçme(yer).

Mesbûk: 1-Sebk etmiş, geçmiş, başkalarından geri kalmış, arkada bırakılmış

Mesfûr: Yazılmış, adı geçmiş.

Mesmû`: 1-İşitilmiş, duyulmuş, haber alınmış. 2-Dinlenen, işitilen.

Mestkâr: Sarhoş.

Mestûr: Satırlanmış, yazılımış, çizilmiş.

Me'sûl: 1-Suâl olunmuş, kendinden sorulmuş. 2-Sorumlu. 3-Cezâya çarptırılmış

Meşhûd: Gözle görülmüş.

Meşrûh: 1-Şerh olunmuş, açıklanmış. 2-Uzun uzadıya anlatılan.

Meşrûtiyyet: 1-Bir hükümdarın başkanlığı altında bulunan parlemento idaresi.

Metrûke: Terk edilmiş, bırakılmış, kullanılmaktan vazgeçilmiş.

Mevâcib: Maaşlar, aylıklar; Yeniçeri maaşı.

Mevâzı`: Mevzîler, yerler.

Mevhûb: Hibe olunmuş, ihsân edilmiş, verilmiş.

Mevkûl: Bir vekîle emânet edilen.

Mevrese: Mirasçı.

Mevrûse: Miras kalmış, anadan babadan geçmiş.

Mevsûf: 1-Vasfolunmuş, vasıflanmış. 2-Belirtilen.

Mevzî`: Bir şey konulacak yer, yer.

Meymenet: Bereket, saâdet, mutluluk, uğurluluk.

Mezâhim: Eziyetler, sıkıntılar.

Mezbûr: Adı geçen, yukarıda söylenmiş olan.

Mezîd: 1-Artma, arttırma, çoğalma. 2-Artmış, arttırılmış, çoğaltılmış.

Mezkûre: Zikrolunmuş, adı geçmiş, anılmış.

Mezra`a: Ziraat olunacak, ekilecek tarla, yer.

Mısdak: Bir şeyin doğru olduğunu ispât eden şey.

Mızreb: Oba, büyük çadır.

Mihâd: Yatak, döşek.

Mihâr: Taylar, at yavruları.

Mihsad: Ekin orağı.

Mikreb: Çift sürülen saban**.**

Minvâl: Tarz, yol, sûret, şekil.

Mîrî: 1-Beğlik devlet hazinesine âit. 2-Devlet hazînesi.

**Mu`addel:** Ta`dîl edilmiş, eski hâli değiştirilmiş.

Mu`âdi: İâde edilmiş, geri çevrilmiş.

Mu`adil: 1-Müsâvîlik, denklik. 2-Eşdeğerlik.

Mu`âyene: Gözden geçirme, yoklama

Mubattıl: Boş, beyhûde, yalan; çürük

Mûda`: Kendisine emânet olarak verilmiş.

Mugayir: Aykırı, uymaz, başka türlü.

Muhaddes: 1-Tahdîs olunmuş, haber verilmiş. 2-Şükranla bildirilmiş.

Muhâla`a: Kadının kocasına biraz mal vermek suretiyle birbirlerinden resmen ayrılmaları.

Muhalled: Tahlid olunan, dâimî, sürekli olarak kalan.

Muhallefât: Ölen bir kimsenin bıraktığı şeyler.

Muhallef: 1-Geride kalan, 2-Ölenin bıraktığı mal.

Muhâsamât: Düşmanlık

Muhâsebe: 1-Hesap işi. 2-Hesaplaşma, hesap görme. 3-Bir dâire veya ticarethânenin hesap işleriyle meşgul olan kısmı.

Muhassıl: 1-Husûle getiren, hâsıl eden meydana getiren. 2-Tanzimattan önce vergi tahsildarı. 3-Mutasarrıftan küçük, kaymakam ve müdürler derecesinde bir me`mur

Muhavvel: 1-Tahvîl olunmuş, değiştirilmiş. 2-havâle edilmiş, gönderilmiş; ısmarlanmış, bırakılmış.

Muhayyer: Seçmeli beğenmeye bağlı, beğenmece.

Muhdes: İhdâs edilmiş, sonradan meydana gelmiş eskiden olmayan.

Muhtal: Havâleyi alan kimse.

Muhtell: İhlâl edilmiş, bozulmuş, bozuk; karışmış.

Muhzır: 1-Eskiden şerîat mahkemelerinde mübâşir hizmetini gören kimse 2-Yeniçeri Ocağı`nda bir yere bağlı bulunmayan bir kumandan.

Muhzin: Hüzün verici; acıklandırıcı.

**Mukatta`ât:** Kat`edilmiş, kesilmiş, kesik şeyler.

Mukayada: Trampa etme, değişme.

Muktedâ: İktidâ eden, uyan, arkadan gelen.

Muktezâ: 1-İktizâ etmiş, lâzım gelmiş. 2-Kanun icâbına göre yazılan yazı, derkenar.

Mûmâ-ileyh: Îmâ edilen, adı geçen, yukarıda anılan.

Munzamm: İnzimâmeden, üste konan, katılan; ek.

Munzar: İnzâr edilmiş, te'hîr edilmiş, geciktirilmiş.

Murâbaha: 1-Malı kâr ile satma. 2-Tefecilik, kanûnen verdiği izin sınırından aşkın fâiz alma.

Murâfa`a: 1-Mahkemeye verme; mahkemeye getirtme; duruşma, yüzleşerek mahkeme olunma.

Murâfık: 1-Refâkat eden, yol arkadaşı olan, yoldaş. 2-Bir şeyle beraber bulunan

Musirr: Israr eden, direnen, ayak direyen.

Mutahhar: 1-Tathîr edilmiş, temizlenmiş, temiz. 2-temiz, mübârek.

Mutallaka: Bırakılmış, boşanmış kadın

Mutallik: Talak ile karısını boşamış olan koca

Mutazammın: 1-Tazammun eden, içine alan. 2-Kefil olan, üstüne alan.

Mu`teber: 1-Îtibârlı, hatırı sayılır, saygın. 2-İnanılır, güvenilir. 3-Yürürlükte olan, geçer.

Mu`teberât: Îtibârlı, geçerli şeyler.

Muttasıl: 1-İttisâl eden, ulaşan kavuşan, bitişen. 2-Aralıksız, hiç durmadan, biteviye.

Muvâcehe: 1-Yüzleşme, yüz yüze gelme. 2-Karşı, ön.

Muvâfık: Uygun, yerinde.

Muvâza`a: 1-Bir meselede bahse girme. 2-Danışıklı dövüş.

Muzâfât: Bir şeyin ilâveleri, ekleri, bir merkezin şubeleri, kolları.

Muzırr: Zararlı, zarar veren, zarara sokan.

Mübâşeret: Bir işe başlama, girişme.

Mübâşir: 1-Bir işe başlayan. 2-Mahkemeden evrâkı getirip götürmek ve mahkemeye girecekleri ve şâhitleri yüksek sesle çağırmakla vazifeli adliye memuru 3-Muvakkat bir vazife olarak merkezden bâzı emirleri götüren ve icrâ salâhiyeti de olan kimse.

Mübeyyen: Tebeyyün etmiş, meydana çıkarılmış, açıkça söylenmiş, açıklanmış, açıklayan, bildiren.

Mübeyyin: Bildiren, açıklayan, meydana koyan.

Mebî`: Satılmış şey

Mübtelâ: 1-Düşkün. 2-Tutkun**.**

Müctemia`: İctima eden toplanan, toplanmış, toplu; birikmiş, birleşmiş.

Müdâm: 1-Devam eden, süren, sürekli. 2-Devam eden, arası kesilmeyen.

Müdebbir: 1-Tedbir alan, tedbirli, düşünce ile hareket eden, düşünceli. 2-menkulünün ıtkını kendisinin ölümüne tâlik etmiş olan mevlâ.

Müdrec: İdrac olunmuş, içine konulmuş.

Müeccel: Te'cil edilmiş, ileriye bırakılmış, peşin olmayan ileride yapılmak üzere vakti belirtilen

Müeddâ: 1-Te'diye olunmuş, edâ olunmuş. 2-Mânâ, mefhum.

Müfîd: 1-İfâde eden, anlatan; mânâlı. 2-Faydalı.

Mükerrem: 1-Muhterem, aziz, sayın, saygıdeğer, sayılan, ululandırılan, hürmet ve ta`zîme erişmiş.

Mülâyim: 1-Uygun. 2-Yumuşak huylu, yavaş. 3-Pekliği olmayan

Mülknâme: Mîrî arazi gelirinin birine verilmesi veya şartları uygun olarak rakabenin temlikini bildiren vesîka.

Mülteffe: Birbirine sarılmış, karışmış.

Mültezim: 1-İltizam eden, bir şeyi veyâ kimseyi lüzumlu sayıp taraflık gösteren. 2-İltizamcı, kesenekçi, kesimci, devlete âit bir geliri götürü olarak üstüne alıp, toplayan.

Mümeyyez: Temyîz edilmiş, seçilmiş, ayrılmış.

Mümkinât: Olabilen, olabilir şeyler.

Mümteni`: 1-İmtinâ eden, çekinen. 2-Olamaz.

Münâsaha: 1-Bir vârisin, kendine kalan mirâsı alamadan ölmesi. 2-Bir çok kimselerin ortadan kaldırarak birbirlerinin yerine geçmeleri.

Münâza`ât: Ağız kavgaları, çekişmeler.

Münâzi`: Ağız kavgası eden, çekişen, kavgacı.

Münharıt: İpliğe dizilmiş.

Münhasır: 1-İnhisar eden, sınırlanmış, her yanı çevrili. 2-Yalnız bir kimseye veyâ bir şeye mahsus olan.

Münhî: Haber ulaştıran; haberci.

Münkere: 1-İnkar edilmiş, edilen, kabul ve tasdik edilmeyen reddedilen. 2-Şerîatçe yapılması câiz görülmeyen.

Münselik: İnsilak eden, yola giren; bir tarikata girmiş, bir meslek tutmuş.

Müntehî: 1-Nihayet bulan, sona eren, biten. 2-Son, en son. 3-Bir şeyi tamamlayan.

Mürg: Kuş.

Mürd: Ölmek

Mürevvec: Revaçlandırılmış, îtibâr edilmiş, propagandası yapılmış.

Mürûr: 1-Geçme, bir yandan girip, öte yandan çıkma. 2-Geçip, gitme. 3-Sona erme.

Müsâferet: 1-Seyahat, yolculuk. 2-Misafirlik, konukluk.

Müsâvi: 1-Eşit, denk, birbirinin ötekinden farksız olanı, aynı halde ve derecede bulunan.

Müsellim: 1-Teslim eden, veren. 2-Mülkiye kaymakamlarına ve nâhiye müdürlerine verilen unvan.

Müsmire: 1-Semereli, yemiş veren, yemiş verici, yemişli. Netice veren, neticeli. 3-Faydalı, verimli

Müstagnî: 1-Doygun, gönlü tok. 2-Çekingen nazlı, davranan.

Müstazî: 1-Ziyâ, ışık alan, ışıklanan, ışıklı. 2-Makbul, âlâ, iyi.

Müste`âr: Eğreti takma ad.

Müstemirr: 1-İstimrâr eden, bir düziye uzayıp giden. 2-Sürekli, devamlı, bir düziye, dâimâ.

Müsteşhid: İstişhâdeden, şâhit tutan.

Müstetâb: İstitâbe edilen, hoş, güzel bulunan.

Müstevcib: 1-Lâyık. 2-İcâbeden, gereken.

Müşâ`: 1-İşâa olunmuş, şuyû bulmuş, yayılmış, herkese duyurulmuş. 2-Hissedârlar, ortaklar arasında berâberce kullanıldığı halde hisselere ayrılmamış olan şey, yer.

Müşâ`abe: Uzaklaşma.

Müşâhede: 1-Bir şeyi gözle görme. 2-Allah âlemini görme.

Müşâhid: Müşâhede eden, gören, bakan.

Müşerref: Şereflendirilmiş, kendisine şeref verilmiş, şerefli.

Müşevveş: Teşvîr edilmiş, belirsiz, karışık, düzensiz, karmakarışık.

Müştemilât: Eklentiler, bir şeyin içinde bulunduğu, ona bağlı olan şeyler.

Müte`addid: Taaddüdeden, çoğalan, çok, birçok, birkaç, türlü, türlü.

Mütâla`a: 1-Okuma. 2-Tetkik. 3-Düşünce.

Müte`allik: 1-Asılı, bağlı. 2-Taalluk eden, ilgili, ilişiği olan.

Müte`ayyin: 1-Taayyün eden, belli meydanda olan, meydana çıkan. 2-Karar verilmiş. 3-Eşraftan, belli, ileri gelen kimse.

Mütecâviz: 1-Tecâvüz eden, geçen, aşan. 2-Sataşan, saldıran, sarkıntılık eden. 3-Fazla, çok.

Mütekallib: Takallüb eden, dönen, değişen

Mütekarib: Tekarübeden, yaklaşan, yakın, gittikçe birbirine yakın, yaklaşan.

Mütesellik: Sıralanmış.

**Müteşerri`:** 1-Teşerru` eden şerîat işleriyle uğraşan. 2-Şerîat ve fıkıh işlerinde geniş bilgisi olan.

Mütevâlî : Tevâlî eden, birbiri ardınca giden; art arda gelen, üstüste, bir düziye olan.

Müteveffâ: Vefât etmiş olan, ölen kişi

Müttehim: Töhmetli, kabahatli, suçlu görülen, suçlanan

Mütekarrir: Takarrür eden, kararlaşan; yerleşip kuvvet bulan

Mütemekkin: Temekkün eden, mekanlanan, yerleşen, yerleşmiş.

Müttehem: 1-Kabahatli, suçlu. 2-Ceza muhakemeleri usulü kanununa göre bir heyetçe cinayetle itham edilen ve muhakeme edilmesi kararıyla cinayet mahkemesine çıkarılan sanık.

Müverrah: Târihli, târihi atılmış.

**Müzâra`a:** Zirâ` ile satma.

Müzekkir: 1-Zikr ettiren, hatıra getiren, andıran. 2-Zikreden, ibâdet eden.

N

Nafaka-ı `iddet: Kadının iddeti içinde lazım gelen nafaka

Nâfîz: 1-Delen, delip geçen. 2-İçeriye giren, işleyen. 3-Te'sir yapan, sözü geçen

Nâib: 1-Vekil, birinin yerine geçen. 2-Kadı vekili. 3-Kadı, şeriat hükümlerine göre hüküm veren hâkim. 4-Nöbet bekleyen, nöbetle gelen.

Nakıyye: Temiz, pak.

Nakz: 1-Bozma, çözme, kırma. 2-Bir sözleşmeyi yok sayma.

Nân: Ekmek.

Nasrâniyye: Hıristiyan

Nâtık: 1-Söyleyen, konuşan, lakırdı eden. 2-İdrâk eden, düşünen. 3-Bir ifadesi olan. 4-Bir şeyi gösteren. 5-Beyan eden, bildiren, bildirici. 6-Erkek adı. 7-Allah`ın insanda dile gelme durumu

Ne`am: 1-Evet, pek güzel, hay hay; öyledir. 2-Deve, öküz, koyun gibi dört ayaklı hayvan.

Necm: 1-Yıldız. 2-Kur`ân. 3-Vâdesi gelen borç.

Nefîr: 1-Cemaat, topluluk, 2-Boynuzdan yapılan boru. 3-Çığıltı, bağırtı. 4-Canlarına, mallarına çoluk ve çocuklarına, saldırmak üzere düşmanın gelmekte olduğunu belde halkına bildirme.

Nefs: 1-Ruh, can, hayat. 2-İnsanın yeme içme gibi biyolojik ihtiyaçları. 3-Kendi, şahıs. 4-Asıl, maya, cevher. 5-Bir şeyin tâ kendisi. 5-İç, iç taraf.

Nehâd: Yol, usûl, kural

Nehâr: Gündüz

Nehc-i şer`: Şeriat yolu

Nes`e: Veresiye alma

Neşv ü nemâ: Yetişip büyüme, sürüp çıkma.

Nevâfil: Farz ve vâcibden mâdâ yapılan ibâdetler.

Nevh: 1-Ölüye avaz avaz ağlama, 2-Güvercinin nağme ile ötmesi.

Nezîl: Misâfir, konuk.

Nısf: Yarım, yarı. 2-Bir yazı stili

Niyâ: Dede

Nizâ`: Çekişme, kavga

Nukud: Nakitler, paralar.

Nümâyân: Görünücü, görünen; meydanda

Nümûn: **"**Gösteren" mânâsıyla kelimelere katılır.

O

Ocaklık: Herhangi bir yerin kaydı hayat şartıyla bir kimseye tevcih edilmesi demektir.

Ö

P

Pâre: 1-Parça. 2-Sayı, bölük. 3-Para.

Pâydâr: İyice yerleşmiş, sağlam, devamlı, sürekli.

Penâh: 1-Sığınma, sığınacak yer. 2-Bir şeyin sığınağı, koruyucusu, dayanağı mânâlarıyla birleşik kelimeler yapar.

Penbe: Pamuk

Pervâz: 1-Uçma, uçuş. 2-Saçak. 3-Hücre. 4-Ayna. 5-Dolap. 6-Aynalı ince uzun tahta.

Perver: 1-"Besleyen, besleyici, büyüten, yetiştiren, yetiştirici, koruyan, terbiye eden mânâlarıyla birleşik kelimeler yapar. 2-Seçen, alan. 3-Seven.

Pezîr: Kabul eden, edici, alan, kabul edilebilir mânalarıyla Arapça ve Farsça kelimelere eklenerek birleşik kelimeler yapar.

Pîr: Yaşlı, ihtiyar.

Pişvâ: Reis, başkan.

Pûşîde: 1-Örtülmüş. 2-Örtü.

R

Râhil: 1-Göçen, göç eden. 2-Ölen.

Ra`iyyet: 1-Sürü, otlatılan hayvan sürüsü. 2-Bir hükümdar idâresi altında bulunan ve vergi veren halk.

Râsih: 1-Sağlam temeli kuvvetli. 2-Bilgisi çok geniş olan. 3-Erkek adı.

Reft: 1-Gitme, gidiş. 2-Yeniçeri ocağıyla sonraları askerlik dâirelerinde efrat için tutulan künye defterlerinde "ayrıldı" yerinde kullanılan bir kelime. 3-Bir şeyi ufaklama, kırıntı haline getirme.

Rehn: Tutu, ödünç alınan eşyâ, para karşılığında gösterilen şey, ipotek.

Re's: 1-Baş, kafa. 2-Baş, başkan.

Reviyyet: Bir işin her tarafını iyice düşünüp taşınma.

Revş: Gidiş, yürüyüş, usûl, tutum, yol

Re'y: 1-Görme, görüş. 2-Fikir, düşünce. 3-Oy.

Rıkk: Kulluk, esirlik, kölelik. 2-Kul, köle

Ribh: Kâr, kazanç, fâiz.

Rikkat: 1-Rakiklik, yufkalık, incelik. 2-Merhamet, acıma.

Rücû`: 1-Dönme, geri dönme. 2-Cayma, sözünden dönme, sözünü geri alma

Rüşd: 1-Doğru yolu bulup, gitme, doğru yolda gitme. 2-Doğru düşünme, akıl sâhibi olma. 3-Bâliğ olma, bülûğa erme, erginlik.

Rüûs: 1-Başlar. 2-Sadrazamın verebileceği küçük rütbeler için verilen resmî yazı. 3-İlmiye, sarıklı ulemâ derecelerinden biri.

S

Safka-i vâhide: Bir pazarlık sonunda karar verildi diye satıcı ile alıcının el sıkışması

Sagîr: 1-Küçük, ufak. 2-Bülûğa ermemiş, erginilik çağına gelmemiş çocuk.

Sâhibü`l-kitâb: Kitap sahibi olanlar

Sâ`ika: Yıldırım.

Sâil: 1-Suâl eden, soran. 2-Dilenci. 3-Akıcı, akan.

Sâkıt: 1-Düşen, düşücü, düşmüş. 2-Hüküm ve itibârdan düşmüş, hükümsüz. 3-Düşük, vakitsiz rahimden düşen çocuk.

Saky: Sulama, su içirme.

Sâlik: 1-Bir yola giren, bir yolda giden. 2-Bir tarikata girmiş bulunan.

Salyâne: 1-Yılda bir alınan vergi; Tanzimat`tan önce bir kısım memurlarla müstahdemlere yıllık olarak verilen vazîfe (ücret).

**San`at:** 1-San`at, ustalık; marifet. 2-Bir şeyi güzel yapmak, bir şeyin güzel, beğenilir olması için uygulanan kurallar.

**Sar`:** Sar`a

Sarîh: 1-Açık meydanda. 2-Belli. 3-Sâf, hâlis. 4-Hâlis.

Savâb: 1-Doğruluk, dürüstlük; doğru hareket, doğru düşünce. 2-Doğru, dürüst.

Sebkat: 1-Geçme, ilerleme

Sehm: 1-Ok. 2-Yay. 3-Kısım, hisse, pay. 4-Eğrilik payı.

Semen: Bahâ, kıymet, değer, tutar.

Semî`: 1-İşiten işitme kuvveti olan. 2-Allah adlarındandır.

Semiyy: Adaş, adları bir olan.

Senâbil: Başaklar.

Senevî: Seneye mensup, sene ile ilgili, bir yıllık.

Seyl: 1-Sel. 2-Şiddetle gelen şey.

Sıdk: 1-Doğruluk, gerçeklik. 2-İç yürek temizliği.

Sıfrü`l-yed: Eli boş; mahrum.

Sıyânet: Koruma, korunma.

Sigar: Küçükler.

Silk: 1-İplik, 2-Sıra, dizi. 3-yol; meslek, tutulan yol.

Sudûr: Sâdır olma, meydana çıkma, meydanda olma.

Sûk-ı sultânî: Mezat yeri.

Sulehâ: Sâlih, iyi, yarar, salâhiyetli, günah işlemeyen kimseler.

Ş

Şâbb-ı emred: Henüz sakalı, bıyığı çıkmamış olan genç.

Şâkird: 1-Talebe. 2-Çırak, yamak. 3-Stajyer.

Şakk: 1-Yarma, yarılma, çatlama; yırtma, paralama, kırma. 2-Yarık, çatlak.

Şâmih: 1-Yüksek. 2-Kibirli, azametli.

Şâri`: 1-Şerîat koyan, kanun koyan. 2-Hz. Muhammed.

Şâyi`a: Şayi olmuş, yayılmış haber, yaygın olan söylenti.

Şedîd: Şiddetli, sert, katı, sıkı.

**Şefî`:** 1-Şefaat eden, bir suçun bağışlanması için aracılık eden. 2-Şüf`a hakkı sâhibi.

Şehryârî: 1-Hükümdara, padişaha mahsus, hükümdarla padişahla ilgili. 2-Şehriyârlık, hükümdarlık, pâdişahlık.

Şekavet: 1-Bedbahtlık, bahtı karalık, kutsuzluk. 2-Rezillik, alçaklık.

Şerefyâb: Şeref bulan, şeref kazanan.

Şerîk: 1-Ortak. 2-Ders, mektep, medrese arkadaşı.

Şiddet-i mürr: Şiddetli acı.

Şifâhen: Ağızdan, sözle.

Şikak: Uyuşmazlık, anlaşmazlık, bozuşma.

Şîr: Arslan.

Şirâ: Satın alma, satın alınma.

Şirb: Su hissesi, suya âit hak; ekin ve hayvan sulama nöbeti.

Şirret: 1-Şerirlik, kötülük. 2-Geçimsiz, hırçın, huysuz, kavgacı.

Şu`ûr: Anlama, anlayış, hissetme, duyma.

Şukka: 1-Parça; kumaş veyâ kağıt parçası. 2-Küçük tezkere, yazı

Şüd: 1-Gitti, geçti; gitme, gidiş. 2-Öldü.

Şüf`a: Bir mülk, kaça satın alınmışsa, o mülke o para ile sâhibolma.

Şürû`: Başlama.

T

Tâ`addî: 1-Geçme, öteye geçme, saldırma. 2-Zulmetme; adaletsizlik. 3-Örf, âdet ve kanunların sınırını aşma. 4-Fiilin geçer halde olması.

Ta`addüd: Birden çok olma, çoğalma, sayısı artma.

Ta`akkul: 1-Akıl erdirme, zihin yorarak anlama. 2-Hatırlama, hatıra getirme.

Ta`allül: Vesîle ve bahâne arama, yalandan bahânelerle bir işten kaçınma.

Ta`ayyün: 1-Meydana çıkma, âşikâr olma; belirme. 2-Âyân sırasına girme, îtibarlanma, belli başlı adam olma.

Ta`âm: Yemek, aş.

Ta`ammüd: Bir işi bilerek ve isteyerek yapma.

Ta`ayyüş: Yaşama geçinme.

Tab`: 1-Tabîat, huy, yaradılış. 2-Mühür, damga basma. 3-Kitap basma.

**Ta`bîr:** 1-İfâde , anlatma. 2-Bir mânâsı olan söz. 3-Deyim. 4-Terim. 5-Rü`yâ yorma.

Tagayyür: 1-Değişme, başkalaşma. 2-Rengi değişme. 3-Bozulma, kokma.

Tahaccüm: Hacimlenme, büyüme, irileşme.

Tahassul: Hâsıl olma, netice olarak çıkma.

Tahayyüz: 1-Yer tutma, yer alma. 2-Ehemmiyet kazanma. 3-Herhangi bir cismin boşlukta yer alması.

Tahdîd: Hudut tayin etme, sınır çizme, sınırlama.

Tahiyyât: "Allah ömürler versin" demeler, selâmlar, hayır, duâlar. 2-Namazın ka`delerinde okunan "ettehiyyatü" duâsı.

Tahlîf: Yemin ettirme, yemin verme, ant içme, içirilme.

Tahlîs: Kurtarma, kurtarılma.

Tahmîl: 1-Yükleme, yükletme, yükletilme. 2-Bir işi, birinin üzerine bırakma.

Tahrîm: Haram kılma, kılınma.

Tahrîs: Hırslandırmalar, hırslandırılmalar.

Tahtânî hâne: En alttaki hâne

Tahvîl: 1-Değiştirme, değiştirilme, çevirme, döndürme. 2-Borç senedi; aksiyon.

Taklîl: Azaltma, azaltılma, indirme.

Takrîr: 1-Yerleştirme, yerleştirilme. 2- Sağlamlaştırılma. 3-Anlatma, anlatış. 4-Önerge, resmi olarak yazı ile bildirme. 5-Siyâsî nota. 6-Tapuda mülkünü başkasına sattığını söyleme. 7-Resmî dâirelerden, sadece mühürlenmiş olarak Bâb-ı âliye gönderilen yazı.

Talâk-ı selâse: "Üçten dokuza boş ol!" demek sûretiyle kadın başka erkekle evlenmeden eski kocasına dönmesine imkân vermeyen talâk.

Talâk-ı bâîn: Zevcenin iddet müddeti(üç temizlenme devri)sona ermeksizin zevcine dönmeye hakkı olmayan talâk.

Tâlibân: 1-Tâlibler, isteyenler. 2-Öğrenciler.

Ta`lîk: 1-Asma, asılma. 2-Bir şeye bağlı gösterme. 3-Geciktirme, asıntıda bırakma, askıda bırakılma. 4-Belli bir zamâna bırakma.

Ta`lîm: 1-Öğrenme, öğretme, öğretim, öğretilme. 2-Okutma, ders verme, verilme. 3-Meşk ile yetiştirme. 4-Askerlik idmanı. 5-Egzersiz.

Tarafeyn: İki taraf.

Tarîk: 1-Yol, 2-Usûl. 3-Meslek. 4-Vâsıta, sebep. 5-Bir velînin Tanrı`ya ulaşması için tuttuğu yol.

Tasaddukat: Sadakalar.

Taslît: Musallat etme, sataştırma, sataştırılma.

Tatlîk: Boşanma, bırakma, ayırma.

Tavassut: Araya girme, aracılık, ara bulma, aracılık etme.

Taviyyet: Gönülde gizli olan kasid, niyet.

Tavsîf: 1-Vasıflandırma, niteleme. 2-İlim, bilgi.

Tâyı`an: İsteyerek.

Tayyâr: Uçucu, uçan.

Tazmîn: Sebebolunan zarar ve ziyanı ödeme; zarar ve ziyanı ödeme.

Tebdîl: Değiştirme, değiştirilme, başka bir hâle getirme.

Teberrâ: 1-Uzaklaşma, uzak durma, çekilme. 2-Sevmeyip yüz çevirme.

Teberrük: Mübârek sayma, uğur sayma.

Te'bîd: Ebedileştirme, sonsuzlaştırma, sonsuzlaştırılma.

Tecvîz: Câiz görme, görülme, izin verme, verilme.

Tefahhus: İnceden inceye araştırmalar.

Tefekkür: Düşünme, zihin yorma; düşünülme.

Tefevvüz: 1-Üstüne alma, üzerine alma. 2-Gayrimenkulün tasarruf haklarını satın alma.

Tefrîk: Ayırma, seçme, ayırt etme.

Tefvîz: 1-İhâle, sipâriş etme, edilme. 2-Dağıtım. 3-Bir gayrimenkulü bilinen bedeli karşılığında bir kimsenin üstüne bırakma. 4-Her şeyi Allah`tan bekleme.

Tehârüc: 1-Çıkışma. 2-Ortakların bir kısmı arâzî ve bâzısı da para üzerine yaptıkları anlaşma.

Te'hîr: Sonraya, geriye bırakma, geciktirme, geciktirilme.

Tekaddüm: 1-Önce gelme, önce davranma. 2-İleri geçme, ileride bulunma. 3-Protokola göre öne geçme, daha yukarı oturma.

Tekâsül: Üşenme, tenbellik, ilgisizlik.

Tekeddür: 1-Bulanma, saflığını kaybetme. 2-kederlenme.

Tekfîn Kefene sarma, kefenleme.

Tekmîl: 1-Kemâle erdirme. 2-Bitirme, bitirilme, tamamlama, tamamlanma. 3-Eksiksiz, bütün, hep.

Temellük : Mülk edinme, kendine mal edinme, mal etme, sâhip olma.

Temlîk: Mülk olarak verme.

Temşiyet: 1-Yürütme, yürütülme. 2-Meydana gelmesini kolaylaştırma.

Tenbîh: 1-Uyandırma, uyarı 2-Uyarım. 3-Bir işin yapılmasını, bırakılmasını, veyâ o işten vazgeçilmesini tekrar tekrar hatırlatma.

Tenezzül: 1-Kendine aykırı düşen bir işi veya durumu kabul etme, alçalma, inme, aşağılama, 2-Gönül alçaklığı, kibirsizlik. 3-Düşme, inme.

Tenfîz: Nafiz kılma, hükmünü yürütme.

Tenvîr: Işıklandırma, aydınlatma.

Tereccî: 1-Ricâ etme yalvarma. 2-Umma, ümîdetme.

Tereffuk: Yumuşaklıkla muâmele etme, tatlı dil, güler yüz göstreme.

Termîm: 1-Tâmir etme, onarma. 2-İyi etme.

Tesellüm: 1-Teslîm edilen, verilen bir şeyi alma. 2-İslâm dinini kabul etme. Müslüman olma.

Tesevvî: Tesviye etme, düzeltme, düzleme, düzlenme.

Teslîs: 1-Üçleme, üçe çıkarma. 2-Şarabı, üçte biri uçuncaya kadar kaynatma. 3-Hristiyanlıkta Allah`ın üç olduğuna inanma.

Tesmiye: 1-Ad koyma, adlandırma, isim verme. 2-Besmele çekme.

Tesviye-i umûr: İşlerin görülüp netîcelendirilmesi.

Teşrîf: 1-Şereflendirme, şereflendirilme, şeref verme, verilme. 2-Gelmesiyle bir yere şeref verme, gelme; gitme.

Teşyîd: 1-Yükseltme, yükseltilme. 2-Sağlamlaştırma, sağlamlaştırılma.

Tetmîm: Tamamlama, bitirme.

Tevfîk: 1-Uydurma, uydurulma, uygunlaştırma. 2-Allah`ın yardımına kavuşma. 3-Bir kırılmada kırılan parçaları birbirine tatbik etme.

Tevkîf: 1-Durdurma, durdurulma. 2-Alıkoyma. 3-Mevkuf halinde bekletme.

Te'yîd: 1-Kuvvetlendirme, kuvvetlendirilme, sağlamlaştırma. 2-Doğru çıkarma, doğrulama; destekleme.

Tezvîc: 1-Kocaya verme, evlendirme. 2-Birine eş olma, nikâhlanma, eş kılma.

Tımâr: 1-Yara bakımı. 2-Ağaç bakımı. 3-Hayvanı temizleme tımar 4-Beslediği sipâhilerle harbe giden beylere öşrünü almak üzere ayrılan arâzî.

Tilâvet: Kur`ânı-ı güzel sesle ve usûlüne göre okuma, okunma.

Töhmet: 1-Birine isnâdolunan suç, işlenildiği sanılan fakat gerçekliği henüz meydana çıkmamış olan suç, kabahat.

U

`Udûl-ı ricâl: Adaleti yerine getiren kimseler.

`Uhde: 1-Söz verme, bir işi üzerine alma. 2-Vazife birininüzerinde bulunan iş. 3-Yapma, becerme. 4-Sorumluluk.

Uhrevî: Ahirete âit, ahretle ilgili.

`Ukeyd: Düğümcük.

`Ukul: Akıllar, zihinler, uslar.

Umûr: 1-İşler, hususlar, maddeler, şeyler. 2-Önem verme, aldırma, üzerinde durma, iş sayma, iş edinme.

`Unf: Şiddet, sertlik, kabalık.

Urûme: 1-Nişâne, alâmet. 2-Başın tepesi. 3-Ad kavminin mezarları. 4-Dip, kök.

Ü

Ümm: 1-Ana, anne. 2-Yol. 3-Kaynak, çıkış noktası.

V

Vâfiye: 1-Yeter, tam elverir. 2-Sözünde duran, sözünün eri.

Vâfir: Çok bol

Vâhibe: Hibe eden, bağışlayan, bağışlayan.

Vakfiyyet: Mülkün, vâkıf olma keyfiyeti.

Vasmet: 1-Bir şeyi çar çabuk bağlama. 2-Halsizlik, kırıklık. 3-Eksiklik, ayıp.

Vaz`: 1-Koyma, konulma. 2-Tayin etme. 3-Kurma, icâdetme. 4-Bir şeye ad koyma. 5-Meydana getirme.

Vazî`l-yed: El koyma.

Vefâ: 1-Sözünde durma, sözünü yerine getirme. 2-Dostluğu devâm ettirme. 3-Yetişme, yetme, kâfi gelme. 4-Ödeme. 5-Erkek adı.

Vefî: 1-Vefâlı sözünün eri, sözünde duran. 2-Tam, mükemmel.

Vefk: Uyma, uygun gelme, uygunluk

Vesâtet: Araya girme, vasıta olma, aracılık etme.

Vesâyet: 1-Vasîlik. 2-Vasiyet. 3-Emir, tenbih; tavsiye.

Vezâif: Vazîfeler

Vicâhen: Yüzyüze gelerek, yüzüne karşı.

Vilâd: Doğurma.

Virâset: Aslı verâset şeklinde olup, vârislik, mirasçılık, mirasta hak sahibi olma.

Vufûr: Çokluk, bolluk.

Vukıyye: Okka, dörtyüz dirhemlik tartı.

Y

Z

Za`f: 1-Zayıflık, kuvvetsizlik, arıklık. 2-Meyil, gönül, bir şeye karşı duyulan aşırı istek.

Zâ`if: Kalp, silik, eksik. (akçe)

Zâhir: 1-Görünen, görünücü, açık, belli, meydanda. 2-Elbette, şüphesiz, öyledir ya. 3-Galiba, zannederim, umulur ki 4-Görünüşe göre anlaşılan, meğer. 5-Dış, yüz, görünüş.

Za`îm: 1-Zeâmet sahibi olan, 2-Kefil, 3-Prens, şef. 4-Erkek adı.

Zâlik: Şu, o

Zât: 1-Kendi kendine hareket eden cisim. 2-Asıl, öz, cevher. 3-Saygıya değer kimse.

Zavâbıt: Kaideler, nizamlar, usuller.

Zayf: Misâfir, konuk.

Zemen: Zaman, vakit.

Zevâl: 1-Yerinden ayrılıp gitme. 2-Zâil olma, sona erme. 3-Güneş`in başucunda bulunma zamanı, öğle vakti, saat tam 12.00.

Zevciyyet: Kocalık, karılık, karı-kocalık, eşlik.

Zevî`l-erhâm: Mirasta muayyen bir pay sahibi olmayan, yakın hısımlar.

Zeyl: 1-Etek. 2-Çok uzun söz, yazı, son. 3-Kuyruk. 4-Bir şeyin altı, devamı, eki.

Zinhâr: Sakın! Aslâ, olmaya, aman!

Zirâ`: 1-Dirsekten orta parmak ucuna kadar olan bir uzunluk ölçüsü.(75-90cm arasında değişen şekilleri vardır.)

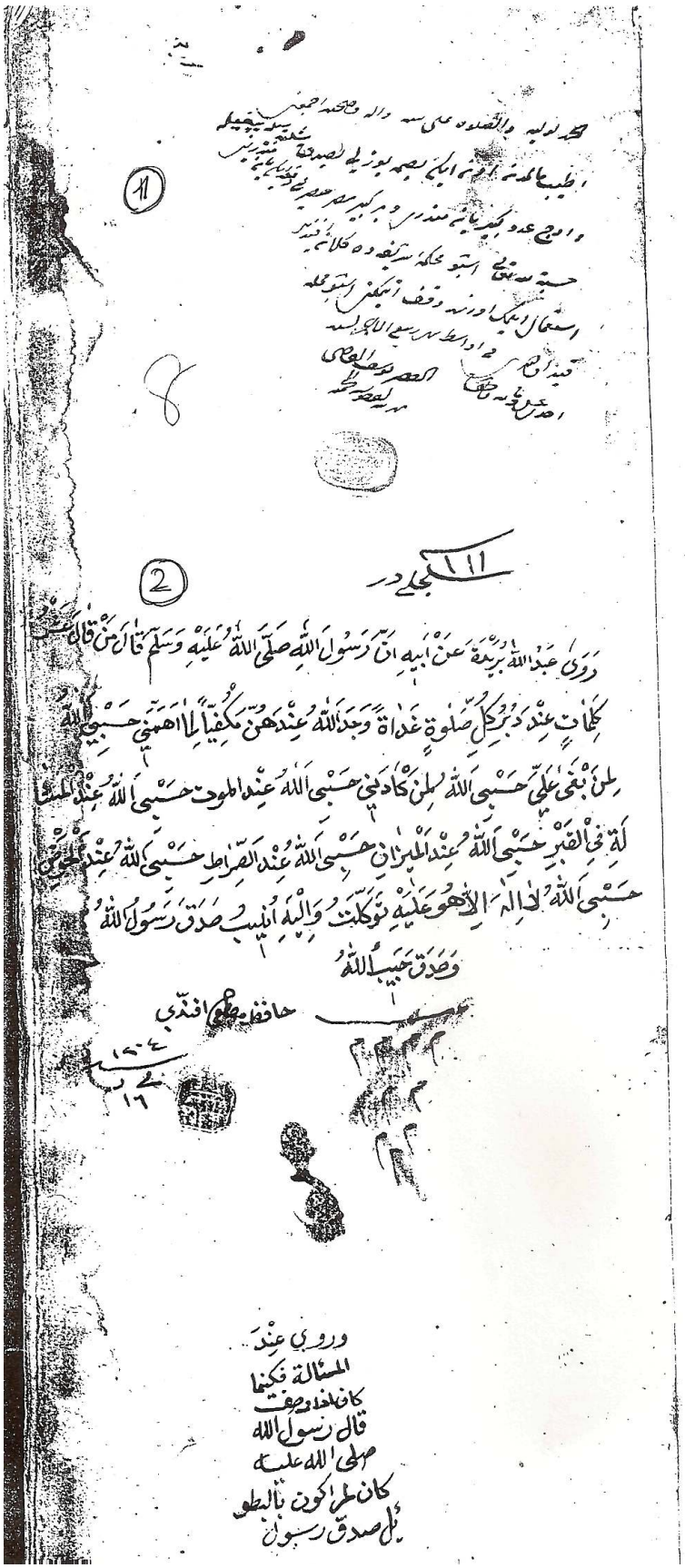
Ziyâi`ş-şems: Güneşin aydınlığı

Zu`amâ: 1-Büyük tımar sâhipleri. 2-Kefiller.

Zuhr: Öğle, öğle vakti.

Zulmât: Karanlıklar.

Zükûr: Erkekler.

(11)

(2)

١١١ المجلد

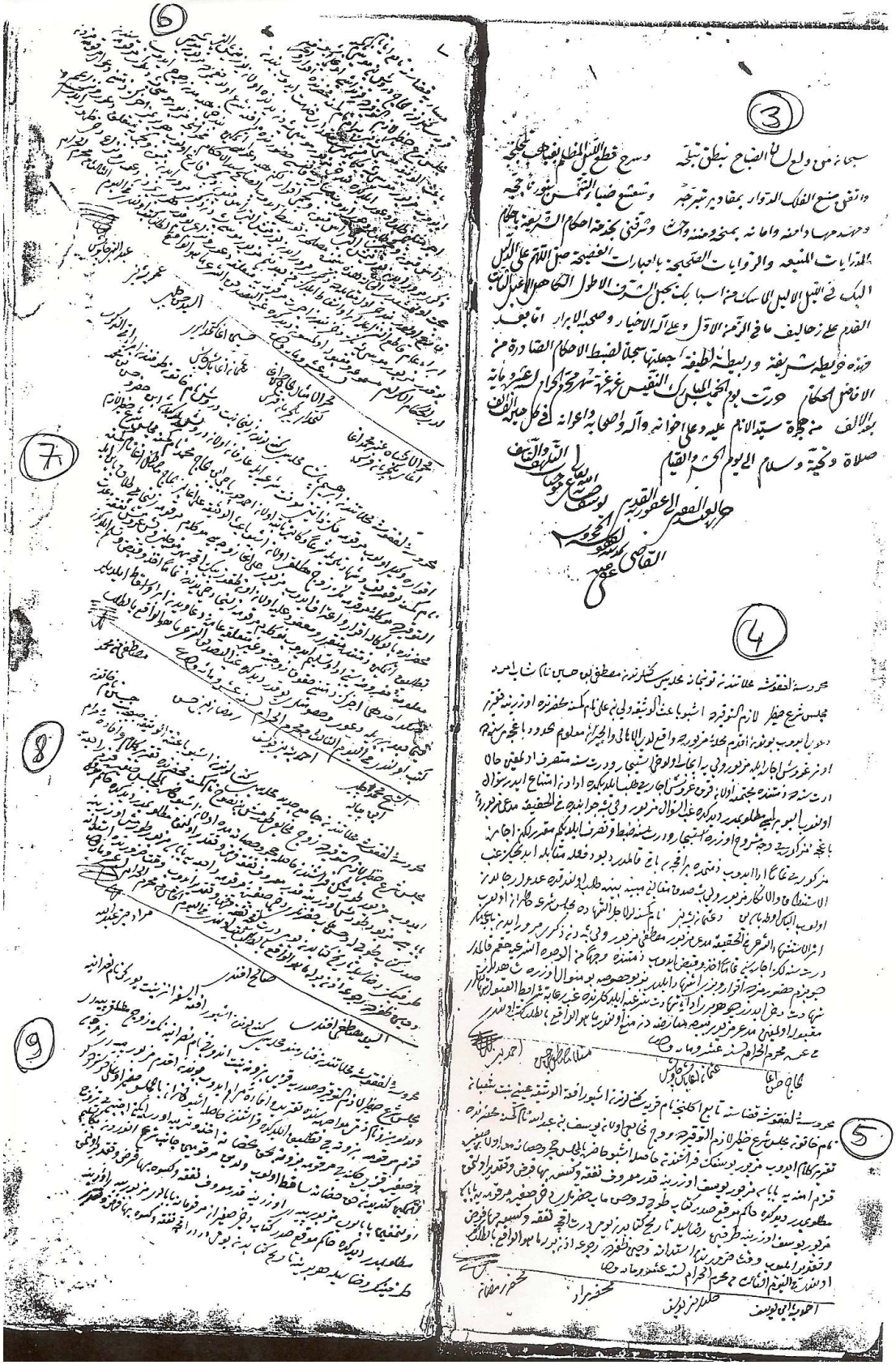
وروى عبد الله بريدة عن أبيه أن رسول الله صلى الله عليه وسلم قال من قال حين يصبح كلمات عند كل صلوة غداة وجد الله عندهن مكفيا اهمني حسبي الله لمن بغى علي حسبي الله لمن كادني حسبي الله عند الموت حسبي الله عند المسألة في القبر حسبي الله عند الميزان حسبي الله عند الصراط حسبي الله عند الحوض حسبي الله لا اله الا هو عليه توكلت واليه أنيب صدق رسول الله وصدق حبيب الله

حافظ مصطفى افندي

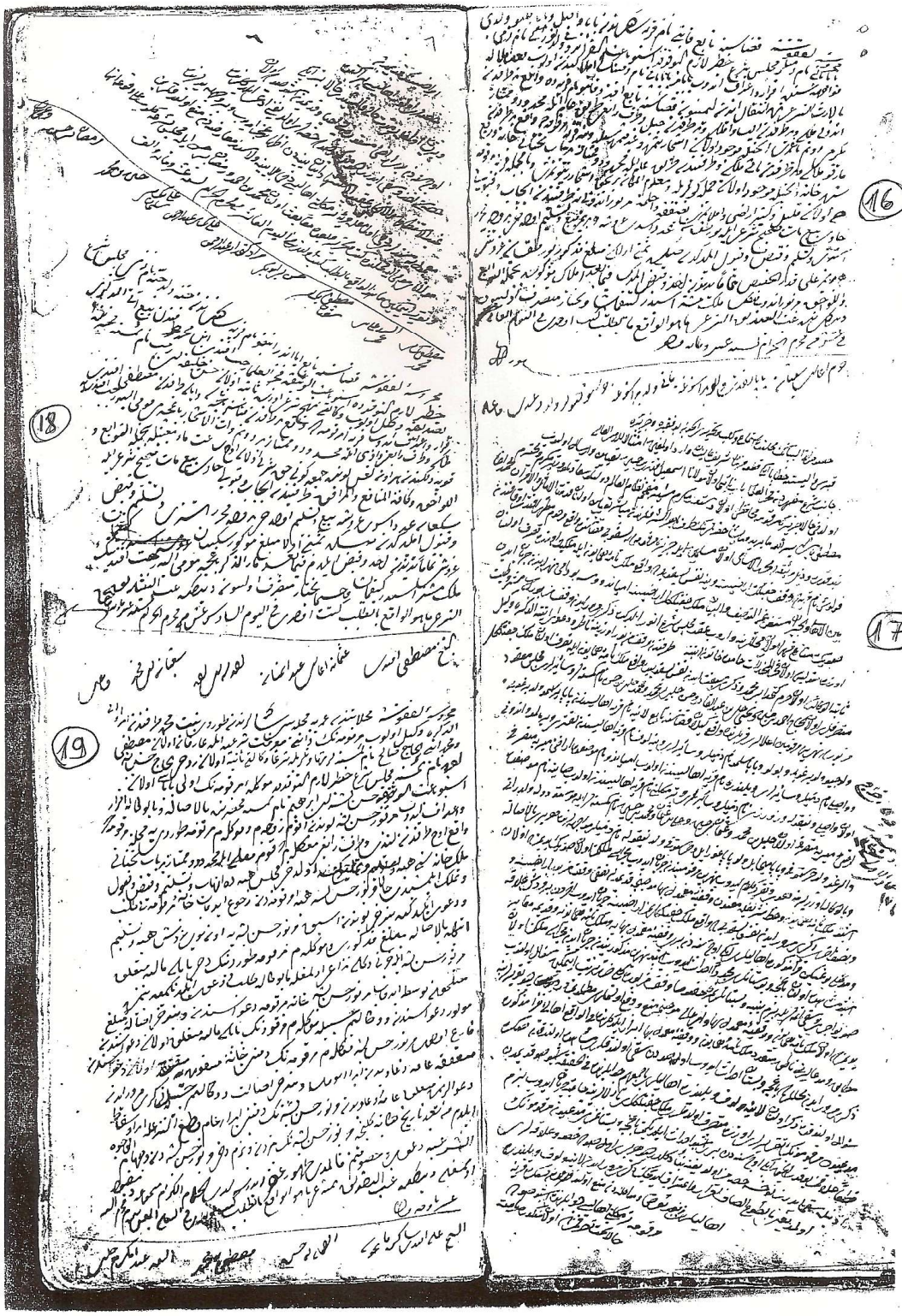
١٩٠٤

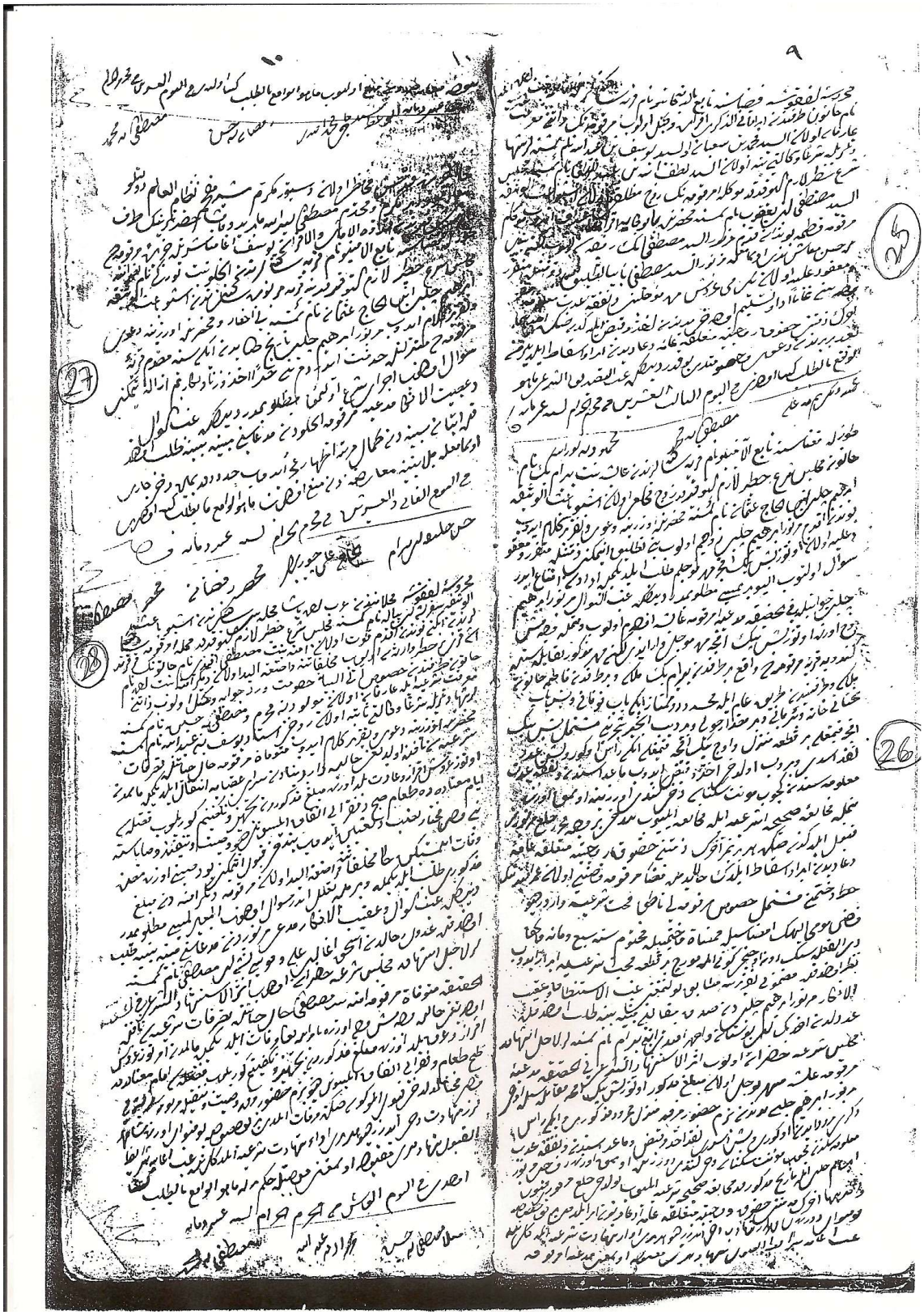
١٦

وروي عند المسألة فكيفما كان فهذه صفة قال رسول الله صلى الله عليه كان لم اكون بالطو قل صدق رسول

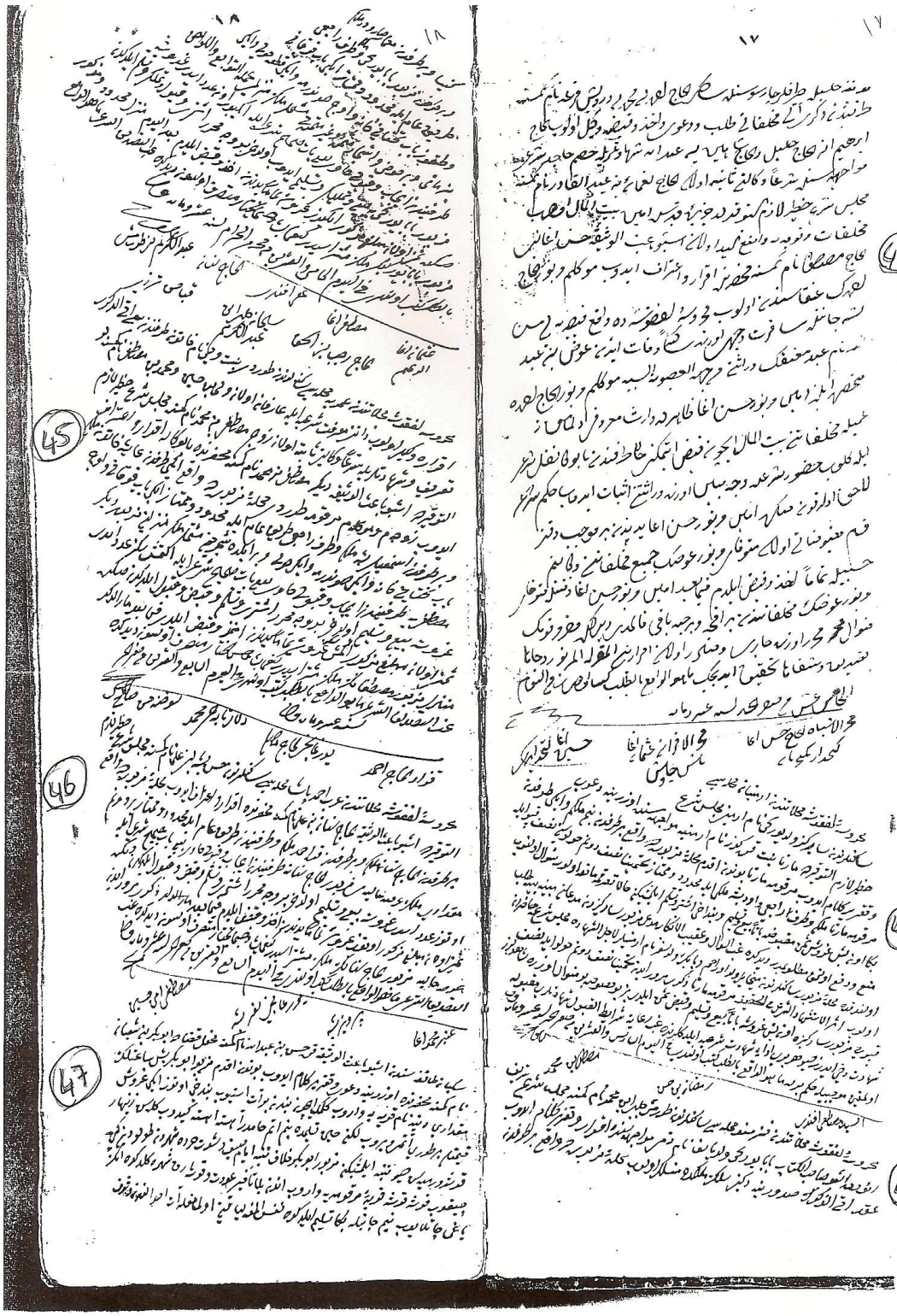

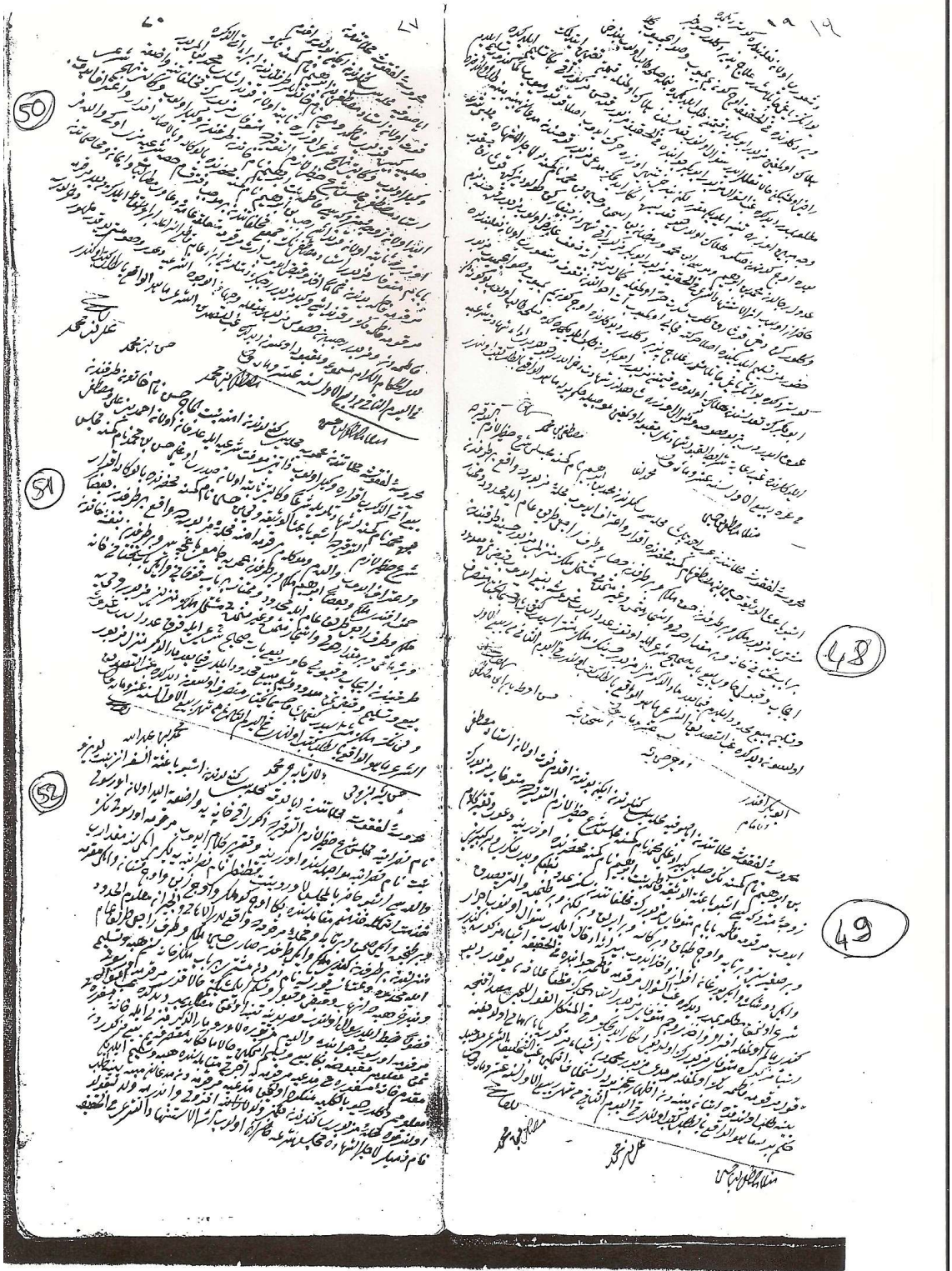

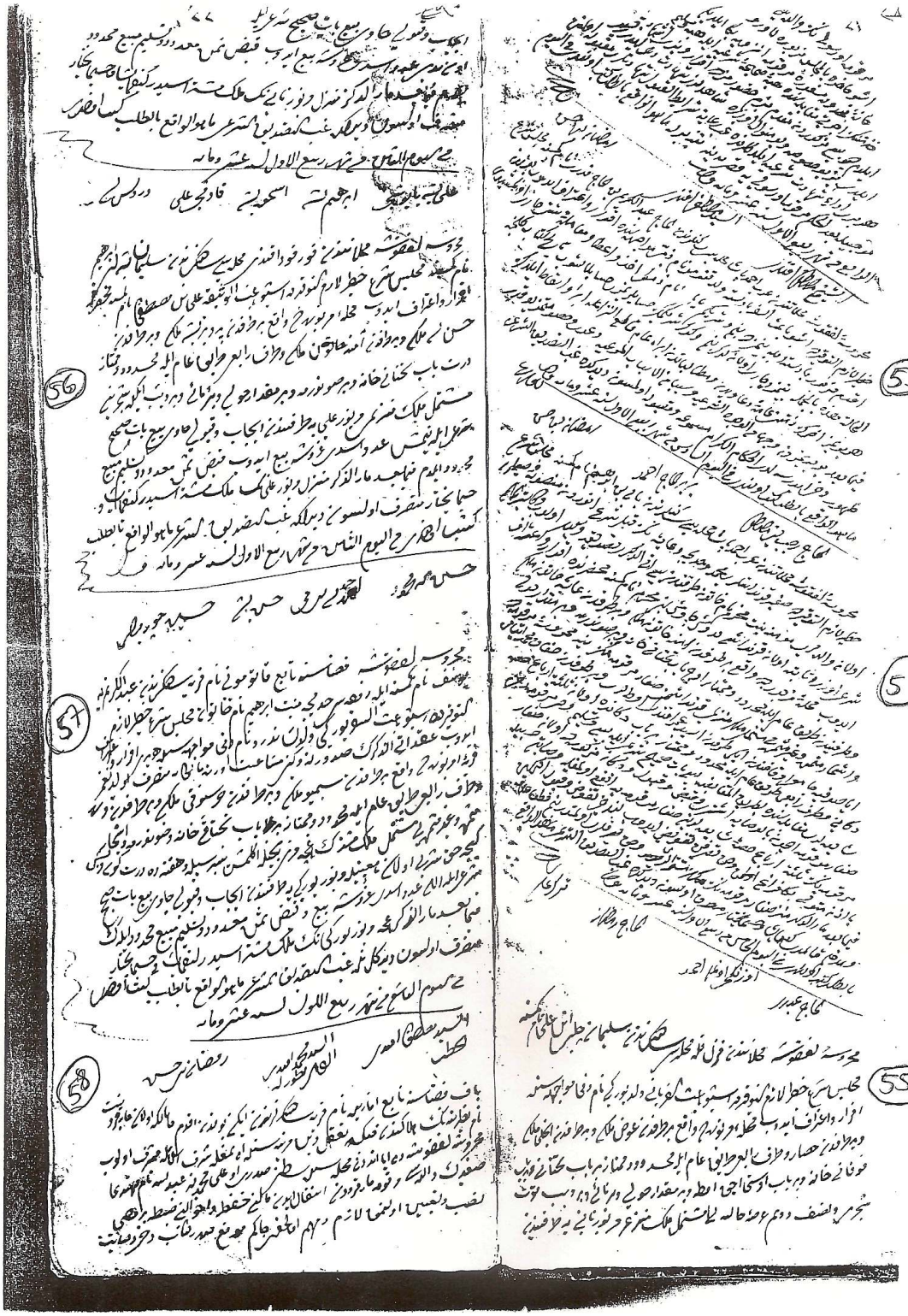

59

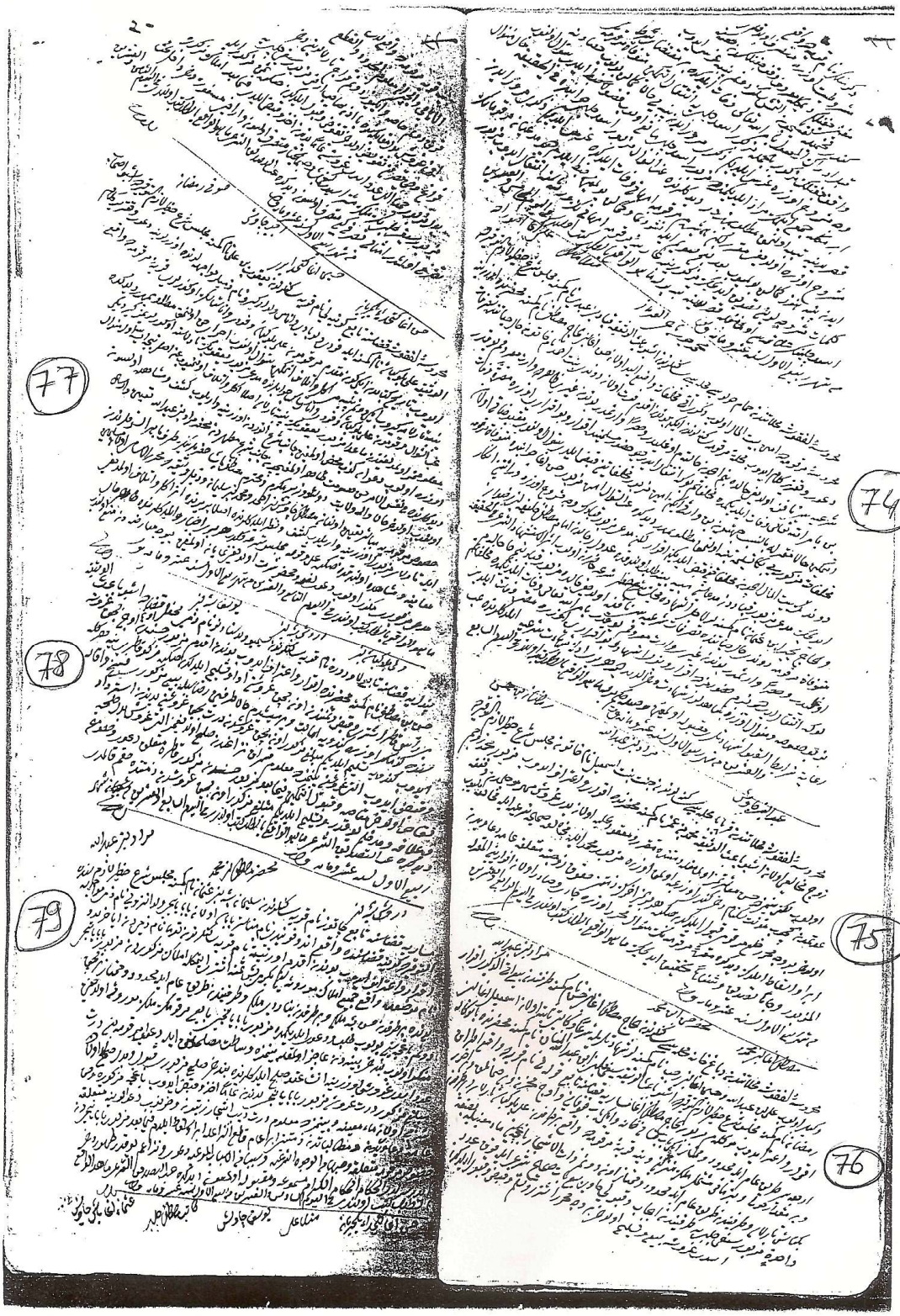
60

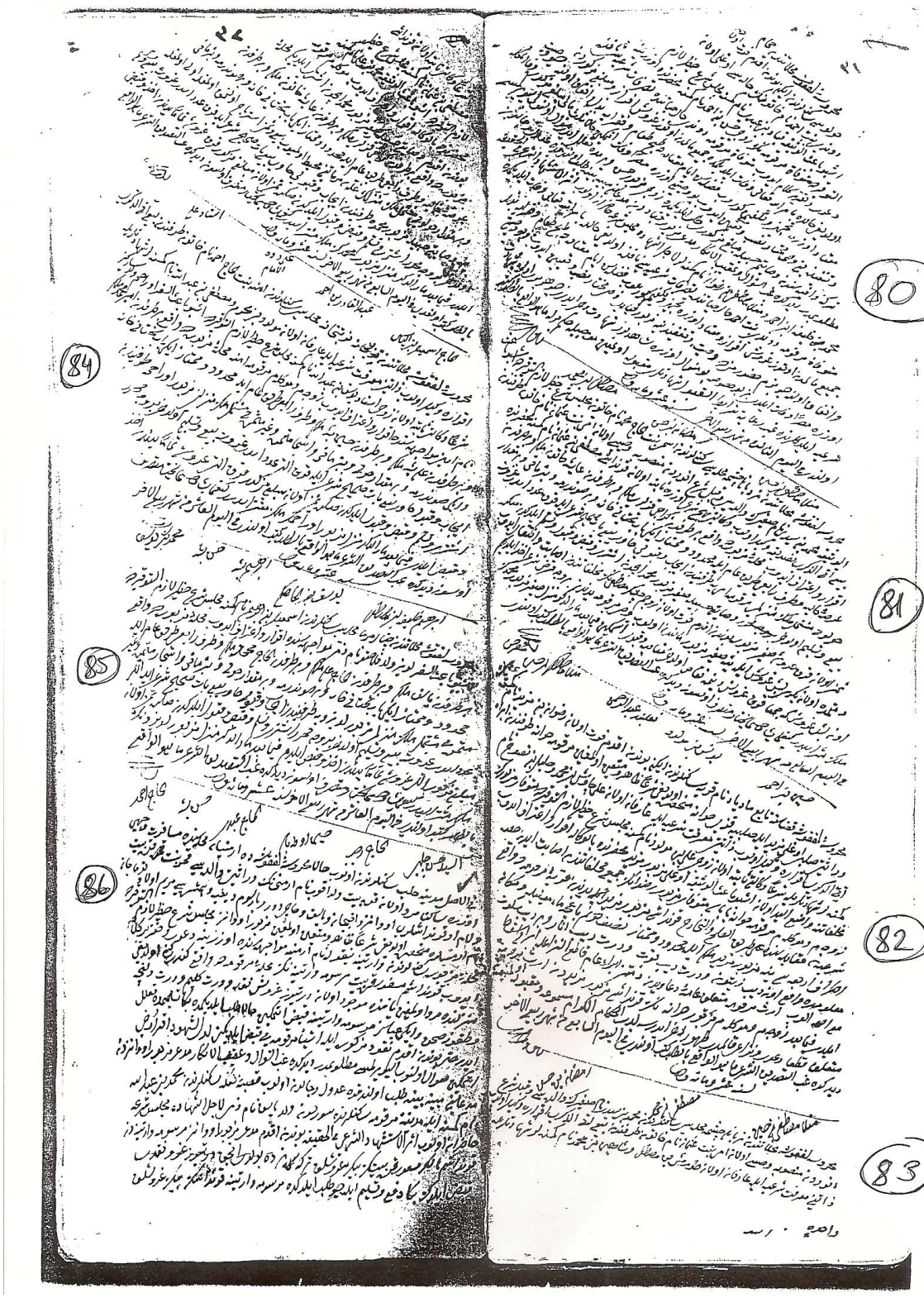
61

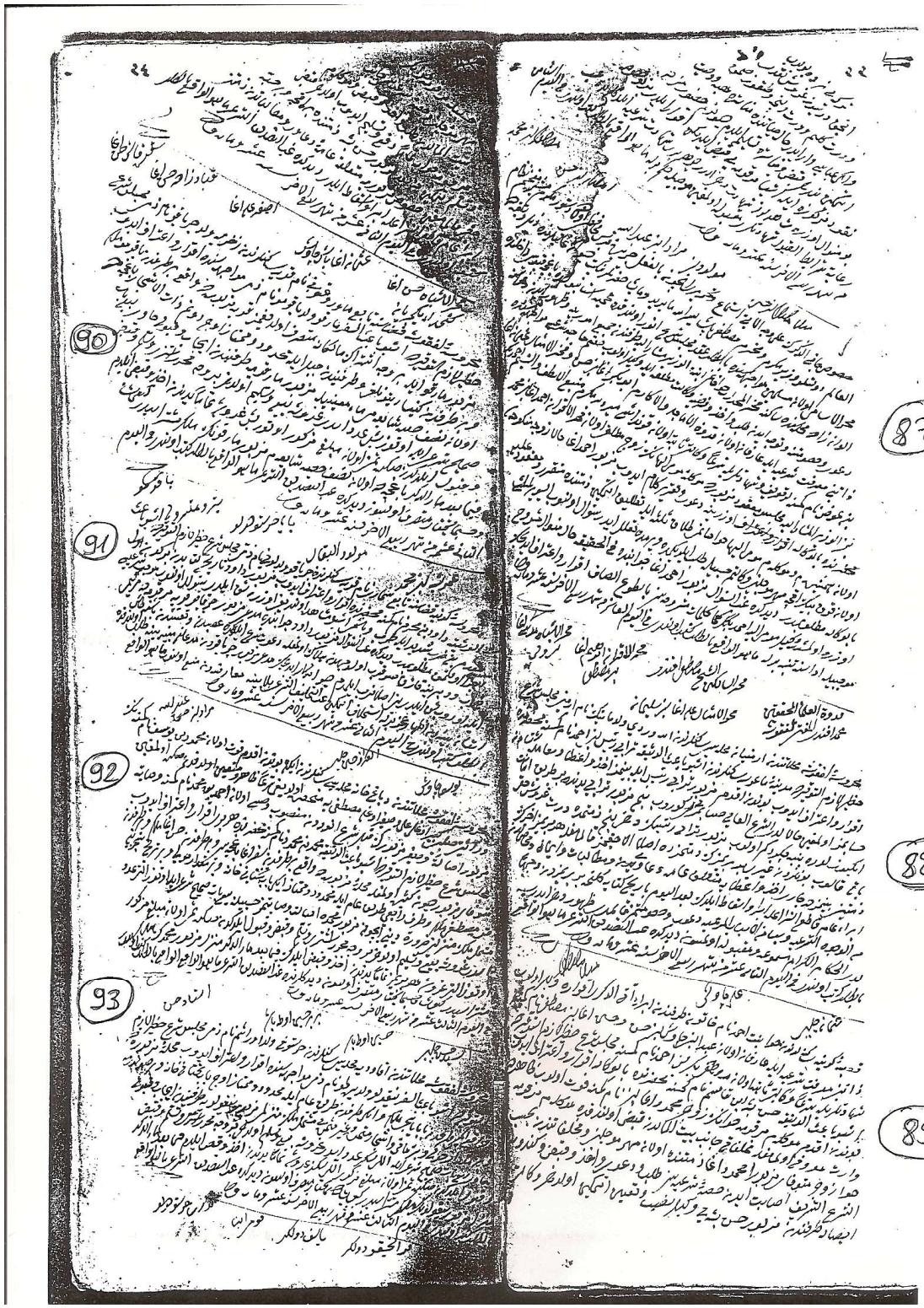
62

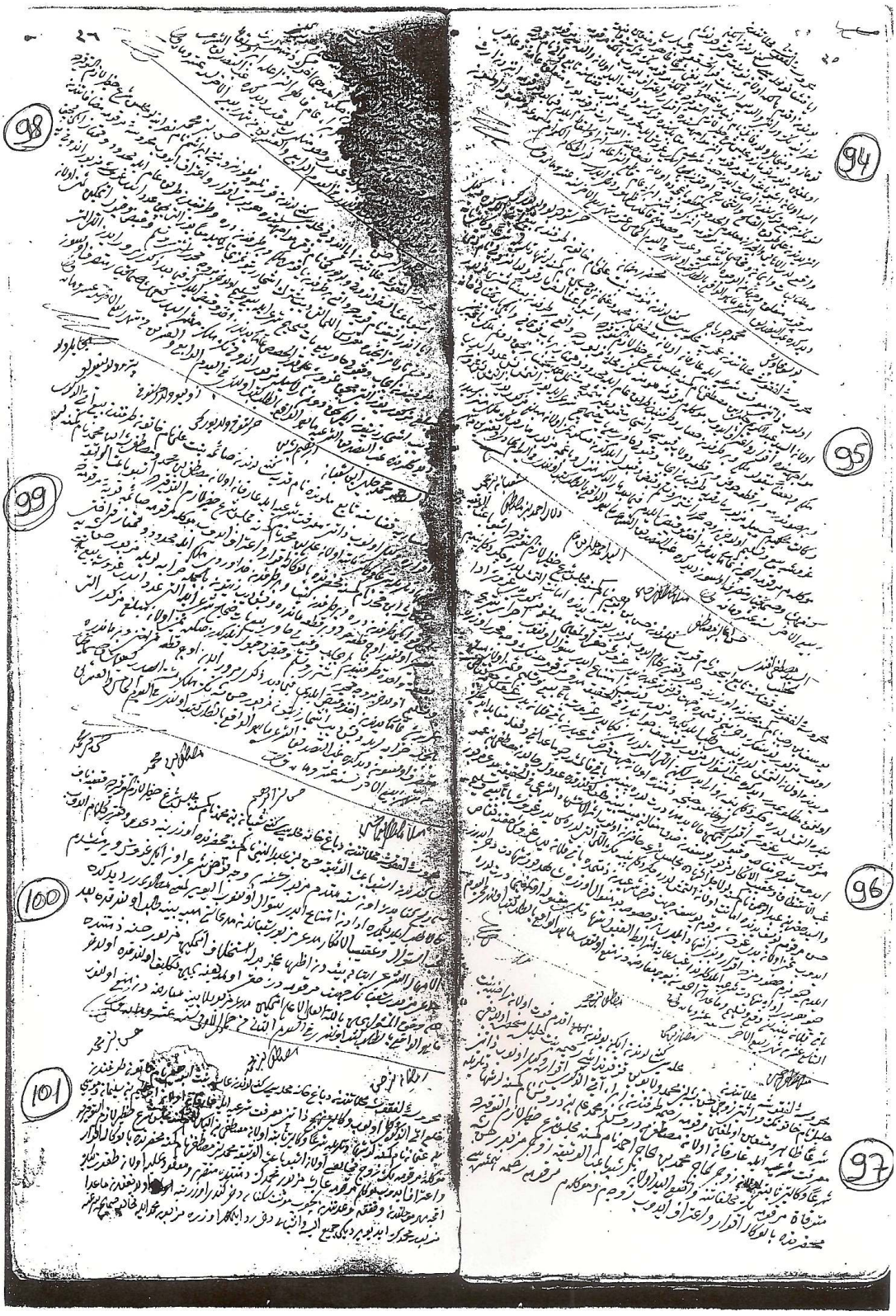
63

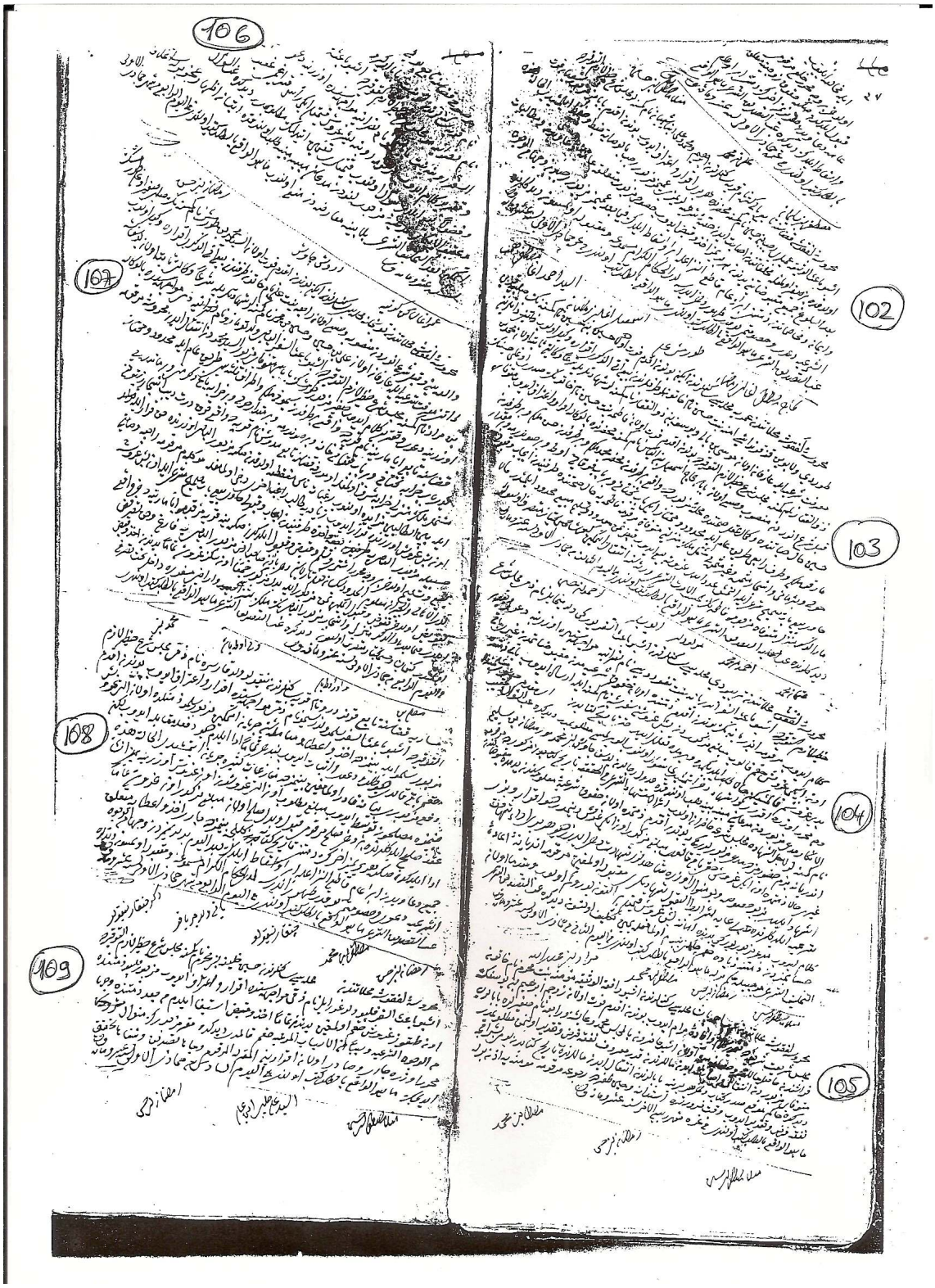
64

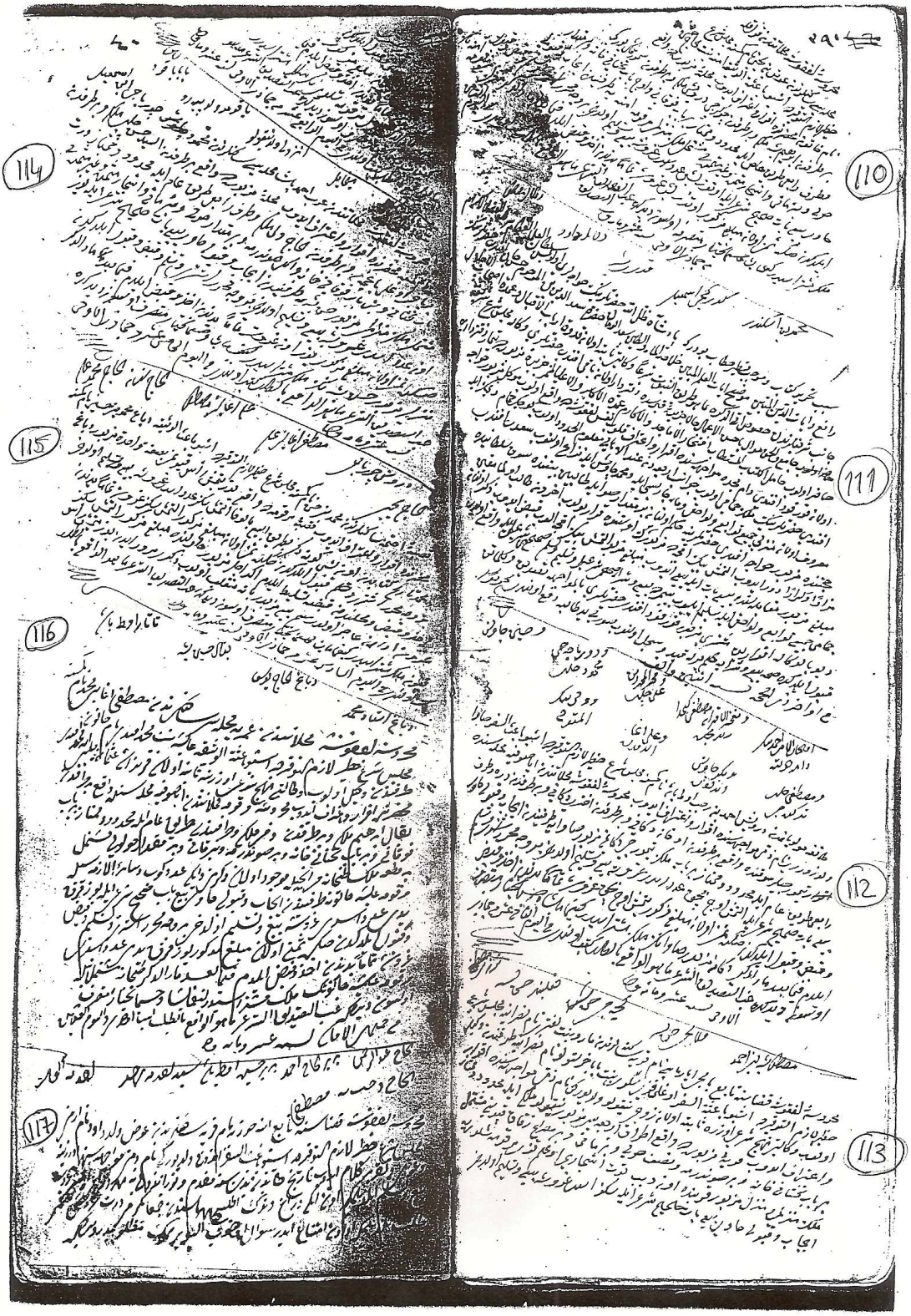

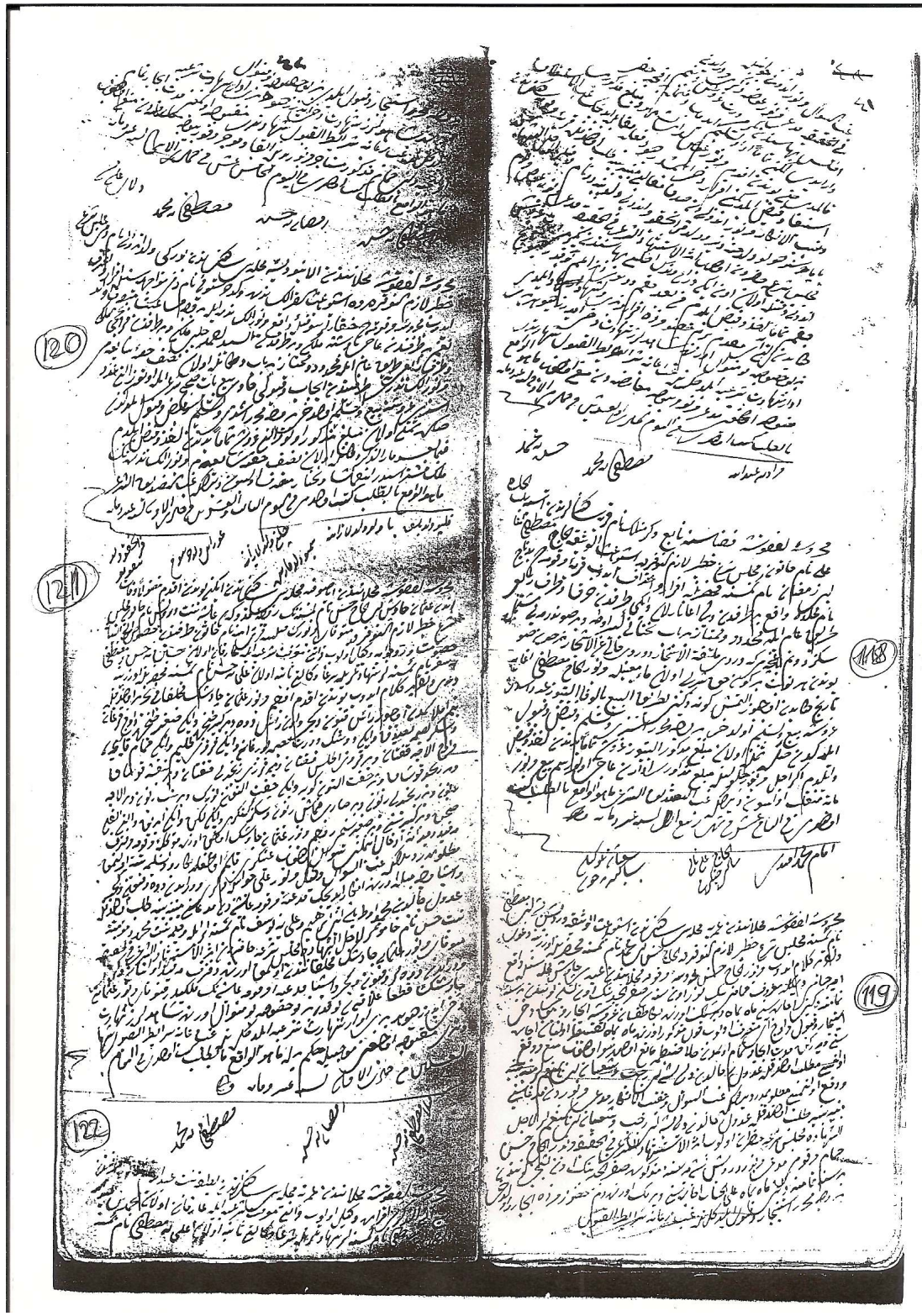

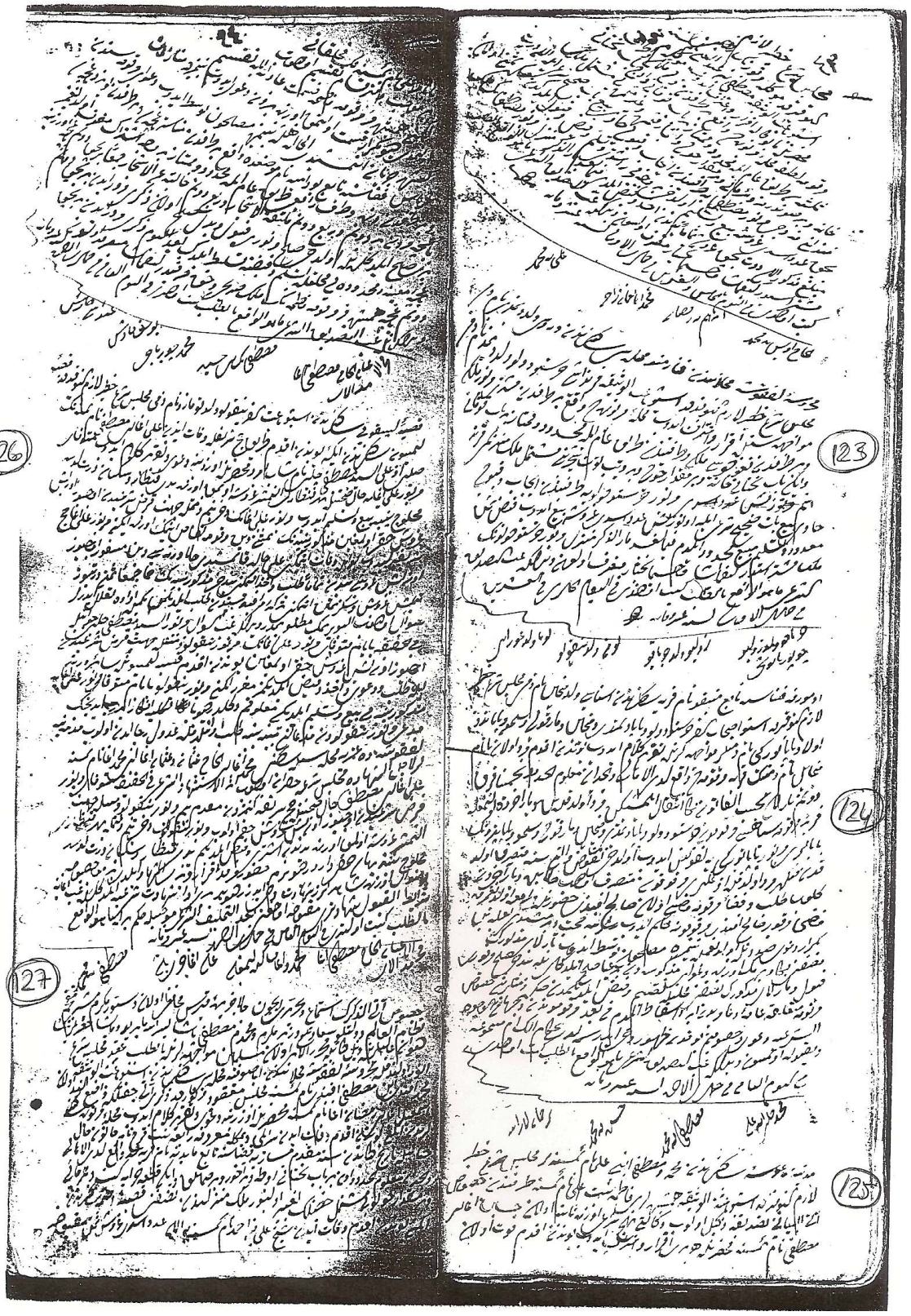

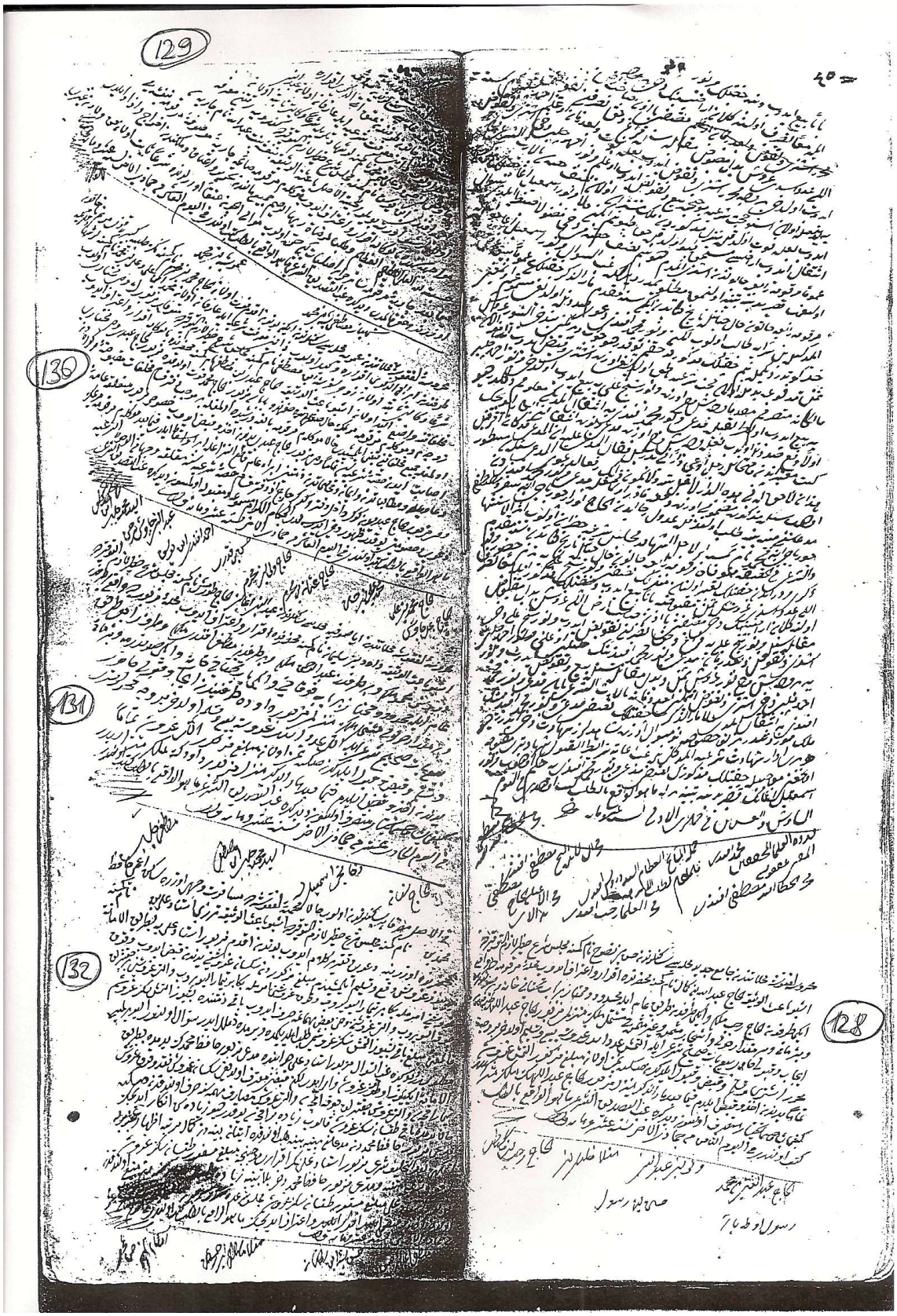

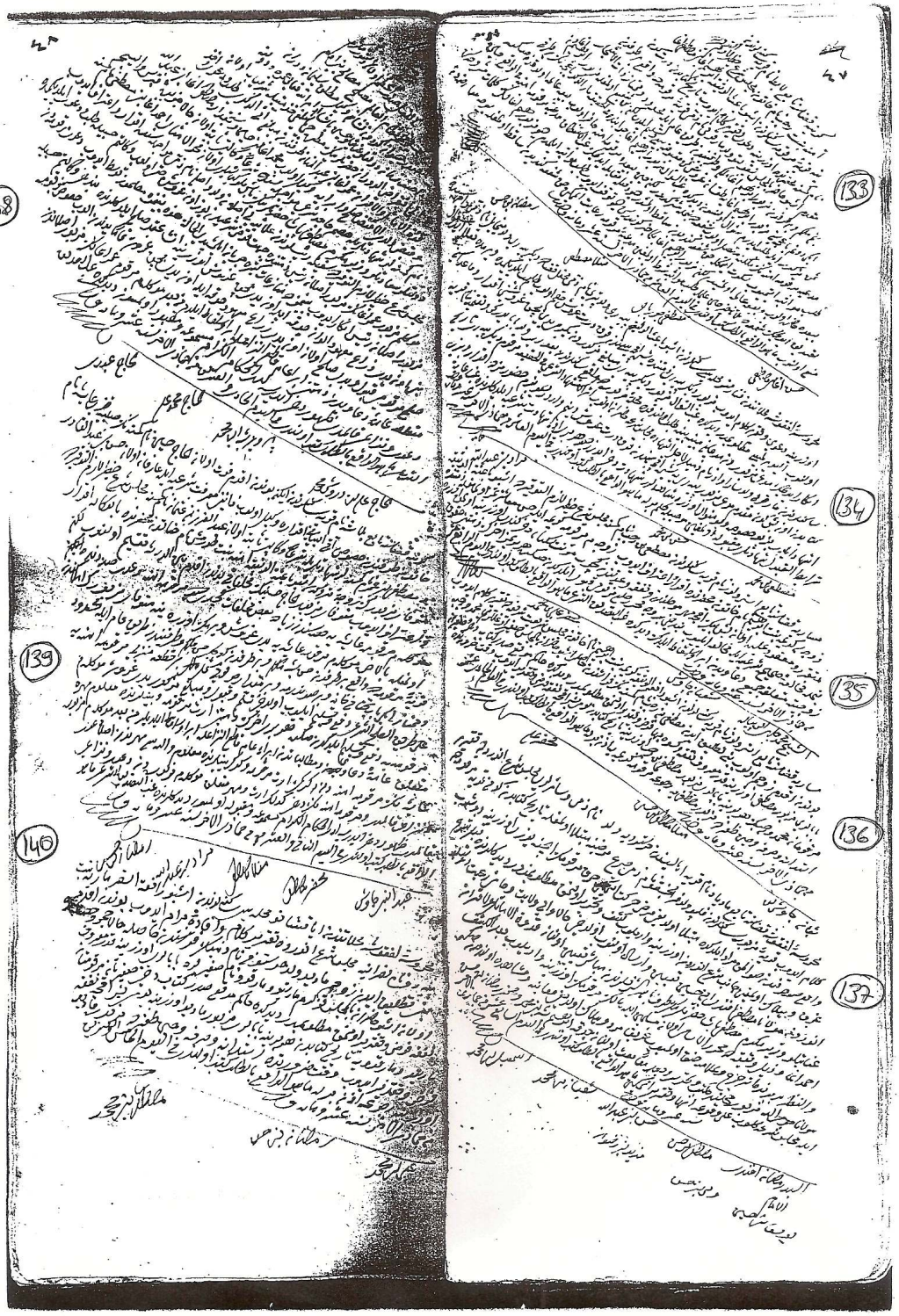

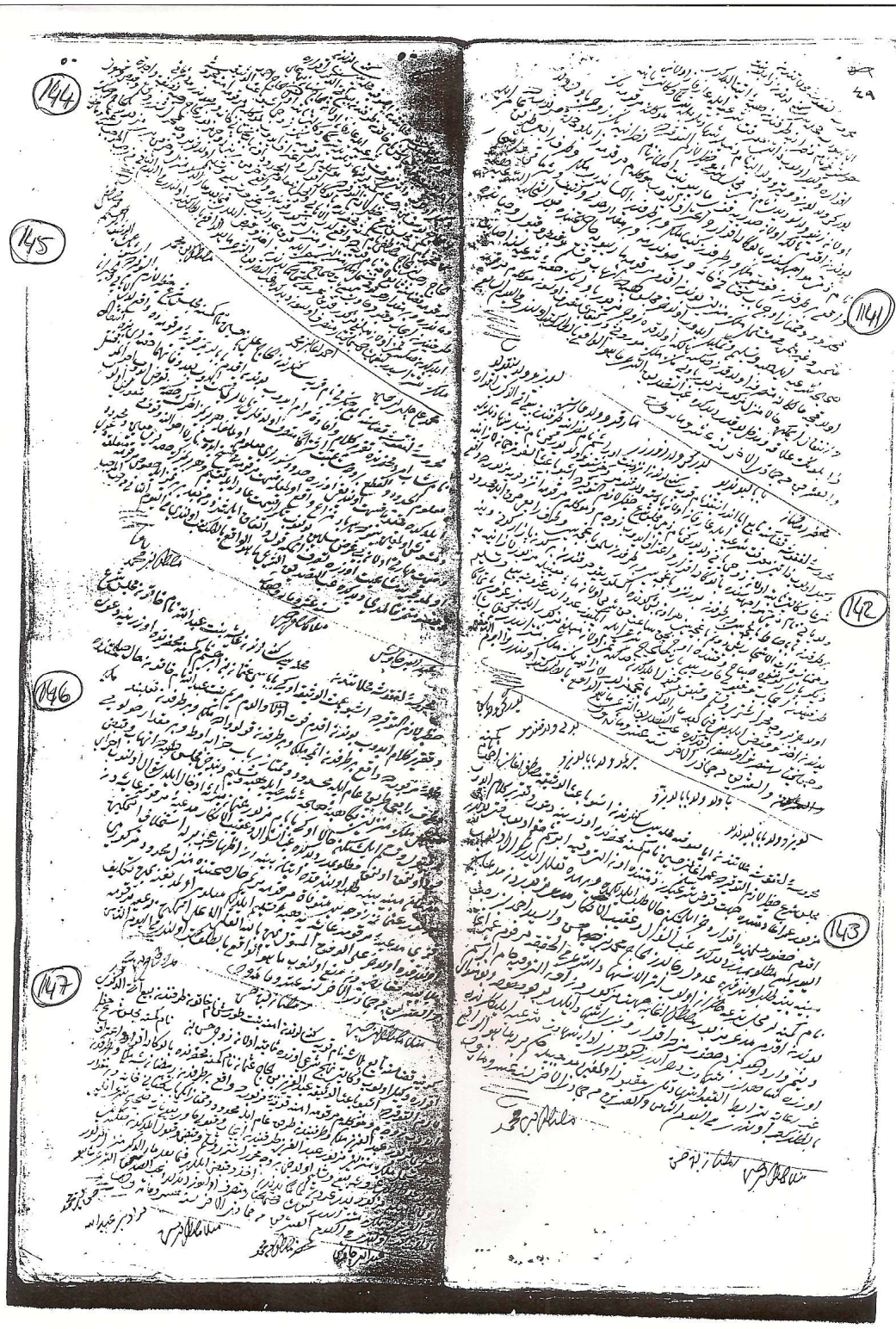

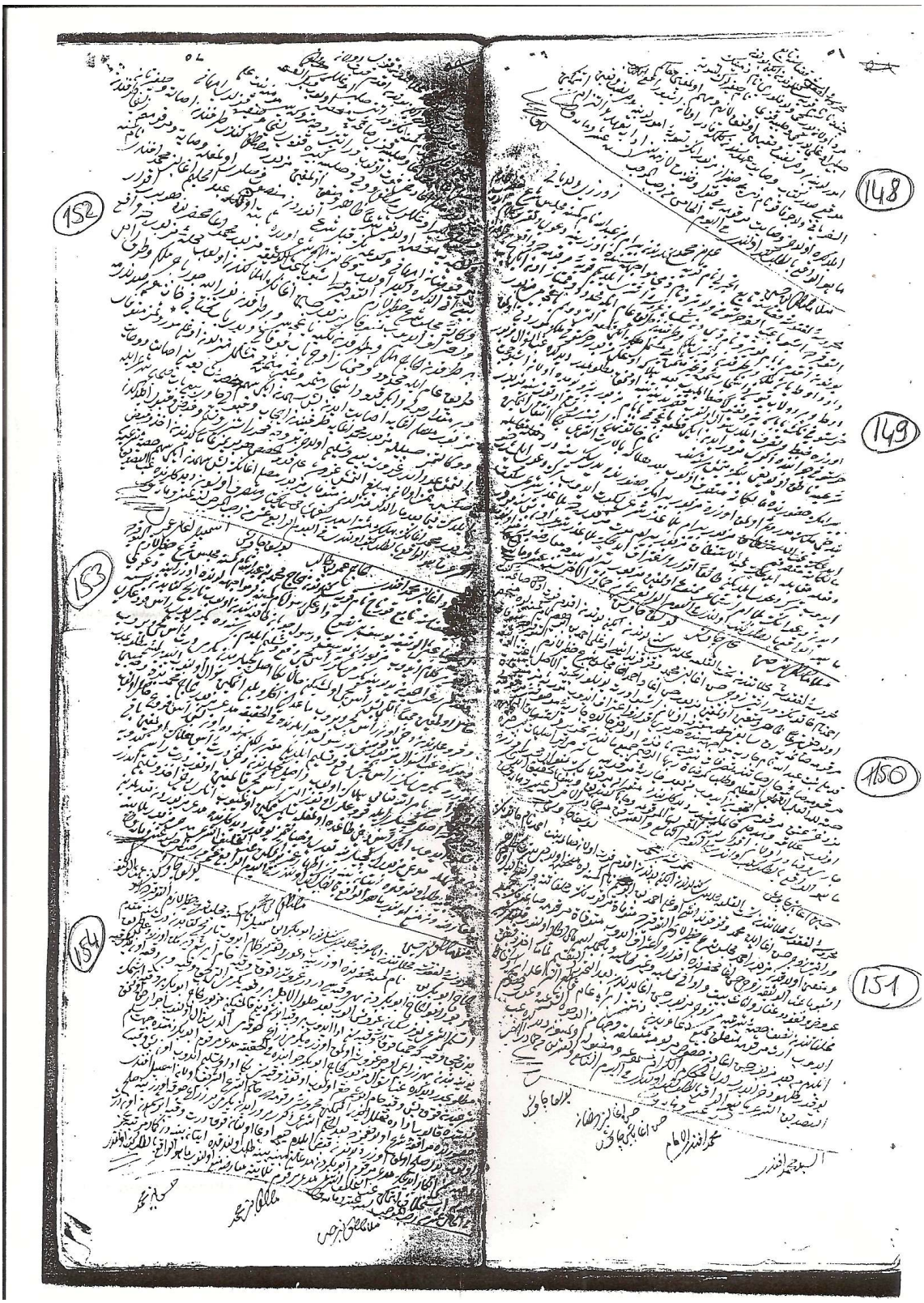

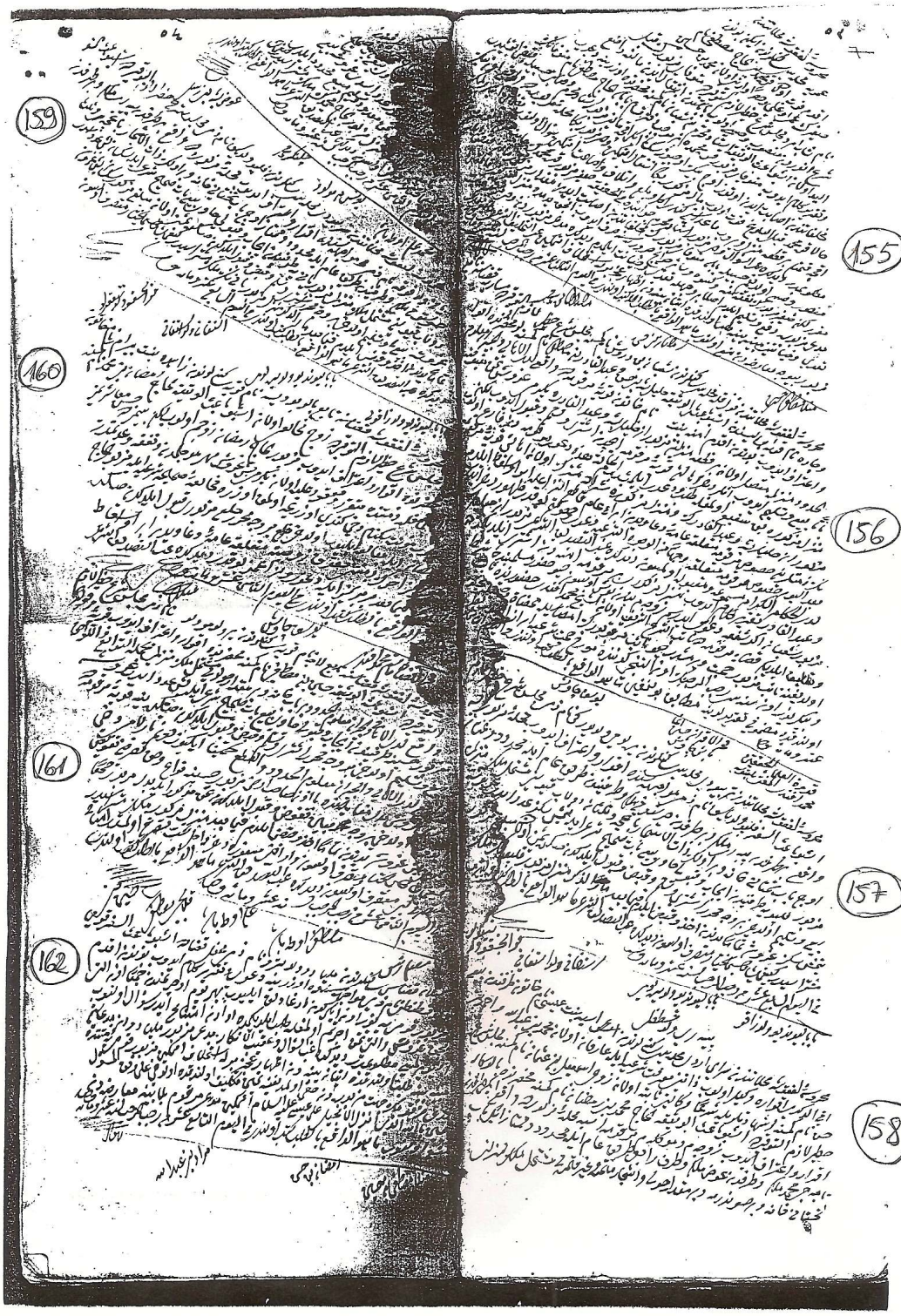

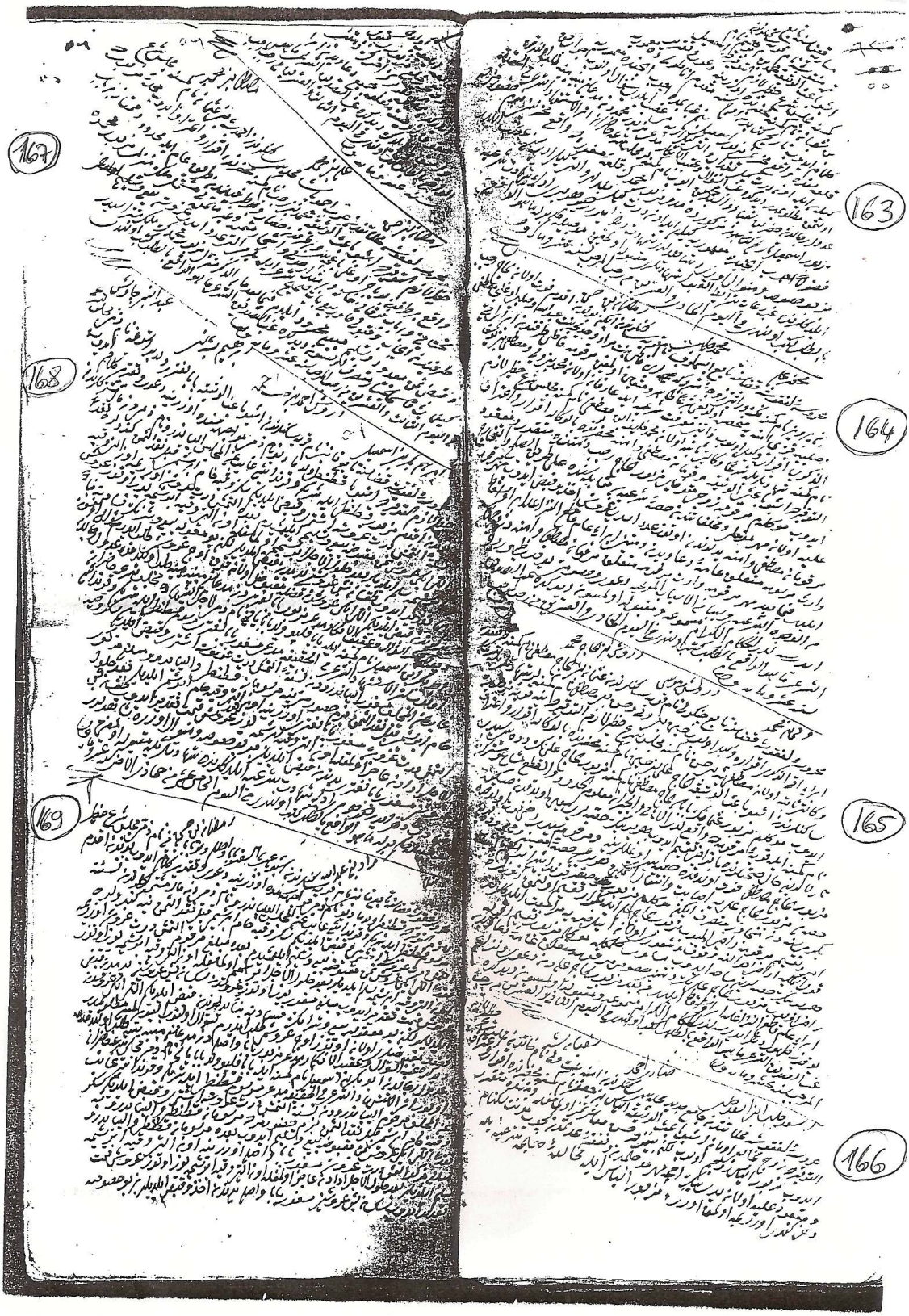

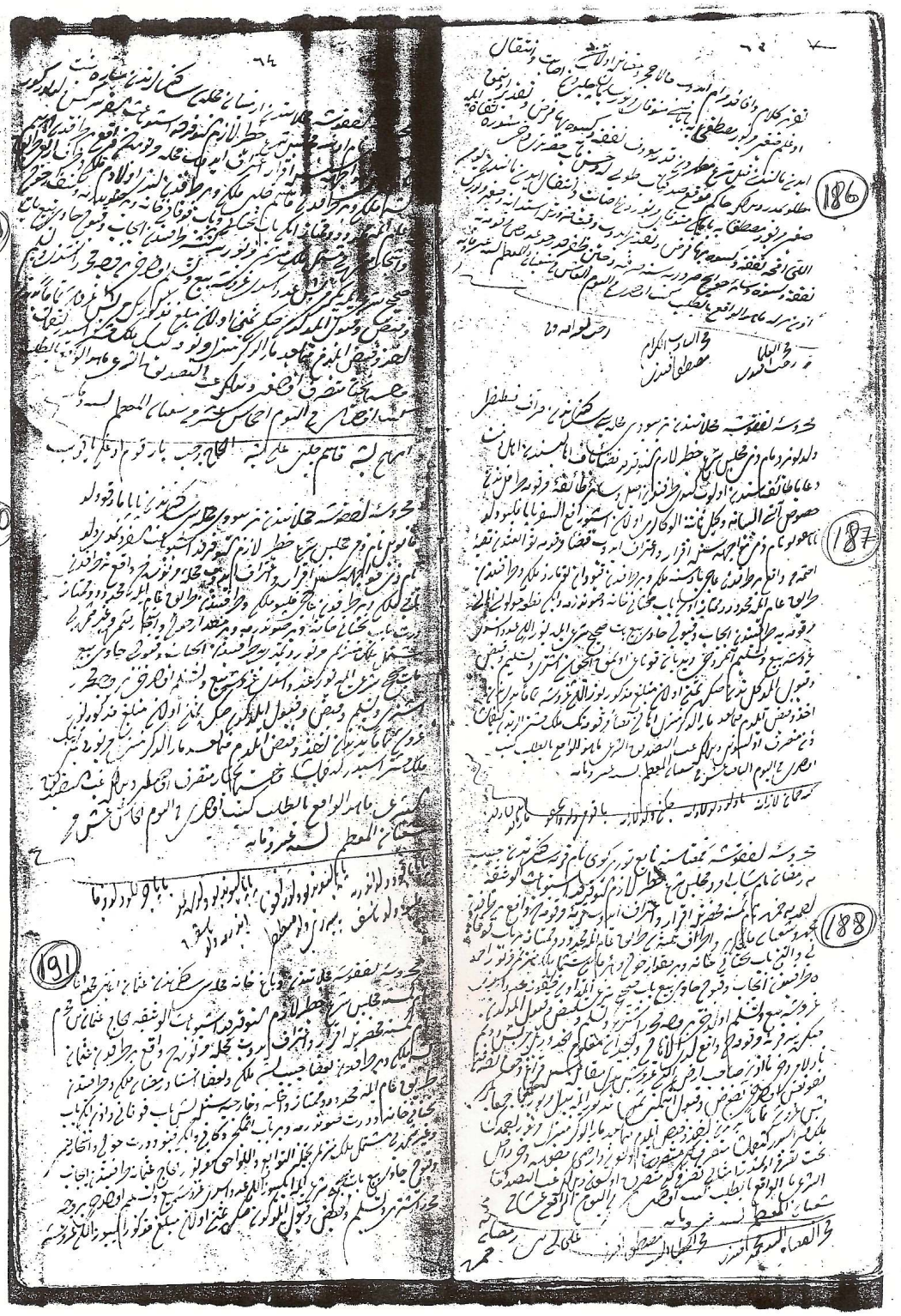

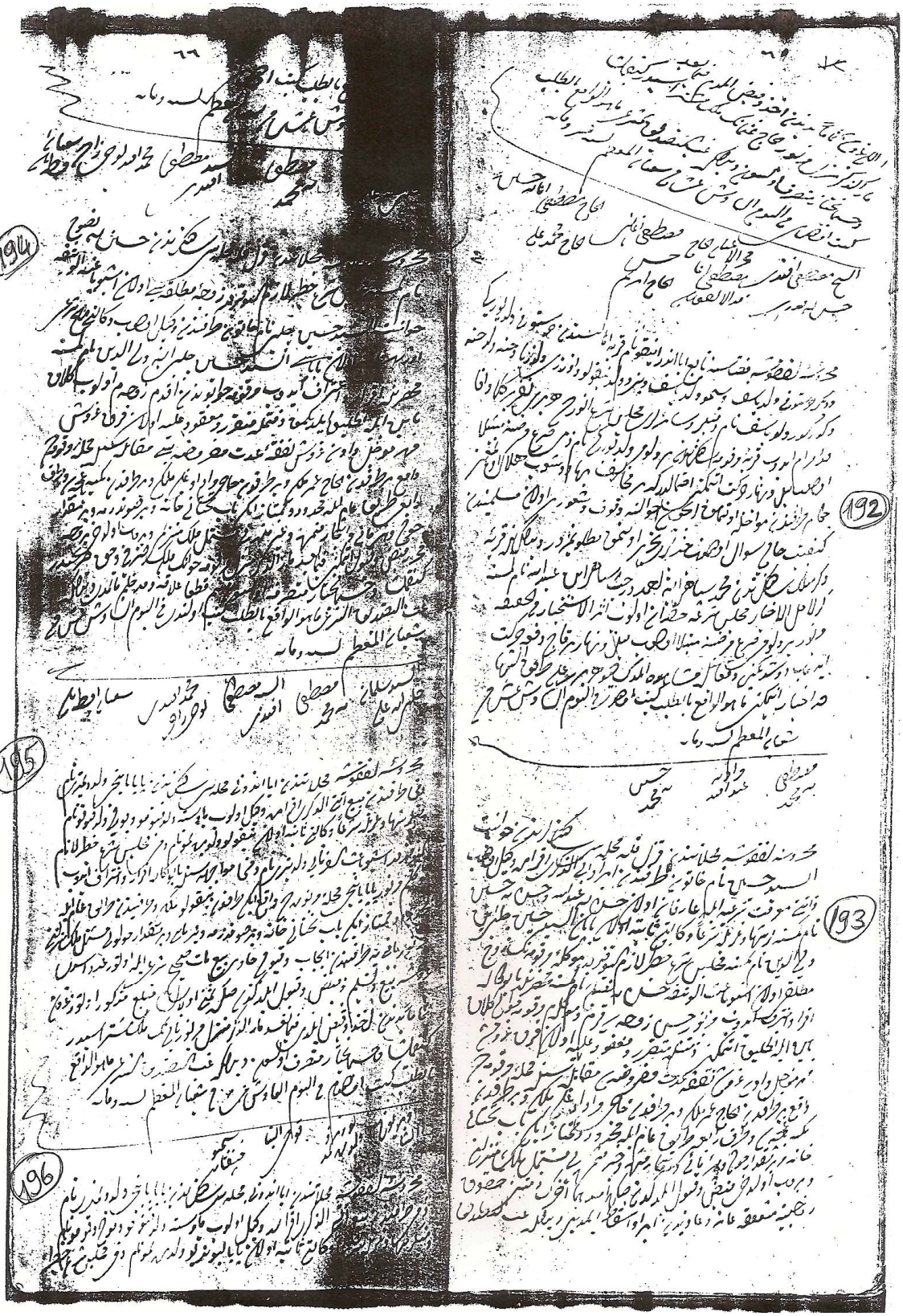

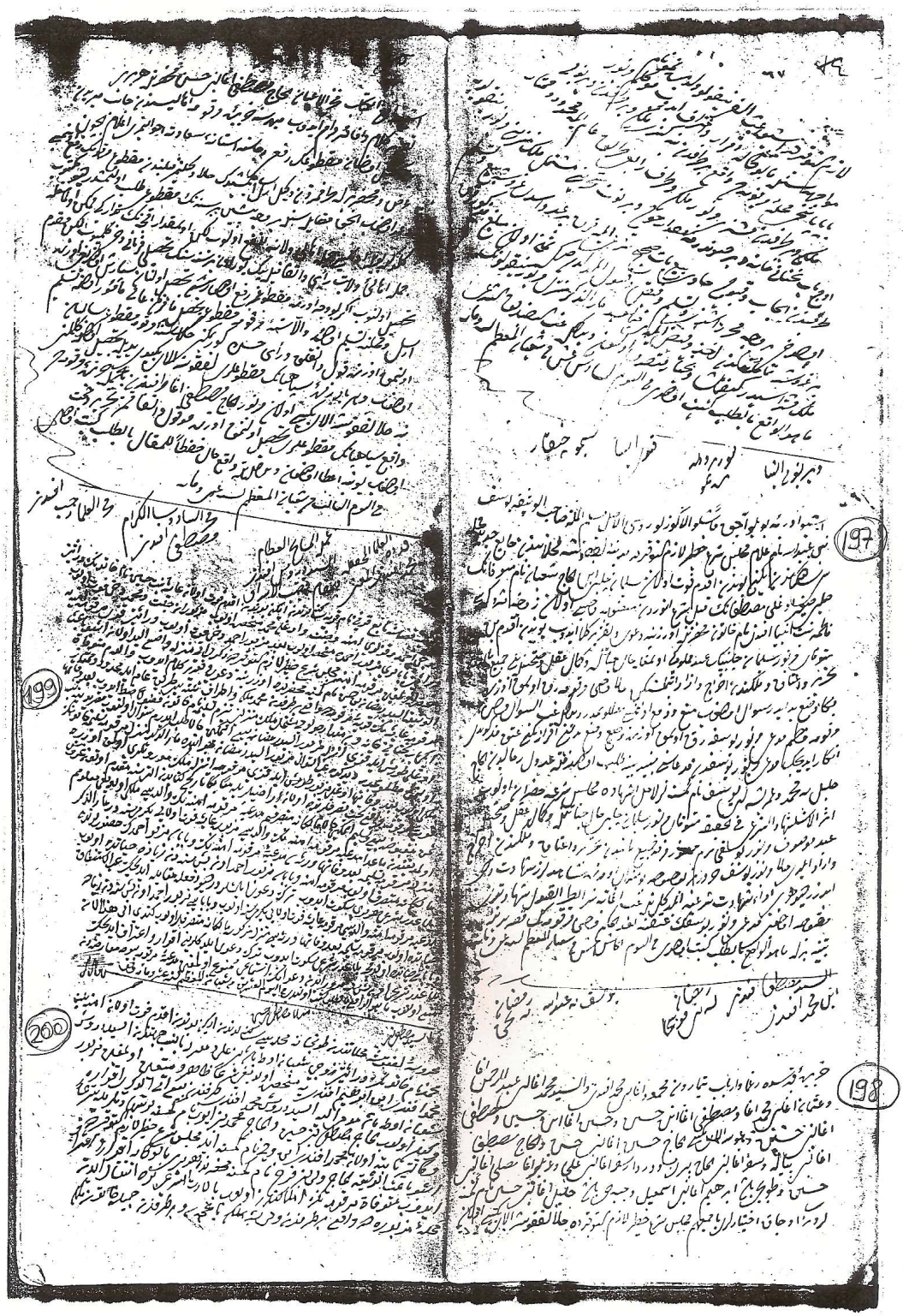

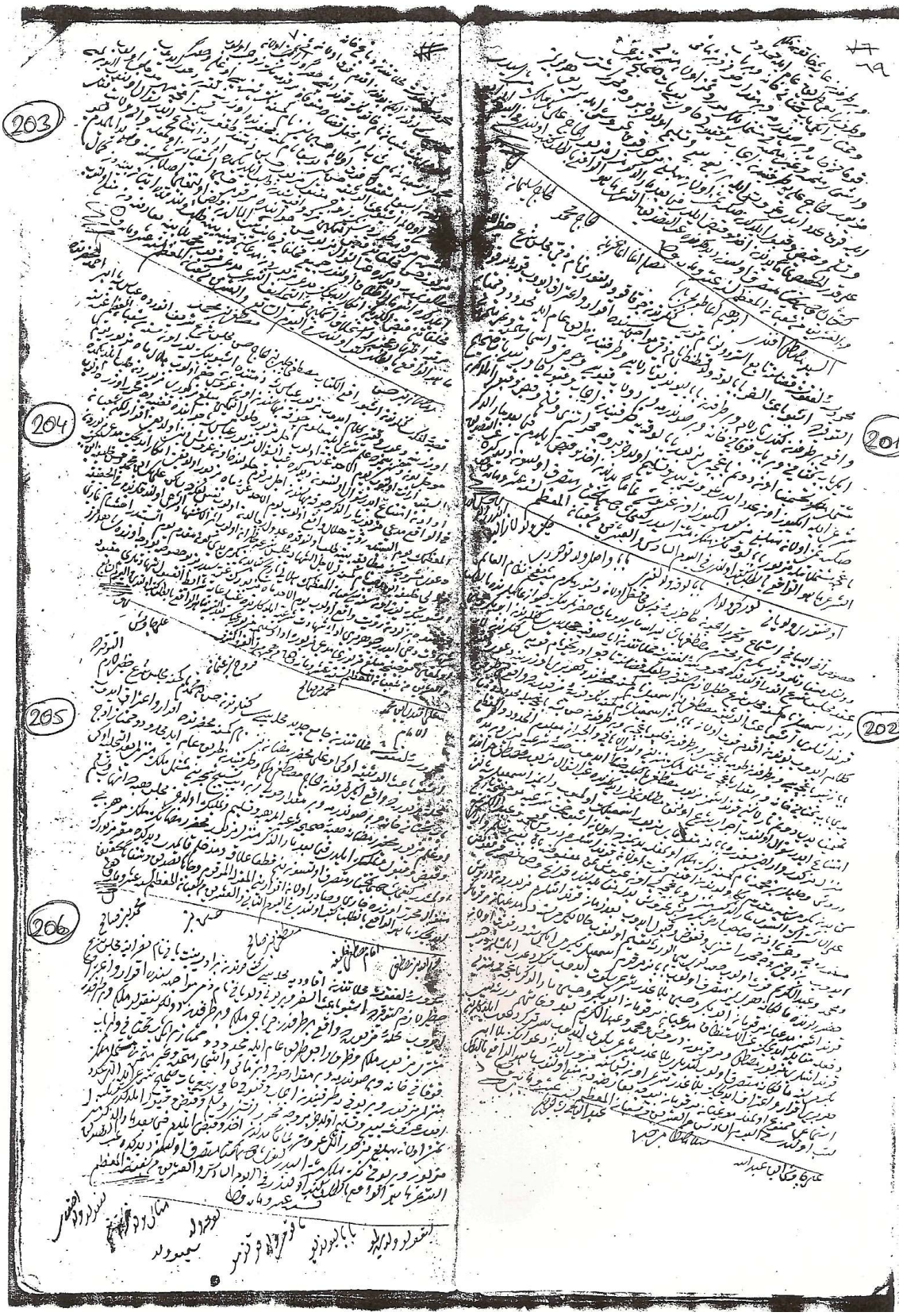

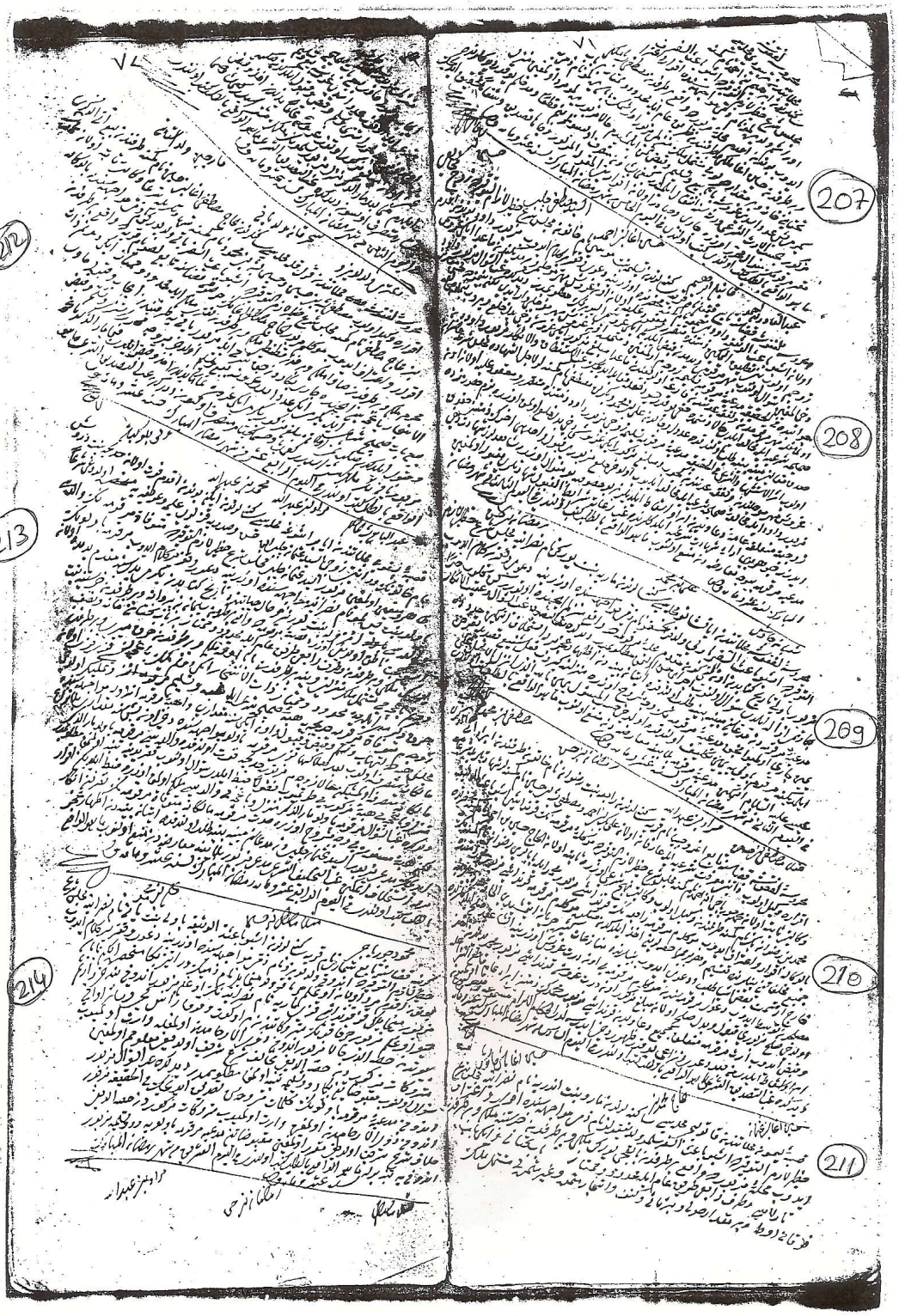

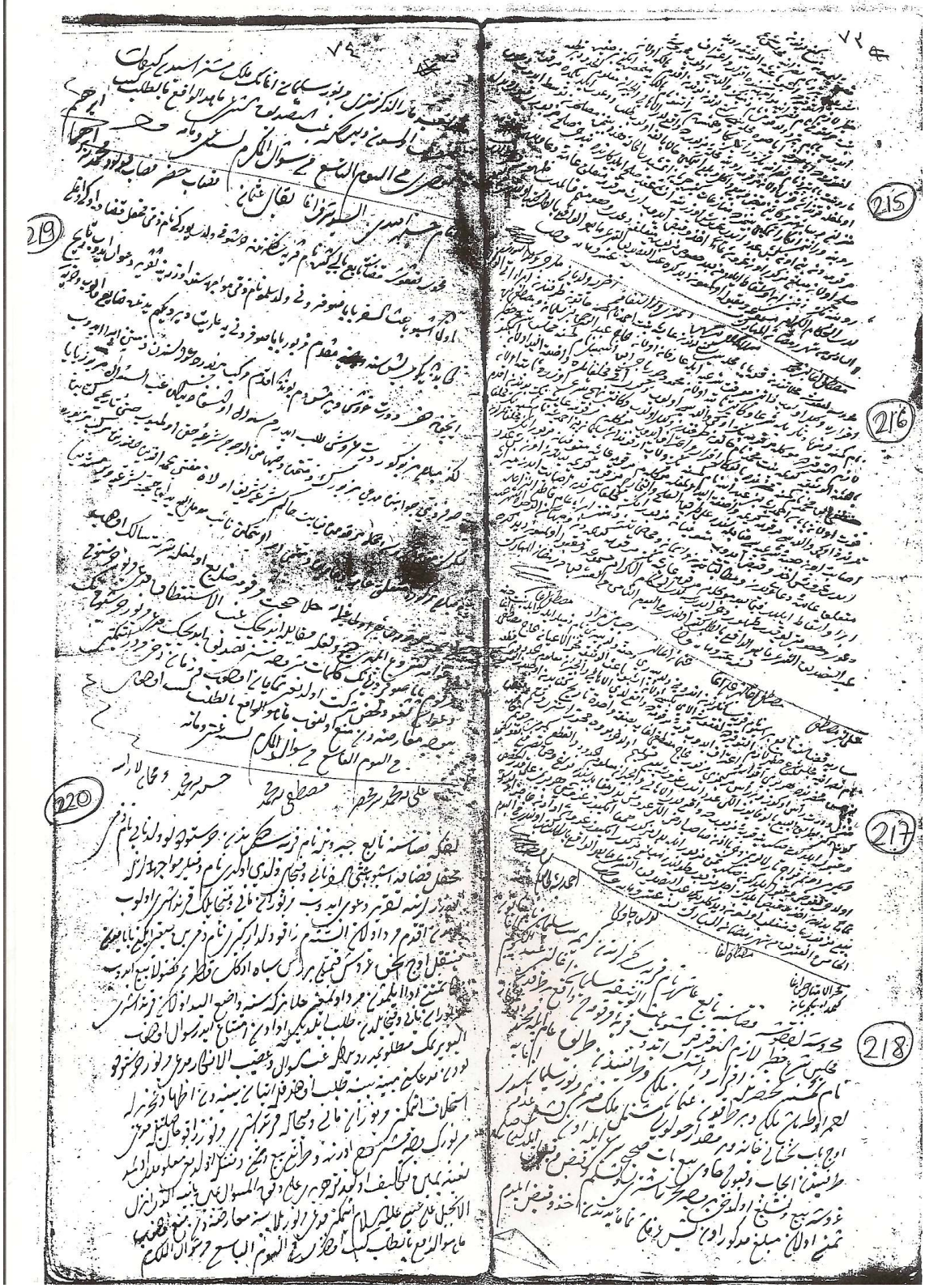

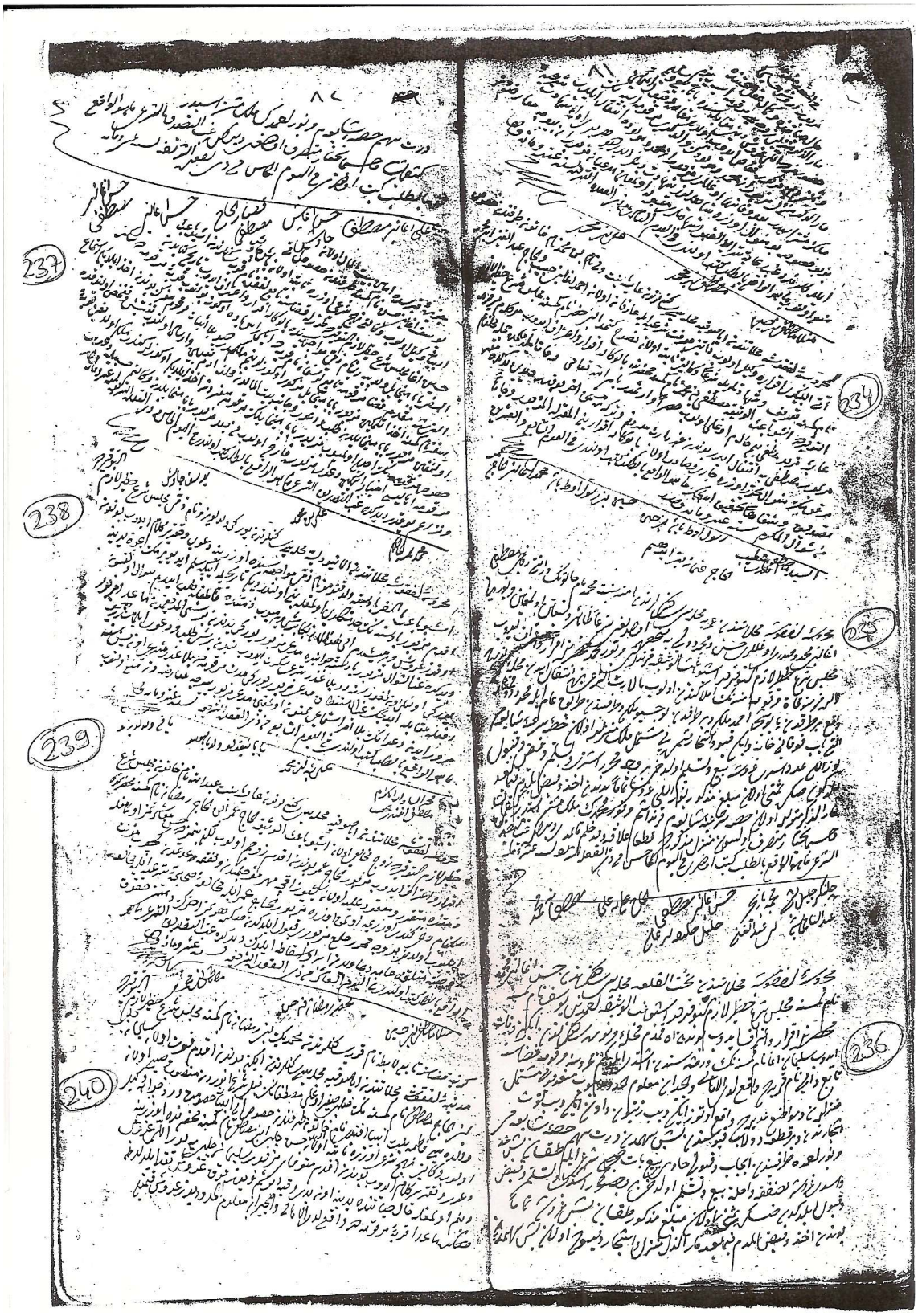

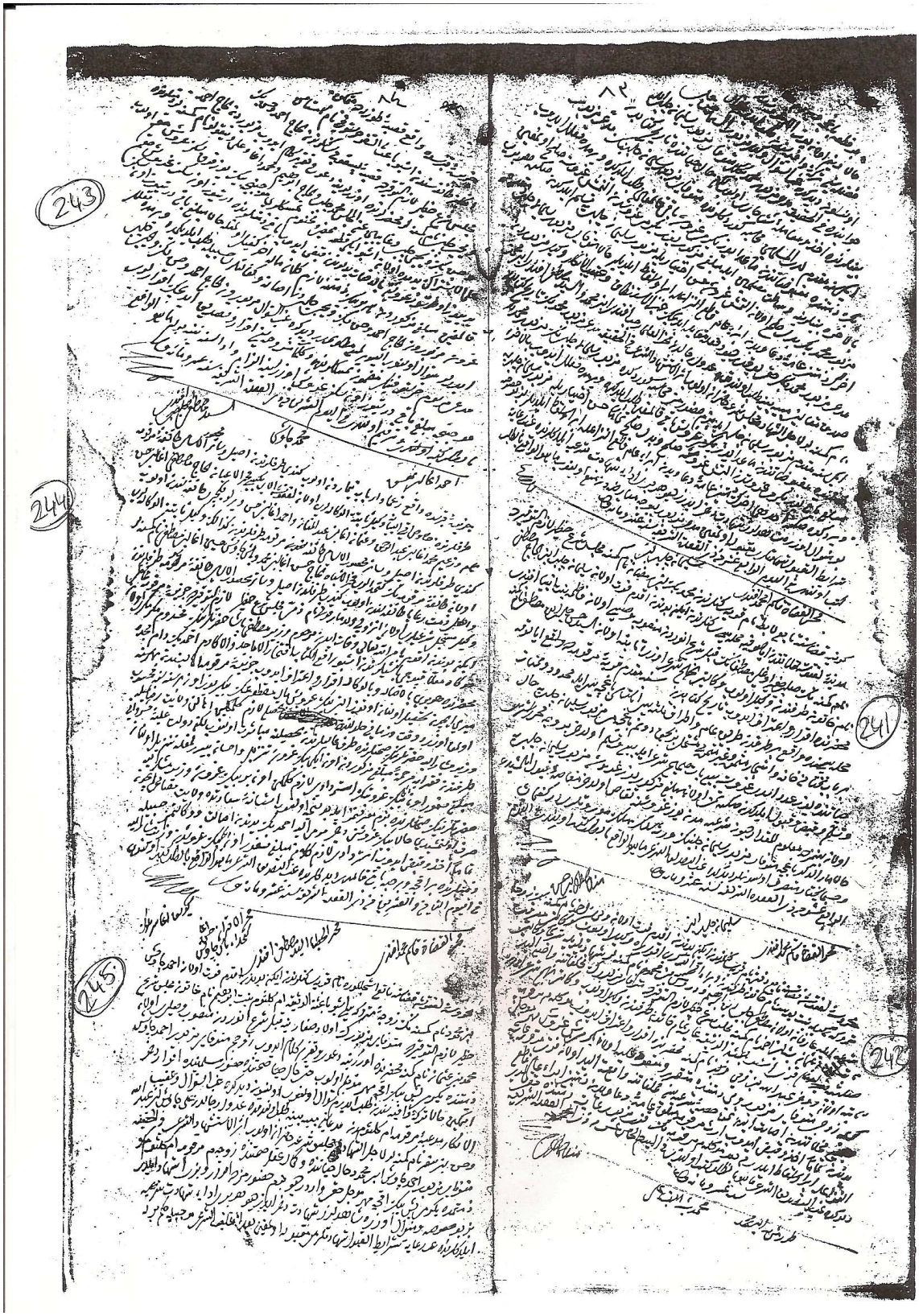
230

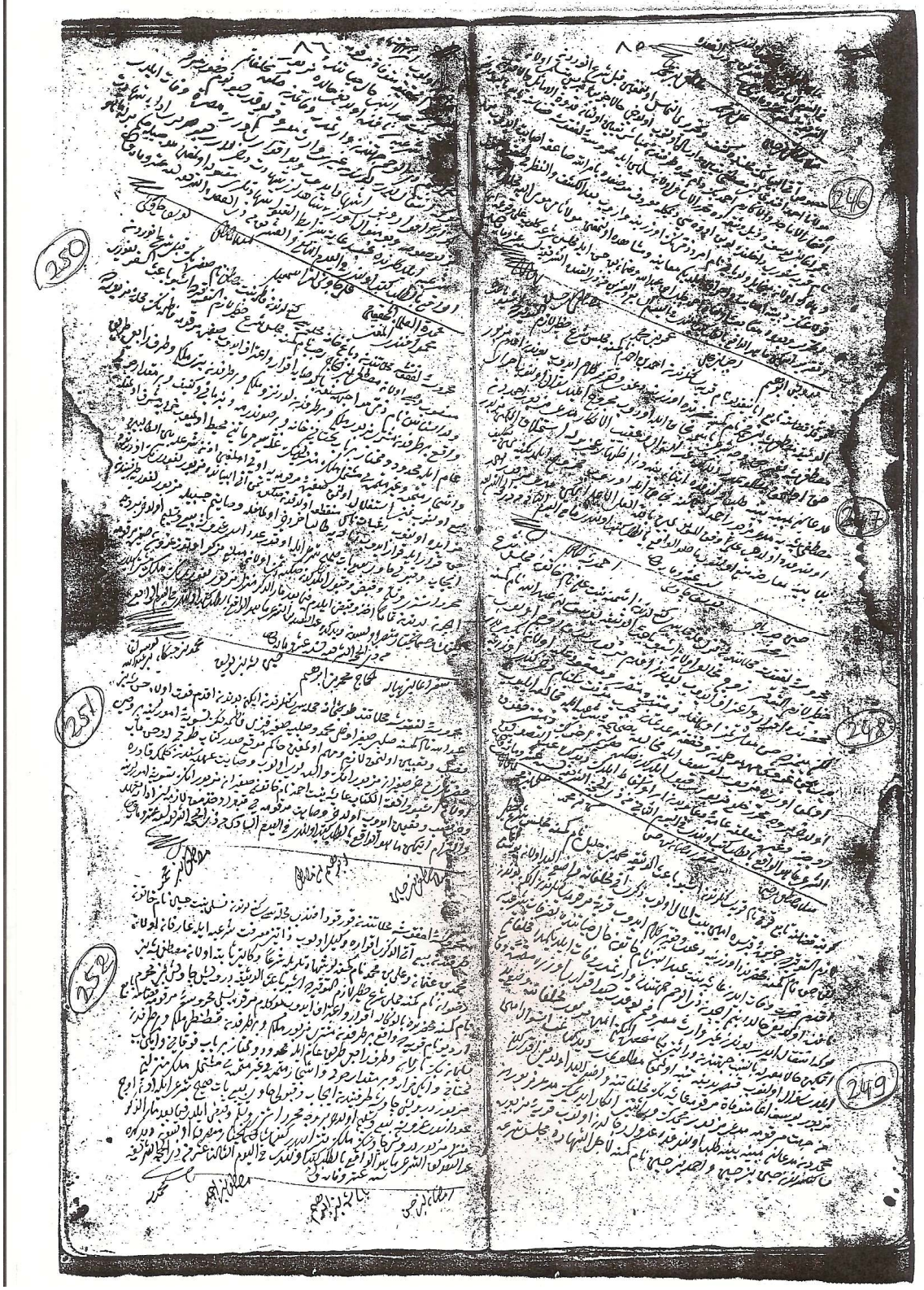
231

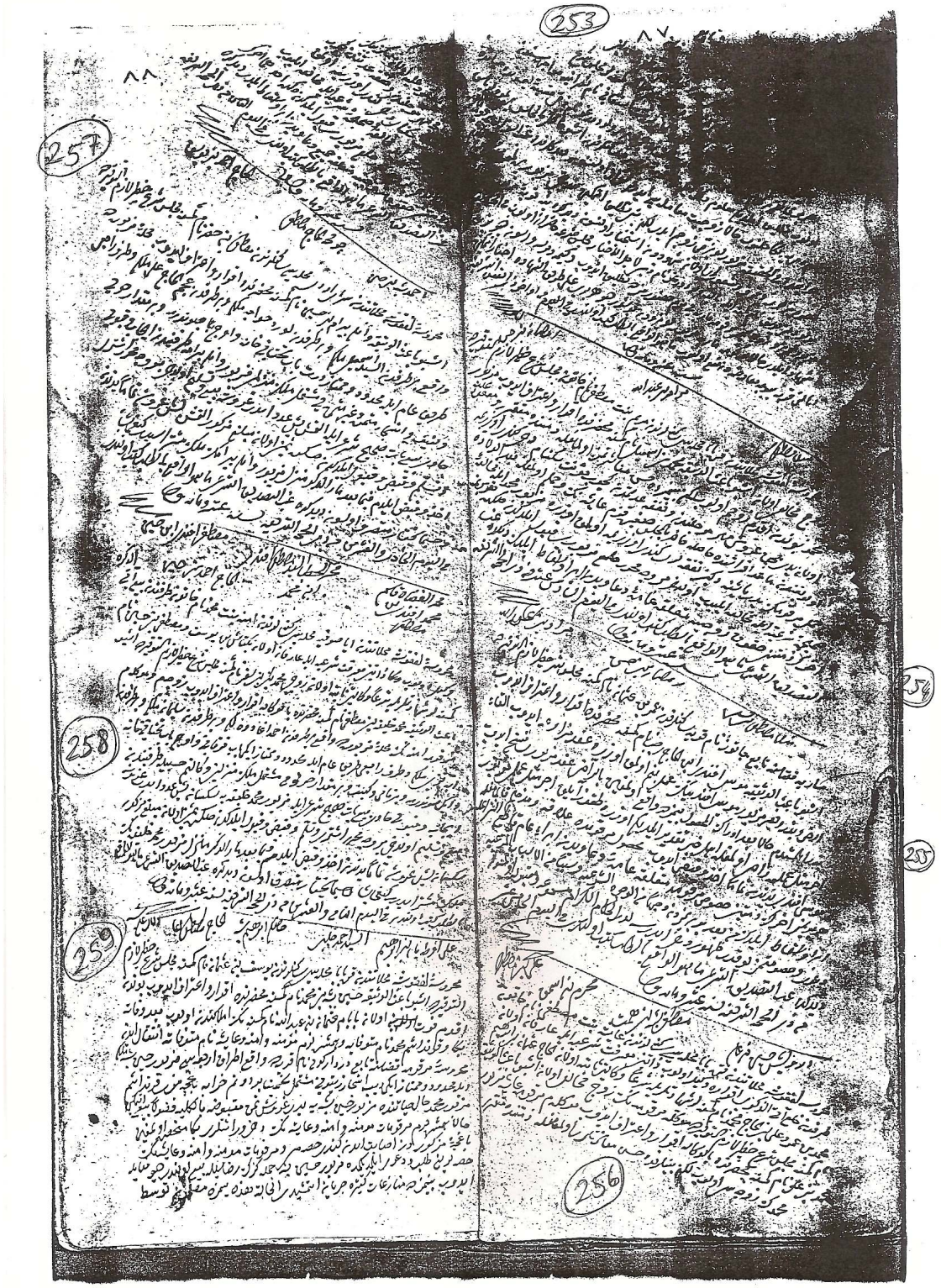
232

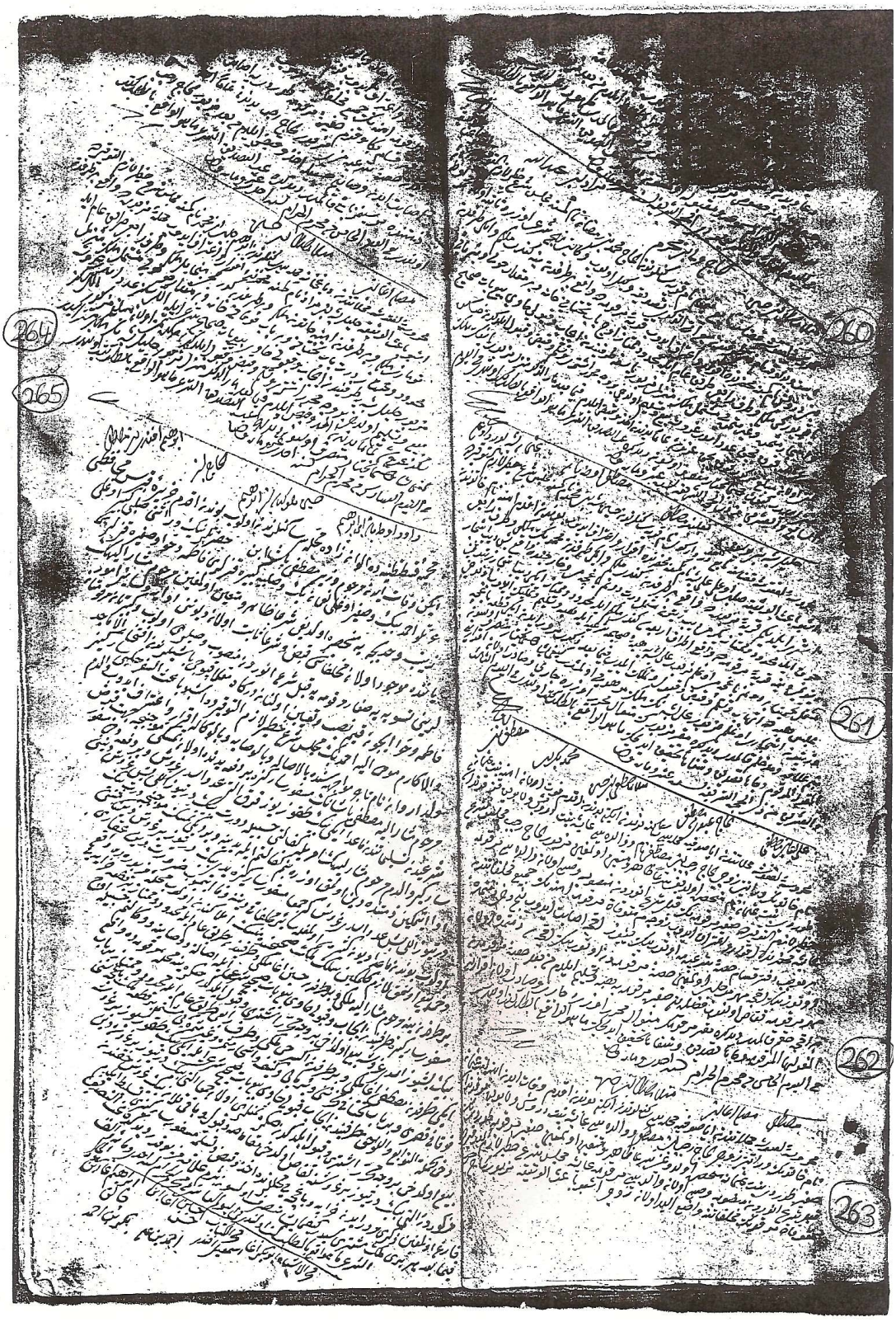
233

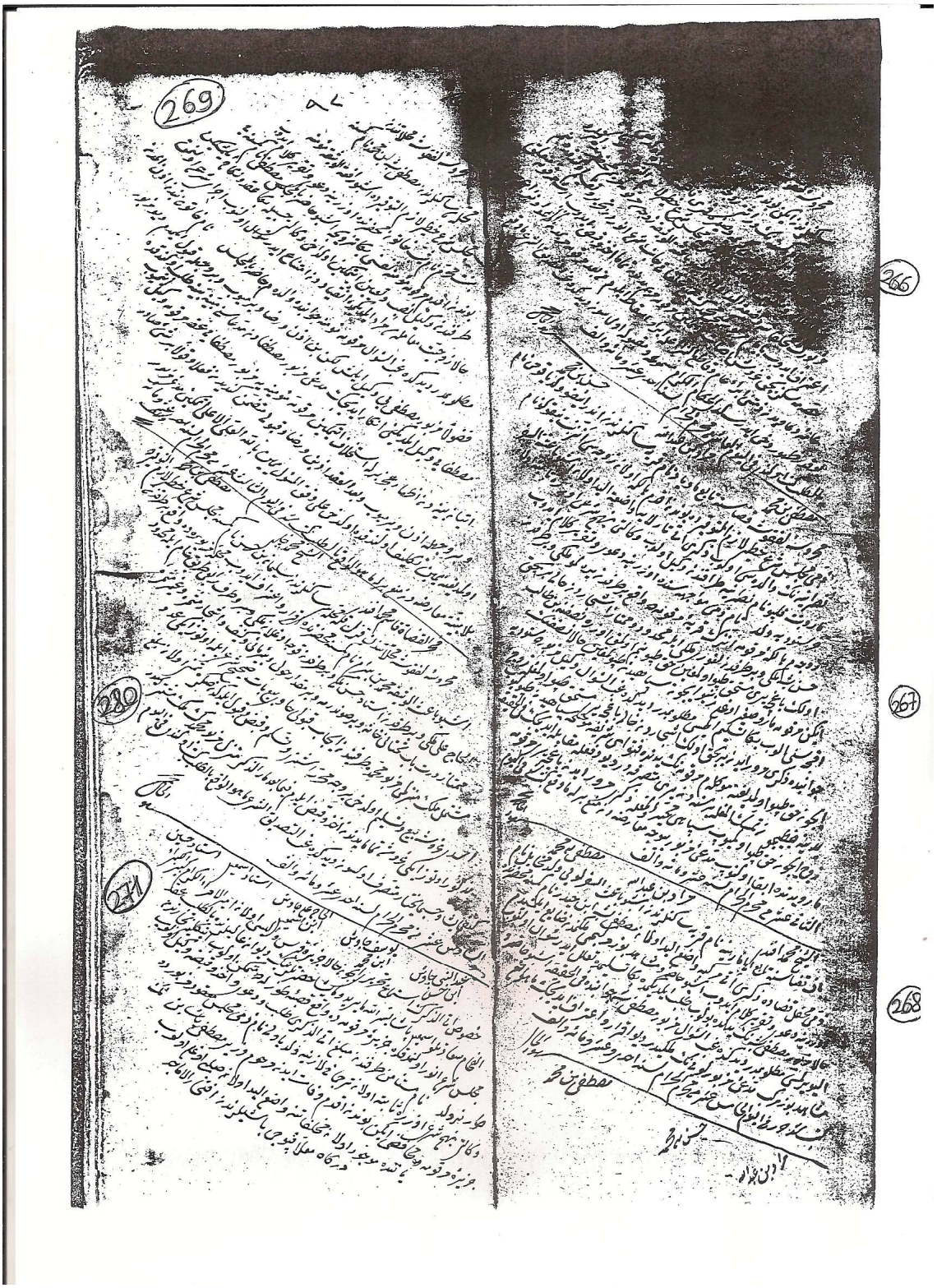

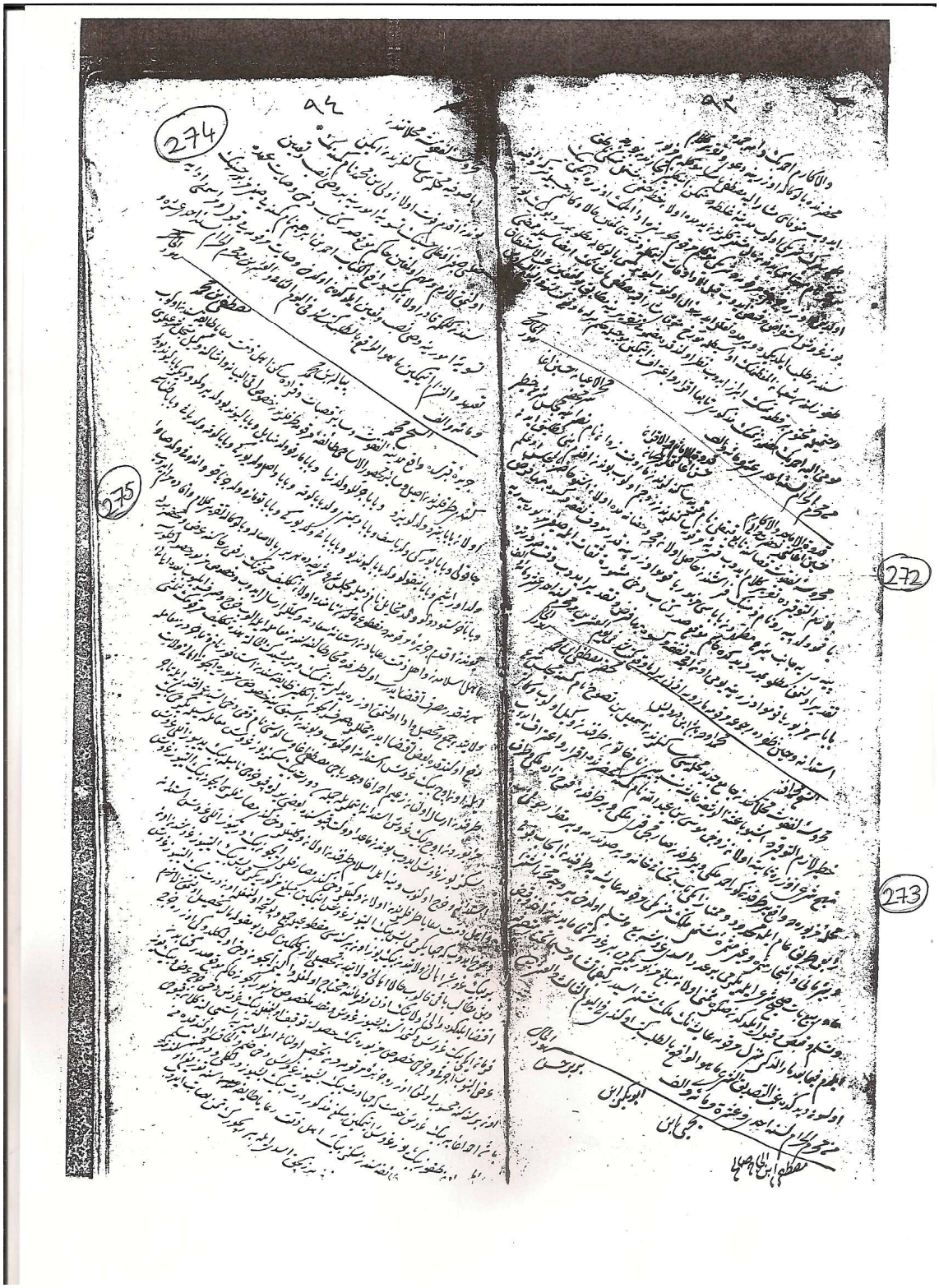

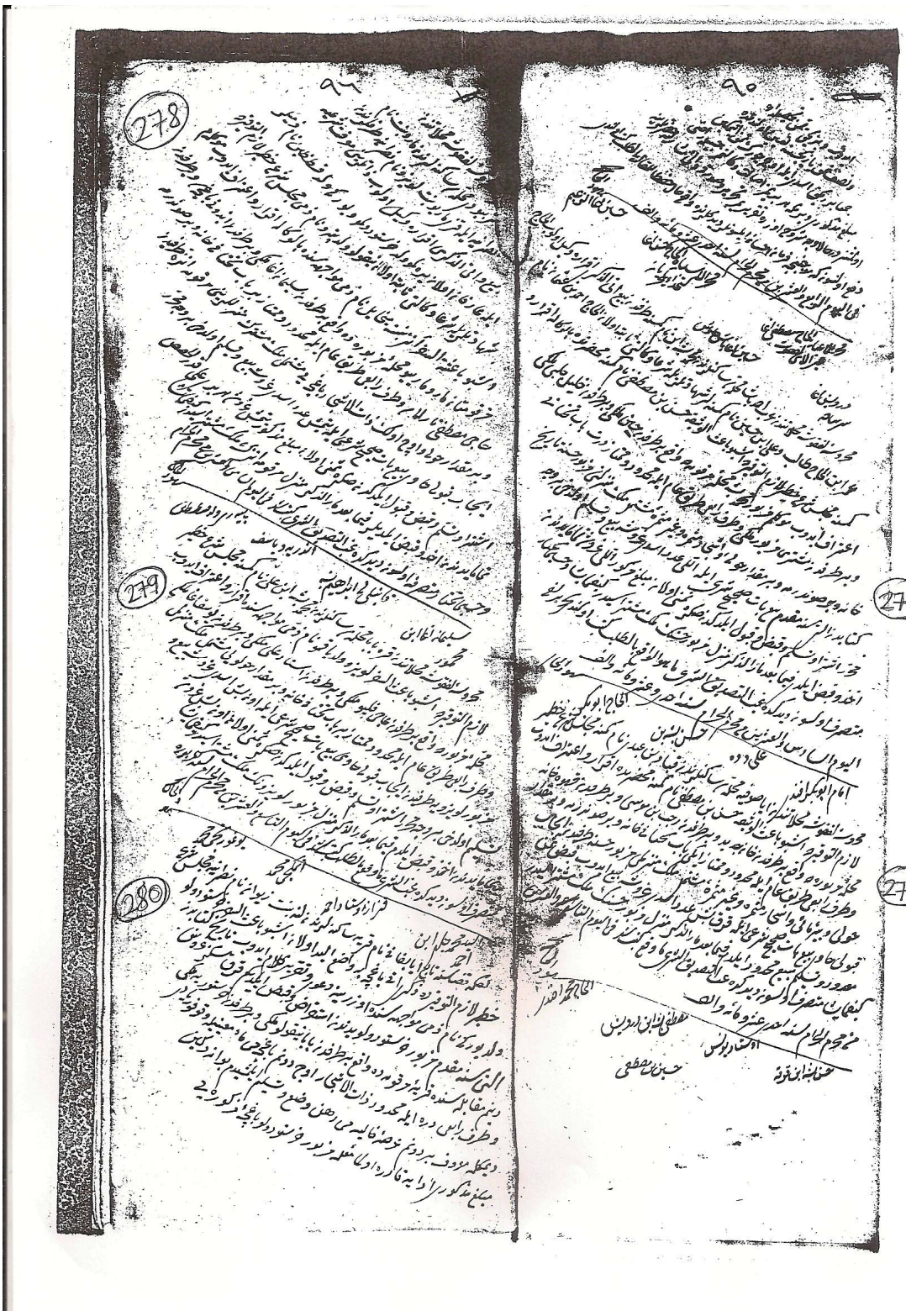

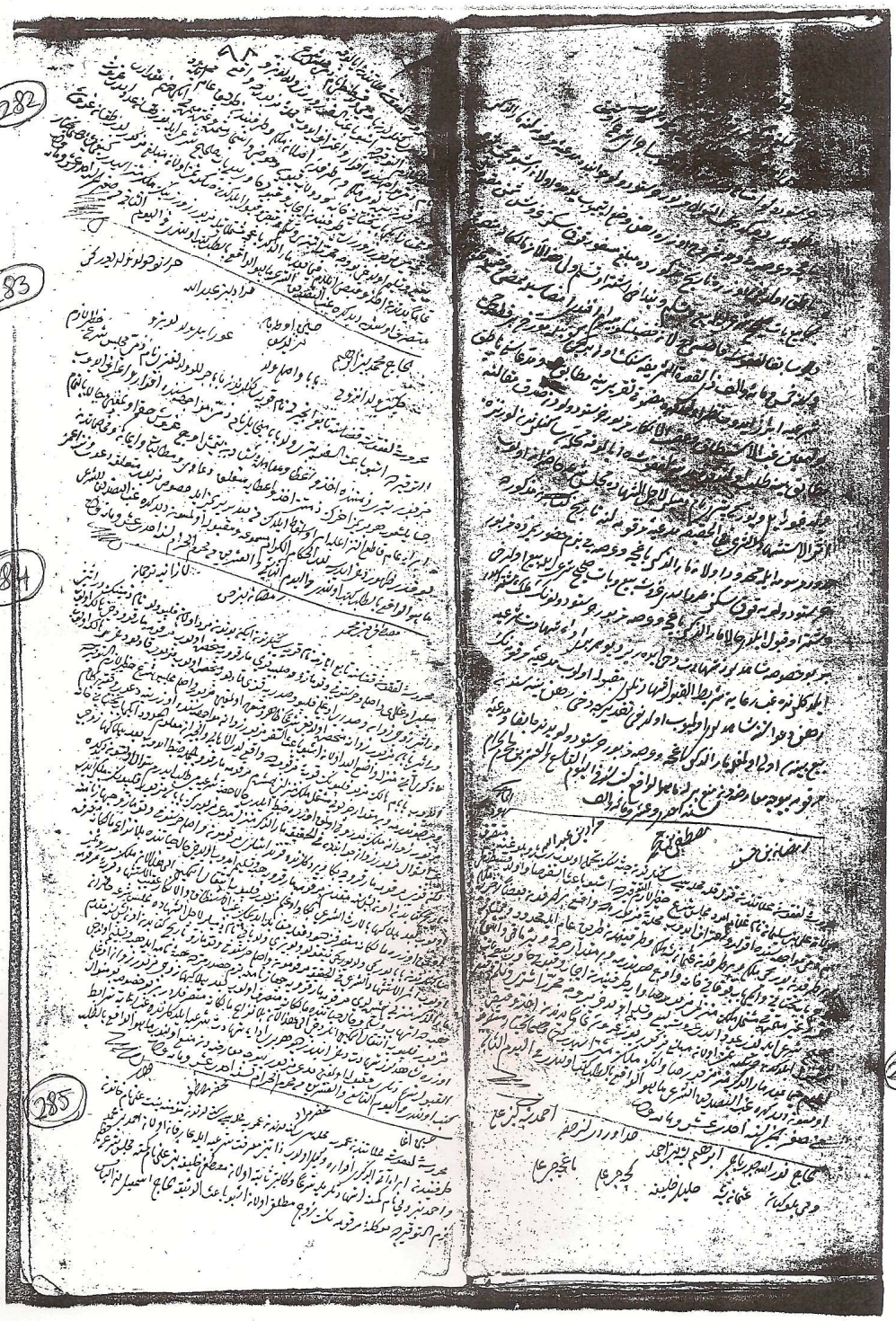

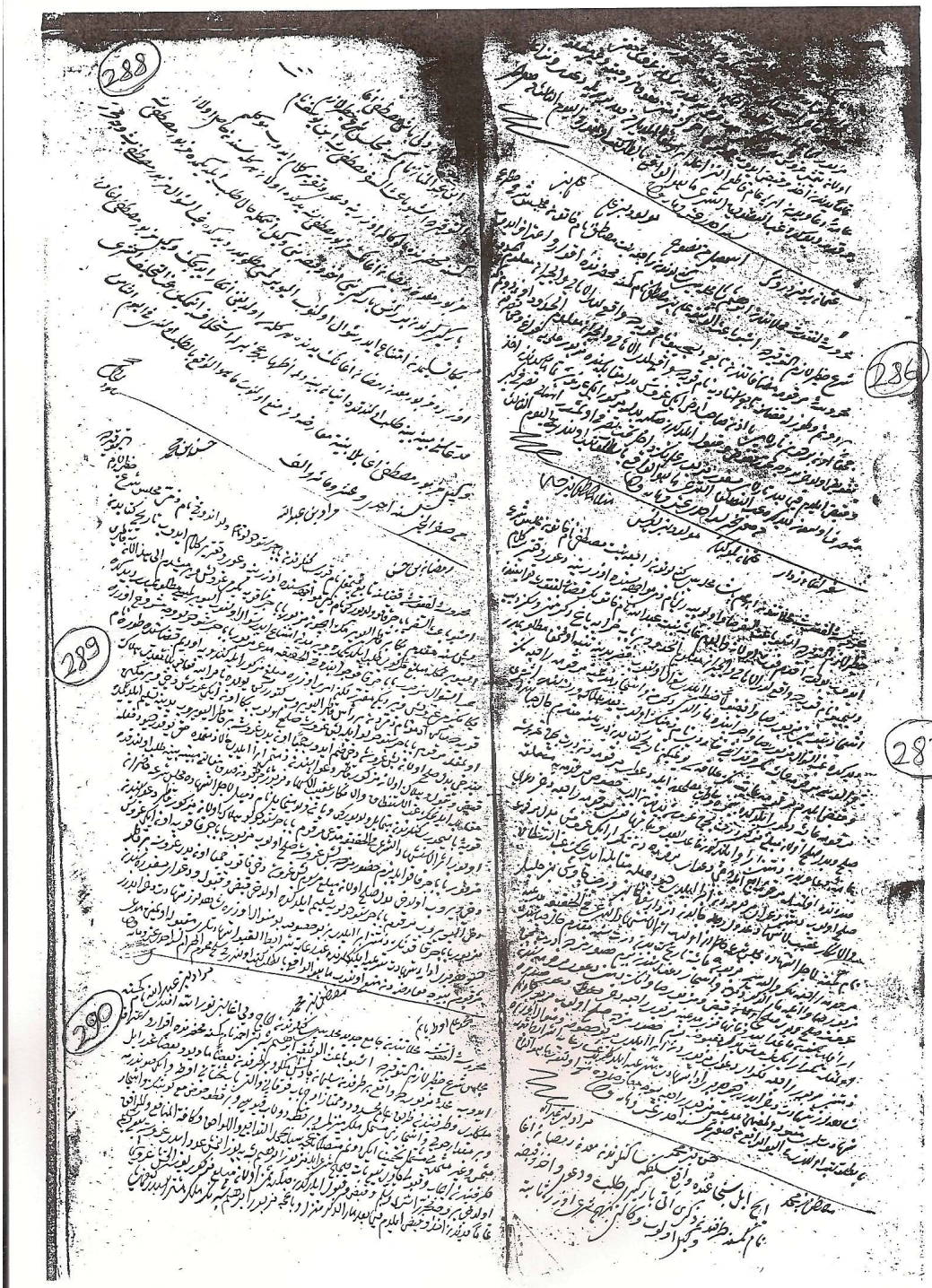

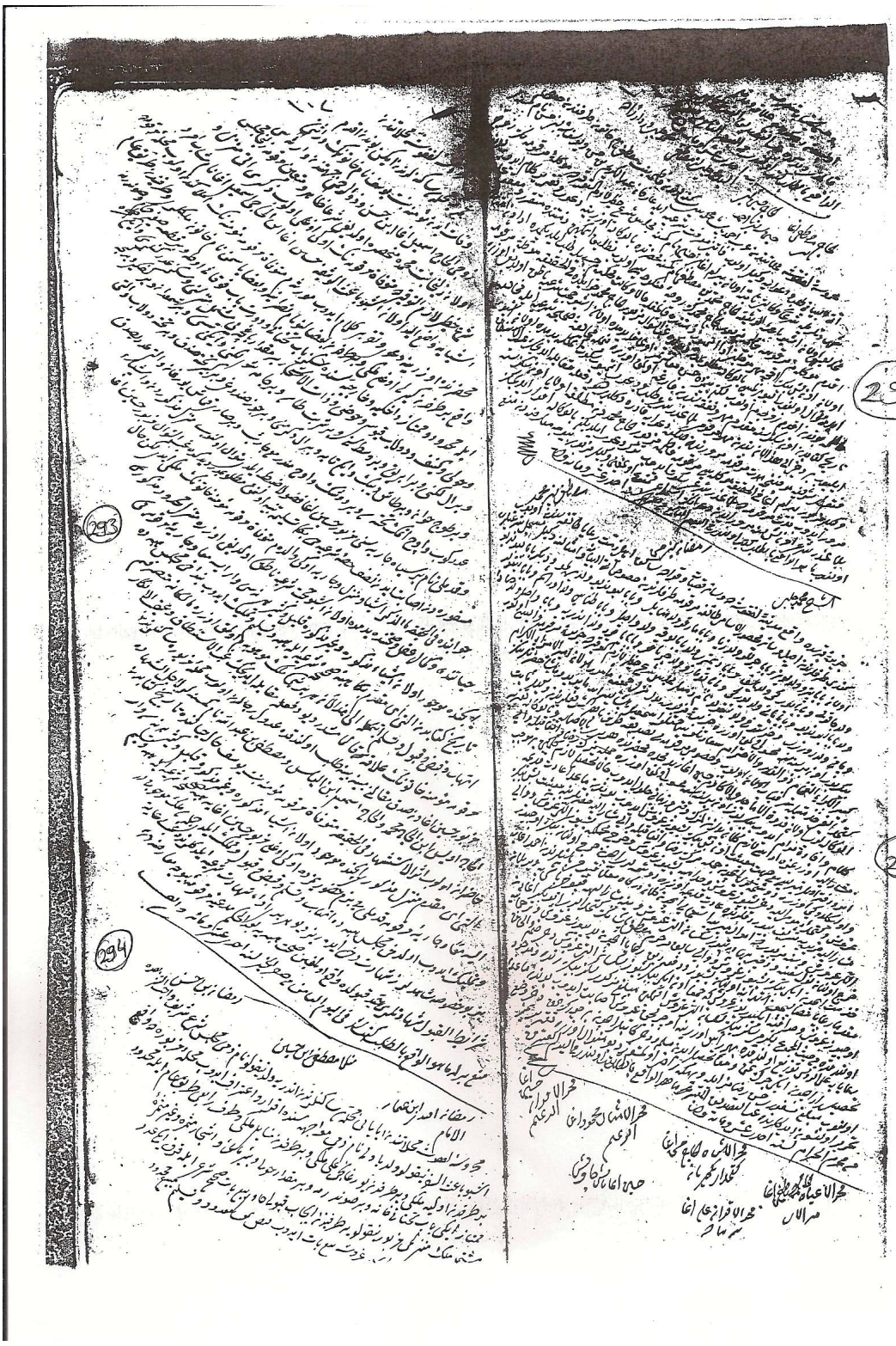

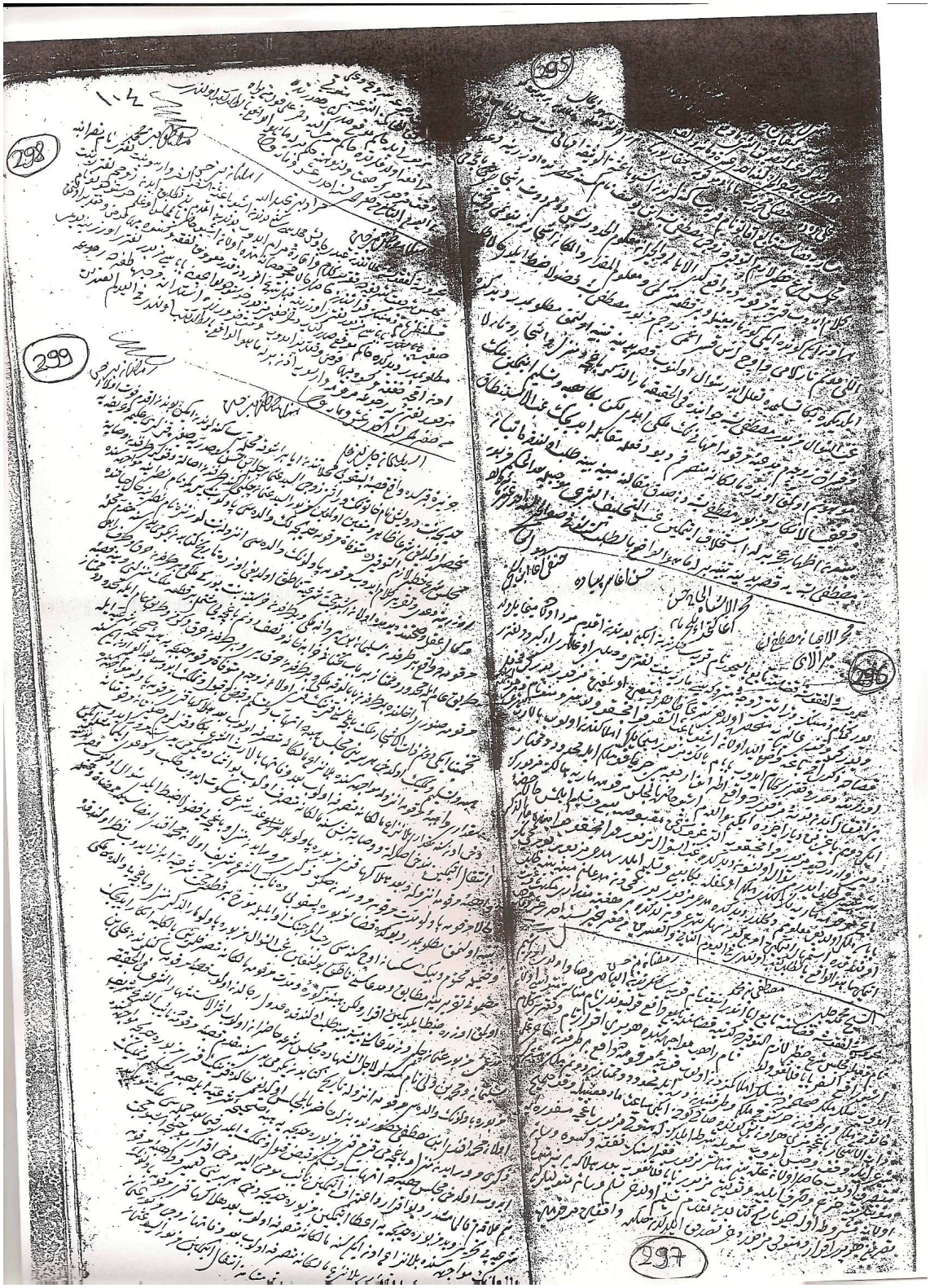

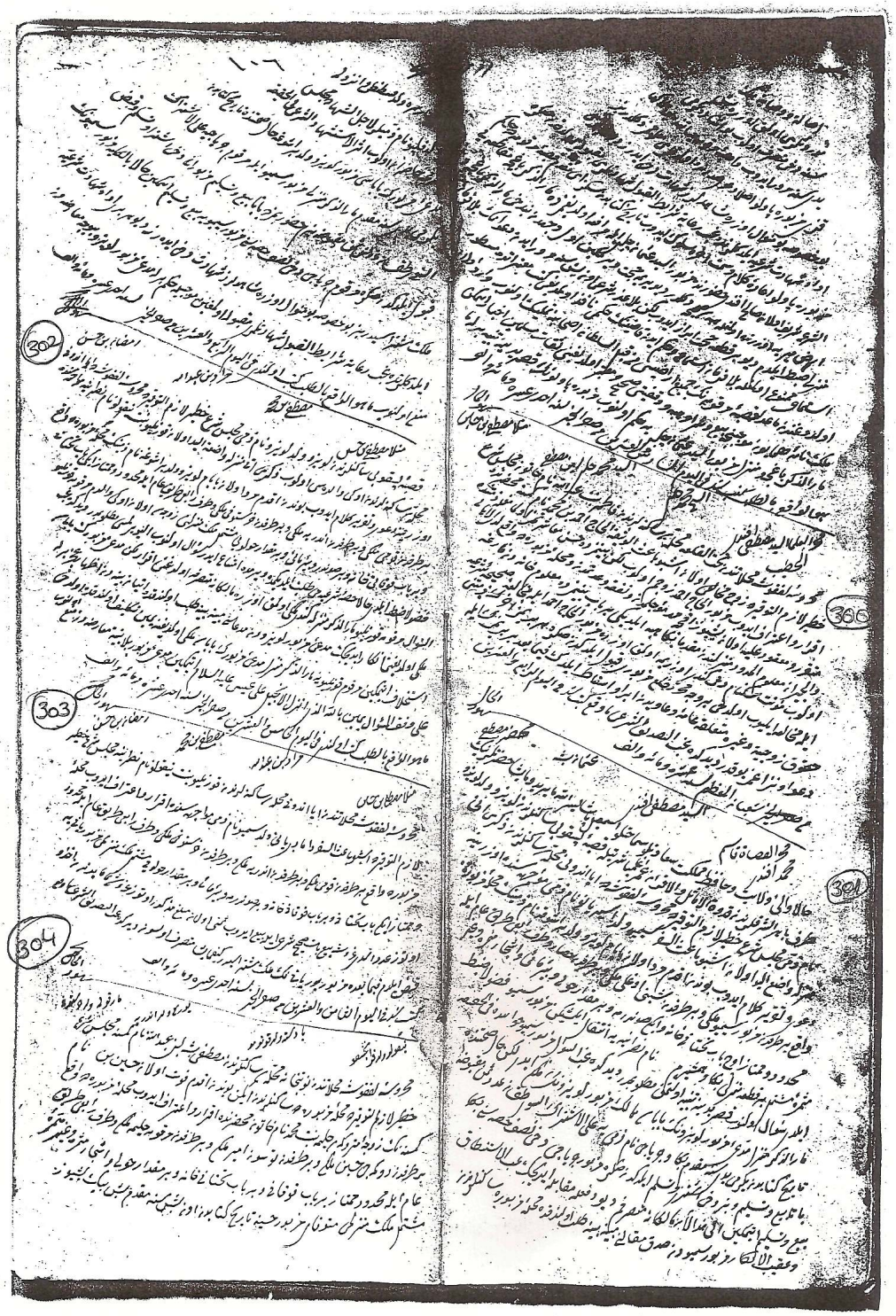

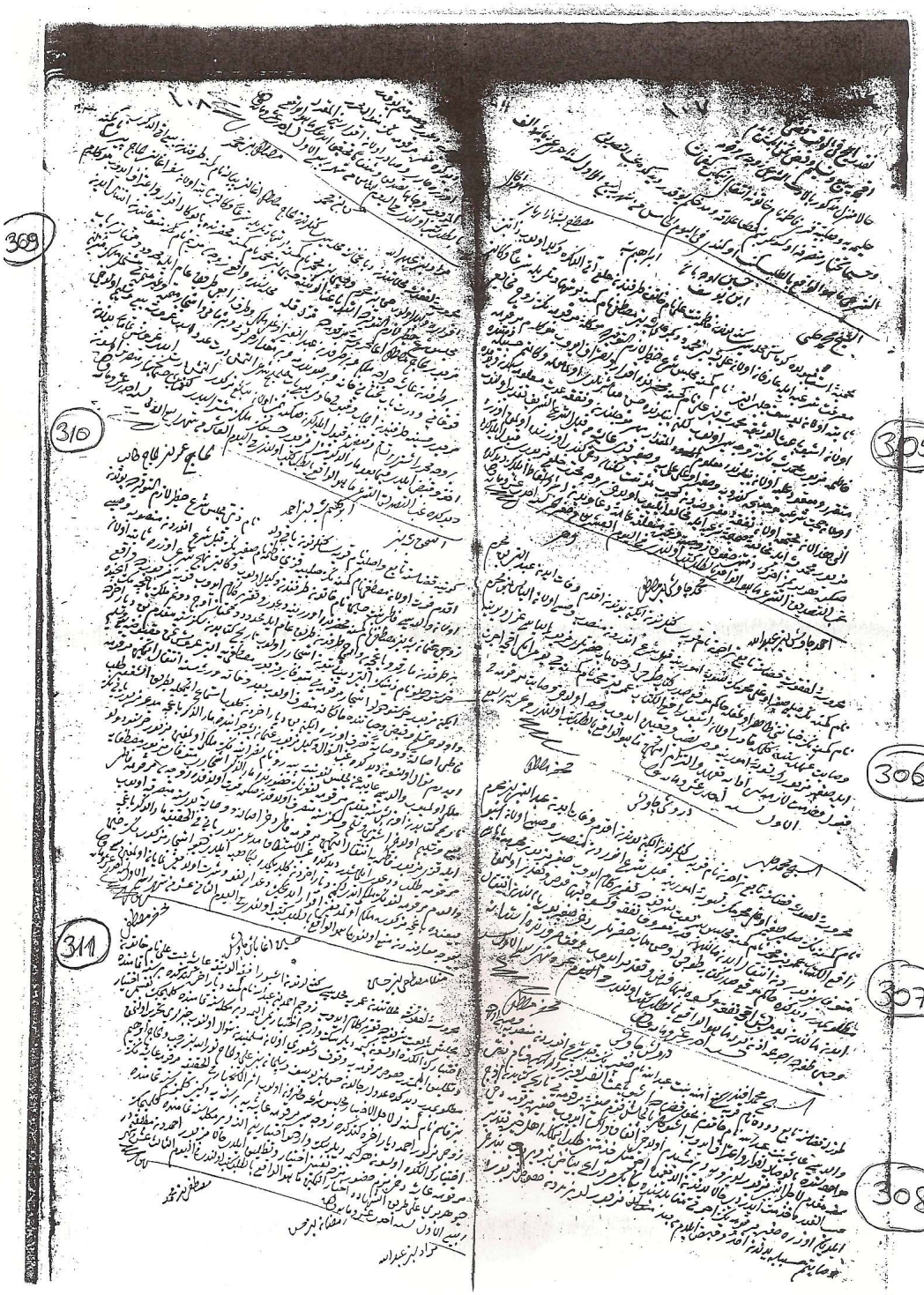

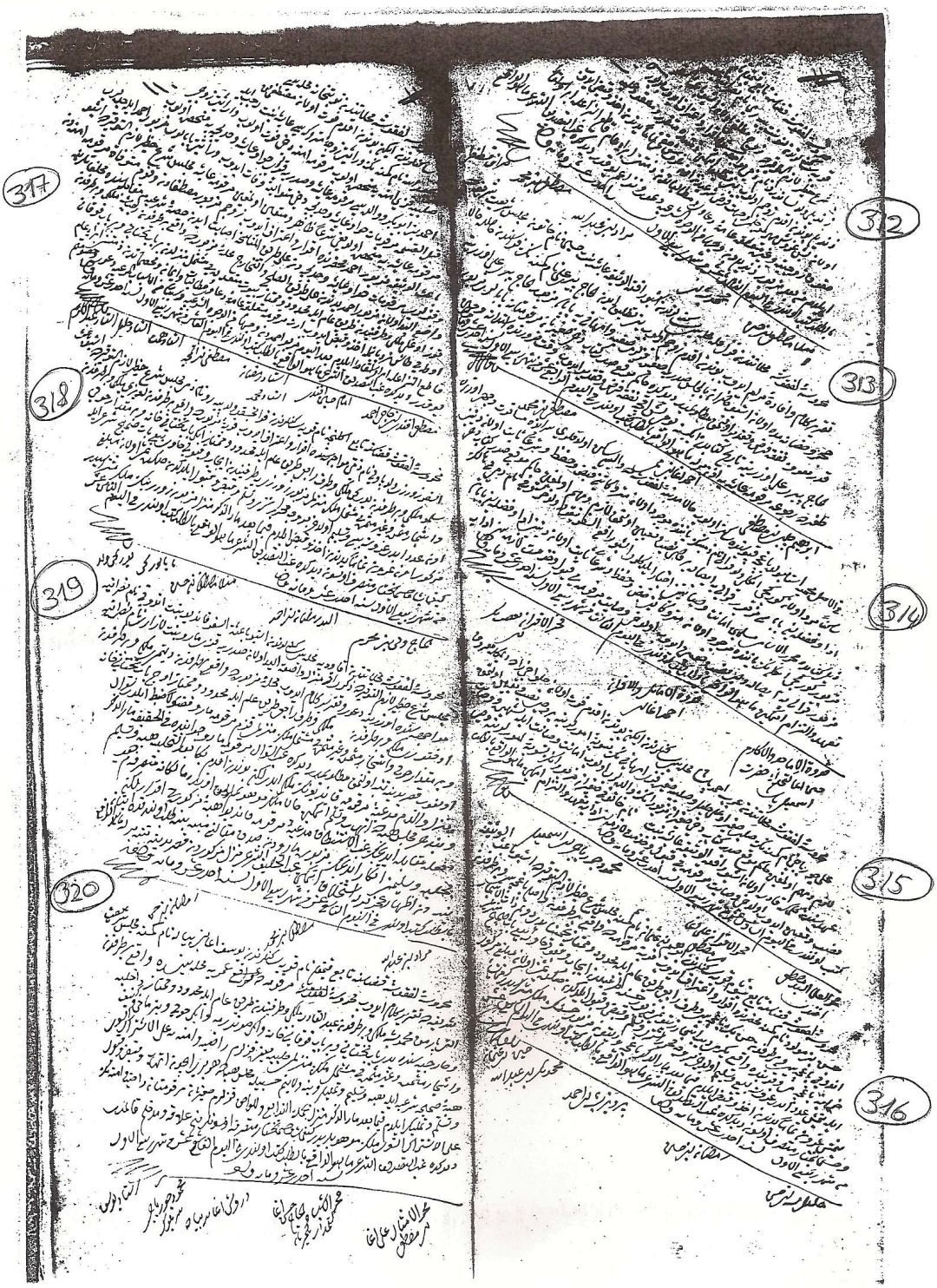

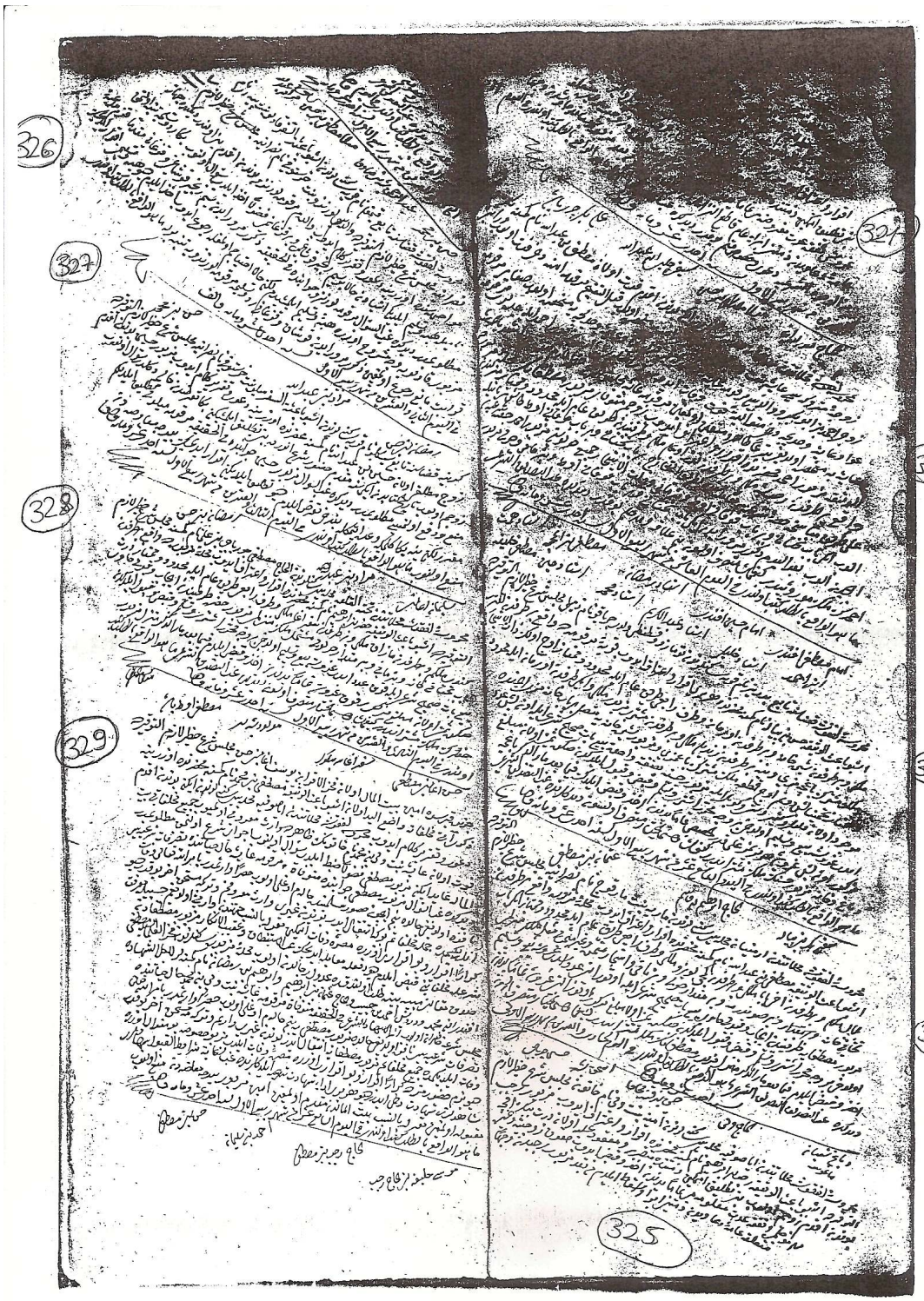

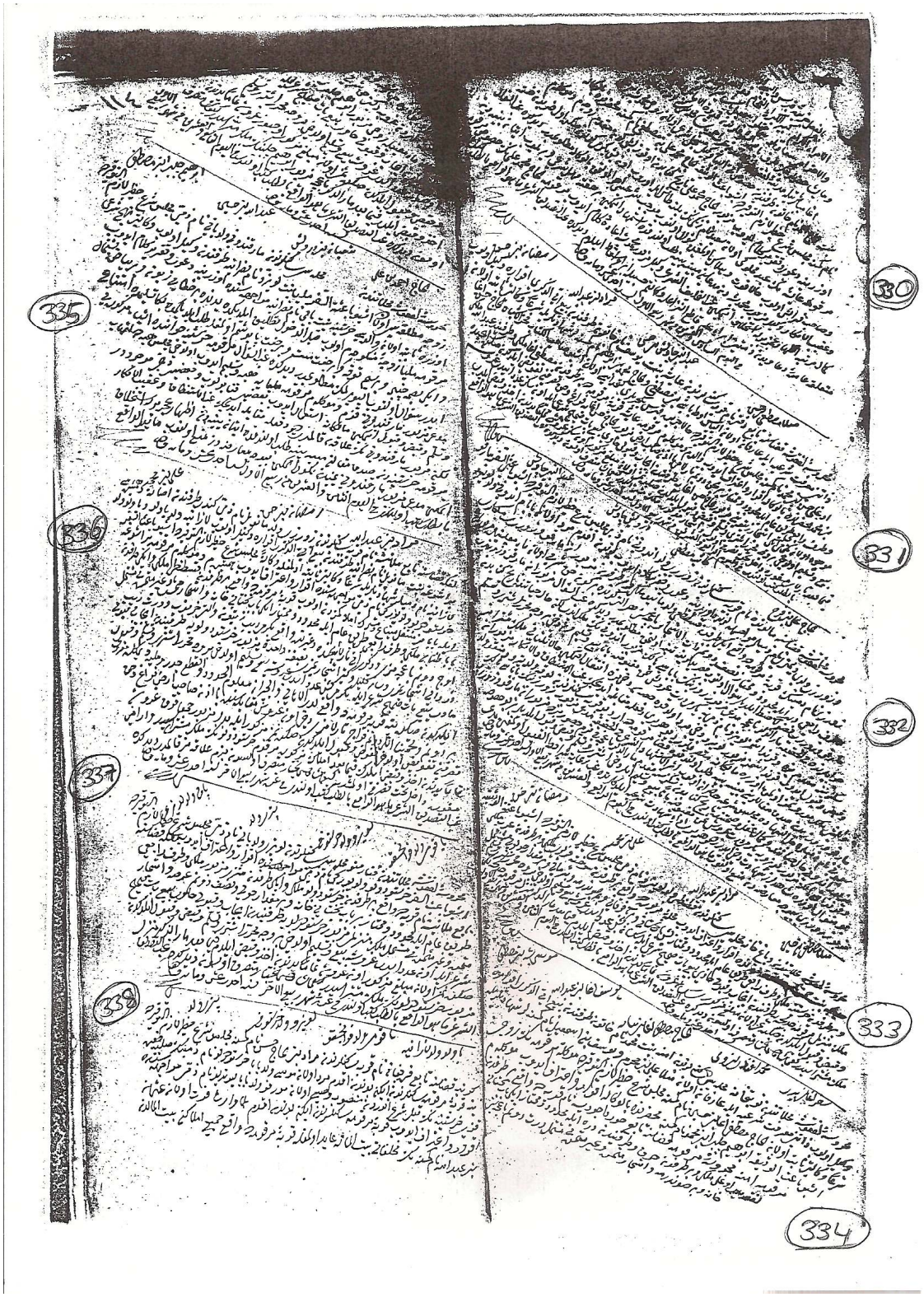

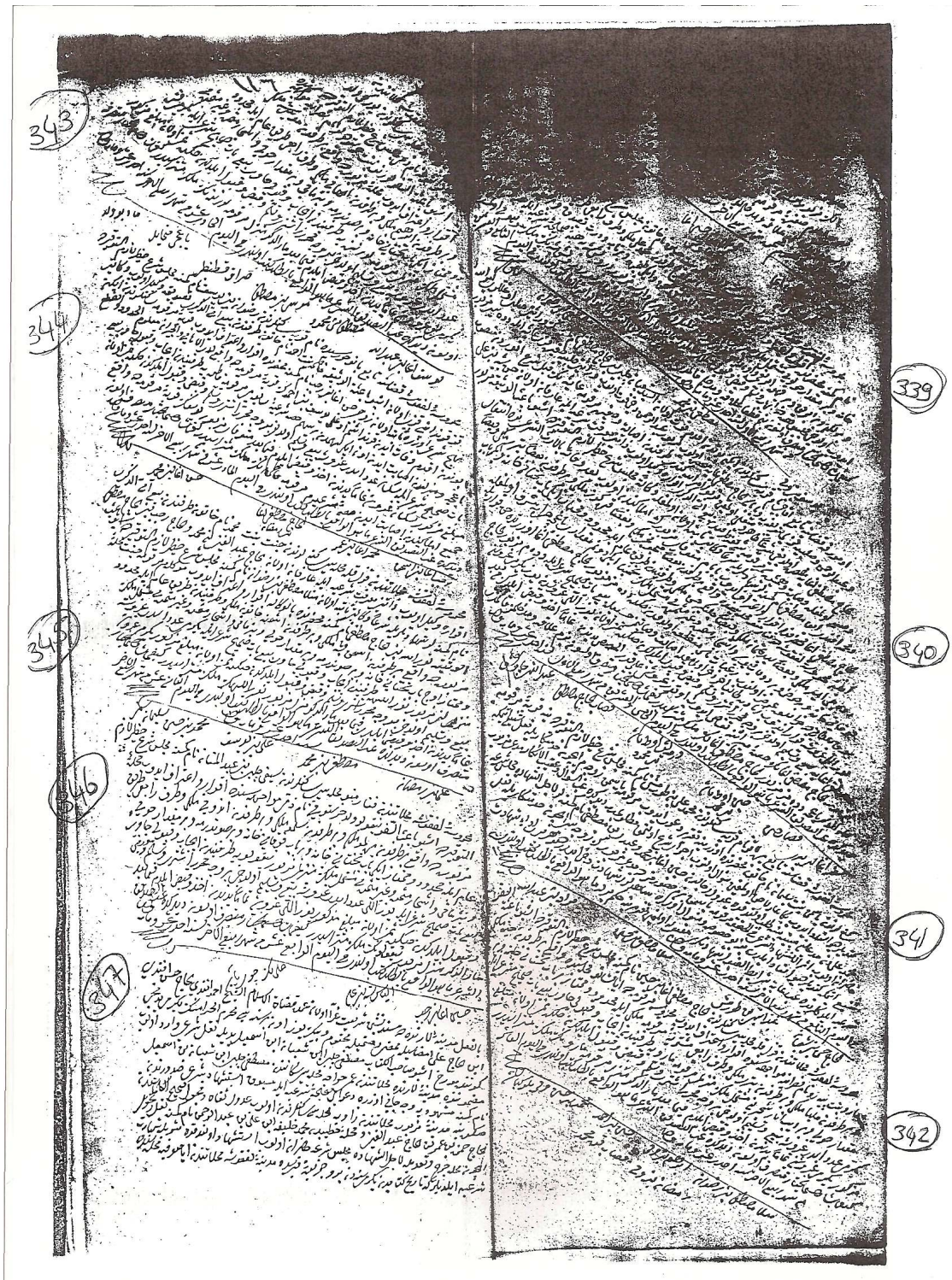

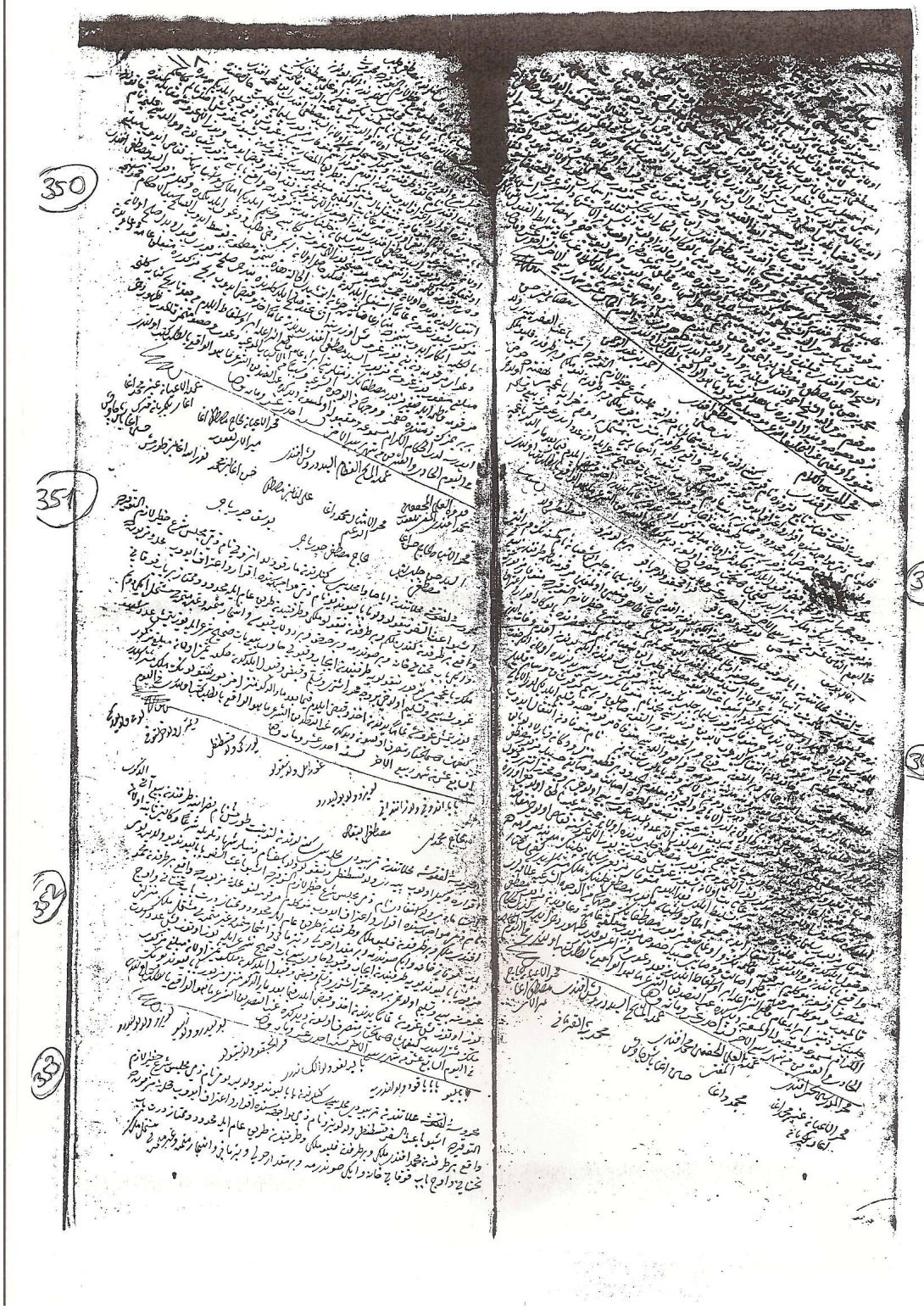

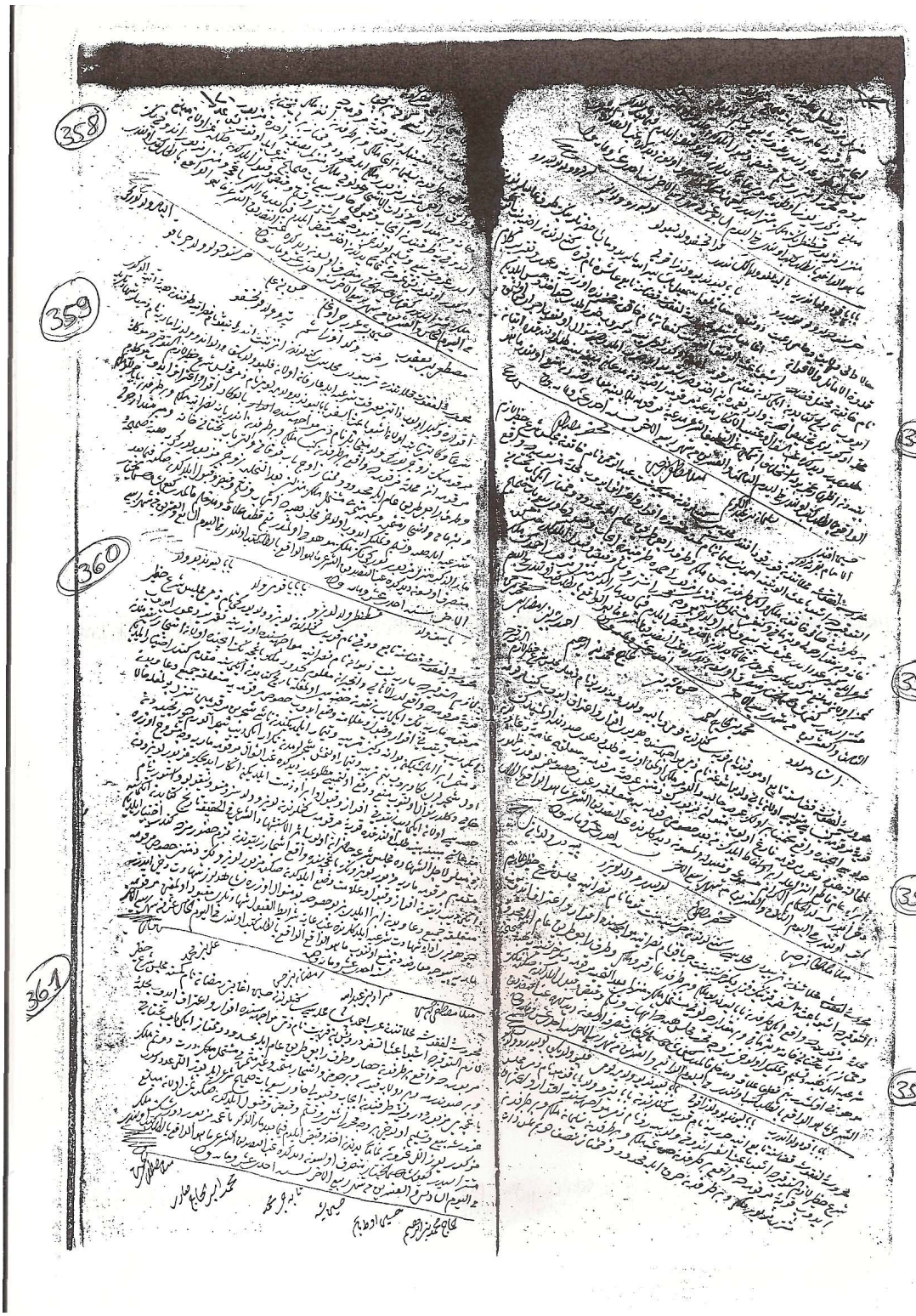

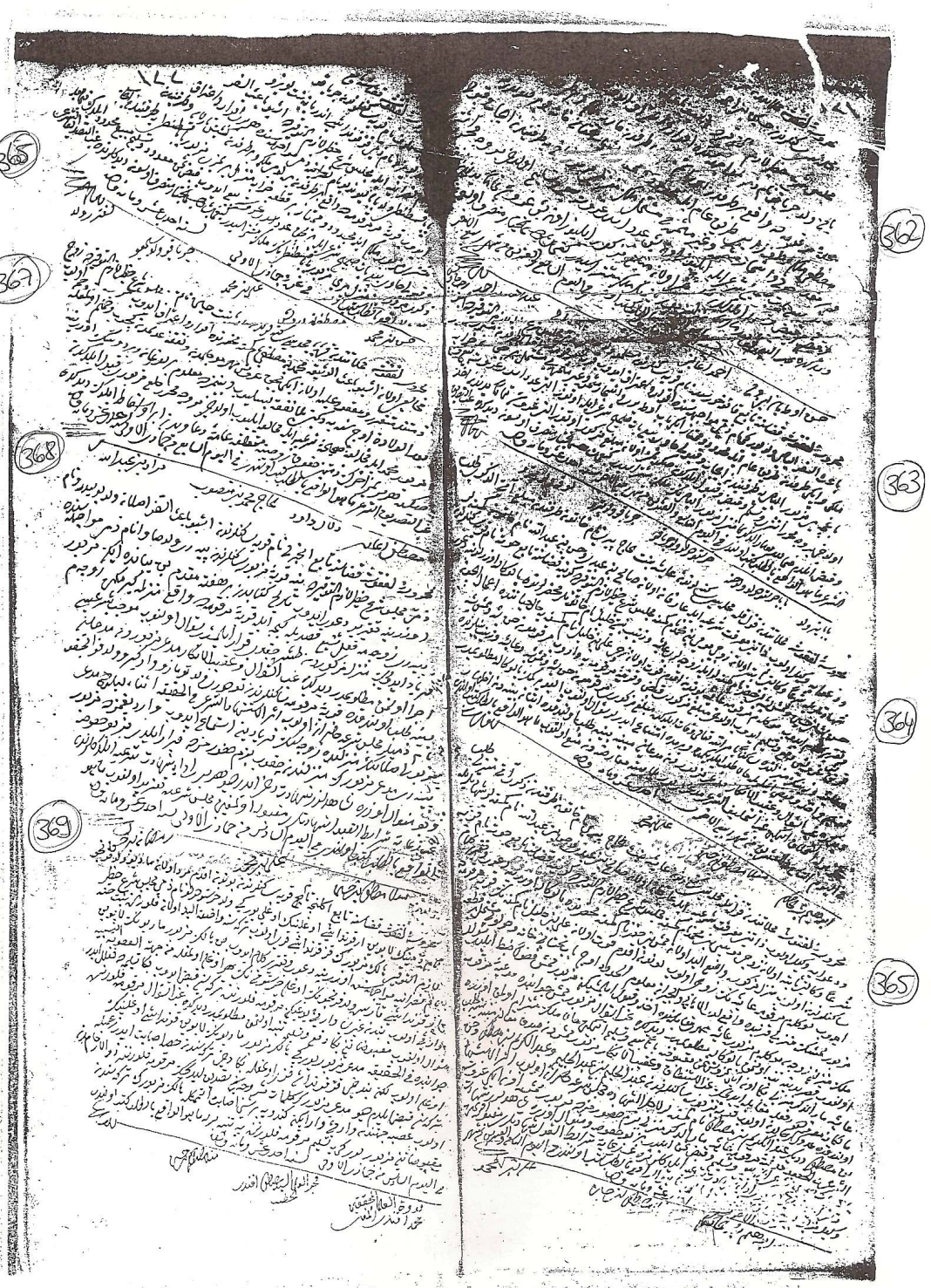

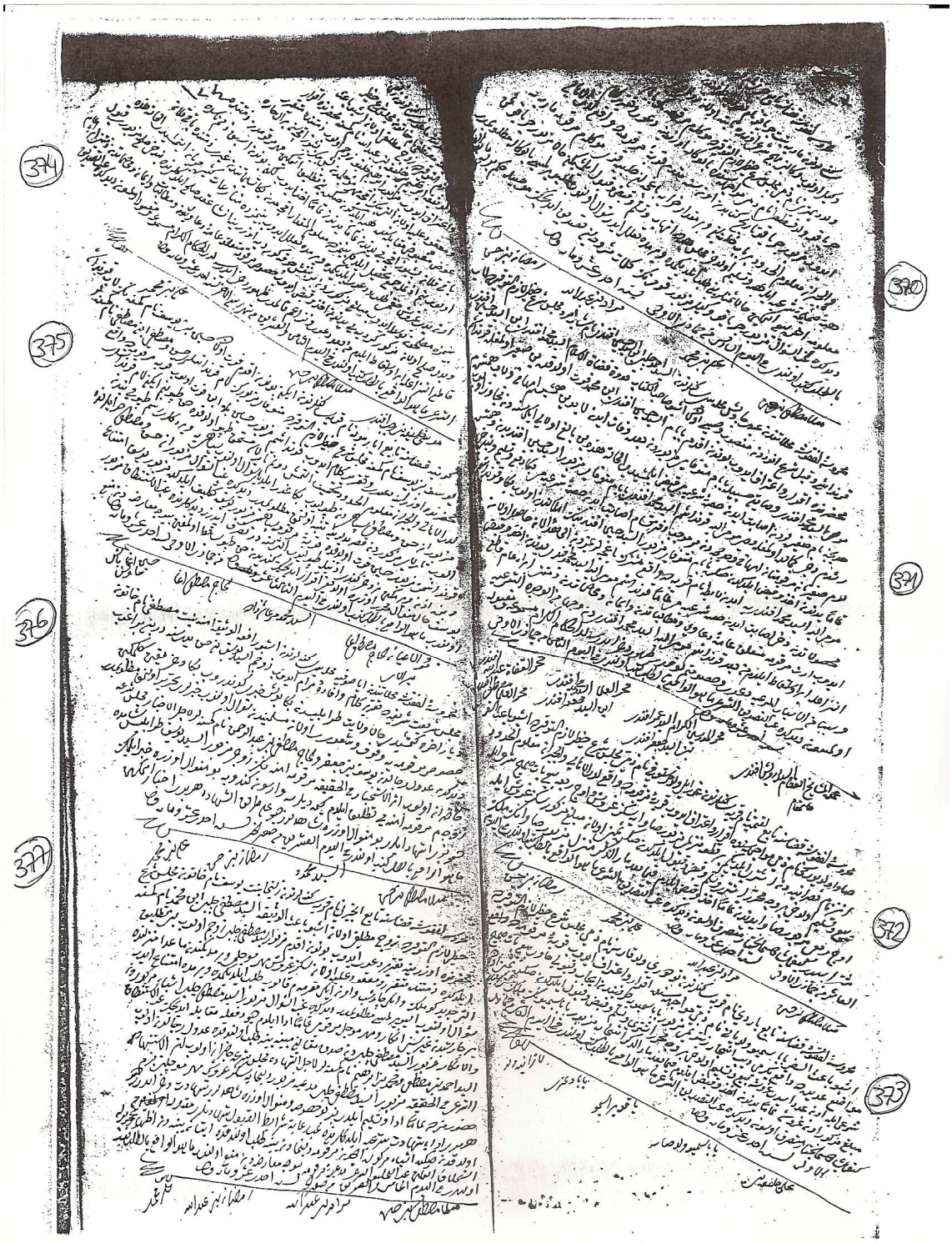

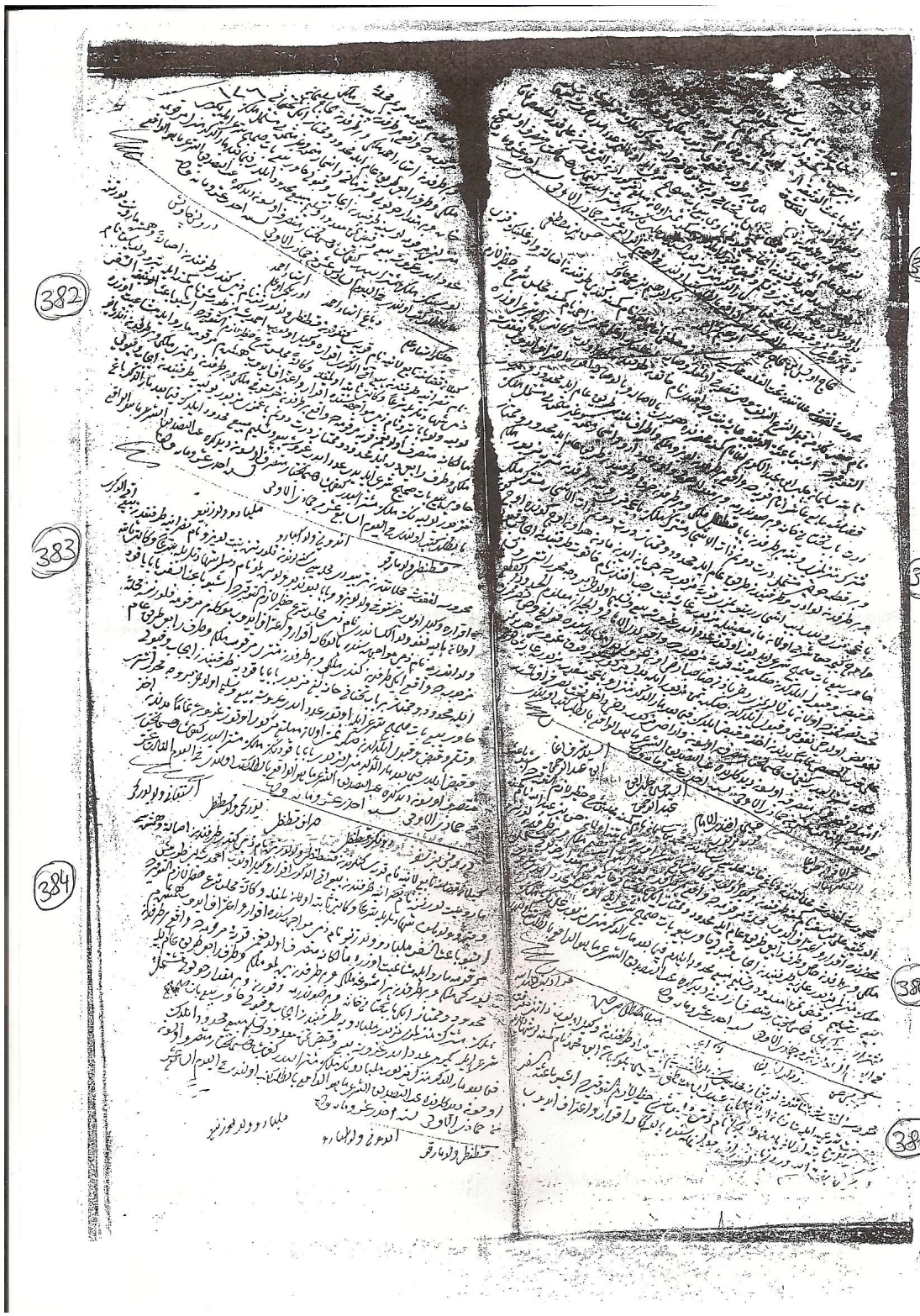

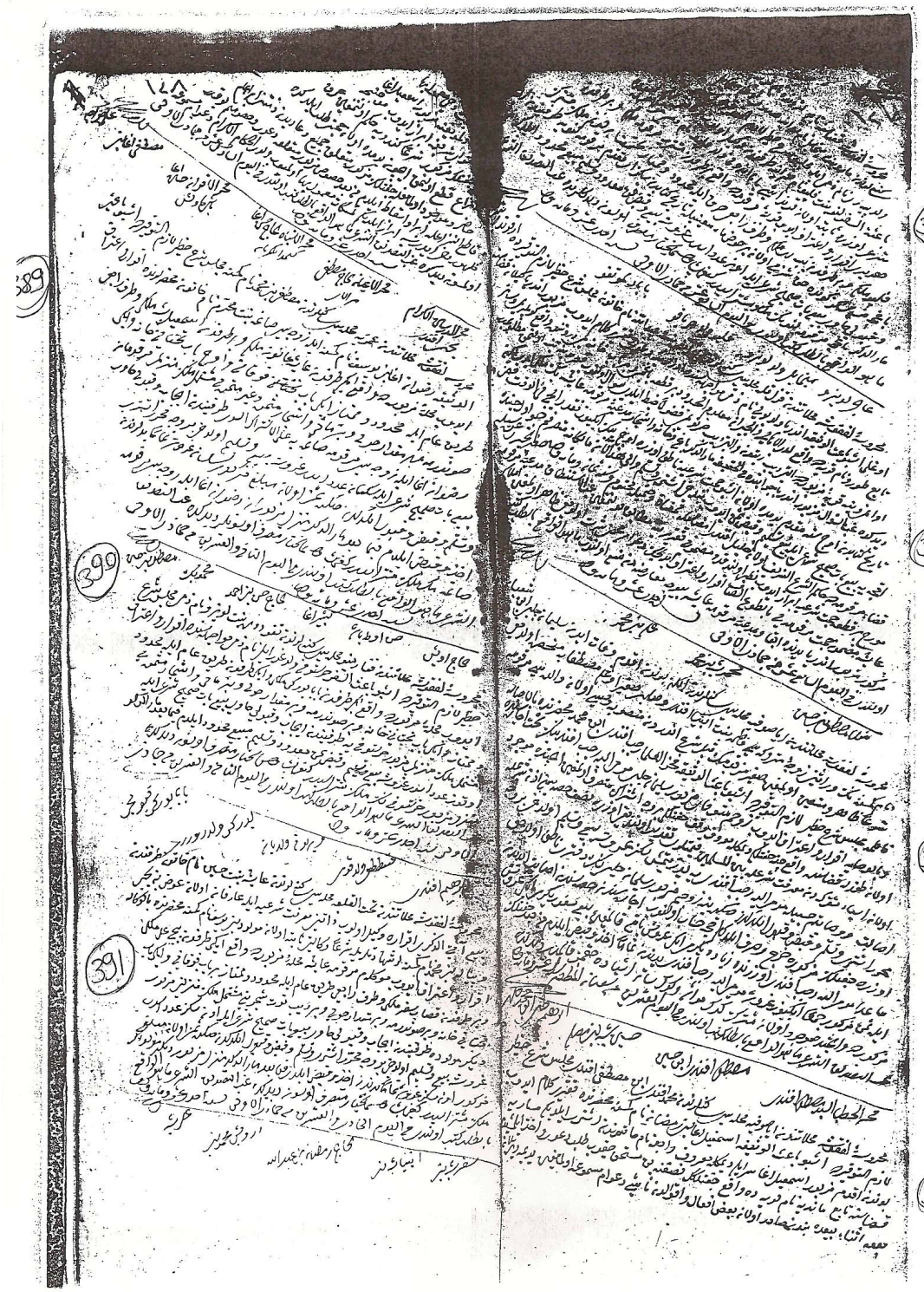

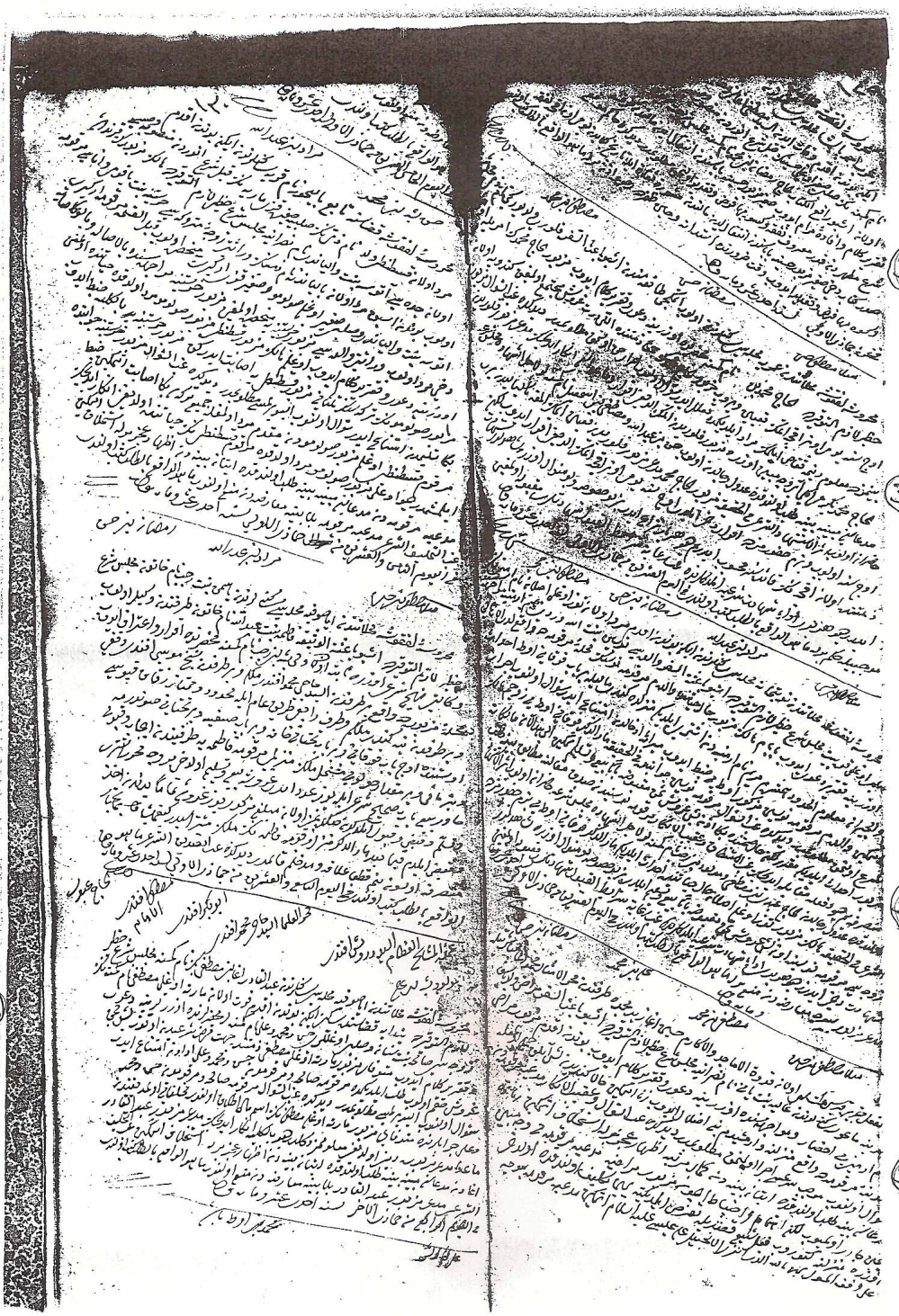

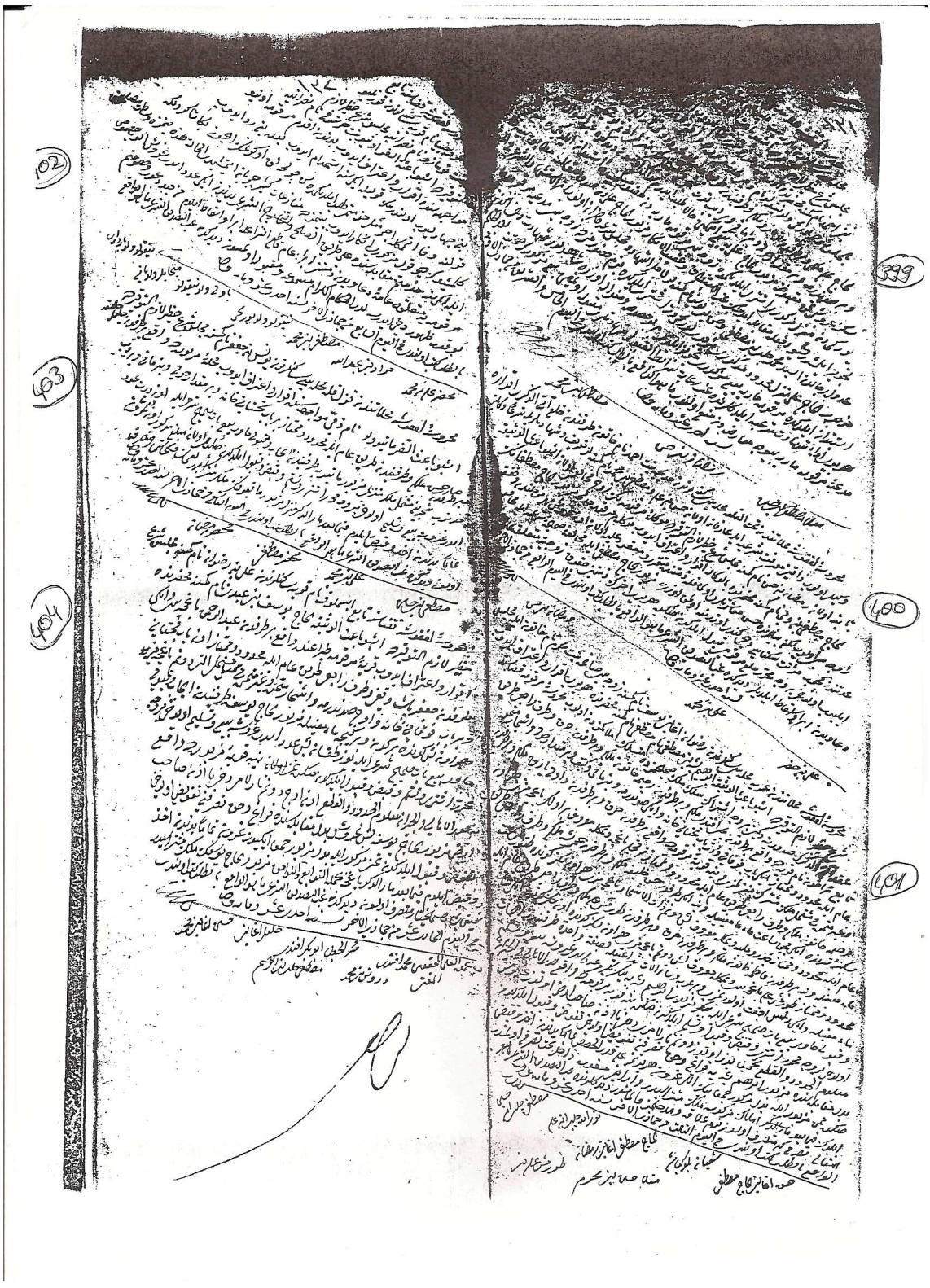

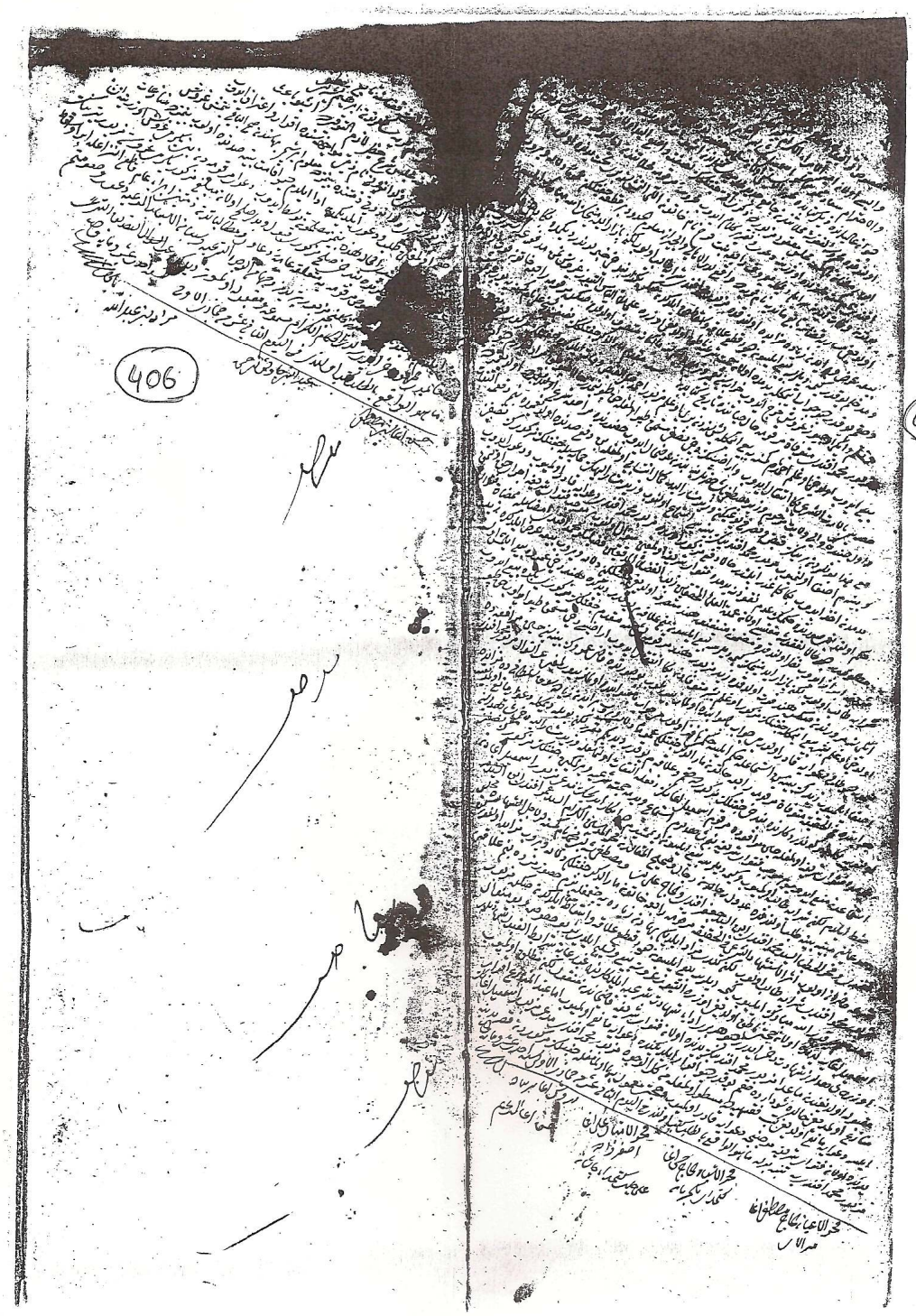

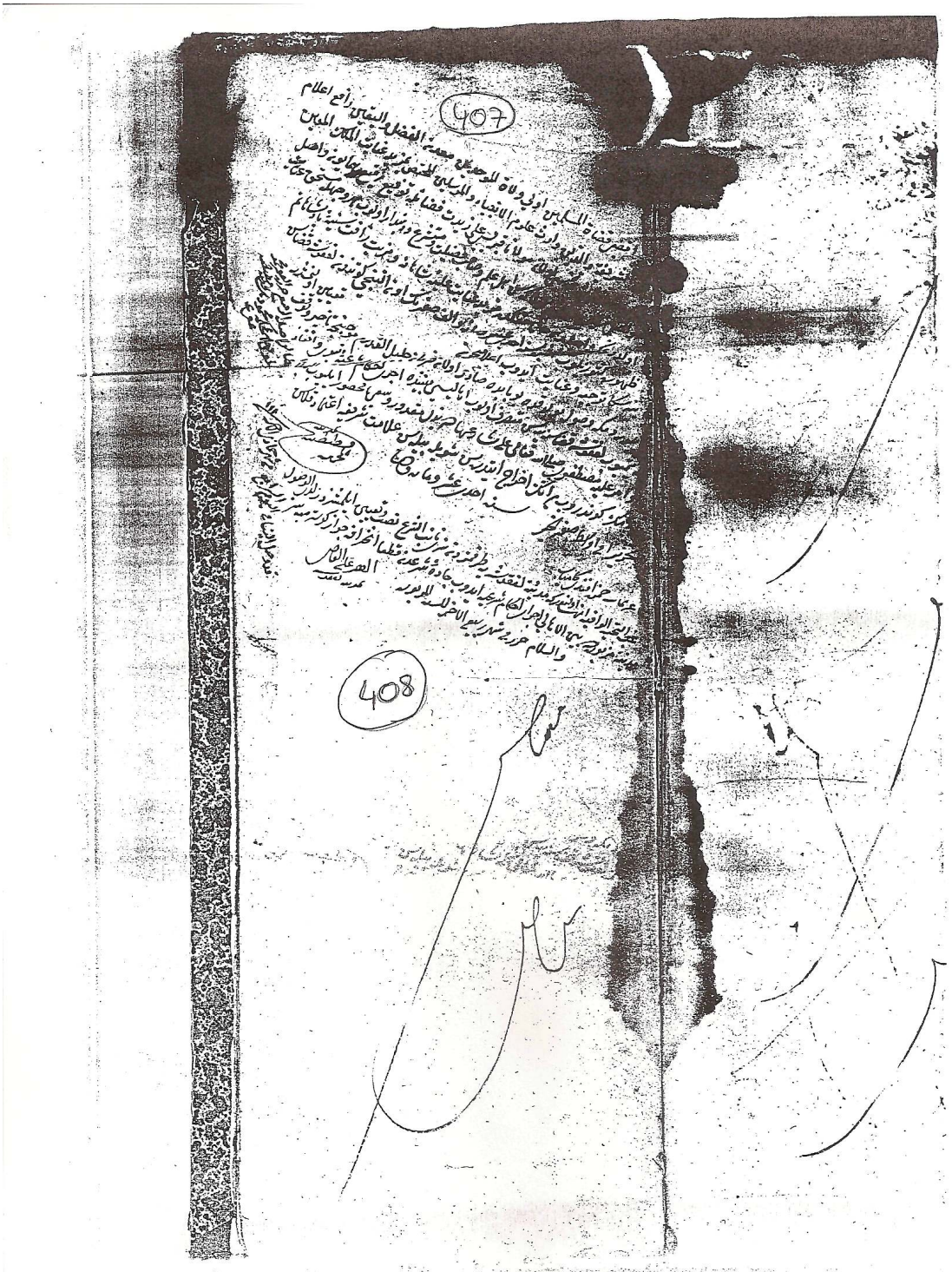

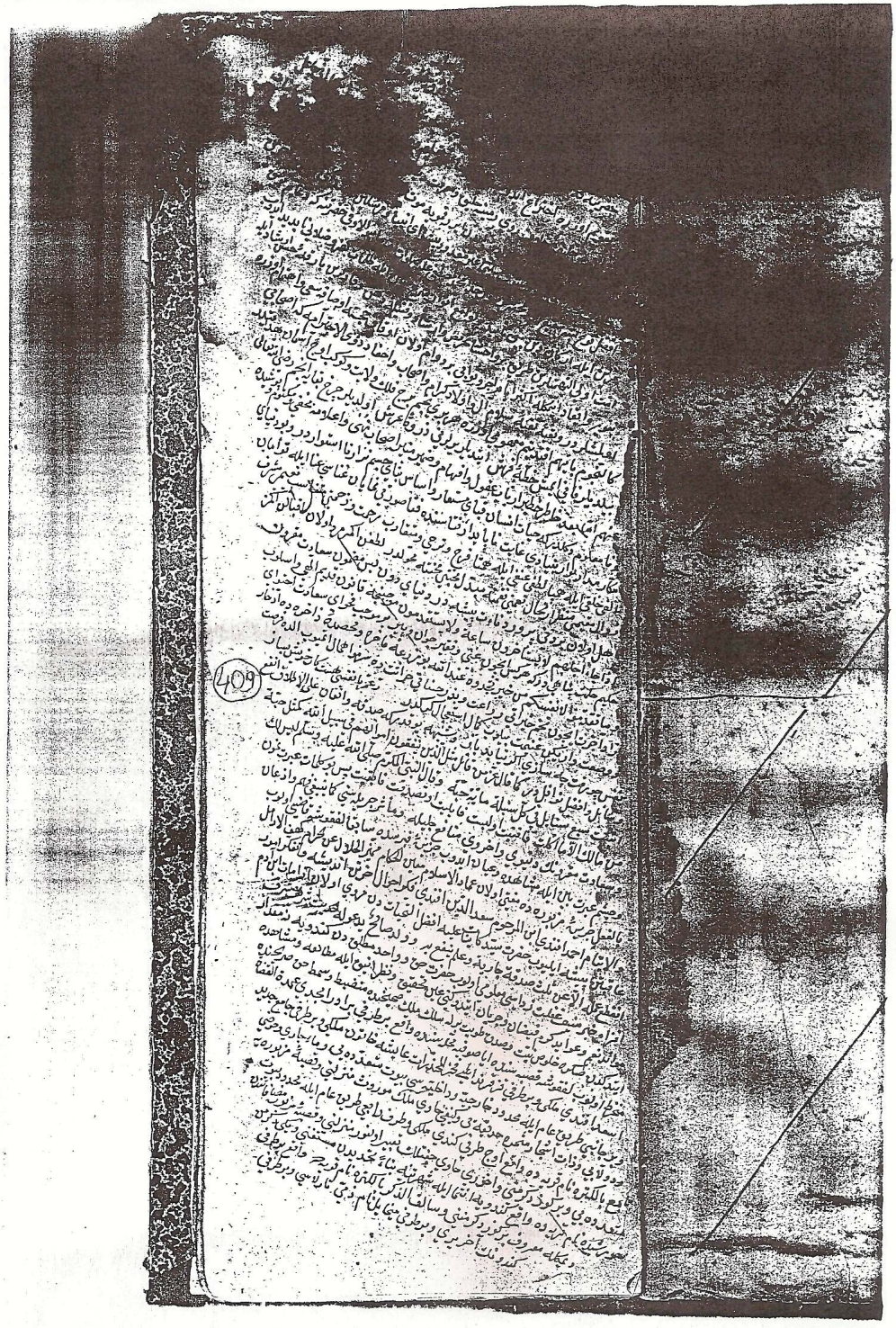

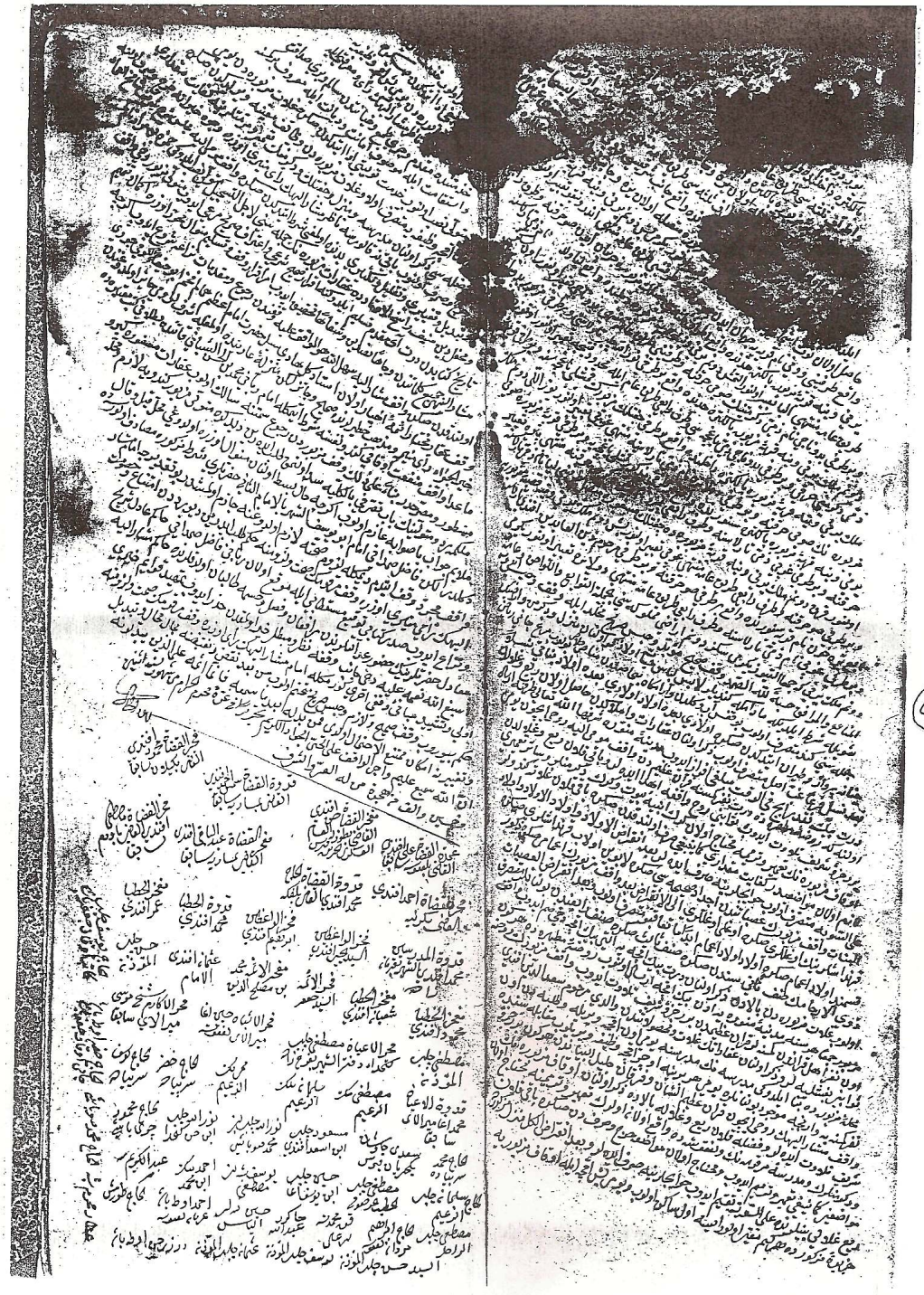

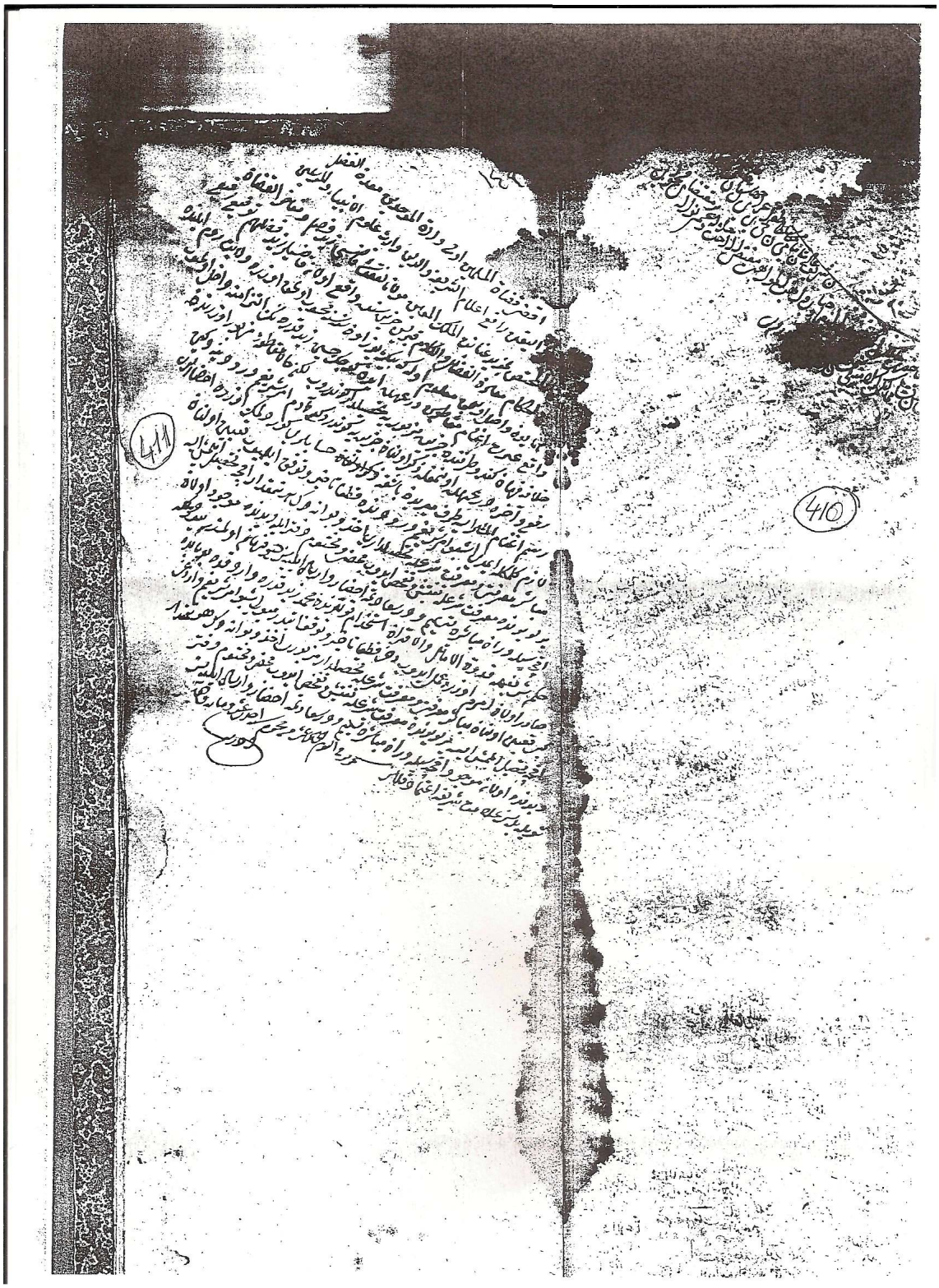

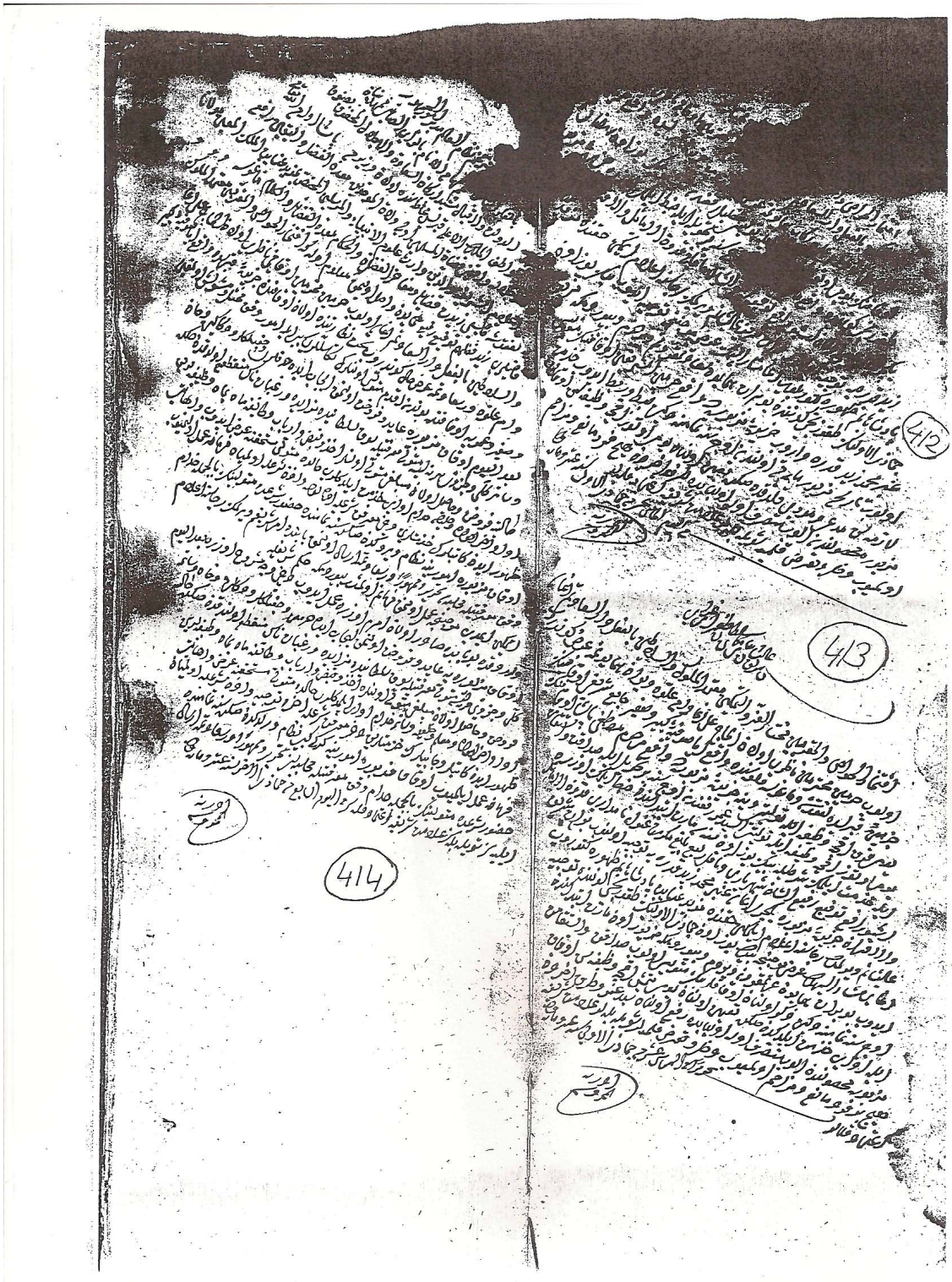

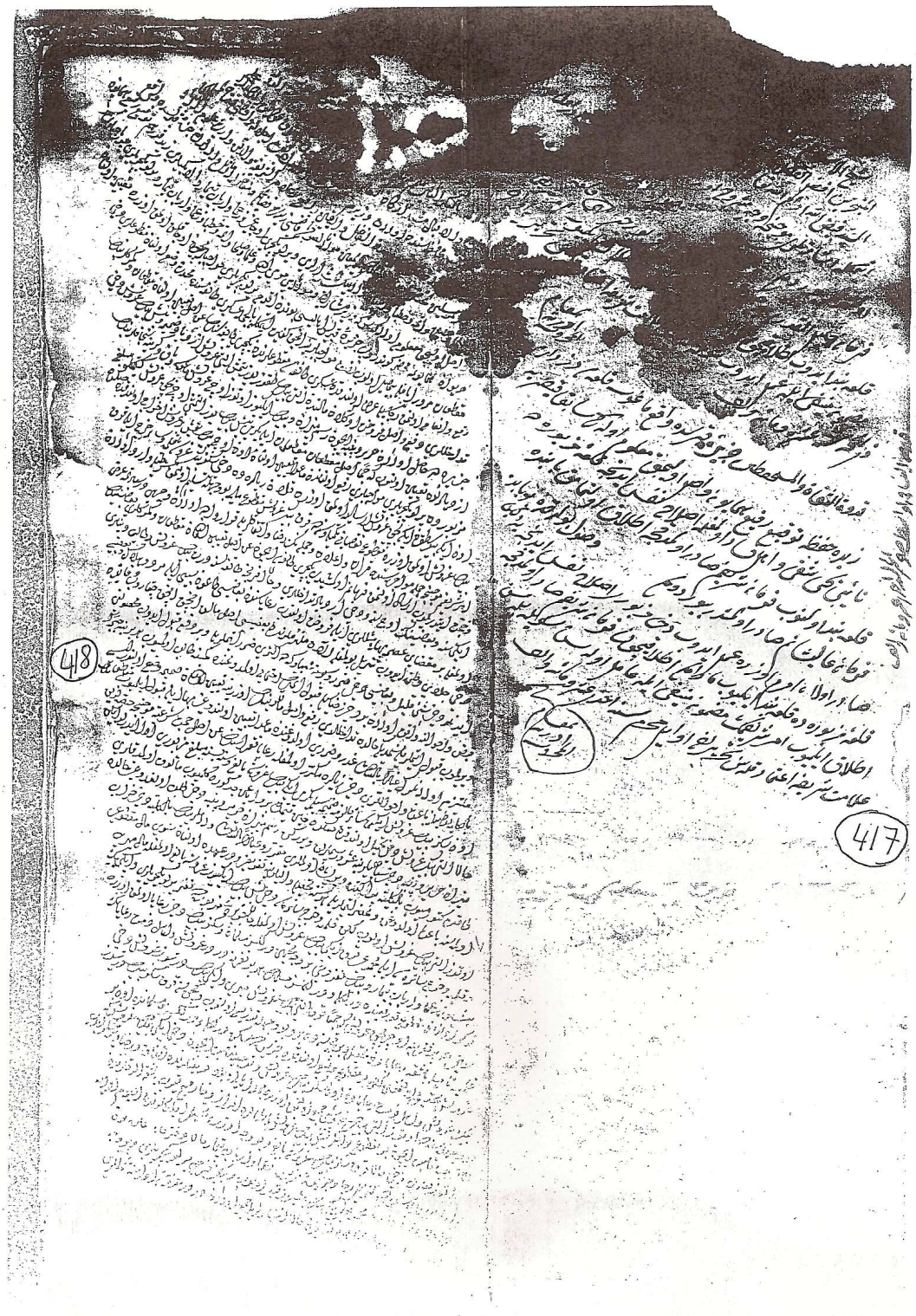

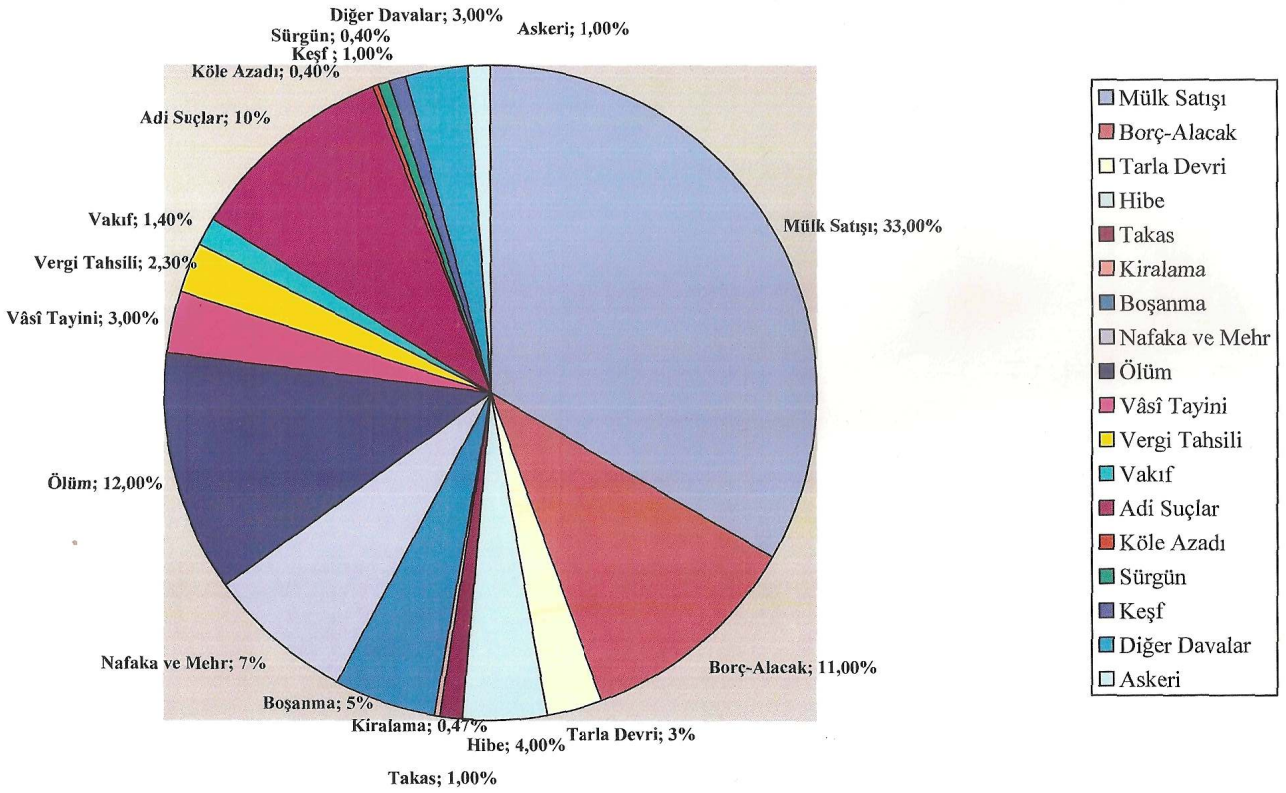

415

416

LEFKOŞA`NIN 8 NUMARALI ŞER`İYE SİCİLİNDEKİ DAVALARIN KONULARINA GÖRE DAĞILIMI

XVII-XVIII. YÜZYILLARDA KIBRIS'DAKİ KAZALAR[1]
Karpaz
Gime
Omorfa
LEFKOŞA
Değirmenlik
Lefke
Mesariye
Hagasa
Hirsofo
Tuzla
(Larnakka)
Dağ
Baf
Kukla
Avdim
Piskopo
Limasol
AKDENİZ
Ölçek 1:850.000

Tezin Özeti

Osmanlı Devleti`nin Doğu Akdeniz`de önemli bir adası olan Kıbrıs`ın merkezi Lefkoşa olup, üzerinde çalıştığımız sicilde Lefkoşa`daki mahkemede tutulmuştur.

Çalışmamızı oluşturan Lefkoşa`nın 8 Numaralı Şer`iye Sicili H. (1110-1111), M. (1698-1699) yıllarına aittir. Dolayısıyla Şer`iye Sicili Osmanlı Padişahı II. Mustafa (1695-1703) dönemiyle ilgilidir.

418 adet kayıttan oluşan Sicilde hem müslümanlarla ilgili hem de gayr-i müslimlerle ilgili hükümler bulunduğu gibi, merkezden gelen emirlerde yer almaktadır. Bu kayıtlar yardımıyla Kıbrıs`ın M. (1698-1699) tarihlerinde ki ekonomik, sosyal, askerî ve idarî yapısı hakkında önemli bilgiler elde edilmektedir.

Çalışmamız, Lefkoşa`nın 8 Numaralı Sicilin yeni harflere çevrilmesi ve tahlil edilmesinden meydana gelmiştir. Tahlil yapılırken sayısal verilerden de yararlanılmıştır.

Tezimiz, Kıbrısla ve Osmanlı Mahkemesi ile ilgili bilgilerden, sicilin ait olduğu yıllardaki Osmanlı Devleti`nin siyasi durumundan, sicilde geçen dava kayıtlarının sınıflandırılması ve tahlillerinden, dava kayıtlarının özetlerinden, dava kayıtlarının yeni harflere çevrilmesinden, terminolojik sözlükten, dava kayıtları ile ilgili grafiklerden, haritadan ve sicilin esasını oluşturan fotokopilerden oluşmuştur.

THE JUDİCAL COURT REGİSTER OF NİCOSİA DATED 1110-1111 WİTH NUMBER:8

The Center of Cyprus an important island of Ottoman Empire on the East Mediterrannen is Nicosia and the register we are working on was also recorded at court in Nicosia

The Judical Court Register of Nicosia with number 8, which constitutes our study, dated 1110-1111 PH. 1698-1699 AD. Hence this Judical Court Register belongs to the reign of Ottoman Sultan Mustafa II (1695-1703)

In this register, which is formed by 418 recordings there are not only Judgements about both muslims and other people who are not muslims, but also the orders from the state

Whe are also also well informed about economical, social, military and administrative structure of Cyprus between 1698 and 1699 with the help of these recordings.

Our study is formed by the formed by the translation of The Court Register of Nicosia with number into the new alphabet and the analysis of it. While analysing, the numerical data have also been used.

Our thesis consists of information about Cyprus and Ottoman Court, the political situation of the Ottoman State at the time which this register belongs to the classification and analysis of case recordings which are in the register the summary of these case recordings, translation of them into the new alphabet the dictionary of terminology, the graphics about court register, the map and the photocopies which form the basis of the register.

ÖZGEÇMİŞ

23/05/1971 tarihinde Balıkesir`in Gömeç İlçesi`nin Karaağaç Beldesi`nde doğdum. İlk öğrenimimi Karaağaç`ta, orta ve liseyi öğrenimimi ise Burhaniye`de tamamladım. Yüksek öğrenimimi 1989-1993 yılları arasında Ege Üniversitesi Tarih Bölümü`nde yaptım. Eylül 1995 yılından itibaren Milli Eğitim Bakanlığı`na bağlı Gaziantep`te Hatice-Mustafa Gençten Ticaret Meslek Lisesi`nde Tarih Öğretmeni olarak göreve başladım, daha sonra da sırasıyla İzmir Ferit Bahriye Ergil İlköğretim Okulu`nda, Karşıyaka Lisesi`nde çalıştım. Halen İzmir Bayraklı Lisesi`nde Tarih Öğretmeni olarak görev yapmaktayım.

Somer SALMAN

2010